T.C.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

TÜRK DİLİ BİLİM DALI

ZAFER-NÂME-İ EMÎR TEMÜR (1A-50B VARAKLAR) (İNCELEME-METİN-DİZİN)

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan

Ayşe KİK

İSTANBUL-2007

T.C.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

TÜRK DİLİ BİLİM DALI

ZAFER-NÂME-İ EMÎR TEMÜR (1A-50B VARAKLAR) (İNCELEME-METİN-DİZİN)

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan

Ayşe KİK

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Gülşen SEYHAN ALIŞIK

İSTANBUL-2007

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans öğrencisi Ayşe Kik'in "Zafer-Nâme-i Emir Temür (1a-50b varaklar) (İnceleme - Metin - Dizin)" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği / ~~oy çokluğu~~ ile başarılı bulunmuştur.

		İmza
Tez Danışmanı Üniversitesi	: Doç.Dr. Gülşen Seyhan Alışık Marmara	.....
Üye Üniversitesi	: Prof.Dr. Gülden Sağol Yüksekkaya Marmara	.....
Üye Üniversitesi	: Prof.Dr.Hüseyin Salman Marmara	.....

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu' nun ...12.../...09.../ 2007 tarih ve ...2007/15-5.... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof.Dr. Emel KEFELİ
Müdür

İÇİNDEKİLER **ıii-iv**

ÖNSÖZ **v-vi**

ÖZET **vii**

ABSTRACT **viii**

KISALTMALAR **ix-x**

ÇEVİRİYAZI ALFABESİ **xi**

1. İNCELEME **xii-xxxv**
1. 1. Timür xii-xv
1. 2. Şerafe'd-dîn 'Alî Yezdî xv-xvii
1. 3. Zafer-nâme xvii-xviii
1. 4. Tercüme-i Zafer-nâme'nin Yazmaları xviii-xix
1. 5. Tercüme-i Zafer-nâme'nin Konu Başlıkları xix-xxi
1. 6. Gramer Notları xxi-xxiii
1. 6. 1. Söz Varlığı xxi-xxii
1. 6. 2. İmlâ Özellikleri xxii-xxiii
1. 7. Ses Değişmeleri xxiii-xxvi
1. 7. 1. Ünlü Değişmeleri xxiii
1. 7. 1. 1. é (Kapalı e) xxiii
1. 7. 1. 2. u/i xxiii
1. 7. 1. 3. ü/i xxiv
1. 7. 1. 4. u, ü/a, e xxiv
1. 7. 2. Ünsüz Değişmeleri xxiv
1. 7. 2. 1. b-/m- xxiv
1. 7. 2. 2. b-/p- xxiv
1. 7. 2. 3. b-/v- xxiv
1. 7. 2. 4. -ġ/-ḳ, -ġ-/-ḳ- xxv
1. 7. 2. 5. -p-/-f- xxv
1. 7. 2. 6. -d-/-t-,-d/-t, -t-/-d-, . t-/d- xxv-xxvi
1. 8. Şekil Bilgisi xxvi-xxxii
1. 8. 1. Yuvarlaklaşma xxvi
1. 8. 2. İkizleşme xxvi
1. 8. 3. Ünsüz Düşmesi xxvii
1. 8. 4. Ünsüz Türemesi xxvii

1. 8. 5. Zamir n'sinin Durumu xxvii
1. 8. 6. Ek Uyumsuzluğu xxvii-xxviii
1. 8. 7. Şahıs Ekleri xxix
1. 8. 8. Dönüşlülük Zamirleri xxix
1. 8. 9. Yönelme Hali xxix-xxx
1. 8. 10. İlgi Hali xxx
1. 8. 11. Yön Hali xxx
1. 8. 12. Ayrılma Hali xxx
1. 8. 13. Yükleme Hali xxxi
1. 8. 14. Çokluk Ekleri xxxi
1. 8. 15. Zarf-Fiil Ekleri xxxii
1. 8. 16. İsim-Fiil Ekleri xxxii
1. 9. Fiil Çekimleri xxxii-xxxv
1. 9. 1. Emir Kipi xxxii
1. 9. 2. Şart Kipi xxxii-xxxiii
1. 9. 3. İstek Kipi xxxiii
1. 9. 4. Gereklilik Kipi xxxiii
1. 9. 5. Geniş Zaman xxxiv
1. 9. 6. Görülen Geçmiş Zaman xxxiv
1. 9. 7. Duyulan Geçmiş Zaman xxxiv
1. 9. 8. Gelecek Zaman xxxiv
1. 9. 9. Şimdiki Zaman xxxv

2. METİN 1-126

3. DİZİN **127-377**
3. 1. Genel Dizin 127-340
3. 2. Kişi ve Ulus Adları Dizini 340-363
3. 3. Yer Adları Dizini 363-372
3. 4. Arapça Istılah Ve Ayetler Dizini 373-378

KAYNAKLAR **379-381**

TIPKI BASIM **382-432**

ÖZGEÇMİŞ **433**

ÖNSÖZ

Yüksek lisans tezi olarak üzerinde çalıştığımız eser, Şerafeddîn ‘Alî Yezdî’nin Zafer-nâme adlı Farsça yazılmış ve 1424 yılında tamamlanmış olan eserinin, Türkçeye yapılmış tercümesidir. Muhammed Ali ibn Derviş Ali Buharî tarafından 16. yüzyılın başlarında Köçküncü Han’ın isteğiyle Türkçeye tercüme edilmiştir.

İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Bağdat Köşkünde bulunan bir nüshası Tanju Seyhan tarafından doktora tezi olarak hazırlanmıştır.

Tezimizin konusunu oluşturan bu çeviri Nuruosmaniye kütüphanesinde, 3268 eski kayıt, 2796 yeni kayıt numarası ile yer almaktadır. Eser, 319 varak ve 19 satırdan oluşmaktadır. Sadece 1b numaralı varak 14, 5a,5b,21a ve 21b numaralı varaklar 18 satırdır. Nesta‘lik hatla yazılmıştır.

Timür tarihi hakkında birçok çalışma yapılmış olmasıyla birlikte, tez konusu olarak bu çeviriyi seçmemizin en önemli sebebi; bu döneme ait tarihsel yapılanmayı en yakın kaynaklarından biri olan bu eser sayesinde gün ışığına çıkarabilmek ve bilim dünyasına sunabilmektir. Tarih olarak Timür dönemine en yakın zamanda yapılmış olan bu çevirinin, dönemsel gerçekleri daha doğru olarak yansıtabileceği düşüncesindeyiz.

Dil özellikleri açısından Çağatay döneminin yansıra Oğuz Türkçesi özelliklerini de görebildiğimiz bu eser, tez konusu olarak bu tercümenin seçilmesinde şüphesiz en önemli etkenlerden biri olmuştur.

Metnin Çağatay nesri bakımından önemli bir yeri olduğunu düşünmekle beraber çalışmamızda karşılaştığımız sorunları şu şekilde belirtmekte yarar görmekteyiz;

* Metnin harekesiz olmasından dolayı okumakta ve dolayısıyla anlam vermekte zorluklar ortaya çıkmıştır.

* Kişi ve yer adları üzerinde çalışırken de bir o kadar zorluk yaşadık. Özel ad

okunuşları çeşitli kaynaklarda farklılıklar göstermekle birlikte bazı adların hiçbir kaynakta bulunmadığını görüldü.

* Eserde çok ciddi bir tahribat olmamasına ve harflerin açık bir şekilde yazılmış olmalarına karşın hiçbir şekilde anlam veremediğimiz kelimeler bulunmaktadır. Bu kelimeleri, yazmadan kesip yapıştırarak okuyucuların yorumlarına bırakıldı.

* Şiirlerde ise, vezin ve kafiye problemi olup, belli bir düzen takip edilmemekle beraber, bazı beyit başlığı yazılan yerlerde nazım şekli gösteren bir metin söz konusu değildir.

Çalışmamız, Timür'ün ve Şerafe'd-dîn 'Alî Yezdî'nin hayatı, Zafer-nâme ve tercümelerinin yazmaları, Tercüme-i Zafer-nâme'nin konu başlıkları, gramer notları, ses değişmeleri ve şekil bilgisinin de içinde bulunduğu incelemeli bir giriş; transkripsiyonlu metin; kişi, yer, Arapça ibareler ve ayetler dizini ile sözlüklü dizin kısımlarından oluşmaktadır. Ayrıca son kısımda çalışma konumuzu oluşturan yazma metin (1a-50b varaklar) verilmiştir.

Hiçbir zaman benden değerli vaktini esirgemeyen kıymetli hocam ve danışmanım sayın Doç. Dr. Gülşen Seyhan Alışık'a ve aileme teşekkürlerimi sunmayı bir borç biliyorum. Lisans öğrenimim sırasında bana büyük bir emek harcayan, bu emeğini Yüksek Lisans çalışmamda Arapça ibareler ve ayetler konusunda da esirgemeyen kıymetli hocam Doç. Dr. Mehmet Atalay'a; özel adlar ve bazı kelimelerin okunuşunda yardım aldığım Doç. Dr. Tanju Seyhan'a, Yüksek Lisans eğitimimin başından itibaren bana bilgileriyle büyük katkıda bulunan hocalarım sayın Prof. Dr. Emine Gürsoy Naskali, Prof. Dr. Gülden Sağol Yüksekkaya ve Prof. Dr. Ceval Kaya'ya teşekkür ederim.

ÖZET

Zafer-nâme'nin Çağataycaya yapılan tercümesini konu alan bu eser; giriş, transkripsiyonlu metin ve dizin bölümlerinden oluşmaktadır.

Giriş bölümümde sekiz alt başlık bulunmaktadır:

1. Timür'ün hayatı ve dönemin siyasi tarihi hakkında bilgi verilmiştir.
2. Şerafe'd-dîn 'Alî Yezdî'nin hayatı ve eserlerine anlatılarak, onun şair ve tarihçi tarafından bahsedilmiştir.
3. Zafer-nâme adlı eserin yazılış sebebi, tarihi, içeriği ve tercümelerini kapsar.
4. Tercüme-i Zafer-nâme'nin yazmaları ve özellikleri anlatılır.
5. Tez konumuzu oluşturan Tercüme-i Zafer-nâme'nin konu başlıkları verilir.
6. Gramer notlarında eserin söz varlığı ve ses değişmeleri anlatılır.
7. Şekil bilgisi bölümünde, Çağatay Türkçesinde de mevcut olan ve çalışmamızda da dikkatimizi çeken ek uyumsuzluğu konusuna değinilerek, isim çekim ekleri hakkında açıklamalarda bulunuldu.

Metin kısmında, yazmanın transkripsiyonu yapılmıştır. Varak numaraları [ ], sayfa numaraları ise üst simge olarak ( ) içine alınmıştır. Transkripsiyon yaparken metin içinde iki farklı şekilde yazılmış olan kelimeler aynen bırakılmış, yanlış yazılmış olduğunu düşündüğümüz kelimeler dipnot olarak belirtilmiştir. Eksik yazıldığını düşündüğümüz kelime veya harfler ise < > içine alınmıştır. Her ne kadar bazı kelimelerde bulunan harfler açık bir şekilde görülebilse de bu kelimelere bir anlam veremediğimiz yada okuyamadığımız durumlarda kelimeyi Arap harfli olarak vermeyi uygun bulduk.

Dizin bölümünde bulunan Arapça ibareler ve ayetler dizininde, ibarelerin bulabildiğimiz anlamlarını dipnot şeklinde vererek; kim ve neresi olduğunu bulamadığımız, ancak metinden kişi ve yer adı olduğunu anlayabildiğimiz adların karşılarını boş bıraktık. Dizini alınmış sözlükte ise; kelimelerin hangi dile ait olduğu ve anlamları verilerek, ses değişimine uğramış kelimeler → işareti ile birbirlerine gönderilerek bu değişimlere dikkat çekilmiştir. Kelimelerin yalın ya da çekimli hallerinin geçtikleri yerler madde başı altında alfabetik olarak sıralandırılmıştır.

ABSTRACT

This written work, which is a study of the translation of Zafer-name made in Chagatay language, consists of introduction, text with transpscription and index.

There are eight sub-headings in the introduction section.

1. Information is given about Timur's life and history of politics of the time.
2. Seraffeddin Ali Yezdi's life and written works have been told by mentioning his poetry and historian sides.
3. It includes the reason for writing Zafer-name, its history, contents and translations.
4. Tercüme-i Zafer-name's manuscripts and features are told.
5. Headings of Tercüme-i Zafer-name that is our thesis subject are given.
6. The presence of speeches and sound changes are given in the grammar notes.
7. In the morphology sec tion, we explain noun endings by telling the lack of appendix harmony which exists in the Chagatay language and which attracts our attention during our studies.

In the text part, the manuscript is transcribed. Sheet numbers are put into [ ], page numbers are used in ( ) as upper symbol. Manuscript transcription has been made in the text section. While making transcription the words that are written in two different way in the text are left the same, the words that we think are written erroneously are stated in the footnote.The words or letters which are thought to be written incomplete are used in < >.

Even if some letters in some words are seen clearly we found it suitable to give it in Arabic when we thought them meaningless or couldn't read well.

The meanings of the Arabic sentences and verses of Quran that could be found were given in the footnote, however we left the places blank which we couldn't find who or where they were but we inferred from the text to be names of people and places.

In the dictionary of which index is taken, the meanings and language of the words are given, the words with sound changes are shown → and so attention is drawn to these changes. The morphemes and endings (where used) of the words are given in alphabetical order.

KISALTMALAR

age.	Adı geçen eser
Ar.	Arapça
bk.	Bakınız
c.	Cilt
Çev.	Çeviren
Çin.	Çince
Far.	Farsça
Fr.	Fransızca
hş.	Hicrî-Şemsî
Haz.	Hazırlayan
Hz.	Hazret
k.a	Kişi adları
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
Moğ.	Moğolca
NO.	Nuruosmaniye Kütüpanesinde 3268 eski kayıt, 2796 yeni kayıt numarası ile kayıtlı olan eser.
N. Ş.	Nizamüddin Şâmî'nin Zafer-nâme adlı eseri.
Nu.	Numara
s	Sayfa
Taş. K.	Özbekistan'da Taşkent Kütüphanesi CCR FA Şarkşunaslık Institutu Kol Yazmaları Fondu INV: Nu: 607'de bulunan eser.

TDK	Türk Dil Kurumu
T. K.	Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Bağdat Köşkü 281 numarada kayıtlı olan eser.
Toh.	Toharca
TTK	Türk Tarih Kurumu
u.a	Ulus adları
y.a	Yer adları
yay.	Yayınlayan
< >	Eksik yazılmış unsurları gösterir.
→	Karşılaştırılması gereken biçim ve anlamları gösterir.
~	Ses değişimlerini gösterir

ÇEVRİYAZI ALFABESİ

ء	ʾ	ذ	ẕ	ف	f
ا	a	ر	r	ق	ḳ
آ	ā	ز	z	ك	k
ا ، اي	é	س	s	ڪ	ñ
ب	b	ش	ş	نگ	ñg
ت	t	ص	ṣ	ل	l
ث	ş	ض	ż	م	m
ج	c	ط	ṭ	ن	n
ح	ḥ	ظ	ẓ	ه	h
خ	ḫ	ع	ʿ	و	v, ū
د	d	غ	ġ	ي	y, ī

1. İNCELEME

1.1. TİMÜR (Doğ. 25 Şaban 736 / 9 Nisan1336 - 18 Şubat 1405)[1]

Timür, eski Tür takvimine göre Sıçan yılına takabül eden 1336 yılının nisanında, bugün Şehr-i Sebz (Yeşil Kent) diye bilinen, Semerkant'ın birkaç yüz kilometre güneyindeki Keş'in bir köyü olan Hacı Ilgar'da dünyaya gelmiştir.[2] Babasının adı Turagay, annesinin adı Tekine Hatun'dur.[3] Babası Barlas kabilesinin şefidir.[4] Soyu bir çok tarihçi tarafından Cengiz Han'a kadar uzatılmaktadır.

Türkler kendisini Aksak Timür, Aksak Temir Bek, Temür, Hazret-i Sahib Kıran, Timür Gürkan, İranlılar topal anlamına gelen leng ile birleştirip Timürleng, Avrupalılar ise Tamerlane şeklinde adlandırırlar.[5]

Kendisiyle ilgili olarak 1359 yılına kadar bir bilgiye sahip olmamakla birlikte, İsmail Aka, yapmış olduğu kronolojik listesinde Timür'u 1370 yılında Semerkant'a hakim olması ile Tarih sahnesine çıkarır.[6] Ancak 1366 yılında Semerkant'ta Tacik halkının hakim olduğu bir topluluğu ortadan kaldırarak bu bölgeye hakim olduğu bir tarihi ilk çıkış zamanı olarak göstermek de mümkündür.[7]

Barlas'ların da bağlı bulunduğu Çağatay hanlığında 14. yy'da birlik mevcut değildir. Celayir, Konrat, Barlas, Sulduz, Karavnas beyleri bir birlik oluşturmamakla beraber kendi çekişmeleri sayesinde Mâverâü'n-nehr gittikçe parçalanmaktadır.[8] Emir

---

[1] Mustafa Kafalı, "Timur", *İslam Ansiklopedisi*, c. 12/I , Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1979
[2] Jean Poul Roux (Çev. Ali Rıza Yalt), *Aksak Timür; İslâm'ın Kutsal Savaşçısı*, Milliyet Yayınları, s. 49, İstanbul 1994
[3] İsmail Aka, *Timür ve Devleti*, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu, s. 3, Ankara 1991
[4] Jean Poul Roux, *a. g. s*., s. 49
[5] Tanju Oral, *Zafername-i Emir Timür (Tercüme-i Zafer-name)*, Basılmamış Doktora Tezi, s. IV, İstanbul 1991
[6] İsmail Aka, *age.*, s. 147
[7] Tanju Oral, *age.*, s. IV
[8] Tanju Oral, *age.*, s. IV

Kazgan döneminde birlik içinde olan beyler, özellikle Emir Kazgan'ın ölümüyle (1357) liderlik kavgalarına başlamışlardır. Bu liderlik savaşları esnasında Timür'un amcası Hacı Barlas, hergün kötüye giden bu mücadeleden vazgeçerek Keş'ten Horasan'a kaçmıştır.[9]

Bu kargaşadan yararlandığını söyleyebileceğimiz Timür, 1370 yılında Semerkant'a hakim olmasının ardından kendisini resmen bek (ulug bek) ilan etmiştir.[10]

Olcay Terken Aga ile evli olmasından dolayı Emir Hüseyin ile akrabalık bağı bulunmaktadır. Bu bağ önceleri dostluk şeklinde olup, daha sonraları düşmanlığa dönüşmüş, Olcay Terken Aga'nın vefatından sonra ise yerini sadece düşmanlığa bırakmıştır.

1371-1379 yılları arasında Harezm'e dört sefer yapan Timür, Hüseyin Sûfî'nin vefatıyla yerini alan kardeşi Yusûf Sûfî ile anlaşmış, ancak Yusûf Sûfî'nin anlaşmalara uymaması sonucu Harezm'e tekrar tekrar sefer düzenlemek zorunda kalmış en nihayetinde ise Yusuf Sufi'nin ölümüyle 1379 yılında Harezm'i ele geçirmiştir.[11]

Altın Ordu hanı Urus Han'ın emirlerinden Emir Tay Hoca'nın oğlu Toktamış, Urus Han'ın zulmünden Timür'a sığınmış, Timür da onun Urus Han'ı yenmesine yardım etmiştir. İlk seferi Toktamış yapmış ancak bunda başarısız olunca Timür1377'de kendisi sefere çıkarak Deşt-i Kıpçak bölgesini almış ve Toktamış'ı da Gökorda hanı ilan etmiştir.[12] Ancak Toktamış'a yaptığı bütün yardımlara rağmen bir düşman kazanmış,

[9] René Grousset (Çev. M. Reşat Uzmen), *Bozkır İmparatorluğu Atilla/Cengiz Han/Timür*, Ötüken Neşriyat, s. 386, İstanbul 1980
[10] Tanju Oral, *age.*, s. IV; İsmail Aka, *age.*, s. 5
[11] İsmail Aka, age., s. 7-8
[12] Hakkı Dursun Yıldız, "Timür", *Meydan Larousse* c. 12, Meydan Yayınevi, İstanbul 1969

Toktamış elinden gelen her fırsatta Timür'a saldırmaya çalışmıştır.[13] 2 nisan 1395'de Toktamış ile yapılan savaşta Timür galip gelmiştir.

1380 yılında Horasan'da bulunan beylikler arasında çıkan çeşitli anlaşmazlıkları fırsat bilen Timür, önce on dört yaşında olan oğlu Miranşah'ı seçkin beylerle birlikte Horasan'a göndermiş, kendisi de 1382 yılında yola çıkarak Horasan üzerine yürümüştür.[14]

Horasan seferi sırasında İran'daki kargaşayı gören Timür, 1386-1388 yılları arasında üç yıllık sefere çıkmış, Kuzey İran, Azerbaycan bölgeleri ile Isfahan ve Şiraz'ı ele geçirmiştir.[15]

1392-1397 yılları arasında çeşitli seferlere çıkarak, Fars bölgesinde Muzafferîler'e son vermiş, Bağdad'ı fethetmiş, Toktamış'ı da ikinci kez yenmiştir. Bu seferi 1398-1399 yılları arasında yaptığı Hint seferi izler. Ölümünden önce 1399-1404 yıllarında yedi yıllık sefere çıkmış, Azerbaycan'dan Anadolu'ya gelerek 1402 Yılında Yıldırım Bayezid ile Ankara savaşını yapmıştır. Savaşın asıl sebebi; Timur'dan kaçan Tebriz hükümdarı Sultan Ahmet ve Azerbaycan hakimi Kara Yusuf'un, Bayezid'e sığınmaları olarak gösterilmekle[16] birlikte, bazı kaynaklarda ise; Timur'un fetih bölgesine Anadoluyu da dahil etmesi ve burada söz sahibi olan Osmanlılar'la arasının açılmasıdır[17].

Her ne kadar Timur bu kişleri Bayezid'den istesede Bayezid vermemiş, üstelik sert bir cevap mektubu göndermiştir[18]. Tüzükâtında; Azerbaycan üzerinden Kayser'e doğru

[13] Harol Albert Lamb (Çev. A. Göke Bozkurt), *Emir Timür*, İlgi Yayınları, s. 149-150, İstanbul 2006
[14] İsmail Aka, *age.*, s. 10-11
[15] İsmail Aka, *age.*, s. 12-13-14
[16] Yılmaz Öztuna, "Ankara Meydan Savaşı" *Meydan Larousse*, c. 1, Meydan Yayınevi, İstanbul 1969
[17] Yusuf Halaçoğlu, "Ankara Savaşı" *Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 3, İstanbul 1991
[18] Yılmaz Öztuna, *age.*, c. 1

ordu sevkedip, dört yüz bin askerle savaştığını anlatır[19]. Tarihte büyük bir öneme sahip olan bu savaşta Osmanlı ordusu yenilgiye uğramış ve Yıldırım Bayezid esir düşmüştür. Ankara Savaşı yenilgisi, Osmanlı Devleti'nin parçalanarak, devletin imparatorluk aşamasına geçmesini geciktirmiş, on bir yıl süren Fetret Devri'nin başlamasına neden olmuştur.

Timür 1403 yılında Anadolu'dan ayrılarak Semerkant'a dönmüş, Otrar'a geldiğinde ise kurultay toplayarak yerine torunu Pir Muhammed'i veliaht tayin etmiştir. Kısa bir süre sonra da burada vefat etmiştir.

Saltanat işlerinde, "toplanıp konuşma, danışma, kesin karar ve dikkatli olmakla iş yapın"[20] diyen Timür, devlet geleneklerine son derece bağlı bir devlet adamıdır. Bütün işlerinde aklı ön planda tutmuş, saltanat sahibi olmaktansa birleştirici unsur olmayı tercih etmiştir. Buna rağmen oldukça büyük bir saltanat ve otoriteye de sahip olmuştur.

1. 2. ŞERAFE'D-D'ÎN 'ALÎ YEZDÎ (Yezd?-Yezd [Taft] 1454)

İranlı şair ve tarihçidir. Zerdüştlerin önemli bir şehri olan ve en eski ateşkedenin bulunduğu Yezd'de dünyaya gelmiştir. Çocukluk ve öğrenim hayatı hakkında fazla bir bilgi bulunmamaktadır. Öğrenimini tamamladıktan sonra Timür'ün oğlu Şahruh (1377-1447) ve torunu Fars valisi Mirza Ebu'l-feth İbrahim Sultan'ın hizmetinde bulunmuştur.

Mirza Uluğ Bey tarafından 832/1428'de esir edilen Moğol sultanı Yunus Han'a hocalık etmek üzere Şahruh tarafından hoca olarak görevlendirilmiştir. Daha sonra Irak-ı Acem valisi Mirza Sultan Muhammed onu yanına çağırarak bir süre danışmanlığını yapmasını istemiştir.

---

[19] Kutlukhan Şakirov-Adnan Aslan, *Tüzükât-i Timur*, Kaynak Yayınları, s. 46, istanbul 2004
[20] Emrullah Tekin, *Timür ve Liderlik*, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, s. 46, İstanbul 2001

1446-1447'de Mirza Sultan Muhammed'in çıkardığı isyana katıldığı gerekçesiyle Şahruh tarafından idama mahkum edilir. Ancak Uluğ Bey'in oğlu Mirza Abdüllatif bilimle uğraşan babasının rasathanede ona ihtiyacı olduğunu belirtmesi üzerine affedilen Şerafe'd-dîn bir süre Semerkant'ta Uluğ Bey'in yanında kalır.

Yezdî Şahruh'un ölümünden sonra başa geçen Şah Muhammed'den memleketine dönmesi için izin alıp 1449-1450 'de Yezd'e döner. Yezd'in Taft köyünde kendi adıyla anılan Şerefiye Medresesini yaptırır. 1454 yılında vefat eden Yezdî bu medreseye gömülür.

Ünlü bir tarihçi olan Yezdî döneminin kendi üslubuyla yazan ve en doğru olarak vakaları kaydeden bir vakanüvisti olarak da bilinir. Ancak ustası olan Nizamü'd-d'in Şâmî'den etkilenip hatta onun eserleri doğrultusunda kendi eserlerini yazdığını söyleyenler de vardır. [21] Bununla beraber onun yazmış olduğu manzum eserlerden şeref tahtına oturduğunu ve sayılı şairler arasına girdiğini söyleyenler de bulunmaktadır.[22] Devletşâh ise onun muamma sanatında ilim sahibi, meşhur birisi olduğunu belirtmektedir.[23]

Onun en meşhur eseri Zafer-nâme'dir. Eserlerinde Farsçayı kullanmış olup Çağatayca manzumeler, rubailer ve mülemmalar yazdığı da belirtilmektedir.[24] Farsça yazdığı eserler:[25]

1) Zafer-nâme, (Timürlular tarihi)

2) Hulâl-i Mutarraz (Muamma ilmi ile ilgili)

[21] Edward G. Brown, *A History of Persian Literature Under Tatar Dominion*, s. 363, Cambridge 1920
[22] Zebîhullah Sefâ, *Târîh-i Edebiyât der-İrân*, İntişârât-ı Firdevs, Tahran 1371, c. 4, s. 483
[23] Devletşâh (Yay. Edward G. Brown), *Tezkiretü'ş-Şu'arâ*, s. 425, Leiden 1901
[24] M. Fuad Köprülü, "Çağatay Edebiyatı" *İslam Ansiklopedisi*, c. 3, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1988
[25] Tanju Seyhan, *age.*, s. IX

3) Tuhfate'l-Fakîr ve Hadiyâte'l-Hakîr (Arap ve İran şairlerinden meydana gelmiş bir antoloji)

4) Münşeât ve eş'âr-ı Şerâfe'd-d'în Yezdî (Nüshaları: Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi R. 1964, R. 1019)

5) Künhü'l-murâd fî 'ilmü'l-vefk ve'l-a'dâd

6) Divân-ı Şeref (Kesin olarak Yezdî'ye ait olup olmadığı bilinmiyor. Nüshası: Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi R. 1015)

1.3. ZAFER-NÂME

Bir Timür dönemi tarihi olan eser Farsça yazılmıştır. Timür'un hüküm sürdüğü andan ölümüne kadar başından geçenleri ve dönemin siyasi durumu hakkında malumat verir. Şîrâz'da Farsça olarak kaleme alınan eser 828/1424'de tamamlanmıştır. Zebîhullah Sefâ bu kitabın Hâfız Muhammed bin Ahmed el-Acemî tarafından Türkçeye çevrildiğini belirtmektedir.[26]

Nizamü'd-dîn Şâmî'nin yazmış olduğu aynı adı taşıyan Zafer-nâme adlı eseri esas almış olup içini çeşitli manzum parçalarla, ayetler, hadisler ve misallerle süslemiştir. Eklemiş olduğu bu unsurlar onun Zafer-nâme'sinin Şâmî'ninkinden daha kapsamlı olmasını sağlamıştır.

Zafer-nâme'nin ilk bölümü Moğol Hanları ile Cengiz Han'ın soyu hakkında verilen bilgilerden oluşmaktadır. İkinci bölüm ise Timür'un hayatı ve başından geçen hadiselerle Halil Sultan dönemini anlatmaktadır.

Bu eserin çeşitli dillere yapılmış tercümeleri bulunmaktadır. Önce 1722 yılında

[26] Zebîhullah Sefâ, *age.*, c. 4, s. 485

Pétis de la Croix tarafından Fransızcaya çevrilmiştir.[27] Fransızca'dan İngilizceye çevirisini de aynı yıl J. Derby yapmıştır.[28] Mevlevî Muhammed İlahdâd[29], Muhammed Abbasî[30] ve Urunbayev tarafından bastırılmıştır[31]. Yezdî tarafından yazılan Zafer-nâme'nin Türkiye kütüphanelerinde de İstanbul'da olmak üzere iki tercümesi bulunmaktadır.

1. 4. TERCÜME-İ ZAFER-NÂME'NİN YAZMALARI

Zafer-nâme tercümesinin İstanbul'da bulunan bir nüshası Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi, Bağdat Köşkü 281 numarada kayıtlıdır. 582 varaktır. Her sayfa 15 satır olup harekelenmiştir. Tercüme edenin ismi belli olmayıp bu nüsha ile ilgili doktora tez çalışması yapan Tanju Oral mütercimin adının son varakta silintili kısımda olduğunu tahmin ettiklerini belirtmektedir.[32] Ancak bizim eserimizin mütercimin Muhammed Ali ibn Derviş Ali Buhari olduğu için Hafız Muhammed ibn Ahmed el-Acemî'nin de Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde bulunan tercümenin mütercimi olduğu düşünülmektedir.[33]

Tez konumuzu oluşturan Tercüme-i Zafer-nâme'nin nüshası Nuruosmaniye kütüphanesinde, 3268 eski kayıt, 2796 yeni kayıt numarası ile yer almaktadır. Muhammed Ali ibn Derviş Ali Buharî tarafından 16. yüzyılın başlarında Köçküncü Han'ın isteğiyle Çağataycaya yapılan tercümedir.

Eser, 319 varak olup 19 satırdan oluşmaktadır. Bazı varaklarda katlanma ve yırtılmadan dolayı az derecede tahribat vardır. Sadece 1b numaralı varak 14, 5a,5b,21a

[27] Pétis de la Croix, *Histoire de Timür-Bec*, Paris 1723
[28] J. Derby, *The History of Timür Bec*, London 1723
[29] Mevlevî Muhammed İlahdâd, *The Zafernamah by Maulana Sharfuddin Ali of Yazd*, c. II, Calcutta 1887
[30] Muhammed Abasî, Zafernâme: *Tarih-i Umumi-i Mufassal-ı İran Der Devre-i Timuriyyan*, c. II, Tahran 1336 hş.
[31] A. Urunbayev, *Zafernâme*, Taşkent 1972
[32] Tanju Oral, *age.*, İstanbul, 1991, s. X
[33] Tanju Oral, *age.*, İstanbul, 1991, s. X

ve 21b numaralı varaklar 18 satırdır. Nesta'lik hatla yazılmıştır. Varakların kenarları sarı altın yaldız, siyah ve kırmızı renkli çizgilerle belirlenmiştir.

1. 5. TERCÜME-İ ZAFER-NÂME'NİN KONU BAŞLIKLARI

Çalışma konumuzu oluşturan ve Nuruosmaniye kütüphanesinde bulunan Tercüme-i Zafer-nâme'nin konu başlıkları şunlardır:

1) Yaḫşı ṭab'ıṉg yaḫşı ḳılġay fikrni: 2a/19

2) Témür-Bég'niṉg mütevellid bolġan ve 'ālemni öz cemālı bile yaruḳ ḳılġan sözleri: 2b/9-2b/10

3) Ḳazġan-Bég'niṉg ḫurūc ḳılġān sözi: 5b/6

4) Tuġluḳ-Témür-Ḫan çérig tartıp, Māverāü'n-nehr sarı kélgenin: 10b/4-10b/5

5) Ḥüseyin-Bég kim Ḳazġan-Bég'niṉg nebiresi érdi, Buyan-Sulduz-Bég başıġa çérig tartıp kélgenin ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile béglerdin meded tilegeni: 12a/14-12a/15

6) Ḥüseyin-Bég yana Ḥazret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa kişi yiberip, meded tilegeni: 13a/8

7) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ve Ḫızır-Bég, Ḥācı-Barlas bilen uruşḳanları ve Ḥācı-Barlas'nıṉg ḳaçḳan sözi: 13b/8-13b/9

8) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Ḫızır-Yesurī bilen uruşḳanı : 14a/10

9) Tuġluḳ-Témür-Ḫan Māverāü'n-nehr sarı ikkinçi çérig tartıp kélgeni: 15a/15

10) Tuġluḳ-Témür-Ḫan öz vılāyatıġa ḳaytıp barġanı: 15b/19

11) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Ḥüseyin-Bég'ni tilegeni barġan sözi: 16a/8-16a/9

12) Ḥażret-ī Ṣāḥib-Ḳırān, Ḥüseyin-Bég'din ayrılıp, Kīş-Vılāyatı'ġa barġanı: 18a/16

13) Ḥüseyin-Bég bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Sīstān sarı barġanları: 19a/7

14) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıṉg éligi yaḫşı bolġandın soṉg Arṣaf sarı barġanı: 19b/10

15) Ḥüseyin-Bég ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ebū-Sa‘īd bilen ve Meñli-Buġa ve Ḥaydar bilen uruş ḳılġanı: 21a/16-21a/17

16) Ḥüseyin-Bég bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Ṭayḫan ve Bedaḫşān sarı barġanları ve şāhlar bile yaraşḳanları: 22a/11-22a/12

17) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Taş Köfrüg’din ötüp, Çete-çérigini ḳaçurġanı: 23a/14-23a/15

18) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñ tüş körgeni ve ol tüşdin sévinüp İlyās-Ḫʷāce-Ḫan sarı çérig tartḳanı: 24b/6-24b/7

19) Ḥüseyin-Bég bile Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Çete-çérigi bilen uruşup, muẓaffer ve manṣūr bolġanları: 25a/8-25a/9

20) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Ḥüseyin-Bég bilen ḳurultay ḳılġanları ve Kābil-Şāh-Oġlan’nı ḫan kötergen leri: 26a/19-26b/1-26b/02

21) Lay Uruşı’nıñ şerḥi: 27a/10

22) Çete-çérigi Semerḳand şahrını ḳıbāl ḳılġanları: 29b/9

23) Ḥüseyin-Bég bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Semerḳand sarı barġanları: 30a/16-30a/17

24) Ḥüseyin-Bég bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān arasıda muḫālefet peydā bolġanınıñ sözi: 31a/8

25) Hazret-i Sâhib Kırân çerig yıguşturmak üçün Semerkant’ge barganı: 32a/17-32a/18

26) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, çérig yıġışturmek üçün Semerḳand’ge barġanı: 33a/3

27) Ḥüseyin-Bég’niñ mekr ū ḥīle ḳılġanları ve Ḫızır-Ḫazīneçi’ni ṣulḥ üçün Ṣāḥib-Ḳırān’ġa yibergeni: 33b/10

28) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Ḳarşī’ġa kélgeni: 35a/1

29) Ḥüseyin-Bég Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sarı çerig tartḳanı: 38b/3

30) Ḥüseyin-Bég Buḫarā’ġa barıb, ḳıbāl ḳılġanı: 39b/2

31) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Āmū Suyı'dın ötüp, Ḳaravnas çérigini̇ñ üstige kélip, alarnı basḳanı: 40a/03

32) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Çaku-Bég'ni Herāt Vılāyatı'ġa Melik-Ḥüseyin-i kürt ḳaşıġa yibergeni: 40b/12

33) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Māverāü'n-nehr sarı barıb, Ḥüseyin-Bég'ni̇ñ çérigini basḳanı: 41a/6-41a/7

34) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sa'ādet ve ıḳbāl bile Semerḳand sarı barġanı: 42b/5-42b/6

35) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sarı Ḥüseyin-Bég çérig yibergeni ve çérigi bozulup ḳaçḳanı: 44a/06-44a/07

36) Ḥüseyin-Bég'ni̇ñ çérigi Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳorḳunçıdın ḳaçḳanı ve Ḥüseyin-Bég ḳaytḳanı: 45a/17

37) Ḥüseyin-Bég, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile yaraş ḳılġanları: 45b/19

38) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Belḫ'dın Semerḳand'ḳa kélgenin: 49a/19

39) Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān davlat ve sa'ādet ū ıḳbāl bile ḳurultay ḳılġanı : 50a/8

1. 6. GRAMER NOTLARI

1. 6.1. Söz Varlığı

Farsçadan yapılmış bir tercüme olan bu eser, bünyesinde Arapça, Farsça, Moğolca ve Çince kelimeleri de ihtiva etmektedir. Bir tercüme olmasına rağmen bütün tercümelerde bulunan kelimenin tam anlamını verememe problemi burada da karşımıza çıkmaktadır. Dönemin siyasi ve edebi özellikleri düşünülecek olursa eserdeki yabancı kelimelerin sayısı oldukça fazladır. Kelimelerin ait oldukları diller aşağıda çıkarılmış ve sayıları belirtilmiştir:

Türkçe : 1706

Arapça : 903

Farsça : 516

Moğolca : 23

Çince : 3

Fransızca : 1

Toharca : 1

Ayrıca birleşik kelime olarak;

Farsça-Türkçe : 26

Arapça-Türkçe : 30

Türkçe-Arapça : 1

Farsça-Arapça : 27 Farsça-Arapça-Türkçe : 4 (Türkçe ek ile kullanım)

Arapça-Farsça : 34 Arapça-Farsça-Türkçe : 1 (Türkçe ek ile kullanım)

1. 6. 2. İmlâ Özellikleri

Eserde Arapça ayet, hadisler ve deyimler bulunmaktadır. Ayet ve hadisleri ayrı bir dizin halinde vermeyi uygun bulduk.

Çağatayca özellikleri bünyesinde barındıran eserimiz e/i değişmesinde i'den yana, p/f değişmesinde f'den yana temayül göstermektedir.

Ancak Arap harfli olan metinde bazı harflerin noktalamasının yapılmamasından ve metnin harekesiz olmasından dolayı kelimeleri anlamlandırmada güçlük yaşadık. Ayrıca geçiş dönemi özelliklerini taşıyan metinde iki türlü yazılımlara da şahit olduk. Özellikle I. ve II. teklik şahıslarda (men/mén, sen/sén) noktalamaların bazen koyulup bazen koyulmadığı dikkatimizi çekti. Biz de aslına sadık kalarak men/mén ve sen/sén olarak transkripsiyonunu yaptık.

Metinde Farsça etkisiyle kim'in yanı sıra ki bağlacıyla yapılmış bir çok birleşik cümle mevcuttur. Özellikle manzum yerlerde Farsçanın etkisi oldukça fazla görülmektedir. Çū, çūn gibi edatlar ile; bî, ber, der, ez, nâ gibi Fars diline ait ön ekler kullanılmıştır.

Eksik yazıldığını düşündüğümüz kelime ve harfler < > içine alınmıştır.

1. 7. SES DEĞİŞMELERİ:

1. 7. 1. Ünlü Değişmeleri

1.. 7. 1. 1. é (Kapalı e): Metinde yazılışlar bir çok kelimede özellikle kapalı e (é) ile gösterildiğinden biz de kapalı e'yi tercih ettik. Bunlardan bazıları şunlardır:

téve (18a/12, 41a/18, 42a/14), téşük (48a/03, 48a/04) téŋri (23b/06, 24a/10, 25a/03), sékkiz (10b/10, 18b/18, 19a/03), témür (19a/04, 27b/14, 29a/17), tégür- (14a/08, 16a/04, 20a/16), tég- (18a/15, 25b/12, 40a/17)

Ancak bazı yazılışlarda aynı kelime için sadece e olarak gösterdik. Özellikle 1. ve 2. teklik şahıslarda metinde e ve é olarak iki ayrı yazılış olduğu için bunları aynen men/mén, sen/sén olarak aldık.

Eski Türkçede er-, e-, edgü, eşit- şeklinde olan kelimeler metindeki yazılışları esas alınarak kapalı e (é) ile gösterilmiştir. Bu kelimeler ve geçtikleri yerler şunlardır;

ér- (4a/06, 4a/14, 4a/18), é- (4a/15, 4b/08, 5b/13, 6a/10), édgü (15b/05), éşit- (10a/16, 10b/09, 19b/13)

1. 7. 1. 2. u/i: Metnimizde sadece üç yerde geçen uşbu kelimesinden bu değişimin henüz olmadığını ancak uçun>üçün şeklinde bir incelmeyle bu değişimin başladığı görmekteyiz.

1. 7. 1. 3. ü/i: Eski Türkçede büt- olan kelimenin metnimizde bit- şeklinde yazılmış olmasından bu değişimin gerçekleşmiş olduğunu söylememiz mümkündür. Bit- kelimesi metnimizde üç yerde geçmiştir. (5a/05, 15b/12, 31a/14)

1. 7. 1. 4. u, ü/a, e: Eski Türkçe döneminden sonra görülen u, ü'lerin a, e'ye dönüşmesi metnimizde sadece tepe kelimesinde görülmektedir. töpü, ~tepe (6b/06, 7b/17, 20a/03)

1. 7. 2. Ünsüz Değişmeleri

1. 7. 2. 1. b-/m-: bu/mu kelimeleri karışık olarak kullanılmış olup, eserde tercih m'den yanadır.

1. 7. 2. 2. b-/p-: Kelime başında bulunan b'lerin p'ye döüşümü metnimizde henüz gerçekleşmemiştir. Sadece mevcut olan barmak (17a/15), bādişāh (5a/11,16a/05) ve but (5b/02) kelimelerinden bunu ifade etmemiz mümkündür.

Metnimizde bulunan bazı harflerin noktalarının tam olmaması nedeniyle okumada yaşadığımız sorunu anlam çıkarma yoluyla aştık. Muharrem Ergin, Arap alfabesinde p harfinin olmamasından dolayı yazılamamış olabileceğini bunun yerine b harfinin yazılmış olmasından da bu değişimin tam anlaşılamayacını vurgulamaktadır.[34] Biz de metni okurken aynı engellerle karşılaşmış olmamıza rağmen metin içinde özellikle j harfinin kullanıldığı kelimeleri gördüğümüz için barmak, bādişāh ve but kelimelerinin bilerek yazılmış olduğunu düşünmekteyiz.

1. 7. 2. 3. b-/v-: Kelime başında ki b'lerin v olması hadisesi bar- (19b/12, 29b/06, 31a/06), bar (16b/14, 23b/07, 26b/16), bér- (17b/12, 18b/13, 25a/03) gibi örneklerde Eski Türkçe'deki biçimlerini devam ettirmektedir.

[34] Muharrem Ergin, *Türk Dilbilgisi*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, s. 80-81, İstanbul 1962

1. 7. 2. 4. -ġ/-ķ; -ġ-/-ķ-: Kelime sonunda ġ ve ķ seslerini taşıyan kelimeler andaġ (24a/06, 29b/13, 47a/11) ~andaķ (21a/13, 23b/07, 25a/16); ķuduġ (40b/10) ~ķuduķ (17b/14, 44a/17); burdalıġ (36a/02, 43a/05) ~burdalıķ (35b/07); ķulaġ (16b/18, 23a/04, 25a/05) ~ķulaķ (39a/10, 8b/14); yaraġ (35a/18, 9a/07) ~yaraķ (23b/07, 34a/02, 44b/14).

Kelime sonunda asli olan ķ sesi uluġ kelimesinde korunmuş olmasına rağmen savuġ kelimesi değişimini tamamlayarak savuķ (6a/02) şeklinde iki yerde kullanılmıştır.

Kelime ortasında ise; dağı (3b/08) ~taķı (10a/16, 12b/13, 13a/11); Baġlan (30a/11, 20a/02) ~Baķlan (9b/15, 19b/06) olarak her iki şekilde kullanılmıştır.

1. 7. 2. 5. -p-/-f-: Bu değişim sadece tofraķ ve köfrüg kelimelerinde gerçekleşmiştir. Metinde kelimelerin ortasında bulunan ses f sesidir. Sadece bir kelime toķraķ şeklindedir. Kelimeler; tofraġ (41b/14) /tofraķ (7a/08) /toķraķ (33a/01) gibi üç ayrı yazılıştadır.

1. 7. 2. 6. -d-/-t-; -d/-t; t-/d-: Günay Karaağaç, Çağatayca'nın hiçbir döneminde bu değişimin olmadığını söyleyerek bunun Oğuzca'nın tesiri olduğunu belirtmiştir. Bu tesirin Nevâyî'de ve Nevâî'den sonra da devam ettiğini, Çağatayca'nın da Eski Türkçeye bağlı kalmış olduğunu vurgular [35].

Kelime ortasında bu değişim karışık kullanımlarla beraber göze çarpmaktadır; öldür-

(15b/06, 23b/14, 27a/05) ~öltür- (9b/06, 12b/10, 26a/05), éşit- (28b/08, 30a/06, 31b/05) ~éşid- (2a/06).

Kelime sonunda Türkçe olmayan sadece şu kelimelerde iki şekilde de bulunur;

[35] Günay Karaağaç, *Lutfî Divanı (Giriş, Metin, Dizin, Tıpkıbasım)*, Türk Dil Kurumu, s. XXIII, Ankara 1997

cihed (29b/05) ~cihet (2b/17); kent (35b/01) ~kend (27b/09); kürt (40b/12) ~kürd (49a/03)

Eski Türkçede kelime başında bulunan t sesi Çağataycada genellikle korunmuştur. Taġ (21b/05, 23b/01, 28b/16), til (12a/07, 18a/10, 32b/08) gibi. Değişime uğramış ama aynı zamanda eski hallerini de koruyan kelimeler ise şunlardır;

té- (23b/05, 28b/16, 31a/05) ~dé- (7b/16, 19a/10, 36a/07) ; tur- (8a/03, 15b/17, 23b/06) ~dur- (45a/18, 46a/04); taḳı (6b/11, 7a/03, 8a/14) ~daġı (3b/08).

1. 8. ŞEKİL BİLGİSİ

1. 8. 1. Yuvarlaklaşma

Metnimizde daha çok ek ve yardımcı ünlülerde yuvarlaklaşma görülmektedir. Yuvarlaklaşmış şekil ve düz şekil karışık olarak kullanılmaktadır. ḳaytar- (37a/07, 38a/10) ~kaytur- (33b/06, 30a/03); bahadırlıḳ (23a/10, 44a/12) ~bahadırluḳ (17a/07, 36b/17) kelimeleri de karışık olarak kullanılmıştır. Diğer yuvarlak ek almış kelimelerden bazıları şunlardır:

yıḳılgusıdur (25a/15), zārdur (33a/03), aldur- (45a/10), atlandur- (17b/14), baḫtdur (49a/03), bardur (31b/07), çarlaydur (28b/07), fikārdur (33a/02), ḳıldur- (49b/15), nā-dāndur (18a/09), sansuzdur (21b/12), saṅgadur (49a/02), sındur- (36a/06).

1. 8. 2. İkizleşme

Çağatayca'da özellikle sayı isimlerinde görülen ünsüz ikizleşmesine metnimizde de rastlıyoruz. Yetti (10b/08, 15a/16, 17a/07), ikki (10b/01, 11a/04, 13b/11) toḳḳuz (26b/11, 38a/05).

1. 8. 3. Ünsüz Düşmesi

Metnimizde kétür-(47a/12), kéltür- (42a/18, 43a/06) kelimesinde ünsüz düşmesine rastlanmaktadır.

1. 8. 4. Ünsüz Türemesi

Ünsüz türemesini ḳılıç (11a/09, 13a/13), ḳılınç (34a/17, 42a/09) kelimesinde görmekteyiz.

1. 8. 5. Zamir n'sinin Durumu

Doğu Türkçesinin en ayırt edici özelliklerinden biri zamir çekimlerinde ve iyelik ile durum eklerinin çekimi sırasında ortaya çıkan zamir kökenli n'nin kullanılmamasıdır[36].

Zafer-Nâme'de zamir n'si genellikle çekimlerde kullanılmamış, Oğuz etkisi olarak kimi örneklerde ise çekim sırasında zamir n'si kullanılmıştır.

Zamir n'sinin kullanılmadığı bazı örnekler: üstide (1b/09, 6b/06, 7b/17), yéride (3b/11,9a/17), yurtıda (24a/15, 27a/09), zamānıda (9b/19, 14a/17), aġrıḳıda (38b/03).

Zamir n'sinin kullanıldığı bazı örnekler: içinde (2b/07, 7a/17), tārīḫinde (8b/10).

1. 8. 6. Ek Uyumsuzluğu

Ek uyumsuzluğu Doğu Türkçesinde sık görülen bir durum olup bizim metnimizde de uyumsuzluk gösteren bir çok kelime bulunmaktadır. Genellikle kelimeler Türkçenin uyum kuralları çerçevesinde değerlendirilmiş ancak kimi örneklerde yazım bizi uyumsuz okumaya mecbur bırakmıştır. Aşağıda özellikle Türkçe kelimelerdeki uyumsuz biçimlere yer verilmiştir. Türkçe kelimeleri seçmemizin nedeni uyumsuzluğun daha belirgin olarak ortaya konulmasıdır. Çünki alıntı kelimelerde kalın

[36] Kemal Eraslan, *Mevlânâ Sekkâkî Divanı*, Türk Dil Kurumu, s. 71, Ankara 1999

yada ince sıradan okuyuş çok belirleyici olmamakta bazen de keyfi uygulamalar karşımıza çıkmaktadır. Metnimizde alıntı kelimelerdeki uyumsuz örnekler de çoktur.

béglerġa (40a/12, 48a/08, 49a/17)

béllerigġa (21a/08, 32b/02)

birbirigġa (14b/04)

birevġa (34b/01)

birigġa (30b/12, 49b/11)

tilbelikḳa (32b/05)

Çikdelikġaça (38a/09)

éltmeġaysiz (28b/07)

işleġay (40b/08)

kélüriġa (12a/17)

kişiġa (18a/09)

kön̂gülleriġa (18a/17)

béggġa (35b/05)

tiziġaça (35b/16)

tüşmeġay (15a/01)

tüşürġay (30b/12)

yüzġa (35b/02)

yüziġa (47a/09)

Kimi örneklerde aynı kelime hem ince, hem kalın sıradan ek almıştır. Yani uyumlu ve uyumsuz şekiller metinde yanyana kullanılmıştır.

1. 8. 7. Şahıs Ekleri

Metnimizde bulunan şahıs zamirleri; I ve II. teklik şahıs, I. ve II. çokluk şahıs ile III. teklik ve III. çokluk şahıs zamirlerdir. I. ve II. teklik şahıslarda ortada bulunan ses karışık olarak e ve é olarak kullanılmıştır. Transkripsiyon yapılırken metne sadık kalınarak nerede hangi ses kullanılmışsa o şekilde bırakılmıştır. Metin içinde bulunan zamirler ve onlarla uyuma girmiş olan ekleri şunlardır:

Ayrılma hali : mendin (33a/03), sizdin (46b/05), alardın (7a/04)

Yönelme hali : meŋge (29a/11), seŋge (25a/03), sizge (44b/18), alarġa (14a/08)

İlgi hali : meniŋ (50b/13) /menniŋ (48a/08), seniŋ (31a/18), sizleriŋ (46b/05), alarnıŋ (3b/18)

Yükleme hali : méni (28b/06), sizlerni (29a/19), alarnı (20b/16)

1. 8. 8. Dönüşlülük Zamirleri

Metnimizde dönüşlülük zamiri olarak öz kullanılmıştır.

öz (18a/18, 20b/14, 21b/14), özi (9b/02, 10b/16, 16a/08), özidin (46b/11), özige (27a/16, 29a/14, 32a/07), özini (26a/15, 32a/09, 32b/05)

Farsça öz, kendi anlamına gelen ẖōd (18b/12, 29a/03, 32b/15, 33a/09) kelimesi de dört yerde bulunmaktadır.

1. 8. 9. Yönelme Hali

Yönelme halinde karışık olarak kullanılmıştır ve yabancı kelimelerde genelde uyum dışında kalmıştır; aġrıḳḳa (45b/119) /aġrıḳġa (39b/02), almaḳḳa (6b/05)/almaḳġa (6b/07), ‘arzḳa (34a/10)/‘arzġa (21b/02), ẖıdmatḳa (15a/18) /ẖıdmatġa (11b/07).

Diğerlerinden farklı olarak "semerḳand" kelimesi üç ayrı şekilde ek almıştır; semerḳandḳa (49a/19) /semerḳandġa (29b/10) /semerḳandge (43a/18).

Sadece +a/+e şeklinde birkaç kelimede geçmiştir; Semerḳanda (16a/02), sulṭāna (4b/13, 5a/15), Şā-Fīrūza (21b/06), Tengī-Balaġ (50a/02), uruşa (34a/17, 34a/17), üste (9b/15), gird-i leşkere (7a/17), kine (46a/15)

1. 8. 10. İlgi Hali

Çağataycada, Eski Türkçede olduğu gibi eksiz ilgi hali ekini tercih etmekle beraber, bazı kelimelerde iyelik eki ile kullanılmıştır. Metnimizde ilgi hali eki olarak; +nuñg/+nüñg, +nıñg/+niñg kullanılmıştır. Bu kelimelerden bazıları; ḳaravulnuñg (40b/10), ḳuduḳnuñg (16a/16), söznüñg (3b/05), édgünüñg (15b/05), ayınıñg (6b/10), biziñg (7b/01)

1. 8. 11. Yön Hali

Çağataycada kullanılan yön ekleri: -ra/-re; -ḳarı/-ġarı; -keri/geri'dir.[37] Eckmann ise bu ekleri şu şekilde belirtmiştir: -ra/-re; -ġ/ḳarı/-g/keri.[38] Metnimizde bu eklerden sadece -re eki içre kelimesinde bulunmaktadır.

Metnimizde sadece, taşḳarı (40a/07) ve ilgeri (37b/05) kelimelerinde kullanlmıştır.

1. 8. 12. Ayrılma Hali

Çağatay Türkçesinin ayrılma hali -dın/-din; -tın/-tin'dir. Metinde de uyuma tabi olarak; āhenīndin (13b/02, 15b/15), 'aḳabelerdin (29a/14), ġayrettin (43b/14), attın (41b/18), 'aḳlıdın (20a/04), aradın (9b/14) gibi kelimelerde kullanılmış olmakla beraber, ġayrettin (17a/02) kelimesi gibi az sayıda kelimede uyum dışında kullanılmıştır.

---

[37] Tanju Seyhan, *age.*, s. LVIII

[38] János Eckmann (Çev. Günay Karaağaç), *Çağatayca El Kitabı*, Akçağ Yayınları, Ankara 2003, s. 77

1. 8. 13. Yükleme Hali

Yaygın olarak-nı/-ni kullanılmış olup az miktarda -n'yi de görmemiz mümkündür. Metinde uyum içine de girdiğini gördüğümüz ekleri taşıyan kelimelerden bazıları şunlardır: sunı (27a/06), şahrını (29b/09), 'ālemni (4b/04, 21b/07), Āmūyeni (38a/15), yolın (21a/15) /yolın (14a/05), birbirin (39a/04), çérigini (34a/01), yéryüzin (25b/13).

1. 8. 14. Çokluk Ekleri

Çokluk eki Türkiye Türkçesinde olduğu gibi +ler/+lar'dır. Bu eklerde bir uyumsuzluk sözkonusu değildir. Erbāb, fūżelā, evliyā gibi anlam olarak çokluk ifade eden Arapça kelimelere Türkçe ekler getirilmiştir. Ayrıca anlam olarak tek olan yabancı kelimeler de Türkçe çokluk ekleri almışlardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

Ḫūblar (13a/14), 'ımārātlar (48b/14), ḫūrlar (32b/17), feryād (29b/15), fiġānlar (8a/02), ġavġalar (10a/02).

Tek bir yerde de çokluk eki iki defa kullanılmıştır; ḳılsunlarlar (46a/15).

1. 8. 15. Zarf-Fiil Ekleri

Metnimiz zarf-fiil eki olarak -ıp/-ip/-up/üp kullanılmıştır. Bu kelimelerden bazıları şunlardır:

kélip (11a/01, 11b/12), tégip (19b/11, 20b/02), alıp (24a/06, 34b/09), salıp (29b/18, 30a/18), saldurup (30a/19), olturup(7b/12, 20b/03), körüp(15b/15, 16b/07), köçüp (12a/12, 21a/02), kéçürüp (6b/17), kéltürüp (8b/06).

Ancak klasik Çağataycaya ait olmayan -uban eki sadece oluban (25b/09) kelimesinde geçer. Ol- fiilinde ayrıca –up (8b/08) zarf-fiil eki de kullanılmıştır.

-e/-a zarf-fiil ekleri, birleşik fiillerde yardımcı fiili asıl fiile bağlama görevi de üstlenmiştir. Ḳılaalmaḳ (8b/02, 10b/17) Ḳılabaşlamaḳ (5b/08, 16b/06), ḳoyabérmek (18a/07), saçabaşlamaḳ (32b/12).

1. 8. 16. İsim-Fiil Ekleri

Çağataycada kullanılan -ur/-ür isim-fiil eklerinden sonra -ġa/-ge eki geldiğinde "-mak için" anlamını taşımaktadır.[39] Metnimizde sadece yaturġa (22a/18), barurġa (34b/13, 35a/16), bolurġa (34b/06), ḳaçurġa (23b/12) kelimelerinde bulunmaktadır.

1. 9. FIIL ÇEKIMLERI

1. 9. 1. Emir Kipi

Fiil kök yada gövdelerine şahıs ekleri getirilerek yapılır. Emir sadece ikinci ve üçüncü şahıslarda bulunmaktadır.

İkinci şahıslara -ġıl/-gil, -ḳıl ekleri getirilmiştir. Barġıl (7a/13, 50b/01, 50b/11), bolġıl (47a/17), ḳılġıl (7a/14, 50a/17), çıḳḳıl (37b/14)

Üçüncü şahıslarda kullanılan ekler -sun/-sün'dür. Çokluk üçüncü şahıslarda ise -sun/-sün ekine çokluk eki olan +lar/+ler getirilerek yapılmıştır. Metinde geçen bazıları şunlardır; kélsün (19b/17), olsun (3a/15), tutsun (3a/14), bérsünler (41a/19), eyletsünler (40a/19), ḳılsunlar (27b/08).

Birinci çokluk şahıslarda emir ekleri olarak; -alı/-eli kullanılmıştır. Metinde sadece uralı (6b/07) kelimesinde göze çarpmaktadır.

1. 9. 2. Şart Kipi

Fiil kök yada gövdesine şart eki olan -sa ile iyelik eklerinden türemiş olan şahıs ekleri getirilir. Metinde daha çok ḳıl- yardımcı fiili ile kullanıldığı dikkati çekmektedir.

[39] Tanju Seyhan, *age.*, s. LXI

Ḳalsa (11b/04), ḳılsa (14b/03, 35a/11), ḳılsaḳ (33b/12), ḳılsam (48b/01), ḳılsaṉgız (36b/08), ḳoşulsa (46a/10), ḳoysa (35b/19, 45a/01), ḳutulsam (47b/17), olsa (22b/16), teprense (35a/10), tégse (47b/02), tilese (47a/17), tüşse (10a/18, 35b/11, 38a/14).

Şart kipinin olumsuzu ise olumsuz gövdelere şart ekinin ve aynı şekilde iyelik eklerinden türemiş şahıs eklerinin getirilmesiyle yapılmaktadır. Metinde sadece iki yerde kullanılmıştır. Éşitmese (9b/05), ḳılmasaṉg (33b/14).

1. 9. 3. İstek Kipi

İstek kipi için özel bir şekil bulunmadığından, gelecek zaman ekleri olan -ġay/-gey, -ġa/-ge Batı Türkçesine -a/-e şeklinde ve gelecek zaman anlamından farklı olarak istek için kullanılmıştır[40]. Bu ekler, isteğin yanısıra, gelecek, tahmin, gelecek-isteğin hikayesi anlamlarını vermektedir[41].

Eski Türkçede zamir kökenli şahıs ekleriyle kullanılmakla beraber -a/-e şekline geçince iyelik kökenli şahıs ekleriyle kullanılmaya başlanmıştır.

Metinde geçen bazı istek çekimli kelimeler şunlardır; saḳlaġaybiz (39a/16), sorġay (37b/09), tapşurġaysız (48a/10), yaşurġaymén (48a/01), yétgürgey (34a/08), yibergey (29b/01, 38a/15).

1. 9. 4. Gereklilik Kipi

Gereklilik kipi için kérek kelimesi kullanılır. Metinde genelde fiillerin mastar halinde kullanılmasının ardından getirilmiştir; çıḳmaḳ kérek (7b/13), öldürmek kérek (8b/14), bolmaḳ kérek (11b/19).

ér-, bol-, tur- yardımcı fiilleri ile beraber ise kérek érdi (13a/02), kérek bolsa (19a/15), kérekturur (26b/04) şeklinde yer almıştır.

---

[40] Günay Karaağaç, *age.*, s. XXXIII

[41] János Eckmann (Çev. Günay Karaağaç), *age.*, s. 118

1. 9. 5. Geniş Zaman

Geniş zaman ekinin ünlüsü daima yazılmıştır. Geniş zaman ekleri; -r, ur/-ür, -ar/-er'dir. Metinde geçen geniş zaman çekimli bazı fiiller şunlardır; tiler (1b/05), yazlar (9a/05), yorur (28b/19, 34a/07), tégürür (13a/06), yétgürür (48b/02) bağlarbiz (47b/01), saḳlar (14a/12, 34b/14, 44a/15), tartarlar (23a/18), aytar (31b/10), endīşe éter (37b/18).

1. 9. 6. Görülen Geçmiş Zaman

Görülen geçmiş zaman ekleri; -dı/-di, -tı/-ti'dir. Fermānladı (13a/12, 27b/07), ḳaldı (17a/19, 29a/07), kéldi (18a/13, 19b/16), kirdi (14b/06, 16a/02), ḳoptı (28a/04), ḳorḳtılar (23b/03), körsetti (23b/09, 31a/18), öçti (12a/03) gibi kelimelerde kullanılmıştır.

1. 9. 7. Duyulan Geçmiş Zaman

Duyulan geçmiş zaman ekleri olan -mış/-miş'in ünlüleri daima yazılmıştır. Fazla kullanılmamıştır. Metinde geçen bazı duyulan geçmiş zaman çekimli kelimelerden bazıları şunladır; ḳatılmış (34a/17), érmiş (26b/16, 46b/11).

1. 9. 8. Gelecek Zaman

Gelecek zaman ekleri olan -ġay/-gey, ġa/-ge'nin ünlüsü daima elif harfiyle yazılmıştır. Çağatayca'da görülen ek uyumsuzluğu bu zaman ekleri içinde geçerlidir. Üçüncü tekil şahısların dışında ekten sonra şahıs zamiri gelebilmektedir.

Metinde geçen, bazı gelecek zaman ekleriyle yapılmış şu kelimeler bulunmaktadır; işleġay (40b/08), ḳavlaġay (42b/02), ḳoyġaymén (29a/12), körgeyler (19b/14, 32b/10), téggey (3b/09, 11a/12), yorugeybiz (28b/01).

1. 9. 9. Şimdiki Zaman

Eski Türkçe'den farklı olarak Çağatayca'da şimdiki zaman; -a/-e turur/durur yardımcı fiili ile yapılmıştır. Sonraları ise buna bağlı olarak -adur/-edür eki ortaya çıkmaktadır[42]. Kéleturur (39a/19), atlanadurġanda (20a/12), aytadur (22b/03), béredür (38a/11).

[42] Günay Karaağaç, *age.*, s. XXXVIII

2. METİN

[001a]/(01) *Vaḳf-ı ekremü's-selāṭīn min ṭabaḳāti'l-mulūk ve ebha'l ḫavāḳini bi ḥüsni-s-sireti ve'l sulūk* (02)*es-sulṭān ibnü's-sulṭān ebū'l-mevāhib 'Oṯmān-Ḫan ibnü's-sulṭān* (03)*Muṣṭafā-Ḫan idāma'llāhu emāme davlatıhī ve eḳāme bi* [illegible] (04)*fī tevārīḫi hasene ve ene'd-dā'ī li- beḳāihi el-ḥāc İbrāhīm* (05)*Ḥanīf el-müfeṣṣir bi-evṣāfil ḥaremeynī'l-muḥteremeyn* (06)*ġufire lehu.* [001b]/(01)Ḥamd ū sipās ol ḫālıḳīġa kim 'Arab ū 'Acem ve fuṣeḥa ū büleġāları anıṉg vaṣfıdın (02)'āciz-tururlar. Ve ḥadsız ṣenā ol ḳādirīġa kim hidāyet erbābı ve dirāyet aṣḥābı (03)anıṉg beyān-ı ṣıfātıda ḳāṣır boldılar. 'Ulemā ve fużelālarġa öz keremi birle köṉgüllerni (04)İslām nūrı bile ārāste ḳıldı. Ve ṣenā ol pādişāhıġa kim barça pādişāh (05)anıṉg dergāhıda niyāz yüzini tofraḳḳa ḳoyup tilek tilerler. Naẓm:

(06)Anıṉg vaṣfıda 'aḳl ḥayrān érür
Ki 'aḳl anda bir ṭıfl-ı nā-dān érür

(07)Eger kişi yüz yıl dése vaṣfını
Déyealmas anıṉg vaṣfıdın birini

(08)Kemālıda yoḳ ḥad ū ġāyet anıṉg
Ṣıfātıda hem yoḳ nihāyet anıṉg

(09)Yüz şükr ol sulṭānīġa kim yér üstide kökdin bār-gāhı sütūnsız yasadı kim (10)*allahu'llezi refaa's-semevāti bi-ġayri 'amedin terevnehā*[1] ve el-ṭāf ḫazānesidin her bende (11)ge bir türlüg 'ināyet ve şefḳat birle ḫāṣ ḳılıp ba'żı bendelerıġa nübüvvet (12)mertebesi kerāmet ḳılıp ḫalaḳ üçün yiberdi. Ve barçadın afżal ve ekmel ol (13)ḫᵛāce-turur kim anınḫ dīn ū milleti barça dīnlerninḫ nāsıḫı boldı. (14)Ṣalavāt-ı zākīyāt be-ḥayāt niṣār-ı ravża-ı mu'attar ḳabri kim hidāyet nūrı bile [002a]/(01)milletlerni yoḳ étti. Ve *hüve Muḥammedüni'l-hāşimiyyi'l-mekkiyyi'l medineyyi'l el-ebṭaḥiyyi'l-ümmiyyi* ve leṭāyif-i raḥmet (02)leri ve rıżvān-ı şerāyīfleri ol şerāyi' kökininḫ ayıġa her demde yüz (03)ḳātla nisār olsun. *Ṣallallahü 'aleyhi ve 'alā ālihi ve aṣḥābihi ve sellem teslīmen keṣīren keṣīr āmmā ba'd* (04)bilgil kim bu devrān-ı şerīfde ve vādān-ı laṭīfde kim naẓm:

(05)Cihān érdi ḫürrem çü bāġ-ı behişt
Be-devr-i şehenşāh-ı nīgū-sirişt

(06)Şehenşāh-ı dīn-perver ū dād-ger
Devridin 'adlī bérdi ḫaber

(07)Éşidür devr-i aḥādīṣ ve ḳur'ān bile
Kéce kündüz ol yād-ı subḥān bile

(08)Zamānı émes ḫālī ez-yād-ı ḥaḳ

[1] Ra'd 2

Cihān içre şāhlardın éltti sebḳ

(09)Şecā‘atda rüstem kibi nām-dār

Seḥāvetde ḥātem kibi nām-dār

(10)Cihānī érür ‘adlıdın şādmān

Érür dünyāda şāh ṣāḥib-ḳırān

(11)Şehenşāh-ı dīn-dār köçkünçi-Ḫan

Ki ‘ālem érür cism ū ol hem-çü cān

(12)İlāhī ki tā bolġay arż ū semā

Bu şāh-ı cihān-dār tā beḳā-ı beḳā

(13)Mübārek köñgülleride o sa‘ādetmend ḥāṭırlarıġa kéçti kim ẓafer-nāme kim Mevlānā Şerif (14)ü’d-dīn Yezdī *ruḥullahī el-‘azīz* Fārsī tili bilen Témür-Bég’niñ vāḳı‘ātını aytıp (15)turur. Tācīkler andın behre tapıp Türk élige feyż tégmey-turur. Basa kérek kim (16)bu kitāb Türkī bilen bolġay tā andın él ulus fāyide tapḳaylar. Çün kim bu (17)endīşe-i laṭīf közkü kibi mübārek köñgüllerige kétçi. Ba‘żı dānālar kim bu ḥażret (18)niñ mulāzamatıġa ḥāżır érdiler. Bu endīşedin şād bolup barça du‘ā ḳılıp ayttılar. (19)**Yaḫşı ṭab‘ıñ yaḫşı ḳılġay fikrni**. Basa andın soñ bu bende-i kemīne **[002b]**/(01)bī-istiṭā‘at-ı turāb *azāmu’l-fuḳarā* Muḥammed ‘Alī Bin Dervīş ‘Alī-i Buḫārīġa işāret boldı

(02)kim Türkī tili bile Ẓafer-nāmeni évrülgey. Basa egerçi bu bende-i ḥaḳīr-i ḫāk-sārġa ol istiṭā‘at (03)yoḳ érdi kim bu işge daḫl ḳılġay. Āmmā bu āyetniñ maẓmūnı bile kim *aṭi‘ūllahe (04) ve eṭī‘ū’r-resūle ve ūlī’l-emri minkum*[2] vāḳı‘ bolup-turur. Yoḳ déyealmay (05)‘Enbiyā ve Evliyā rūḥıdın meded [vü] himmet tilep bu emrġa meşġūl boldum. Ümid ol-turur kim (06)maḳbūl-i ṭab‘ Ḫan-ı ‘ālī miḳdār ve ümerā-i büzürgvār ve vüzerā-i nīkū şi‘ār ve ẓurafā-i nām-dār bolġay. (07)*İnşāllahu ta‘ālā* basa ümīd olturur kim eger sehvī ve ḥaṭāyī bu kitāb içinde mübārek naẓarlarıġa (08)kélse, merḥamet ḳalemi birle ıṣlāḥ ḳılıp anıñ sehv ū ḫaṭāsıġa baḳmaġaylar. Ve *huve’l-‘azīz* ve dūd (09)**Témür-Bég’niñ mütevellid bolġan ve ‘ālemni (10)öz cemālı bile yaruḳ ḳılġan sözleri**. (11)zi-dil ‘ömr-i pādişāh kelāmıdın mundaḳ ma‘lūm bolur. Kim feyyāż-ı ‘ale’l-ıṭlāḳ ḫezāne (12)sidin *a‘tā kulle şey’in ḥalaḳahu ṣümme ḫüdā* ṣalāḥ ū muḥabbet ḫil‘atını yaḫşılıḳ ṭarīḳa (13)sını bendesige ‘ināyet ḳılur bolsa, bu ināyetni bu bendeniñ ferzendleridin (14)körsetür. Néçük kim Peyġāmber *ṣallāllahu ‘aleyhi’s-selam* aytıp-tururlar ve *inne ṣalāḥe-r-racüli (15)li-yüdrüke el baṭni ṣāyi‘i.* Bu ḥadīsniñ ma‘nāsı; Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñ atası (16)şānıda-turur kim Emīr-Toraġay érdi. Ve bu Toraġay-Bég ‘ulemā ve ṣuleḥā ve muttaḳīlarġa müşfiḳ ve mihribān (17)érdi. Bularnıñ meclīside barur érdi. *Lā-cerem* bu cihetdin kim Ḥażret-i Ḥaḳ’nıñ (18)séver bendelerini séver érdi. Ve bularnıñ ve dōstluḳ dānesini ṣadaḳ keştīġa (19)perveriş bérgen üçün *enbetehālluhu nebāten ḫasenen*[3] çıḳıp davlat ve sa‘adet ṣaḥrāsı **[003a]**/(01)kerāmet ve efżāldın toldı. Beyt:

Çü taptı bu ıḳbāl ū baḫtdın nişān

[2] Nisâ 59

[3] Âl-i İmrân 37

(02)Anñga bérdi Ḥaḳ pūr-ı Ṣāḥib-Ḳırān

Ḳazān-Sulṭān zamānıda davlatnıñg küni (03)ve sa‘ādet kökiniñg ayı ẓāhir boldı. Ve ‘ālem saḳlaġuçı yulduzı ‘ināyet-i rabbānī (04)niñg evcidin yaruḳ boldı. Şa‘bān ayınıñg yigirmi béşide tārīḫ yetti yüz (05)ottuz altıda Sıçḳan Yıl kim Moġollarnıñg yılı bile muvāfıḳ-turur, Keş Dilkeş Vılāyatı (06)da, Tekīne-Ḫatun kim şer‘-i muṭṭahar yosunı bile ol Emīr-i dīn-perverniñg nikāḥıda érdi. Andın (07)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān kün kibi ẓāhir boldı ve ‘ālem-efrūz māhı burc-ı sa‘ādetdin çıḳtı.

(08)Yañgı başdın boldı bir ay āşikār

Beyt

Boldı ẓāhir dünyāda bir nām-dār

(09)İnṣān ṣūretide bir Ḫanī cihān içre kéldi. Ve ‘ālemni hümāyūn maḳdemi bile müzeyyen ḳıldı tā kim (10)anıñg zāt-ı şerīfi yaman közdin salāmat ḳalġay. *Ve in yekād*[4] tilāveti bile sipehr (11)niñg tesbīḥ aytḳuçılar meşġūl boldılar. *Ve’l-melāiketü yüsebbiḥūne bi-ḥamdi rabbihim ve yestaġfirūne (12)li men fi’l-arżi*[5]. Basa tā anıñg uluġ ḳadri kemāl-i teraḳḳīġa yétse, du‘a veẓāyifi bile meded (13)ḳıldılar. Beyt:

[4] Kalem 51 (Nazar ayeti)
[5] Şûrâ 5

Ki ser-sebz bolsun bu zībā-nihāl

(14)Penāhıda tutsun anı ẕu'l-celāl

Civān-baḫt ū fīrūz bolsun müdām

(15)Anıñg emride 'ālem olsun tamām

Anıñg 'adlıdın tāze olsun felek

(16)Muṭī'i anıñg barça mülk ū melik

Ve ol sa'ādet kökini pertevidin (17)ḥaḳīḳat seri ẓāhir bolup ıḳbāl burcıdın körünüp Ḳaçulı-Bahadır'nıñg tüşi (18)niñg ta'bīrini kim Tunbay-Ḫan aytıp érdi, muḥaḳḳaḳ boldı. Sékkizinci kevkeb kim ta'bīr (19)tili bilen Ṣāḥib-i davlatıdın nişāne bolġay. Sékizinci, Ḳaçulı-Bahadır'nıñg neslidin [003b]/(01)ẓāhir bolup, salṭanat 'ālemini nūrānī ḳıldı. Ve andın soñg 'adl āvāzesi ve inṣāf (02)ṭarīḳası maşrıḳ-ı 'ālemdin <maġrıb> ḳaça tolup, feṭḥ ū fīrūzluk āṣārı Ḥażret-i Subḥan (03)'ināyetidin añga müyesser bolup, barı 'ālem musaḫḫar boldı. Beyt:

(04)Né ḫōş tüş kim añga ta'bīr sén sén

Né ḫōş āyetge k'añga tefsīr sén sén

(05)Ve bu söznüñg taḥḳīḳi bu-turur kim salṭanat ḳavā‘idide ve ḫılāfet ṭūvrıda anıñg mübārek (06)vücūdı ve sa‘ādetmend bünyādı, cihān içre *āḫıru’l-zamānnıñg* Ṣāḥib-Ḳırānı bolġay. (07)Ve mundın yaḫşıraḳ delīli bolmaġay. Anıñg üçün kim bu ṣāḥib-i davlatnıñg ṭāli‘i, (08)cedī burcıda tüşti. Ve bu burcnıñg ḫāṣṣiyyeti olturur kim her kim bu burc daġı ṭāli‘ide mütevellid (09)bolsa, kemāl-i salṭanat evcide téggey ve barça selāṭīnlarġa server bolup her né kim köñglige keçgey. (10)Añga müyesser bolġay ve neyyir-i ‘aẓam ya‘nī āfitāb kim celāletniñg yulduzı-turur, törtinçi vitr (11)de kim ḳarār ve şebāt evi-turur ve öz yéride şeref bile ‘uṭāridḳa néçük kim āfitāb devri (12)bolġay. Yigirmi ikkinci derece-i cemilde feṭḥ ū fīrūzluḳ ‘ilmini köterip, ıḳbāl-ı menşūrī niñg (13)sa‘ādet tevḳī‘i bile yasap-turur kim ẓuhūr maḥallıda, öz maḳām-ı aṣlīde ẓāhir bolġay. (14)Ve anda pādişāhlıḳ ḳılġay. Ve ol memleketni zīb ū zīnet bābıda barça memleketlerdin (15)yaḫşıraḳ terbiyyet ḳılġay. Ve müşterī kim sa‘ādetniñg kevkebi-turur ve merīḫ kim ḳut (16)ve şevket yulduzı-turur, béşinçi ṭāli‘ kim ferzend evi-turur, bu kevkebler bilen birikip (17)bu ḫāṣṣiyyet bérdi kim bu sa‘ādet-mend ferzendġa ḥaḳḳ-ı subḥānehu ve ta‘ālā ve davlat-mand oġullar kerāmet (18)ḳılġay. Ve davlat alarnıñg içide müstedām bolġay. Basa *lā-cerem* bu ḳābiliyyet cihetidin (19)ḥażret-i Ḥaḳḳ *subḥānehu ve ta‘ālā* istiḳāmet bişigidin çıḳarıp, luṭf dāyesi **[004a]**/(01)süti bilen perveriş bérdi. Basa ḥadd-ı temīz ve ‘aklda yétgende, ḥarekāt ve ḳılġıdın salṭanat (02)işi andın ẓāhir bolur érdi. Ve anıñg işi küçidin ve aytmaḳ ve éşitmaḳlarıdın (03)pādişāhlıḳ ve şahrıyārlıḳ ṭarīḳası kün kibi yaruḳ körünür érdi. Naẓm:

(04)Çü yaşlar bile oynar érdi müdām

Dér érdi alarġa kélinĝler tamām

(05)Ki mén şāh bolġay mén ve barçanĝız

Méni şāh atap özge söz dimenĝiz

(06)Kélür érdiler yaşlar ḳatıġa

Anı şāh atap köterip başıġa

(07)Bolur érdi bir kūdek anĝa Emīr

Yana biri anĝa çü dānā vezīr

(08)Yıġaç ve ḳamış birle insān aytıp

Bir iş buyurup anĝa fermān aytıp

(09)Dér érdi kim ol yarlıḳ éşitmedi

Yazuġluḳ ḳılıp anı buyur édi

(10)Dér érdi késinĝler başını revān

Ki mundın narı hīç kişi der-cihān

(11)Şehenşāh ḥükmidin ol çıḳmaġay

Né kim şeh dégey özge iş ḳılmaġay

(12)Ve basa dīvān *naḥnü ḳasemnā*[6] pervāne-i ‘ināyet *yerfa‘u derecātīn men yeşāu*[7] ve menşūr ve davlat-ı cihān- (13)ārā ṭuġrası bilen kim *ūtīnāhu’l-mulke* muvaşşaḥ bolup érdi. Mübārek ḫāṭırı, atlanmaḳ (14)ve çapmak ve oḳ otmaḳ ve uruş esbābı bilen meyl ḳılur érdi. Ve her künde avġa barur (15)érdi. Beyt:

Kéce kündüz işi édi çün şikār
Bu iş birle ötger édi rūzgār

(16)Ve anıñg davlat-mand ẕātı kim maẓhar-ı luṭf-ı ilāhī érdi, şefḳat ve ḫayrdın özge iş mübārek (17)könglige kéçmes érdi. Ve avval ḫālide egerçi ḳahr ū siyāset ḳılur érdi, néçük kim ol sözler (18)kélgüsi-turur, ol ḳahr ū ġażab-ı pādişāhlıḳ cihetīdin ve memleket żabṭı üçün érdi. Şi‘r

(19)mülkni ger ḳarār bérgeysén
tīġnī bī-ḳarār ḳılġaysén

Ve delīli bu

[6] Zuhruf 32
[7] En‘âm 83 de *nerfa‘u derecātīn men neşāu* şeklinde geçmektedir.

[004b]/(01)sözde kim tekellüfdin yıraḳ ve riyādın bī-gāne-turur. Bu-turur kim ḥażret-i risālet-i *ṣallāllahu* (02) *ʿaleyhi vesellem* aytıp-tururlar kim *el-veledü sırru ebīhi*[8]. Bu, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'dın, taḫt (03)üzre dādlıḳ ḫüsrevi olturup-turur kim hergiz ol ḥażretdin mürçe-i āzerde bolmaġan-turur. (04)Yıraḳ, yaḳındın tamām ʿālemni bu sözde ittifāḳları bar-turur. Civān-baḫtī-turur kim bā-vücūd (05)ol-kim ḥażret-i ḥaḳḳ-ı subḥānehu ve taʿālādın, aṉga küllī esbāb-ı davlat müyesser bolup érdi. Hergiz (06)nā-meşrūʿ işge kim menāhī-turur, meyl ḳılmadı. İçmek sarı meyl ḳılmadı ve bu pādişah-ı (07)kām-kār aġzını çāġır sarı éltmedi. Ve bir demī, ṭāʿat ve ʿibādet fikridin özge iş (08)köṉglide kéçmedi. Ve muttaṣıl işi ḳur'ān oḳumaḳ ve faḳīr ü miskīnniṉg ʿġamını yémek édi. (09)Ve ḫilāfet-i penāhī kim Ferīdūn-ḥaşmeti ve İsfendiyār-şecāʿatı ve Ẕu'n-nūn ʿibādeti aṉga cemʿ bolup (10)érdi. Her yérde kim bir kūşe-nişīni éşitür érdi, cān bilige kim mülāzamat baġlap, alarnıṉg (11)mülāzimatlarıġa barur érdi. Ve *huve's-sulṭānü'l-aʿẓam ve'l-ḫaḳanü'l-aʿdelü'l ekmel* (12)*muʿīnü'l-ḥaḳḳi's-salṭanati ve'd-dünyā ve'd-din Ebū'N-naṣr Ṣāhruḫ Bahadır-Ḫan ḫalleda'llāhu teʿālā ve mülkehu* (13)ḫılāfet ü salṭānat. Basa mundın soṉg, ḳalem-i muşgīn raḳam ikkinci maḳāle ve Ebū-Ṣāh'nıṉg vāḳıʿātını (14)ẕikr ḳılġuçı-turur. Anıṉg üçün til tarttük ve yana bir anıṉg oġlanlarıdın kim (15)köz anıṉg cemālıdın yaruḳ bolur, salṭanat-ı penāhī érdi kim bā-vücūd ol-kim ḥüsn ü sīret (16)ü ṣūret ü ʿayn-ı davlat ve salṭanatda yaḫşı maʿāş ḳılıp ve yaman ḳılıḳnı ḫātırlıġa (17)kéçürmey kim āzārlıḳ ṭarīḳasını ẓāhir ḳıldı. Ve anıṉg melik ṣıfāt-ı ẕātı kim barça feżāyil (18)ve kemālātnıṉg cāmiʿi érdi. Ve yaḫşı ve henī ve ḳayıḳ-ı ḥaḳāyıḳda yorup, müşkil sözlerni (19)ḥal ḳılur érdi. Beyt:

[8] Ali Ekber Dihhudâ, Emsâl ve Hikem, Tahran 1376 hş., c. I, s. 281 "Çocuk babasının sırrını taşır"

Melek ṣūreti érdi tofraḳdın

Ki rūşen édi anṉga ‘ilmü’l-yaḳīn

[005a]/(01)Mu‘ciz-i beyān tili kim ma‘nā-ı ilhām-ı tevfīḳ-turur kim *inne mine’l-beyāni le-siḥren*[9] rūşen ḳılur érdi. Ve basa (02)gevher saçḳan tilidin kim faẓl ū hüner kilidi-turur, beyān ve ḳıt<ı>da her kim müşāhede ḳılġay, (03)‘aḳl anṉga ve vālih ve könṉgül ḥayrān sözleri, her biri könṉgülde çü ḫan ve ḫaṭṭ-ı laṭīf (04)kim bedāyi‘-i āṯār-ı şeref-i ḳaṣr-turur. Be-kitābe *nūn ve’l-ḳalemi ve mā yesṭurūn*[10] müzeyyen-turur. Rūzgār, (05)tamlarıda yaḫşı ṣūret bilen bitip, ḥācet beyān ḳılmaḳ yoḳturur. Şi‘r:

(06)Édeyim anıṉg vaṣfın ey ser-firāz

Érür kün ṣıfat bā bī-dīn bī-niyāz

Basa çün

(07)ḳalem ḥuccete raḳam vaṣfında ḥayāt suyından şemme yétti. Mundın narı eger Humāyūnu’l-Ḳah<l>’ġa (08)yüz ḳoysa, yaḫşıraḳ bolġay. Beyt:

Anıṉg ṣıfātını çün kim ḳalem beyān ḳılġay

[9] “Muhakkak ki beyanda sihir vardır”
[10] Kalem 1

(09)‘Aceb émes eger andın temīzse ab-ı ḥayāt

Anınĝ mubārek yüzidin kim dāniş ehlidin (10)ve bīneş ḫay<ā>lınınĝ közleri yaruḳ érdi, ṣūret-i raḥmet ū luṭf erraḥmanirraḥīm-turur. Şi‘r:

(11)Çü boldı cihān içre ol bādişāh

Yorur érdi fermānıda mūr ū māh

(12)Ḫüdā ḳıldı anı şehenşāh-ı dīn

Sertāc dārān-ı rūy-ı zemīn

(13)Vāriṣ-i mülk-i Süleymān-ı müeyyed, *mine’s-semā’ el-muẓaffer ‘alā’l-a‘dā pey-rev-i şer‘ seyyidü’l-murselīn (14)muġīṣü’l-ḫaḳḳ ve’s-salṭana ve’d-dīn Ebū’l-Fetḥ İbrāhīm-Sulṭān ḫalledallāhu te‘ālānı mā ŝer (15)melik ve sulṭāna ve ifāż<e> ‘alīyyu’l-‘ālemīn fażla vāḥāne.* Naẓm:

(16)Çü ol sā‘at ki baḫş ḳıldı Yezdān

İkki İbrāhīm anda boldı ā‘yān

(17)Biri millet-serā ābād ḳıldı

Biri dünyāda ‘adl ū dād ḳıldı

(18)Biridin boldı ateş çün gülistān

Biridin boldı derd-i ẓulm-i pinhān

[005b]/(01)Biridin boldı mekke evi pur nūr

Biridin boldı ‘ālem barı me‘mūr

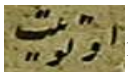
(02)Biri sındurdı erz-i butlarını

Biri bérdi revāc aḥmed ū dīnini

(03)Ḫüdāvendā bu şāh-ı dād-güster

Hemīşe der-cihān bolġay muẓaffer

(04)Basa ol yér kim anıñ cevāhir sıfātıdın ve mefāḫir ū māṣerā, be-ḥażret muraṣṣa‘ bolġay. Üçünçi (05)maḳālede, aḫbār ū āṣār-ı Ṣāḥib-Ḳırān, Gitīstān’da kélgüsi-turur. Ve *mina’llāhi’l-‘avnü ve’t-te‘yīdü innehu ḥamīdün ve Muḥammedün* (06)**Ḳazġan-Bég’niñ ḫurūc ḳılġān sözi**. (07)Ḳazan-Sulṭān-Ḫan, Yesuver-Oġlan’nıñ oġlı, Tavuḳ Yıl’da, tārīḫ yetti yüz ottuz üçde, (08)Çaġatay-Ḫan’nıñ ulusıda Ḫan bolup, ẓulm ū bī-dādlıḳ ḳılabaşladı. Ve ‘adl (09)ve şer‘ ṭavrıdın ayaġın taşḳarı ḳoydı. *El-mülkü yebḳā*

ma'a'l-küfri velā yebḳā ma'a'ẓ-ẓulmi[11]. Ḫalāyıḳ, anıñ (10)yaman ḳılġaydın feryādḳa kéldiler. Ve anıñ ḳorḳunçıdın her ḳaçan kim béglerini ṣoḫbet (11)de yā kiñeşde çarlar érdi, ol bég, oġlan uşaḳı bile vaṣiyetler ḳılıp, andın (12)soñ anıñ ḳaşıġa barur érdi. Yaşlar yaman ẓulmıdın cümle ḫalḳ-ı cihān (13)ḳılurlar édi cevridin yüz fiġān. Ḳazġan Bég kim barça bégleridin uluġ édi [12]. (14)Omaḳı'nıñ éli bilen ve Çaġatay-Ḫan'nıñ ulusıdın bolġan bégleri bilen (15)ittifāḳ ḳılıp, yaġı boldılar. Ve Sālī Sarāy'da yıġın ḳılıp, (16)anıñ uruşıġa yüzlendiler. Ḳazan-Sulṭān-Ḫan, bu ḫaberni éşitip, ol taḳı çérigni (17)yıġışturup ve Ārzengī Ṣaḫrāsı'da tārīḫ yetti yüz ḳırḳ altıda uruştılar. Ve ol (18)urışda Ḳazġan-Bég'niñ bir közige Ḳazan-Sulṭān-Ḫan'nıñ oḳı tégip, żāyi' boldı. [006a]/(01)İkki çérig birbiridin ayrılıp, Ḳazan-Sulṭān-Ḫan başıġa kélip, ol ḳış anda turdu. (02)Basa asru savuḳ bolup, bolġan at ulaġı ol savuḳ bolupda telef boldı. (03)Basa bu ḫaberni Emīr-Ḳazġan éşitip, yana çérig yıġışturup, tārīḫ yetti yüz ḳırḳ yettide (04)kélip uruştı érse, Ḳazan-Ḫan'nı basıp, Ḫan'nı tutup öltürdi. (05)Ve Ḳazan-Ḫan'nıñ pādişāhlıġı Māverāü'n-nehr ve Türkistān'da on dört yıl érdi. (06)Andın soñ anıñ vılāyatıda Ḳazġan-Bég ḥākim bolup, Dānişmendçe-Oġlan ki Ögedey- (07)Ḫan'nıñ oġlanlarıdın érdi, anı Ḫan köterdi. ikki yıldın soñ anı taḳı (08)şunḳar ḳıldı. Buyan-Ḳalı-Oġlan kim Soruġadu[13] Ḫan'nıñ oġlı érdi, anı Ḫan köterdi. Şi'r:

[11] Dr. Baḳır Ṣadriniyā, Ferheng-i Me'ṣūrāt-ı Mutūn-i 'İrfānī, Tahran 1380 hş., c.I, s. 273

[12] Bu kelime Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde bulunan eserde; tibit, Taşkent Kütüphanesinde bulunan eserde; Tibet olarak geçmektedir. Bundan sonra metnimizde Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde bulunan tercüme T.K., Taşkent Kütüphanesinde bulunan tercüme Taş.K. olarak geçecektir.

[13] Bu kelime, Nizamüddin Şâmî'nin Zafer-nâme adlı eserinde Sorgatu olarak geçmektedir. Bundan sonra dipnotlarımızda bu eser N.Ş olarak geçecektir. Nizamüddin Şâmî (Çev. Necati Lugal), Zafer-nâme, Ankara 1987, s. 373

(09) Ḫanı kim anṅga cūd ū seḫā érdi ṭarīḳ

Boldı ẓafer ū nuṣret anṅga yār ū refīḳ

(10)Devride émes édi cihānda hīç ġam

Él érdi barı birbirige yār ū şefīḳ

(11)Basa bu Ḫannınṅg Ḫanlıġı on yılġa çatardı. Ve Ḳazġan-Bég anṅga ta‘alluḳ vılāyatlarnı (12)andaḳ żabṭ ḳıldı kim andın yaḫşıraḳ bolmaġay. Ve anınṅg yaḫşılıġı ‘ālem içre yādgār ḳaldı. (13)Ve şerī‘at yosunı bile ‘amel ḳılur érdi. Ve ehl-i faẓl démez anınṅg in‘āmıd<a> behre-mend bolup, barça (14)ḫōş-ḥāl érdiler. Ve anınṅg zamānıda bir ‘acāīb iş kim vāḳı‘ bolup-turur, bu érdi. (15)Kim ersenṅg ve sarāydın çérig tartıp, Ḫorāsān Vılāyatı sarı bardı. Ve munuṅg (16)keyfiyyeti bu-turur kim Sulṭān-Ebū Sa‘īd-Ḫan kim Çingiz neslidin érdi ve Īrān Vılāyatı’da pādişāh (17)lıḳ ḳılur érdi. Ol ölgendin soṅg özge, Çingiz-Ḫan oġlanlarıdın ol vılāyatda (18)pādişāhlıḳ ḳılmadı. Ḳazan-Sulṭān-Ḫan bolġanda anınṅg cevr ū ẓulmidin anṅga baş (19)indürmey. Mu‘izü’d-dīn-Ḥüseyin kim Melik Ġıyaṣü’d-dīn’niṅg oġlı érdi Herāt Vılāyatı’da pādişāh boldı. [006b]/(01)Şeyḫ-Ḥasan-Cūveyni ve Emīr-Vecīhü’d-dīn-Mes‘ūd Ser-bedel-i Sebzvār Vılāyatı’dın çérig tartıp, (02)Melik-moġa’d-dīn-Ḥüseyin başıġa kéldiler. Basa Melik-Ḥüseyin taḳı çérig yıġışturup, şahrdın (03)çıḳıp, Ṣefer ayınıṅg on üçide, tārīḫ yetti yüz ḳırḳ üçide, ikki çérig birbirige (04)yaḳıp, uruştılar. Basa asru ḳatıḳ uruş bolup, Moġa’d-dīn-Ḫüseyin’ni bastılar. (05)Ve Ser-bedeller’niṅg çérigi olcaġa ve māl almaḳḳa meşġūl boldılar. Bu maḥalda Moġa’d-dīn-Ḥüseyin (06)bir tepe üstide çıḳıp, üç yüz kişi anṅga yıġıldı. Basa Moġa’d-dīn-Ḥüseyin alarġa ayttı kim bu (07)çérig olca almaḳġa meşġūl-tururlar. Kéliṅg özimizni bularġa

uralı<m>. Bu sözü érdi (08)kim Mes‘ūd Ser-bedel’niŋ közi Moġa’d-dīn-Ḥüseyin’ġa tüşüp, anıŋ sarı yorupérdi. Emīr- Şeyḫ-Ḥasan (09)taḳı anıŋ kinide yorıdı érse ol ḥālda davlat mundaḳ iş ḳıldı kim bir kişi hem alardın (10)ḳılıç birle Şeyḫ-Ḥasan’nıŋ yanıda sançtı kim yana bir yanıdın çıḳıp, uş-ol sā‘atda oldı. (11)Basa Emīr-Mes‘ūd Ser-bedel bu vāḳı‘anı bilip ve taḳı Şeyḫ-Ḥasan aŋa aytıp érdi kim eger men bu çérigde (12)olsam sén zinhār ḳaytḳaysén. Basa Emīr-Mes‘ūd anıŋ vaṣiyeti bile ‘amel ḳılıp, ḳaçtı. Basa (13)melikniŋ ḳaçḳan çérigi, bu ḫaberni éşitip, soyunup, ḳayttılar. Ve Ser-bedeller’niŋ çérigidin köp (14)kişi öltürüp, māl-ı bisyār aldılar. Basa bu feṭḥ bolgandın soŋ Melik-Moġa’d-dīn başıġa (15)bu heves tüşti kim Çingiz-Ḫan neslidin ḳalġan şehzādelerniŋ vılāyatlarnı alġay. (16)Bā-vücūd ol-kim alarnıŋ himmetidin ol martabaġa yétip érdi, terbiyyet-i ḥaḳḳını unutup, alar bilen (17)yamanlıḳ ḫayālın köŋglige kéçürüp, Endiḫūd ve Şuburġān Vılāyatı’nı çaptı. Beyt:

(18)Çü bolġay ḫālī gevherdin ḫazine
Dégey kim men gevher-i men ābgīne

Basa Māverāü’n-nehr memleketi Ḳazġan-Bég (19)niŋ ‘adlıdın ḳarār tapıp érdi. Cām Vılāyatı’nıŋ meşāyiḥları kim Melik-Ḥüseyin’ġa uruġ [007a]/(01)bolurlar érdiler ve anıŋ yaman ḥareḳātıdın köŋgülleri nā-ḫōş bolup, Ḳazġan- (02)bég ḫıdmatıġa kélip, Melik-Ḥüseyin’din şikāyet ḳıldılar. Arlat bégleri ve Apardı bég (03)leri kim Melik-Ḥüseyin’din ḳaçıp, Ḳazġan-Bég’niŋ ḥıdmetiġa kélip érdiler. Alar taḳı (04)ayttılar kim beyt ki Çingiz nesli meger ḳalmadı ki yād étmes. “Émdi alardın kişi (05)ki ol ġūrī andaḳ

boluptur ġurūr ki mén mén déyen şāh ū eyler server". Ḳazġan-Bég bu [06]sözlerni éşitip, dédi kim "Tācīk'ke né ḥad bolġay kim pādişāhlıḳ da'vā ḳılġay ve pādişāh [07]larnıñ fermānıdın baş tartḳay. Ġurūr yélini ḳılıcım żarbı bile burnıdın çıḳarayım. Ve çérig [08]atlarınıñ toynaḳı bile anıñ ḳal'a ve ḫişārını tofraḳ bilen teng ḳılayım. Ve çérigidin [09]Ceyḥūn gītī ḳan aḳturayım". Ve basa tevācılar her sarı çapturup Āmū Suyı'dın ötüp Belḫ Vılāyatı'da [10]yıġıldılar. Ve Ḳazġan-Bég Buyan-Ḳalı-Ḫan bile Herāt sarı yüzlendi. Ve uluslarnıñ bég [11]leri Buyan-Sulduz ve Muḥammed-Ḫᵛace érdi ve Satılmış ve Olcaytu érdi ve 'Abdullah kim Tayġu'nuñ [12]oġlı érdi ve Bedeḫşān şāhları barça yıġılıp, Ḳazġan-Bég'ge ḳoşulup Herāt sarı yorıdılar. [13]Ve bu ḫaberni Melik-Ḥüseyin éşitti érse mīr-āḫūrını üç yüz kişi bile Ḳaravulluḳ'<ḳ>a yiberdi kim "barġıl [14]ve ḫaber taḥḳīḳ ḳılġıl kim Çaġatay çérigi sudın kéçip-tururlar. Eger kéçgen bolsalar bat yanġıl". [15]Basa Mīr-āḫūr Mürġ-āb Suyı'dın kéçip ḫaber taḥḳīḳ taptı kim Turan Vılāyatı'nıñ çérigi sudın [16]kéçip-tururlar. Basa yanıp, Melik-Ḥüseyin ḳatıġa kélip 'arż ḳıldı. Beyt:

[17]Ki kélür Ḳazġan sipāhı bilen
Kim érür barı gird-i leşker yétgen

Ki başdın ayaḳ Témür içinde ġark
[18]Ḳaranġu alar girdidin ġarb ve şarḳ

Basa Melik-Ḥüseyin béglerini yıġışturup bu ḫaberni [19]alarġa dédi. Andın soñg, bégleri bile kiñgeşti érse alar dédiler kim; "Turan Vılāyatı'nıñ [007b]/[01]çérigi

asru köp-turur ve bizniṉg çérigimiz tört miṉg atlıḳ ve on béş miṉg yayaḳ [02]turur. Bu çérig bile alarnıṉg ötrüsiġa barsa bolmas". Maṣlaḥat mundaḳ kördi [03]ler kim her ḳaçan şahrġa yaḳın kélseler, anda vuruşḳaylar. Basa Melik-Ḥüseyin kiṉgeşni ḳabūl [04]ḳıldı. Andın soṉg, Herāt şahrıda, kün çıḳar sarıdın, Pāy-ı Mürġān déyen yérden, Kehdistān' [05]ġaça urdılar. Ve ḫandaḳī ḳazdılar. Uruş esbābını şahrdın çıḳarıp, [06]anda yendiler. Ve Melik her laḥẓa uruş hevesidin ḳılıp aytur érdi. Beyt:

[07]Kéliṉg ḳılalıṉg barımız kār-zār
Né ġam-ı düşman ér bolsalar bī-şumār

Köṉgül birle küç [08]ikkini yār aytay
'Aduv közige ve birni tar aytay

Basa Ḳazġan-Bég, çérigi bile [09]Baştan deresidin kéçip, Kehdistān'ġa tüşti. Taṉglası Ḫan bile ve Olcaytu ve [10]Satılmış ve özge bégler bilen atlanıp gaẕurgāh taġıġa çıkıp, Melik-Ḥüseyin'niṉg [11]çérigni körüp, Ḳazġan-Bég dédi kim "Tācīk uruş ṭarīḳasını bilmes [12]érmiş. Bu yérde ki olturup-turur, anı bat ḫarāb ḳılurbiz. İkki ciḥetdin biri ol-kim [13]alarnıṉg çérigi, bizniṉg sarı kélse yuḳarı çıḳmaḳ kérek. Ve bizniṉg çérigimiz ḳuyı [14]sarı barur. Yana her ol-kim çün kün çıḳsa alarnıṉg ötriside çıḳar. Ve alarnıṉg köz [15]leri kün sarı bolur. Ve bizniṉg sarı baḳaalmaġaylar. Ve ötrüleride bolġay [16]kişini körealmaġaylar". Munı déb, ḳaytıp, tüşti. Taṉglası atlanıp, alar sarı [17]yorıdı.

Ve ikki çérig birbirige yétgende, Ḳazġan-bég bir tepe üstide çıḳıp, öz çérigini [18]uruşḳa fermānladı. Ve Turan Vılāyatı'nıñ bahadırları Herāt çérigi sarı çaptılar. [19]Ve Herāt yigitleri alar sarı yorıdılar. Ve asru ḳatıġ uruş. boldı. Beyt:

[008a]/[01]Dil-āverler ḳanıdın boldı 'ālem

Şefeḳ ū yek ḳıb ḳızıl yér yüzi ol dem

Uru [02]şup birbiri birle sipāhī

Fiġānların éşitip mürġ ū māhī

Basa Melik- [03]Ḥüseyin'niñ çérigi uruş ḳılġandın soñ turaalmay şahr sarı yüzlendi. [04]Basa her yérde çuḳur ḳazıp, su ḳoyup érdiler kim andın kişi öte almaġay. Özleri oḳ [05]uş-ol çuḳurlarda tüşüp öldiler. Ve Ḳazġan-Bég'niñ bahadırları Melik-Ḥüseyin çérigi [06]niñ kinide tüşüp şahrġaça ḳavladılar. Melik-Ḥüseyin ḳaçıp, şahrġa kirdi. Ve şahr [07]nıñ kūçe <ve> bāġlarını bérkitti. Ḳazġan-bég, muẓaffer ve manṣūr çérigi bilen yandı. Tañglası [08]köçüp şahrnıñ yaḳınıġa kélip tüşti. Ve her künde namāz-ı şāmġaça uruşur érdiler. Şi'r

[09]Uruşur édi çérigi ḳırḳ kün

Ki yér yüzi her kün édi 'araḳ-ı ḫūn

Basa Melik-Ḥüseyin (10)ḳıbelini ḳılaalmas şahr ekābīrini ve şeyḫ ve dānişmendlerini arada saldı. Yaraşḳalı üçün, (11)bu şarṭ bile kim "Ḳazġan-Bég davlat bile ḳaytıp, vılāyatı sarı barsun. Kélür yılda mén bég (12)niṉg ḥıdmetiġa barayım". Basa ekābirler, pīşkeşler bilen şahrdın çıḳıp, Ḳazġan-Bég ḳaşıġa (13)kélip, Melik sözini 'arż ḳıldılar. Basa 'ādil ve ra'iyyet bérür érdi. Bildi kim şahr ra'iyyet (14)leri ḥarāb boldular ve vılāyat taḳı ḫarāb bolġusı-turur, rıżā bérip yaraştılar.

(15)Re'āyā-i miskīn ḫarāb oldılar.

Bu miḥnetde barça kebāb oldılar.

Mürüvvet (16)émes mülk ḳılmaḳ ḫarāb

Re'āyā-i miskīnni ḳılmaḳ, 'aẕāb

Basa Ḳazġan- (17)Bég Melik-Ḥüseyin bile yaraşıp, ḳaytıp, vılāyatlarıġa tüşti. Ve bu vāḳı'a yetti yüz éllig (18)ikkide vāḳ'ı boldı. Andın soṉg, Melik-Ḥüseyin'niṉg pādişāhlıġıdın penç kişi ḥesāb tutmay (19)ve siyāseti köṉgüllerge ḳalmadı. Ve bégler anıṉg sözini éşitmey barçası infāḳ [008b]/(01)ḳıldılar kim Melik-Ḥüseyin'ni tutup aynı Melik-Bāḳır'nı pādişāh kütergeyler. Melik-Ḥüseyin, bu (02)endişedin ḫaber-dār bolup āmmā hīç iş ḳılaalmas édi ve özini saḳlar érdi. Basa ġürīler (03)birbiri bilen ittifāḳ ḳılıp édiler kim her ḳaçan melik atla basa anı tutup bérkitgeyler. (04)Bir kün Melik Bostān-Sarāy'dın atlanıp, taşḳarı çıktı érse ġürīlerni kördi kim (05)özleri bile kéṉgeşleri bar-turur. Bildi kim anıṉg ḳaṣdıda-tururlar. Basa Badġis (06)din bir bölek kişi at kéltürüp,

satarlar édi ve él kalın yıġılıp suda ḳılurlar édiler. (07)Basa Melik alarnı körüp, ġürīlerġa buyurdı kim bu élni talaṉglar. Ġürīler, tālān (08)ġa meşġūl olup, Melik fırṣat tapıp, özini bir kūçede salıp, İşkelce Ḳal‘ası sarı yüzlendi. (09)Herāt çelgeside cenūb ve ġarb ortasıda sarı yasap édiler. Ol-vaḳt me‘mūr érdi. Ve anda (10)māl ū ni‘met bisyār érdi. Yetti yüz ellig üç tārīḫinde, Melik-Ḥüseyin va‘deġa vefā ḳılıp, ḳal‘adın (11)Māverāü’n-nehr sarı yüzlendi. Ḳazġan-Bég anıṉg ḫaberin éşitip, anṉga ötrü çıkıp, ‘izzet ve ḫürmet (12)tutup, yaḫşı sürüp, va‘de bérdi kim Herāt melikini kim Ġürılar Melik-Bāḳır’ġa bérip-turur (13)lar, alardın alıp, seṉge béreyim. Āmmā ulus bégleri Melik bilen yaman érdiler. Her maḫalda (14)Ḳazġan-Bég’ge ayturlar édiler kim “Melik’ni öldürmek kérek”. Ḳazġan-bég, alar sözini ḳulaḳġa almay, (15)subḥ néme démes érdi. Bégler kördiler kim Ḳazġan alar sözi bilen ‘amel ḳılmas, birbiri (16)birle ittifāḳ ḳıldılar kim melikni öltüreli<m>. Ol ölgendin soṉg, penç kişi bizge néme déyealmas. (17)Basa Ḳazġan-Bég bu ḥāldın ḫaber tapıp, Melik’ni çarladı ve béglerniṉg endişeleridin (18)anṉga ḫaber bérdi ve dédi kim; “maṣlaḫat bu-turur kim uş-bu kéce öz vılāyatıṉg sarı barġaysén (19)kim seṉge żarar tégür<e>almaġaylar”. Melik-Bég’ge du‘a ḳılıp, uş-ol zamān öz vılāyatı sarı yüzlendi. [009a]/(01)Basa Herāt’ḳa tégende, hīç endīşe ḳılmay, Ḫişār’ġa kirip, ḥükūmet töşeki üstide olturdı. (02)Ve kişi yiberdi kim Melik-Bāḳır’nı bérkitgeyler. Basa Melik-Bāḳır’nı bérkitti. Ve yana bir vāḳı‘a ol (03)maḥalda kim vāḳı‘ bolup-turur, bu érdi kim Ḳazġan-Bég’niṉg oġlı ‘Abdullah-Mīrzā, Semerḳand’dın (04)çérig tertīb étti, Ḫᵛārezm sarı bardı ve ol vılāyatnı aldı. Basa Ḳazġan-Bég, (05)ḳışda Sālī-Sarāy’da ḳışlar érdi. Ve ol yaz Ḳara-Nūr gülzārıda yazlar érdi. Ve yaz ū güz (06)Munk şahrıda turar érdi. Ve ad bile bisyār meyli bar érdi. Bir kün zamāne işidin (07)ġāfil on béş kişi bilen yarısı yaraġsız Sālī-Sarāy’dın atlanıp, Ceyḫūn’dın ötüp, (08)Erheng sarı ḳuş sala bardı ve anda ḳuş salıp

yürür érdi kim *eynemā tekūnū yüdrikkümü'l-mevt*[14] (09)elmevt kemīn aytıp, Buraldı oġlı Ḳatlıġ-Témür atlıḳ kim omaġı Ornat édi ve Ḳazġan- (10)Bég Kakiyav édi. Ve keçitin biri kemīnde érdi kim fırṣat tapıp ol 'Ādil-Bég'niṉg (11)işini āḫır ḳılġay. Mundaḳ maḥalnı tapıp bir néçe bed-baḫt kişi bile ġāfil başıġa töküp, (12)ol 'azīz bégni şehīd ḳıldılar. Ve andın ḳaçıp, Ḳunduz sarı kéttiler. Basa şehīd bolġan (13)bégniṉg bir néçe ḫāṣṣa kişileri bu ḥāldın ḫaber-dār bolup, Ḳatlıġ-Témür'nüṉg kinide tüşüp, (14)Ḳunduz'nuṉg yaḳınıġa aṉga yétiştiler ve anı tutup san san ḳıldılar. Basa Ḳazġan-bég (15)ni Sālī-Sarāy'da kömdiler. Anıṉg gürı pür-nūr bolsun, müdām ve bu vāḳı'a yetti yüz éllig (16)yettide vaḳı' bolup, Ḳazġan-Bég'niṉg oġlı 'Abdullah-Mīrzā'nıṉg ḥükūmet ḳılġanları basa (17)atası ölgendin soṉg, Semerḳand'dın kélip, atası yéride olturdı. Ve bégler, barça aṉga (18)muṭī' boldılar. Basa davlatḳa ol olturġanda, Buyan-Ḳalı-Ḫan'nı atası dék Ḫan bilip, (19)aṉga fermān-burdārlıḳ ḳılur érdi. Basa atası tirigide ol dāyīm Semerḳand'da olturur érdi. [009b]/(01)Ol yérniṉg āb ū havāsı aṉga ḥoş kélür érdi. Köṉglide kéçti kim Semerḳand'a barıp (02)olturġay ve Buyan-Ḳalı-Ḫan'nı özi bilen éltgey. Ve néçe kim Ḳartġu-bég ve özge bég (03)ler kim atasınıṉg bégleri érdiler, davlat-ḫᵛāhluḳdın naṣīḥat ḳıldılar kim ataṉgdın ḳalġan (04)yurtdın özge yérge barmaḳ yaḫşı érmes. Alarnıṉg sözini éşitmedi. Beyt:

(05)Ol-kim ki naṣīḥat sözin éşitmese bilgil
Köpçe yanġusıdur yana körüṉg barmaḳ nedāmet

[14] Nisâ 78

(06)Uş-ol yérde ve uş-ol yılda Buyan-Ḳalı-Ḫan'nıñ ḥaremiġa ṭama' ḳılıp, Ḫannı öltürdi. Ve (07)Témür-Şāh Oġlan kim Yosun-Témür-Ḫan'nıñ oġlı érdi, anı Ḫan kutardı ve Buyan-Ḳalı- Ḫan'nı (08)Buḫara Vılāyatı'da Şeyḫ'ul-'Ālem Şeyḫ-Seyfü'd-din-Baḥarzī yanıda kömdiler. Gürı şem'i (09)din pür-nür bolġay dāimā, Buyan-Sulduz-Bég 'Abdullah-Mīrzā'nıñ başıġa çérig tartıp kélgeni. (10)Basa 'Abdullah-Mīrzā'ġa Buyan-Ḳalı-Ḫan'nı şehīd ḳılġandın soñ anña yaḫşı kélmey. Buyan-Sulduz (11)ḥişārdın çérig yıġışturup, Semerḳand sarı yüzlendi. Basa Kīş Vılāyatı'da Emīr-Ḥācı Barlas bin (12)Nūrlıḳı bin Temüke Yosun Münke bin Ḳaraçar-Noyan çérigi bilen anña koşuldı ve ittifāḳ bile Mīrzā-'Abdullah başıġa (13)bardılar ve anıñ bilen uruşup, 'Abdullah'nı ḳaçurdılar ve inileri Témür-Şāh'nı kim Ḫan (14)ḳılıp édiler, anı aradın kutardılar. Beyt:

Çü ḳıldıñ sén yamanlıḳ bolma ġāfil

(15)Ki vācibtur yamanlıḳḳa müḳāfāt

Ve 'Abdullah-Mirzā ḳaçıp, Āmū Suyı'dın kéçip, Baḳlan üstide (16)Ander-āb'ḳa bardı. Ve uş-ol yérde evḳat kéçirür érdi. Ol-vaḳtḳaça kim ḥayāt naḳdını ḳābṣ-ı ervāḥġa (17)tapşurdı ve Ḳazġan-Bég'niñ uruḳ ḳayaşı ve kişi ḳarası ve anña ta'alluḳ mülāzımları sergeşte bolup, (18)her biri bir sarı kétti. Ve Buyan-Sulduz-Bég ve Ḥācı-Barlas-Bég kim Noyanīler'din érdiler ve ol (19)zamānda alardın kişi 'ızzatlıḳ yoḳ érdi. Ol memleketlerni nuṣret étip żabṭ ḳıldılar ve Buyan- [010a]/(01)Sulduz-bég ḥelīm ve āzārsız kişi érdi āmmā dāim içer érdi. Ve ġonca ū lāle kibi ṣurāḥī ve piyālesiz (02)yoḳ érdi. Yılda bir hafta hoş-yār émes érdi, ol cihetdin 'ālem içre her ṭarafda ġavġā (03)lar peydā boldı. Nev-

bünyāndın her kişide kim az çoḳ küçi bar érdi, da‘veti ḳılur érdi. Ve Kīş (04)Vılāyatı tevābi‘i bilen kim ḳadīmdin beri Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ata atalarıda érdi. Ḥācı- Barlas-Bég (05)ge ta‘alluḳ érdi, öz ḳarārıda érdi. Ve Ḫocend Vılāyatı Bāyezid-Celāyir’de érdi ve ba‘żı vılāyat (06)Ḥüseyin bin Selā bin Ḳazġan-Bég’de érdi. Ve ol öz kişi ḳarası bilen atasınıṉg yurtını tiler (07)érdi. Olcay-Buġa-Sulduz Belḫ’de érdi ve anda salṭanat da‘vası ḳılur érdi. Ve Şuburġan’da Muḥammed- (08)Ḫᵛace érdi kim Nayman’dın érdi taḳı da‘va-i salṭanat ḳılur érdi. Bedaḫşān şāhları (09)birbirige baş indürmey, her birinin̈g başıda bir da‘va bar érdi. Ve Keyḫusrev ve Olcaytu (10)érdi Ḫıtlān Vılāyatı’da érdiler. Ḫażret-i Yesurī kim anın̈g ḳadīm yurtı Herbil ve Tatkent kim Semerḳand’ge (11)ta‘alluḳ vılāyatlar érdi. Barça Yesurīler’ni cem‘ ḳılıp, penç kişini közige élmes érdi. Ve bu tilegen (12)béglerniṉg arasıda néçe ḳatla uruşlar bolup, köp kişi telef boldı. Ve Satılmış kim (13)Ḳuhistān’nıṉg ḥākimi érdi, Melik-‘İzze’d-dīn, Ḥüseyin’din ḳaçıp, Māverau’n-nahr’ġa kélip érdi. Yana andın (14)ḳaytıp Muḥammed-Ḫᵛace érdi, birikip ve dōstluḳ arada boldı. Ve birbiri bilen ‘ahd ḳıldılar (15)kim Melik-Ḥüseyin’niṉg başıġa barġaylar. Basa bu niyyet bile çérig yıġışturup, Herāt sarı (16)müteveccih boldılar. Melik taḳı bu ḫaberni éşitip, Ḫorāsān sarı çérigini yıġışturup, alar ötrüside (17)kéldi. Ve Muḥammed-Ḫᵛace ve Satılmış birbiri bile ittifāḳ ḳılıp érdiler kim her ḳaçan alarnıṉg közi (18)Melik’ke tüşse, ikkelesi çapıp, Melik’ni öldürmaġunça yanmaġaylar. Basa Melik Mürġ-āb (19)Suyı’dın kéçip, Yabġu ṣaḥrasıda ikki çérig birbirige yéttiler. Muḥammed-Ḫᵛace ve Satılmış ḳılıç tartıp, **[010b]**/(01)barçadın burun çaptılar. Ḳażadın Melik çérigidin ikki oḳ kélip, ol ikki nām-dārġa (02)tégip, uş-ol zamān cānlarını tapşurdılar. Özge hīç kişige żarar tégmey, çérigleri bir bir (03)bolup bir sarı kéttiler. Basa ulusıdın kim her biri bir baş bolup érdiler, alar (04)cihetidin vılāyat perīşān ve ra‘iyyetler bī-ḫān ū mān bolup édiler. **Tuġluḳ-Témür-**

Ḫan çérig [05]**tartıp, Māverāü'n-nehr sarı kélgenin**. Basa, Māverāü'n-nehr Vılāyatı aytılġan ḳıṣṣalardın perīşān bolup [06]érdi. Tuġluḳ-Témür-Ḫan kim İsma'īl-Ḫᵛace oġlı érdi ve İsma'īl-Ḫᵛace Duva-Ḫan'nıṉ oġlı érdi. Bu Duva, [07]Çaġatay neslidin érdi. Çete vılāyatıda pādişāh érdi. Basa él ulusını yıġışturup, *rebi' [08]ü'ş-şānī* ayıda, tārīḫ yetti yüz altmış biride, Sıçḳan Yıl'da Māverāü'n-nehr Vılāyatı'nıṉ perīşānlıġını [09]éşitip, çérig tartıp, Māverāü'n-nehr sarı yüzlendi. Terme-Şīrīn-Ḫan'dın beri ottuz üç yıl kéçgen [10]érdi. Ve bu ottuz üç yılda sékkiz ḫan Çaġatay ulusıda pādişāhlıḳ ḳıldılar. Basa Tuġluḳ-Témür [11]Çanaḳ Bulaḳ kim Ḫocend Suyı'ġa yaḳın-turur, Taşkend ṣaḥrasıdın çıkıp, anda tüşti. Basa anda béġ [12]leri bile kéṉgeşti. Maṣlaḥat bu kördiler kimler kim Uluġ-Témür kim omaġı Kerayit érdi ve Ḥācı-béġ kim [13]omaġı Erküt érdi ve Békicek kim omaġı Ḳaṉglı érdi, ilgeri yoruġaylar. Basa bu üç béġ, [14]ḫan yarlıġı bile yorıdılar. Ḫocend Suyı'dın kéçip érdiler kim Bāyezīd-Celāyir él ulusı bilen kélip, [15]alarġa ḳoşuldı ve ittifāḳ bilen Kīş Vılāyatı sarı yorıdılar. Emīr-Ḥācı-Barlas Kīş ve Ḳarşī [16]çérigini yıġışturup, uruşur ḫayālini ḳıldı āmmā özi bilen her néçe kim fikr ayttı kim bu kélgen [17]yaġını néçük def' ḳılaalġay bilmedi. 'Āḳıbet-i maṣlaḥat mundaḳ kördi kim alar yétgendin burun él, [18]ulus bilen Ḫorasān sarı barġay. Basa él, ulusını ve kişi ḳarasını ve uruġ ḳayaşını barça [19]nı köçürüp Ḫorāsān sarı bardı. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Ḥācı-Barlas-Béġ bilen kéṉgeşip ve yana teng **[011a]**/[01]yoldın ayrılıp, Āmū Suyı'dın kéçip, Kīş Vılāyatı sarı kélip, Tuġluḳ-Témür-Ḫan'nıṉ bégleri bilen [02]mülāḳāt ḳılġanın ḥażret-i ḳādır né çün dünyāda né iş kim öz ḳudreti bile emr ḳılġan-turur. Her işde [03]birer némeni sebeb ḳılġan-turur ve her maḳṣūd kim ḥāṣıl bolsa birev cihetidin ḥāṣıl-turur. Ve pādi [04]şāhlıḳ işi kim barça işlerdin küllīrāḳ-turur, ikki cihetdin bendesiġa 'ināyet ḳılur. [05]Biri ol-kim bu işde 'aḳl ve ferāseti bolsa, andaḳ kim eger ḳaranġuluḳ

küni vāḳı‘ bolsa, ‘aḳl ve ferāset [06]bile ol ḳarangu künni yaruḳ kün bile mübeddel ḳılġay. Ve yana bir şecā‘at ve bahadırluḳ-turur kim ġanīm [07]din hīç endīşe ḳılmaġay öz işige merdāna bolup, ġanīm utrusıda turġay. Şi‘r:

[08]Né yérdeki bolġay aŋga ḳār-ı teng
Köŋgül ḳoyup ol yérde ḳılġay direng

[09]Āmmā tedbīr ū ‘aḳl ū rāy-i şecā‘atdın yaḫşıraḳ-turur kim ḳılıç her néçe itik bolsa, ayet-i [10]feṯḥ-i tedbīrdin ögrengey. Ve süngü néçe kim şem‘ kibi meydān içinde yaruḳ körünür, ẓafer şem‘ini [11]tedbīr nūrıdın yaruḳ ḳılġay. Ve ḳılıçnıŋ ḫükmi eger tedbīr bile birikse, düşmannıŋ boynıġa [12]téggey ve oḳnuŋ ḫaberi tedbīr sözi bile birikse, düşmannıŋ köŋglige yér ḳılġay. Beyt

[13]Çü tedbīr érür hemdem ū rayıŋ
Érür yüz çérigdin biliŋ yaḫşıraḳ

Ve bu [14]sözdin ‘arż ol-turur kim Ḥācı-Barlas-Bég Çete-çérigidin ḳorḳup, ḳadīmdeki [15]yurtını ḳoyup, Ḫorāsān sarı bardı. Çün çöldin ötüp, Āmū Suyı’dın yétti. Ḥażret-i [16]Ṣāḥib-Ḳırān, naẓm:

Cihān bilgüçi Témür-i nām-dār

Ki bolġay aŋgar ḥimmet-i kirdgār

(17)Yaḳīn bildi kim eger ol Ḥācı-Barlas-Bég bilen barsa, Keş'de ḳalġan uruġ ḳayaşı (18)ve él, ulusı żāyi' bolgusı-turur. Anıŋg üçün kim atası Toraġay uş-ol yılda raḥmet-i (19)ḥaḳḳa barıp érdi. Şi'r:

Atası ölüp 'amā hem ol zamān

'Aduv vehmīdin ḳorḳup oldı revān

[011b]/(01)Muḫalifdin érdi cihānı ḫarāb

Bu ottın ulus köŋgli érdi kebāb

(02)Bu maḥalda kim Témür-Ṣāḥib-Ḳırān'nıŋg yaşı yigirmi béşdin üzmey érdi, közkü kibi köŋglide (03)kéçti kim Ḥācı-Barlas-Bég bile kéŋgeş ḳılġay kim ḥadīṣde ve *şāvirhüm fi'l-emri*[15] vāḳı'-turur. (04)Basa Témür-Bég kéŋgeşip Ḥācı-Bég'ge ayttı kim; "memleket eger ḥākimsiz ḳalsa ol memleketde (05)yüz perīşānlıḳ vāḳi' bolur ve bolġan él ulus muḫāliflerdin ḫarāb bolġaylar. (06)Basa maṣlaḥat olturur kim siz Ḫorāsān sarı barsaŋgız mén Kīş Vılāyatı sarı yan-ġaymén. (07)Ve él, ulusḳa köŋgül bérip kélgen bégler bilen yaraşıp Ḫan ḥıdmetiġa barġay (08)mén kim vılāyat ḫarāb bolmaġay. Ve

[15] Âl-i İmrân 159

ra‘iyyetler kim ḥażret-i perverdgārnıñg bendeleri [09]tururlar. Zaḥmet ve teşvīşde ḳoşmaġaylar”. Ḥācı-Bég, bu sözdin kim ilhāmāt-ı rabbānī [10]din netice érdi, sa‘ādet ve ıḳbāl isi burnıġa tégip bu sözni yaḫşılap icāzet bérdi. [11]Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān andın ayrılıp, <Ḫazār> Vılāyatı’ġa bardı ve Ḫazār’ġa tégende, Ḥācı- Maḥmūd-Şāh [12]yüzini kördi kim Çete-çérigini başlap kélip édi. Kim ol vılāyatnı talaġay, Ḥażret-i [13]Sāḥib-Ḳırān anı körüp dédi; “anca taḥammül ḳıl kim mén barıp béglerni köreyim. Né kim [14]alar maṣlaḥat körseler andaḳ ḳılġaysén”. Çün ol ḥażretniñg sözi davlat-ı ilāhī [15]din érdi. Hīç néme diyealmay uş-ol yérde turdı ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sa‘adet-i davlat [16]bile Keş Vılāyatı’ġa barıp ve Çete bégleri hem ol yérde yétip édiler. Basa barıp, [17]ol üç bég bilen körişti. Basa bégler, davlat ve sa‘adet nişānesin anıñg [18]mübārek yüzige kördiler. Anı ‘azīz tutup yaḫşı sordılar. Andın soñg ayttılar kim; “ḫan [19]ġa munṭebi‘ bolmaḳ kérek”. Ḥażret-i Ṣaḥib-Ḳırān dédi; “mén ḳulluḳḳa kélipmén. Her né buyursanız turup **[012a]**/[01]mén”. Basa bégler Keş Vılāyatı’nıñg dārūġalıġını ve Ḳaraçar Bég’niñg vılāyatını [02]tevābi‘leri bile añga bédriler. Ve anıñg sebebidin ḳahr-ı belā otı kim ol vılāyatlarġa yüz [03]lenip érdi, anıñg merḥamet bulutıdın ol ot öçti. Rubā‘ī:

[04]Ġam boldı anıñg davlatıdın yoḳ ol dem

Boldı kerem ū luṭfıda ‘ālem-i ḫurrem

[05]Él içide anca şādmānlıḳ boldı

Kim tapmadı néçe kim kişi istedi ġam

(06)Basa élge taḥḳīḳ boldı kim bu iş kim anıñg sebebidin vāḳı‘ boldı. Uluġ davlat-turur kim (07)köründi. Āmmā ḳażā miñg til bile aytur érdi kim. Beyt:

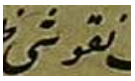
İsigni ṣabā cihānda fāş étmeydür

(08)Turġıl ki cihān içinde bolġay sén fāş

Basa Ḥażret-i Ṣaḥib-Ḳırān Çete bégleri bile mülāḳāt (09)ḳılıp, alardın icāzet tilep, vılāyatları sarı ḳayttı. Ve ol vılāyatlarnı żabṭ ḳılġandın (10)soñg çérig yıġışturup, Keşdin Ceyḥūn’ġaça ez-fırṣatda né kim sipāhı bar (11)érdi, barça yıġıldılar. Ve andın ḳaytıp, Ḥażret-i Yesurī bilen birikti. Ve bu maḫalda Çete bég (12)leri içinde muḫālefet peydā bolup, ol yérdin köçüp, ḳaytıp, Tuġluḳ-Témür-Ḫan’nıñg (13)ordusıġa bardılar ve Bāyezīd-celāyir öz kişi ḳarası bile Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳaşıġa keldiler. (14)**Ḥüseyin-Bég kim Ḳazġan-Bég’niñg nebiresi érdi, Buyan-Sulduz-Bég başıġa çérig (15)tartıp kélgenin ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile béglerdin meded tilegeni**. (16)Ḥüseyin-Bég, Ḳazġan-Bég’niñg nebīresi, bu maḫalda Kābildin çérig tartıp, Buyan-Sulduz (17)nıñg başıġa kélüriġa ḳıldı. Ve élçi yiberip, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’dın ve Emīr- (18)Bāyezīd-Celāyīr’din ve Emīr-Ḥażret-i Yesūrī’din kömek tiledi érse, alar kéñgeşdin soñg maṣlaḥat (19)avval kördiler kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile Emīr-Ḥażret-i Yesurī’ni yibergeyler ve Bāyezīd-Tuġluḳ-Témür- **[012b]**/(01)Ḫan ḳaşıġa barġaylar kim Çete bégleri alardın şikāyet ḳılmaġaylar. Emīr-Bāyezīd (02)bu kéñgeş bile ‘amel ḳılıp, Ḫocend Vılāyatı’ġa yétgende, éşitti kim Tuġluḳ-Témür-Ḫan çérigi bile ḳatılıp (03)turur. Basa uruġı bile uş-ol yérde turdı ve bu ṭarafdın Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ve Ḫıżır-Bég (04)çériglerni bilen kim. Beyt:

Ki her biri rüstem ḳibi nām-dār

Uruş bābıda her biri İsfendiyār

(05)Basa Emīr-Ḥüseyin kömekige teveccüh eylep, Ḳahlġa kim anı Derbend-i Āmenīn dérler, andın ötüp Emīr-Ḥüseyin- (06)Bég'ge yéttiler ve ittifāḳ bile Ḥiṣār-ı Şādmān sarı bardılar. Buyan-Sulduz-Bég anda érdi. (07)Ve anŋa ol miḳdār ḳuvvet yoḳ érdi kim bular bilen uruşḳay. Żarūrettin andın çıḳıp, (08)Bedaḫşān sarı kétti ve bular anınŋ kinige tüşüp, Şāh-Bahāü'd-dīn kim Bedaḫşān'nınŋ ḥākimi (09)érdi, vılāyatnı ḳoyup ḳaçtı. Emīr-Ḥüseyin ol vılāyatda kirip żabṭ ḳılġandın soŋ (10)Keyḳūbād kim Keyḫusrev Ḫatalānī'niŋ inisi érdi, anı öltürdi. Ve basa Ḥüseyin'niŋ davlat (11)ṣaḥīfeside Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bedevī bilen ve Emīr Ḥażret-i Yesurī kömekidin davlat ẓāhir (12)boldı. Basa Ḥüseyin-Bég bularnı yaḫşı tilep ve 'izzet ū ḫürmetler ḳılıp ve ṭoy tartıp, atlar (13)mindirüp, icāzet bérdi. Alar taḳı öz vılāyatları sarı kayttılar ve sa'adet (14)ve ıḳbāl bilen vılāyatlarıġa yéttiler. Beyt:

Ẓafer-i cāger ū baḫt alarġa ġulām

(15)Vaṭanlar sarı ḳayttılar şādkām

Basa Ḥażret-i Bég'niŋ barur yolı Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān (16)nınŋ vılāyatıdın érdi. Basa ḥażretniŋ köŋglide kéçti kim Ḫıżır-Bég'ge mihmān-dārlıḳ ḳılġay. (17)Keşm-

Bedaḥşān mevżi‘din ilgeri bolup, on béş künlük yolnı tört künde [(18)]kélip, caşt-gāh bolġanda, Uluġ Meydān kim Keş’ning yaylaḳlarıdın-turur, tüşti ve ṭoy [(19)]tertībiġa meşġūl boldı. Ḫızır-Bég yaḳın tégende, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Resūl *‘aleyhi’s-selām* [013a]/[(01)]nıng ḥadīṯi işāreti bilen kim *ekrimū’ż-żayfe*[16] ‘amel ḳılıp, mihmānġa ötrü barıp ‘izzet [(02)]ve ḥürmettin né kim kérek érdi ḳıldı. Basa mihmānı yurtıġa kéltürüp tüşürende uş-ol zamān meclīs [(03)]ārāste ḳılıp, olturdılar. Beyt:

Uş-ol dem étip meclis-i ercümend
Müheyyā édi her né bolsa bend

[(04)]Yémek yédiler cām boldı revān
Muġannī köterdi ḫurūş ū fiġān

Ṭoydın soñg Ḥażret- [(05)]Bég, vılāyatı sarı yüzlendi ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān öz vılāyatıda olturdı. Ve merḥamet [(06)]ve iḥsāndın barça uluġ kiçigge feyż tégürüp, davlat mesnedi üzre olturdı. Beyt:

[(07)]Yaruḳ boldı ‘adlıdın andaḳ cihān
Ki bérmey-turur hīç kim andaḳ nişān

[16] İsmail b. Muhammed Aclūnî, Keşfü’l-Hafa I-II, c. I, Beyrut 1408/1988, s. 170 “misafire ikram ediniz”

[08]**Ḥüseyin-Bég yana Ḥazret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa kişi yiberip, meded tilegeni**. Bu maḫalda [09]Tuġluḳ-Sulduz-Ḥüseyin-Bég bilen muḫālefet ḳıldı. Ve Ḥüseyin-Bég'ge çün davlat arḳası [10]Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān luṭfıdın ısıḳ érdi. Bir mu'temed kişisini yiberdi ve vāḳı'a bolġan [11]keyfiyyetni ḫaber bérdi. Ve Bāyezīd-Bég'ge ve Ḫıżır-Bég'ge taḳı ḫaber yiberdi. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa [12]kim mürüvvet ve luṭf ṭarīḳası érdi, uş-ol zamān fermānladı kim çérig yıġulsunlar. Güruhı [13]kim rezm-i bezmide ḳılıç demini ḫūblarnıñ durağı tég bilürler érdiler ve kemendiniñ pīç ū [14]tābını ḫoten ḫūblarınıñ zülfi tég körer érdiler. Naẓm:

Barı bahadır oḳ [15]atḳuçı ve mer-efken
Barısı nīze-ver ū tīġrān ū şīr-i şikār

Yıġıldı barısı deryā kibi heme bir ḫōş
[16]Bulut kibi yorıdılar 'aduv sarı cerrār

Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān çérigi bilen Ḥüseyin-Bég [17]niñ bedevīge yorıdı. Ḳahlġa mevżi'ide, Ḫıżır-Bég, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa ḳoşulup, ittifāḳ [18]bile yorıdılar. Ve Ḥiṣār Vılāyatı'da Ḥüseyin-béġ'ge ḳoşuldılar. Ve düşmanlar cīn kibi kim [19]yéldin ḳaçḳay yā bünyādsız dāmı kim seyl añga tégmey bozulġay ḳaçtılar. Ḥüseyin-**[013b]**/[01]Bég alarnıñ muḳaddemini 'azīz tutup, ṭoylar ḳılıp aġırladı. Andın soñ alarġa [02]icāzet bérip, öz vılāyatlarıġa yiberdi. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Derbend-i

Āmenīn'din [03]ötkende éşitti kim Emīr-Ḥācı-Barlas kim Çete bégleridin ḳorḳup Ḫorāsān'ġa barıp [04]érdi, ḳaytıp Bāyezīd-Bég bilen mülāḳāt ḳılıp-tururlar. Ve ittifāḳ ḳılıpturlar kim [05]çérig yıġışturup, Ḫıżır-Yesurī başıġa barġaylar. Ve Ḥācı-Bég tékiş ḳatıdın kélgen [06]turur kim ol yérniñ çérigini yıġışturġay. Ve çün bu ḫaberni éşitti, çérig bile kim anıñ [07]ḳatıda bar érdi, sa'ādet ve ıḳbāl bilen Kīş ayaġıdın ötüp, Ḫıżır-Bég bilen bérkitti. [08]Ve ittifāḳ bile Kīş sarı yüzlendiler. **Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ve Ḫıżır-Bég, Ḥācı-Barlas [09]bilen uruşḳanları ve Ḥācı-Barlas'nıñ ḳaçḳan sözi**. Basa Ḥācı-Barlas-Bég éşitti kim [10]Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ve Ḫıżır-Yesurī çérig yıġışturup kéletururlar. Ol taḳı çérig [11]yıġışturup, bular sarı yorıdı ve Aḳyar mevżi'de ikki çérig birbirige yétiştiler. Beyt:

[12]Tolaboldı kös ünidin meġr mīġ
Yigitler cānı yüzlendi tīġ

Uruştılar andaḳ ol ikki gürūh
[13]Körünmes édi girddin deşt ū kūh

Ḳılıç żarbıdın anca töküldi ḳan
Ki deryā kibi boldı her serverān

[14]İkki çérigniñ bahadırları anca işlediler kim zamāne-i Rüstem ve İsfendiyār sözidin uyat [15]lıḳ boldı. Ve béglerdin Ordūvān Baḫşı telef boldı. Ve *'āḳıbetü'l-emr*

żafer ṣubḫı maṭla‘-ı envār [16]Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’dın köründi ve Ḥācı-Bég andın ḳaçıp, Semerḳand sarı barıp, [17]Bāyezīd-Bég’ge ḳoşuldı. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Keş-çérigi bilen ve Ḫızır-Bég Yesurīler bilen [18]Semerḳand sarı yüzlendiler ve bu maḥalda kim yolda kirip barurlar édiler, Keş çérigi sa‘ādet [19]ve ıḳbāl mertebeni éligdin bérip, muḫālefet ṭarīḳasını tutup, ḳaçıp Ḥācı-Bég’ge [014a]/[01]ḳoşuldılar. Çaku-Bég bin Mubārek bin Toġan bin Ḳadan bin Şar‘e bin Ḳaraçar-Noyan’dın özge [02]hīç kişi Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳaşıda ḳalmadı. Ve Ḫızır-Bég bu ma‘nānı özgeçe ṭavr fehm ḳılıp, [03]ḳorkunçluġı könglige tüşüp ve dōstluḳ ve muḥabbet kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile bar érdi, bed-gümān [04]bolup, yaman eyletür érdi. Ve sözidin ve işidin fehm bolur érdi. Ṣāḥib-Ḳırān-Ḥażreti’ġa yaḳın boldı kim [05]Yesurī anıng bile yaman bolup-turur. Néçe kim atı Ḫızır bile meşhūr-turur āmmā sevāb yolını ḳoyup [06]turur. Andın ayrılıp ṣille-i raḥmnı belā ḥaṭ ḳılıp Çaku-Bég bilen barıp Ḥācı-Barlas’ḳa [07]ḳoşuldılar. Ve ittifāḳ bile Bāyezīd-Bég ḳatıġa bardılar ve Bāyezīd-Bég alar kélgendin ḫōş- [08]ḫāl bolup faḫr rāyetini köterdi. Né kim ta‘ẓīm ū tekrīm-i veẓāyif ū levāzımı érdi, alarġa tégürdi.

[09]Ḫōş davlat ol kişige ki bolġay sénge ġulām
Ḥurrem davlatı ki étseng anı maḳām

[10]**Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Ḫızır-Yesurī bilen uruşḳanı**. [11]Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān müddeti érdi kim Ḫızır-Bég bilen muṣāḥıblıḳ ḳılur érdi ve anıng [12]ḫāṭırını saḳlar érdi. Basa ol Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’dın bed-gümān bolup érdi kim bu bed-gümān [13]lıḳ hergiz anıng mubārek könglige keçmeydür érdi. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıng köngli

(14)andın ḳalıp ḫāṭırı asru āzūrde boldı. Ve Bāyezīd-Bég ve Ḥācı-Bég anıñ bile yaman érdiler. (15)Ve bu fikrde érdiler kim anıñ başıġa çérig tartıp barġaylar. Basa bu maḥalda ittifāḳ ḳılıp, (16)çérig yıġışturup, Ḫıżır-Bég sarı müteveccih boldılar. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Ḳıṭ'a:

(17)Ol ki süngüsidin çü ot çıḳsa
Köydürür bir zamānda barça cihān
(18)Feṯḥ anıñ evcidin érür ẓāhir
Nuṣret érür añga mutī' be-cān

(19)İlgeri yorıdı, Keş 'aḳabesidin ötüp, Surūş mevżi'ide ikki çérig birbirige [014b]/(01)yéttiler. Ve Emīr-Ḫıżır bilür érdi kim davlat sirişteṣini ḫaṭa bile éldin bérip-turur (02)ve ḳaytḳan rūzgārı cānınıñ ḳulaġı aytur érdi. Beyt:

'Ömürler cām-ı cem éligide édi
(03)bilmediñ ḳadrini né ḳılsa kişi

Āmmā hīç fāyda bilmey bahadırluḳ iẓhār ḳılıp, çérig bir mebnī (04)ḳılıp, ötrü çıḳıp turdı. İkki ṭarafdın neḳḳāre ū nefīr ū kös çalıp, bahadırlar birbiriġa (05)çaptılar. Ḳıṭ'a:

Çarḫ üze éltti havā tofraḳnı

Köydi süngü otıdın bisyār cān

(06)Oḳ başaġı köñgül içre ‘ışḳ dék

Kirdi ve ḫōş kéldi añga ol mekān

Ma‘reke geşte (07)leri üçün édi

Ve her közi nāle birle ḫūn-feşān

Ma‘reke havāsı sipāh tozıdın ḳarangu (08)bolup ve uruş yéri bahadırlarnıñg ḳanıdın la‘l dék boldı. Ḫıżır-Bég’ge çün (09)uruş ṭāḳati yoḳ érdi, davlatı dék arḳasını bérip ve ḳaytḳan yaḫşı dék ḳaçarġa (10)yüzlendi. Beyt:

Peleng er-çe bardur uruşda delīr

Dili andın artuḳ érür nerre şīr

(11)Ve Bāyezīd-Bég, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān davlatıdın ḥükūmet mesnedide olturdı ve Emīr-Ḥācı taḳı (12)öz élige ḥākim boldı. Beyt:

Ẓafer ger istesen̄g muḳbel sarı bar

Ki muḳbellerdin olġay mu kişi-i merd

(13)Āmmā Yāşūrā leṭāyifi kim taḳdīrāt-i ilāhīde-turur ve her kişinin̄g ʻaḳlı an̄ga yétmey-turur kim né bolġay (14)bu maḥalda Bāyezīd-Bég ṣevāb közini yumup ve yaman endīşe kön̄glide kéçtürüp, ḫayāl-ı maḥāl (15)ḳılıp, ḥāṭırıġa kéçti kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa mekrī ḳılġay. Çün Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nın̄g (16)kön̄gli ilhāmāt-ı rabbānīdin yaruḳ érdi. Ṣoḥbetde ol mekrni fehm ḳılıp, bir bahāne bilen ṣoḥbet (17)din çıkıp, atlandı ve at üstide élige terkeş baġlap Ḥażret-i Ḥaḳ'nın̄g ʻināyetiġa (18)tevekkül ḳılıp, ṣaḥrā sarı yüzlendi. Ve ol ḫavfluḳ yérdin özini çıḳarıp yorıdı. Ol kişi (19)ge kim ʻināyet-i ilāhī muḥāfaẓat ḳılsa, hīç düşmandın an̄ga żarar tégmegey ve davlat ḳuşı kim ʻināyet [015a]/(01)evidin uçsa mekr ū ḥīle ḳılġan ṣeyyādnın̄g dāmıġa tüşmeġay. Beyt:

(02)Eger bolsa ʻālem tola tīġ ū tīr

Çü taḳdīr émes andın érmes ġamı

Ve çün Ḥācı-Barlas-Bég (03)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nın̄g kétgenidin ḫaber-dār boldı. Kinide kişi çapturup, ḫaber yiberdi kim (04)ʻAbdullah-Tayġu, Vezende-i Ḫaşm Muḥammed-Ḫᵛace érdi. Oġlı çérig yıġışturup, muḫālefet hevesleride ötüşüp (05)tururlar. Sudın ötmesünler ve çöldeki çérigni yıġıştursun. Bu ṭarafdın taḳı çü ġamnı bir néçe kişi (06)bile kinin̄gde yibergüm-turur kim alarnın̄g defʻini ḳılġaylar. Ve bu fitnenin̄g otı

yuḳarı bolmaġay. (07)Ve anıñg ʻilācını burun ḳılmaḳ kérek. Ve çü ġam kim İlad oġlı érdi ve ol Uçar oġlı érdi (08)ve bu taḳı lālā oġlı ve bu lālā, Ḳaracar-Noyan'nıñg oġlı érdi, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sarı meded üçün (09)bardı. Āmmā Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān çün keyfiyyet-i ḥāldın vāḳıf boldı, çevġān kélgenidin burun, (10)Çöl-çérigi bilen saʻādet yüzni ol işniñg defʻi üçün ḳoydı. Ve Bāyezīd-Bég Kīş çelgesidin (11)yanıp Ḫocend sarı kétti. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Tirmid'ḳa yétti. Şeyḫ-ʻAlī-Curcurī ayaġını öz ḥaddıdın (12)taşḳarı basıp, çérigi bilen ilgeri kéldi. Ve Añgar-mevżiʻide ikki çérig birbirige yétti. Ve muḫālif (13)çérigi, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān çérigini ḳarasın körüp turmay ḳaçtılar. Ve żafer-penāh bahadırlar alarnıñg (14)kinide tüşüp, ikki Tirmid'ḳaça alarnı ḳavladılar ve düşmanlarnı bir bir ḳılıp ikki Tirmid'de ötüştiler. (15)**Tuġluḳ-Témür-Ḫan Māverāü'n-nehr sarı ikkinçi çérig tartıp kélgeni**. Basa Tuġluḳ-Témür-Ḫan'ġa yana Māverāü'n-nehr (16)niñg salṭanatı havāsı başıġa tüşüp, ḫadsız çérig yıġışturup, *cemāẕiye'l-avval* ayıda, tārīḫ yetti (17)yüz altmış ikide, Ud Yıl'da Māverāü'n-nehr Vılāyatı'ġa yüzlendi. Basa Ḫocend'ḳa yétgende Bāyezīd-bég, Celāyīr-Ḫan ḫıdmatıġa (18)bardı. Buyan-Sulduz-Bég hem ḫıdmatıġa kétti. Ve Ḥācı-Barlas taḳı ḫıdmatḳa yüzlendi. Bā-vücūd ol-kim avval (19)ḫan kélgende muḫālefet ḳılıp érdi. Tevekkül ḳılıp, ḫıdmatıġa kéldi. Bu maḥalda ḫan buyurdı kim; "Bāyezīd-Bég'ni **[015b]**/(01)Yasaḳ'ḳa tégürgeyler". Ḥācı-Barlas, bu vehmdin ḳorḳup, ḫan mülāzamatıdın ḳaçıp, Keş Vılāyatı (02)yana kéldi. Ve andaġı él, ulusını köçürüp Āmū Suyı'dın kéçti. Ve Çete-çérigi Ḥācı-Bég'niñg (03)kinide tüşüp, birbirige yétgende uruş boldı ve çü ġam ol uruşda şehīd boldı. (04)Ve Ḥācı-Bég Ḫorāsān sarı bardı. Ḫ^{v}ārşe kim sebzvār künyetlerdin bir künyet érdi, Cuveyn bölükide (05)bir cemāʻat fitnelıḳ kişiler Emīr-Ḥācı ve inisi édgünüñg başıda ḫabersiz töküp, ékelesini (06)öldürdiler. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Ḫorāsān'nı alġanda, ol künyetdeki kişilerdin

köp (07)öldürdi ve ol künyetni Ḥācı-Bég'niṉg vārişlarıġa bérdi. Bu çaḳḳaça ol künyet (08)alarġa ta'alluḳ-turur. Basa Çete bégleridin Ḥamīd-Bég kim omaġı Kerelküt érdi ve asru 'āḳl ū dānā (09)kişi érdi ve Tuġluḳ-Témür-Ḫan ḳaşıda yaḫşı érdi ve her söz kim davlat-ḫᵛahlıġıdın aytur érdi, ḫan ol (10)sözni ḳabūl ḳılur érdi. Basa bu maḥalda Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ı ḫanġa ta'rīf ḳılıp, vılāyatı kim atalarıdın (11)mīrāṯ érdi, barını tevābi' ve levāḥıḳları bile Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa bérdi. Basa Ḫan, Ṣāḥib-Ḳırān (12)ġa kişi yiberip tiledi. Ve Ḥamīd-Béġ taḳı ḫaṭlar bitip, annıṉg şefḳatini aytıp yiberdi ol (13)ḥażret-i ḫan ḫıdmatıġa kélip, asru köp 'ināyet ve şefḳat kördi. Basa ol ḳış Ḫan, Ḥüseyin- (14)Bég uruşıġa müteveccih boldı. Ve Ḥüseyin-Bég taḳı çérig yıġışturup, Vaḫş Suyı'ġaça kéldi. (15)Ve basa ḫan, Derbend-i Āmenīn'din ötüp, Ḥüseyin-Bég'ge yaḳın yétti. Ve ikki çérig birbiriniṉg ḳaralarını körüp, (16)çérig tartıp turdılar. Keyḫusrev-Ḫatalānī kişi ḳaraları bile Ḥüseyin-Bég'din yamanlap, ḫan ḫıdmatıġa (17)kéldi. Ḥüseyin-Bég bu cihetdin turaalmay ḳaçtı. Ve ḫan nuṣret bile anıṉg kinide yorup, Ḳunduz'ġaça (18)bardı. Ve çérigi andaġı él ū ulus Hindūkuş 'aḳabesiġa çataladılar ve ol bahār ū yaz ol (19)vılāyatda turdı. **Tuġluḳ-Témür-Ḫan öz vılāyatıġa ḳaytıp barġanı**. Basa küz bolġanda, ḫan-ı Semerḳand **[016a]**/(01)sarı müteveccih boldı ve yolda yārlıḳ ḳılıp, Buyan-Sulduz-Bég'ni Yasaḳ'ḳa tégürdiler. Basa (02)Semerḳand'a yétgende, Māverāü'n-nehr memleketi tamāmı ḫan taṣarrufıġa kirdi. Ve bégleri kim Noyaniyān'dın érdiler, (03)żarūrettin ḫan fermānıġa kirdiler. Basa Ḫan, her kimdin kim köṉglide tereddüdi bar érdi, Yasaḳ'ḳa (04)tégürdi. Ve ba'żılarġa kim 'itimadı bar érdi, 'ināyet ū tertīb ḳılıp öz oġlı İlyās-Ḫᵛāce(05)oġlınnı Māverāü'n-nehr Vılāyatı'da bādişāh étip, Çete bégleridin köp kişi anṉga tapşurdı. Ve barça (06)dın uluġ bég Bégéçek'ni ḳılıp, oġlıġa tapşurdı. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nı 'ināyet ve şefḳat étip, (07)oġlıġa tapşurdı. Ve ol ḥażretdin davlat ve sa'ādet ẓāhir érdi.

Memleket żabṭını anṉga bérdi (08)ve özi ‘aẓamet ve şevket bilen öz vılāyatıġa ḳayttı. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Ḥüseyin-Bég’ni tilegeni (09)barġan sözi. *Ḳāle’llāhu tebāreke ve te’āla sünnetallāhi’lleti ḳad ẖalet min ḳabli ve len tecide li sünneti’llāhi tebdīlā*[17] (10)Ḥażret-i Melik-i ‘ellāmnıṉg sünneti-turur kim köṉgülini yaruḳ ḳılġan luṭf-ı gülzārı, baġır köyküçi, acıġ (11)yétkenidin ẖālī bolmas ve anıṉg feyż ū en‘am yaruḳluġı miḥnet ḳaranġulugıdın yıraḳ érmes. (12)Ten’amnıṉg bégligi kim *tü’ti’l-mülke*[18]-turur, ḳuyı tüşmekdin kim *tenzi‘ü’l-mülke*[19] ötrüside-turur. (13)Basa her davlatḳa bir felāket kinide bar ve her miḥnetḳa bir rāḥatı kinide bolur. Bu sebebdin kim (14)sünnetullah vāḳı‘ bolup-turur ve Ḥażret-i īzed ū ta‘ālā, taḳdis her bendesige kim davlat ve sa‘ādet (15)bérür, ol anı belā ū meşaḳḳat bile sınap, renc ū teşvīş bile perveriş bérür. Néçük kim Yūsuf (16)*‘aleyhi’s-selām* ḳuduḳnuṉg belā ve mihnetini körmekünçe davlat ve şahrıyārlıḳḳa yétmedi ve Adem *‘aleyhi’s-selām* (17)kim barçanıṉg atası-turur, yalanġaçlıḳ kim tartmaġunça luṭf ẖil‘atıġa kim *fe’ctebāhu rabbehu*[20] müşerref (18)bolmadı ve ḥażret-i ẖātemu’l-‘enbiyā *efżalü’s-ṣalavāt ve ekmelü’t-taḥiyyāt* kim barça enbīyādın yaḫşıraḳ (19)ol-turur, ġurbet meşaḳḳatini ve hicret zaḥmetini tartmaġunça bég mertebe *innā feteẖnā leke feṯḥan mübīnā*[21] ġa müşerref [016b]/(01)bolmadı. *Ve yenṣureke’llāhu naṣren ‘azīzā*[22] davlatıġa yétmedi. Beyt:

Viṣāl eger tilesenṉg ey köṉgül cefā çekgil

[17] Fetih 23
[18] Âl-i İmrân 26
[19] Âl-i İmrân 26
[20] Kalem 50
[21] Fetih 1
[22] Fetih 3

(02)Ki gül tikensiz émestur cihān içinde bil

Cihān içinde eger sén murād istersen̄g

(03)Cefā ū cevrine kim kélsesén niḥel ḳıl

Ve maḳṣūd bu sözdin Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān (04)nın̄g vaḳı‘ātı-turur kim çün Tuġluḳ-Témür-Ḫan Māverāü’n-nehir memleketidin öz vılāyatıġa ḳayttı ve (05)Bégéçek’ni barça béglerdin uluġ étip, memleket żabṭını Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ‘uhdeside (06)ḳıldı. Ve Bégéçek ḫan buyruġı bile ‘amel étmey, ẓulm ū cevr ḳılabaşladı. Ve él ū ulus (07)bilen özge ṭarīḳa ma‘āş ḳıldı. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bu ṭarīḳa işlerni andın körüp, (08)kön̄gli yaman boldı ve taḳı ḫanġa ta‘alluḳ yasaḳ ḳarārı bile ḳalmadı ve memleket bozulmaḳḳa yüzlendi (09)ve él ū ulus ḳalmadı. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān anda turmaḳḳa maṣlaḥat körmey, Ḥüseyin- (10)Bég’ni tilemekge cāzim bolup yolġa kirdi. Ve çün bilmes érdi kim Ḥüseyin-Bég ḳand<a> <é>rür. (11)Çöllerde ve beyābānlarda yürür érdi tā Ḫoyuḳ çölide Saġıç ḳudıġının̄g başıda an̄ga yétti. (12)Ve birbirini körüp, körüşüp sévindiler. Basa andın Ḫoyuḳ dārūġasıġa kim atı Tegil érdi, ḳaşıġa (13)bardılar. Ve ol yaman fi‘illıḳ bed-baḥtnın̄g kön̄glide kéçti kim bularnı tutup bérkitgey. Beyt:

(14)sén yamandın yaḫşılıḳ tutma ümīd

‘Aḳlın̄g ér bar ḳaç oḳ andın revān

Basa Ḥażret-i Ṣāḥib- (15)Ḳırān ve Ḥüseyin-Bég anıñg yaman ḫayālıdın vāḳıf bolup, ol yérdin atlanıp, altmış kişi bile (16)tevekkül ḳılıp, Pāyān sarı yorıdılar. Basa tükel miñg kişi bilen barça yıraḳlıḳ alarnıñg (17)kinide tüşti. Ol ṣabāḫ érdi kim alarġa yétip uruştılar ve ḳılıçnıñg tili *küllü men ʻaleyhā fān*[23] cān (18)ḳulaġıġa oḳur érdi ve oḳnuñg üni *küllü nefsin ẕāiḳatü'l-mevt*[24] yaḳın yıraḳdın tégürür (19)érdi. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñg kişisi Ṭaġay-Buġa-Barlas ve Seyfü'd-dīn-Bég esrüküp, uruş [017a]/(01)ḳılġan cihetidin atladı, işdin ḳaldı ve ikelesi ol ḳumlaḳda yayaḳ ḳaldılar. Ve Élçi Buġa-Bahadır (02)nıñg taḳı atı barıp ḳaldı. Āmmā ol ġayretdin ḳaytmay turup uruşur érdi. Basa üçelesi (03)tīġ turup, şīr kibi cūş ū ḫurūş ḳılurlar érdiler. Beyt:

Üçelesi ol yérde hem çün neheng

(04)Uruş ḳıldılar hemçü şīr ū peleng

Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa kim mübārek ḥāṭırlarıda ża'īflerniñg (05)ġamı dāīm bar érdi. Ol ḫāletini kördi, dédi; "bu bahadır yigitler, bu bed-baḫtlarnıñg éligleride żāyiʻ (06)bolmaġaylar". Ve ikki ṭarafdın anca uruştılar kim tükelniñg miñg kişisidin élig kişi ḳaldı. (07)Ve bu ṭarafdın kim altmış kişi érdi, yetti kişi ḳaldı. Basa Ḥüseyin-Bég bahadırluḳ éligini çıḳarıp, tekil (08)başıġa çatıp, özni tuġıġa tégürüp, tuġını çatıp, tüşürdi. Beyt:

[23] Rahmân 26
[24] Âl-i İmrân 185

Tekil tuġını ikki ḳıldı revān

(09)Ḳılıç birle ol nām-ver pehlivān

Ve tegilniñg kişileri Ḥüseyin-Bég'niñg başıġa töktiler. Ve Ḥażret-i (10)Ṣāḥib-Ḳırān, ol ḫālını körüp, nuṣret ū ẓafer tīġını tartıp, alarġa çaptı ve barçanı bir bir (11)étip, Ḥüseyin-Bég'ni çıḳardı ve yolġa kirdiler. Āmmā ol bed-baḫtlar yana cem' bolup, alarnıñg (12)kinide tüşüp, uruşurlar érdiler. Ve Ḥüseyin-Bég'niñg atını oḳladılar. Basa Ḥüseyin- (13)Bég yayaḳ ḳaldı. Ḫatunı Dil-şād-Aġa atdın tüşüp, Ḥüseyin-Bég'ni mindürdi. Ve Ḥażret-i (14)Ṣāḥib-Ḳırān, düşmanlar bile uruşur érdi. Āḫırıda Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, oḳ yay éligid<e> aldı.

(15)Çü oḳ attı ol ḫüsrev-i nām-dār

'Aduv cānıdın ḳıldı ol oḳ güzār

Çü öpti başaḳ şāh barmaġını

(16)Yok étti uş-ol dem oḳı yaġını

Çıḳarttı 'aduv canıdın şāh kerd

Felek dédi aḫsenet ey şīr merd

(17)Ol oḳ kim kim atı Tegil bed-baḫtḳa tégip at arḳasıdın yıḳıldı ve özgelerni oḳ sehmi bilen (18)bir bir atıp Ḥüseyin-Bég'ni atlandurup, çölġa kirdiler. Felek yılduzınıñ 'aduvı tég (19)yetti kişi ḳaldı ve ol yetti kişidin üç kişi neḥs-ekberdin neḥsraḳ ve Ḫorāsānlıḳ érdiler. Né Ḫorāsān [017b]/(01)lıḳ melike insān ṣūretide ġūl-ı beyābānī érdiler. Ol ḥālda alarnıñ atlarını ḳaçtılar. (02)Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, hīç yérde ḳılmay yārānlarıġa köñgül bérdi. Ve Olcay-Terken-Aġa kim Ḥüseyin- (03)Bég'niñ séñglisi érdi ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñ ḥaremi érdi, alar bile çölġa kirdiler. (04)Ve çöldin çıḳıp Cūy-i Fayġā yéttiler. Ve anda bir bölek Türkler olturur érdiler. Çün bularnı körüp, (05)birbirini çarlap, yollarını tuttılar. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ġayret ve ḥimmetdin öz ḥaremini bir (06)Aşlıḳ ḳuduġıġa salıp yaşurdı. Ve Ḥażret-i Cabbar'ġa tapşurup, Türkler sarı bardılar. Ve kılıcını (07)bélden çıḳarıp yorıdı. Ol cemā'atdın bir kişi Ḥācı-Muḥammed atlıḳ Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nı tanıp, (08)Türkler'ni uruşdın men' ḳılıp, kélip, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nı körüp, bir yaḫşı at tarttı. (09)Ve ol kéce alarnı evige tüşürüp, mihmāndārlıḳ ḳıldı ve Türkler taḳı yaḫşı ḥıdmetler ḳıldılar. (10)Tañglası Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān kim himmetde bī-naẓīr-i 'ālem érdi. Beyt:

Perver érdi ol şahrıyār-ı kerīm

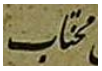
(11)Eger bolsa érdi cihān pur resīm

Himmet éligni açıp, ol Türkmanlar'nı münteḫāb[25] bir la'l kim anıñg (12)ḳıymet-i ḫarāc-ı 'ālem érdi, alarġa bérdi. Ve Ḥācı-Muḥammed yana üç at ve azuḳ tertīb étip, bir ġaçerçi (13)sarıḳ Ḳulançı atlıḳ mülāzamatıġa tapşurdı. Ve Ḥażret-i Ṣaḥib-Ḳırān, Ḥüseyin-Bég ḳaşıġa barıp, anı (14)atlandurup, Maḥmūdī'ġa bardılar ve ol yérde bir ḳuduḳ ḳazdılar. Ve ol yérde on ikki kün (15)turdılar. 'Alī-Bég-Cānıḳurbānī'niñg yaman ḫarekātlar kim Ḥüseyin-Bég ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa (16)ḳılġan-turur, ol vaḳtde kim Ḥüseyin-Bég ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Maḥmūdī mevżi'ide érdiler. 'Alī-Bég-Arġun-(17)Şāh-Cānıḳurbānī oġlı alardın ḫaber tapıp basa taḳdīr ḳalemi kim *ceffe'l-ḳalem bi mā hüve kā'in*[26] ol yedd-i kirdārnıñg ḥālıġa (18)yorup érdi kim ol nisbet bolġay ve anıñg yamanlıġı ehl-i evlādıġa tégey ve barça ḫ^{v}ār ū zār telef (19)bolġaylar. Ol cihetdin anıñg ḫāṭırıġa tüşti kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nı tutḳay. Basa altmış **[018a]**/(01)kişini yaraġlap alarnıñg başıġa yiberdi. Ve alar sencer érdiler kim başlarıġa töküp (02)alarnı tutup Mā-Ḫan'ġa éltiler. Ve bir ḳarangu evde kim Tola-Bürke édi, saldılar. Ve ol der-i girān-māye néçe (03)kün ol evde giriftār érdi. Basa Muḥammed-Bég, 'Alī-Bég'niñg inisi érdi çün ol yaman ḫarekātıdın ḫaber (04)taptı. Yaḳīn bildi kim bu işdin alarġa 'āḳıbet żarar yétgüsi-turur. Beyt:

Sorsañgız ger ṭā'addın bérgey cevāb

(05)Bérmegey şāḥ-ı ḥaẓā meyve-i ṣevāb

---

[25] Metinde şeklinde yazılmıştır. Bu kelimenin yanlış yazıldığını ve doğru okunuşun "münteḫāb" olduğunu düşünmekteyiz.

[26] Misalli Sözlük, c. 1, ceffelkalem mad. "kalem kurudu, alın yazısı değişmez"

Basa Ṭūs-çelgesidin, Ḥüseyin-Bég üçün ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa (06)tuḥfeler yiberip, inisiġa melāmet ḳılıp ve köp mübālıġa ḳıldı kim "ménińg kişim sańga yétgeç (07)alarnı ḳoyabérgil ve 'özür-ḫᵛāhluḳ ḳılġıl ve alarnıńg köńgüllerin alıp yaḫşı saylıġıl". (08)Āmmā 'Ālī-Bég'ge şeḳāvet perdesi körer közini yapıb érdi. Aġası naṣīḥat ḳılġan sözni (09)éşitmedi. Ḳıṭ'a:

Naṣīḥat ḳılmaġıl nā-dān kişiġa
Ki nā-dāndur cihānda zişt ū bed-ḫū
(10)Çü turmas til ḳafes içinde hergiz
Ki ġerbāl içinde turmay durur su

Ve bed-baḫtlıġıdın (11)ol némeler kim aġası yiberip érdi, özi aldı ve altmış ikki kündin soń alarnı (12)çıḳarıp, aruḳ atlar, téve bérip yiberdi. Ol maḥalda Mübārek-Şāh Sencerī'ġa ve davlat (13)meded ḳılıp ve sa'ādet refīḳ bolup, oġlanları bilen ol ḥażret ḳaşıġa kéldi. (14)Ve 'özürler ḳoyup, yahşı atlar tartıp, ḫıẕmetler ḳılıp, ol cihetdin biyik mertebeġa, (15)uluġ manṣıblarġa tégdi. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ol atlarnı Ḥüseyin-Bég'ge tarttı. (16)**Ḥażret-ī Ṣāḥib-Ḳırān, Ḥüseyin-Bég'din ayrılıp, Kīş-Vılāyatı'ġa barġanı**. Andın soń Ḥüseyin-Bég (17)ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān birbiri birle kéńgeşip, mübārek köńgülleriġa andaḳ tüşti kim (18)Ḥüseyin-Bég-i kerem Germsīr sarı barġay ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān öz vılāyatıġa mürāca'at (19)ḳılġay ve her ḳaçan kim birbirini tilegeyler, Germsīr-i hermende tapḳaylar. Ve tümen ḳatıġa kim [018b]/(01)Hezāra nökeriniń nökerluġ bégi érdi, barġaylar. Basa Ḥüseyin-Bég, Germsīr-i Hermen sarı bardı (02)ve

Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Kīş sarı yüzlendi. Sudın kéçip, Buḫār-ı Rindān kim Buḫāra Vılāyatı'nıṉg [03]künyetleridin érdi basa Şehīd 'İṣmet-Penāh Olcay-Terken'ni uş-ol künyetde ḳoydı. Ol [04]cihetdin kim davlat ayı sipehr-i ṣalṭanatda henūz hilāl érdi, yaşurabarur érdi. Basa andın [05]yorup, vılāyatnıṉg ortasıda él içinde kirdi. Temüke-Ḳoçın ol ḥażrettin ḫaber-dār bolup, [06]on béş cerrār kişi bile ḥıdmetḳa yétti. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān alar bile Ḫazār sarı barıb, [07]ṣubḥ bolġanda bir ılḳı atnı sürüp, namāz-ı digerde aḳunıġa yéttiler. Ve sudın ötüp, [08]çöl ve ḳumlāḳḳa havāsıġıdın baraalmay ḳaytıp, cengel içide kirip, bir ayġaça turdılar. [09]Ve ol yérde mehd-i 'ulyā Olcāy-Terken Buḫār-ı Rindān'dın kélip, ḥażretġa ḳoşuldı. Ve bir aydın [10]soṉg yıraḳdın ḳara körüp, sudın beri öttiler. Naẓm:

Kirip at bile suġa ol şahrıyār
[11]Sa'adet bile ḳıldı andın güzār

Anıṉg kinide mehd-i 'İṣmet-Penāh
Tükel ḳılıp kirdi [12]l hemçü māh

Nökerler taḳı at salıp kéçtiler
Sa'ādet-i mübīnanda ḥōd içtiler

[13]Barı ḳıldılar sudın andaḳ güzer
Ki bir kişige tégmedi bir żarar

Yaṅgı başdın bérdi müjde-i (14)cihān

Kim érür bu şeh-i şāh-ı Ṣaḥib-Ḳırān

Çe ġam ger ḥüdā bolsa yār ey nikū

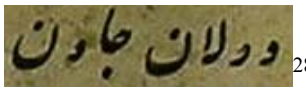
(15)Eger bolsa ‘ālem tola ot ū su

Ve sudın ötüp ḳollarġa kirip, néçe kün turdılar (16)kim él, ulus yaylaḳdın ḳayttı. Ve ol yérler ḥālī ḳaldı. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib, yaylaḳ sarı (17)barıb, bir aẏġaça anda turdı ve andın Semerḳand sarı teveccüh étip, anda yétgende Ḳutluḳ-Terken- (18)Aġa kim Ḥażret-i Ṣaḥib Ḳırān’nıṅ igeçisi érdi, evide boştı. Ve ḳırḳ sékkiz kün anda (19)turdı. Basa ba‘żı kişiler anıṅ ḳélgenidin ḫaber-dār bolup, her yérde aytabaşladılar. [019a]/(01)Basa çün ḥażret bildi kim anıṅ kélgenidin ba‘żı kişiler vāḳıf bolup-turur, (02) andın atlanıb Keş çelgeside kirdi ve Acıġı atlıḳ künyetde ḳuṭb dék turdı. Ve anda (03)taḳı ḳırḳ sékkiz kün turdı. Basa andın taḳı atlanıb, ara ḳonup, su yaḳasıġa yétti. Ve ol (04)yérde Témür-Ḫᵛace-Oġlan ve BehrāmCcelāyir kélip, ḥażretniṅ mülāzamatıġa müşerref bolup, ittifāḳ (05)bile Ḳandahār sarı bardılar. Ve taḳdīr muvāfiḳ kélip, hermende tümen ḳaşıġa kim va‘de (06)bérip érdiler, Ḥüseyin-Béġ’ge ḳoşuldılar. Ve Behrām-Celāyir ḳaçıp, Hindūstān sarı (07)kétti. **Ḥüseyin-Béġ bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Sīstān sarı barġanları**. Bu maḥalda Sīstān (08)dārūġasıġa bir yaman ġanīmi bar érdi kim anıṅ bile uruşaalmas érdi. Basa bu cihetdin (09)Ḥüseyin-Béġ’ge ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa kişi yiberip, taẓarru‘ ve niyāz bile aḥvālını ‘arż-dāşt ḳılıp, (10)yiberdi. Basa déb érdi kim ümīd hem ol-turur kim méniṅ feryādımġa tégeysiz. Basa (11)çün bularġa

himmetleri dāim ża‘īfler sarı érdi. Bes vācib kördiler kim barıb (12)anṉga meded-kārlıḳ ḳılġaylar. Basa miṉg kişi bilen kim her biri uruş künide şīr tég neheng yā (13)tak érdiler Sīstān sarı bardılar. Ve Sīstān ḥākimi ötrü çıḳıp, ḫıdmat-kārlıḳ (14)lar ḳıldı. Ve şarṭ ḳıldı kim; “her ḳaçan anıṉg düşmanı ber-ṭaraf bolġay, cevāhir ve ḳumaşdın néçe (15)kim kérek bolsa şükrane üçün b<é>reyim. Ve tā tirig bolsam ḥıdmet-kārlıḳ ḳılġaymén”. (16)Basa alar ol düşman sarı yorup, rūzgārını ḳılıç żarbı bilen ḳara yér dék ḳıldılar. Basa (17)Sīstān dārūġasıġa ol miḳdār ḫaberāt yoḳ érdi kim ‘ahdıġa vefā ḳılġay. Ve ol néme kim (18) ḳabūl ḳılıp érdi bir alġay basa Ḥüseyin-Béġ ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān anıṉg némesige iltifāt (19)ḳılmay andın yandılar. Basa ḳalın kişi Sékkiziyān’dın kélip, yol başıda turup, bī-adab [019b]/(01)lıḳ ḳılabaşladılar ve uruş boldı. Alar barça Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān başıġa tö (02)köp, oḳ atabaşladılar ve ol ḥażretniṉg mübārek éligige kim şāhlarnıṉg öper (03)yéri érdi, oḳ tégip, mecrūḥ boldı. Ve asru ḳatıḳ uruştılar. Basa Sékkiziyān-sipāhı (04)taḥammül ḳılaalmay bir bir boldılar. Ḥüseyin-Béġ ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Germsīr sarı bardı (05)lar. Ve ol ḥażret éligi cihetidin kim mu‘ālece ḳılġay tümenniṉg çādırıda tüşüp (06)turdı. Ve Ḥüseyin-Béġ, toḳsan kişi bile Baḳlan sarı bardı. Ol yérde yétgende Acunay kim (07)Békicek’niṉg inisi érdi, ḳalın çérig bilen yolını tuttı. Ve uruş bolup ve Ḥüseyin- (08)Béġ’niṉg kişisi az érdi. Ve düşman asru köp taḥammül ḳılaalmay ḳaçtılar. Ve Ḥüseyin-béġ (09)on ikki kişi bile kim tört atlıḳ ve sékkiz yayaḳ érdi, Şibrtü sarı müteveccih boldı. (10)**Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıṉg éligi yaḫşı bolġandın soṉg Arṣaf sarı barġanı**. (11)Basa çeşm-i zaḫm kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıṉg éligige tégip érdi, rāhatḳa mübeddil bolup, (12)ol Ḥażret-i Témür-Ḫʸāce-Oġlan bile yigirmi tört kişi kim mülāzamatıda bar érdi, Arṣaf sarı bardı. (13)Kehmerd’ḳa[27] yétgende Ḥüseyin-Béġ’niṉg

[27] T.K. Kimerd, Taş. K. Kehmerd

ḫaberin éşitip, Sevinç atlıḳ nökerini aṅga yiberdi tā ṣıḥḥat (14)ve salāmatlıḳ ḫaberin aṅga tégürgey ve muḳarrer ḳılġay kim Arṣaf'da birbirini körgeyler. (15)Ve Arṣaf sarı barurda Arṣaf ve Kehmerd'niṅg ortalıġıda Ṣıddıḳ-Barlas kim Ḳaraçar-Noyan (16)nıṅg oġlanlarıdın érdi, on bir kişi bile Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳulluġıġa kéldi. (17)Ve ol ḥażret-i Ṣıddıḳ'nı Ḥüseyin-Bég'ge yiberdi kim patraḳ kélsun. Ve özi anıṅg (18)kinide yorıdı. Bu maḥalda Arṣaf sarıdın yüzçe atlıḳnıṅg ḳarası köründi. Ve Ḥażret-i (19)Ṣāḥib-Ḳırān ber-cust yayaḳını alar sarı yiberdi kim barıb aḥvāllarını ma'lūm ḳılġay. [020a]/(01)Basa ol yayaḳ barıb ma'lūm ḳıldı kim Ḥüseyin oġlı Ḳarançı érür kim Ḥüseyin-Bég'niṅg ḫaberin (02)éşitip érdi kim Baġlan'ġa kélip-turur. Basa aṅga aytay kélip-turur. Basa ol barġan yayaḳ (03)keyfiyyettin ma'lūm ḳılıp, bir tepe üstide çıḳıp, bir évrüldi. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, (04)kemāl 'aḳlıdın fehm ḳıldı kim bu kélür kişi dōst érür, düşman érmes. Basa te'cīl bilen (05)yorıdı. Ḳarançı ol ṭarafdın kélip Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nı körüp, mülāzamatıġa yorıdı. (06)Basa Arṣaf'ġa tégende bir néçe kişini Ḳaravulluḳ'ḳa yiberdi. Ṣubḥ bolġanda ḫaber kéltürdiler (07)kim yıraḳdın ḳara körünür. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān atlanıb, alarnıṅg kinidin kirip, (08)sordı kim, "sizler né kişilersiz?". Cevāb bérdiler kim, "biz filān kişiniṅg nökerleridin-tururbiz". (09)Ya'nī Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, basa ol ḫażret ilgeri barıb Tuġluḳ-Ḫᵛāce-Barlas ve Seyfü'd-dīn- (10)Bég ve Ateşe ve Tütek ve yana bir néçe kişi kim barça ol ḫażretniṅg mülāzımları érdi (11)ler, ḫażretni körüp, sevinüp, maḳṣūdlarıġa yétip, atlardın tüşü yüzlerini ayaġıġa (12)sürttiler. Ve uş-ol yérde tüşüp, kéce anda turup, tanġlası atlanadurġanda yıraḳdın (13)ḳara köründi. Tafaḥḥuṣ ḳılġandın soṅg Şīr-i Behrām érdi kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān tümenniṅg (14)çādırıdın çıḳanda ol ānda ḳalıp érdi. Ḥażret barġandın soṅg peşīmān bolup, (15)atlanıp, ḫażretniṅg kinide tüşüp, bu yérde ḫażretḳa yétti. Basa Ṣıddıḳ-Sevinç, Ḥażret-i (16)Ṣāḥib-Ḳırān'nıṅg

ṣıḥḥat ū salāmatlıḳ beşāretini Ḥüseyin-Bég'ge tégürdi. Yéttiler basa Ḥüseyin-(17)Bég'niñ davlat nihālīdin sa'adet ġoncası açıldı ve amanlıḳ çemenidin şāmdān (18)lıḳ nesīmi tégürebaşladı. Hīç tavaḳḳuf ḳılmadı. Atlanıp yorupérdi ve anıñ ḫıdmatıda (19) oġlı yüz ottuz kişi bile ve Maḥmūd, küllī yüz éllig kişi bile yayaḳ ve atlıg Arṣaf'da [020b]/(01)ol ḥażretḳa ḳoşuldılar. Ve birbiri bile körüşüp, mihr ū muḥabbet basa ṭoyda olturdılar. (02)Ve her kimsege kim bu müddetde rūzgārdın né néme kim tégip érdi, ḥikāyet ḳıldılar. Basa ḫaber (03)taptılar kim Meñli-Buġa-Sulduz, Alaçü ḳal'asıda olturup köñlini 'adāvatḳa baġlap (04)turur. Basa ol ḥişār sarı yorıdılar. Şīr-Behrām'nı Meñli-Buġa bile dōstluġı yār ciheti (05)din ḳabūl ḳıldı kim barıb, anı naṣīḥat ḳılıp, alıp kéleyim. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Şīr-Behrām (06)sözini éşitip, Meñli-Buġa sarı yiberdi. Avval onıñ kélgenidin ḫaber tapıb, ḳal'adın (07)çıḳıp ḳaçtı. Ve yana bu maḥalda üç yüz kişi [28] ḳavmıdın kim żulm hezāresidin Hazar'a mensub, bininci yıl (08)érdiler. Ḳadīmdin beri Ḥażret-i Ṣaḫib-Ḳırān'nıñ davlat-ḫᵛāhlarıdın érdiler. Kélip (09)ḳoşuldılar ve Ḥażret-i Ṣaḥib-Ḳırān'ġa şevket ve 'azimet ve davlatı künde arturur érdi. Ol (10)yérdin atlanıp, Ṣun dereside tüştiler. Ve Tümen oġlı İly<ā>s ikki yüz kişi bile (11)kélip érdi kim Belḫ tégreside ikki atlarnı çapḳay. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'dın ve (12)Ḥüseyin-Bég'din ḫaber taptı. Kélip alarġa ḳoşuldı. Basa ol ḥażret Temüke'ni üç yüz kişi (13)bile Ḳahlġa sarı yiberdi kim ḫaber bilip kélgey. Basa ol Termiẕ güzerīdin ötüp, Ḳahlġa'ġa (14)yétti. Kördi kim Çete-çérigi vılāyatnı talap, ḳaytıp-tururlar. Ve Temüke, ḳażādın öz uruḳ (15)ḳaşıġa uçrap, alar bilen körüşüp, oġlanlarıdın ḫaber sordı. Alar dédiler kim; "oġlan (16)uşaġınıñ barça salāmat-tururlar ve uş munda yaḳın yérde tüşüp-tururlar. Barıb alarnı (17)körse bolur ve köp mübālaġa ḳıldılar kim bir sā'at barıb

[28] T.K., 38b/11, Dolan Cavun

oġlanlarıñgnı körgil”. Ol muḥib-i [18]ṣādıḳ ḳabūl ḳılmay dédi kim; “çün bizniñg velī-ni‘metimiz evidin yıraḳ-turur. Bizge revā yoḳ-turur [19]kim evimizge barġaybiz”. Beyt:

Mundaḳ kérek muḥabbet ve ḥıdmet ṭarīḳası

[021a]/[01]Raḥmet añga ki ḫıdmatını ḳıla uş-bu ṭavr Ḥüseyin-Bég ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Ṣun dere [02]sidin köçüp, Dere-i Gez’de kéldiler ve élçi-buġa meydānıda tüştiler. Ve ol yérde éşittiler kim [03]Süleymān-Barlas ve Mūsā-Bég ve Çaku-Barlas ve Celāle’d-dīn-Barlas ve Hindūke-Barlas bir cemā‘at [04]kişi bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñg ḫaberin éşitip, Çete-çérigi bile muḫālefet ḳılıp, alar [05]nıñg ortasıdın çıḳıp, Tirmid’ḳa kélip tüşüp-tururlar. Basa ḥażret bu ḫaberni éşitip, [06]Tolan-Buġa’nı çapturdı kim sudın ötüp alarnı körüp keyfiyyet-i ḥāldın ḫaber-dār ḳılġay. [07]Ve andın köçüp, Belḫ çelgeside kirdiler. Basa Ṭaygu oġlı bu Sa‘īd ve Meñli-Buġa-Sulduz ve Ḥaydar-[08]Endūḫūdī uçalası bir tégip, altı miñg kişi bilen ‘adāvat kemerini béllerigа baġlap, [09]ṣubḥ érdi kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa yétip, Ḳarasu’ġa kim ortada érdi tüşti. Ve ikki ṭaraf [10]dın öter yollarını tutup, birbirige kemīn ḳılıp, olturdılar. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān [11]özi atlanıb kéldi ve alar bile sözleşip, köp naṣīḥatlar ḳıldı. Ve alar naṣiḥat sözlerni [12]éşitip, ol cūş ū ḫurūşdın bir néme teskīn taptılar. Beyt:

‘Āḳl işini söz [13]ile andaḳ ḳıladur tüz

Kim yüz çérig ile kişi andaḳ ḳılaalmas

Basa düşman çérigi [14]Dere-i Gez suynı yaḳalap barur érdi. Nuṣret şi‘ār çérigi Ḳut arıġınıñ yaḳasıda [15]yorur érdiler. İkki ṭarafdın öter yolın tapmay barur érdiler tā belḫ ötrüside [16]basa tüştiler. **Ḥüseyin-Béġ ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ebū-Sa‘īd bilen ve Meñli-Buġa ve Ḥaydar bilen [17]uruş ḳılġanı**. Basa ikki ṭarafdın çérig-i Belḫ muḳābeleside yétip, ‘Abdullah arıġını ortada [18]alıp, yasal tüzdiler ve uruşḳa yüzlendiler. bu maḥald<a> bégler kim Tirmid’de [021b]/[01]kélip édiler, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa yéttiler. Ve Temüke ilgeri kélip, alardın né söz kim [02]éşitip érdi, ‘arżġa tégürdi. Basa ol kün namāz-ı pīşīndin aḳşamġaça uruştılar. [03]İkki ṭarafdın birbirige oḳ atıb şeybe tökdiler.

Çü yaydın çıḳar érdi oḳ ol zamān

[04]Cüdā-i cān bolur érdi tendin revān

Ve Temüke ol kün oḳ téyip zaḫmvār boldı. Naẓm:

[05]Kirip taġ perdeside āfitāb

Yaruḳ kün başın ḳoydı ol-dem be-ḫᵛāb

Tüşüp ikki māhdın ol ikki sipāh

[06]Alar vehmdin ḳorḳuban mihr ū māh

Tañglası kim Şā-Fīrūz'a sipehr-i ufuḳdın ṭulū' étip, seyyāre (07)sipāhını kaçurup, 'ālemni cemālıdın yaruḳ ḳıldı. İkki ṭarafdaki çérig yana cūş ū ḥurūş (08)ḳılıp, köz ve neḳḳāre ve nefīr ünidin felek içre zelzele tüşti. Basa ol kün Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān (09)Ḫüdā 'ināyetiġa sığınıb, tevekkül étip, düşman sarı yorıdı. Köprügdin ötüp, ḳahr ū kīn (10)yüzini ol çérig sarı ḳıldı. Her néçe kim alar yılduz kibi ḥisābsız érdiler ve uruşda (11)herbiri arslan ve példik érdiler āmmā ḥażretniñ ḥamlesige ṭāḳat ḳılaalmay, (12)ḳaçmaḳdın özge çāre körmediler. Beyt:

Yulduz egerçi bardur sansuzdur zamāne

(13)Kün çıksa körmes andın kişi diger nişāne

Ḥüseyin-béġ ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bu feṯḥ (14)bolġandın soñ öz kişisin san körüp, miñ atlıḳ yıġılġan érdi. Ḥazret-i Ṣāḥib- (15)Ḳırān, bir pāre kişi bilen ilgeri tüşüp yorıdı. Ceyḥūn'ġa tégende Tirmid güzeridin ötti (16)ler ve Ḳahlġa sarı ḳaravul yiberdiler kim ḫaber bilip yanġay. Ve bular sudın ötüp, yaḳada (17)tüştiler. Ve barġan ḳaravullar, barġān üçün yolda tüşüp yoḳladılar. Acunay çérigi kim (18)Békicek'niñ inisi érdi, yéttiler ve ḳaravuldın ötüp, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sarı bardılar. [022a]/(01)Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, ḳaravullarġa i'timād ḳılıp, ferāġat bile olturup érdi. Ve (02)her kişi öz ḫaymeside ġāfil yatıp érdiler kim düşman çérigi ḳaravul bilen bile yétti. Naẓm:

(03)Şehenşah çü ḳılġay ḳaravul revān

Tilesün cihān ū yedd-i kārvān

Ki bolġay öz işide cust ū delīr

(04)‘Aduv ḫeylīdin ḳorḳmaġay hem çü şīr

Sözi ḥīn işi tüz özi bā-vefā

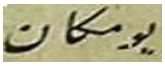
İşi başda ḳılmaġay ol ḫaṭa

(05)Basa çérigge fırṣat bolmadı kim iş ḳılaalġaylar. Żarūrettin kimelerġa kirip, (06)çādırlarını ḳoyup, sudın narı ötti. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān néçe kişi bilen bir (07)cezīre içide kirip, alarnıñg def‘iġa meşġūl bolup, anca turdı kim çérig barçası (08)sudın öttiler. Andın soñg özi taḳı ötüp, bir aygaça su yaḳasıda olturdı. (09)Ve düşman çérigi taḳı beri olturup érdi. Bir aydın soñg Ḥażret-i Ṣāḥib- (10)Ḳırān kimelerni köydürüp, andın köçüp, Ḫulm sarı müteveccih boldı kim Belḫ’ḳa ta‘alluḳ-turur. (11)Ve anda Ḥüseyin-Bég ḳalġan çérigi bilen yétti. **Ḥüseyin-Bég bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān (12)Ṭayḫan ve Bedaḫşān sarı barġanları ve şāhlar bile yaraşḳanları**. Ḥüseyin-Bég ve Ḥażret-i (13)Ṣāḥib-Ḳırān ittifāḳ bile Ḳunduz sarı müteveccih boldılar ve ol yérde Burulday élini yıġışturup, (14)Bedaḫşan sarı yorıdılar. Ve Ṭayḫan’ġa tégende, Bedaḫşān şāhları ṣulḥ éşigidin (15)kirip, vaḥşet ve muḫālefet açıḳını ṣulḥnuñg şerbeti bile cövcök ḳıldılar. Ve andın Erhenk (16)sarı ḳayttılar ve sudın ötüp Sālī-Sarāy sarı yüzlenip, Ḫıtlān sarı bardı (17)lar. Çölġa kirip, Deşt-i Külek’de kéce bilen tüştiler. Ve her kişi öz yéride rāḥat sarı (18)meyl étip, yaḳı Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān taḳı ton ve étük çıḳarıp, yaturġa meyl ḳılur érdi (19)kim Ḥüseyin-Bég’din kişi kélip, ol ḫażretni çarlap, basa Ḥażret-i Ḥüseyin-

Bég sarı [022b]/(01)barıb, meclisde kirip olturdı. Ḥāżırlardın Polad-Buġa ve Şīr-Behrām érdi. Ḥüseyin-Bég, (02)Şīr-Behrām'dın şikāyet ḳılabaşladı. Dédi kim: "bu maḥalda kim düşmanġa yaḳın yétipbiz, (03)ol aytadur kim öz evim ve élim sarı barurmén". Mürüvvet ve vefā ayaġı bile muvāfaḳat ṭarīḳi ve (04)yorumaydur Ṣāḥib-Ḳırān taḳı anı köp naṣīḥat ḳıldı āmmā ol éşitmey aytur érdi. (05)Naṣīḥat sözüñg manga yoḳtur ḳabūl. Ḥüseyin-Bég'niñg açığı kélür érdi āmmā zamāne iḳtiżāsı (06)üçün taḥammülni yaḫşıraḳ kördi. Beyt:

Ér kişige néçe kim ḳuvvet ū ḳudret bolġay

(07)Yoḳ-turur anga taḥammül işidin yaḫşıraḳ

Aḫıru'l-emr Şīr-Behrām Belḥvān sarı kétti. Basa bu maḥalda (08)ḫaber kéldi kim Tuġluḳ-Sulduz ve Keyḫusrev Çete-çérigini başlap bégleri bilen ilgeri kélip (09)tururlar. Ve oġlı Témür ve Sarıḳ ve Şengüm ve Tuġluḳ-Ḫᵛāce Ḥācı-Bég'niñg inisi (10)ve Békicek oġlı Témür ve özge hezāre bégleri ve ḳoşun bégleri, yigirmi miñg (11)kişi bilen çalabaşıdın Taş Köfrük'geçe olturup-tururlar. ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān (12)ve Ḥüseyin-bég kişisi altı miñg kişi érdi āmmā Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān pāk 'itiḳādḳa bu at (13)nıñg mażmūnıdın kim *kem min fietin ḳalīletin ġalebet fīhi keşīreten bi iẕnillāh*[29] ṣıdḳ ū ıhlāṣ (14)ḳulaġı bile hātif tevfīḳdin nuṣret ḫaberini éşitür érdi. Ve davlat-ı rūz-efzūn (15)közküside feṭḥ ū ẓafer yaruġlugın körüp, yaḳīn bilür érdi kim; Beyt:

[29] Mü'minūn 106

(16)Ki ger ‘ālem olġay barısı neheng

Ve ger kūh ū ṣaḥra ayru bir peleng

Kişige ki yār olsa baḫt-ı bülend

(17)Ki tégmes anıñg bir tükige gezend

Basa Ṣāḥib-Ḳırān ikki miñg kişi bilen tükel yüzni (18)düşman sarı ḳılıp ilgeri yorupérdi. Ve Taş Köprüg’nüñg başıda ikki (19)çérig birbirige yétip, çāştdın yéri kim ra‘iyyet-i salṭanat *ve’ż-żuḥā*[30] köterip **[023a]**/(01)érdi tā ol vaḳṭḳaça kim *ve’l-leylī iẕā secā*[31] bī-raḥmını taraḳ urdılar. Uruşnuñg (02)ve tey-i zebāne *nārun ḥāmiye*[32] din ḥikāyet ḳılur érdi. Ve yér, yayaḳ ve atlıḳdın *iẕā zülzileti’l-* (03)*ārżu zilzālehā*[33] tefsīrin aytur érdi. Ve oḳnuñg üni *fe etba’ahu şihābun ṣāḳib*[34] (04)cān ḳulaġıġa salur érdi. Ve süngünüñg yaruġluġı *yekādu’l-berḳu yaḫṭafu ebṣā* (05)*rehum*[35] ṣūretini köñgül közide cilve bérür érdi. Ve ḳılıçnıñg tili taḥḳīḳ-i ma‘nā, *meṣḥan* (06)*bi’s-sūḳi*[36]. Burhān-ı Ḳāṭı‘dın beyān ḳılur érdi el-ḳıṣṣa. Ol kün aḳşamġaça bahadırlar (07)ikki ṭarafdın köprüg başıda anca uruştılar kim özge hīç dil-āverniñg (08)bağrıda ṭāḳat ḳalmadı. Basa kéce bolġandın soñg ḳaytıp tüştiler. Basa muḫālif (09)çérigi, köp érgen cihetidin, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān davlat ilhāmıdın yaḳīn bildi (10)kim bu çérigge rāy ū tedbīrni élgeri salıp, iş işlemek kérek. Be-

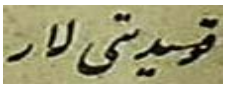
[30] Duhâ 1
[31] Duhâ 2
[32] Kâria 11
[33] Zilzâl 1
[34] Sâffât 10
[35] Bakara 20
[36] Sâd 33

şecā‘at ū bahadır (11)lıḳ bu yérde fāyda ḳılmas. Basa şecā‘at ḳılıçını rāy ū tedbīr ṣayḳılı birle yaruḳ ḳılmaġunça (12)ẓafer yüzini anda körse bolmas ve celādet oḳı tedbīr şaṣtıdın çıḳmaġunça nuṣret (13)ünin éşitse bolmas. Basa ḫāṭırını bu işning defʿiġa ḳoyup, tedbīr ḳalemi birle levḥ (14)żamīride mundaḳ naḳş çekti. **Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Taş Köfrüg'din ötüp, Çete-çérigini (15)ḳaçurġanı**. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Mūsā-Bég bilen Müeyyed-Arlat ve Üç-Ḳara-Bahadır (16)nı béş yüz kişi bilen kim her biri ming kişidin ḳaytmas érdi, Taş Köfrüg'de (17)düşman muḳābeleside ḳoydı. Ve özi ming béş yüz atlıḳ bilen kim rezm meydānının (18)girdini közlerige ārzū serāsı dék tartarlar édi, ıḳbāl zamānıda saʿādet yüzlerni (19)sunung yuḳarı sarı ḳoyup, is meydānıġa sarı ḳoydılar[37]. Andın yarım kéce sudın **[023b]/(01)**ötüp, taġ sarı bardılar. Tanglası yaġının ḳaravulları at izidin maʿlūm ḳıldı (02)lar kim çérig sudın ötüp-turur. Ol cihetdin alarnıng köngüllerige vehm tüşüp (03)ḳorḳtılar. Beyt:

Çü kéydi ḳara ton yana bu sipehr

Yüzini yaşurdı felek içre mihr

Kişver açḳuçı (04)Ṣāḥib-Ḳırān-ı kām-kār fermān bérdi kim biyik taġlar üstide çıḳıp, köp ot yandurıng lar. (05)Basa fermānın bile ʿamel téb, her bir kişi on yérde ot yandurdı. Muḫālif çérigi kécede ol otnı (06)körüp, köngüllerige vehm tüşüp, turaalmay bozulup kéttiler. Ve Téngri'ning ʿināyetini (07)körüng kim andaḳ çérig kim her bir kişi muḳābeleside on yaraḳlıḳ kişi bar édi, uruş (08)ḳılmay bozuldılar. *Vallāhü yüeyyidü bi*

[37] Metinde fazla bir harf gözükmektedir.

naṣrihi men yeşā[38] ‘aceb négü tedbīri kim otnuñg yaruġluġını [09]kim yıraḳdın körsetti, muḫāliflerniñg tekebbür ve ġurūr ḫarmanın köydürdi. Ve né ‘aceb bolġay mundaḳ işler [10]añga kim Ḥaḳḳ-ı tebārek ū ta‘ālā luṭfı meded ḳılġay. Ḥüdā’nıñg luṭfı meded bolġandın soñg muḳarrer-turur kim düşman [11]zār ū ẖ[v]ār bolġusı-turur. Beyt:

Bu şehġa zevāl her ki ḳılġay ḫayāl
Añga oḳ téger bil cihānda zevāl

[12]Basa düşmanlar ḳorḳup ḳaçururġa yüz ḳoydılar. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān seyl tég taġ [13]üstidin cūş-ı ḫurūş étip tüşti ve düşman kinide şīr tég çapıb Keçerāt meydānıġaça [14]alarnı ḳavlap, köp kişini tüşürüp öldürdiler. Beyt:

Uş-ol yérde anca ‘aduv oldı mu
[15]Ölügleridin buşteler boldı mu

Ve ‘aduv tüşgen yurtıda yüz şādmānlıḳlar bilen tüşti [16]ler. Ve Ḥüseyin-Bég taḳı ḳalġan çérig bilen yéttiler. Ve bu feṯḥiñg nesīmidin Iḳbāl-Şāḥ’ı [17]biyik bolup, davlat ve sa‘ādetleri külçendi. Ve şāh ve çérigniñg şevket ve cür‘et [18]leri biri miñg boldı. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa bu feṯḥ ū nuṣret mesīr bolġan cihetidin, [19]ikki miñg kişi bilen ilgeri yorupérdi. Ḳahlġa’ġa yétgende, Kīş Vılāyatı’nıñg yigitleri

[38] Âl-i İmrân 13

[024a]/(01)bölek bölek ḳaçıb kélürler édi ve sa‘ādetmend mülāzımlarıġa ḳoşulur édiler. Basa ol ḥażretniñ (02)ikki miñ kişi kim bar érdi, andın üç yüz kişi alıp sa‘ādet ve ıḳbāl yüzini Kīş sarı (03)ḳoyup, özgelerni uş-ol yérde turġuzdı. Ve ol üç yüz kişidin ikki yüz kişi Süleymān- (04)Barlas bilen Çaku-Barlas ve Behrām-Celāyir ve Celāle’d-dīn-Barlas ve Seyfü’d-dīn-Bég ve Yul-Témür’ġa (05)ḳoşulup, Kīş sarı yiberdi ve buyurdı kim; “tört bölek bolunguz ve her bir atlıḳ ikki uluġ (06)bāġ-ı şāḥ alıp, atnıñ ikki yanıda baġlasun kim ol şāḥ cihetidin gird ū ġubār bolġay ve andaġ (07)dārūġālar ol girdni körüp turaalmay ḳaçḳaylar”. Basa alar né kim ḥażret buyurup érdi, (08)‘amel ḳılıp, bu tedbīr-i taḳdīrġa muvafıḳ tüşüp, Kīş çelgeside kirdiler ve andaġı dārūġa (09)lar ol girdni körüp ḳoşup ḳaçtılar ve bular Kīş’ge kirip, żabṭḳa meşġūl boldılar. (10)Basa Téñri’niñ ‘ināyetini körüñ kim bu şāh, Ṣāḥib-Ḳırān’ġa né türlüg mededler ḳılur. (11)Kim tedbīr yüzidin bir otı kim yandurdı, néçe miñ çérig ḳaçtı ve yana girdidin kim ol hem (12)tedbīrdin érdi, meliki musaḫḫar boldı. Bendġa Ḥażret-i Ḥaḳ’dın bu-turur luṭf ū kerem. (13)Ve ol maḥalda İlyās-Ḫᵛāce-Ḫan Taş-Arıġı’da kim Kīşdin tört yıġaç yıraḳ-turur, olturur (14)érdi. Üç ‘aẓamet bile ve Tuġluḳ-Témür-Ḫan vefāt bolup Ḥamīd-Bég kélip érdi kim İlyās-Ḫᵛāce- (15)Ḫan’nı éltip, andaġı él, ulusḳa ḫan ḳılġay ve ata yurtıda olturġay. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib- (16)Ḳırān, yüz atlıḳ bile tün ḳaytıp Ḫazār’ġa tüşti. Ve andaġı él, ulus anıñ kélgenidin (17)ḫaber tapıb, mülāzamatıġa kéldiler. Basa yarlıḳ ayttı kim; “Ḫazār ve Kīş çérigi yıġılsun”. Basa ol çérig (18)Ḫᵛāce-i Salberi’de yıġıldılar. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, yana Çikdelik sarı ḳayttı. Anda yétgende (19)Buyan-Sulduz oġlı Şeyḫ-Muḥammed yetti ḳoşun çérig bilen kélip ol ḥażretḳa ḳoşuldı. [024b]/(01)Ve ol yérde yetti kün tavaḳḳuf ḳıldı kim Ḥüseyin-Bég çérigi bilen yétti. Ve Şīr-behrām kim Deşt-i (02)Külek’din ayrılıp, éli sarı barıb érdi, ḳırḳ üç kündin soñ Ḳatlan çérigi bile

(03)kéldi. Basa Ḥüseyin-Bég ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bolġan çérig bilen köçüp, Ḫazārġa (04)kéldiler. Ve ol yérde mezār-ı müteberrik-i Ḫᵛāce-i Rehmes ‘ġa kirip, ṭavāf ḳılıp ve anıñg (05)rūḥıdın himmet ve meded tilep, yana yeñgi başdın ‘ahd ḳıldılar. Ve dōstluḳ ve ıḫlāṣ ṭarīḳasını (06)bérkitip, ittifāḳ ḳıldılar. Cihānnı alsa bolur arı ittifāḳ bile **Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñg (07)tüş körgeni ve ol tüşdin sévinüp İlyās-Ḫᵛāce-Ḫan sarı çérig tartḳanı**. *(08)Ḳālü’l-nebī ‘aleyhi’s-selām errü’yā’ṣ-ṣāliḥatü cüz’ün min şiddetin ve erba‘īne cüz’en mine’n-nübüvveti*[39] ḳadīm (09)din irādeti kim ḥekīm-i ‘alīm bir ṣāḥib-i davlat bendesiġa ‘ināyet ḳılsa, anıñg sa‘ādet ve ıḳbāl (10)boyunnı öz ḫezānesidin kim *innā ca’alnāke ḫalīfeten fi’l-arż*[40] luṭf ḫıl‘atı bile ārāste ḳılur. (11)Ve anıñg közkü kibi żamīrini tevfīḳ-i ṣayḳılıdın taḥḳīḳ nūrı bilen münevver ḳılur tā ġaybdın (12)kélür. Néme anda yüzini körsetgey ve né néme kim vāḳı‘ bolġusı-turur, vāḳı‘ bolmaḳdın burun (13)añga ma‘lūm bolġay. Néçük kim Yūsuf *‘aleyhi’s-selam*ġa köründiler *ve refa‘a ebeveyhi ‘alā’l-‘arşi (14)ve ḫarrū lehu sücceden*[41] andın ḫaber bérür kim néçe yıldın burun añga kélgen ḥāletlerni körsettiler. (15)Ve yana Resūl *‘aleyhi’s-selām*ġa kim Mekke fetḥini körsettiler kim *le ḳad ṣadaḳallāhu resūlehu’r-rü’yā bi’l-ḥaḳḳi*[42]*,* (16)anıñg beyānıda-turur. Ve ol peyġāmberlerniñg sulṭānı *‘aleyhi efżalü’s-ṣalavāt ve ekmelü’t-taḥiyyāt*[43] ġa (17)kim selāṭīnler bende ve fermān-burdār boldı. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa taḳı bu davlat köründi (18)ler ve ol ḥālda kim şekl-i iş añga vāḳı‘ bolup érdi, anıñg üçün kim kişisi az (19)ve düşman asru köp érdi. Ve alar bilen uruş ḳılmaġunça yér bolmas édi ……..[44] de érdi **[025a]/(01)**kim né ḳılġay ve né çāre bolġay çāşt érdi. Bu

[39] Dr. Bāḳır Ṣadrīniyā, a. g. e., s. 263
[40] Sâd 26
[41] Yusuf 100
[42] Fetih 27
[43] Dua
[44] Bu bölümdeki kelimeler tamamen tahrip olmuştur.

endīşede anṉga uyḳu tutup yoḳladı. (02)Ol uyḳuda birevniṉg ünini éşitti kim birev ayttı kim; “ġam yéme ve könṉglünṉgni ḫōş tut” (03)kim nuṣret ū fīrūzī-i Ḫüdā-i ta‘ālā sénṉge bérdi. Ol uyḳudın uyġanıb Ténṉgri o ikki kişi (04)<Ṣāḥib>-Ḳırān’ı çarlap sordı kim; “sizler hīç söz dédiṉgizler mu?”. Ala<r> dédiler; “yoḳ”. Basa anṉga yaḳın (05)boldı kim bu ün hātif-i ġaybdın érdi kim anınṉg ḳulaġıġa yétti. Ve ol beşāret tili, (06)luṭf-ı ilāhī gülşenidin érür. Basa i‘timādını Ḥażret-i Ḥaḳ’ḳa bérkitip, şādlıḳ bilen Ḥüseyin- (07)Bég ḳaşıġa bardı ve ṣūret vaḳı‘anı anṉga ayttı. Basa her kim bu sözni éşitti, sévinüp (08)barça ḫōş-ḥāl boldılar. **Ḥüseyin-Bég bile Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Çete-çérigi bilen (09)uruşup, muẓaffer ve manṣūr bolġanları**. Ḥüseyin-Bég ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Ḥażret-i Ḫaḳ’nınṉg (10)şükr ū sipāsıdın soṉg sa‘ādet ve davlat bilen atlanıp, ikki ḳol tartıp (11)lar. Ḥüseyin-Bég öṉg ḳol sarı boldı ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sol ḳol bolup yorudılar. (12)Ve düşman çérigi kim Taş Arıġı’da érdi. Ol taḳı ikki ḳol bolup, sol öṉg ḳolda İlyās-Ḫʷāce- (13)Ḫan ve Ḥamīd-Bég turdılar. Ve sol ḳolda Toḳ-Témür ve Békicek turdı. Ve ikki ṭarafdın (14)yasal baġlap, birbiri sarı yorıdılar. Naẓm;

Çü teprendi andı ol ikki çérig revān

(15)Dédiṉg kim yıḳılġusıdur bu cihān

Çü çıḳtı felek üzre gird-i sipāh

Körünmedi ol gird (16)din mihr ū māh

Ol ikki çérig andaḳ étti fiġān

Ki boldı ḳıyāmet cihānda ‘ayān

(17)Ḳabay Meten mevżi‘ide ikki sipāh birbirige yétip, kös ū gevorge ū naḳḳāre ū nefīr ünidin, dil-āver (18)ler fiġānıdın kim felek üzre çıḳıp érdi, ḫayāl ḳılur érdiñg kim felek yıḳılġusı-turur. Basa (19)ol Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān utrusıda muḫāliflerniñg herāvul kim özleriniñg köpreki [025b]/(01)cihetidin ġurūr yaşlarıda bar érdi, at saldılar. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān yéridin teprenmey öz (02)davlatınıñg esāsı tég perek bolup turdı. Ve nuṣret éligni oḳ yay sarı (03)éltip, sol ḳolunı elif tég ve öñg ḳolunı dāl tég ḳılıp, oḳ atabaşladılar. (04)Bolġan yigitler ve bahadırlar ḫażret bile muvāfaḳat ḳılıp, düşman sarı oḳ atabaşladılar. (05)Ve andaḳ oḳ töktiler kim düşman çérigininiñg bahadırları kim yél kibi kélürler édi, yamġur (06)kibi tofraḳḳa tüştiler. Ve ḫayāt suyını tofraḳḳa bérip ayaḳdın tüştiler. Ve ol (07)uruşda ikki uluġ bég kim Behrīn ḳavmıdın érdiler ve alar tég bahadır yoḳ érdi. Bir<i> (08)Toḳ-Témür ve biri Békicek’niñg inisi Davlatşāh ve ikki şāh-zāde kim birbiri bir çérigniñg başı (09)érdiler, telef boldılar. Naẓm:

Kişilerde yoḳ érdi anda ḳarār
Meger ḫasta yā oluban (10)zār ū ḫ^{v}ār

Ve ikki ṭarafdın ikki çérig yarısı birbirige çapışıb andaḳ uruştı (11)lar kim ol uruş cihetidin zamāna muḫālifler ġamı üçün ẕerre kibi miñg közdin ḳan (12)töker érdi. Naẓm:

Çü birbirige tégdi ikki gürūh

Dédiŋ urdı birbirige ikki kūh

(13)Yazı ḳıb ḳızıl boldı ḳan cūşıdın

Çıḳıp lāle tuttı yér yüzin

(14)Basa bahadırlar birbirini ḳavlap uruşur érdiler. Ve belā baḥri mevc urup érdi kim (15)mübeşşir-i ġaynī va‘de bérgen üçün Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa ve evliyālarnıñ rūḥı meded ḳılıp, (16)*el-ḥamdülillāhi’llezī ṣadaḳnā va‘dehu*[45] Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān rūzgārıġa şāmil bolup, düşman (17)lar kim asru ‘aẓameti bar érdi, *velev ‘alā edbārihim*[46] *müdebbirīne*[47] alarnıŋ ṣüret-i ḥāllerige kélip, (18)andaḳ çérig kim yamġur ḳaṭarātıdın ve yıġaç yafraḳıdın köprek édiler, muteferrıḳ bolup (19)ḳaçtılar. *Ve me’n-naṣru illā min ‘indillāh*[48]. Basa İlyās-Ḫᵛāce-Ḫan ve Bégicek-Bég ve İskender- [026a]/(01)Oġlan ve Ḥamīd-Bég ve Yūsuf-Ḫᵛāce-Bég éligge tüşüştiler. Āmmā ḫannı bir (02)cemā‘at havādārları ve kişiler kim anı tüşürüp édiler, tanıb, bégler, dīnġa (03)ḫaber bolġandın burun Bégicek bilen ḫannı atlandurup, yiberebérdiler. Ve özge (04)lerni baġlap bérkittiler. Ve uş-ol kéce Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān tün ḳaytıp, Yam (05)Suyı’ġaça yorıdı ve anda düşmanlardın köp kişi öltürdi. Ve Çaku-Bég ve (06)Seyfü’d-dīn-Bég Semerḳand sarı kéttiler ve bu feṭḥ tārīḫ yetti yüz altmış béşde, (07)bu yılınıŋ muvāfıḳıda boldı. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıŋ biyik himmeti her iş (08)niŋ aḫırıġaça tégürmegünçe olturmas édi. Ḥüseyin-Bég kéŋeşi bilen Şīr-Behrām (09)bile ılġar ḳılıp, düşman kinide

[45] Zümer 74
[46] İsrâ 46
[47] Enbiyâ 57
[48] Âl-i İmrân 126, Enfâl 10

yorıdılar ve Ḫocend Suyı'dın kéçip, Taşkend'de tüştiler. (10)Ve ol yérde Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa endek merżā vāḳı' boldı. Ve Ḥüseyin-Bég'ge hem tur (11)ġan yéride merżā vāḳı' boldı. Ve *Ḥaḳḳ-ı subḥānehu ve te'ālā* şifā-ḫānesidin kim *ve nünezzilü mine'l-kurān (12)mā hüve şifā'ün ve raḥmetün li'l-mü'minīn*[49]-turur, ṣıḥḥat taptılar. Ve mehd-i 'Ulyā Olcay-Terken-Aġa, sa'ādet (13)ve kāmrānlıḳ bile Germsīr ṭarafıdın kéldi. Belḳıs kéldi. Kör bu Süleymān sarı yana (14)ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān andın yanıb, Ḫocend Suyı'dın beri kéçip, avġa meşġūl boldı. (15)Ve Ḥüseyin-Bég taḳı Dazḳ'da kélip, us alıp, 'işret bile turup, néçe kün özini ġanīmet (16)bilip, 'ayş ū tene'um refah bile ötgerdiler. Ve andın atlanıp Semerḳand sarı ḳayttılar. Ve (17)ol memleketni atın bağlap, şahrdağı ra'iyyetning ümīd közleri ġubār-ı davlatıdın (18)yaruḳ boldı. Ve zaḥmeti kim Çete élidin körüp édiler, anıng şerbet istimālatıdın nevmīd (19)lıḳ acığı, cücüklük bile mübeddel boldı. *El-ḥamdülillāhi 'alā in'āmihi ḳad reca'a'l-ḥaḳḳa ilā muḳāmihi* **Ḥażret-i [026b]/(01)Ṣāḥib-Ḳırān, Ḥüseyin-Bég bilen ḳurultay ḳılġanları ve Kābil-Şāh-Oġlan'nı ḫan kötergen (02)leri**. Basa Māverāü'n-nehr memleketi, Çete ḳavmining éligidin çıḳıp, davlat ve sa'ādet yana burunġı yérige kéldi. (03)Ḥüseyin-Bég bile Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān kéngeşip, dédiler; "Ḫaḳk-ı subḥānehu ve ta'ālā bizge feṭḥ ū nuṣret (04)kerāmet ḳıldı ve vılāyat bizge ta'alluḳ boldı. Āmmā bizge bir baş kérek-turur. Aramızda baş bolmay (05)işimizde ser-encām bolmaġusı-turur". Beyt:

Cihānda cihānbān eger bolmaġay

Érür (06)cismī kim anda cān bolmaġay

[49] İsrâ 18

Basa bu cihettin kéṉgeşlep bolġan Noyanīler cem‘ bolup, [07]ḳurultay ḳılıp, ḫanlıḳ üçün Kābil-Şāh-Oġlan kim Dürci İbn-i Élçigedā-i Duva-Ḫan oġlan [08]larıdın érdi, ḫan köterdiler. Ve bu Kābil-Şāh zamāne cihetidin dervīşlerniṉg libāsıġa kirip [09]yorur érdi. Basa ıḳbāl ū sa‘ādet anṉga yüz ḳoyup, vılāyatda ḫan boldı. Naẓm:

[10]Yekī ṣoḥbetī ḳıldılar barça sāz
Ki bardur anıṉg vaṣfı asru dırāz

Barı yéryüzi boldı andaḳ laṭīf [11]
Ki ḳalmadı ve her içre özge keşīf

Çü özlerige ḳıldılar anı ḫan
Yükündi toḳḳuz ḳatl<ġ>a ḫord ū kelān

[12]Basa Ḥaydar-Enduḫūdī kim bende érdi, Zinde-Ḥaşm’ġa tapşurdılar ve uş-ol kéce anıṉg işini āḫır ḳıldı. [13]Basa bu vılāyat-ı ḳadīmdin biri Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıṉg ata atalarıġa ta‘alluḳ érdi ve mīrāş [14]yüzidin ḥażretḳa téger érdi. Ol cihettin ḥażret ṭoy ḳılıp, Ḥüseyin-Bég’ge toḳḳuzlar tartıp, [15]vılāyatnı tilep aldı. Ve basa Ḥamīd-Bég’niṉg atası, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıṉg atası bile [16]dōstlūḳ bar érgen érmiş. Ol ṭoyda Olcaytu, Apardı bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Ḥamīd- [17]Bég bilen İskender-Oġlan’nıṉg günāhını tilediler. Alarnıṉg ḫāṭırları cihetidin günahı [18]dın kéçip, alarġa baġışladı. Āmmā alarġa

va‘de *li küllī ecelin kitābün*[50] yaḳın yétip érdi. Bégler (19)niñg der-ḫᵛāst ḳılġanları fāyda ḳılmadı çün Ḥüseyin-Bég ḳadīmde yurtı sarı ki [027a]/(01)Sālī-Sarāy érdi, müteveccih boldı. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Dāvud-Bég bilen Seyfü’d-dīn- (02)Bég’ni yiberdi kim barıb Ḥamīd-Bég’ni benddin çıḳarıp, ‘izzet ū ḥürmet bilen kéltür (03)geyler. Basa Bāyezīd bilen emīn kim Ḥamīd-Bég alarġa tutḳun érdi, kélgen Béglerni yıraḳ (04)dın körüp ḫayāl ḳıldılar kim bular Ḥamīd-Bég’ni öldürgeli kélürler. Basa bular yügürüp (05)biri kistān bile ve biri ḳılıç bile urup, Ḥamīd-Bég’ni öldürdiler. Beyt:

(06)Ḥayāt Arıġı’dın çünki sunı baġladılar
Ḫıżır cāmi<‘>de yana körmegey meger ḫumār-ı memāt

(07)Ve Ḥüseyin-Bég bu ḥāldın vāḳıf bolup dédi kim; “nökerniñg işi Bégidin yaḫşıraḳ vāḳı‘ boldı”. (08)Basa kişi çapturup, İskender-Oġlan’nı kéltürüp, Yasaḳ’ḳa tégürdi. Ve ol ḳışda Ḥüseyin- (09)Bég öz yurtıda ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān öz vılāyatı ‘īş ū ‘işret bile olturdılar. (10)*Ve’l-ḥamdülillāhi’l-mün‘imi’l-mifżāl*[51] **Lay Uruşı’nıñg şerḥi**. Basa Ḥażret-i Melik-i ‘ellāmdın bende (11)siġa davlat bérse, avval ol bendeni cefā ve nikbet bile ‘aẕāb ḳılur ve eger cem‘iyyet ve ḥużūr (12)bérse, yana anı perīşānlıḳ ve nā-murādlıḳ içide salur. “Besī davlat kim anda bar miḥnet, (13)basa ḫᵛārluḳ kim anda bar ‘izzet” ve bu söz Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñg şānıda-turur (14)kim çün ol ḳış ötüp, bahār mevsimi kim ‘ālemni yana cennet dék ḳıldı. Naẓm:

[50] Ra‘d 38
[51] Dua. “Faziletlendiren Allah’a hamd olsun”

(15)Tarttı ṣabā çérig ḳılıban ‘azm-kār zār

Tüzdi körüñg yeselni ber-eṭrāf-ı cūybār

(16)Bī-gānī érdi ġoncadın ve ḳalḳanı zi-gül

Sudın ẕerre ḳılıp özige süngü ḳıldı ḫār

(17)Bu mevsimde ḫaber kéldi kim Çete-çérigi yana bu sarı ‘azīmet ḳılıp-turur. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān (18)çérig yıġışturmekke meşġūl bolup, Ḥüseyin-Bég’ge kişi yiberdi ve keyfiyyet-i aḥvāldın (19)ḫaber yiberdi. Ḥüseyin-Bég bu ḫaberni éşitgendin soñg Polad-Buġa ve Zinde-Ḥaşm ve Melik- [027b]/(01)Bahadır né dédi kim; “çériginñgizni cem‘ étip, özünñgüzni Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa bat tégürünñg”. (02)Basa alar çériglerini yıġışturup, ılġar salıp, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa kélip ḳoşuldı (03)lar. Basa ittifāḳ bile teveccüh yüzlerini düşman sarı ḳoyup, Aḳar mevżi‘ide yétgende néçe kün (04)anda turdılar kim kālā-i ḳaraçal tapḳay. Ve andın köçüp Ḫocend Suyı’dın kéçip tüştiler. (05)Ve Ḥüseyin-Bég taḳı ḳalın kişi yıġışturup kélür érdi. Basa muḫālif çérigi yaḳın yétip (06)érdi. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān düşman sarı köçüp, Ḥīnnās ve Taşkend’niñg ortasıda, (07)su yaḳasıda tüştiler. Ve çérigge fermānladı kim; “öz āḥvāllarıdın ġāfil bolmaġaylar (08)ve öz işlerini iḥtiyāṭ ḳılsunlar”. Ve Ḥüseyin-Bég çérigi bilen sudın ötüp, Borçalıġ’a tüşti. (09)Ve ol ṭarafdın muḫālif taḳı Kend-i Bādām Suyı’nıñg yaḳasıda yétip tüştiler. Ḥüseyin- (10)Bég ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ol yérdin köçüp yorupérdiler. Basa ikki ṭarafdaki (11)ḳaravullar birbirini körüp, çérig tertībiġa

meşġūl bolup, yasal baġladılar. Öñg [12]ḳolda Ḥüseyin-Bég ‘aẓimet bile turdı ve herāvul olcaytu érdi. Ve Şīr-Behrām ve Polad- Buġa ve Ferhād [13]ve Melik-Bahadır ve özge bahadırlar bolup érdiler. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sol ḳolda bolup, [14]herāvulı Témür-Ḫᵛāce Oġlan boldı. Ve Çaku-Bég ve Seyfü’d-dīn-Bég ve Murād-Barlas ve Ġıyās-Bahadır [15]ve özge bahadırnı ġūlda turġuzdı ve bu tertīb bilen yor<u>b, düşman bile uruştılar. [16]Ve Çete-çérigi kördiler kim bu çérig bile uruşaalmaslar yada taşı bile ḥīle ve mekr ḳıldılar. Naẓm:

[17]Yoḳ érdi Çete élige tāb-ı cenk
Yada taş<ı> bile ḳıldılar rīv ū reng

Yada taş<ı> bile saldıla<r> ol gurūh
[18]Cihān içre birle él yamġur-ı sutūh

Bulut boldı peydā ve ḳoptı efġān
Tolaboldı ra‘d ünidin bu cihān

[19]Bā-vucūd ol-kim Cevzā mevsimi érdi ince yamġur tökti kim ‘ālem tola su boldı. Ve andaḳ balçıḳ [028a]/[01]boldı kim at yéridin teprenealmay. Ve atlıḳ ve yayaḳḳa mecāl-i ḥareket yoḳ érdi. Ve öz [02]yérlerige ḥayrān bolup yamġur cihetidin başlarıġa kepeng tartıb turup édi [03]ler kim muḫālif çérigi alarġa yétti. Kepenglerni başlarıdın taşlap uruş ḳıldılar.

(04)Ol ikki çérigdin yana ḳoptı cūş

Cihān içre toldı fiġān ū ḫurūş

Basa Ḥażret-i (05)Ṣāḥib-Ḳırān Ḫüdā'nıñg 'ināyeti bilen meyseredin çapıp, muḫāliflerni kim alarnıñg (06)uluġı Şengüm-Noyan, Ḥamīd-Bég'niñg inisi érdi ḳaçtı. Ve İlyās-Ḫᵛāce-Ḫan bu ḫanı (07)körüp, ol taḳı ḳaçtı. Āmmā muḫālif sarıdın sol ḳolda turġan şiravul bile Ḥācı-Bég (08)édi. Öñg ḳol sarı çapıp Tilençi ve żinde-Ḥaşm'nı ḳaçurup, Ḥüseyin-Bég'ge tégürdiler. (09)Ve ḳol bir bir bolup müteferriḳ boldılar. Şīr-Behrām ve Polad-Buġa merdāna turup, yaḫşı işler (10)ḳıldılar. Ve basa Ḥācı-Bég kim bu ṭarafdaki meymeneni sürüp yorur érdiler, ol cānı (11)körüp mutaḥayyir turdılar. Ve düşman sarıdın Şemse'd-dīn-Bég, köp kişi bilen merdānalıḳ (12)körsetür érdi. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bu ḥālnı körüp, ġayret otı başıġa yügürüp, (13)ḳılıçnı béldin çıḳarıp yorupérdi. Naẓm:

Çıḳarttı ḳılıç bélidin hemçü āb

(14)Ki boldı ḫīre 'aksidin āfitāb

Revān çaptı düşman sarı hemçü şīr

Cihān içre ol ejdehā-i delīr

(15)On yetti ḳoşun kişi bilen alar sarı çaptı. Ve ol ḥamle yélidin ḳorḳunç otı alarnıñg (16)köñgüllerige tüşüp, Şemse'd-dīn-Bég turaalmay ḳaçtı. Ve Ḥüseyin-Bég bu ẓaferni körüp (17)şād boldı. Ḳaytḳan çérigni yandurup, yérige turdı. Beyt:

Çü ol feṯḥ ḳıldı (18)şah-kāmrān

Sipehġa yana kirdi ten içre cān

Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Taban-Bahadır kim (19)nökeri érdi, Ḥüseyin-Bég ḳaşıġa yiberdi kim maṣlaḥat mundaḳ körünür kim Bég ilgeri [028b]/(01)bilip, ittifāḳ bile düşmanġa yorugeybiz. Ve basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñg sa'adeti ve ıḳbāl (02)ṭāli'idin, Ḥüseyin-Bég'niñg ıḳbāl kevkebi ḳaytıp, davlat küni nikbet şāmıġa yaḳın yétip (03)érdi. Bu maḥalda ṭabi'i özgeçe bolup érdi. Ve yaman ḥarekāt andın ẓāhir bolur érdi. (04)Basa Taban-Bahadır, añga yétgende né söküp andaḳ urdı kim yıḳıldı. Yana Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān (05)öz kişisini kim Melik Vehmidī[52] érdi, yiberip ayttı kim; "elbette bég ilgeri kélsünler kim fırṣat-ı (06)fevt bolmaġay". Basa alarnı taḳı urup, söküp yiberdi kim "mén meger ḳaçıpmén kim méni (07)ilgeri çarlaydur". "Eger sizler düşmanġa ġālib bolsañgız, gümān éltmeġaysız kim méniñg (08)intiḳāmıdın cān éltgeysiz". Basa Melik Vehmidī bu sözni éşitip, āzurde-ḫāṭır bolup ḳayttılar (09)lar. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳaşıġa kélip, cılavıġa yapışup, dédiler kim; "bu işge (10)sa'y ḳılmañgız ve mundın artuḳ ihtimām ḳılmañgız". Ol ḥażret alarnıñg sözidin çıḳmay ihtimām (11)éligini tarttı ve ikki çérig birbiridin ayrılıp öz yurtlarıġa barıb tüştiler. Naẓm:

[52] T.K. 56b/3

(12)Cihān-cūy tüşti cevāt üstidin

Çérigi taḳı tüştiler birbirin

Çérigniñg çü āsāyiş (13)oldı işi

Tañg atḳunça teprenmedi bir kişi

Ve ol kéce Ḥüseyin-Bég néçe ḳatla kişi (14)yiberdi kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān kélgey. Āmmā Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñg köñgli anıñg (15)yaman ḥarekātıdın ḳalıp érdi, barmadı. Şi'r:

Yana künge çıḳtı felek üzre ḥūr

(16)Münevver téb deyrni her bir

Revān boldı ikki çérig taġ tég

'Alemleri reng reng gül-i bāġ tég

(17)Cihān içre koptı fiġān ū ḫurūş

Kişige cihān içre ḳalmadı hūş

Basa bahadırlar ikki ṭaraf [18]dın birbirige çapıb uruştılar. Çete-çérigi tura<a>lmay ḳaçtılar ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān [19]nıṉg bahadırları ve Ḥüseyin-Bég'niṉg bégleri düşmannıṉg kinide tüşüp, çapıp yorur [029a]/[01]érdiler. Bu maḥalda Şemse'd-dīn-Bég çérigdin ayrılıp tuġı bile barıb bir sarı turdı. [02]Basa ḳaçḳan çérig ol tuġını körüp yıġıldılar ve yana andın at salıp uruştılar. Naẓm:

[03]Yana çaptı ol düşman-ı büzürgin
Ḳılıç oḳ bile töktiler ḳanların

Başaḳdın barı ḫod boldı ẕerre
[04]Sinān közü köṉgülde boldı küre

Zamāneniṉg bī-vefālıġıdın rāyeti kim davlat köterip érdi, [05]nikbet yélidin tüşüp, düşman ġālib bolup, bular ḳaçtılar. Beyt:

[06]Sipehr-i ziştḳa mundaḳ érür Kīş
Ki rāḥat körsetür bérür yana nīş

Bisyār kişi balçıḳda [07]ḳaldı ve zebūn bolġan düşmanlar küçlenip, murādları bile ḳılıç urup, on miṉg kişi [08]anda telef boldı. Ve bu vāḳı'a Ramażān'nıṉg avvalıda, tārīḫ yetti yüz altmış ve altıda, Yılan Yıl'da vāḳı' boldı. [09]Basa bégler uruşdın ḳaytıp,

Kīş'ge tüştiler ve bégler él, ulusını sudın ötgermegge (10)cāzim boldılar. Ḥüseyin-Bég, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa ayttı; "evlerimiz bile él, ulusnı sudın (11)ötkerseg yaḫşı bolġusı-turur". Ol ḥażret cevāb bérdi kim; "her kim barsa barsun. Meñge himmet ḳoymas. (12)Kim koyġaymén kim yatlar vılāyatḳa kirip élge cefā ḳılġay. Yana bir ḳatla çérig yıġışturup, (13)muḫālifler bilen uruşurmén". Basa Ḥüseyin-Bég, Sālī-Sarāy sarı müteveccih boldı ve anda yétgende (14)özige ta'alluḳ kişilerni köçtürüp, buşte ve 'aḳabelerdin ötgerip, Şibrtü mevżi'i'de tüşti. (15)Ve kişiler ḳoydı kim Çete-çérigidin ḫaber-dār bolsunlar. Eger Çete-çérigi bu sarı meyl ḳılsa, ol (16)Hindūstān sarı kétgey. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Ḥüseyin-Bég barġandın soñg çérig (17)yıġışturup, on ikki ḳoşul ḳıldı. Ve Témür-Ḫᵛāce-Oġlan ve Çādırçı ve 'Abbās-Bahadır'nı yetti ḳoşun (18)bile ilgeri, Semerḳand sarı yiberdi. Ve ol yolda Çādırçı çāġır içre çāġır da keyfiyyet peydā ḳılıp ve Dāvud-Şāh ve Hindu- (19)Ḫᵛāceni ḳorkuttı kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñg köñglide bar kim sizlerni tutup, Ḥüseyin-Bég'ge **[029b]**/(01)yibergey. Ve Ḥüseyin-Bég, sizlerni tir<i>g ḳoymas. Alar ḳorḳup, düşman sarı ḳaçtılar. Ve Köknek (02)mevżi'ide yétgende, Çete-çérigidin Keyik-Témür, Uluġ-Toḳ-Témür oġlı ve Şiravul ve Enġirçaḳ Ḥācı-Bég (03)oġlı, ilgeri kélip érdiler. Bu barġan kişiler alarġa ḫaberçi bolup, Témür-Ḫᵛāce-Oġlan (04)ve Çadırçı ve 'Abbās başıġa kéltürdiler ve alar turaalmay ḳaçtılar. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bu (05)ḫāldın vāḳıf boldı, bildi kim davlat işide henūz ta'allī bar ve sa'y ve cihed fāyda ḳılmas. (06)Āmū Suyı'dın ötüp Belḫ'ḳa bardı. Ve él, ulusı kim müteferriḳ bolup édiler, Kebek-Ḫan'nıñg tümenini (07)ve Élçi-Buġay-Sulduz tümenini cem' étip, su yaḳasıda yiberip kim anda turup, düşmandın ḫaber-dār bolġaylar. (08)Ve Témür-Ḫᵛāce-Oġlan kim uruşda taḳṣīr étip érdi, siyāset ḳıldurdı. Ve andın soñg ferāġatḳa (09)meşġūl bolup, 'īş bile kün kéçürür érdi. **Çete-çérigi Semerḳand şahrını ḳıbāl**

ḳılġanları. (10)Çete-çérigi Semerḳand'ġa yéttiler ve ol maḥalda Semerḳand'nıñ ḳal'ası yoḳ érdi. Mevlānā-zāde-i (11)Semerḳandī ve Ḫordek-i Buḫārī ve Ebū-Bekir-Kulūmī, Nedāf şahr élige dédiler kim kūçe-bend ve muḥāfaẓatḳa (12)meşġūl boldılar. Ve müddeti ol şahrnıñ ra'iyyetleri bā-vucūd ol-kim alar içide ḥākimi yoḳ (13)érdi, andaġ uruştılar kim mülk-i felekde alarġa muḫtārī ve Çete-çérigini ḳoymadılar kim şahrnıñ (14)yaḳınıda ḳélgeyler. Basa ḳıbel asru uzun bolġan cihetidin 'āciz bolup, Ḫüdāy'ıġa yalbardılar. (15)Basa alarnıñ du'aları müstecāb bolup, Ḥażret-i Ḥaḳ'nıñ lutfı feryādlarıġa yétip, nesīm-i rūḥ- (16)baḫş *fe inne ma'a'l-'üsri yüsrā 94/5 inne ma'a'l-'üsri yüsrā*[53] raḥmet-i ilāhīdin kélip, Çete-çérigininñ atları (17)içide vebā tüşüp, anca at öldi kim tört kişi arasıda bir at ḳalmadı. Ve bu cihet (18)din barça perīşān bolup ḳayttılar. Ve köpi égerlerini arḳalarıġa salıp, terkeşlerni (19)ḳoltuḳlarıġa tutup kéttiler. Basa bu feth ü nuṣret şahrnıñ élige müyesser boldı. Ra'iyyetler **[030a]**/(01)birbirige ẓulm ḳılabaşladılar. Her kimde kim endek küç ḳuvvet bar érdi, ġurūr bile başıda (02)peydā bolup, ayaġını öz ḥaddıdın yuḳarı ḳoyar érdi. Cevr éligini uzatıp, fesād ḳılur (03)érdi. "Yā rābb andaḳ étme kim bolġay gedāġa 'itibār". Basa ol vaḳtda kim Çete-çérigi ḳayturġay (04)yüz ḳoyup érdi, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, 'Abbās-Bahadır'nı Ḳahlġa sarı yiberip érdi kim (05)Semerḳand'dın ḫaber alġay. Basa 'Abbās, Ḳahlġa'ġa yétgende, ḫaberlerni taḥḳīḳ ḳılıp, Ḥażret-i Ṣāḥib- (06)Ḳırān ḳaşıġa kélip, né néme kim éşitip érdi, 'arż ḳıldı. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bu ḫaberlerdin (07)sévinüp, Ḥüseyin-Béġ'ge kişi çapturup, ḫaberlerni añga aytıp yiberdi ve dédi kim; "bu ḫaber (08)yétgeç biri müteveccih bolunguz. Anda turmaḳ maṣlaḥat yoḳ-turur". Ḥüseyin-Béġ taḳı bu ḫaberlerdin bérkitti. (09)Sévinüp, Şibrtü'din köçüp, Sālī-Sarāy'ġa kéldiler. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān élini

[53] İnşirâh 95

(10)köçürüp, sudın ötgerip, ḳadīmdeki yurtlarıġa yiberdi. Ve Ḥüseyin-Bég'ge ötrü (11)barmaḳ üçün atlandı ve Baġlan çelgeside birbiri bile mülāḳāt ḳıldılar. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib- (12)Ḳırān, Ḥüseyin-Bég'din icāzet tilep ḳayttı ve Āmū Suyı'dın ötüp, başıġa tüşti. Ve Ḳarşī, (13)anıñg üçün dérler kim Kebek-Ḫan, Nesef'din ikki yıġaç yıraḳ bir ḳasrı yasap érdi. (14)Ve Moġol tilide ḳaṣrını Ḳarşī dérler. Ol cihetdin Ḳarşī bilen meşhūr boldı. Basa Ḥażret-i (15)Ṣāḥib-Ḳırān ol ḳış anda ḳışladı ve Ḳarşī'niñg ḳal'a 'ımāratıġa meşġūl bolur, uş-ol (16)ḳışda ḳal'a 'ımāratını tükettiler. **Ḥüseyin-Bég bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Semerḳand sarı (17)barġanları**. Avval bahārda kim Cemşīd gerdūn serīr-i taht Ḫūrşīd Şeref Burcı'dın çıḳıp, 'ālemde (18)davlat kölegesini salıp ve żeḥḥāk, fīrūzelıḳ taḫt ya'nī gül-i sebze ve reyaḥīndin bāġ içide (19)davlat basaṭını saldurup, maḳām ḳıldı. Naẓm:

Çemen içinde tüşüp leşker bahārına

[030b]/(01)çemende ḳıldı yana cilve yüz nigārına

Ṣabā açıldı niḳābı ki gül yüzide édi

Bulut közlerini ḳıldı sīm

(02)Ḥüseyin-Bég kélip Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile Semerḳand sarı yorıdılar. Davlat ve şevket (03)bile şahrnıñg yaḳınıġa kélip tüştiler. Avval ol kişiler alardın yaman ḥareketler (04)vāḳı' bolup érdi, alarnı tutḳalı fermān boldı. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Mevlānā-zāde (05)niñg günāhını Ḥüseyin-Bég'din tilep, özgelerni kangülde siyāset ḳıldılar. Ve basa ḳażādın (06)mundaḳ muḳarrer bolġan-turur kim Ḥüseyin-Bég ma'dūm bolmaġunça Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñg (07)davlat küni ṭulū' ḳılmaġay. Basa bu maḥalda nikbet esbābı Ḥüseyin-Bég'ge her kün artuḳ bolup, (08)bir ḥareket ḳılur érdi kim

davlatıġa münāsib yoḳ érdi. Ol ḥareketlerdin biri bu-turur kim (09)ḫaṣīṣ bolup, māl yıġışturmaḳḳa ḥırṣ peydā ḳılıp érdi kim bu ṭarīḳ selāṭīnlarġa münāsib (10)yoḳ-turur. Ve ṭama‘ı anca bolup érdi kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa ta‘alluḳ mülāzımlarınıñ māl (11)larıġa köz ḳarartıb ṭama‘ ḳıldı. Çaku-Béġ ve Seyfü’d-dīn ve Aḳ-Buġa ve Élçi-Bahadır ve Davlat-Şāh- (12)Baḫşı’ġa bulardın herbiriġa meblaġı raḳam ḳıldı ve muḥaṣṣıl ḳoydı kim raḳam bolġan mālnı tüşürġay. (13)Basa ol yaḳında bu bahadırlar māl ve yaraḳlarını Lāy uruşıda öldürüp édiler. Raḳam bolġan (14)mālnıñ ‘uhdeside çıḳaalmadılar. Kélip Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa ‘arż ḳıldılar. Ḥażret (15)niñ himmeti andaḳ buyurdı kim alar üçün né némesi kim bar-turur, bérgey. Ol cümledin (16)ikki esīrġa kim mehd-i ‘Ulyā Olcaytu-Terken’niñ érdi, Ḥüseyin-Béġ’ge yiberdi. Ve Ḥüseyin-Béġ (17)anı körüp bildi kim siñgilisiniñ-turur. Āmmā ḥırṣı andaḳ bolup érdi kim siñgiliniñ (18)ḥaḳḳını körmey alarnı aldı. Beyt:

Rāst kélmes mu bu himmet birle sürūrlıḳ işi

(19)Mundaḳ ér bolsa cihānda himmeti bolmas kişi

Ve ol raḳam bolġan yarmaḳdın üç miñ altun **[031a]**/(01)eksük boldı. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ol vech üçün ḫāṣṣa atlarını yiberdi. Ḥüseyin- (02)Béġ bildi kim ḥażretniñ ḫāṣṣa atları-turur, ḳabūl ḳılmadı. Ve ‘özür-ḫᵛāhluḳ ḳılıp, (03)dédimen; “Sālī-Sarāy’ġa barurmén ve niyyetim bu-turur kim bu yarmaḳdın meblaġı Ḥüseyin-Ṣūfī’ġa (04)yibergeymén kim ḳızını oġlumġa bérgey. Eger dōstluḳ étip men barġandın soñ (05)bu yarmaḳını meniñ kinimde yibersenġiz, asru çūb bolġusı-turur” téb, atlanıp, Sālī-

Sarāy’ġa (06)bardı. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Kīş Vılāyatı kim anıñg yurt ve maḳāmı érdi, and<a> barıb (07)olturdı. Basa ol yarmaḳnı naḳd étip, Ḥüseyin-Bég’ge yiberip, özi avġa çıḳıp yorıdı. (08)**Ḥüseyin-Bég bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān arasıda muḫālefet peydā bolġanınıñg sözi**. (09)Basa ol şe‘bededin soñg, rūzgār özge ṭerḥī yañgı başdın saldı ve mekr-i mühresini tezvīr-i ‘arża (10)sıda saldı. Anıñg üçün kim élniñg köñgülleri Ḥüseyin-Bég’niñg yaman ḥarekātıdın müteneffir (11)bolup, barça anıñg bile kīne tutup, yaman boldılar. Ve āmmā bilürler érdiler kim tā Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān (12)anıñg bile müttefiḳ bar. Hīç kim añga iş ḳılaalmas. Ol cihettin fesād bünyād yéttiler. Basa Mūsā-Bég kim Bāyezīd (13)Celāyir oġlı érdi ve ‘Alī-Dervīş kim ḳayın aġası érdi, ikelesi ittifāḳ ḳılıp, mekr ḥoḳḳasını başın (14)açturup, Arda-Ḫatun bilen meşveret ḳılıp, yılġan ḥaṭṭı bétip, Ḥüseyin-Bég’ge yiberdiler. Ve bu Arda- (15)Ḫatun, Terme-Şīrīn-Ḫan’nıñg ḫatunı érdi ve anıñg ḳızı kim Ḥüseyin-Bég’niñg nikāḥıda érdi, ḫaṭṭını (16)añga yiberdiler. Maẓmūnı ol-kim filān kes ya‘nī Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān-Ḫan bile ve seniñg bile muḫālefet (17)endişesi barusınıñg işiñgdin ve sözüñgdin asru köp ḫāṭırı āzurde bolup-turur. ‘Azm étiptur kim (18)seniñg bile rezm ḳılġay ve uruş tertībi bile meşġūl-turur. Basa ol ḫatun ḫaṭnı Ḥüseyin-Bég’ge körsetti. (19)Ḥüseyin-Bég ol vāḳı‘anı ḫanġa ayttı ve ḫan yarlıġı boldı kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile ol cem‘i kim bu sözni [031b]/(01)aytıp, yiberip-tururlar; “Semerḳand’ḳa barıb, Arda-Ḫatun ḳaşıġa yıġılsunlar”. ve bu sözni yaḫşı tefaḥḥuṣ (02)ḳılsunlar. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñg köñglide hiç yamanlıḳ yoḳ érdi. Endīşe ḳılmay, bī-tavaḳḳuf (03)Semerḳand sarı yorıdı. Ve Mūsā-Bég ve ‘Alī-Dervīş éşittiler kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Semerḳand sarı (04)teveccüh étip-turur. Ḳorḳunçdın rüsvā bolmaġaylar, Ḫocend sarı kéttiler. Beyt:

(05)Né yérde ki yüzlense ḥīn sözleri

Émes hīç yalġançıġa ‘itibār

Basa bu söz kim Ḥüseyin-Bég éşitip (06)érdi, taḫḳīḳ bolmay ḳaldı. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa kim *davlatü’l-ılāhī* maḫfī yérlerdin anᷝga ḫaber bérür (07)érdi, anınᷝg üçün kim her kişige kim birevdin könᷝglige melāleti bardur. Egerçi anı ẓāhir étmes ämmā ḥarekātıdın (08)ẓāhir bolur. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bildi kim Ḥüseyin-Bég’ninᷝg ḥāṭırıda ġubārı peydā bolup-turur ve burunġı (09)dék ma‘āş ḳılmaydur. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān anı özgeçe körüp bildi kim anᷝga özge i‘timād ḳılsa bolmas. (10)Ve bu endīşede dāim özi bile fikr aytar érdi. Basa Şīr-Behrām-Celāyir kim alar Ḥüseyin-Bég bilen yaman érdiler (11)ve dāim bu fikrde érdiler kim néçük iş ḳılġaylar. Kim Ḥüseyin-Bég bilen Ṣāḥib-Ḳırān arasıda muḫālefet (12)vāḳı‘ bolġay, bilmesler édi. Basa bir kün Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān alarnı çarlap, bu sözni ayttı. Alar (13)kim bu sözni éşittiler, murādlarıġa yétip dédiler kim; “Ḥüseyin-Bég hīç ḳaysımız bilen yaḫşı érmes. Ṣevāb (14)ol-durur kim bir néçe anınᷝg işini patraḳ ḳılsaḳ, yaḫşı oḳ bolġusı-turur. Andın burun kim ol fikrini (15)yanılġan bolġay ve ol işini ḳılġandın sonᷝg peşīmānlıḳ fāyda ḳılmas”. Beyt:

(16)Rıżā ḳulaġı bile her kim ol éşitti pend

‘Aduv sarıdın anᷝga tégmegey żarar hergiz

Basa alar seced bolup, (17)mübālıġa ḳıldılar. Ve ġadġa yarın, kıyamet günü kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñ mübārek köñglide tüşüp érdi, köprek (18)bolup, alar bilen Ḥüseyin-Bég'niñ muḫālefetiġa ittifāḳ ḳılıp, 'ahd ḳıldılar. Ve ḳarār mundaḳ boldı kim (19)Şīr-Behrām Ḥıtlān sarı barġay kim anıñ aṣl yurtı ol érdi. Anda barıb, çérig cem' ḳılġay. **[032a]**/(01)Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bu ṭarafdın çérig yıġışturturmaḳḳa meşġūl boldı. Ve Şīr-Behrām (02)barurda Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān nökerleridin 'Ādil atlıḳ kişini özi bilen élti. (03)Ve öz nökeridin Tay-Ḫᵛāce atlıḳ birevni ḥażret ḳaşıda ḳoydı kim her ḳaçan 'Ādil kélse, (04)Tay-Ḫᵛāce barġay ve ikki çérigniñ aḥvālıdın ḫaber bilgeyler. Basa Şīr-Behrām Ḳatılġan'ġa (05)yétip, çérigni cem' étip, yaylaḳ bes terek üstide tüşti. Ve anda Ḥüseyin-Bég bilen eẓhār-ı (06)muḫālefet ḳıldı. Ḥüseyin-Bég, anıñ muḫālefetini bilip, mekr ṭarīḳasını ötrü tutup, anı (07)'ahd bile kim davlat āsāsıdın süstraḳ érdi, Şīr-Behrām'nı tüşürüp, özige muṭī' ḳıldı. (08)Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ol ma'nādın ḫaber tapıb, Şīr-Behrām'ġa ḥaṭṭ bitip, yiberdi kim; "muḫālefet (09)bünyādını sén ḳıldıñ ve émdi anıñ bilen birikip, özini añga yaḫşı körsetürsén. (10)Bat bolġay kim seniñ cezāñgnı uş-ol oḳ bérgey ve peşīmānlıḳ fāyda ḳılmaġay". Ve (11)uşandaḳ boldı. Basa bu ṭarafdın Ḥażret-i Ṣaḥib-Ḳırān, Behrām-Celāyir bile Çaku-Bég'ge ve 'Abbās-(12)Bahadır'ġa çérig bérip, Ḫocend sarı yiberdi tā Celāyir élini żabṭ ḳılġaylar. Ve Mūsā-Bég ve Bāyezīd oġlı (13)'Alī-Dervīş kim bu muḫālefetḳa alar sebeb bolup érdi, alarnı tutḳaylar ve alar bu ma'nādın ḫaber (14)bilip ḳaçtılar. Ve Behrām Celāyir ulusını yıġışturup, vılāyatıġa ḥākim boldı. Ve bu ḳorḳunçdın (15)kim ḫan ve Ḥüseyin-Bég'niñ muḫālefet 'uhdeside çıḳmak müşkil-turur, Ḥażret-i Ṣaḥib-Ḳırān'dın (16)vuḳūfsız bir cemā'at bile kim anıñ bile yek cihet érdiler, atlanıb, 'Alī-Dervīş'ge ta'alluḳ élini (17)ḳatl ḳıldı. Ve öz élini bilen Çete sarı bardı. **Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, çérig yıġıştur (18)mek üçün**

Semerḳand'ge barġanı. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, ẓafer-i ḳarīn-i Semerḳand sarı müteveccih boldı [19]kim andaġı çérigini cem' ḳılġay. Bu maḥalda Süleymān-Bég ve Çādırçı kim Ḥüseyin-Bég'ning muḫālefetiġa **[032b]**/[01]alar taḳı sebeb érdiler, ḳaçıb, Ḥüseyin-Bég ḳaşıġa bardılar. Ve basa Ḫıżır-Yesurī vefāt bolup, [02]érdi inisi 'Alī ve İlyās ve Ḥācı-Maḥmūd-Şāh, Yesurīler bile iṭā'at kemerini cān béllerigа baġlap, [03]Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḥıdmetide kéldiler. Ve Ḥażret, Ḳara-Hindūge-Barlas'nı Semerḳand içide dārūġa [04]ḳoyup, ḳayttı. Ve Hindūke, yaman baḫtıdın ḳaçar ḫayālın ḳılıp, Ḥüseyin-Bég ḳaşıġa bardı ve ḳara [05]żabṭ-ı nasaḳdın düzenli, tertip, işkence 'āciz érdi özini tilbelıḳḳā saldı. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, çérig yıġıştur [06]mek üçün davlat-ḫānesidin 'azm ḳılıp, barur ḫayālın ḳılıp érdi kim mehd-i 'Ulya Olcay-Terken-Aġa'ġa [07]merżā vāḳı' boldı. Basa ḥażret atlanur érdi kim anıng nāzenīn cānı muvāfaḳat ḳılıp, nāzenīn teni [08]din çıḳıp, perverdgār raḥmetiġa bardı. Ve zamāne anıng vaṣf-ı ḥālıdın yüz til bile aytur érdi. Beyt:

[09]Cāy ol-dur ki cihān içre behişt hūrları
Başıda barça tökülgey ḳara-bādāmların

[10]Çünki tābūt içinde anı körgeyler zār
Sünbül zülf késip barça bolurlar ġamgīn

[11]Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıng büzürgvār ḫāṭırı endūhgīn bolup, be-ġāyet perīşān boldı. Ve köz [12]leri deryā kibi bolup, éligi dék gevher saçabaşladı. Beyt:

Köz yaşıdın bu vāḳı‘a-ı (13)ṣe‘b üçün körüñg

Her sarı boldı seyl çü deryā yana revān

Ve çün bu vāḳı‘adın (14)tedbīr éligi ḳabesḳa-turur ve hīç çāresi bolmas. Ṣabr éligin ḥebel metīn *innā lillāhi ve innā ileyhi* (15)*rāci‘ūn*[54] ġa bérkitti. Beyt:

Her işde érür çāre-i ḫōd be-dīd

Meger merg kim yoḳ-turur çāresi

(16)Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñg, Sulṭān-Baḫt-Bégim atlıḳ andın érdi. Beyt:

(17)Ki bolsun maḳāmı beheşt-i berrīn

Beheşt içre ḫūrlar añga hemşīn

Ve Ḥüseyin-Bég bu ḫaberni (18)éşitip, mihr ū muḥabbet kim cihetidin kim ḳardāşlarda bolur, ġamgīn bolup, mātemde olturdı. (19)Yana ol-kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile kim kardāşlıġı bar érdi, ber-ṭaraf boldı. Ve perīşān aḥvālı **[033a]**/ (01)ḥasret tili bile aytur érdi. Ḳıṭ‘a:

[54] Bakara 156

Toḳraḳḳa bardı séñglim ve yār oldı özge ṭavr

(02)Bu ġuṣṣedın köñgül yana asru fikārdur

O kişi kim ḳarındāş ve yār érdi mañga kör

(03)Bī-gāne boldı mendin ve cān ḫ^{v}ār ū zārdur

Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Ḥüseyin-Bég'niñg (04)başıġa çérig tartıb barġanı. Tārīḫ yetti yüz altmış yetide, At Yıl'nıñg muvāfiḳıda, (05)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳalın çérig yıġışturup, Ḥüseyin-Bég uruşıġa atlandı. Ve (06)Seyfü'd-dīn Bég'ni köp kişi bilen ilgeri yiberdi. Basa Ḥüseyin-Bég, Şīr-Behrām'nı (07)mekr ū ḫīle bile dāmıġa salıp, muṭī' ḳılıp érdi. Ḫayāl étti kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile uş-andaḳ (08)ḥīle ḳılaalġay. Heyhāt! Heyhāt! Revā bolġay kim andaḳ şāh-ı düşman mekrini bilmegey. Beyt:

(09)Şehenşāhdın Ḫüsrev-i nīk-nām

Oyun birle ḥōd kirmegey ol be-dām

Bu maḥalda 'İbadullah-Bahadır bile (10)Melik Bahadır'nı 'ahd-nāmeler bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳaşıġa yiberdi. Ve anda ferīb-āmīz sözler (11)sözlep édi kim; "bu çaḳḳaça birbirimiz bilen ittifāḳ bar érdi ve ittifāḳ bilen iş işledük. (12)Ve davlatḳa yéttük. Émdi hem bolsa tavaḳḳu' ol-turur kim burunġı destūrnı özge ḳılmay ve uş-ol destūr (13)bilen birbirimizge yārlıḳ ḳılıp, yaman niyyetni köñglümizdin çıḳarġaybiz. Ve bu 'ahd-nāmeġa i'timād ḳılġay (14)sén ve hīç ṭarafdın daġdaġa ḫāṭırında yol bérmegeysén". Basa Manṣūr çérigi Ḳahlġa'dın ötüp, (15)Baysun'da tüşüp érdi kim Melik ve 'Abdullah

yétişti̇ler. Ve Ḥüseyin-Bég sözini ve ‘ahd-nāmesini ‘arż- (16)dāşt ḳıldılar ve mübālaġa ḳılıp dédiler kim; “elbette kérek kim yaraş ḳılġaysiz”. Ṣāḥib-Ḳırān, (17)ġayb-ı ilāhīdin ve ‘ahd bildi kim anıñg ‘ahdıġa i‘timād ḳılsa bolmas, ḳabūl ḳılmadı. Āmmā Yesurī ler (18)ol ḳorḳunçdın kim şāyed bular ṣulḥ ḳılġaylar, ḳorḳup, muḫtelif boldılar. Ol maḥalda Çaku-Bég ve ‘Abbās- (19)Bahadır kim Behrām-Celāyir bilen Ḫocend sarı barıb édiler, yéttiler. Ve ittifāḳ bilen maṣlaḥat mundaḳ [033b]/(01)kördiler kim Yesurīler’niñg uluġlarını kim muḫālefet endīşesi köñgülleride yār-turur, tutup (02)bérkitgeyler. Āmmā Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bu ma‘nāġa rāżı bolmay men‘ ḳıldı ve davlat tilini açıp (03)dédi kim; “eger mundaḳ iş ḳılsaḳ, mundın narı alarġa birniñg sarıdın i‘timādları bolmaġay (04)ve bizge żarar téggey ve davlat evimiz yaḫşılıḳ bile binā bolsa, añga hīç kişi żarar tégürealmay. Ve ol (05)yıġaç kim ‘adl ve iḥsāndın su içse, kāmrānlıḳ meyvesin bérgey”. Ve bu sözdin soñg Yesurīler’ni (06)yaḫşı tilep, icāzet bérip, öz yurtlarıge ḳayturdı. Ve özge çérigni taḳı icāzet bérip, (07)özi ḳaytıp, Ḳarşī’ġa tüşti. Ve Ḥüseyin-Bég, ḳalın çérig yıġışturup, Şīr-Behrām bile Ḥażret-i (08)Ṣāḥib-Ḳırān sarı müteveccih boldı. Mübārek ve Şāh-Muḥammed, Buyan-Sulduz’nuñg oġlı kim Ḥażret-i Ṣāḥib- (09)Ḳırān sarı köp meylleri bar érdi āmmā Ḥüseyin-Bég bat cihetidin żarūret bolup añga ḳoşuldılar. (10)**Ḥüseyin-Bég’niñg mekr ū ḥīle ḳılġanları ve Ḫızır-Ḫazīneçi’ni ṣulḥ üçün Ṣāḥib-Ḳırān’ġa yibergeni**. (11)Ḥüseyin-Bég’niñg mekr ū ḥīle ḳılıp, Ḫızır-Ḫazīneçi’ni bir muṣḥaf bile kim anıñg bile ant içip érdi, (12)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳaşıġa yiberdi kim; “birbirimiz bile eger muḫālefet ḳılsaḳ, vılāyat bozulur (13)ve ra‘iyyet ġurāb bolur. Ve yaḳīn bilürmén kim sén Müselmānlar’nıñg nīk-ḫʸāhısén. Ve merḥamet ū luṭf (14)séniñg işiñg-turur. Basa mundaḳ işge daḫl ḳılmasañg yaḫşıraḳ bolġay. Émdi andaḳ ṣalāḥ (15)kördür kim méniñg çérigim Çaġāniyān’da turup, seniñg çériginñg Ḫazār’da turupmén. Yüz kişi bilen (16)ve sén taḳı

yüz kişi bilen Cekcek'ke kélip, anda birbirimizni körüp, yaṅgı başdın şart ū 'ahd [17]ḳılalıṅg kim hīç ġaraż aytḳuçıġa söz déyealmaġay. Basa birbirimizni körmekünçe ḳarār tapmas". Ṣāḥib- [18]Ḳırān yaḳīn bildi kim munda mekr ū tedbīri bar, köṅgli rıżālıḳ bérmedi. Beyt:

Yılan til çıḳarur egerçi 'ayān [19]
Velī tişide aġu bar nihān

Āmmā bégleri barça ṣulḥḳa rāżı bolup, dédiler kim; "maṣlaḥat bu **[034a]**/[01]buturur kim yaraş ḳılġaysiz". Basa alarnıṅg ḫāṭırıdın çıḳaalmay çérigini Ḫazār'da ḳoyup, üç [02]yüz yaḫşı kişi bilen bar yaraḳlıḳ ve atları köşlük özi bile alıp bardı kim ikki yüz kişini [03]yaṅgı künyette ḳoyup, yüz kişi bilen barġay. Bu niyyet ḳılıp, atlanur ḫayālıda érdi kim ḫaber kéldi [04]kim; "Ḥüseyin-Bég tündekde Şīr-Behrām'nı öltürdi". Basa né kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān étip érdi, uşandaḳ [05]boldı. Beyt:

Ehl-i davlatḳa né kim kélse alar
Tilleride bolmaġay özge alar

Sözi uş-andaḳ bolġay. [06]Basa Ḥüseyin-Bég üç miṅg kişi Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sarı yiberdi. Ol ḥażretniṅg ḳūllarıdın [07]bir Tācīk ḳūl alar içide bar érdi. Alardın ḳaçıp, kéce kündüz tınmay yorur érdi kim ol ḫaberni [08]ḥażretḳa yétgürgey. Basa ol ḥażret-i

nīkī künyetde tüşüp kim érdi, ol ḳūl, namāz-ı şāmġa yaḳın [09]ḥażretniñ éşigige yétti. Ol kéce Behrām atlıḳ bir nökeri kim ‘aḳl ū ferāseti anca yoḳ érdi, turup [10]érdi, kélip ol ḫaberni añga ayttı. O, ‘aḳılsız ḫayāl ḳıldı kim eger bu sözni ‘arżḳa tégürgey, yana muḫālefet [11]bolġay. Ve béglerni körer érdi kim barçanıñ yaraşḳa meylleri bar. Ol cihettin ol söz [12]‘arżġa tégürmey, kélgen kişini urup, ḳavladı. Basa Ḥüseyin-Bég’niñ kişisi, seḥer uykusuz érdi [13]kim seyl dék yéttiler. Āmmā Ḥażret-i Ṣāḥib va‘de ḳılġan yérde alardın burun atlanıb, barıb [14]érdi. Çün ma‘lūm ḳıldı kim Ḥüseyin-Bég’niñ kişisi yétti. İlgeri yorup, tar yérdin o kişisini [15]ötgerip, düşmannıñ yolını tuttılar ve uruş boldı. Naẓm:

Felek üzre çıḳtı ḫurūş-ı nefīr

[16]Ki yamġur kibi tökti zūbīn ū tīr

Ḳızıl boldı ḳan cūşıdın tīġ-ı şāh

Bolup lāle dék ḳıb ḳızıl ḫāk-rāh

[17]Ve ḳılınç żarbı bile ‘aduvnı turġuzup, uruşa uruşa ḳatılmış kim Çikdelik’niñ ikki suyı anda [18]birbirige yétser, yétti. Ve muḫāliflerġa ol ṭāḳat ḳalmadı kim ilgeri kélgey. Ve bu ḫaber Ḫazār’ġa tégende, [19]çérig kim anda bar érdi, barçası müteferriḳ bolup kéttiler. Beyt:

Bu çarḫ-ı sitemgerġa bilmem nédür

[034b]/(01)Ki her laḥẓa bir özgeçe évrülür

Birevġa kibi körsetür yüz cefā

Yana ḳılur anŋga uş-ol dem cefā

(02)Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, az kişi bilen kim anıŋg ḳaşıġa turup érdiler, Ḫazār'dın ötüp, (03)Ḳarşī'ġa tüştiler. Ve bégler bilen kéŋgeşip, maṣlaḫat andaḳ kördiler kim nāmūs ve neng üçün (04)köçlerini Mā-Ḫan sarı, sencerīlerġa yibergeyler kim alar, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıŋg davlat-ḫᵛāhları érdiler. (05)Ve alar bile i'timādları bar érdi. Köç barġandın soŋg ferāġat yüzidin düşmannıŋg fikriġa meşġūl (06)bolġaylar. Basa bu kéŋgeş bilen barça müttefiḳ bolup, İsḥaḳ Ḳuduġı cem' bolurġa va'de bérip, her kişi (07)öz éli sarı barıb, köçlerini keltürüp, uş-ol kéce yorupérdiler. Taŋglası Ḥüseyin-Bég'niŋg (08)çérigi Ḳarşī'ġa yétip, Mūsā-Bég ve Hindūşāh-Bég, Ḫiṣār'ġa kirip olturdular. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib- (09)Ḳırān İsḥaḳ Ḳuduġı'ġa kélip, anca tavaḳḳuf ḳıldı kim nökerleri köçlerini alıp kéldiler. Barça (10)cem' bolġandın soŋg, andın köçüp, Mā-Ḫan sarı bardılar ve Āmū Suyı'dın kéçip, çölġa kirdi (11)ler. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ı Herāt béglerige ve Muḥammed-Bég-Cānı-Ḳurbān'ıġa élçi yiberdi kim alardın (12)ḫaber bilgey kim né işde-tururlar. Basa élçi barıb kélgünçe, ikki ay yarım Şūr-āb Ḳuduġı!da turdı (13)lar. Ve bu müddetde bir kārvān kim Ḫorāsān sarıdın kélip, Maverāü'n-nehr sarı barurġa ḫālī bar érdi, alarnı (14)men' étip, saḳlar érdi. Basa élçi kélgende āvāze saldı kim; "Herāt melikleri bizni çarlap-turur". (15)Kārvānīlarġa icāzet bérdi ve özi Ḫorāsān yoluġa kirdi. Bāzergānlar Ḳarşī'ġa tégende, ḫaber bérdiler (16)kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān

Ḫorāsān’ġa kétti. Basa Melik ve Mūsā-Bég bu ḫaberni éşitip, i‘timād ḳılıp, Ḳarşī Ḳal‘a (17)sıdın çıḳıp, çérig yıġışturup, yetti miñg atlıḳ bile Hemrāġ mevżi‘ide tüşti ve ḫayālı bar érdi kim (18)Özkend sarı barġay. Ve Melik- Bahadır taḳı ḳoşun bégleri bile béş miñg atlıḳ kim Ḳaravnas éli (19)din érdiler, Ḥüseyin-Bég ḳaşıdın kélip édiler. Ḫazār’dın ötüp, Ḳurġaşun Tüpe ve Lulı **[035a]/**(01)Kéndi’de olturdı. **Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Ḳarşī’ġa kélgeni**. *Ḳālullah tebārek ū ta‘ālā (02)ve men yetevekkel ‘alāllahi fe hüve ḥasbuhu innallāhe bāliġu emrihi ḳad ca‘allāhu li külli şey’in ḳadren*[55] (03)‘Ālem içide né kim vāḳı‘ bolur, yaḫşı yamandın ol néme Ḥażret-i Ḥaḳḳ tebārek ū ta‘ālānıñg taḳdīridin-turur.

(04)Eger köç ve él sén ve ger ża‘if ū umūr
Ḫüdā’dın érür barçaġa ża‘<ī>f ū zūr

Çü taḳdīr (05)ḳılsa ḫüdāvend-i pāk
Ḳılur mūrçe şīr ū nermi helāk

Basa her murādnıñg güli gül-zār emānıda (06)‘ināyet-i rabbānī nesīmidin açılsa, özge esbāb ortada bahāne-turur. Ve nuṣret ū ẓafer ḳalemi her bende (07)sige raḳam ursa kim *yanṣuru men yeşāu ve hüve’l-‘azīzu’r-raḥim*[56] çérigniñg ‘aẓameti ve şevketi bu dergāh ve efsāne (08)turur. Basa her kimge kim başīret közi tevfīḳ behresidin yaruḳ bolsa, her işde kim yüz ḳoyulsa ve her mühimmi kim (09)añga vāḳı‘ bolġay, ol

[55] Talâk 3
[56] Rum 5

mühimnińg kifāyeti anńga yüz körsetür. Ve cebel-i metīnge élińg urup tevekkülde (10)berk bolġay. ‘[57]

Ḫüdā birle bolġay ümīdi anıńg

Basa bir murād éşigini ārzū ḥalḳasın teprense, (11)tavaḳḳufsuz açılġay. Ve ümīd yüzni her sarı kim ḳılsa, maḳṣūdı anńga ötrü kélgey. Beyt:

(12)Tevekkül aytıńg kim boldı süvār

Anńga boldı bes ṣayd-ı davlat-ı şikār

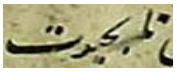
Basa bu sözdin ‘arż olturur kim (13)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa vāḳı‘ bolup-turur kim çün çölde kārvānīlarnı saḳlap, yana icāzet bérdi (14)ve alar ḳaşıġa Ḫorāsān sarı atlandı. Ve kārvān barġandın soń yana ḳaytıp, uş-ol yérde (15)anca tavaḳḳuf ḳıldı kim kārvān Ḳarşī’ġa yétip bardı. Andın soń düşman sarı yüz ḳoyup, (16)barurġa ḫaber niyyet ḳıldı. Ol maḥalda mülāzımlarıdın ikki yüz ḳırḳ üç kişidin artuḳ kişi (17)yoḳ érdi. Basa bu işāret bile kim *fe iẕā ‘azemte fe tevekkel ‘alallāh*[58] kemāl ıḫlāṣıdın Ḫüdāy’ġa tevekkül (18)ḳılıp, ol az kişi bilen Ḳarşī sarı bardı. Ve Ḳarşī’de on ikki mińg kişi atlıḳ ve yaraġlıḳ (19)néçe bég bilen olturup édiler. Basa tün ḳaytıp, Āmū Suyı’ġa yétip, kécede ḳırḳ kişi

[57] Ayet anlamına gelen ayın (‘) harfi konulmuştur.
[58] Âl-i İmrân 159

[035b]/(01)bile özini suġa salıp, at bilen kétçiler. Ve Ḫisār Kenti'ni ortada aldı kim kişi andın çıḳaalmaġay. (02)Ve andın kimseler alıp, narı yüzġa yiberdi kim ḳalġan kişiler kimse bilen ötüp kéldiler. Ve ḫāṣ (03)kişiler kim ol yoruşda mülāzamatda érdi, Suyurġatmış-Oġlan ve Dāvud-Bég kim omaġı Doġlat (04)érdi ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıṉ séṉglisi Ḳutluḳ-Terken-Aġa, anıṉ nikāḥıda érdi. Ve Çaku- Barlas (05)ve Müeyyed-Arlat kim munda taḳı ḥażretniṉ yana bir séṉglisi Ṣīrīn-Bég'ġa nikāḥıda érdi, Sar-Buġa-Celāyir (06)ve Ḥüseyin-Bahadır ve Seyfü'd-dīn-Bég kim nüküzdin érdi ve 'Abbās-Bahadır-ı Kıbçaḳ ve Aḳ-Buġa-Bahadır-ı Nayman (07)ve Maḥmūd-Şāh-ı Buḫārī érdi. Basa andın yorup, kéce Burdalıḳ'ḳa yéttiler. Mūsā-Bég'niṉ élçileri (08)anda ayru alarnı tuttılar. Ve ol kéce anda turup, taṉglası atlanıb, yolġa kirgünçe, Ferd-i Köhne mevżi'ide (09)tüştiler. Taṉglası yollarnı żabṭ étip, her kim ki suġa kélür érdi, anı tutup ḳoymadılar. (10)Kéce andın atlanıb sa'ādet bile şirketde tüştiler. Çaku-Bég anda yétti kim maṣlaḥat bu-turur kim (11)tevekkül étip, Mūsā-Bég başıġa şebīḫūn éltgey. "Biz kim eger ol éligge tüşse, murādımızġa yétserbiz". (12)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān dédi kim; "biziṉg kişimiz az-turur *ne'ūzü billāh* eger çeşm-i raḥmī vāḳı' bolsa, özge (13)cem' bolmaḳ müşkil-turur. Sizler munda turuṉg. Mén Ḳarşī'ġa barıb, kirer ve çıḳar, yollarını (14)iḥṭiyāt ḳılıp kéleyim. *Fī'l-ḥāl* sa'ādet ve ıḳbāl bile atlanıb, Ḳarşī'ġa bardı ve ḳal'anıṉg ḫandaḳıġa (15)yétip tüşti. Ve ḫandaḳḳa su salıp érdiler. Atlarnı mübeşşirġa tapşurup, Ternāv yolıdın kim andın (16)şahr içinde su kirer érdi, ol yérdin tiziġaça suġa kirip, ḫākrīzġa çıḳtı. Ve 'Abdullah anıṉg (17)kinide érdi çün dervāzeġa yéttiler kim Ḫazār sarı érdi. Ṣāḥib-Ḳırān, dervāzeġa élig urup, (18)ma'lūm ḳıldı kim dervāze kinide tofraḳ salıp-tururlar. Andın yanıp, barça yérini iḥtiyāṭ (19)ḳılıp, bir best yérini körüp dédi; "bu yérde şātō ḳoysa bolur". Ve 'Abdullah'ġa körsetti. Ve andın [036a]/(01)atġa ménip çérigi sarı

yorıdı. Ve alar bile uş-ol kécede Ḳarşī'ġa kéldi. Ḳırḳ üç kişini (02)at saḳlamaḳḳa ḳoydı ve yüz kişini şātōlar bile kim B<u>rdalıġ'dın kéltürüp édiler, uş-ol (03)yérdin kim ötüp érdiler, alarnı ötgerip yiberdi ve yüz kişi bile dervāzede turdı. (04)Basa ol dil-āverler ḫākrīzġa çıḳıp, ol yérni kim 'Abdullah'ġa körsetip érdi. Yétip şātōlar (05)ḳoyup, ḳal'anıṉg üstide çıḳıp, dervāzeġa kéldiler ve her kimné kim dervāze içinde taptılar, olturdı (06)lar. Ve Dervīş, bend-i dervāzeni baltu bile sındurdı. ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān fermānladı kim nefīr (07)tard<d>ılar. Beyt:

Buyurdı ki tartḳaylar anda nefīr
Alarġa déb aḥsenet bu çarḫ-ı p<ī>r

(08)Tavaḳḳuf ḳılmay ḳal'a içide çapıb, kirdiler. Ve Ḳarşī'niṉg éli nefīr ünin éşitip, uyḳudın (09)uyġanıb, ḥayrān ḳaldılar. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıṉg tedbīr oḳı żafer nişānesiġa tüz kélip, (10)ḳal'anı aldılar. Basa żabṭıġa meşġūl bolup, Mūsā-Bég'niṉg ḫatunı oġlan uşaḳı éligge (11)tüşti. Érenlerni zindāṉġa saldılar ve Mūsā-Bég'niṉg oġlı Muḥammed-Bég kim kiçik érdi, éligge (12)tüşüp érdi. Ḫażret buyurdı kim; "anı ḳoysunlar kim atasıġa barġay. Anı körseler çérigi bozulur". (13)Muḥammed-Bég, uş-ol kéce atasıġa yétip, vāḳı'anı dédi. Āmmā alarġa hīç tereddüd bolmadı ve Mūsā-Bég (14)uş-ol zamān Melik-Bahadır ḳaşıġa kişi yiberip, bu ḥāldın āgāh ḳıldı. Ve ol kélip birbiri bile (15)birikip, çériglerini yıġışturup, ittifāḳ bile yorup, tüşerdi kim kélip ḳal'anı ortada (16)aldılar. On ikki miṉg kişi bilen basa Mūsā-Bég kim omaġı érdi. Şahr dervāze (17)siġa ötrü kélip tüştiler ve Melik-Bahadır, Ḳaravanas çérigi bile Ḫazār

dervāzesiġa tüştiler. (18)Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, öz mübārek nefsi bilen şahr dervāzesiġa ötrü tüşti, öltürdi. (19)Ve Sar-Buġa-Bég mülāzamatıda érdi ve Dāvud-Bég ve Müeyyed-Bég ve Seyfü'd-dīn-Bég'ni Ḫazār dervāzesiġa [036b]/(01)yiberdi kim ol dervāzeni żabṭ ḳılġaylar. Suyurġatmış-Oġlan ve 'Abbās-Bég ve Ḥüseyin-Bahadır (02)ve Aḳ-Buġa ve özge béglerni mulcarlarġa yiberdi ve burclarnı alarġa tapşurdı. Ve Müeyyed-Bég (03)ottuz kişi bilen dervāzedin çıḳıp, özini alarġa urup, işler ḳıldı kim Rüstem ve İsfendiyār (04)ḳılmay-turur. Ve altmış at tutup, ḥiṣār içide kéyürdi. Beyt:

Şehenşah ve davlatıdın çıḳtı Müeyyed-Bég dehr içre

(05)Tüşürdi köp kişi ve atlar kéyürdi şahr içre

Bu maḥalda Dürge-Bahadır[59] der-i davlat tég muḫālifler (06)din yüz évrülüp, şahrġa kirdi ve bisyār 'ināyet ve şefḳat kördi. Basa Ṣāḥib-Ḳırān 'azm (07)ḳıldı kim uş-ol kün çıḳıp, düşman bile uruşḳay. Āmmā Seyfü'd-dīn-Bég kim nücūm 'ilmidin (08)ḫaber-dār érdi, 'arż-dāşt ḳıldı kim; "bu kün taḥammül ḳılsaṉgız yaḫşı-turur. Taṉgla çāştda (09)sā'at be-ġāyet yaḫşı bolġusı-turur". Basa ol sözni éşitip, taḥammül ḳıldı. Ve düşman sarıdın (10)Tézekçi-Bahadır, ikki yüz kişi bilen barça ḳalḳanlar başlarıġa tartıp, dervāzeniṉg yaḳınıġa (11)kélip, ol kéce anda turdı. Ṣubḥ érdi kim Aḳ-Buġa-Bahadır ve Aḳ-Témür-Bahadır, dervāzeniṉg köfrügini (12)salıp, éllig kişi bilen şahrdın çıḳıp, ḫabersiz alarnıṉg başlarıda töktiler ve köp (13)kişi öltürüp ḳan deryā kibi yorıdı. Beyt:

[59] N.Ṣ. Dürekā

Yetti felekge ḫançer üni yétti ol zamān

(14)Ḳan boldı ḳarşīdin yana ceyḫūn sarı revān

Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān fermānı bile ‘Alī-Şāh (15)ve Dervīşeg-Birġüci[60] yigirmi atlıḳ kişi bilen ya<ya>ḳlarnıṉg kömekige ḳal‘adın çıḳıp çaptılar. (16)Ṭaġay-Buġa-Bahadır, ḳılıç tartıb kéldi. Aḳ-Témür-Bahadır, yolını tutup, bir żarb bile anı ayaġıdın (17)tüşürtti. Ve Mūsā-Bég’niṉg çérigide bir Özbek yigit bar érdi kim bahadırluḳda meşhūr (18)érdi. İlgeri kélip, asru yaman uruştı. Basa Ḳazan-buġa ilgeri barıb, ikki éligini tutup, (19)andaḳ berk tuttı kim teprenealmadı. Birev kélip, bir ḳılıç urup, anı öltürdi. Beyt:

[037a]/(01)Kişi kim öz özige maġrūr érü<r>

Ḫıred o kişidin besī dūr érür

Ve Sar-Buġa ve Élçi-Buġa- (02)Bahadır, yaylarını éliglerige alıp, dervāze üstidin oḳ atarlar édiler. Ve alarnıṉg (03)oḳı yuḳarıdın kélip, ḳuyı turġan muḫāliflerniṉg cānın alıp, yuḳarı ‘ālemiġa éltür (04)érdi. Basa düşmanlar ḳorḳunçdın ṭurrelerni taşlap, kepenglerni başlarıġa çırmap, (05)ḫand<aḳ> sarı kim özleri üçün ḳazıp édiler, kirip turdılar. Basa Manṣūr çerigi alarnı (06)ol yérdin ḳavlap, ḫaymeleridin çıḳarıp, şahr kūçeleride bir bir éttiler. Ve yana düşman sarıdın (07)tükel yüz kişi bilen kélip, uruşup,

[60] N.O. burġuçı

bularnı[61] ḳaytardı. Basa Ṣāḥib-Ḳırān-ı kām-kār, on béş (08)atlıḳ bilen ḳal‘adın çıḳıp çaptı. Bahadırlar kim anı kördiler alarġa küç ḳuvvet peydā bolup, (09)Élçi-Buġa ve Behrām tükel sarı yorıdılar. Basa ol bir tamını özige peneh ḳılıp, öltürüp érdi. (10)Élçi-Buġa tamdın aŋa ḳılıç bile ḥamle ḳılıp, ol andın ḳaçıb, barurda bir Ḫorāsānī yigit ḳılıç (11)bile anı urup öltürdi. Basa Mūsā-Béġ kim yetti miŋ kişi bilen turup uruşur (12)érdi, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıŋ uruşuġa ṭāḳat ḳılaalmay, téġ ve nāmūsnı ḳoyup ḳaçtı. (13)Melik-Bahadır, béş miŋ kişi bilen ḳaravnas élidin kim Ḫazār dervāzesiġa turup uruşur érdi, (14)basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān altmış kişi bilen şecā‘at yüzini ol sarı ḳıldı. Melik çün (15)bildi kim ol ḥażret anıŋ sarı müteveccih boldı, turaalmay yurtı sarı ḳaçtı. Ve Ḥażret-i (16)Ṣāḥib-Ḳırān kinide tüşüp, Melik-Ḥażret’niŋ ḳarasını körüp, yurtıda turaalmay (17)andın taḳı bir bir bolup ḳaçtılar. “‘İnāyet-i ilāhīni körüŋ kim bir kişige kim öz ‘ināyeti (18)din anı ḫāṣ ḳılsa, aŋa andaḳ cür‘et bérür kim ikki yüz ḳırḳ üç kişi bilen on ikki (19)miŋ kişi bilen uruşup, basḳay ve ikki künde alarnıŋ şahr ve ḥiṣārını alġay ve ehl <ū> [037b]/(01)‘ıyāllardın esīr ḳılıp, māllarını alġay” Ve bu söz yalġan érmes. Anıŋ üçün kim ol ma‘rekede (02)bolġan kişilerdin éşitip ve körgenlerdin taḥḳīḳ ḳılıp, bitidük. Basa düşmanlarnıŋ ‘aẓamet (03)ve şevketleri ber-ṭaraf bolup, her biri bir sarı ḳaçtılar. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān kim kün kébi (04)kim yalġuz özini Yılduz çérigige urup, alarnı yoḳ étgey yā şīrī kim pençesi bilen av eylep, (05)şikārı kinide tüşgey. Ġanīm kinide tüşüp ve Dāvud-Béġ ẓafer kibi ilgeri yorup, ‘aduvnı (06)ḳavlap yorur érdi. Basa düşman ṭarafıdın yüz kişi kim çérig kinide çérig saḳlaġalı turup (07)érdiler, ikki ḳoşun bolup biri özini Élçi-Buġa-Bahadır’ġa urdı ve biri Ḥażret-i Ṣāḥib- (08)Ḳırān sarı çaptılar. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳılıç tartıp, alar sarı çapıp, yél kibi kim ḫāṣāk (09)nı néçük sorġay,

[61] N.O. yularnı

alarnı uş andaḳ sorup, birbir ayttı. Özgeler kim ol ḥamleni kördiler, (10)alar taḳı turmay ḳaçtılar ve alarnıñg kütel atlarını aldılar. Beyt:

(11)Né yérdeki yüz ḳoydı ol şahrıyār

<Mu>ẓaffer cāgerī érdi ve baḫtıyār

Ve Ārzū-Melik-Aġa kim (12)Bāyezīd-Celāyir'niñg ḳızı érdi ve Mūsā-Bég'niñg ḫatunı érdi, Melik-Bahadır bile Tütek çérigi (13)bilen ḳoşulup, ḳaçıb yorur érdi. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān alar kinide tüşüp, melikni (14)çarlap, dédi kim; "seniñg ḳanıñgdın kétçim, ḫatunlar arasıdın çıḳḳıl". Melik, bu müjdeni (15)éşitip, ḫatunlardın ayrılıb, yél tég kétti ve ḫatunlar taḳı çatıp barurlar érdiler. (16)Ve Ḥażret-i Ṣaḥib-Ḳırān ḫūrşīd tég yalġuz alarnıñg kinide tüşüp barur érdi. Ve alar bile (17)'Āşıḳ atlıḳ bir nöker bar érdi ve oḳ yay éligide alıp, çatıb barur érdi. Egerçi ol işde (18)anıñg hüneri yoḳ érdi āmmā ol ḥażret endīşe éter érdi kim; "bu kişi yaḫşı atḳuçı bolmaġay" (19)déb, alarġa kirmes érdi. Bu kişi oḳ atıb, bir zaḫmı vāḳı' bolġay ve él dégey kim ḫatun [038a]/(01)ṭama'ġa bolup, oḳ téydi. Basa bu maḥalda ḳażadın Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñg atıġa arpa tutup, (02)yéride turdı. Davlat-Şāh-Baḫşı yétip, ḳalġan başıda tartıb, ḫatunlarnıñg kinide çattı. (03)Ve ol kişide kim éligide oḳ yay érdi, żarūrettin bir oḳ attı ve 'aybı ma'lūm bolup, (04)ḫatunlar bile ḳaçtı. Ve Davlat-Şāh bir néçe kim alarnıñg kinide çaptı, alarġa yétmedi. (05)Ve ol maḥalda Ārzū-Melik-Aġa ḥāmile érdi ve toḳḳuz aylıḳ Toman-Aġa boynıda érdi. Basa ol (06)ferzend-i sa'ādetmendniñg sa'ādeti érdi kim ta'arruż éligi alarġa alarġa tégmediçe, ezelde (07)ol davlat-mand ḳızınıñg 'aḳdını Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile baġlap érdiler.

Néçük kim (08)anıñg şerḥi kélgüsi-turur. Basa ol ḥażret ḳulıdın kim Ḳızılḳaḳ'ḳa yaḳın-turur, ḳaytıp, (09)çérigige ḳoşuldı ve Çaku-Bég ve Seyfü'd-dīn-Bég Çigdelik'ġaça düşmannıñg kinide (10)çaptılar. Ve Celāyir hezāresiġa kim ḳaçıp érdiler, ḳaytardılar. Beyt:

Her sarı köz salsa (11)érür cilve-i ẓafer
Her yañga baḳsa davlat añga béredür ḫaber

Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ol (12)ḳış sa'ādet ve ıḳbāl bilen Ḳarşī'de turdı. Ve luṭf ü ıḥsān bile andaġı uluġ kiçik, faḳīr (13)miskīn, ra'iyyatlarġa şefḳat közi bile baḳıb, zırā'atḳa ve 'imāratḳa sa'y ḳıldı. Ve Maḥmūd-Şāh (14)nı Buḫarā'ġa yiberdi tā ol vılāyatnı żabṭ ḳılġay ve māl ḫarācıdın né kim tüşse żarbe ḳılıp, (15)yibergey. Ve Bégi-Şāh kim Ḫorāsān'da ḫarāb-aḥvāl yorur érdi, nişān yiberip çarladı ve Āmūye (16)ni tevābi'i bilen añga yiberdi. Ve ḥażretniñg davlatıdın öz yurt ve maḳāmıġa ḥākim boldı. Ve 'Alī- (17)yesurī kim Yesurīler bilen her gürdān tabur yorur érdi, Maḥmūd-Şāh'ḳa kim anıñg kiyādı érdi, kélip (18)ḳoşuldı. Ve ḥażret néçe ḳatla alarġa kişi yiberip, luṭflar ḳılıp, çarladı. Alar bu sa'ādet (19)ḳa müşerref boldılar. Müeyyed-Bég öz ḥaremini kim Şīrīn-Bég-Aġa-turur Mā-Ḫan sarı yiberdi. [038b]/(01)Termeçi-Baḫşı taḳı öz köçini alar bilen yiberdi. Ve bular yolnı yitürüp, köp at ulaġları (02)telef boldı. Basa bir kişi kim yolnı bilür érdi, alarnı başlap Mā-Ḫan ve Ḥażret-i Ṣāḥib- (03)Ḳırān aġrıḳıda tégürdi. Ḥüseyin-Bég Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sarı çerig tartḳanı. (04)Mūsā-Bég, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'dın ḳaçıp, Ḥüseyin-Bég'ge bardı ve bolġan vāḳı'āt (05)nı 'arż ḳıldı. Ḥüseyin-Bég ol

vāḳı‘adın ḥayrān ḳalıp, ḳorḳtı ve andın soñg çérig (06)yıġışturup, Sālī-Sarāy’dın Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sarı müteveccih boldı. Emīr, Olcaytu érdi (07)ve Tayġu oġlı Cihān-Şāh ve Polad-Buġa ve on miñg kişi ḳaravnasdın Mūsā-Bég bilen (08)ilgeri yorıdılar. Ve alar Ḳahlġa’dın ötüp, Cekcek’niñg tarlıġıda tüştiler ve uruş (09)tertībiġa meşġūl bolup turdılar. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa ḫaber boldı. Şebīḫūn urmaḳ (10)üçün alar sarı müteveccih boldı ve yalġuz bāġ yolıdın yorıdı. Ve néçe kişini yuḳarı yoldın (11)til almaḳ üçün yiberdi kim āḥvāldın ḫaber kéltürgeyler. Basa alar yigirmi kişi yaġıdın (12)alıp kéltürdiler. Basa alardın ḫaber taḥḳīḳ ḳılġandın soñg ma‘lūm boldı kim alar kécede (13)Cekcek’niñg tarlıġıdın kéçip-tururlar. Yana Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḫaber üçün kişi yiberdi. (14)Barġan kişi ḫaber kéltürdi kim Mūsā-Bég ve Olcaytu érdi ve özge bégler on miñg atlıḳ bile (15)tekemmül Aḳ Ḳaya üstide turup-tururlar. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’da ikki yüz kişidin (16)artuḳ kişi yoḳ érdi. Bā-vucūd ol-kim kişisi az érdi. Tevekkül ḳılıp, yasal tartıb, düşman (17)sarı yorıdı. Basa birbirige tégende süren salıp turdılar. Āmmā Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, ġayb (18)ilhāmıdın endīşe ḳılıp dédi kim; “mundaḳ feṭḥī kim Ḥażret-i Cebbār sañga bérdi kim ‘ālem bolġunçı. (19)Bu söz bolġusı-turur. Basa ol feṭḥġa şükr ḳılıp, bu uruşda delīllıḳ ḳılmamek kérek”. [039a]/(01)Basa ḥażret kördi kim düşman öz işige berk-turur, şebīḫūn ursa bolmas. Ḳaytġanın (02)yaḫşıraḳ körüp, körüñg yolıdın yorıdı. Muḫālif çérigi ol ‘aẓamet ve şevket bile mu‘āyene (03)kördiler kim bu kélgen kişi az-turur. Āmmā hīç kişige mecāl bolmadı kim alar kinide tüşüp, (04)bir iş ḳılaalġay. Birbirin yérleridin teprenealmay turdılar. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān (05)Ḳarşī sarı bardı ve andın Buḫarā’ġa kétti. ‘Alī-Yesurī ve Maḥmūd-Şāh ötrü çıḳıp, ḫıdmat-kār (06)lıḳ ḳıldılar ve Buḫarā’da tüştiler. Āmmā Çaku-Barlas’ḳa tereddüd bolup, Maḥmūd-Şāh’dın yaman élti. (07)Anıñg üçün kim mundın burun Maḥmūd-Şāh’nı

ḳuyruġıġa bağlap, yügürtüp édi. (08)Ve yaman tayaġlap édi. Anıñga i‘timād étmey davlat-ḫᵛāhluk yüzidin Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa dédi kim; (09)“maṣlaḥat yoḳ-turur kim munda turġay biz ve Ḫorāsān sarı barsak yaḫşıraḳ-turur”. Āmmā ḥażret anıñg (10)sözige ḳulaḳ salmas édi. Basa Çaku-Bég ve Seyfü’d-dīn ve ‘Abbās-Bahadır ittifāḳ ḳılıp, icāzet (11)siz Ḫorāsān sarı Mā-Ḫan’ġa bardılar. Basa néçe kündin soñg ḫaber kéldi kim Ḥüseyin-Bég kişisi (12)ve Olcaytu ḳalın kişi bilen yaḳın yéttiler. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, ‘Alī-Yesurī ve Maḥmūd- Ṣāh’ġa dédi (13)kim; “davlatnıñg maṣlaḥatı üçün maṣlaḫat bu-turur kim çıḳıp, şebīḫūn urġaybiz”. Beyt:

(14)Ki şahrdın çérig birle çıḳsaḳ revān
Uralıñg şebīḫūn alarġa nihān

Çünkim alarġa (15)bu ḳuvvet yoḳ érdi kim şahrdın çıḳaalġaylar. Ḳabūl ḳılmay dédiler kim; “bizlerge maṣlaḥat (16)bu-turur kim şahrımızını saḳlaġaybiz. Ḳaçan ve düşman yaḳın kélse def‘in ḳılaalġaybiz”. Basa Ṣāḥib- (17)Ḳırān alarnıñg ṭavrını özge kördi, bildi kim bularġa i‘timād ḳılıp bolmas. Basa andın çıḳıp, (18)Ḫorāsān sarı bardı. Āmū Suyı’ġa yétgende kimse üçün mu‘aṭṭıl bolup turup érdi kim kördi. (19)Néçe kime su yuḳarısıdın kéleturur, buyurdı kim ol kimelerni beri kéltürdiler. Basa ḥażret [039b]/(01)kime bile sudın ötüp, çölġa kirip, Merv’ġa bardı ve andın Nā-Ḫan’ġa yétip, davlat-ı sa‘ādet (02)bile aġrıḳġa ḳatıldı. Ḥüseyin-Bég Buḫarā’ġa barıb, ḳıbāl ḳılġanı. Ḥüseyin-Bég çérigi bile (03)Buḫarā’ġa yétti. ‘Alī ve Maḥmūd-Ṣāh, Buḫarā’nıñg erbābları bile ittifāḳ ḳılıp, şahrnı bérkittiler. (04)Basa Ḥüseyin-Bég şahrġa yaḳın kélip, uruş saldılar

ve şahr éli Gül-ābād dervāzesidin (05)çıḳıp, uruştılar. Ḥüseyin-Bég mekr ḳılıp, *sence'l-'ālem* Şeyḫ-Seyfü'd-dīn-Baḥerzī mezārıġaça (06)ḳaytıp, kétti. Tācīk éli taṣavvur ḳıldılar kim mekr bular ḳaçtılar. Alarnıñ kinide tüşüp, (07)oḳ yay ve ḳılıç ve felāḫen bile uruştılar. Basa çérig ḳaytıp, at salıp, çıḳan élini (08)dervāzeġaça sürdiler ve köp kişi at ayaġıġa ḳalıp ve köp kişi tutup öltürdiler. (09)Ḳalġanları oḳ yaynı taşlap, ḳaçıp şahrġa kirdiler. Her kişi kim öz ceddini bilmegey, (10)dehrdin tégey añga yüz durur ġam. Basa andın soñ bir néçe cehd ḳıldılar kim élini yığışturup, (11)şahrnı saḳlaġaylar. Hīç kişi alarnıñ sözini éşitmedi. Żarūrettin şahrdın (12)çıḳıp, Mā-Ḫan yolını tuttılar. Basa Ḥüseyin-Bég alarnıñ kişi yiberip, su yaḳasıġaça (13)çapıb, köpreki nökerlerini tüşürüp, māl ve cihātlarını aldılar. 'Alī bile Maḥmūd-Şāh, (14)bir néçe kişi bilen yayaġ ḳalıp, yüz meşaḳḳat bile cān élttiler ve sudın ötüp çölġa (15)kirip, Merv'ġa yétip ve andın Mā-Ḫan'ġa barıb, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḫıdmatıġa yétiştiler. (16)Ve taḳṣīrleridin şermende érdiler. Āmmā Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān öz luṭfi bile alarnı yaḫşı sürüp, (17)ümīdvār ḳıldı ve at tün bérip sayladı. Ve andın av sarı çıḳıp, davlat bilen (18)av salıp, yorur érdi. Āmmā Ḥüseyin-Bég'ge çün Buḫarā musaḫḫar boldı néçe anda turdı. (19)Andın Ḥalīl-Bég bilen néçe bégni vılāyatnıñ muḥāfaẓatı üçün ḳoyup, özi Sālī-Sarāy'ġa [040a]/(01)ḳaytıp bardı. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Mā-Ḫan'da fermānladı kim bolġan ḳamışlıḳlarnı (02)ot urup köydürdi. Ve çün yeñi başdın yana gögerdi. Atlarnı anı bilen semirttiler. (03)**Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Āmū Suyı'dın ötüp, Ḳaravnas çérigininñ üstige kélip, alarnı basḳanı**. (04)Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān Mā-Ḫan'da ḫaber taptı kim Bégi-Şāh kim ḥażretniñ bendeleridin (05)érdi, Ḥüseyin-Bég'ge tābi' bolup, Āmū yaḳasıdaki künyetlerge ve éllerge dārūġa bolup, (06)kélip, su yaḳasıda ḥükūmet töşekide olturup-turur. Ve ayaġın i'ṭā'at ṭarīḳasıdın (07)taşḳarı ḳoyup, 'işyān ve ṭuġyān yolıda kirip-turur. "Her kişini kim

bilür kim bu ṭaraf (08)ḥażretḳa bendelik üçün baradur, anı tutup bérkitür". Ṣāḥib-Ḳırān bu sözni éşitip, (09)ġaṣab otı başıda körüp, tört köl yolıdın altı yüz kişi bilen bir kécede su (10)yaḳasıda kélip tüşti. Ve ol maḥalda sunuñ ṭuġyānı érdi. Ve be-ġāyet uluġ ve tünd, tīz érdi. (11)Basa ol ḥażret öz mübārek nefesi bilen otar[62] yolını istep, her sarı yorup baḳtı. B<u>rda (12)lıġ'nıñ ayaġıdın öte yéri téyip, béglerġa buyurdı kim; "tört yüz kişi bilen (13)sizler ḳuyı barıñlar". Ve özi ikki yüz kişi bilen çāştgāh érdi kim özini suġa (14)salıp, namāz-ı pīşīn érdi kim ol sarı ötti. Ve andın tün ḳaytıp, seḫer érdi kim Bégi-(15)Şāh'nıñ başıġa yétip, tört yanını tuttılar. Basa ol pehlivān kişi érdi ve yaḫşı atḳuçı. (16)Oḳ yayını alıp çıḳtı. Āmmā ḥaḳ ni'metni saḳlamaġan üçün avval oḳ atarda yayınıñ (17)çelle üzdi. Ve oḳı Ḫıṭāy-Bahadır'nıñ ḳalḳanıġa tégdi. Dürge bilen Ḫıṭāy-Bahadır, yétip (18)anı tutup, bérkittiler. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān fermānladı kim; "kimelerni narı yüzige (19)eyletsünler kim anda ḳalġan bégler beri ötgeyler. Basa bégler beri ötüp, ḫıdmatḳa [040b]/(01)kéldiler. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān éşitti kim Ḳaravnas çérigi Buḫarā tégreside olturup (02)tururlar. Basa ḥażretniñ 'ālī himmeti añga mundaḳ buyurdı kim barıb ol çérigni kim cem' olturup (03)tururlar, tefriḳa yéli bile bir bir étgey. Basa andın tün ḳaytıp, Birmis mevżi'ide alarġa yétip, (04)ikki çérig birbiri bilen andaḳ uruştılar kim andın ḳatıḳraḳ 'ālem içre bolmaġay. Nażm:

(05)Ol ikki çérig andaḳ eyledi cūş
Ki yetti felek üzre yétti ḫurūş

[62] N.Ş. Otrar

Zi-bes (06)ḳan ki tökti der-ān kār-zār

Cihān boldı ḳan rengidin lāle-zār

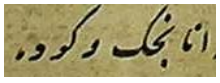
Basa nuṣret nesīmi ve feṯḥ (07)yéli, ‘ināyet-i ilāhīdin Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sarı bolup, Ḥalīl-Bég kim barçadın uluġ (08)érdi, ḳaçtı ve çérigi bir bir boldı.

Beyt:

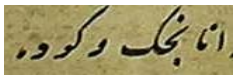
Davlat köp mundaḳ işler işledi ve işleġay

(09)Kim bu işler davlatı bir nümū-dārı érdi

Basa ol ḥażret, ẓafer ū nuṣret tapḳandın soñg (10)sa‘ādet bilen ḳaytıp, Āmū Suyı’dın ötüp, bir ayġaça ḳaravulnuñg ḳuduġları (11)başıda olturdılar. Ve andın Mā-Ḫan sarı barıb, Bégi-Şāh’nı özge ‘ālemġa yiberdiler. (12)**Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Çaku-Bég’ni Herāt Vılāyatı’ġa Melik-Ḥüseyin-i kürt ḳaşıġa yibergeni**. (13)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Mā-Ḫan’da olturġanda, Çaku-Bég’ni élçiligge, Melik-Ḥüseyin’ge kim (14)Herāt Vılāyatı’ġa pādişāh érdi, yiberdi. Dōstluḳ ve muḥabbetni iẓhār étip, dédi; “men Seraḫs’ḳa (15)kélürmén. Eger Ḥażret-i Melik ol ṭarafdın kélseler kim birbirimizni körüp, ‘ahd ū şarṭ aramızda (16)bolġay, asru çūb bolġusı-turur”. Basa Melik Çaku-Bég’ni yaḫşı körüp, ḳaytarıb yiberdi. (17)Ve Çaku-Bég ḥażret ḳaşıġa kélip, melikdin sözleri kim éşitip érdi, ‘arż ḳıldı. Ve ḥażret (18)mundın burun Ḥācı-Barlas meṣācitide Herāt’ḳa barıb érdi. Ve anıñg ḥarekātıdın bilip (19)érdi kim ol néçük kişi-turur, bilür érdi kim anıñg sözige i‘timād yoḳ-turur. Könñgli ḳabūl **[041a]**/(01)ḳılmadı āmmā żarūrettin ferzend-i ercümend

Mīrzā-Cihāngīr bile Mübārek-Şāh Sencerini ḳoşulup yiberdi. (02)Dédi kim; “bizge ma‘lūm-turur kim Ḥażret-i Melik’ning mübārek köngüllerige yaḫşılıkdın özge néme (03)yoḳ-turur. Anıng üçün oġlumnı mülāzamatḳa yiberdim. Basa biz bu vılāyatda turaalmasbiz. (04)Niyyetimiz bar kim yurt ve menzīlimizġa biz āmmā biz barġanda, bir néçe kün ev élimizni bu vılāyat ḳoyarbiz. (05)Sizdin ümidimiz ol-turur kim ḳalġan kişilerimizdin ḫaber-dār bolup, ‘ināyet ve şefḳating̃izni (06)kim ḳılmaġaysız” *ve’s-selām.* **Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Māverāü’n-nehr sarı barıb, Ḥüseyin-Bég’ning̃ çérigini (07)basḳanı**. Ḥażret-i Ḥaḳḳ-ı subḥānehu ve te‘ālādın, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa ezelde şāhī ve şahrıyārlıḳ (08)kerāmet bolġan-turur kim *ca‘alnāküm ḫalā’ife fi’l-arż*[63] ġa müşerref bolġay. Basa ol (09)ḥażretning̃ himmeti ḳoymas érdi kim bir yérde ḳanā‘at ḳılıp olturġay. Bā-vücūd ol-kim barça (10)néme müyesser bolur érdi. Basa bu maḥalda kim Māverāü’n-nehr Vılāyatı muḫālifler éligide érdi ve her yérde (11)düşmandın bölek bölek olturup érdi ve öz yéridin ḫaber-dār érdi. Ṣāḥib-Ḳırān-ı (12)kām-kār, Māverāü’n-nehr sarı ‘azm étip, Téngri ‘ināyetiġa sıġınıb, altı yüz kişi bilen tün ḳaytıp, (13)seḫer érdi kim Āmū Suyı’dın ötüp, bir ḳamışlıḳda yéttiler. Ve anda bir ikki çehār bāġı bar (14)érdi. Anda kirip tüştiler ve atlar āsāyiş tapḳandın song̃ atlanıp, Cūybār mevżi‘i (15)din ötüp, Ḫazār’dın kéçip, Ḳarşī’ni ortada tuttılar. Ve Mūsā-Bég’ning̃ bir pāre (16)kişisi anda érdi, barçanı tutup bérkittiler. Basa ve Dāvud-Şāh öz (17)éli bilen ḳaçtılar. Ve Dürge ve Şeyḫ-‘Alī-Bahadır, bāzergānlar bile uruşup, alarnı basıp, (18)ikki téve yüki kemḫā Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳaşıġa kéltürdi. Ḥażret bildi kim bāzergān mālı (19)turur, buyurdı kim ayıllarıge bérsünler. Ve hīç néme andın taṣarruf ḳılmadı. Ve Ḳaravnas élidin **[041b]**/(01)béş ming̃ kişi Ḳuzı Mundaḳ’da olturup érdiler. Ve Süleymān-Bég-i Yesurī

[63] Yunus 14

alarġa ḳatılıb, [02]ve Berāt-Ḫ[v]āce ve Hindūşāh taḳı çérigleri bilen alarġa ḳoşuldılar. [03]Ḫazār'dın ötüp, barıb alarġa ḳoşuldılar ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa bu ḥāldın ḫaber yoḳ érdi. [04]Kün olturġan maḥalda Ḳarşī'din sa'ādet bile atlanıb, yarım kéce Nevḳat'ḳa yétti. Ve anda [05]éşitti kim Ḳaravnas çériġi yıġılıb, cemi'yetleri bar-turur. Basa uş-ol zamān künyet içidin [06]taşḳarı çıḳıp, yazıda tüşti. Beyt:

Yana kün ki bu künbeẕ-i lācverd

Cihān içre küsetti yāḳūt-ı zerd

[07]Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sa'ādet bile yorıdı. Bu maḥalda Çaku-Béġ atdın tüşüp, yaman [08]ḫasta boldı. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, ottuz kişi aṉga ḳoşulup, Mā-Ḫan sarı yiberdi [09]ve himmet yüzini ġanīm sarı ḳıldı. Basa bégler ve bahadırlarnıṉg barçanı<ṉg> köṉgli bir érdi. Āmmā [10]'Alī-Yesurī bu uruşḳa maṣlaḥat körmes érdi. Ba'żı uruġları bu ma'nānı Ḥażret-i [11]Ṣāḥib-Ḳırān'ġa 'arż ḳıldılar ve Ṣāḥib-Ḳırān anı köç bile atlandurdı. Ve Şeyḫ-'Alī-Bahadır [12]ve Aḳ-Buġa-Bahadır altmış kişi bilen ilgeri bardılar. Ve düşman sarıdın Hinduşāh üç [13]yüz atlıḳ bilen ilgeri kélip érdi. İkki ṭarafdaki bahadırlar birbirige yétip çaptılar. [14]Ve ḳılıç żarbı bile ma'reke tofraġını ḳan bile boyadılar. Naẓm:

Bulut ū havā kibi ḳatıldılar

[15]Çü yamġur kibi ḳanların töktiler

Çérig girdidin boldı ‘ālem ḳara

Cihān içre toldı ġarīv-i ṣedā

(16)Basa Ḥażret-i Ḫaḳḳ ta‘ālādın feṯḥ ū fīrūzluḳ kerāmet bolup, bā-vucūd ol-kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñ (17)kişisi ér érdi. Ve düşman köp ḥażretniñ bahadırları düşmannı sürüp ġūliġa tégürdi. (18)Ve andın ḳaytıp kéldiler. Ḥażret attın tüşüp, bir dem āsāyiş ḳıldı. Ve ḥażret bilür érdi (19)kim düşman asru köp-turur ve bular az āmmā luṭf ū kerem sözleri bilen barça könġül bérip, Va‘de [042a]/(01)bilen ümīdvār ḳılıp dédi kim; “bu kün Īrānlar’nıñ küni-turur. Merdāna bolmaḳ kérek”. Beyt:

(02)Ér kişiniñ bezm yéri ‘arṣa-i meydān érür

Bādesi düşman ḳanı ve cām-ı zer ḳalḳan érür

(03)Basa Dāvud-Bég ve Sar-Buġa-Bég ve Ḥüseyin-Bég-Barlas ve Seyfü’d-dīn-Bég ve Abbās- Bahadır ve Aḳ-Buġa-Bahadır (04)ve Hindū ve Élçi ve Dürge ve Şeyḫ-‘Alī-Bahadır ve ‘Alī-Yesūri ve Maḥmūd-Şāh’nı bularnı ġūl<ġ>a yétip, (05)turġuzdı. Özi mübārek-nefsi bilen ḳaravul bolup, ilgeri barıb turdı. Ve yaġı yaḳın yétgende (06)bahadırlarġa buyurdı; “üç tüb bolup uruşuñglar”. Basa ikki ṭarafdın sipāh birbirige (07)yétgende Mevlānā-Bedre’d-dīn oġlı bilen ḳaçtı ve ‘Alī-Yesurī ikki növkeri bilen ol taḳı ḳaçtı. (08)Āmmā Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Ḫüdā-i tebārek ū ta‘ālāġa tevekkül ḳılıp, ḥamle ḳıldı. Naẓm:

(09)Yorıdı ‘aduv sarı ol kām-kār

Çü şīrī ki ḳılġay cihānda şikār

Ḳılınçı yaruḳ boldı Ḫurşīd-i teng

(10)‘Aduv sarı yüzlendi Cemşīd-i teng

Uş-andaḳ çérigini çü baḫt érdi yār

Cihān içre ḳıldı perişān ū zār

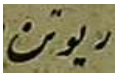
(11)Kişige ki ḥaḳ boldı dem-sāz anṉga

Né ġam ki çérigi érür az anṉga

Uş-andaḳ ‘aẓamet çérig (12)bir dem turaalmay, Ṣāḥib-Ḳırān’nınṉg bir ḥamlesini ṭāḳat kéltürealmay ḳaçtılar. Basa ẓafer- (13)penāh çérigi alarnınṉg kinide tüşüp, Çikdelik’geçe çaptılar. Ve alarnınṉg uluġını (14)tutup, köp māl ve ve at ve téve ve ḳumāş alarġa tüşüp, alıp yandılar. Beyt:

(15)Çü ḳaçtı yana ol gürūh-ı denī

Sipeh māldın boldı barça ġanī

Basa ol çérigdin (16)Olcaytu-Ṭāyḫan'ı ve Polad kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile burun dōstluġı bar érdi ve muḫālif (17)ler bilen bile érdiler, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñ bahadırları alarnı tutup, baş (18)larını kesip, ḥażret ḳaşıda kéltürdi. Basa bu ḫāletdin ḥażretniñ köñgli āzurde, (19)bā-vücūd ol-kim alar düşman bile birikip édiler. Āmmā ḳadīmdeki meṣācit ḥaḳḳını yād eyledi. [042b]/(01)Ve bu feṯḥ bolġandın soñg ol ḥażretniñ himmeti mundaġ 'azm ḳıldı kim düşmanı (02)ḥiṣārġaça ḳavlaġay ve anda çérig cem' étip, Ḥüseyin-Bég'niñ uruşıġa barġay. (03)Basa bégler bu kingeşge rāżı bolmay, ittifāḳ bile yükünüp, dédiler kim; "bu bendeler maṣlaḥat (04)mundaḳ körüp-tururlar kim ḥiṣārġaça barmaġaysén. Semerḳand sarı barsaḳ yaḫşıraḳ-turur". (05)Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān alar sözi bile 'amel ḳılıp, rıżā bérdi. **Ḥażret-i Ṣāḥib-** (06)**Ḳırān sa'ādet ve ıḳbāl bile Semerḳand sarı barġanı**. Ṣāḥib-Ḳırān-ı kām-kār, Keş çérigin (07)cem' étip, Semerḳand sarı müteveccih boldılar. Tarmaçuḳ-Uyġur ve Ṭaġay-Şāh'nı Keş Vılāyatı'da (08)dārūġa ḳoyup, özi davlat bilen Semerḳand sarı yüzlendi. Basa Semerḳand'ḳa yaḳın tégende, (09)Üç Ḳara-Bahadır, Mūsā-Bég'niñ çérigi bilen şahrdın çıḳıp, Raḥmet Suyı'nıñ yaḳasıda (10)yasal tartıp turdı. Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān alar sarı yorup, bir ḥamle bile barçanı (11)bir bir étti. Ve Aḳ-Témür-Bahadır, Üç-Ḳara-Bahadır'nıñ kinide çatıb, añga yétip, bir ḳılıç saldı kim (12)sadaḳıġa tégip, tamām oḳlarını ikki késildi. Ve Üç-Ḳara eger üstidin uzunı (13)bir ḳılıç saldı. Ol ḳılıç Aḳ-Témür-Bahadır'nıñ atı başıġa tégip, at yıḳıldı ve ol yayaḳ (14)ḳaldı. Üç-Ḳara ḳaçıb, şahrġa kirdi. Ṣāḥib-Ḳırān-ı sa'ādet-ḳarīn, mevżi'ide tüşti (15)ve Üç Ḳara yana miñg béş yüz kişi atlandurup, uruşḳa çıḳtı. Ve sipāh-ı nuṣret-penāh, (16)şīr kibi kim av sarı yüz ḳoysa, ala<r> sarı çaptılar ve alar ḳorḳunçdın turaalmay, uruş (17)dın yoruḳaçtılar. Ve ḳaçḳan çérigi şahr maḥalleside kirgende kūçelerni tar ḳılıp édiler.

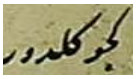
(18)Bes atlarnı égerine almay, bir tar kūçelerġa kirgende barçanıñ égerleri (19)sındı ve yüz yigit bilen şahrġa kirdiler. Basa andın Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, sa‘ādet [043a]/(01)ve ıḳbāl bile sa‘d sarı Ferīn-Kent ve Saġrıç mevżi‘ide barıb, néçe kün olturdı. Basa bu (02)maḥalda ḫaber kéldi kim Olcaytu ve Polad-Buġa Ḳaravnas çérigini cem‘ étip, beri kéletururlar. (03)Bu ḫaberdin soñ Ṭaġay-Şāh Keşdin ḳaçıp kéldi ve dédi kim; “bir pāre kişi ḫabersiz (04)Termeçoḳ başıġa kélip, anı tutup öltürüp-tururlar”. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bu ḫaberni (05)éşitip, atlanıb, Yam’ġa tüşti ve Arġūn-Şāh Burdalıġ’ı kim ḫaber bilgeli barıb érdi. (06)Kélip bir kişini özi bile alıp kéltürdi. Basa ol kişidin ḫaber sordılar. Yükünüp (07)cevāb bérdi kim; “Olcaytu ve Polad-Buġa, Tum Suyı’da yétip-tururlar ve Ḥüseyin-Béġ çérigi (08)bilen Ḳarşī’ġa tüşti”. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñ ṣevāb rāyı kim tevfīḳ ṣayḳılı (09)dın yaruḳ bolġan érdi, maṣlaḥatnı andaḳ kördi kim *el-umūrü merhūnetün bi evḳātihā*[64] (10)néçe kün rūzgār bile çıḳışmaḳ kérek. Tā maḥal tégey kim düşmanlarnı öz murādı bile éligge (11)kéyürgey. *Ve mā ẕalike ‘alā’allāhi’l-‘azīz.* Beyt:

Yaḳut boldı ṣabr ile taşdın burun

(12)Ṣabr ḳılġanıdın oldı anıñ ḳıymeti füzūn

Basa bu sebebdin her çérig kim Kīş (13)Vılāyatı’dın cem‘ étip érdi, icāzet bérdi. Ve altı yüz kişi bilen kim Ḫorāsān Vılāyatı (14)dın anıñ bile bile kélip érdi, Semerḳand’nıñ su ḳuyısı sarı bardı. Ve Ḥüseyin-Béġ, (15)Mūsā-Béġ’ge aytıp, yiberip érdi kim; “Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñ yolını tutup kétgeli (16)ḳoymaġay”. Mūsā-Béġ ve

[64] Dr Baḳır ṣadriniyā, a. g. e., s. 86 “her şey zamanı gelince olur”

Üç-Ḳara-Bahadır çérigleri bilen açıġıda tüşüp érdiler (17)ve uruşḳa ṭayyār turup érdiler. Ol ḥażret alarġa yétgende, ḥamle ḳılıp, basa dék kim (18)yéldin ḳaçḳay, turaalmay ḳaçıp, Semerḳand'ge kéttiler. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān andın tün (19)ḳaytıp, Saġrıç'ḳa tüşti ve atlarnı ḳoydı kim āsāyiş ḳılġay. Ve seḥerde atlanıb, namāz-ı [043b]/(01)şāmġa yaḳın Ḳorçuḳ'ḳa tüşti ve anda bir sā'at ārām tapıp, andın taḳı köçüp ṣubḥ (02)érdi kim téve boynıda tüşti. Ve andın cāşt-gāh bolġanda, atlanıb, kéce kögüng içide (03)yéttiler. Ve Ḫocend Suyı'dın ötüp, and<a> tüşti. Ve basa Keyḫusrev ve Behrām-Celāyir kim Çeteler'ning ḫanı (04)sarı barıb érdiler. Basa ol ḫandın kömek üçün Témür ve Şiravul'nı başlap, yetti ming (05)kişi Çete-çérigidin kéltürüp, Taşkend'de olturup érdiler. Yana ḫandın ḥükm kéltürüp (06)édi kim ol vılāyatdaki çérig bilen él, ulus Behrām ḳaşıġa yıġılsunlar. Ol ḥükm ciheti (07)din ol vılāyatḳa ḥükūmet ḳılur érdi. Basa Ḥażret-i Ṣaḥib alarnı éşitip, Taşkend sarı (08)bardı. Ve Behrām ḥażret bile burun dōstluġı bar érdi. Ve 'ahd ḳılıp érdi kim; "sening bile (09)Ḥüseyin-Bég'ning mühimmini bir sarı ḳılġaybiz". Basa bu cihetdin Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān (10)aning ḳaşıġa bardı āmmā ol 'ahd ḳılġanıdın hīç yād étmedi. Ve ol ḥażretḳa taḳı (11)ḫıdmatı kim lāyıḳ bolġay, ḳılmadı. Ve her yér kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa ta'alluḳ érdi dédi (12)kim; "mālını ḫanġa żabṭ ḳılurmén". Ve ol yérlerni taṣarruf ḳıldı. Beyt:

Ümīdim bar édi (13)séndin ki bolġaysén havā-dārım
Sén oḳ boldung cihān içre 'aduvı cān efkārım

(14)*Lā-cerem* Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ġayrettin aṉga dédi kim; “mén séni yār-ı mūvāfıḳ déb, ḫan (15)bile ve Ḥüseyin-Bég bile muḫālefet ḳıldım. Ve bu cihet memleketde besī teşvīş yétti ve séni dōst (16)déb, ol ḥāldın bu davlatḳa tégürdüm. Ve séni muḫāliflerġa musallaṭ ḳıldurdum. Ve bu kün (17)kim seṉge endek ḳuvveti bar, mürüvvet ve érlig bu-turur kim ménıṉg bile mundaḳ ma‘āş ḳılġaysén. (18)Ümīdim Ḫüdā-ı cebbārdın bu-turur kim séni yana bir ḳatla öz éşigimde muḥtāc körgeymén ve bat (19)oḳ uş andaḳ boldı”. Basa Keyḫusrev, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān kélgenidin sévinüp, ol ḥażret **[044a]**/(01)evige éltip, ṭoylar tarttı. Ve anca kim havā-ḫᵛāhluḳdın, ḫıdmattın kérek érdi, ḳıldı. (02)Ve Keyḫusrev-Bég ol vaḳtda kim Tuġluḳ-Témür-Ḫan ḳaşıġa barıb érdi, Yosun-Témür- Ḫan’nıṉg (03)ḳızını aṉga bérip érdi. Ve ol ḫatundın Keyḫusrev-Bég’ge bir yaḫşı çerāylik ḳızı bar érdi (04)ve atı Ruḳiyye-Ḫanige érdi, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ol ḳızını Şāh-zāde-i Ercümend-i Cihāṉgīr-Mirzā kim Ḥażret-i (05)Ṣāḥib-Ḳırān’nıṉg sa‘ādetmend ferzendi érdi, anıṉg üçün tiledi. Ol taḳı ḳabūl (06)ḳıldı ve bir ayġaça ‘ıyş ū ‘işret bile ötgerdiler. **Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sarı (07)Ḥüseyin-Bég çérig yibergeni ve çérigi bozulup ḳaçḳanı**. Basa Ḥüseyin-Bég, ḫan (08)bile Ḳaravnas çérigi bile Şahr-ı Sebz’din ötüp, Salar Bulaḳ’ḳa tüşti. Ve uluġ béglerdin (09)Mūsā-Bég ve Şeyḫ-Muḥammed-Buyan-Sulduz-Olcaytu érdi. Ve özge bahadırlarnı yigirmi miṉg kişi (10)bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sarı uruş üçün ilgeri yiberdi. Basa alar Semerḳand’dın (11)ötüp, Yılġur Suyı’nıṉg yaḳasıda tüştiler. Basa Mūsā-Bég ve özge bahadırlar néçe (12)ḳatla Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile uruşup, anıṉg bahadırlıġın bilür édiler. Ve ḫażret (13)niṉg siyāseti alarnıṉg köṉglide bar érdi. Üç bölek çérig ilgeri yiberip (14)édiler kim barıb yollarnı tutup, olturġaylar. Biri Melik-Bahadır érdi kim üç (15)miṉg kişi bilen Sūzengerān mevżi‘ide barıb olturdı ve ol yolnı saḳlar érdi. Ve Cihān-Şāh- (16)Bég miṉg miṉg béş yüz kişi bilen ribāṭ-ı melikde

kélip olturdı. Ve ḫarman-ı miṅg [17]kişi Dazḳ'da olturup érdi. Ve Yetti Ḳuduḳ Yolı'n saḳlar érdi. Basa Ṣāḥib-Ḳırān-ı [18]kām-kār, 'ināyet-i cebbārġa tevekkül ḳılıp, düşman çérigi bir néçe köp bolsa érdi, aṅga hīç tereddüd [19]bolmas érdi. Naẓm:

Kişige ki yār olsa Yezdān-i pāk
Eger bolsa düşman köp aṅga né bāk

[044b]/[01]Basa ol ḥażret bu ḫaberlerni éşitip, Keyḫusrev ve Bég ittifāḳ ḳılıp, ikki miṅg kişi Çete'din alıp, [02]muḫālifler sarı yorıdılar ve ol ḥażret béş yüz kişi bilen ilgeri yorıdı. [03]Ve Ḫāvaṣ mevżi'idin çıḳıp, Ḫocend Suyı'dın ötüp, tün ḳaytıp, Cihān-Ṣāh şebīḫūn éltip, [04]anı bir bir ḳıldı. Ve uş-ol kün Dazḳ'ḳa barıb, ḫarmannı ḳaçurup, tamām mālnı alıp, [05]ol yérde bir dem tevḳıf étti kim atları tındı. Ve alġan māllarnı Çete-çérigige tapşurup, [06]uş-ol yérde alarnı ḳoyup, tevekkül étip, ikki yüz kişi bilen melik sarı bardı ve ottuz [07]yaḫşı kişini ilgeri yiberdi. Ve ikki kişi öṅg ḳolġa ve ikki kişini sol ḳolġa [08]ḳaravulluḳḳa yiberdi. Ve özi mübārek nefesi bilen yüz altmış altı kişi bilen atlanıp, alar [09]nıṅg kinide yorıdı. Muḫālifler ol ottuz kişini kördiler kim endişesiz kéledur [10]lar. Alarġa vehm boldı kim Moġul çérigi kéldi ve alarnıṅg kinide ḳalın kişi bar. Basa melik [11]niṅg çérigi turaalmay bir bir bolup ḳaçtılar. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıṅg kiysisi [12]alarnıṅg kinide tüşüp, köp kişini tüşürdiler. Basa ḳaçḳanlar Mūsā-Bég ve Şeyḫ-Muḥammed [13]ve Olcaytu'ġa yétip, ḳıṣṣanı şerḥ ḳıldılar. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān vehmi alarnıṅg köṅglide [14]bar érdi, émdi köprek boldı. Bā-vücūd ol-kim yigirmi miṅg kişi barça yaraḳlıḳ érdiler, [15]ḫavf alarġa ġālib bolup, uş-ol kéce tevfīḳ

ḳılma anladılar. *Yevme yefirru'l-mer'u min āḫīhi*[65] (16)ḥāleti alarnıñg şānıda bolup, birbirige baḳmaytur Ḥüseyin-Bég sarı bardılar. Basa (17)bu maḥalda Keyḫusrev-Bég, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñg kinide kişi yiberip, ḫaber ḳıldı kim; "Çete-çérigi (18)Müselmānlar'nı esīr ve tālāb-ı Dazḳ'dın ḳayttılar. Ve men yüz kişi bilen ribāṭ-ı melikde sizge muntaẓır (19)olturupmén". Basa bu ḫaber tégen cihetidin Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñg mübārek ḫāṭır<ı> melūl bolup, **[045a]**/(01)né el-ḥāl ḳaytıp, Keyḫusrev-Bég'ge ḳoşuldı ve dédi kim; "Müselmānlar'nı kāfirler éligide ḳoysa bolmas. (02)Basa alarnı ḳutḳarmaḳ, fikr ḳılmaḳ kérek" déb, könglide tüşti kim altmış kişini taġ sarıdın (03)yibergey kim taġdın özlerini Çete-çérigige körsetgeyler. Bolġay kim alar ḳorḳup (04)ḳaçtılar ve esīr bolġan Müselmānlar ḥılāṣ bolġaylar, basa bu tedbīr muvāfıḳ taḳdīr tüşüp, (05)ol kişiler taġ sarı barıb, özlerini Çete-çérigige körsettiler. Çete-çérigi alarnı körüp, (06)esīrle<r> bile mālnı ḳoyup ḳaçtılar. Basa Manṣūr çérigi, esīrlerni mālı bilen zaḥmetsiz éligge (07)tüşürüp ḳayttılar ve ol ayttılar ve ol yaḫşı tedbīr bilen Müselmānlar kāfirlerdin ḫılāṣ boldılar. Beyt:

(08)Bir kişige ki érür davlat añga yār ū refīḳ
Her né tedbīr ḳılur barça muvāfıḳ bolġay

(09)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān andın ḳaytıp, Seyḫūn Suyı'dın ötüp, Ḫerek mevżi'ide tüşti. (10)Basa Ḥüseyin-Bég'niñg çérigi ḳaçıb ve atları yarıb ve māllarını aldurup, yüz (11)rüsvālıḳ bilen yéttiler. Ḥüseyin-Bég'niñg açığı kélip, kélgen kişilerni günāh-kār ḳılıp,

[65] Abese 34

(12)köp īẕā’[66] ḳıldurdı ve özi ḳahr ū ġażabdın ḫan bile atlanıb, yorupérdi. Aḳ (13)kütel’ġa tégende, oñg miñg kişi kim her biri özini Rüstem ve İsfendiyār’dın artuḳ körer (14)érdi, alarnı seyl-āb köp va‘deler ḳılıp dédi kim; “Ḫocend Suyı’ġa tégende turmay bat (15)ötüñgler. Naẓm:

Dédi kim ḳılıñg barça merdānalıḳ
Turup ḳılmañgız anda dīvānalıḳ

(16)uruş küni barça köñgül bir ḳılıñg
Ġanīmni yoḳ étmegge tedbīr ḳılıñg

(17)**Ḥüseyin-Bég’niñg çérigi Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳorḳunçıdın ḳaçḳanı ve Ḥüseyin-Bég ḳaytḳanı**. (18)Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān éşitti kim Ḥüseyin-Bég’niñg çérigi kéledur. Ve kécede kim ‘ālem kün ḳarattı (19)da seḥāb perde tartmaḳ üçün andaḳ ḳaranġu érdi kim felek māh şem‘i bile yolnı körmes érdi. **[045b]/**(01)Ve bulut-ı seḫāvet kişiniñg éligi dék kümüş saçar érdi. Beyt:

(02)Havāda bulut érdi ve yérde ḳar
Ḳaranġu édi ‘ālem andaḳ ki ġār

[66] Metinde “īzā” şeklinde yazılmıştır.

Uş-ol ḥālda ol ḥusrev-i kām-kār

(03)Tilep at ve boldı hem <o>l-dem sūvār

Keyḫusrev-Bég davlat kibi anṉga meded-kār bolup, ittifāḳ bile (04)béş yüz kişi bilen tükel yüzini düşman sarı ḳılıp, yarım kécede Pārsın Güẕeri'ge yétip, (05)özge gürzlerni tutup, buyurdı kim nefīr tarttılar. Basa Ḥaḳḳ ta'ālā, Ṣāḥib-Ḳırān'nıṉg ṣelābetini (06)köṉgüller içide salıp érdi. Andaḳ çérig ol 'aẓamet ū şevket bile vaḥşī rebbe dék (07)nefīr ünini éşitip, bir bir bolup, uş-ol kécede su yaḳasıdın tün ḳaytıp ḳayttılar. (08)Ve Ḥüseyin-Bég ḳaşıġa bardılar. Beyt:

sipeh boldı barça işidin ḫacil

Sipeh-dār öz (09)baḫtıdın münfe'il

Ve bu maḥalda Behrām-Celāyir, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'dın icāzetsiz Çete-çérigi bile (10)ḳaytıp, Sayrām sarı kétti. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıṉg aġrıḳı ve Keyḫusrev-Bég'niṉg aġrıḳı (11)Behrām bile érdi. Aġrıḳları cihetidin ḳaytıp, Sayrām sarı barıb, Çimen künyetde aġrıḳḳa (12)yétiştiler. Ve Behrām, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'dın burun ol yérdin kétip érdi. Basa ol ḥażret, (13)Sar-Buġa ve Aḳ-Buġa-Bahadır'nı Çete sarı Şemse'd-dīn-Bég ve Ḥācı-Bég'ge kömek üçün yiberdi (14)ve özi ḳışlaḳ üçün Keyḫusrev bilen kingeş étip, Keyḫusrev Otrar'ġa bardı. Ve Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, (15)altı yüz ḫāṣṣa kişisi bilen Taşkend'de ḳışladı. Bardı ve Taşkend'ni Firdevsī Şāh-nāme'de (16)Heşt Kend dép-turur, Çāç ū Şāş taḳı ayturlar, taḳı Ḥüseyin-Bég ve Ḫan bir néçe sa'y ḳıldı

(17)lar kim murādḳa yétip, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ı aradan kötergeyler. Müyesser bolmadı. Basa ḳış (18)kétgende żarūrettin ḳayttılar. Ve Polad-Buġa'nı bir néçe bég bile Semerḳand'da ḳoyup özleri (19)Erheng ve Sarāy sarı ḳayttılar. **Ḥüseyin-Bég, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān bile yaraş ḳılġanları**. [046a]/(01)Basa ḳış mevsimi kétip, ṣabā ve şimāl resūlları Bahār çérigin yetişgenidin 'ālem içre ẖaber saldı (02)lar. Ve naṣīḥat étküçiler ḳameri bilen ṣulḥ sözini kim tiken bile kül yaraşḳaylar, ṣulḥ sözni ayttılar. (03)Sar-Buġa ve Aḳ-Buġa Bahadır kim Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān alarnı Çete sarı yiberip érdi, kéldiler (04)ve ẖaber kéltürdiler kim; "Çete'din sansız çérig kömek üçün kéledur". Ve çün ol ḥażret, (05)ḥaḳīḳat bilen Ṣāḥib-Ḳırān érdi. *Ve mü'eyyedün min 'indillāh* her vaḳtde endek kişi bilen (06)ḳalın çérigini basar érdi ve uluġ işler az kişi bilen ḳılur érdi. Ve davlatıdın ġarīb işler (07)'ālem içre ẓāhir bolur érdi. Ḥüseyin-Bég bu cihettin dāīm tereddüd ḳılur érdi ve her néçe kim fikr éter (08)érdi, bir işdin özge hīç işni yaẖşı körmes ve taḳı éşitti kim; "ḳalın çérig Çete (09)din Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa kömek üçün kéledur ve ol ḥażret-i buyan kélgüsi-turur". (10)Basa Ḥüseyin-Bég özi bilen fikr étip dédi kim; "eger Çete-çérigi kélip anẖga ḳoşulsa, 'ālem eger (11)tola çérig bolsa, anınẖg 'uhdesidin çıḳaalmaġaylar". Anda kim kişi az érdi, né işler kim (12)ḳılmadı, kiysisi köp bolġandın sonẖg kim tirig ḳalġusıdur. Basa ṣelāḥ andaḳ (13)kördi kim basa 'ulemā ve meşāyıẖ ki Ḫocend ve Taşkend'de érdi, herbirige ẖaṭalar téb yibergey ve alarnı (14)arada salıp, ḥażret bilen yaraşḳay. Basa andaġı 'ulemā ve meşāyıẖlarġa ẖaṭalar téb yiberdi kim; (15)"kérek alarġa sa'y ḳılıp, andak ḳılsunlarlar kim Müselmānlar'nınẖg maṣlaḥatı üçün āzāmız kine 'aduv étti (16)kim bar ber-ṭaraf bolġay. Ve mundın narı burunġı dék birbirimizge aġa, ini bolup, İslām (17)ḳılıçın çapḳaybiz. Ve her yérdin İslām düşmanı bolsa anı yoḳ étgeybiz. Ve kīne kim aramızda (18)bar, mihr ū muḥabbet bile mübeddel

bolġay. Ve ala<r> naṣīḥat zülāli bile kīnening otı kim aramızda-turur, (19)olturġay". Basa andaġı 'ulemā ve meşāyıḫ ve züht ū taḳvā erbābı, āyet-i Ḳur'ān ıḳtıżāsı bilen kim [046b]/(01) *ve in ṭāifetāni min'el-mü'minine ıḳtetelū fe aṣliḥū beynehumā*[67] muvāfaḳat tonunı kéyip, yanġıdın ṣelāḥ (02)éligini çıḳarıp ve ıḫlāṣ ayaġı bilen Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳaşıġa bardılar. Ḥażret (03)ni körüp, du'ādın song 'arż-dāşt ḳıldılar kim; "çün ḥazret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıng (04)himmeti daīm ol-turur kim Müselmānlar ḳaytıp, vā bolġaylar. Basa bizler bu ümīd bilen kélip, (05)biz kim bu ṭarīḳa sizdin ẓāhir bolġay ve siz Ḥüseyin-Bég bilen yaraşḳaysiz ve sizlerning muḥalif (06)bolġanıngızdın Müselmānlar'nıng perīşānlıġıdın özge néme ḥāṣıl bolmas. Basa ümīdimiz (07)ol-turur kim bu dervīşlerning sözin éşitip, ṣulḥ ḳılġaysız kim *eṣ-ṣulḥü ḫayrün*[68]-turur. Ve arangızda (08)ġubār-ı küdūreti kim vāḳı'-turur, ṣulḥ ṣaykılı bilen yaruḳ bolġay". Basa Ḥażret-i Ṣaḥib-Ḳırān (09)bu sözlerni éşitip, ḳażadın ol yaḳında bir kéce Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān tüşde kördi kim (10)Ḫocend Suyı'da her sarıdın seyl kirer érdi ve ol bir yıġaç üstide olturup, Ḥażret-i (11)Ḥaḳḳ ta'ālāġa secde ḳılur érdi. Ve ol sudın necāt tilep özidin kétgen érmiş. Basa közin (12)açsa özin su yaḳasıd<a> körer érdi ve Ḫocend Suyı uş-andaḳ ḳaynap yorur. Yana özini Semerḳand (13)da körer érdi. ol sulardın ḫılāṣ bolup-turur. Basa Ṣāḥib-Ḳırān ol uyḳudın uyġanıp, (14)davlat-ı ilhāmī<d>in mundaḳ ta'bīr ḳıldı kim ol su ve seyl çérig-turur. Ve bildi kim anga eger (15)davlatī ve fetḥī yétse, Semerḳand'dın bolġusı-turur. Basa Çete-çérigidin ümīd<d>in kétti. Bu maḥalda (16)'ulemā ve zuhhād[69] kélip, ṣulḥ sözin arad<a> saldılar. Ḥażret yaḳīn bildi kim bu yaraş maṣlaḥat-turur. (17)Basa alarġa dédi kim; "eger Ḥüseyin-Bég sarıdın kişi kélgünçe öltürsek uzun uzaḳ bolġay. (18)Basa

[67] Hucurât 9
[68] Nisâ 128
[69] Metinde "zuhhād" şeklinde yazılmıştır.

özüm Ḥüseyin-Bég ḳaşıġa barıb, bir né söz kim bar, aytıp, éşitgey. Basa bu endīşe [19]ḳılıp, pençşenbe küni atlıḳ nökerini Ḥüseyin-Bég ḳaşıġa yiberdi. Ve özi mübārek nefsi bilen [047a]/[01]érdi. Çérigi bilen Şuburġan'dın kélip, Ḥażret-i Ṣāḥib Ḳırān'ġa ḳoşuldı. Basa ḥażret-i Ṣāḥib [02]Ḳırān, şahrnıñ tört yandın kirip tüştiler. Ve bu Ḳal'a-ı Hindvān bile meşhūr-turur. Beyt:

[03]Şehenşāhdın şāh-ı Ṣāḥib-Ḳırān
Ḳıbel étti çün Ḳal'a-ı Hindvān

Çérig érdi sansız barı nām-ver
[04]Barısı muṣliḥ be-tīġ ū teber

Anıñ dék servān saldılar ol gürūh
Ki teprendi ol vehmdin deşt ū kūh

[05]Ve ḳal'adın taḳı atlıḳ ve yayaḳ köp kişi çıḳıp, uruş boldı. Naẓm:

[06]Uruşup ol ikki sipāh-ı delīr
Ḳılıp ḫamle birbirige çün nerre-i şīr

Alar girdidin ‘ālem boldı siyāh

(07)Uruşup vehmidin titredi mihr ū māh

Münaḳḳaş étip ḳan bile yér burun

Ḳılıp merg cān almaḳ üçün kemīn

(08)Uş-ol künde Şāh-zāde-‘Ömer-Şeyḫ kim yaşı on altıda érdi, meydān içinde kirip, şecā‘at ū pehlivān (09)lıḳ körsettiler. Āmmā ḳażādın bir oḳ kélip, ayaġıġa tégdi kim ol yüzidin bu yüziġa ötti. (10)Basa bir cerrāḥ kélip, şişni ḳızartıp, uş-ol oḳ tégen yérni daġladı. Ve ol şiş bile (11)andaġ daġladı kim ayaġıdın bir yüzidin yana bir yüzige ötti. Ol şāh-zāde-i ‘ālī miḳdār bā-vücūd-ı (12)ol-kim kiçik yaşlıḳ érdi, taḥammül étip, özige aṣla kétürmedi. Yana tanġlası ikki ṭarafdın (13)uruş bolup, Ḥüseyin-Béġ’niṅġ bahadırları şahrdın çıḳıp, uruştılar. Āmmā nuṣret, şi‘ār (14)çérigidin bahadırları alar sarı çapıb, bir ḥamle bilen alarnı ḳaçurup, köp kişini (15)alıp, öltürdiler. Ḥüseyin-Béġ, ḳal‘a üstidin bu ḫāletni körüp, bisyār melūl boldı. (16)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Ḥüseyin-Béġ kişi yiberip ayttı kim; “öz cānınġa raḥm ḳıl ve şahrdın çıḳıp, (17)kélip bizge muṭī‘ bolġıl. Her néçük kim köṅġlüṅġ tilese andaḳ ḳılurmén”. Ḥüseyin-Béġ kördi kim (18)iş özgeçe-turur ve şahrnı ḳıbel ḳılıp olturmaḳ bilen müyesser bolmas. Uluġ oġlı kim anı ḫan (19)köterip érdi, şahrdın çıḳartıb, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳaşıġa yiberdi ve dédi kim; “iṭā‘at [047b]/(01)mekrini bélimizge baġlarbéz. Almas olturur kim ḳanımızdın kéçgeysén, davlat-mandın ḳaytıp (02)saṅġa Müsellem-turur. Émdi séndin şefḳat ve merḥamet bizlerge tégse, yaman bolmaġusı-turur. (03)Saṅġa boldı Müsellem. Davlat ve baḫt işimge tutmaġıl mundın narı saḫt. Basa mülk ve māldın (04)köṅġül köterdim”. Séndin ümīdim

ol-turur kim manga yol bérgeysin kim Ka‘be’ġa basam ve anda (05)turup, ‘ibādet bile ḳalġan ‘ömrümni kéçürsem”. Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān sözini éşitip, (06)ḳabūl ḳıldı. Ḥükm étti kim hīç kişi anga müzāḥim bolmasun, her yérde kim ḫāṭırı tilesün, barsun. (07)Ve mundaḳ muḳarrer ḳılıp, ‘ahd ḳıldılar ve muḳarrer boldı kim tangla çıḳıp kétgey. Basa Ḥüseyin-Bég (08)ning ḫāṭırıda dāīm égrilik bar érdi ve sözi söz émes érdi. Özgelerni hem (09)özi dék ḫayāl ḳılıp, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıng sözige i‘timad ḳılmadı. Ḳorḳunç (10)dın uş-ol kéce ḳal‘adın çıḳıp, vehmdin bilmedi kim ḳaysı sarı barmaḳ kérek. Ṣubḫġaça (11)bardı basa kördi kim tang yaḳın boldı. Ve kün çıḳar ḳorḳunçdın kim kişi anı körüp, (12)tanımaġay déb, ikki şahrġa kirip, minārī kim mescid cāmi‘ide érdi, anda çıḳıp yaşundı. (13)Basa ittifāḳ birevning atı yoḳ bolup, her néçe istedi, tapmadı. Özi bilen dédi kim; (14)”mināre üstide çıḳayım ve her sarı köz salayım. Bolġay kim itimni körgeymén”. Bu niyyet bilen (15)mināre üstide çıḳtı. Ḥüseyin-Bég’ni körüp tanıdı. Basa Ḥüseyin-Bég kim hergiz kişige bir (16)ḳara pūl bérmes érdi, ḳorḳunçdın bir avuç yinçü anga bérdi. Ve ḳabūl ḳıldı kim; “eger bu belādın (17)ḳutulsam séni yaḫşı terbiyyet ḳılayım”. Ve zārī ḳılıp anga ant bérdi kim; “kişige aytmaġaysén”. (18)Basa ol kişi ‘ahd ḳılıp, mināredin tüşüp, yügürüp Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳaşıġa barıb, (19)ṣūret-i vāḳı‘anı aytti ve dédi kim; “manga köp zārī ḳıldı ve ant bérdi. Āmmā manga ol ḳuvvet [048a]/(01)yoḳ érdi kim mundaḳ işini yaşurġaymén”. Basa ḥażret bile bégler bu sözni éşitip, (02)çérigtin yayaḳ ve atlıḳ mināre sarı yorıdılar. Ḥüseyin-Bég mināre üstidin kördi kim (03)ḳalın biridür, mināredin tüşüp, mescid içide bir téşükge kirip yaşundı. (04)Ve yaman yaḫşıdın ol téşükge kérgende, tonıdın bir barçı taşḳarı ḳaldı. Basa anı istegen (05)kişiler istemegge cehd étip, taptılar. Ve éliglerini baġlap Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān (06)ḳaşıġa kéltürdiler. Davlat ṣenā tili bilen aytur érdi. Beyt:

(07)Kişi ki tartar érdi mendin ol boyun körgil

Ki ve her anı néçük zār ū ẖ^{v}ār ḳıldı sanga

(08)Basa Ṣaḥib-Ḳırān'nıng könglі bolmadı kim anga żarar tégürgey. Béglerġa ayttı kim; "mennіng (09)ḳanıdın kéçipmen". Āmmā Keyẖüsrev-i Ḫatalānī teẓellüm tilini açıp dédi kim; "ol menіng aġam küffārnı (10)öltürüp-turur. Émdi kérek anı manga tapşurġaysız kim şer' yosunı bile 'amel ḳılayım". (11)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān anga teskīn bérip dédi kim; "sén anıng ḳanıdın kéçgil kim aġanga (12)nıng ḳanı anı ḳoymaġusı-turur". Basa bu maḥalda Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa Ḥüseyin-Bég tég burungı (13)dōstluḳ ū muṣāḥabatlıḳ ḳılġanları. Könglige tüşüp andaḳ melūl boldı kim yıġladı. (14)Basa Olcaytu-Bég bu ḥālnı körüp, özi bilen dédi kim; "andaḳ bolmaġay kim Ḥüseyin-Bég (15)mundın ẖılāṣ bolġay. Ve yana 'ālem özge ṭavr bolup, peşīmānlıḳ fāyda ḳılmaġay". Basa Yaşura, (16)Keyẖusre<v>-Bég bilen Müeyyed-Bég'ge işāret ḳıldı. Alar meclisdin çıḳıp, ḥażretdin icāzet (17)siz atlanıp, barıb Ḥüseyin'nіng işini yasadılar. Anıng cānını tenidin ve öz cānlarnı (18)anıng endişesidin ẖılāṣ ḳıldılar. Basa ol ḳıṣāṣ şer' ḥükmi bilen anga revā érdi. (19)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıng ḥimāyeti anga fāyda ḳılmadı ve ol ḳıṣṣanı éşitip dédi; Şi'r:

[048b]/(01)Manga yoḳ édi anga meyl-i cefā

Ḫayālım édi ḳılsam anga vefā

Velī kim ki ḳıldı köñgül özge ṭavr

(02)Felek yétgürür añga ve her içre cevr

Ve Ḥüseyin-Bég'ni Ḫᵛāce-i 'Ökkāşe Künbeẕi'de kömdiler. Ve Manṣūr (03)çérigi Hinduvān ḳal'asıda kirip, anı żabṭ ḳıldılar. Ve Ḥüseyin-Bég'niñg ikki oġlı Ḫan Sa'īd (04)ve Nevrūz-Sulṭān'ı atası ḳaşıġa yiberdiler. Ve yana ikki oġlı Cihān-Melik ve Ḫalīl-Sulṭān ḳaçıp, (05)Hinduvān'ġa barıb, uş-ol yérde yoḳ boldılar. Ve ḫanı kim Ḥüseyin-Bég anı ḫan ḳılıp érdi, (06)anı taḳı öltürdiler. Ve Ḥüseyin-Bég'niñg ḫatunları bile māllarını kim cem' étip érdi, (07)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān ḳaşıġa kéltürdiler. Ḥażret-i Ḥüseyin-Bég'niñg ḫatunlarıdın Sarāy-Melik- (08)Ḫanım ki Ḳazan-Sulṭān'nıñg ḳızı érdi ve Ulus-Aġa kim Buyan-Sulduz'nıñg ḳızı érdi ve İslām- (09)Aġa kim Ḫıżır-Yesurī'niñg ḳızı érdi ve Ṭaġay-Terken-Ḫatun bularnı ḫāṣ ḥaremiġa yiberdi. Ve Sévinç- (10)Ḳutluḳ-Aġa kim Terme-Ṣīrīn-Ḫan'nıñg ḳızı érdi ve Ḥüseyin-Bég'niñg uluġ ḫatunı érdi, Behrām-Celāyir'ġa (11)bérdi. Ve Dil-şād-Aġa'nı Zinde-Ḥaşm'ġa bérdi. Ve 'Ādil-Melik kim Keyḳūbād-ı Ḫatalānī'niñg ḳızı érdi, Çaku- (12)Bég'ge bérdi. Ve özge ḳumalarını her birini bir kişige bérdi. Ve Ḥüseyin-Bég'niñg ḳızını, Élçi-Buġa kim (13)Taban-Bahadır'nuñg inisi érdi bérdi. Ve fermān boldı; "şahr élige kim yana ikki şahrġa barsunlar, (14)ve 'ımārat ve zırā'atḳa meşġūl bolsunlar". Ve ḳal'anı tüb tüz ḳılıp, Ḥüseyin-Bég salġan 'ımārat (15)larnı bozdılar. Bu feṭḥ bolġandın soñg barça Bégler kim Çaġatay ulusıdın érdiler, (16)anda cem' boldı. Meşel Şeyḫ-Muḥammed-Buyan-Sulduz ve Keyḫusrev ve Ḫatalānī ve Olcaytu érdi ve Müeyyed-Arlāt ve Dāvud- (17)Dūġlāt ve Sar-Buġa-Celāyir ve Çaku-Barlas ve Zinde-Ḥaşm érdi. Ve ve Şāh-Muḥammed-i Bedeḫşān-ı

Şāmī ve Ḥüseyin- [18]Bahadır ve özge bégler, rūzgār-ı sādātları bile meṣel-i Seyyid-Berke ve Tirmid'nıñg ḫanzādeleri, [19]Ḫanzāde-Ebu'l-Ma'āli ve aġası Ḫanzāde-'ali-Ekber, barça ittifāḳ ḳılıp, ḥażretni şāhlıḳḳa şāyeste körüp, [049a]/[01]körüp barça anıñga tābi' bolup, ol ḥażret bile bī'at ḳılıp, du'ā ve ṣenā bile tillerin açıb, dédiler. Naẓm:

[02]Ki ey şāh-ı dīn-dār nīkū şi'ār
Séni dāimā saḳlaġay kirdgār

Sanıgadur müsellem kemlāh ū mekr
[03]Sanıga baḫtdur cā-i kürd ḳıl ẓafer

Künün şād olturġıl ey şahrıyār
Ki taptı cihān davlatınıgdın ḳarār

[04]Basa ḳış ötüp ,cihān yana behişt dék gül ū lāledin bolup, çimenler ḫūb ruḫsārlar tég [05]yüzleri zībā boldı. Mundāḳ mevsimde bégler barça yıġılıb néçük kim destūrları bar érdi, kélip, [06]yükünüp, şāhlıḳ üçün mübārek-bād dédiler. Ve ol maḥalda Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıng yaşı ottuz [07]törtde érdi. Ve bu ittifāḳ çehārşenbe künide, Ramażān Ayı'nıng on ikkiside, tārīḫ yetti yüz [08]yétmiş birde, İt Yıl'da boldu. Şi'r:

Yetti yüz yétmiş bir érdi ki dehr

Cihān içre taptı [09]Témür-Bég behr

Cihān kim bar érdi cefādın ḫarāb

Yaruḳ étti ‘ālemni ol āfitāb

[10]Ayttı kim körünür édi Kīş’din

Bolup kün ū tüni barı yéryüzin

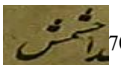
Témür-toraġay şeh-i şīr-merd

[11]Besī ḳıldı dehr içre rezm ū neberd

Felek içre bisyār kördi ‘aẕāb

Ki boldı cihān içre çün āfāt

[12]Basa davlat bilen salṭanat taḫtı olturġanda, ‘adl ū dād ḳılıp, ḥalāyıḳ barça ḫurrem ū şād bolup, [13]dehr içre ġam atı yoḳ boldı. Ve ‘ayş ū ‘işretdin özge él içide iş yoḳ érdi. Basa [14]Ḥażret-i Ṣaḥib-Ḳırān salṭanat taḫtıda olturġanda buyurdı kim ḫezāyinlerni açıp, genc ū māl [15]dın her néme kim bar érdi, çıḳartıb ḥażret ḳaşıda kéltürdiler. Ol kün uluġ toy étip, [16]barça bégler cem‘ bolup, olturdılar. Basa ol genc ū mālnı béglerge üleştürüp, her kimge [17]anıñg ḥālıġa yaraşabérdi ve andın soñg béglerġa nevāzeşler ḳılıp, her kim ki her yérdin [18]kélip érdi, öz vılāyatlarıġa icāzet bérip, yiberdi. Basa bégler ḫurrem ū ḫōş-ḥāl öz [19]vılāyatlarıġa ḳaytıp, bardılar. **Ḥażret-i**

Ṣāḥib-Ḳırān Belḫ'dın Semerḳand'ḳa kélgenin. **[049b]**/(01)Basa Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān çü ġam Barlas oġlı Murād'nı Belḫ'de ḳoydı. Ve özi davlat ve sa'ādet (02)bile Kīş sarı yorıdı. Ceyḫūn Suyı'ġa köprüg bağlap, ötüp Kīş çelgeside [70] (03)merġzārıda atlatma tüşti. Basa ol vılāyatdaki élning uluġ kiçigi barça sévünüp, közleri mübārek (04)cemālıdın yaruḳ boldı. Ve ikki ay anda olturdı ve anda olturġanda bégleri kim yuḳarı (05)meẕkūr bolup érdi, barçanı seylāt bir ḳayıġa, bir vılāyat ve manṣıb bérdi. Dāvud-(06)Bég'ge Semerḳand'nı bérdi ve dīvān manṣıbını hem bérdi. Ve Çaku-Bég ve Seyfü'd-dīn-Bég ve (07)'Abbās-Bég ve İskender ve 'Ālem-Şeyḫ ve 'Ulefā-Ḳoçın ve Erdeşīr-Ḳoçın ve Ḳumārī-Aynaḳ-Temuke-Ḳoçın (08)inisi, basa bularnı çérig bégleri ḳıldı. Ve Sar-Buġa-Bég ve Ḥüseyin-Barlas ve Aḳ-Buġa- (09)Bég ve Ḥācı-Maḥmūd-Şāh ve Élçi-Buġa-Bahadır ve Davlat-Şāh-Baḫşī'ġa bularnıng ve dīvān bég (10)leri ḳıldı. Ve Ḫıtāy-Bahadır ve Şeyḫ-'Alī-Bahadır ve Aḳ-Témür-Bahadır ve Taban-Bahadır ve -Ḳoçın ve Baḫtī-Şāh (11)ve Ḳarahindū ve ve Ayaçı-Kelte[71] basa bularnıng herāvul ḳılıp her biriġa bir manṣıb bérdi. Ve Ḫıtay (12)bilen Şeyḫ-'Alī-Bahadır'nı barça bahadırlarnıng uluġı ḳıldı. Ve bu ṭarīḳ bilen her kişige bir (13)manṣıbı muḳarrer ḳıldurdı. Andın song sa'ādet ve fīrūzluḳ bilen Semerḳand sarı müteveccih (14)bolup, ol şahr kim behişt-i berrīnning reşki érdi, pāy-ı taḫt ḳılıp olturdı. Ve ḥişā<r> ve ḳal'a (15)yana ḳıldurdı ve köşkler ve ḳaṣrlar saldurdı. Ve her bir bégni bir her kār üstide muḥaṣṣıl (16)ḳoydı. Basa mundın burun ol şahrġa köp cefā tégip érdi, ḫarāb bolup érdi. (17)Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān davlatıdın andaḳ boldı kim yér-yüzideki şahrlarnıng reşki boldı. (18)Ve 'ālemde anıng āvāzesi toldı. Basa Mūsā-Bég kim Belḫ barġanda, Ḥażret-i Ṣāḥib-

[70] Başlaki iki harf diğer kelimeye aittir.
[71] Taş.K. Apaçı-Kelte

Ḳırān’dın [19]ḳaçıp érdi. Çün ḥażretniñg feṯḥ ḫaberi éşitti, ḳaçıp, Türkistān’ġa kétip érdi. Basa **[050a]/**[01]ḥażret añga Cengī-Ḳoçın’nı yiberdi. Basa añga yétgende Mūsā-Bég anıñg bile uruştı. [02]Cengī-Ḳoçın anı basıp, ol ḳaçıb, Tengī-Balaġ’a bardı. Ve ol taġlar içide bir geşte ve ḫayrān [03]yorur érdi. Yana Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān, Ḳara-Yıġaç-Bég, Ḥüseyin-Bég’niñg inisini yiberdi. [04]Basa ol atlanıb Mūsā-Bég’ge yaḳın kéldi. Basa Mūsā-Bég bularnıñg ḳarasın körüp, [05]ḳaçtı. Emīr-Ḳar<a>lġaç anıñg kinide tüşti. Bir néçe sürüp cehd ḳıldı, añga yetişealmadı. Basa [06]Mūsā-Bég ikki ḫatunı bilen Ceyḫūn’dın ötüp, Şuburġān’ġa, Zinde-Ḥaşm ḳaşıġa bardı. [07]Ve anda āġāz fitne ve fesād ḳıldı. Ve anıñg şerridin Zinde-Ḥaşm tirig ḳalmay, ḫışmı özgelerġa boldı. [08]**Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān davlat ve sa‘ādet ū ıḳbāl bile ḳurultay ḳılġanı**. [09]Basa uş-bu yılnıñg küzide, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān fermānladı kim añga ta‘alluḳ vılāyatlar [10]dın ve tümenlerdin ve hezārelerdin ve her kim ki bar, dārūġa ve erbāb ve miñg bégi ve yüz [11]bégi, barça dergāh-ı ‘ālīde yıġılsunlar. Basa her yérde kim bu ḫaber bardı, ol yérdeki dārūġa bilen [12]él uluġları yıġılıp kéldiler. Ve anıñg ‘ālī dergāhıda cem‘ boldılar. Şi‘r:

[13]Né yérdeki bar érdi bir şahrıyār
Revān boldı cān birle ol nām-dār

Barı cān bile kéldiler ol zamān
[14]Be-dergāh-ı Sulṭān Ṣāḥib-Ḳırān

Muḥammed-ḫᵛāce érdi oġlı kim atı Zinde-Ḥaşm érdi, ol kélmedi. Andın (15)özge barça kéldiler. Basa ol bī-davlatdın sa‘ādet ḳaytıp ve nikbet yüzlenip érdi, (16)kélmedi. Basa ḥazret aṅga kişi yiberdi kim; “mundāḳ ḳılmaġıl. ‘İṣyāndın ḳorḳup yaman fa‘al (17)dın tövbe ḳılġıl ve bizniṅg sarı kélgil”. Basa élçi aṅga barıb dédi kim; “elbette saṅga yamaḳ kérek. (18)Eger barsaṅg ḥażretniṅg köṅgli séndin ḳalur ve séni yaġı boldı déb, saṅga çérig (19)yibergüsi-turur”. Ol dédi kim; “men ḥażretniṅg kemīne bendesimén. Saṅga né ḥad kim yaġı bolġaymen”. **[050b]**/(01)Ve élçini seyl-āb yiberdi ve dédi kim; “sén barġıl men kélürmén”. Āmmā ol söz bilen ‘amel ḳılmadı (02)ve andın birev kélip dédi kim; “Zinde-Ḥaşm, ṭaḥḳīḳ yériṅg bile bāġı-turur”. Uş-ol maḥalda Bég Bayram- (03)Şāh-Ārlāt ve oġlı Tilençi kim Ḥüseyin-Bég bilen yaġı érdiler, Ḥażret-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıṅg (04)feṭḥ-i ḥayrın éşitip, şādmān bolup, Ḫorāsān sarıdın iṭā‘at ḳılmaḳ üçün ḥażretḳa (05)barur érdiler. Basa Zinde-Ḥaşm alardın ḫaber bilip, mekr ḳılıp, sāverī ve p<ī>şkeşleri ve çāġır ve her (06)néme kim ‘işretḳa kérektur, özi bilen şahrdın alıp çıḳtı. Ve alarġa ötrü barıb, Delbe Yaylaḳ (07)mevżi‘ide alarġa uçrap, anda tüşürüp, ṭoy bérdi. Basa alar mest bolġanda ata oġulnı (08)tutup, bérkitip, inisiġa tapşurdı ve él içide dédi kim; “bularnı Ṣāḥib-Ḳırān ḳaşıġa (09)éltgil. Ve Yaşura inisiġa kim atı Pīr-Muḥammed érdi dédi kim; “bularnı öltürġıl”. Basa Pīr-Muḥammed yarım (10)köpçilıḳ yol bardı. Ve kécede ala<r>nıṅg işini ḳılıp, ḳayttı, aġası ḳaşıġa kéldi. Basa ḥażret-i (11)Ṣāḥib-Ḳırān bu ḥāldın ḫaber bilip, Olcaytu-Bég’ge buyurdı kim; “barġıl ve ḳardāşıṅgı naṣīḥat (12)ḳılıp, kéltürgil kim nihāl-ı ḥayātı ṣarṣar-ı ḳahrımızdın, bīḫıdın çıḳmaġay”. Ve basa iş bilgüçi bir (13)cihān-dīde ‘özür tili bile dédi kim; “mundın ḳorḳaram kim meniṅg naṣīḥatımnı éşitmegey ve men ortada (14)uyatlıḳ bolġaymén. Eger ḥażret ḳabūl ḳılsa oġlım Ḫᵛāce-Yūsuf’nı yibereyim”. Basa ḥażret (15)anıṅg ‘özürin éşitip,

Taban-Bahadır bilen Ḫ͟ᵛāce-Yūsuf’nı yiberdi kim Zinde-Ḥaşm’nı naṣīḥat ḳılıp, (16)kéltürgeyler. Basa ol ḫ͟ōd-rāy-ı bī-‘āḳıbet, alarnı tutup bend ḳıldı.

3. DİZİN

3. 1. Dizin

Sıra: a b c ç d e é f g ġ h ı i j k l m n ŋ̂ g o ö p r s ş t u ü v y z

-A-

āb < Far. su
a. 9b/01, 28a/13
*** āb-ı hayāt** < Far.+Ar. bengi su, ölümsüzlük suyu
a. 5a/09
ābād < Far. mamur, şen
a.-ḳılmaḳ 5a/17
Abbās (k.a)
a. 29b/04, 30a/05
Abbās-Bahadır (k.a)
a. 33a/18, 39a/10, 42a/03
a. ġa 32a/11
a. ı (Abbās-Bahadır-ı Ḳıbçaḳ) 35b/06
a. nı 29a/17, 30a/04
Abbās-Bég (k.a)
a. 36b/01, 49b/07
Abdullah (k.a)
a. 7a/11, 21a/17, 33a/15, 35b/16
a. ġa 35b/19, 36a/04
a. nı 9b/13
Abdullah-Mīrzā (k.a)
a. 9a/03, 9b/15
a. ġa 9b/10
a. nıŋ̂ 9a/16, 9b/09
Abdullah-Tayġu (k.a)
a. 15a/04
āb-gīne < Far. ayna, cam, billur, elmas
a. 6b/18
ʻacāīb < Ar. gariplikler, tuhaflıklar
a. 6a/14
ʻācem < Ar. İranlı
a. 1b/01
ʻaceb < Ar. hayret, hayret verici
a. 23b/08
a.-bolmaḳ 23b/09
a.-émek 5a/09
acıġ üzücü, ağrı sancı
a. 16a/10
a. ı 26a/19
a. ı kélmek 22b/05, 45a/11
Acıġı (y.a)
a. 19a/02
ʻāciz < Ar. aciz, zayıf
a. 1b/02
a.-bolmaḳ 29b/14
a.-érmek 32b/05
Acunay (k.a)
a. 19b/06
a. çérigi 21b/17
aç- bir şeyi kapalı durumdan kurtarmaḳ
a.-ıp 17b/11, 33b/02, 48a/09, 49a/01, 49a/14
a.-ḳuçı 23b/03
a.-sa 46b/12
a. ıḳını 22a/15
a. ıda 43a/16
açıl- açmaḳ işi yapılmaḳ veya açmaḳ işine
konu olmaḳ

a.-dı 20a/17, 30b/01
a.-ġay 35a/11
a.-sa 35a/06
açtur- açmaḳ işini yaptırmaḳ
a.-up 31a/14
‘adāvat < Ar. düşmanlık, yağılık
a. 21a/08
a. ḳa 20b/03
Adem (k.a)
a. 16a/16
ādil < Ar. adil, adaletli, doğru dürüst
a. 8a/13, 32a/02, 32a/03
‘Ādil-Bég (k.a)
a. niñ 9a/10
‘Ādil-Melik (k.a)
a. 48b/11
‘adl < Ar. adalet
a. 3b/01, 5b/08, 33b/05, 49a/12
a. ıdın 2a/10, 3a/15, 6b/19, 13a/07
a.-ḳılmaḳ 5a/17
***‘adl ū dād** < Ar. adalet ve kanun
a. 5a/17
‘adlī < Ar. adaletle ilgili
a.. 2a/06
‘aduv < Ar. düşman
a. 7b/08, 11a/19, 13a/16, 17a/15, 17a/16, 22a/04, 23b/15, 31b/16, 42a/09, 42a/10
a.-étmek 46a/15
a.-olmaḳ 23b/14
a. ı 17a/18, 43b/13
a. nı 34a/17, 37b/05
āfāt < Ar. belalar, afetler
a. 49a/11
āfitāb < Far. güneş
a. 3b/10, 3b/11, 21b/05, 28a/14, 49a/09
afżal < Ar. en faziletli, en üstün
a. 1b/12
aġa ağabey
a. 46a/16
a. ñgnıñ 48a/11
a. sı 18a/08, 18a/11, 31a/13, 48b/19, 50b/10
āgāh < Far. bilen, vakıf
a.-ḳılmaḳ 36a/14
āġāz < Far. başlangıç
a. 50a/07
aġırla- ikram etmek, izaz etmek
a.-dı 13b/01
aġız ağız
a. ını (aġzını) 4b/07
aġrıḳ yük, Moğol çadırı, askerî baraka
a. ġa 39b/02
a. ı 45b/10, 45b/10
a. ıda 38b/03
a. ḳa 45b/11
a. ları 45b/11
aġu zehir
a. 33b/19
aḥādīs hadisler, rivayetler
a.-(devr-i aḥādīs) 2a/07
aḫbār < Ar. Hz. Peygamber’den nakledilen hadis ve rivayetler
a. 5b/05
‘ahd < Ar. ahit, söz verme, yemin, koruma, emin, anlaşma
a. 32a/07, 40b/15

a.-bilmek 33a/17
a.-ḳılmaḳ 10a/14, 24b/05, 31b/18,3b/16, 43b/08, 43b/10, 47b/07, 47b/18
a. ıġa 19a/17, 33a/17
***'ahd-nāme** < Ar.+Far. sözleşme, anlaşma, ahitname
a. ler 33a/10
a. sini 33a/15
Āhenīn (y.a)
a.-(Derbend-i Āhenīn) 12b/05
a. din (Derbend-i Āhenīn'din) 13b/02, 15b/15
āḫir < Ar. son, sonuncu, sonunda
a.-ḳılmaḳ 9a/11, 26b/12
a. ıda 17a/14
a. ıġaça 26a/08
***āḫıru'l-emr** < Ar. en nihayet
a. 22b/07
***āḫırul-zamān** < Ar. son zaman; dünyanın son günleri, kıyametin kopmaḳ üzere bulunduğu günler veya yıllar
a. nıñ 3b/06
Aḥmed (k.a)
a. 5b/02
aḥsenet < Ar. aferin
a. 17a/16, 36a/07
aḥvāl < Ar. haller, durumlar
a. dın (keyfiyyet-i aḥvāldın) 27a/18
a. dın 38b/11
a. ı 32b/19
a. ıdın 32a/04
a. ını 19a/09
a. larıdın 27b/07
a. larını 19b/19
a. larıdın 27b/07
'aḳabe < Ar. dağ yolu
a. lerdin 29a/14
a. sidin 14a/19
Aḳar Mevżi' (y.a)
a. ide 27b/03
Aḳ-Buġa (k.a)
a. 30b/11, 36b/02, 46a/03
Aḳ-Buġa-Bahadır (k.a)
a. 36b/11, 41b/12, 42a/03
a. ı (Aḳ-Buġa-Bahadır-ı Nayman) 35b/06
a. nı 45b/13
Ak-Buġa-Bég (k.a)
a. 49b/08
'aḳd < Ar. anlaşma
a. ını 38a/07
āḳıbetü'l-emr < Ar. bir işin sonu
a. 13b/15
Aḳ-Ḳaya (y.a)
a. 38b/15
Aḳ-Ḳütel (y.a)
a. ġa 45a/12
'aḳl
a. 1b/06, 1b/06, 5a/03, 11a/05, 11a/05, 34a/09
a. da 4a/01
a. ı 14b/13
a. ıdın 20a/04
a. ıñ 16b/14
a. sız 34a/10
'aks < Ar. zıt, aksi

a. idin 28a/14
akşam gündüzün son ve gecenin ilk saatleri
a. ġaça 21b/02, 23a/06
Aḳ-Témür-Bahadır (k.a)
a. 36b/11, 36b/16, 42b/11, 49b/10
a. nıñ 42b/13
aḳtur- akmasını sağlamaḳ, akmasına yol açmaḳ, dökmek
a.-ayım
ḳan akturmaḳ öldürmek
a. 7a/09
aḳun düşman topraklarına yıldırma, çapul gibi amaçlarla toplu olarak yapılan baskın
a. ıġa 18b/07
Aḳyar (y.a)
a. 13b/11
al- < bir kimseyi veya bir şeyi bulunduğu yerden ayırmaḳ, bir şeyi elle veya başka bir araçla tutarak bulunduğ yerden ayırmak, yardımcı fiil
a.-dı 9a/04, 17a/14, 18a/11, 26b/15, 30b/18, 35b/01
a.-dılar 6b/14, 36a/10, 36a/16, 37b/10, 39b/13
a.-ġan 44b/05
a.-ġanda 15b/06
a.-ġay 6b/15, 37a/19, 37b/01
a.-ġay (haber almaḳ) 30a/05
a.-ġay (ḳıla almaḳ) 10b/17, 33a/08, 39a/04
a.-ġaybiz (ḳala almaḳ) 39a/16
a.-ġaylar (çıḳa almaḳ) 39a/15
a.-ġaylar (ḳıla almaḳ) 22a/05
a.-ıp 8b/13, 18a/07, 20b/05, 21a/18, 24a/02, 24a/06, 34b/09, 35b/02, 37a/02, 37a/03, 37b/17, 40a/16, 42a/14, 43a/06, 44b/01, 44b/04
a.-ıp çıḳmaḳ 50b/06
a.-ıp kéltürmek 38b/12
a.-ıp öltürmek 47a/15
a.-madı 36b/19
a.-madı (yetişe almaḳ) 50a/05
a.-madılar (çıḳa almaḳ) 30b/14
a.-maġay (çıḳa almaḳ) 35b/01
a.-maġay (déye almaḳ) 33b/17
a.-maġay (öte almaḳ) 8a/04
a.-maġaylar (baḳa almaḳ) 7b/15
a.-maġaylar (çıḳa almaḳ) 46a/11
a.-maġaylar (köre almaḳ) 7b/16
a.-maġaylar (zarar tégürmek almaḳ) 8b/19
a.-maḳ (cān almaḳ) 47a/07
a.-maḳġa 6b/07
a.-maḳḳa 6b/05
a.-mas 47b/01
a.-mas (diye almaḳ) 1b/07, 8b/16
a.-mas (kıla almaḳ) 8a/10, 8b/02, 21a/13, 31a/12
a.-mas (uruşa almaḳ) 19a/08
a.-maslar (uruşa almaḳ) 27b/16
a.-may 42b/18
a.-may (bara almaḳ) 18b/08
a.-may (çıka almaḳ) 34a/01
a.-may (déye almaḳ) 2b/04,

11b/15
a.-may (kéltüre almaḳ) 42a/12
a.-may (ḳıla almaḳ) 19b/04, 19b/08,
21b/11, 37a/12
a.-may (teprene almaḳ) 28a/01, 39a/04
a.-may (tégüre almaḳ) 33b/04
a.-may (tura almaḳ) 8a/03, 15b/17,
23b/06, 24a/07, 28a/16, 28b/18, 29b/04, 37a/15, 37a/16, 42a/12, 42b/16, 43a/18, 44b/11
a.-sa 24b/06
***cān almaḳ** < Far.+Tür. öldürmek
a. 47a/07
***ḳulakġa almaḳ** önem vermek, dikkate almak
a. 8b/14
***til almaḳ**
a. haber almak 38b/11

Alaçü Ḳal'ası (y.a)
a. da 20b/03

alar onlar, III. çokluk şahıs zamiri
a. 6b/16, 7a/03, 7a/18, 7a/19, 7b/16, 7b/19, 8b/14, 8b/15, 10a/16, 10b/03, 10b/17,
11b/14, 12a/18, 12b/13, 14a/07, 17b/03, 18a/01, 18b/06, 19a/16, 19b/01, 19b/19,
20b/15, 20b/15, 21a/11, 21a/11, 21b/06, 21b/10, 24a/07, 24b/19, 25a/04, 25b/07, 27b/02, 28a/15, 29b/01, 29b/04, 29b/12, 30b/15, 31b/10, 31b/12, 31b/16, 31b/18, 32a/13, 32a/13, 32b/01, 34a/05, 34a/05, 34a/07, 34b/04, 34b/05, 35a/14, 36a/01, 37b/08, 37b/10, 37b/13, 37b/16, 38a/18, 38b/01, 38b/08, 38b/10, 38b/11, 38b/12, 39a/03, 42a/19, 42b/05, 42b/10, 42b/16, 42b/16, 44a/10, 45a/03, 46a/18, 47a/06, 47a/14, 48a/16, 50b/07
a. dın 6b/09, 7a/04, 8b/13, 12a/09, 12b/01, 17b/17, 21b/01, 30b/03, 34a/07, 34a/13,
34b/11, 38b/12, 50b/05, 09b/19
a. ġa 4a/04, 6b/06, 7a/19, 10b/15, 12b/14, 13b/01, 14a/08, 15b/08, 16b/17, 17a/10,
17b/12, 18a/04, 20b/12, 26b/18, 26b/18, 27a/03, 28a/03, 29b/03, 29b/13, 33b/03,
36a/07, 36a/13, 36b/02, 36b/03, 37a/08, 37b/19, 38a/04, 38a/06, 38a/18, 39a/14, 39a/14, 40b/03, 41b/01, 41b/02, 41b/03, 42a/14, 43a/17, 44b/10, 44b/15, 46a/15, 46b/17, 50b/06, 50b/07
a. nı 8b/07, 15a/14, 17b/09, 18a/02, 18a/07, 18a/11, 20b/16, 21a/06, 23b/14, 28b/06, 30b/04, 30b/18, 31b/12, 32a/13, 34b/13, 35b/08, 36a/03, 37a/05, 37b/04, 37b/09, 38b/02, 39b/16, 40a/03, 41a/17, 42a/17, 43b/07, 44b/06, 45a/02, 45a/05, 45a/14, 46a/03, 46a/13, 47a/14, 50b/16

a. nıñg 3b/18, 4b/10, 6b/16, 7b/02, 7b/13, 7b/14, 7b/14, 9b/04, 10a/17, 13b/01, 15a/06, 15a/13, 16b/16, 17a/11, 17b/01, 18a/01, 18a/07, 20a/07, 21a/04, 22a/07, 23b/02, 25b/17, 26b/17, 28a/05, 28a/15, 28b/10, 29b/15, 34a/01, 36b/12, 37a/02, 37a/19, 37b/10, 37b/16, 38a/04, 39a/17, 39b/06, 39b/11, 39b/12, 42a/13, 42a/13, 44a/13, 44b/08, 44b/10, 44b/12, 44b/13, 44b/16, 50b/10

aldur- almaḳ işini yaptırmaḳ, getirtmek
a.-up 45a/10

‘ale’l-ıtlāḳ <Ar. umumiyetle
a.-(feyyāż-ı ‘ale’l-ıtlāḳ) 2b/11

‘ālem < Ar. yeryüzündeki ve gökyüzündeki nesnelerin oluşturduğu bütün; evren
a. 3a/03, 3a/15, 3b/03, 5b/01, 6a/12, 8a/01, 10a/02, 15a/02, 18b/15, 22b/16, 27b/19, 35a/03, 38b/18, 40b/04, 41b/15, 45a/18, 45b/02, 46a/01, 46a/07, 46a/10, 47a/06, 48a/15
a.-(bī-nazīr-i ‘ālem) 17b/10
a.- (ḳıymet-i ḥarac-ı ‘ālem) 17b/12
a.-érmek 2a/11
a. de 30a/17, 49b/18
a. din (maşrıḳ-ı ‘ālemdin) 3b/02
a. ġa 40b/11
a. i (‘ālem-i ḫurrem) 12a/04
a. iġa 37a/03
a. ini 3b/01
a. ni 2b/09, 3a/09, 4b/04, 21b/07, 27a/14, 49a/09

***‘ālem-efrūz** < Ar.+Far. dünyayı yakan
a. 3a/07

‘Ālem-Şeyḫ (k.a)
a. 49b/07

‘aleyhi’s-selām < Ar. Allah’ın selamı üzerine olsun.
a. 16a/16, 24b/08
a. ġa 24b/13, 24b/15
a. nıñg 12b/19

alġay < Far. genel olarak üç tabur ve bunlara bağlı asker topluluğu
a. 19a/18

‘ālī<Ar. yüce, yüksek
a. 2b/06, 40b/02, 50a/12
a. de (dergāh-ı ālīde) 50a/11
a.-(şāh-zāde-i ālī mikdār) 47a/11

***‘ālī miḳdār**.< Ar. yüksek dereceli
a. 2b/06, 47a/11

‘Alī (k.a)
a. 32b/02, 39b/03, 39b/13

‘Alī-Bég (k.a)
a. ge 18a/08
a. niñg 18a/03

‘Alī-Bég-Cānıḳurbānī (k.a)
a. niñg 17b/15

‘Alī-Dervīş (k.a)
a. 31a/13, 31b/03, 32a/13
a. ge 32a/16

‘alīm < Ar. bilen, bilgili
a. 24b/09

‘Alī-Şāh (k.a)

a. 36b/14

‘Alī-Yesurī (k.a)

a. 38a/16, 39a/05, 39a/12, 41b/10, 42a/04, 42a/07

‘alīyyu’l-‘ālemīn < Ar. ahiretin ve bu dünyanın en büyüğü, yücesi, Tanrı

a. 5a/1

altı beşten sonra gelen ve bu sayıyı gösteren rakam

a. 21a/08, 22b/12, 40a/09, 41a/12, 43a/13, 44b/08, 45b/15

a. da 3a/05, 5b/17, 29a/08, 47a/08

altmış elli dokuzdan sonra gelen ve bu sayıyı gösteren rakam

a. 10b/08, 15a/17, 16b/15, 17a/07, 17b/19, 18a/11, 26a/06, 29a/08, 33a/04, 36b/04, 37a/14, 41b/12, 44b/08, 45a/02

altun < Mog. altın

a. 30b/19

‘amā < Ar. körlük

a. 11a/19

amanlıḳ < Ar. āmān, yardım isteğini ve bir suçun bağışlanma isteğini gösterir

a. 20a/17

‘amel < Ar. iş, amel, uygulama

a. 23b/05

a.-étmek 16b/06

a.-ḳılmaḳ 6a/13, 6b/12, 8b/15, 12b/02, 13a/01, 24a/08, 42b/05, 48a/10, 50b/01

āmmā < Ar. (bağlaç) çelişkili ve tutarsız iki cümleyi bağlar.

a. 2b/03, 8b/02, 8b/13, 10a/01, 10b/16, 11a/09, 12a/07, 14a/05, 14b/03, 14b/13, 15a/09, 17a/02, 17a/11, 18a/08, 21b/11, 22b/04, 22b/05, 22b/12, 26a/01, 26b/04, 26b/18, 28a/07, 28b/14, 30b/17, 31a/11, 31b/07, 33a/17, 33b/02, 33b/09, 33b/19, 34a/13, 36a/13, 36b/07, 37b/18, 38b/17, 39a/03, 39a/06, 39a/09, 39b/16, 39b/18, 40a/16, 41a/01, 41a/04, 41b/09, 41b/19, 42a/08, 42a/19, 43b/10, 47a/09, 47a/13, 47b/19, 48a/09, 50b/01

Āmū (y.a)

a. yaḳasıdaki 40a/05

Āmū-Suyı (y.a)

a. dın 7a/09, 9b/15, 11a/01, 11a/15, 15b/02, 29b/06, 30a/12, 34b/10, 40a/03, 40b/10, 41a/13

a. ġa 35a/19, 39a/18

Āmūye (y.a)

a. ni 38a/15

ān < Ar. zamanın bölünemeyecek kadar kısa parçası

a. da 20a/14

anca o kadar, o kadar çok

a. 11b/13, 12a/05, 13b/13, 13b/14, 17a/06, 22a/07, 23a/07, 23b/14, 29b/17, 30b/10, 34a/09, 34b/09, 35a/15, 44a/01

anda orada (III. teklik şahıs zamirinin bulunma hali)

a. 1b/06, 3b/14, 5a/16, 6a/01, 7b/03, 7b/06, 8b/09, 9a/08, 10a/07, 10b/11, 10b/11, 12b/06, 16b/09, 17b/04, 18b/12, 18b/17, 18b/17, 18b/18, 19a/02, 20a/12, 22a/11, 23a/12, 24a/18, 24b/12, 25b/09, 26a/05, 26b/06, 27a/12, 27a/13, 27b/04, 29a/08, 29a/13, 29b/07, 30a/08, 30a/15, 31a/06, 31b/19, 32a/05, 33a/10, 33b/16, 34a/17, 34a/19, 35b/08, 35b/08, 35b/10, 36a/07, 36b/11, 39b/18, 40a/19, 41a/13, 41a/14, 41a/16, 41b/04, 42b/02, 43b/01, 43b/03, 45a/15, 46a/11, 47b/04, 47b/12, 48b/16, 49b/04, 49b/04, 50a/07, 50b/07

andaġ

a. 24a/06, 29b/13, 47a/11

→ andaḳ

andaḳ öyle, onun gibi, o mertebe

a. 6a/12, 11a/05, 11b/14, 13a/07, 13a/07, 13b/12, 18a/17, 18b/13, 21a/13, 21a/13, 23b/07, 25a/16, 25b/05, 25b/10, 25b/18, 26b/10, 27b/19, 28b/04, 30a/03, 30b/15, 30b/17, 33a/08, 33b/14, 34b/03, 36b/19, 37a/18, 40b/04, 40b/05, 43a/09, 43b/19, 45a/19, 45b/02, 45b/06, 46a/12, 46a/15, 47a/17, 48a/13, 48a/14, 49b/17

a.-bolmaḳ) 7a/05

a. ı (andaġ)15b/02, 15b/18, 24a/08, 24a/15, 24a/16, 32a/19, 38a/12, 46a/14, 46a/19

→ andaġ

Ānder- āb (y.a)

a. ḳa 9b/16

andın oradan (III. teklik şahıs zamirinin ayrılma hali)

a. 2a/15, 2a/16, 2a/19, 3a/06, 3b/01, 4a/02, 5a/09, 5b/11, 6a/06, 6a/12, 7a/19, 7b/04, 8a/04, 8a/18, 9a/12, 10a/13, 11b/11, 11b/18, 12a/11, 12b/05, 12b/07, 13b/01, 13b/16, 14a/06, 14a/14, 14b/10, 15a/02, 16b/07, 16b/12, 16b/14, 18a/16, 18b/11, 18b/17, 19a/02, 19a/03, 19a/19, 21a/07, 21b/13, 22a/08, 22a/10, 22a/15, 23a/19, 24a/02, 24b/14, 26a/16, 27b/04, 28b/03, 29a/02, 29b/08, 31b/14, 32b/16, 34b/10, 35a/15, 35b/01, 35b/02, 35b/07, 35b/10, 35b/15, 35b/18, 35b/19, 37a/10, 37a/17, 38b/05, 39a/05, 39a/17, 39b/01, 39b/10, 39b/15, 39b/17, 39b/19, 40a/14, 40b/03, 40b/03, 40b/11, 41a/19, 41b/18, 42b/19, 43a/18, 43b/01, 43b/02, 45a/09, 49a/17, 49b/13, 50a/14, 50b/02

anĝa ona (III. teklik şahıs zamirinin yönelme hali)

a. 3a/02, 3b/03, 3b/04, 3b/10, 4a/07, 4a/07, 4a/08, 4b/05, 4b/09, 4b/19, 5a/03, 6a/09, 6a/09, 6a/11, 6a/18, 6b/06, 6b/11, 8b/11, 8b/18, 9a/14, 9a/17, 9a/19, 9b/01, 9b/10,

9b/12, 9b/17, 11a/08, 12a/02, 12b/07, 13a/19, 14a/18, 14b/06, 14b/13, 14b/19, 16a/05, 16a/07, 16b/11, 19a/12, 19b/13, 19b/14, 20a/02, 21a/01, 22b/07, 23b/10, 23b/11, 24b/13, 24b/14, 24b/18, 25a/01, 25a/04, 25a/07, 26b/09, 28b/04, 30a/07, 31a/12, 31a/16, 31b/06, 31b/09, 31b/16, 32a/09, 32b/17, 33b/04, 33b/09, 34a/10, 34b/01, 35a/09, 35a/09, 35a/11, 35a/12, 37a/10, 37a/18, 38a/11, 38a/16, 39a/08, 39b/10, 40b/02, 41b/08, 42a/11, 42a/11, 42b/11, 43b/14, 44a/03, 44a/18, 44a/19, 45a/08, 45b/03, 46a/10, 47b/06, 47b/16, 47b/17, 48a/08, 48a/11, 48a/18, 48a/19, 48b/01, 48b/01, 48b/02, 49a/01, 50a/01, 50a/01, 50a/05, 50a/09, 50a/16, 50a/17

anğar ona doğru, ona
a. 11a/16, 15a/12

anı onu (III. teklik şahıs zamirinin yükleme hali)
a. 3a/14, 4a/06, 4a/09, 5a/12, 6a/07, 6a/07, 6a/08, 7b/12, 8b/03, 9a/14, 9b/07, 9b/14, 11b/13, 11b/18, 12b/05, 12b/10, 14a/09, 16a/15, 17b/13, 20b/05, 22b/04, 26a/02, 26b/11, 27a/12, 30b/17, 31b/07, 31b/09, 32a/06, 32b/10, 35b/09, 36a/12, 36a/12, 36b/16, 36b/19, 37a/08, 37a/11, 37a/18, 40a/02, 40a/08, 40a/18, 41b/11, 43a/04, 44b/04, 46a/17, 47a/18, 47b/11, 48a/04, 48a/07, 48a/10, 48a/12, 48b/03, 48b/05, 48b/06, 50a/02

anıŋ onun (III. teklik şahıs zamirinin ilgi hali)
a. 1b/01, 1b/03, 1b/05, 1b/06, 1b/07, 1b/08, 1b/08, 1b/13, 2b/08, 3a/10, 3a/12, 3a/15, 3a/15, 3a/16, 3b/05, 3b/07, 4a/02, 4a/16, 4b/14, 4b/14, 4b/15, 4b/17, 5a/06, 5a/08, 5a/09, 5b/04, 5b/09, 5b/10, 5b/12, 5b/16, 6a/06, 6a/12, 6a/13, 6a/14, 6a/18, 6b/08, 6b/09, 6b/12, 7a/01, 7a/08, 8a/19, 8b/05, 8b/11, 9a/15, 9b/13, 10a/10, 11a/18, 11b/17, 12a/02, 12a/03, 12a/04, 12a/06, 12b/08, 13b/06, 14a/05, 14a/11, 14a/13, 14a/14, 14a/15, 14a/18, 15a/07, 15b/17, 16a/11, 16b/15, 17b/11, 17b/18, 17b/19, 18b/11, 18b/19, 19a/01, 19a/08, 19a/14, 19a/18, 19b/17, 20a/18, 22b/17, 24a/16, 24b/04, 24b/09, 24b/11, 24b/16, 24b/18, 25a/05, 26a/18, 26b/10, 26b/12, 28b/14, 30a/13, 31a/06, 31a/10, 31a/11, 31a/12, 31a/15, 31b/07, 31b/14, 31b/19, 32a/06, 32a/09, 32a/16, 32b/07, 32b/08, 33a/17, 33b/11, 34b/02, 35a/10, 35b/04, 35b/16, 37a/15, 37b/01, 37b/18, 38a/08, 38a/17, 39a/07, 39a/09, 40b/18, 40b/19, 41a/03, 43a/12, 43a/14, 43b/10,

44a/05, 44a/12, 46a/11, 47a/04, 48a/11, 48a/17, 48a/18, 49a/17, 49b/18, 50a/01, 50a/05, 50a/07, 50a/12, 50b/15

anla- bir şeyin ne demek olduğunu, neye işaret ettiğini kavramak, anlamak

a.-dılar 44b/15

ant yemin, kedi kendine söz verme

a. 33b/11

***ant bérmek** yemin etmek

a. 47b/17, 47b/19

Apardı Bégleri (k.a)

a. 7a/02

ara ara, iç

a. 19a/03

a. da 10a/14, 46a/14, 46b/16

a. da salmaḳ 8a/10

a. dan 45b/17

a. dın 9b/14

a. mızda 26b/04, 40b/15, 46a/17, 46a/18

a. n̂gızda 46b/07

a. sıda 10a/12, 29b/17, 31a/08, 31b/11

a. sıdın 37b/14

ʻArab < Arap

a. 1b/01

ʻaraḳ <Ar. ter, damla

a.-ı (araḳ-ı ḫ̲ūn) 8a/09

ārām < Far. yavaş, dinlenme

a.-tapmaḳ 43b/01

ārāste < Far. süslenmiş

a.-ḳılmaḳ 1b/04, 13a/03, 24b/10

Arda-Ḫatun (k.a)

a. 31a/14, 31a/14, 31b/01

Arġūn-Şāh (k.a)

a. 43a/05

Arġun- Şāh-Cānıḳurbān (k.a)

a. ı 17b/16

arı saf

a. 24b/06

arıḳ kanal, su yolu

a. ını (arıġını) 21a/17

a. ınıŋ̂ (arıġınıŋ̂) 21a/14

arḳa art, peş

a. larıġa 29b/18

a. sı 13a/09

a. sıdın 17a/17

a. sını 14b/09

Arlat (y.a)

a. 7a/02

arpa buğdaygillerden, taneleri ekmek ve bira yapımında kullanılan, hayvanlara yem olarak verilen bitki

***arpa tutmaḳ** yem vermek

a. 38a/01

ʻarṣa < Ar. arsa, avlu, hayat, meydan

a. i (arsa-i meydān) 42a/02

Arṣaf (y.a)

a. 19b/10, 19b/15, 19b/15, 19b/18

a. da 19b/14, 20a/19

a. ġa 20a/06

arslan arslan; Mec. cesur, yenilmez

a. 21b/11

artuḳ fazla

a. 28b/10, 35a/16, 38b/16

a.-bolmaḳ 30b/07

a.-érmek 14b/10
a.-körmek 45a/13

artur- artırmaḳ, çoğaltmaḳ
a.-ur 20b/09

aruḳ zayıf
a. 18a/12

‘arż < Ar. arz, şerh, beyan
a. 11a/14, 35a/12
a.-ḳılmaḳ 7a/16, 8a/13, 30a/06, 30b/14, 38b/05, 40b/17, 41b/11
a. ġa 21b/02, 34a/12
a. ḳa 34a/10

‘arża < Ar. sunma, sunuş, gösterme
a.-(tezvīr-i arżasıda) 31a/09

‘arż-dāşt < Ar.+Far. arz etme
a.-ḳılmaḳ 19a/09, 33a/15,36b/08, 46b/03

Ārzengī-Sahrāsı (y.a)
a. da 5b/17

ārzū < Far. istek, dilek
a. 23a/18, 35a/10

Ārzū-Melik-Aġa (k.a)
a. 37b/11, 38a/05

arż ū semā < Ar. yeryüzü ve gökyüzü
a.-bolmaḳ 2a/12

āsā < Ar. dayanak
a. sıdın 32a/07

āṯār < Ar. eser’in çokluk biçimi, eserler, yapılar
a. ı 3b/02
a. ı (āṯār-ı Ṣāḥib-Ḳırān) 5b/05
a. ı (bedāyi‘-i āṯār-ı şerif) 5a/04

āsāyiş < Far. bir yerin düzen ve güvenlik içinde bulunması durumu, düzenlilik, güvenlik
a. 28b/12
a.-ḳılmaḳ 41b/18, 43a/19
a.-tapmaḳ 41a/14

aṣḥāb < Ar. bir şeyle ilgili olanlar, bir şeye veya bir kimseye mensup bulunanlar
a. ı 1b/02

‘Āşıḳ (k.a)
a. 37b/17

āşikār < Far. açık, apaçık, belli, meydanda olan
a.-bolmaḳ 3a/08

aṣl < Ar. asıl, kök, temel
a. 31b/19

aṣlā < Ar. hiçbir zaman, hiçbir biçimde
a. 47a/12

aṣlī < Ar. temel olarak alınan, esas olan
a. de (maḳām-ı aslīde) 3b/13

asru çok, fazla
a. 6a/02, 6b/04, 7b/01, 7b/19, 14a/14, 15b/08, 15b/13, 19b/03, 19b/08, 24b/19, 25b/17, 26b/10, 29b/14, 31a/05, 31a/17, 33a/02, 36b/18, 40b/16, 41b/19

Aşlıḳ-Ḳuduġı (y.a)
a.ġa 17b/06

at binme, yük çekme veya taşıma gibi hizmetlerde kullanılan hayvan

a. 6a/02, 14b/17, 17a/17, 17b/08, 17b/12, 18b/10, 18b/12, 23b/01, 25b/01, 28a/01, 29b/17, 29b/17, 33a/04, 35b/01, 36a/02, 36b/04, 38b/01, 39b/08, 39b/17, 42a/14, 42b/13, 45b/03
a.-kéltürmek 8b/06
a. dın 17a/13, 41b/07
a. ġa 36a/01
a. ı 17a/02, 17a/17, 42b/13, 47b/13, 49a/13
a. ıġa 38a/01
a. ın 26a/17
a. ını 17a/12
a. la 8b/03
a. lar 12b/12, 18a/12, 18a/14, 36b/05, 41a/14
a. lardın 20a/11
a. ları 29b/16, 31a/02, 34a/02, 44b/05, 45a/10
a. larını 17b/01, 31a/01, 37b/10
a. larınıŋ 7a/08
a. larnı 18a/15, 20b/11, 35b/15, 40a/02, 42b/18, 43a/19
atlıḳ atlı, atlı asker 7b/01, 19b/09, 20a/19, 21b/14, 23a/17, 24a/05, 24a/16, 28a/01, 34b/17, 34b/18, 35a/18, 36b/15, 37a/08, 38b/14, 41b/13, 46b/19, 47a/05, 48a/02
a. dın 23a/02
a. nıŋ 19b/18
a. nı 18b/07
a. nıŋ 22b/12, 24a/06
a. tın 41b/18
***at salmaḳ** at sürmek
a. 29a/02, 39b/07
at isim, ad
a. ı (adı) 14a/05, 16b/12, 44a/04, 50a/14, 50b/09
atlıḳ adlı, isimli 9a/09, 17b/07, 17b/13, 19a/02, 19b/13, 32a/02, 32a/03, 32b/16, 34a/09, 37b/17
at- cismi bir yöne doğru fırlatmaḳ, atmak
a.-a (ata başlamaḳ) 19b/02, 25b/03, 25b/04
a.-arda (ok atmaḳ) 40a/16
a.-arlar (ok atmaḳ) 37a/02
a.-ıp (ok atmaḳ) 21b/03, 37b/19
a.- ḳuçı 13a/15, 37b/18, 40a/15
a.- ḳunça 28b/13
a.-maḳ (oḳ atmaḳ) 4a/14
a.-tı 17a/15
a.-tı (oḳ atmaḳ) 38a/03
ata cet
a. 24a/15, 26b/13, 50b/07
a. larıdın 15b/10
a. larıġa 26b/13
a. nŋdın 9b/03
a. sı 9a/17, 9a/17, 9a/18, 9a/19, 11a/18, 11a/19, 16a/17, 26b/15, 26b/15, 48b/04
a. sıġa 36a/12, 36a/13
a. sınıŋ 9b/03, 10a/06
ata ataları büyük baba
a. da 10a/04
ata- birini bir göreve getirmek, tayin etmek
a.-p (şāh atamaḳ) 4a/05, 4a/06
ateş yanıcı cisimlerin tutuşmasıyla

beliren
ısı ve ışık
a. 5a/18
Ateşe (k.a)
a. 20a/10
atla- bir engeli sıçrayarak yada fırlayarak geçmek
a.-dı 17a/01
atlan- ata binmek veya at edinmek
a.-a durmaḳ 20a/12
a.-dı 14b/17, 30a/11, 33a/05, 35a/14
a.-ıp 7b/10, 7b/16, 8b/04, 9a/07, 16b/15, 19a/02, 19a/03, 20a/07, 20a/15, 20a/18, 20b/10, 21a/11, 25a/10, 26a/16, 31a/05, 32a/16, 34a/13, 35b/08, 35b/10, 35b/14, 41a/14, 41b/04, 43a/05, 43a/19, 43b/02, 44b/08, 45a/12, 48a/17, 50a/04
a.-maḳ 4a/13
a.-ur 32b/07, 34a/03
atlandur- binmek veya yük taşımak için birisine at vermek
a.-dı 41b/11
a.-up 17a/18, 17b/14, 26a/03, 42b/15
av karada, denizde, gölde veya akarsularda evcil olmayan hayvanları vurma veya yakalama işi
a. a. 9a/06, 39b/17, 42b/16
a.-eylemek 37b/04
a. ġa 31a/07
a. ġa. barmaḳ 4a/14
āvāze < Far. haber, ün, şöhret
a.-salmaḳ 34b/14
a. si 3b/01, 49b/18
avuç elin içtarafı
a. 47b/16
avval < Ar. önce
a. 4a/17, 12a/19, 15a/18, 20b/06, 27a/11, 30a/17, 30b/03, 40a/16
a. ıda 29a/08
ay 1 yer yuvarlağının uydusu olan gök cismi, kamer
a. ı 3a/03, 18b/04
a. ıġa 2a/02
a. ınıñg 3a/04
2
a. 3a/08, 34b/12, 49b/04
a. dın 18b/09, 22a/09
a. ġaça 18b/08, 18b/17, 22a/08, 40b/10, 44a/06
a. ıda 10b/08, 15a/16
a. ınıñg 6b/03, 49a/07
aylıḳ aylık, bir aya ait 38a/05
ayaḳ bacakların bilekten aşağı olan ve yere basan bölümü, ayak
a. 7a/17
a. dın 25b/06
a. ı (ayaġı) 22b/03, 46b/02
a. ıdın (ayaġıdın) 13b/07, 36b/16, 40a/12, 47a/11
a. ıġa (ayaġıġa) 20a/11, 39b/08, 47a/09
a. ın (ayaġın) 5b/09, 40a/06
a. ını (ayaġını) 15a/11, 30a/02
ʻayān < Ar. belli, açık

a. 25a/16, 33b/19

ā‘yān < Ar ileri gelenler
a.-bolmaḳ 5a/16

‘ayb < Ar. kötülük
a. ı 38a/03

āyet < Ar. Kur‘ān surelerini oluşturan cümlelerden her biri
a. 3b/04
a. i (āyet-i feth-i tedbirdin) 11a/09
a. i (āyet-i Ḳur‘ān) 46a/19
a. niñg 2b/03

ayıl < Ar. ‘ıyāl; karı, eş
a. larıge 41a/19

‘ayn < Ar. göz
a. (‘ayn-davlat) 4b/16

ayrıl- ayırma işine konu olmak, bir yerden, bir kimseden uzaklaşmak
a.-ıp 6a/01, 11a/01, 11b/11, 14a/06, 18a/16, 24b/02, 28b/11, 29a/01, 37b/15

ayru ayrı
a. 22b/16, 35b/08

‘ayş < Ar. hayat, yaşama, zevk, sefa, mutluluk
a. 26a/16, 49a/13

ayt- söylemek
a.-a başlamaḳ 18b/19
a.-adur 22b/03
a.-ar (fikr aytmaḳ) 31b/10
a.-ay 20a/02
a.-ay (tār aytmaḳ) 7b/08
a.-ay (yār aytmaḳ) 7b/08
a.-ıp 2a/14, 9a/09, 30a/07, 31b/01, 43a/15, 46b/18
a.-ıp (birbir aytmaḳ) 17a/18
a.-ıp (insān aytmak) 04a/08
a.-ıp érmek 3a/18, 6b/11
a.-b (ferman aytmak) 04a/08
a.-ıp turmaḳ 2b/14, 4b/02
a.-ıñg (tevekkül aytmaḳ) 35a/12
a.-maġaysén 47b/17
a.-maḳ 4a/02
a.-tı 6b/06, 11b/04, 24a/17, 25a/02, 25a/07, 28b/05, 29a/10, 31a/19, 31b/12, 34a/10, 47a/16, 47b/19, 48a/08, 49a/10
a.-tı birbir aytmaḳ 37b/09
a.-tı fikr aytmaḳ 10b/16
a.-tılar 2a/18, 7a/04, 11b/18, 45a/07, 46a/02
a.-ur 7b/06, 12a/07, 14b/02, 15b/09, 22b/04, 23a/03, 32b/08, 33a/01, 48a/06
a.-urlar 8b/14, 45b/16

aytıl- söylenmek
a.-ġan 10b/05

aytḳuçı söyleyen, sözcü
a.- ġa 33b/17
a.- lar 3a/11

az alışılmış olandan, umulandan veya gerekenden eksik, çok karşıtı
a. 10a/03, 24b/18, 34b/02, 35a/18, 35b/12, 39a/03, 41b/19, 46a/06
a.-érmek 19b/08, 38b/16, 42a/11, 46a/11

āzā < Ar. üye
a. mız 46a/15

‘aẕāb < Ar. işkence, azap, elem
a. 8a/16
a.-bolmaḳ 49a/11
a.-ḳılmaḳ 27a/11

‘aẓam < Ar. büyüklük, ululuk
a.-(neyyir-i azam) 3b/10

‘aẓamet < Ar. büyüklük, ululuk, azamet
a. 16a/08, 24a/14, 37b/02, 39a/02, 42a/11, 45b/06
a. i 25b/17, 35a/07

azāmu’l-fuḳarā < Ar. ariflerin ve dervişlerin en büyüğü
a. 2b/01

āzār < Far. paylama, azarlamak, azar işitmek
a. sız 10a/01

āzārlıḳ < Far.+Türk. azarlama, paylama
ā. 4b/17

‘azīmet< Ar. niyet etme, gitme, hareket etme, yola çıkma
a. 20b/09, 27b/12
a.-ḳılmaḳ 27a/17

‘azīz < Ar. aziz, kıymetli, sevgili, nadir
a. 9a/12
a.-tutmaḳ 11b/18, 13b/01

‘azm < Ar. azim, kasıt, niyet
a.-étmek 31a/17, 41a/12
a.-ḳılmaḳ 32b/06, 36b/06, 42b/01

‘azm-ḳār < Ar.+Far. kararlı
a. 27a/15

āzurde < Far. incinmiş
a. 42a/18
a.-bolmaḳ 14a/14, 31a/17
a.-(mūrçe-i āzurde bolmaḳ) 4b/03

***āzurde-ḫāṭır** < Far.+Ar. gönlü yaralı, kırgın, gücenik
a.-bolmaḳ 28b/08
a. 21a/08
a. ḳa 20b/03

azuḳ yiyecek, besin, gıda
a. 17b/12

-B-

bā < Far. bağlaç; ile

***bā-bī-dīn** < Far.+Ar. dinsiz ile
b. 5a/06

***bā-vefā** < Far.+Ar. vefalı
b. 22a/04

***bā-vücūd** < Far.+Ar. birlikte
b. 4b/04, 4b/15, 6b/16, 15a/18, 27b/19, 29b/12, 38b/16, 41a/09, 41b/16, 42a/19, 44b/14

***bā-vücūd-ı ol** < Far.+Ar.+Türk. onunla beraber, bununla birlikte
b. 47a/11

bāb < Ar. kapı, hakkında
b. ıda 12b/04
b. ıda (zīb ū zīnet bābıda) 3b/14

bāde < Far. şarap, bade
b. si 42a/02

bādişāh < Far. padişah
b. 5a/11,16a/05
→ pādişāh

Badġis (k.a)
b. din 8b/05
bāġ < Far. bahçe
b. 30a/18, 38b/10
b. (gül-i bāġ) 28b/16
b. ı 41a/13, 50b/02
b. ı (bāġ-ı bihişt) 2a/05
b. ı (bāġ-ı şāh) 24a/06
b. larını 8a/07
bağır bağır
b. 16a/10
b. +ıda (bağrıda) 23a/08
bağışla- bağışlamak, affetmek
b.-dı 26b/18
bağla-1 bağ veya başka bir araçla tutturmak, düğümlemek
b.-p 14b/17, 20b/03, 21a/08, 26a/04, 26a/17, 32b/02, 38a/07, 39a/07, 48a/05
2. kurmak
b.-p (köprüg bağlamaḳ) 49b/02
3 askerî saf oluşturmak
b.-p (mülāzamat bağlamaḳ) 4b/10
b.-p (yasal bağlamaḳ) 25a/14
b.-dılar 27a/06
b.-dılar (yasal bağlamaḳ) 27b/11
b.-r biz 47b/01
b.-sun 24a/06
Bağlan (y.a)
b. 30a/11
b. ġa 20a/02
→ Baḳlan
bahāne < Far. behāne, sebep
b. 14b/16, 35a/06
bahār < Far. mevsim
b. 15b/18, 27a/14
b. da 30a/17
b. ına 30a/19
Bahār (k.a)
b. çérigin 46a/01
bahadır < Bahadır, cesur, yiğit
b. 13a/14, 17a/05, 30b/11, 36b/05, 46a/03
b. lar 14b/04, 15a/13, 23a/06, 25b/04, 25b/14, 27b/13, 28b/17, 30b/13, 37a/08, 41b/13, 44a/11
b. larġa 42a/06
b. ları 7b/18, 8a/05, 13b/14, 25b/05, 28b/19, 41b/17, 42a/17, 47a/13, 47a/14
b. larnı 44a/09
b. larnıñg 14b/08, 41b/09, 49b/12
b. nı 11a/06, 14b/03, 27b/15, 33a/10
bahadırlıḳ
b. ın (bahadırlıġın) 23a/10, 44a/12
→ bahadırluḳ
bahadırluḳ
b. 17a/07
b. da 36b/17
→ bahadırlıḳ
baḥr < Ar. deniz
b. i 25b/14
baḫş < Far. bağış, ihsan
b.-ḳılmaḳ 5a/16
baḫt < Far. baht, talih

b. 12b/14, 42a/10, 47b/03
b. dın 3a/01
b. dur 49a/03
b. ı (baht-ı bülend) 22b/16
b. ıdın 32b/04, 45b/09
baḫtıyār < bahtiyar, şanslı
b. 37b/11
Baḫtī-Şāh (k.a)
b. 49b/10
baḳ- bakışı bir şey üzerine çevirmek
b.-a almaḳ 7b/15
b.-ıp 38a/13
b.-maġaylar (ḫaṭāsıġa baḳmaḳ) 2b/08
b.-maytur 44b/16
b.-sa 38a/11
b.-tı 40a/11
bāk < Far. korku
b. 44a/19
Baḳlan (y.a)
b. 9b/15, 19b/06
→ Baġlan
balçıḳ içinde çeşitli organik maddeler bulunan, daha çok, killi, koyu, yapışkan çamur
b.-bolmaḳ 27b/19
b. da 29a/06
baltu balta
b. 36a/06
bar var, mevcut olmak
b. 8b/05, 13b/07, 14a/03, 16a/13, 16b/14, 23b/07, 26b/16, 27a/12, 27a/13, 29a/19, 29b/05, 30b/15, 31a/12, 32b/19, 33b/09, 33b/18, 33b/19, 34a/02, 34a/11, 37b/17, 41a/04, 41b/05, 43b/08, 43b/12, 43b/17, 44a/03, 44b/10, 44b/14, 46a/16, 46a/18, 46b/18, 50a/10, 50a/13
b.-bar érmek 17a/05
b.-érmek 9a/06, 10a/03, 10a/09, 12a/10, 16a/03, 16a/04, 19a/08, 19b/12, 24a/02, 25b/01, 25b/17, 30a/01, 33a/11, 34a/07, 34a/19, 34b/05, 34b/13, 34b/17, 36b/17, 41a/13, 42a/16, 44a/13, 47b/08, 49a/05, 49a/09, 49a/15
b.-turmaḳ 4b/04
b. dur 14b/10, 21b/12, 26b/10, 31b/07
b. ı 7a/17, 47a/03
b. ımız 7b/07
b. ını 15b/11
b. ısı 47a/04
bar- varmak, ulaşmak, yardımcı fiil
b. 14b/12
b.-a almaḳ 18b/08
b.-adur 40a/08
b.-ayım (ḫıdmetiġa barmaḳ) 8a/12
b.-dı 6a/15, 9a/04, 9a/08, 9b/16, 10b/19, 11a/15, 11b/11, 15a/09, 15a/18, 15b/04, 15b/18, 18b/01, 19b/06, 19b/12, 25a/07, 29b/06, 31a/06, 32a/17, 32b/04, 32b/08, 33a/01, 35a/15, 35a/18, 35b/14, 38b/04, 39a/05, 39a/18, 39b/01, 40a/01, 43a/14, 43b/08, 43b/10, 44b/06, 45b/14, 45b/15, 47b/11, 50a/02, 50a/06, 50b/10

b.-dı (ḫaber barmaḳ) 50a/11
b.-dılar 9b/13, 12a/13, 12b/06, 14a/07, 16b/13, 17b/06, 17b/14, 19a/05, 19a/13, 19b/04, 21b/18, 22a/16, 23b/01, 32b/01, 34b/10, 39a/11, 41b/12, 44b/16, 45b/08, 46b/02, 49a/19
b.-ġān 21b/17
b.-ġan 16a/09, 20a/02, 21b/17, 29b/03, 38b/14
b.-ġanda 41a/04, 49b/18
b.-ġandın 20a/14, 29a/16, 31a/04, 34b/05, 35a/14
b.-ġanı 15b/19, 18a/16, 19b/10, 32a/18, 33a/04, 42b/06
b.-ġanları 19a/07, 22a/12, 30a/17
b.-ġay 10b/18, 11b/07, 18a/18, 20b/19, 31b/19, 32a/04, 34a/03, 34b/18, 36a/12, 42b/02
b.-ġaylar 10a/15, 12b/01, 13b/05, 14a/15, 18b/01
b.-ġaysén 8b/18
b.-ġıl 7a/13, 50b/01, 50b/11
b.-ıng̃lar 40a/13
b.-ıp 9b/01, 11a/19, 11b/13, 11b/16, 11b/16, 13b/03, 13b/16, 14a/06, 17b/13, 18b/06, 18b/17, 19a/11, 19b/19, 20a/01, 20a/09, 20b/05, 20b/16, 20b/17, 22b/01, 24b/02, 27a/02, 28b/11, 29a/01, 31a/06, 31b/01, 31b/19, 33a/19, 34a/13, 34b/07, 34b/12, 35b/13, 39b/02, 39b/15, 40b/02, 40b/11, 40b/18, 41a/06, 41b/03, 42a/05, 43a/01, 43a/05, 43b/04, 44a/02, 44a/14, 44a/15, 44b/04, 45a/05, 45b/11, 46b/18, 47b/18, 48a/17, 48b/05, 50a/17
b.-ıp (ilgeri barmaḳ) 36b/18
b.-ıp (ḳalmaḳ)
b.-ıp (ötrü barmaḳ) 13a/01, 50b/06
b.-madı 28b/15
b.-maġaysén 42b/04
b.-maḳ 9b/04, 9b/05, 30a/11, 47b/10
b.-sa 7b/02, 11a/17, 29a/11
b.-saḳ 39a/09, 42b/04
b.-sang̃ 50a/18
b.-sang̃ız 11b/06
b.-sun 8a/11, 29a/11, 47b/06
b.-sunlar 48b/13
b.-ur 7b/14, 12b/15, 21a/14, 21a/15, 32b/06, 37b/16, 37b/17, 50b/05
b.-ur avġa barmaḳ 4a/14
b.-ur érmek 2b/17, 4b/11, 5b/12
b.-urda 19b/15, 32a/02, 37a/10
b.-urġa 34b/13, 35a/16
b.-urlar 13b/18, 37b/15
b.-urmén 22b/03, 31a/03

barça hep, bütün
b. 1b/04, 1b/13, 2a/18, 3a/16, 3b/09, 3b/14, 4b/17, 5b/13, 6a/13, 7a/12, 8a/15, 9a/17, 10a/11, 11a/04, 12a/11, 13a/06, 14a/17, 16a/18, 16b/05, 16b/16, 17b/18, 19b/01, 20a/10, 20b/16, 25a/08, 26b/10, 29b/18, 31a/11, 32b/09, 32b/10, 33b/19, 34b/06,

34b/09, 35b/18, 36b/10, 41a/09, 41b/19, 42a/15, 44b/14, 45a/08, 45a/15, 45a/16, 45b/08, 48b/15, 48b/19, 49a/01, 49a/05, 49a/12, 49a/16, 49b/03, 49b/12, 50a/11, 50a/15
b. dın 1b/12, 10b/01, 16a/05, 40b/07
b. ġa 35a/04
b. nı 10b/18, 17a/10, 41a/16, 41b/09, 42b/10, 49b/05
b. nıŋ 16a/17, 34a/11, 42b/18
b. ŋız 4a/05
b. sı 8a/19, 22a/07, 34a/19
→barçı

barçı hep, bütün
b. 48a/04
→barça

bār-gāh < Far. padişah sarayı, padişah çadırı
b. ı 1b/09

barı bütünü, hepsi, tamamı
b. 3b/03, 5b/01, 6a/10, 13a/14, 18b/13, 26b/10, 29a/03, 49a/10, 50a/13
b. sı 13a/15, 13a/15, 22b/16

Barlas (k.a)
b. 49b/01

barmaḳ parmak
b. ını (barmağını) 17a/15

barusı bütünü, hepsi, tamamı
b. nıŋ 31a/17

bas- basmak, hücum etmek, baskın yapmak
b.-am 47b/04
b.-ar 46a/06
b.-ıp 6a/04, 15a/12, 41a/17, 50a/02
b.-ḳanı 40a/03, 41a/07
b.-ḳay 37a/19
b.-tılar 6b/04

basa sonra
b. 2a/15, 2a/19, 2b/02, 2b/07, 3a/12, 3b/18, 4a/01, 4a/12, 4b/13, 5a/01, 5a/06, 5b/04, 6a/02, 6a/03, 6a/11, 6b/02, 6b/04, 6b/06, 6b/11, 6b/12, 6b/12, 6b/14, 6b/18, 7a/09, 7a/15, 7a/16, 7a/18, 7b/03, 7b/08, 8a/02, 8a/04, 8a/09, 8a/12, 8a/13, 8a/16, 8b/02, 8b/03, 8b/05, 8b/07, 8b/179a/01, 9a/02, 9a/04, 9a/12, 9a/14, 9a/16, 9a/18, 9a/19, 9b/10, 9b/11, 10a/15, 10a/18, 10b/03, 10b/05, 10b/07, 10b/10, 10b/11, 10b/13, 10b/18, 11b/04, 11b/06, 11b/16, 11b/17, 12a/01, 12a/06, 12a/08, 12b/03, 12b/05, 12b/10, 12b/12, 12b/15, 12b/16, 13a/02, 13a/16, 13b/02, 13b/09, 14a/11, 14a/12, 14a/13, 14a/15, 15a/11, 15a/15, 15a/17, 15b/06, 15b/08, 15b/10, 15b/11, 15b/13, 15b/15, 15b/19, 16a/01, 16a/03, 16a/13, 16b/09, 16b/12, 16b/14, 16b/16, 17a/02, 17a/07, 17a/12, 17b/17, 17b/19, 18a/03, 18a/05, 18b/01, 18b/03, 18b/16, 18b/19, 19a/01, 19a/03, 19a/08, 19a/10, 19a/10,

19a/12, 19a/16, 19a/16, 19a/18, 19a/19, 19b/03, 19b/11, 20a/01, 20a/02, 20a/02, 20a/04, 20a/06, 20a/07, 20a/09, 20a/15, 20a/16, 20b/01, 20b/02, 20b/04, 20b/05, 20b/11, 20b/12, 20b/13, 21a/05, 21a/07, 21a/10, 21a/13, 21a/16, 21a/17, 21b/02, 21b/08, 22a/05, 22a/19, 22b/07, 22b/17, 23a/08, 23a/08, 23a/11, 23a/13, 23b/05, 23b/12, 23b/12, 23b/18, 24a/01, 24a/07, 24a/10, 24a/15, 24a/17, 24a/17, 24b/03, 24b/17, 25a/04, 25a/06, 25a/07, 25a/18, 25b/14, 25b/19, 26b/02, 26b/06, 26b/09, 26b/12, 26b/13, 26b/15, 27a/03, 27a/04, 27a/08, 27a/10, 27a/13, 27a/17, 27b/02, 27b/03, 27b/05, 27b/10, 28a/04, 28a/10, 28b/01, 28b/04, 28b/06, 28b/08, 28b/17, 29a/02, 29a/09, 29a/13, 29a/16, 29b/14, 29b/15, 29b/19, 30a/03, 30a/05, 30a/14, 30b/05, 30b/07, 30b/13, 31a/07, 31a/09, 31a/12, 31a/18, 31b/02, 31b/05, 31b/06, 31b/08, 31b/09, 31b/10, 31b/12, 31b/16, 32a/04, 32a/08, 32a/11, 32b/01, 32b/05, 32b/07, 33a/06, 33a/14, 33b/14, 33b/17, 34a/01, 34a/04, 34a/06, 34a/08, 34a/12, 34b/02, 34b/06, 34b/08, 34b/12, 34b/14, 34b/16, 35a/05, 35a/08, 35a/10, 35a/12, 35a/17, 35a/19, 35b/07, 36a/04, 36a/10, 36a/16, 36a/18, 36b/06, 36b/09, 36b/18, 37a/04, 37a/05, 37a/07, 37a/09, 37a/11, 37a/14, 37b/02, 37b/06, 37b/13, 38a/01, 38a/05, 38a/08, 38b/02, 38b/09, 38b/11, 38b/12, 38b/15, 38b/17, 38b/19, 39a/01, 39a/04, 39a/10, 39a/11, 39a/16, 39a/17, 39a/19, 39b/04, 39b/07, 39b/10, 39b/12, 40a/01, 40a/04, 40a/11, 40a/15, 40a/18, 40a/19, 40b/01, 40b/02, 40b/03, 40b/06, 40b/09, 40b/16, 41a/03, 41a/08, 41a/10, 41a/16, 41b/05, 41b/09, 41b/16, 42a/03, 42a/06, 42a/12, 42a/15, 42a/18, 42b/03, 42b/05, 42b/08, 42b/19, 43a/01, 43a/06, 43a/08, 43a/12, 43a/17, 43b/03, 43b/04, 43b/07, 43b/09, 43b/19, 44a/07, 44a/10, 44a/11, 44a/17, 44b/01, 44b/10, 44b/12, 44b/16, 44b/19, 45a/02, 45a/04, 45a/06, 45a/10, 45a/18, 45b/05, 45b/10, 45b/12, 45b/17, 46a/01, 46a/10, 46a/12, 46a/13, 46a/14, 46a/19, 46b/04, 46b/06, 46b/08, 46b/11, 46b/13, 46b/15, 46b/17, 46b/18, 46b/18, 47a/01, 47a/10, 47b/03, 47b/05, 47b/07, 47b/11, 47b/13, 47b/15, 47b/18, 48a/01, 48a/04, 48a/08, 48a/12, 48a/14, 48a/15, 48a/18, 49a/04, 49a/12, 49a/13, 49a/16, 49a/18, 49b/01, 49b/03, 49b/08, 49b/11, 49b/16, 49b/18, 49b/19, 50a/01, 50a/04, 50a/04, 50a/05, 50a/09, 50a/11, 50a/15, 50a/16, 50a/17, 50b/05, 50b/07,

50b/09, 50b/10, 50b/12, 50b/14, 50b/16

basaṭ < Ar. yayma, yayılma, genişleme
b. ını 30a/19

baṣīret < Ar. görüş, bilgili olma, zekilik, kesin delil, kalp gözüyle görme
basiret közi < Ar.+Türk. idrak etme, kavrama
b. 35a/08

baş **1** kafa, ser
b. ıda 32b/09
b. ıġa 42b/13
b. ını 4a/10
b. larıdın 28a/03
b. larıġa 28a/02, 36b/10, 37a/04
b. larını 42a/17
2 huzur
b. ıġa 6b/14, 9b/09, 9b/12, 10a/15, 12a/14, 12a/17, 13b/05, 14a/15, 17a/08, 17a/09, 18a/01, 19b/01, 29b/04, 30a/12, 33a/04, 35b/11, 40a/15
b. ıġa bolmaḳ) 4a/06
b. ıġa kélmek 6b/02
b. ıda 15b/05
b. larıda 36b/12
b. larıġa 18a/01
başıġa kélmek huzuruna gelmek
b. 6a/01
başıġa tökmek hücum etmek, saldırmak
b. 9a/11
3 boyun eğmek
b.-indirmek 6a/18
b.-indürmek 10a/09
baş indirmek buyruk altına girdirmek
b. 6a/18
4 kabul etmek
b.-tartmaḳ 7a/07
5 en önce
b. dın 3a/08, 7a/17, 18b/13, 24b/05, 31a/09, 33b/16, 40a/02
6 akıl, düşünce
b. da 22a/04
b. ıda 10a/09, 30a/01, 40a/09
b. ıġa 15a/16, 28a/12
7 önder, başbuğ
b. 26b/04
b. bolmaḳ 10b/03, 26b/04
b. ı 25b/08
8 bir şeyin çevresi
b. ıda 16b/11, 19a/19, 22b/18, 23a/07, 38a/02, 40b/11
b. ıġa 43a/04
9 üstte bulunma
b. ın 21b/05, 31a/13

başaḳ arpa, yulaf gibi ekinlerin başını taşıyan kılçıklı baş, ok
b. 17a/15
a. dın 29a/03
b. ı (başaġı) 14b/06

başla- başı çekmek, bir işi yapmaya koyulmak
b.-b 11b/12, 22b/08, 38b/02, 43b/04
b.-dı (ḳıla başlamaḳ) 5b/08, 16b/06, 22b/02

b.-dı (saça başlamaḳ) 32b/12
b.-dı (tégüre başlamaḳ) 20a/18
b.-dılar (ḳıla başlamaḳ) 30a/01
b.-dılar (ata başlamaḳ) 19b/02, 25b/03, 25b/04
b.-dılar (ayta başlamaḳ) 18b/19
b.-dılar (ḳıla başladılar) 19b/01

Baştan Deresi (k.a)
b. din 7b/09

bat hemen, çabuk
b. 7a/14, 7b/12, 33b/09, 43b/18, 45a/14
b.-bolmaḳ 32a/10

bat hemen, çabuk
b. 27b/01

batraḳ daha çabuk
b.-ḳılmaḳ 31b/14, 19b/17

Bāyezīd (k.a)
b. 27a/03, 32a/12

Bāyezīd-Bég (k.a)
b. 13b/04, 14a/07, 14a/07, 14a/14, 14b/11, 14b/14, 15a/10, 15a/17
b. ge 13a/11, 13b/17
b. ni 15a/19

Bāyezīd-Celāyir (k.a)
b. 10b/14, 12a/13, 31a/12
b. de 10a/05
b. niṅg 37b/12

Bāyezīd-Tuġluḳ-Témür Ḫan (k.a)
b. 12a/19

Bayram-Şāh-Ārlāt (k.a)
b. 50b/02

Baysun (y.a)
b. da 33a/15

bāzergān < Far. tacir
b. 41a/18
b. lar 34b/15, 41a/17

ba'żı < Ar. bazı, kimi, bir kısım
b. 1b/11, 2a/17, 10a/05, 18b/19, 19a/01, 41b/10
b. larġa 16a/04

be < Far. -e, -a; ön ek

*** be-cān** < Far. cana
b. 14a/18

***be-dām kirmek** < Far.+Türk. tuzağa düşmek
b. 33a/09

***be-dergāh** < Far. dergaha
b. ı (be-dergāh-ı sultān Ṣāḥib-Ḳırān-Muḥammed-Ḫ^{v}āce) 50a/14

***be-dīd** < Far. görmeye, göze
b. 32b/15

***be-ġāyet** < Far.+Ar. sonuna kadar, son derece
b. 32b/11, 36b/09, 40a/10

***be-ḥayāt** < Far.+Ar. hayata
b. 1b/14

***be-ḥażret** < Far.+Ar. ḥażrete
b. 5b/04

***be- ḫ^{v}āb tüşmek** < Far.+Türk. uykuya dalmak
b. 21b/05

***be-kitābe** < Far.+Ar. yazı
b. 5a/04

***be-şecā'at** < Far.+Ar. cesurlukta, yiğitlikte

b. 23a/10
***be-tīġ** < Far. kılıçla
b. 47a/04
bedāyi‘ < Ar. icatlar, yeni yaratanlar
b. i (bedāyi-i āsār-ı şerif) 5a/04
bed-baḫt < Far. talihsiz, bedbaht
b. 9a/11
b. a 17a/17
b. lar 17a/11
b. larnıñ 17a/05
b. nıñ 16b/13
bed-baḫtlıḳ < Far.+Türk. talihsizlik, bedbahtlık
b. ıdın (bed-baḫtlıġıdın) 18a/10
Bedeḫşān (y.a)
b. 7a/12, 10a/08, 12b/08, 22a/12, 22a/14
b. ı (Şāh-Muhammed-i Bedahşān-ı Şāmī) 48b/17
b. nıñ 12b/08
bedevī < Ar. çölde ve çadırda yaşayan kimse
b. 12b/11
b. ge 13a/17
be-devr < Far.+Ar. dönem
b. i (be-devr-i şehenşāh-ı nīkū-sirişt) 2a/05
bed-gümān < Far. şüpheci
b.-bolmaḳ 14a/03, 14a/12
bed-gümānlıḳ < Far.şüphecilik
b. 14a/12
bed-ḫu < Far. kötü tabiat
b. 18a/09
behişt < Far. cennet
b. 32b/09, 49a/04
b. (bāġ-ı bihişt) 2a/05
b. i (behişt-i berrīn) 32b/17
b. i (behişt-i berrīnniñ) 49b/14
behr < Far. nasip, kısmet, günün bir kısmı
b. i (behr-i cihān) 49a/09
Behrām (k.a)
b. 32a/14, 34a/09, 37a/09, 43b/06, 43b/08, 45b/11, 45b/12
b. (şīr-i Behrām) 20a/13
Behrām-Celāyir (k.a)
b. 19a/04, 19a/06, 24a/04, 32a/11, 33a/19, 43b/03, 45b/09
b. ġa 48b/10
behre < Far. hisse, pay, kazanç
b.-tapmaḳ 2a/15
b. sidin 35a/08
***behre-mend** < Far. hisseli, pay sahibi
b.-bolmaḳ 6a/13
Behrīn (k.a)
b. dın (Behrīn ḳavmıdın) 25b/07
beḳā‘ < Ar. evler, saraylar
b. i (beḳā-i beḳā) 2a/12
belā < Ar. bela, musibet
b. 14a/06, 16a/15, 16a/16, 25b/14
b. dın 47b/16
b. (ḳahr-ı belā) 12a/02
Belḫ (y.a)
b. 20b/11, 21a/07, 21a/15, 49b/18
b.çérig-i Belḫ 21a/17
b. de 10a/07, 49b/01
b. dın 49a/19

b. ḳa 22a/10, 29b/06

Belḫ Vılāyatı (y.a)

b. da 7a/09

Belḫvān (y.a)

b. 22b/07

Belḳıs (k.a) Hz. Süleyman'ı ziyaret etmiş

olan Şiba kraliçesinin adı

b. 26a/13

bend < Far. bağ, ip, set, esir bağı

b. 13a/03

b.-ḳılmaḳ 50b/16

b. din 27a/02

b. ġa 24a/12

b. i (bend-i dervāzeni) 36a/06

bende < Far. kul, köle

b. 24b/17, 26b/12

b. ge 1b/10

b. i (bende-i ḥaḳīr-i ḫāḳ-sārġa) 2b/02

b. i (bende-i kemīne) 2a/19

b. larıġa 1b/11

b. ler 42b/03

b. leri 11b/08

b. leridin 40a/04

b. lerini 2b/18

b. lik 40a/08

b. ni 27a/11

b. niñg 2b/13

b. sıġa 11a/04, 24b/09

b. sige 2b/13, 16a/14, 35a/06

b. simén 50a/19

Berāt-Ḫ^{v}āce (k.a)

b. 41b/02

ber-cūst < Far. araştırarak

b. 19b/19

ber-eṭrāf < Far.+Ar. çevresi

b. ı (ber-eṭrāf-ı cūyibār) 27a/15

beri yakın, daha yakın

b. 10a/04, 10b/09, 18b/10, 20b/08, 22a/09, 40a/19, 43a/02

***beri kéltürmek** geri getirmek

b. 39a/19

berk sağlam

b. 39a/01

b.-bolmaḳ 35a/10

b.-tutmaḳ 36b/19

berrīn < Far. en yüksek, üstün

b. (behişt-i berrīn) 32b/17

b. niñg (behişt-i berrīnniñg) 49b/14

ber-ṭaraf < Far.+Ar. bir yana, şöyle dursun

***ber-ṭaraf bolmaḳ** < Far.+Ar.+Türk. ortadan kalkmak

b. 19a/14, 32b/19, 37b/03, 46a/16

bes < Far. yeter, yeterli, kafi, çok

b. 19a/11, 32a/05, 42b/18

b.-bolmaḳ) 35a/12

besī < Far. yeterli

b. 27a/12, 37a/01, 43b/15

b.-ḳılmaḳ 49a/11

best < Far. bağlama

b. 35b/19

beşāret < Ar. müjde

b. 25a/05

b. ini 20a/16

beyābān < Far. çöl, ova, kır

b. larda 16b/11

b. ī (ġūl-ı beyābānī) 17b/01

beyān < Ar. söyleme, bildirme
b. 5a/02
b.-ḳılmaḳ 5a/05, 5a/08, 23a/06
b.-(muciz-i beyān) 5a/01
b. ı (beyān-ı ṣıfatıda) 1b/03
b. ıda 24b/16

beyt < Ar. şiirde iki mısra, beyit
b. 3a/01, 3a/08, 3a/13, 3b/03, 4a/15, 4b/19, 5a/08, 6b/17, 7a/04, 7a/16, 7b/06, 7b/19, 9b/04, 9b/14, 11a/12, 12a/07, 12b/04, 12b/14, 13a/03, 13a/06, 13b/11, 14b/02, 14b/10, 14b/12, 15a/01, 16b/01, 16b/13, 17a/03, 17a/08, 17b/10, 18a/04, 20b/19, 21a/12, 21b/12, 22b/06, 22b/15, 23b/03, 23b/11, 23b/14, 26b/05, 27a/05, 28a/17, 29a/05, 30b/18, 31b/04, 31b/15, 32b/08, 32b/12, 32b/15, 32b/16, 33a/08, 33b/18, 34a/05, 34a/19, 35a/11, 36a/07, 36b/04, 36b/13, 36b/19, 37b/10, 38a/10, 39a/13, 40b/08, 41b/06, 42a/01, 42a/14, 43a/11, 43b/12, 45a/07, 45b/01, 45b/08, 47a/02, 48a/06

bezm < meclis
b. 42a/02
b. ide (rezm-i bezmide) 13a/13

bég bey, mir
b. 5b/11, 10b/13, 11b/17, 16a/19, 28a/19, 28b/05, 35a/19, 44b/01, 45b/18, 50b/02
b. din 30a/12
b. i 18b/01, 50a/10, 50a/11
b. idin 27a/07
b. ler 7b/10, 8a/19, 8b/15, 9a/17, 9b/02, 11b/07, 11b/17, 12a/01, 21a/18, 26a/02, 29a/09, 29a/09, 34b/03, 38b/14, 40a/19, 40a/19, 41b/09, 42b/03, 48a/01, 48b/15, 48b/18, 49a/05, 49a/16, 49a/18
b. lerdin 12a/15, 13b/15, 16b/05, 44a/08
b. lerge 49a/16
b. lerġa 40a/12, 48a/08, 49a/17
b. leri 5b/14, 7a/02, 7a/10, 7a/19, 8b/13, 9b/03, 10b/11, 11a/01, 11b/16, 12a/08, 12a/11, 12b/01, 16a/02, 22b/08, 22b/10, 22b/10, 28b/19, 33b/19, 34b/18, 49b/04, 49b/08, 49b/09
b. leridin 5b/13, 13b/03, 15b/08, 16a/05
b. lerige 34b/11
b. lerini 5b/10, 7a/18
b. leriñg 26b/18
b. lerni 11b/13, 27a/03, 34a/11, 36b/02
b. lerniñg 8b/17, 10a/12
b. ni 9a/12, 33a/06, 39b/19, 49b/15
b. niñg 8a/11, 9a/13
b. niñg (ḥażret-i bégniñg) 12b/15

Bégéçek (k.a) Tuğluk Timur Han'ın Emirlerinden.
b. 10b/13, 16b/06, 22b/10, 25a/13, 26a/03
b. bég 25b/19

b. ni 16a/06, 16b/05
b. niŋ 19b/07, 21b/18, 25b/08
Bégi-Şāh (k.a)
b. 38a/15, 40a/04
b. nı 40b/11
b. nıŋ 40a/14
bél insan bedeninde göğüs ve karın arasındaki bölüm
b. den 17b/07
b. din 28a/13
b. idin 28a/13
b. ige 4b/10
b. imizge 47b/01
b. leriġa 21a/08, 32b/02
bér- bir şeyi birisine uzatmak
b.-di 3a/02, 5b/02, 15b/07, 15b/11, 16a/07, 17b/12, 18b/13, 25a/03, 38b/18, 47b/16, 48b/11, 48b/11, 48b/12, 48b/12, 48b/13, 49b/06, 49b/06
b.-di (adlī bérmek) 2a/06
b.-di (ant bérmek) yemin etmek 47b/17, 47b/19
b.-di bérmek 3b/17
b.-di (cevāb bérmek) 29a/11
b.-di (fermān bérmek) 23b/04
b.-di (ḫaber bérmek) 8b/18, 13a/11
b.-di (icāzet bérmek 11b/10, 12b/13, 34b/15, 35a/13, 43a/13
b.-di (köŋül bérmek) bütün varlığı ile bağlanmak 17b/02
b.-di (manṣıb bérmek) 49b/05, 49b/11
b.-di (perveriş bérmek) 4a/01
b.-di (revāc bérmek) 5b/02
b.-di (rıżā bérmek) 42b/05
b.-di (ṭoy bérmek) 50b/07
b.-di)va‘de bérmek) 8b/12
b.-di (yaraşa bérmek) 49a/17
b.-di (yoru bérdi) 20a/18
b.-di (yoru bérmek) 6b/08, 45a/12
b.-di (cevāb bérmek) 43a/07
b.-diler 12a/02
b.-diler (cevāb bérmek) 20a/08
b.-diler (haber bérmek) 34b/15
b.-diler (yibere bérmek) 26a/03
b.-diler (yoru bérmek) 34b/07
b.-edür (ḫaber bérmek) 38a/11
b.-eyim 8b/13, 19a/15
b.-gen (perveriş bérmek) 2b/19
b.-gen (vade bérmek) 25b/15
b.-gey 18a/04, 30b/15, 31a/04, 32a/10, 33b/05
b.-geysén (ḳarār bérmeksén) 4a/19
b.-geysin (yol bérmek) 47b/04
b.-gil (ḳoya bérmek) 18a/07
b.-ip 8b/12, 13b/19, 14b/01, 14b/09, 18a/12, 25b/06, 39b/17, 44a/03
b.-ip (va‘de bérmek) 19a/05, 34b/06
b.-ip (çérig bérmek) 32a/12
b.-ip (icāzet bérmek) 13b/02, 33b/06, 49a/18
***köŋül bérmek** bütün varlığı ile bağlanmak
b.-ip 11b/07, 41b/19

b.-ip (rıża bérmek) 8a/14
***tesgīn bérmek** sakinleştirmek
b.-ip 48a/11
b.-medi 33b/18
b.-megey (cevāb bérmek) 18a/04
b.-megeysén 33a/14
b.-mes (pūl bérmek) 47b/16
***nişān bérmek** göstermek
b.-mey 13a/07
b.-se 27a/11, 27a/12
b.-sünler 41a/19
b.-ür 16a/15, 16a/15, 29a/06
b.-ür bérmek 23a/05
***cür'et bérmek** cesaretlendirmek
b.-ür 37a/18
b.-ür (haber bérmek) 24b/14, 31b/06
b.-ür (raiyyet bérmek) 8a/13
bérkit- sağlamlaştırmak
b.-gey 16b/13
b.-geyler 9a/02, 33b/02
b.-geyler (tutup bérkitmek) 8b/03
b.-ip 24b/06, 25a/06
b.-ip (tutup bérkitmek) 50b/08
b.-ti 8a/07, 9a/02, 13b/07, 30a/08, 32b/15
b.-tiler 26a/04, 39b/03, 40a/18, 41a/16
b.-ür 40a/08
béş beş
b. 7b/01, 9a/07, 12b/17, 18b/06, 23a/16, 23a/17, 34b/18, 37a/07, 37a/13, 41b/01, 42b/15, 44a/16, 44b/02, 45b/04
b. de 26a/06
b. din 11b/02
b. ide 3a/04
b. inçi 3b/16
béşik süt çocuklarını yatırmaya ve sallayarak uyutmaya yarayan, tahta veya demirden yapılmış bir çeşit küçük karyola
b. idin (beşigidin) 3b/19
bī-'āḳıbet < Far.+Ar. sonsuz, sonuçsuz
b.-(ḫōd-rāy-ı bī-āḳıbet) 50b/16
bi'āt ḳılmaḳ < Ar. bir kimsenin egemenliğini tanımak
b. 49a/01
bī-ādablıḳ < Far.+Ar.+Türk. edepsizlik
b. 19a/19
bī-davlat < Far.+Ar. devletsiz
b. dın 50a/15
bī-dādlıḳ < Far.+Türk. adaletsizlik
b. 5b/08
bī-gāne< Far. yabancı, ilgisiz
b. 27a/16
b.-bolmaḳ 33a/03
b.-turmaḳ 4b/01
bī-ḫān ü mān < Far. yersiz, yurtsuz
b.-bolmaḳ 10b/04
bī-istiṭā'at < Far.+Ar. güçsüz, kudretsiz
b. ı (bī-istiṭā'at-ı turāb) 2b/01
bī-ḳarār < Far.+Ar. kararsız
b.-bī-karār ḳılmaḳ 4a/19
bī-naẓīr < Far.+Ar. eşsiz, benzersiz

b. i (bī-naẓīr-i ‘ālem) 17b/10

bī-niyāz < Far.+Ar. duasız

b. 5a/06

bī-raḫm < Far.+Ar. acımasız, merhametsiz

b. ını 23a/01

bī-şumār < Far. sayısız, pekçok

b. 7b/07

bī-tavaḳḳuf < Far.+Ar. durmadan

b. 31b/02

bī-vefālıḳ< Far.+Ar.+Türk. vafasızlık

b. ıdın (bī-vefālığıdın) 29a/04

bīḫ < Far. kök

b. ıdın 50b/12

bīneş < Far. bashiret, vukuf

b. 5a/10

bil- bir şey hakkında bilgisi, malumatı olmak

b. 16b/02, 23b/11

b.-di 8a/13, 8b/05, 11a/17, 19a/01, 29b/05, 30b/17, 31a/02, 31b/08, 31b/09, 37a/15, 39a/17, 41a/18, 46b/16

b.-di (‘ahd bilmek) 33a/17

b.-di (yaḳīn bilmek) 18a/04, 23a/09, 33b/18

b.-geli 43a/05

b.-gey (ḫaber bilmek) 34b/12

b.-geyler (ḫaber bilmek) 32a/04

b.-gil 2a/04, 9b/05

b.-güçi 11a/16, 50b/12

b.-ip 6b/11, 9a/18, 28b/01, 32a/06, 40b/18

b.-ip (ġanīmet bilmek) 26a/15

b.-ip (ḫaber bilmek) 20b/13, 21b/16, 32a/13, 50b/05, 50b/11

b.-iñg 11a/13

b.-medi 10b/17, 47b/10

b.-mediñg 14b/03

b.-megey 33a/08, 39b/09

b.-mem 34a/19

b.-mes 16b/10

b.-mes érmek 7b/11

b.-mesler 31b/12

b.-mey (fāyda bilmek) 14b/03

b.-ür 14b/01, 22b/15, 38b/02, 40a/07, 40b/19, 41b/18, 44a/12

b.-ürler 31a/11

b.-ürler (tég bilmek) 13a/13

b.-ürmén 33b/13

binā < Far. yapma, kurma

b.-bolmaḳ 33b/04

bir bir, sayı ismi

b. 1b/06, 1b/11, 3a/08, 3a/08, 3a/09, 4a/07, 4a/08, 4b/07, 4b/10, 4b/14, 5b/18, 6a/14, 6b/06, 6b/09, 6b/10, 7b/17, 8b/04, 8b/06, 8b/08, 9a/02, 9a/06, 9a/11, 9a/13, 9b/18, 10a/02, 10a/09, 10b/03, 10b/03, 11a/06, 13a/10, 13a/15, 14a/17, 14b/03, 14b/16, 15a/05, 15b/04, 15b/05, 16a/13, 16a/13, 17b/04, 17b/05, 17b/07, 17b/08, 17b/11, 17b/12, 17b/14, 18a/02, 18b/07, 18b/08, 18b/09, 18b/13, 18b/13, 18b/17, 19a/08, 19a/18, 19b/16, 20a/03, 20a/03, 20a/06, 20a/10, 20b/17, 21a/03, 21a/08, 21a/12, 21b/15, 22a/06, 22a/08, 22a/09,

22b/16, 22b/17, 23b/05, 23b/07, 24a/05, 24a/11, 24b/09, 25b/07, 25b/08, 26a/01, 26b/04, 28b/13, 28b/16, 29a/01, 29a/12, 29b/17, 30a/13, 30b/08, 31b/12, 31b/14, 32a/16, 33b/11, 34a/07, 34a/09, 34b/01, 34b/13, 35a/10, 35b/05, 35b/19, 36b/16, 36b/17, 36b/19, 37a/09, 37a/10, 37a/17, 37b/03, 37b/17, 37b/19, 38a/03, 38a/04, 38b/02, 39a/04, 39b/10, 39b/14, 40a/09, 40b/09, 40b/10, 41a/04, 41a/09, 41a/13, 41a/13, 41a/15, 41b/09, 41b/18, 42a/12, 42a/12, 42b/10, 42b/11, 42b/13, 42b/18, 43a/03, 43a/06, 43b/01, 43b/09, 43b/18, 44a/03, 44a/06, 44a/18, 44b/05, 45a/08, 45a/16, 45b/16, 45b/18, 46a/08, 46b/09, 46b/10, 46b/18, 47a/09, 47a/10, 47a/11, 47a/11, 47a/14, 47b/15, 47b/16, 48a/03, 48a/04, 48b/12, 49a/08, 49b/05, 49b/05, 49b/11, 49b/12, 49b/15, 49b/15, 50a/02, 50a/05, 50a/13, 50b/12

b. de 49a/08

b. i 5a/03, 5a/17, 5a/17, 5b/02, 5b/02, 7b/12, 23a/16, 45a/13

b. ide 10b/08

b. idin 5a/18, 5a/18, 5b/01, 5b/01

b. ni 7b/08

b. ning 33b/03

bir bir teker teker, ayrı ayrı

b.-atmaḳ 17a/18

b.-aytmaḳ 37b/09

b.-bolmaḳ 10b/02, 19b/04, 28a/09, 37a/17, 40b/08, 44b/11, 45b/07

b.-étmek 17a/10, 37a/06, 40b/03, 42b/11

b.-ḳılmaḳ 15a/14, 44b/04

birbiri zamir, yekdiger

b. 8a/02, 8b/03, 8b/15, 10a/14, 10a/17, 18a/17, 20b/01, 25a/14, 25b/08, 30a/11, 36a/14, 40b/04

b. din 6a/01, 28b/11

b. ge 6a/10, 6b/03, 7b/17, 10a/09, 10a/19, 13b/11, 14a/19, 15a/12, 15b/03, 21a/10, 21b/03, 22b/19, 25a/17, 25b/10, 25b/12, 25b/12, 28b/18, 30a/01, 34a/18, 38b/17, 41b/13, 42a/06, 44b/16, 47a/06

b. ġa 14b/04

b. miz 33a/11, 33b/12

b. mizge 33a/13, 46a/16

b. mizni 33b/16, 33b/17, 40b/15

b. n 28b/12, 39a/04

b. ni 16b/12, 17b/05, 18a/19, 19b/14, 25b/14, 27b/11

b. ning 15b/15

birer bir sayının her birine bir veya her defasında bir tane anlamına gelen üleştirme şekli

b. 11a/03

birev birisi

b. 11a/03, 25a/02, 36b/19

b.-kélmek 50b/02

b. din 31b/07

b. ġa 34b/01
b. ni 32a/03
b. niñg 25a/02, 47b/13
biri zamir, bir kimse
b. 4a/07, 9a/10, 10b/03, 11a/05, 12b/04, 12b/04, 23b/18, 25b/08, 26b/13, 27a/05, 27a/05, 30a/08, 30b/08, 37b/07, 37b/07, 40a/19, 40a/19, 44a/14
b. dür 48a/03
b. ge 46a/13
b. ġa 30b/12, 49b/11
b. ni 1b/07, 48b/12
birik- birikmek, yığılmak
b.-ip 3b/16, 10a/14, 32a/09, 36a/15, 42a/19
b.-se 11a/11, 11a/12
b.-ti 12a/11
birle ile
b. 1b/03, 1b/11, 2b/08, 4a/08, 4a/15, 6b/10, 7b/07, 8a/02, 8b/16, 14b/07, 17a/09, 18a/17, 23a/11, 23a/13, 27b/18, 30b/18, 33a/09, 35a/10, 39a/14, 50a/13
→ ile
Birmis Mevżi'ī (y.a)
b. de 40b/03
bisyār < Far. çok
b. 9a/06, 14b/05, 29a/06, 36b/06, 47a/15
b.-érmek 8b/10
b.-körmek 49a/11
b.-(māl-ı bisyār) 6b/14
bit- bitmek
b.-ip 5a/05, 15b/12, 31a/14
biti- yazmak
b.-p 32a/08
b.-dük 37b/02
biyik büyük
b. 18a/14, 23b/04
b.-bolmaḳ 23b/17
biz I. çoğul şahıs zamiri
b. 7b/12, 20a/08, 20b/19, 35b/11, 39a/09, 41a/03, 41a/04, 41a/04, 43b/09, 46b/05
b. ge 8b/16, 20b/18, 26b/03, 26b/04, 26b/04, 33b/04, 41a/02, 47a/17
b. ler 46b/04
b. lerge 39a/15, 47b/02
b. ni 34b/14
b. niñg 7b/01, 7b/13, 7b/13, 7b/15, 20b/18, 35b/12, 50a/17
bol- olmak
b.-dı 5a/16, 5a/18, 5a/18, 5b/01, 5b/01, 8a/01, 10a/14, 12a/04, 12a/05, 13b/13, 13b/15, 23b/15, 23b/18, 25a/11, 25a/16, 26a/07, 27b/14, 29a/04, 31a/19, 31b/18, 32a/11, 34a/05, 35a/12, 43b/19, 45b/03, 49b/17, 49b/17, 50a/07
b.-dı (revān bolmaḳ) 13a/04
b.-dı (yaḳut bolmaḳ) 43a/11
b.-dı (yoḳ bolmaḳ) 12a/04
b.-dı (āşikāḳ bolmaḳ) 3a/08
b.-dı (āyān bolmaḳ) 5a/16
b.-dı (āzūrde bolmaḳ) 14a/14
b.-dı (azāb bolmaḳ) 49a/11
b.-dı (balçıḳ bolmaḳ) 27b/19
b.-dı (ber-ṭaraf bolmaḳ) 32b/19

b.-dı (bes bolmaḳ) 35a/12
b.-dı (bī-gāne bolmaḳ) 33a/03
b.-dı (birbir bolmaḳ) 40b/08
b.-dı (cem‘ bolmaḳ) 48b/16
b.-dı (dem-sāz bolmaḳ) 42a/11
b.-dı (eksük bolmaḳ) 31a/01
b.-dı (fermān-buradār bolmaḳ) 24b/17
b.-dı (fermān bolmaḳ) 30b/04, 48b/13
b.-dı (ġanī bolmaḳ) 42a/15
b.-dı (hākim bolmaḳ) 14b/12, 32a/14, 38a/16
b.-dı (ḫaber-dār bolmaḳ) 15a/03
b.-dı (ḫaber bolmaḳ) 38b/09
b.-dı (ḫan bolmaḳ) 26b/09
b.-dı (ḫasta bolmaḳ) 41b/08
b.-dı (içre bolmaḳ) 5a/11
b.-dı (işāret bolmaḳ) 2b/01
b.-dı (ḳan bolmaḳ) 36b/14
b.-dı (ḳara bolmaḳ) 41b/15
b.-dı (ḳıb ḳızıl bolmaḳ) 25b/13
b.-dı (ḳızıl bolmaḳ) 34a/16
b.-dı (köprek bolmaḳ) 44b/14
b.-dı (lāle-zār bolmaḳ) 40b/06
b.-dı (la‘l dék bolmaḳ) 14b/08
b.-dı (luṭf bolmaḳ) 26b/10
b.-dı (ma‘lūm bolmaḳ) 38b/12
b.-dı (mecrūh bolmaḳ) 19b/03
b.-dı (melūl bolmaḳ) 47a/15, 48a/13
b.-dı (meşġūl bolmaḳ) 12b/19, 32a/01,
b.-dı (meşhūr bolmaḳ) 30a/14
b.-dı (muhaḳḳaḳ bolmaḳ) 3a/18
b.-dı (muḳarrer bolmaḳ) 47b/07
b.-dı (musaḫḫar bolmaḳ) 3b/03, 24a/12, 39b/18
b.-dı (mübeddel bolmaḳ) 26a/19
b.-dı (müsellem bolmaḳ) 47b/03
b.-dı (müteveccih bolmaḳ) 15b/14, 16a/01, 19b/09, 22a/10, 27a/01, 29a/13, 32a/18, 33b/08, 37a/15, 38b/06, 38b/10
b.-dı (müyesser bolmaḳ) 29b/19
b.-dı (nāsiḫi bolmaḳ) 1b/13
b.-dı (pādşāh bolmaḳ) 6a/19
b.-dı (perīşān bolmaḳ) 32b/11
b.-dı (peydā bolmaḳ) 10a/03, 27b/18
b.-dı (revān bolmaḳ) 28a/14, 28b/16, 32b/13, 50a/13
b.-dı (sipeh bolmaḳ) 45b/08
b.-dı (siyāh bolmaḳ) 47a/06
b.-dı (su bolmaḳ) 27b/19
b.-dı (süvār bolmaḳ) 35a/12
b.-dı (şād bolmaḳ) 28a/17
b.-dı (ta‘alluḳ bolmaḳ) 26b/04
b.-dı (taḥḳīḳ bolmaḳ) 12a/06
b.-dı (ṭarīḳ bolmaḳ) 6a/09
b.-dı (ṭelef bolmaḳ) 6a/02, 10a/12, 13b/15, 29a/08, 38b/02
b.-dı (tola bolmaḳ) 13b/12, 27b/18
b.-dı (uruş bolmaḳ) 7b/19, 15b/03, 15b/03, 19b/01, 34a/15, 47a/05
b.-dı (vāḳı‘ bolmaḳ) 8a/18, 12a/06, 26a/11, 27a/07, 29a/08, 32b/07,

b.-dı (vāḳıf bolmaḳ) 15a/09, 29b/05
b.-dı (vehm bolmaḳ) 44b/10
b.-dı (yaġı bolmaḳ) 50a/18
b.-dı (yaḳın bolmaḳ) 47b/11
b.-dı (yaḳın bolmaḳ) 14a/04, 25a/04
b.-dı (yaman bolmaḳ) 16b/08
b.-dı (yaruk bolmaḳ) 3a/04, 13a/07, 26a/18, 42a/09, 49b/04
b.-dı (yoḳ bolmaḳ) 49a/13
b.-dı (zāhir boldı 3a/07
b.-dı (ẓāhir bolmaḳ) 3a/03, 3a/08, 12b/11
b.-dı (żāyi‘ bolmaḳ) 5b/18
b.-dı (zaḫmvār bolmaḳ) 21b/04
b.-dı (zerre bolmaḳ) 29a/03
b.-dı (zībā bolmaḳ) 49a/05
b.-dılar (müteveccih bolmaḳ) 42b/07
b.-dılar (bir bir bolmaḳ) 19b/04
b.-dılar (cāzim bolmaḳ) 29a/10
b.-dılar (cem‘ bolmaḳ) 50a/12
b.-dılar (ḫılāṣ bolmaḳ) 45a/07
b.-dılar (ḫōş-ḥāl bolmaḳ) 25a/08
b.-dılar (kāṣır bolmaḳ) 1b/03
b.-dılar (meşġūl bolmaḳ) 3a/11, 6b/05, 24a/9, 29b/12
b.-dılar (muhtelif bolmaḳ) 33a/18
b.-dılar (müşerref bılmaḳ 38a/19
b.-dılar (müteferrik bolmaḳ) 28a/09
b.-dılar (müteveccih bolmaḳ) 10a/16, 14a/16, 22a/13
b.-dılar (saṭı‘ bolmaḳ) 9a/18
b.-dılar (telef bolmaḳ) 25b/09
b.-dılar (yaġı bolmaḳ) 5b/15
b.-dılar (yaman bolmaḳ) 31a/11
b.-dılar (yoḳ bolmaḳ) 48b/05
b.-du 49a/08
b.-dular (ḫarāb bolmaḳ) 8a/14
b.-dum (meşġūl bolmaḳ) 2b/05
b.-dunḡ (oḳ bolmaḳ) 43b/13
b.-gusı (żāyi‘ bolmaḳ) 11a/18
b.-ġan 6a/02, 11b/05, 24b/03, 25b/04, 26b/06, 29b/14, 37b/02, 38b/04, 40a/01
b.-ġan (esīr bolmaḳ) 45a/04
b.-ġan (kerāmet bolmaḳ) 41a/08
b.-ġan (mesīr bolmaḳ) 23b/18
b.-ġan (mukarrer bolmaḳ) 30b/06
b.-ġan (mütevellid bolmaḳ) 2b/09
b.-ġan (raḳam bolmaḳ) 30b/12, 30b/13, 30b/19
b.-ġan (şehīd bolmaḳ) 9a/12
b.-ġan (ulusıdın bolmaḳ) 5b/14
b.-ġan (vāḳı‘a bolmaḳ) 13a/10
b.-ġan (yaruḳ bolmaḳ) 43a/09
b.-ġan (zebūn bolmaḳ) 29a/07
b.-ġanda 15b/19
b.-ġanda (cāşt-gāh bolmaḳ) 12b/18, 43b/02
b.-ġanda (ḫan bolmaḳ) 6a/18
b.-ġanda (mest bolmaḳ) 50b/07
b.-ġanda (ṣuph bolmaḳ) 18b/07, 20a/06
b.-ġandın 23a/08

b.-ġandın (cem‘ bolmaḳ) 34b/10
b.-ġandın (feṯḥ bolmaḳ) 6b/14, 21b/13, 42b/01, 48b/15
b.-ġandın (ḫaber bolmaḳ) 26a/03
b.-ġandın (köp bolmaḳ) 46a/12
b.-ġandın (meded bolmaḳ) 23b/10
b.-ġandın (yaḫşı bolmaḳ) 19b/10
b.-ġanınıṉg (peydā bolmaḳ) 31a/08
b.-ġanıṉgızdın (muhālif bolmaḳ) 46b/05
b.-ġanları (manṣūr bolmaḳ) 25a/09
b.-ġay 2a/16, 3b/06, 3b/11, 6b/18, 7b/15, 11a/08, 11a/16, 14b/13, 22a/03, 31b/15, 33b/14, 34a/05, 35a/10, 40b/16, 45a/03, 47b/14
b.-ġay (‘aceb bolmaḳ) 23b/09
b.-ġay (arż ū semā bolmaḳ) 2a/12
b.-ġay (bat bolmaḳ) 32a/10
b.-ġay (ber-ṭaraf bolmaḳ) 19a/14, 46a/16
b.-ġay (berk bolmaḳ) 35a/10
b.-ġay (çāre bolmaḳ) 25a/01
b.-ġay (gird ü ġubār bolmaḳ) 24a/06
b.-ġay (ġulām bolmaḳ) 14a/09
b.-ġay (ḫālī bolmaḳ) 6b/18
b.-ġay (ḥad bolmaḳ) 7a/06
b.-ġay (ḫılāṣ bolmaḳ) 48a/15
b.-ġay (‘itibār bolmaḳ) 30a/03
b.-ġay (ḳudret bolmaḳ) 22b/06
b.-ġay (lāyıḳ bolmaḳ) 43b/11
b.-ġay (ma‘lūm bolmaḳ) 24b/13
b.-ġay (muḫalefet bolmaḳ) 34a/10
b.-ġay (muraṣṣa bolmaḳ) 5b/04
b.-ġay (muvāfiḳ bolmaḳ) 45a/08
b.-ġay (muzaffer bolmaḳ) 5b/03
b.-ġay (mübeddel bolmaḳ) 46a/18
b.-ġay (müstedām bolmaḳ) 3b/18
b.-ġay (müşerref bolmaḳ) 41a/08
b.-ġay (müyesser bolmaḳ) 3b/10
b.-ġay (nisbet bolmaḳ) 17b/18
b.-ġay (nişāne bolmaḳ) 3a/19
b.-ġay (pür-nūr bolmaḳ) 9b/09
b.-ġay (revā bolmaḳ) 33a/08
b.-ġay (şāh bolmaḳ) 4a/05
b.-ġay (uzaḳ bolmaḳ) 46b/17
b.-ġay (vāḳı‘ bolmaḳ) 31b/12, 35a/09, 37b/19
b.-ġay (yaḫşıraḳ bolmaḳ) 5a/08
b.-ġay (yaruḳ bolmaḳ) 46b/08
b.-ġay (ẓāhir bolmaḳ) 3b/13, 46b/05
b.-ġay (ẓurafā-yī nām-dār bolmaḳ) 2b/06
b.-ġaylar (ḫaber-dār bolmaḳ) 29b/07
b.-ġaylar (ḫarāb bolmaḳ) 11b/05
b.-ġaylar (ḫılāṣ bolmaḳ) 45a/04
b.-ġaylar (meşġūl bolmaḳ) 34b/05
b.-ġaylar (ṭelef bolmaḳ) 17b/18
b.-ġaylar (vā bolmaḳ) 46b/04

b.-ġaymen (yaġı bolmaḳ) 50a/19
b.-ġaymén 50b/14
b.-ġaysén 12a/08, 43b/13
b.-ġıl (muṭī‘ bolmaḳ) 47a/17
b.-ġunçı 38b/18
b.-ġusı 8a/14, 31b/14, 38b/19, 40b/16, 46b/15
b.-ġusı (çūb bolmaḳ) 31a/05
b.-ġusı (vāḳı‘ bolmaḳ) 24b/12
b.-ġusı (yaḫşı bolmaḳ) 29a/11, 36b/09
b.-ġusı (zār ü ḫ^{v}ār bolmaḳ) 23b/11
b.-ma (ġāfil bolmaḳ) 9b/14
b.-madı 48a/08
b.-madı (fırṣat bolmaḳ) 22a/05
b.-madı (mecāl bolmaḳ) 39a/03
b.-madı (müşerref bolmadı 16a/19
b.-madı (müşerref bolmaḳ) 16a/17
b.-madı (müyesser bolmaḳ) 45b/17
b.-madı (tereddüd bolmaḳ) 36a/13
b.-maġan (mūrçe-i āzerde bolmaḳ)
4b/03
b.-maġay 3b/07, 15a/06, 26b/05, 28b/06, 33b/03, 34a/05, 37b/18, 40b/04, 48a/14
b.-maġay (cān bolmaḳ) 26b/06
b.-maġay (ḫarāb bolmaḳ) 11b/08
b.-maġay (yaḫşırak bolmaḳ) 6a/12
b.-maġaylar (ġāfil bolmaḳ) 27b/07
b.-maġaylar (rüsvā bolmaḳ) 31b/04
b.-maġaylar (zāyi bolmaḳ) 17a/05
b.-maġunça (ma‘dūm bolmaḳ) 30b/06
b.-maġusı 26b/05
b.-maġusı (yaman bolmaḳ) 47b/02
b.-maḳ 3a/08
b.-maḳ (cem‘ bolmaḳ) 35b/13
b.-maḳ (merdāna bolmaḳ) 42a/01
b.-maḳ (muntebi bolmaḳ) 11b/19
b.-maḳdın (vākı‘ bolmaḳ) 24b/12
b.-mas 7b/02, 23a/12, 23a/13, 30b/19, 31b/09, 32b/14, 33a/17, 39a/01, 39a/17, 45a/01
b.-mas (ḫālī bolmaḳ) 16a/11
b.-mas (ḥāṣıl bolmaḳ) 46b/06
b.-mas (müyesser bolmaḳ) 47a/18
b.-mas (tereddüd bolmaḳ) 44a/18
b.-mas (yér bolmaḳ) 24b/19
b.-masun (müzāḥim bolmaḳ) 47b/06
b.-may (baş bolmaḳ) 26b/04
b.-may (rāẓı bolmaḳ) 33b/02, 42b/03
b.-may (taḫḳīḳ bolmaḳ) 31b/06
b.-sa 2b/13, 13a/03, 15a/02,

17b/11, 19a/15, 30b/19, 44a/18, 46a/11, 46a/17
b.-sa (binā bolmaḳ) 33b/04
b.-sa (feraseti bolmaḳ) 11a/05
b.-sa (ḫāṣıl bolmaḳ) 11a/03
b.-sa (itik bolmaḳ) 11a/09
b.-sa (köp bolmaḳ) 44a/19
b.-sa (mütevellid bolmaḳ) 3b/08
b.-sa (tavaḳḳu‘ bolmaḳ) 33a/12
b.-sa (tola bolmaḳ) 18b/15
b.-sa (vāḳı bolmaḳ) 11a/05, 35b/12
b.-sa (yār bolmaḳ) 18b/14
b.-sa (yaruḳ bolmaḳ) 35a/08
b.-salar 7a/14, 7b/07
b.-sam (tirig bolmaḳ) 19a/15
b.-sanğız (ġālib bolmaḳ) 28b/07
b.-sun 32b/17
b.-sun (civān-baḫt ū fīrūz bolmaḳ)
3a/14
b.-sun (pür-nūr bolmaḳ) 9a/15
b.-sun (ser-sebz bolmaḳ) 3a/13
b.-sunlar (ḫaber-dār bolmaḳ)
29a/15
b.-sunlar (meşġūl bolmaḳ) 48b/14
b.-up 10a/12, 25a/11, 25a/12, 27b/13, 27b/13, 28b/03, 29b/03, 30b/10, 30b/17, 32b/12, 37b/07, 38a/01, 40b/07, 42a/06, 45b/03, 46a/16, 49a/04, 49a/10
b.-up (‘āciz bolmaḳ) 29b/14
b.-up (āzurde-ḫāṭır bolmaḳ)
28b/08
b.-up (āzurde bolmaḳ) 31a/17
b.-up (artuḳ bolmaḳ) 30b/07
b.-up (baş bolmaḳ) 10b/03
b.-up (bed-gümān bolmaḳ)
14a/03, 14a/12
b.-up (behre-mend bolmaḳ)
6a/13
b.-up (ber-ṭaraf bolmaḳ) 37b/03
b.-up (bī-ḫān ü mān bolmaḳ)
10b/04
b.-up (birbir bolmaḳ) 10b/02, 28a/09, 37a/17, 44b/11, 45b/07
b.-up (biyik bolmaḳ) 23b/17
b.-up (cāzim bolmaḳ) 16b/10
b.-up (cem‘ bolmaḳ) 4b/09, 17a/11, 26b/06, 49a/16
b.-up (daruġa bolmaḳ) 40a/05
b.-up (endūhgīn bolmaḳ) 32b/11
b.-up (ġālib bolmaḳ) 29a/05, 44b/15
b.-up (ġamgīn bolmaḳ) 32b/18
b.-up (ḥākim bolmaḳ) 6a/06
b.-up (ḫaber-dār bolmaḳ) 8b/02, 9a/13, 18b/05, 18b/19, 41a/05
b.-up (ḫan bolmaḳ) 5b/08
b.-up (ḫarāb bolmaḳ) 49b/16
b.-up (ḫaṣīṣ bolmaḳ) 30b/09
b.-up (ḥayrān bolmaḳ) 28a/02
b.-up (ḫılāṣ bolmaḳ) 46b/13
b.-up (ḫōş-ḥāl bolmaḳ) 14a/07
b.-up (ilgeri bolmaḳ) 12b/17
b.-up (ḳarangu bolmaḳ) 14b/07
b.-up (ḳaravul bolmaḳ) 42a/05
b.-up (ḳerāmet bolmaḳ) 41b/16
b.-up (ḳıb ḳızıl bolmaḳ) 34a/16

b.-up (köprek bolmaḳ) 31b/17
b.-up (ma‘lūm bolmaḳ) 38a/03
b.-up (melūl bolmaḳ) 44b/19
b.-up (merdāna bolmaḳ) 11a/07
b.-up (meşġūl bolmaḳ) 22a/07, 27a/18, 27b/11, 29b/09, 36a/10, 38b/09
b.-up (mezkūr bolmaḳ) 49b/05
b.-up (mū‘ṭṭıl bolmaḳ) 39a/18
b.-up (muteferrıḳ bolmaḳ) 25b/18
b.-up (muvaşşah bolmaḳ) 4a/13
b.-up (mübeddel bolmaḳ) 19b/11
b.-up (müstecāb bolmaḳ) 29b/15
b.-up (müşerref bolmaḳ) 19a/04
b.-up (müteferrik bolmaḳ) 29b/06, 34a/19
b.-up (müteneffir bolmaḳ) 31a/10
b.-up (müteveccih bolmaḳ) 49b/13
b.-up (müttefiḳ bolmaḳ) 34b/06
b.-up (müyesser bolmaḳ) 3b/03, 4b/05
b.-up (nā-ḫōş bomaḳ 7a/01
b.-up (perek bolmaḳ) 25b/02
b.-up (perīşān bolmaḳ) 10b/05, 29b/18
b.-up (peşīmān bolmaḳ) 20a/14
b.-up (peydā bolmaḳ) 12a/12, 30a/02, 31b/08, 37a/08
b.-up (rāzż bolmaḳ) 33b/19
b.-up (refīḳ bolmaḳ) 18a/13
b.-up (savuk bolmaḳ) 6a/02
b.-up (sebeb bolmaḳ) 32a/13
b.-up (seced bolmaḳ) 31b/16
b.-up (ser-geşte bolmaḳ) 9b/17
b.-up (server bolmaḳ) 3b/09
b.-up (şād bolmaḳ) 2a/18, 49a/12
b.-up (şādmān bolmaḳ) 50b/04
b.-up (şāmil bolmaḳ) 25b/16
b.-up (şānıda bolmaḳ) 44b/16
b.-up (tābi‘ bolmaḳ) 40a/05, 49a/01
b.-up (ṭavr bolmaḳ) 48a/15
b.-up (tereddüd bolmaḳ) 39a/06
b.-up (uruş bolmaḳ) 6b/04, 19b/07, 47a/13
b.-up (vāḳı‘ bolmaḳ) 2b/04, 6a/14, 9a/03, 9a/16, 16a/14, 24b/18, 30b/04, 35a/13
b.-up (vāḳıf bolmaḳ) 16b/15, 19a/01, 27a/07
b.-up (vefāt bolmaḳ) 24a/14, 32b/01
b.-up (yaman bolmaḳ) 14a/05
b.-up (yoḳ bolmaḳ) 47b/13
b.-up (ẓāhir bolmaḳ) 3a/17, 3b/01
b.-up (żaruret bolmaḳ) 33b/09
b.-upda (savuk bolmaḳ) 6a/02
b.-uptur (andak bolmaḳ) 7a/05
b.-unĝuz 24a/05
b.-unĝuz (müteveccih bolmaḳ) 30a/08
b.-ur 7b/15, 16a/13, 20b/17, 24b/06, 32b/18, 35b/19
b.-ur (başıġa bolmaḳ) 4a/06
b.-ur (cüdā-i cān bolmaḳ) 21b/04
b.-ur (fehm bolmaḳ) 14a/04

b.-ur (ġurāb bolmaḳ) 33b/13
b.-ur (ma‘lūm bolmaḳ) 2b/11
b.-ur (meşġūl bolmaḳ) 30a/15
b.-ur (müyesser bolmaḳ) 41a/10
b.-ur (vāḳı‘ bolmaḳ) 11b/05, 35a/03
b.-ur (yaruḳ bolmaḳ) 4b/15
b.-ur (ẓāhir bolmaḳ) 4a/02, 28b/03, 31b/08, 46a/07
b.-urġa (cem‘ bolmaḳ) 34b/06
b.-urlar 32b/10
b.-urlar (uruġ bolmaḳ) 6b/19
Borçalıġ (y.a)
b. a 27b/08
Bostān-Sarāy (y.a)
b. dın 8b/04
boş boş, içinde bir şey olmayan
b. tı 18b/18
boya- boyamak
b.-dılar 41b/14
boyun boyun
b. 48a/07
b. nı 24b/10
b.-ıda (boynıda) 38a/05, 43b/02
b.-ıġa (boynıġa) 11a/11
boz- bozmak
b.-dılar 48b/15
bozul- bozulmak
b.-dılar 23b/08
b.-ġay 13a/19
b.-maḳḳa 16b/08
b.-up 23b/06, 44a/07
b.-ur 33b/12, 36a/12
bölek bölük
b. 8b/06, 17b/04, 24a/01, 24a/01, 24a/05, 41a/11, 41a/11, 44a/13
b. ide (bölükide) 15b/04
bu işaret sıfatı
b. 2a/04, 2a/12, 2a/16, 2a/16, 2a/17, 2a/18, 2a/19, 2b/02, 2b/03, 2b/03, 2b/05, 2b/07, 2b/13, 2b/13, 2b/16, 2b/17, 3a/01, 3a/13, 3b/05, 3b/05, 3b/07, 3b/08, 3b/08, 3b/16, 3b/17, 3b/17, 3b/18, 4a/15, 4a/19, 4b/01, 4b/02, 4b/04, 4b/06, 5b/03, 5b/16, 6a/03, 6a/11, 6a/14, 6a/16, 6b/05, 6b/06, 6b/07, 6b/11, 6b/11, 6b/13, 6b/14, 6b/15, 7a/05, 7a/13, 7a/18, 7b/02, 7b/12, 8a/11, 8a/15, 8a/17, 8b/01, 8b/07, 8b/17, 8b/18, 9a/03, 9a/13, 9a/15, 10a/11, 10a/15, 10a/16, 10b/06, 10b/10, 10b/12, 10b/13, 10b/16, 11a/05, 11a/13, 11b/01, 11b/02, 11b/09, 11b/10, 12a/06, 12a/11, 12a/16, 12b/02, 12b/03, 13a/08, 13b/06, 13b/18, 14a/12, 14a/15, 14a/15, 14b/14, 15a/05, 15a/06, 15a/08, 15a/08, 15a/19, 15b/01, 15b/07, 15b/10, 15b/17, 16a/13, 16b/03, 16b/07, 17a/05, 17a/05, 17a/07, 18a/04, 18b/14, 19a/07, 19a/08, 19b/18, 20a/04, 20a/15, 20b/02, 20b/07, 21a/05, 21a/07, 21a/18, 21b/13, 22b/02, 22b/07, 22b/12, 23a/10, 23a/11, 23a/13, 23b/03, 23b/11,

23b/16, 23b/18, 24a/08, 24a/10, 24a/12, 24b/17, 25a/01, 25a/05, 25a/07, 25a/15, 26a/06, 26a/07, 26a/13, 26b/06, 26b/08, 26b/13, 27a/07, 27a/13, 27a/17, 27a/17, 27a/19, 27b/15, 27b/16, 27b/18, 28a/06, 28a/10, 28a/12, 28a/16, 28b/03, 28b/08, 28b/09, 29a/01, 29a/08, 29a/15, 29b/03, 29b/04, 29b/17, 29b/19, 30a/06, 30a/07, 30a/08, 30b/07, 30b/08, 30b/09, 30b/13, 30b/18, 31a/03, 31a/03, 31a/05, 31a/14, 31b/01, 31b/05, 31b/10, 31b/11, 31b/12, 31b/13, 32a/01, 32a/11, 32a/13, 32a/13, 32a/14, 32a/19, 32b/12, 32b/13, 32b/17, 33a/02, 33a/09, 33a/11, 33b/02, 33b/05, 33b/19, 34a/01, 34a/03, 34a/10, 34a/18, 34a/19, 34b/06, 34b/13, 34b/16, 35a/07, 35a/12, 35a/17, 35b/10, 35b/19, 36a/07, 36a/14, 36b/05, 36b/08, 37b/01, 37b/14, 37b/18, 37b/19, 38a/01, 38a/18, 38b/19, 38b/19, 39a/03, 39a/13, 39a/15, 39a/16, 40a/07, 40a/08, 40b/09, 41a/03, 41a/04, 41a/10, 41b/03, 41b/06, 41b/07, 41b/10, 41b/10, 42a/01, 42a/18, 42b/01, 42b/03, 42b/03, 43a/01, 43a/03, 43a/04, 43a/12, 43b/09, 43b/15, 43b/16, 43b/16, 43b/17, 43b/18, 44b/01, 44b/17, 44b/19, 45a/04, 45b/09, 46a/07, 46b/04, 46b/05, 46b/07, 46b/09, 46b/15, 46b/16, 46b/18, 47a/02, 47a/09, 47a/15, 47b/14, 47b/16, 48a/01, 48a/12, 48a/14, 48b/15, 49a/07, 49b/12, 50a/11, 50b/11

b. lar 12b/07, 12b/08, 13b/11, 21b/16, 24a/09, 27a/04, 27a/04, 29a/05, 33a/18, 38b/01, 39b/06, 41b/19

b. lardın 30b/12

b. larġa 6b/07, 19a/11, 39a/17

b. larnı 12b/12, 16b/13, 17b/04, 37a/07, 42a/04, 48b/09, 49b/08, 50b/08, 50b/09

b. larnınĝ 2b/17, 2b/18, 49b/09, 49b/11, 50a/04

buḫār buhar

b. ı (buḫār-ı rindān) 18b/02

b. ı (buḫār-ı rindāndın) 18b/09

Buḫarā (y.a)

b. 9b/08, 18b/02, 39b/18, 40b/01

b. da 39a/06

b. ġa 38a/14, 39a/05, 39b/02, 39b/03

b. nınĝ 39b/03

Buhārī Buharalı

b.-(Ḫordek-i Buhārī) 29b/11

b.-(Mahmūd-Şāh-ı Buhārī) 35b/07

bulaḳ bulak

b. ḳa 44a/08

bulut bulut

b. 13a/16, 27b/18, 30b/01, 41b/14

b.-érmek 45b/02

b. ı (bulut-ı sehāvet) 45b/01

b. ıdın 12a/03

Buraldı (k.a)
b. 9a/09
burc güneşin ayrıldığı on iki kısımdan biri
b. 3b/08
b. ı (burc-ı sa'ādetdin) 3a/07
b. ıda tüşmek 3b/08
b. ıdın (ıḳbāl burcıdın) 3a/17
b. larnı 36b/02
b. nıñg 3b/08
Burdalıġ (y.a)
b. dın 36a/02
b. ı 43a/05
b. nıñg 40a/11
→ Burdalıḳ
Burdalıḳ (y.a)
b. ḳa 35b/07
→ Burdalıġ
Burhān (k.a)
b. ı (Burhān-ı Ḳāṭı'dın) 23a/06
Burulday (k.a)
b. 22a/13
burun önce
b. 10b/17, 15a/09, 24b/12, 24b/14, 26a/03, 31b/14, 34a/13, 39a/07, 40b/18, 42a/16, 43a/11, 43b/08, 45b/12, 49b/16
b.-çapmaḳ 10b/01
b. ıdın (burnıdın) 7a/07
b. ıġa (burnıġa) 11b/10
b.-ḳılmaḳ 15a/07, 47a/07
b. ġı 26b/02, 31b/08, 33a/12, 46a/16
buşte < Far. pūşte, tepe
b. 29a/14
b. ler 23b/15
but < Far. put
b. larını 5b/02
Buyan (k.a)
b. (Ḥażret-i Buyan) 46a/09
Buyan-Ḳalı-Ḫan (k.a)
b. 7a/10
b. nı 9a/18, 9b/02, 9b/07, 9b/10
b. nıñg 9b/06
Buyan-Ḳalı-Oġlan (k.a)
b. 6a/08
Buyan-Sulduz (k.a)
b. 7a/11, 9b/10, 24a/19
b. nıñg 12a/16, 48b/08
b. nuñg 33b/08
Buyan-Sulduz-Bég (k.a)
b. 9b/09, 9b/18, 12a/14, 12b/06, 15a/18
b. ni 16a/01
buyruġ emir
b. ı 16b/06
buyur- buyurmak, emretmek
b.-aydı 4a/09
b.-dı 8b/07, 15a/19, 24a/05, 30b/15, 36a/07, 36a/12, 39a/19, 40a/12, 40b/02, 41a/19, 42a/06, 45b/05, 49a/14, 50b/11
b.-sanız 11b/19
b.-up 4a/08, 24a/07
büleġā < Ar. belagat sahipleri
b. ları 1b/01
bülend < Far. yüce, yüksek
***baḫt-ı bülend** < Ar.+Far. mutlu
b. 22b/16
bünyād< Far. bina, yapı, esas, asıl

b. 31a/12
b. ı 3b/06
b. ını 32a/09
b. sız 13a/19

büzürg < Far. büyük
b. in (düşman-ı büzürgin) 29a/03

büzürgvār < Far. büyük
b. 32b/11
b.-(ümerā-i büzürgvār) 2b/06

-C-

cā < Far. yer
c. i cā-i kürd 49a/03
→ cāy

cāger < Far. cāgīr, işgal eden
c. (zafer-i cāger) 12b/14

cāgerī < Far. işgalci
c. 37b/11

cām < Far. kadeh
c. 6b/19, 13a/04
c. ı (cām-ı Cem) 14b/02
c. ı (cām-ı zer) 42a/02

cāmi[‘] < Ar. cami, namaz kılınan yer
c. ide 27a/06
→ cāmi‘

cāmi‘ Ar. cami, namaz kılınan yer
c. i 4b/18
c. ide 47b/12
→ cāmi[‘]

cān < Far. ruh, can
c. 2a/11, 4b/10, 14b/05, 16b/17, 23a/04, 28a/18, 32b/02, 33a/03, 43b/13, 50a/13, 50a/13
c.-almaḳ 47a/07
c.-bolmaḳ 26b/06
c.-(cüdā-i cān bolmaḳ) 21b/04
c.-éltmek 28b/08, 39b/14
c. ı 13b/12, 28a/10, 32b/07
c. ıdın 17a/15, 17a/16
c. ın 37a/03
c. ını 48a/17
c. ınıñg 14b/02
c. ıñga 47a/16
c. larını 10b/02
c. larnı 48a/17

cāşt-gāh < Far. çāşt-gāh, kuşluk vakti
c.-bolmaḳ 12b/18, 43b/02

cāy < Far. yer
d. 32b/09
→ cā

cāzim < Ar. keskin, kesici
***cāzim bolmaḳ** < Ar.+Türk. bir işde kararlı olmak
c. 16b/10, 29a/10

cebbār < Ar. Tanrı’nın sıfatlarından biri, büyük hükümdar
c. dın (Ḫüdā-ı cebbārdın) 43b/18
c. ġa (ḥażret-ī cebbārġa) 17b/06
c. ġa (ināyet-i cebbārġa) 44a/18
c.-(ḥażret-i cebbār) 38b/18

cebel < Ar. dağ
c. i (cebel-i metīnge) 35a/09

ced < Ar. cedd, cet, ata
c. dini 39b/09

cedī < Ar. Cedy burcu, Oğlak Burcu
c. 3b/08

cefā < Ar. cefa, eziyet
c. 16b/03, 27a/11, 34b/01

c.-ḳılmaḳ 29a/12, 34b/01
c.-(meyl-i cefā) 48b/01
c. dın 49a/09

***cefā çekmek** < Ar.+Türk. eziyete uğramak
c. 16b/01

***cafā tégmek** < Ar.+Türk.eziyete uğramak
c. 49b/16

cehd < Ar. çalışma, çabalama
c.-étmek 48a/05
c.-ḳılmaḳ 39b/10, 50a/05

Cekcek (y.a)
c. ke 33b/16
c. niñg 38b/08, 38b/13

celādet < Ar. kahramanlık, yiğitlik
c. 23a/12

Celāled-dīn-Barlas (k.a)
c. 21a/03, 24a/04

celālet < Ar. yücelik, büyüklük
c. niñg 3b/10

Celāyir (k.a)
b. 31a/13, 32a/12, 32a/14

Celāyīr-Ḫan (k.a)
c. 15a/17

Celāyir hezāresi < Ar. celāyir taburu
c. ġa 38a/10
c. din 20b/07

cem‘ < Ar. toplanma, toplu
c.-bolmaḳ 4b/09, 17a/11, 26b/06, 34b/06, 34b/10, 35b/13, 48b/16, 49a/16, 50a/12
c.-étmek 14b/2, 27b/01, 29b/07, 32a/05, 42b/07, 43a/02, 43a/13, 48b/06
c.-ḳılmaḳ 10a/11, 31b/19, 32a/19
c.-olturmaḳ 40b/02

Cem (k.a)
c. (cām-ı Cem) 14b/02

cemā‘at < Ar. cemāatlar
c. 15b/05, 21a/03, 26a/02, 32a/16
c. dın 17b/07

cemāl < Ar. güzellik
c. ı 2b/10
c. ıdın 4b/15, 21b/07, 49b/04

cemāẕiye’l-avval < Ar. Arabī ayların rebīu’l-āḫır ile cemāziy’e-l āḫır arasında kalan beşincisi
c. 15a/16

cemil < Ar.
c. de (derece-i cemilde) 3b/12

cem‘iyyet < Ar. cemiyet, topluluk
c. 27a/11
c. leri 41b/05

Cemşīd (k.a)
c. 30a/17
c. i (Cemşīd-i teng) 42a/10

cengel < Far. orman
c. 18b/08

Cengī-Ḳoçın (k.a)
c. 50a/02
c. nı 50a/01

cenk < Far. savaş
c. (tāb-ı cenk) 27b/17

cennet < Ar. imanlı ve iyi kimselerin ölümünden sonra Allah tarafından mükafat olarak konulacakları ve içinde ebediyen yaşayacakları, her türlü tasavvurun üstünde güzellik ve nimetlerle dolu yer
c. 27a/14

cenūb < Ar. güney
c. 8b/09

cerrāḥ < Ar. doktor
c. 47a/10

cerrār < Ar. donatılmış ordu, savaşçı
c. 13a/16, 18b/06

cevāb < Ar. cevap
***cevāb bérmek** < Ar.+Türk. cevaplamak, karşılık vermek
c. 18a/04, 20a/08, 29a/11, 43a/07

cevāhir < Ar. cevherler
c. 5b/04, 19a/14

cevāt < Ar. cömert, ikram edici
c. 28b/12

cevr < Ar. cevir, haksızlık edip incitme
c. 6a/18, 16b/06, 30a/02, 48b/02
c. idin 5b/13
c. ine 16b/03

Cevzā < Ar. İkizler Burcu
c. 27b/19

Ceyhūn (y.a)
c. 7a/09, 36b/14
c. dın 9a/07, 50a/06
c. ġa 21b/15
c. ġaça 12a/10

Ceyhūn Suyı (y.a)
c. ġa 49b/02

cezā < Ar. iyi ve kötü karşılık
c. n̂gnı 32a/10

cezīre < Ar. ada
c. 22a/07

cılav < Moğ. taş
e. ıġa 28b/09

cır- geçirmek
c.-mab
***başlarıġa cırmaḳ** başlarına geçirmek, takmak
c. 37a/04

cīn < Ar. cin, çeşitli güçleri olan gizli yaratıklar
c. 13a/18

cihān < Far. dünya, alem
c. 2a/08, 3a/09, 3b/06, 5a/11, 11a/16, 12a/08, 13a/07, 16b/02, 16b/02, 17b/11, 22a/03, 25a/15, 27b/18, 27b/18, 28a/04, 28a/14, 28b/17, 28b/17, 32b/09, 40b/06, 41b/06, 41b/15, 42a/10, 43b/13, 49a/03, 49a/04, 49a/08, 49a/11
c.-érmek 2a/05, 2a/10
c.-(halk-ı cihān) 5b/12
c.-köydürmek 14a/17
c.-(müjde-i cihān) 18b/13
c. da 6a/10, 12a/07, 18a/09, 23b/11, 25a/16, 26b/05, 30b/19, 42a/09
c. ı 11b/01
c. i (behr-i cihān) 49a/09
c. nı 24b/06

cihān-ārā < Far. dünyayı süsleyen
c.-(davlat-ı cihān-ārā) 4a/12
cihānbān < Far. hükümdar
c. 26b/05
cihān-cūy < Far. cihana hakim olmaya çalışan hükümda
c. 28b/12
cihān-dār
c.-(şāh-ı cihān-dār) 2a/12
cihān-dīde < Far. dünya görmüş
c.50b/13
Cihāngīr-Mirzā (k.a)
c.-(şāh-zāde-i ercümend-i Cihāngīr-Mirzā) 44a/04
Cihān-Melik (k.a)
c. 48b/04
Cihān-Şāh (k.a)
c. 38b/07, 44b/03
Cihān-Şāh-Bég (k.a)
c. 44a/15
cihāt < Ar. taraflar, yönler
c. larını 39b/13
cihed < Ar. vesile, bahane, vazife
c. 29b/05
→ cihet
cihet < Ar. vesile, bahane, vazife
c. 43b/15
c.-érmek 32a/16
c. din 2b/17, 7b/12, 11a/04, 15b/17, 17b/19, 18a/14, 18b/04, 19a/08, 23b/02, 29b/17, 30a/14, 43b/09
c. idin 3b/18, 4a/18, 10b/04, 11a/03, 17a/01, 19b/05, 20b/04, 23a/09, 23b/18, 24a/06, 25b/01, 25b/11, 26b/08, 26b/17, 28a/02, 29b/14, 32b/18, 33b/09, 43b/06, 44b/19, 45b/11
c. tin 26b/06, 26b/14, 31a/12, 34a/11, 46a/07
→ cihed
cilve < Ar. çekici davranış
c. 30b/01
c.-bémek 23a/05
c. i (cilve-i zafer) 38a/11
cism < Ar. beden
c. 2a/11
cismī < Ar. cisme ait
c. 26b/06
civān < Far. cevān, genç, yakılıklı
c. (civān-baht ū fīrūz bolmaḳ) 3a/14
civān-bahtī < Far. talihi
c.-turmaḳ 4b/04
cövcök
c. ḳılmaḳ 22a/15
cūd < Ar. el açıklığı, cömertlik
c.-(cūd ū sehā érmek) 6a/09
cūş < Far. coşma, taşma, kaynama
c. 21a/12, 40b/05
c.-ḳopmaḳ 28a/04
c. ı (cūş-ı ḫurūş étmek) 23b/13
c. ıdın 25b/13, 34a/16
cūş ü hurūş < Far. coşmak
c.-ḳılmaḳ 17a/03, 21b/07
Cuveyn (y.a)
c. 15b/04
cūy < Far. cūy-cū, ırmak
c. i (cūy-i Fay'ġā) 17b/04
cūybār < Far. nehir, ırmak

c. 41a/14
c.-(ber-etrāf-ı cūybār) 27a/15
cücük < Far. cücek, yavru, çocuk
c. lük 26a/19
cüdā < Far. ayrı, ayrılmış
c. i (cüdā-i cān bolmaḳ) 21b/04
cümle < Ar. hepsi, tamamı
c. 5b/12
c. din 30b/15
cür'et < Ar. cesaret
c.-bérmek 37a/18
c. leri 23b/17

-Ç-

Çāç (y.a)
c. ş. (çāç ū şāş) 45b/16
çādır < Far. çāder, çadır
c. çı 29a/17, 29a/18, 29b/04, 32a/19
ç. ıda 19b/05
ç. ıdın 20a/14
ç. larını 22a/06
Çaġāniyān (y.a)
ç. da 33b/15
Çaġatay (u)
ç. 10b/07, 10b/10, 48b/15
ç. çérigi 7a/14
Çaġatay-Ḫan (k.a)
ç. nıñ 5b/08, 5b/14
çāġır < Far. içki
ç. 4b/07, 29a/18, 50b/05
ç. da 29a/18
çaḳ çağ, zaman
ç. ḳaça 15b/07, 33a/11
Çaku-Barlas (k.a)
ç. 21a/03, 24a/04, 35b/04, 48b/17
ç. ḳa 39a/06
Çaku-Bég (k.a)
ç. 14a/01, 14a/06, 26a/05, 27b/14, 30b/11, 33a/18, 35b/10, 38a/09, 39a/10, 40b/17, 41b/07, 49b/06
ç. ge 32a/11, 48b/11
ç. ni 40b/12, 40b/13, 40b/16
çal- vurmak, düşürmek
ç.-ıp 14b/04
çalabaş başından gelişi güzel ve hızlıca yapma
ç. ıdın 22b/11
Çanak Bulak (y.a)
ç. 10b/11
çap- hızla at sürmek, akın yapmak, kılıçla kesmek
ç.-ıp 10a/18, 28a/05, 28a/08, 28b/18, 28b/19, 36a/08, 37b/08, 39b/13, 47a/14
ç.-ḳay 20b/11
ç.-ḳaybiz 46a/17
ç.-maḳ 4a/14
ç.-tı 6b/17, 17a/10, 28a/14, 28a/15, 29a/03, 37a/08, 38a/04
ç.-tılar 7b/18, 14b/05, 36b/15, 37b/08, 38a/10, 42a/13, 42b/16
ç.-tılar (burun çapmaḳ) 10b/01
ç.-tılar (yétip çapmaḳ) 41b/13
çapış- savaşmak, kılıçla birbirini kesmek
ç.-ıp 25b/10

çaptur- koşturmak
ç.-dı 21a/06
ç.-up 7a/09, 15a/03, 27a/08, 30a/07

çāre < Far. istenen noktaya varmak, çıkar yol
ç. 21b/12
ç.-bolmaḳ 25a/01
ç. i (çāre-i hōd) 32b/15
ç. si 32b/14, 32b/15

çarḫ < Far. çarh, felek, dünya
ç. 14b/05
ç. ı (çarḫ-ı pīr) 36a/07
ç. ı (çarḫ-ı sitemgerġa) 34a/19

çarla- davet etmek
ç.-b 17b/05, 22a/19, 25a/04, 31b/12, 34b/14, 37b/14
ç.-dı 8b/17, 38a/15, 38a/18
ç.-r érmek 5b/11
ç.-ydur 28b/07

çāşt sabah vakti
ç. érmek 25a/01
ç. da 36b/08
ç. dın 22b/19

çāştgāh< Far. sabah vakti
ç. 40a/13

çat- rastlamak, sürmek
ç.-ıp 17a/08, 17a/08, 37b/15, 37b/17, 42b/11
ç.-tı 38a/02
ç. ardı 6a/11

çatala- rastlamak
ç.-dılar 15b/18

çayna- çiğnemek, yerlebir etmek
y. ġusıdur 9b/05

çe < Far. ne
ç. 18b/14

çehār < Far. dört
ç. 41a/13

çehārşenbe < Far. çarşamba
ç. 49a/07

çek- çekmek
ç.-ti nakş çekmek 23a/14
***cefā çekmek** eziyet ve sıkıntıya katlanmak
ç.-gil 16b/01

çelge < Far. culkā; bölge, diyar
ç. side 8b/09, 19a/02, 21a/07, 24a/08, 30a/11, 49b/02
ç. sidin 15a/10, 18a/05

çelle < Moğ. Far. yay parçası
ç.-üzmek 40a/17

çemen < Far.çimen
ç. 30a/19, 45b/11
ç. de 30b/01
ç. idin 20a/17
ç. ler 49a/04

çeşm < Far. göz
ç. i (çeşm-i raḫmī) 35b/12
ç. i (çeşm-i zaḫm) 19b/11

çérāy yüz, suret
ç. lik 44a/03

çérig < Far. asker, ordu
ç. 6a/01, 6b/03, 6b/07, 7a/07, 7b/02, 7b/17, 9a/04, 10a/19, 13a/12, 13b/06, 13b/11, 14a/19, 14b/03, 15a/12, 15a/15, 15b/15, 19b/07, 21a/13, 21b/07, 21b/10, 22a/07, 22b/19, 23b/02, 23b/07, 23b/16, 24a/11, 24a/17, 24a/19,

24b/03, 24b/07, 25a/14, 25a/16, 25b/10, 25b/18, 27a/15, 27a/18, 27b/11, 27b/16, 28b/11, 28b/16, 29a/02, 29a/12, 29a/16, 31b/19, 32a/01, 32a/17, 34a/19, 37b/06, 37b/06, 38b/03, 39a/14, 40b/04, 40b/05, 41b/15, 42a/11, 42b/02, 43a/12, 43b/06, 44a/07, 44a/13, 45b/06, 46a/04, 46a/08, 46a/11, 47a/03, 49b/08
ç.-bérmek 32a/12
ç.-ḳaytmaḳ 39b/07
ç.-tartmaḳ 6a/15, 6b/01, 9b/09, 10b/04, 10b/09, 12a/14, 12a/16, 14a/15, 15b/16, 33a/04
ç.-yıġışturmaḳ 6a/03, 6b/02, 9b/11, 10a/15, 12a/10, 13b/10, 13b/10, 14a/16, 15a/04, 15a/16, 15b/14, 32b/05, 33a/05, 33b/07, 34b/17, 38b/05
ç.-yıġmaḳ 13b/05
ç.-yibermek 50a/18
ç. de 6b/11
ç. din 11a/13, 28a/04, 29a/01, 42a/15
ç. ge 22a/05, 23a/10, 27b/07
ç. i 6b/05, 6b/13, 7a/15, 7b/01, 7b/08, 7b/13, 7b/18, 8a/03, 8a/07, 8a/09, 9b/12, 12b/02, 13a/16, 13b/17, 13b/18, 15a/12, 15a/13, 15b/18, 21a/13, 21a/14, 21b/17, 22a/02, 22a/09, 22a/11, 23a/09, 23b/05, 24b/01, 25a/12, 27b/05, 27b/08, 28a/03, 28b/12, 34b/08, 36a/01, 36a/12, 39a/02, 39b/02, 40b/08, 42a/11, 42a/13, 42b/09, 42b/17, 43a/07, 44a/07, 44a/18, 44b/11, 45a/10, 45a/17, 45a/18, 47a/01
ç. i (çérig-i Belḫ) 21a/17
ç. ide 36b/17
ç. idin 6b/13, 7a/08, 10b/01, 47a/14
ç. ige 38a/09
ç. im 33b/15
ç. imiz 7b/01, 7b/13
ç. ini 7b/17, 10a/16, 10b/16, 13b/06, 15a/13, 32a/19, 34a/01, 41a/06, 42a/10, 46a/06
ç. iniñ 8a/05, 25b/05
ç. iñ 33b/15
ç. iñizni 27b/01
ç. leri 10b/02, 41b/02, 43a/16
ç. lerini 27b/02, 36a/15
ç. lerni 12b/04
ç. ni 5b/16, 7b/11, 15a/05, 28a/17, 32a/05, 33b/06, 40b/02
ç. niñ 13b/14, 23b/17, 25b/08, 28b/12, 32a/04, 35a/07
ç. tin 48a/02

Çete (u)

ç. 11b/16, 12a/08, 12a/11, 12b/01, 13b/03, 15b/08, 16a/05, 26a/18, 27b/17, 32a/17, 45b/13, 46a/03
ç. çérigi 15b/02, 20b/14, 21a/04, 25a/08, 27a/17, 27b/16, 28b/18, 29a/15, 29b/09, 29b/10, 30a/03, 44b/17, 45a/05, 46a/10
ç. çérigi bile 45b/09

ç. çérigidin 11a/14, 29a/15, 29b/02, 43b/05, 46b/15
ç. çérigige 44b/05, 45a/03, 45a/05
ç. çérigini 11b/12, 22b/08, 23a/14, 29b/13
ç. çérigining 29b/16
ç. din 44b/01, 46a/04, 46a/08
ç. lerning 43b/03

Çete Ḳavmi (u)
ç. ning 26b/02

Çete Vılāyatı (y.a)
ç. da 10b/07

çevġān < Far. ucu eğri değnek, baston
ç. 15a/09

çıḳ- çıkmak
ç.-a almaḳ 30b/14, 34a/01, 35b/01, 39a/15, 46a/11
ç.-an 39b/07
ç.-anda 20a/14
ç.-ar 7b/14, 21b/03, 35b/13
ç.-ar (kün çıḳmaḳ) 7b/04, 47b/11
ç.-ayım 47b/14
ç.-ıp 2b/19, 6b/06, 6b/10, 7b/10, 7b/17, 10b/11, 12b/07, 14b/17, 17b/04, 20a/03, 20b/07, 21a/05, 23b/04, 25a/18, 25b/13, 26b/02, 30a/17, 31a/07, 32b/08, 34b/17, 36a/04, 36a/05, 36b/03, 36b/07, 36b/12, 36b/15, 37a/08, 39a/13, 39a/17, 39b/05, 39b/12, 39b/17, 41b/06, 42b/09, 44b/03, 47a/05, 47a/13, 47a/16, 47b/07, 47b/10, 47b/12, 48a/16
ç.-ıp (ötrü çıḳmaḳ) 8b/11, 14b/04, 19a/13, 39a/05
ç.-ıp (şahrdın çıḳmaḳ) 6b/02, 8a/12
ç.-ḳıl 37b/14
ç.-maġay 4a/11, 50b/12
ç.-maġunça 23a/12
ç.-maḳ 32a/15
ç.-maḳ (yuḳarı çıḳmaḳ) 7b/13
ç.-may 28b/10
ç.-sa 21b/13
ç.-sa (kün çıḳmaḳ) 7b/14
ç.-sa (ot çıḳmaḳ) 14a/17
ç.-sak 39a/14
ç.-tı 3a/07, 8b/04, 25a/15, 28b/15, 34a/15, 35b/16, 36b/04, 40a/16, 42b/15, 47b/15
ç.-tı (alıp çıḳmaḳ) 50b/06

çıkar- çıkarma işi
ç.-ayım 7a/07
ç.-dı 17a/11
ç.-ġaybiz 33a/13
ç.-ıp 3b/19, 7b/05, 14b/18, 17a/07, 17b/07, 18a/12, 22a/18, 27a/02, 28a/13, 37a/06, 46b/02
ç.-ur (til çıḳarmaḳ) 33b/18

çıkart- çıkartmak
ç.-ıp 47a/19, 49a/15
ç.-tı 17a/16, 28a/13

çıkış- gitmek
ç.-maḳ 43a/10

Çikdelik (y.a)
ç. 24a/18
ç. ġaça 38a/09
ç. geçe 42a/13

ç. ning 34a/17

Çingiz (k.a)

ç. 6a/16, 7a/04

Çingiz-Ḫan (k.a)

ç. 6a/17, 6b/15

çoḳ çok, fazla

ç. 10a/03

çöl göz alabildiğince geniş kumluk, susuz yer

ç. 15a/10, 18b/08

ç. de 35a/13

ç. deki 15a/05

ç. din 11a/15, 17b/04

ç. ġa 17a/18, 17b/03, 22a/17, 34b/10, 39b/01, 39b/14

ç. lerde 16b/11

çūb < Far. sopa

ç.-bolmaḳ 31a/05, 40b/16

çuḳur çevresine göre daha aşağı seviyede bulunan yer

ç.-ḳazmaḳ 7b/05, 8a/04

ç. larda 8a/05

çü < Far. gibi, çünki, madem ki

ç. 2a/05, 3a/01, 4a/04, 4a/07, 5a/03, 5a/11, 5a/16, 5b/04, 6b/18, 9b/14, 11a/13, 14a/17, 15a/02, 15a/05, 15a/07, 15b/03, 17a/15, 18a/10, 21b/03, 22a/03, 22a/04, 23b/03, 25a/14, 25a/15, 25b/12, 26b/11, 28a/17, 28b/12, 32b/13, 35a/04, 41b/15, 42a/09, 42a/10, 42a/15, 49b/01

çün < Far. gibi, nasıl, nice; çünkü, madem ki

ç. 2a/16, 4a/15, 5a/06, 5a/08, 5a/18, 7b/14, 11a/02, 11a/15, 11b/14, 13a/09, 13b/06, 14b/08, 14b/15, 15a/02, 15a/09, 16b/04, 16b/10, 17a/03, 17b/04, 18a/03, 19a/01, 19a/11, 20b/18, 26b/19, 27a/14, 32b/13, 34a/14, 35a/13, 35b/17, 37a/14, 39b/18, 40a/02, 46a/04, 46b/03, 47a/03, 47a/06, 49a/11, 49b/19

çünki < Far. çünkü

ç. 27a/06, 32b/10

çünkim < Far.+Türk çünkü

ç. 39a/14

-D-

dād < Far. adalet

d. ḳılmaḳ 49a/12

dādlıḳ < Far.+Türk. adaletli olma

d. 4b/03

dād-ger < Far. adil

d. 2a/06

dād-güster < Far. adil, yüce

d.-(şāh-ı dād-güster) 5b/03

dağdağa < Ar. korku, vesvese

d. 33a/14

d. ġa 31b/17

dağı takı, dahi

d. ı 3b/08

→ taḳı

dağla- vücuda kızgın demirle damga vurmak

d.-dı 47a/10, 47a/11

daḫl < Ar. karışma, tesir

d.-ḳılmaḳ 2b/03, 33b/14
dāīm < Ar. devamlı, sürekli
d. 10a/01, 17a/05, 19a/11, 31b/10, 31b/11, 46a/07, 46b/04, 47b/08
dāimā < Ar. her vakit
d. 9b/09
d.-saklamaḳ 49a/02
dāl < Arap alfabesinde bir harf
d. 25b/03
dām < Far. tuzak
d. ı 13a/19
d. ıġa 15a/01, 33a/07
dānişmend < Far. bilgin, fıkıhçı
d. lerini 8a/10
Dānişmendçe-Oġlan (k.a)
d. 6a/06
dānā < Far. bilen, bilici
d. 4a/07, 15b/08
d. lar 2a/17
dāne < Far. tane, çekirdek
d. sini 2b/18
***dōstluḳ dānesi** < Far. dostluk meyvesi
d. 2b/18
dāniş < Far. bilgi
d. 5a/09
dārūġa < Far. vali, bir bölgenin idare ve inzibatından sorumlu memur
d. 50a/10, 50a/11
d.-bolmaḳ 40a/05
d.-koymaḳ 32b/03, 42b/08
d. lar 24a/07, 24a/08
d. sıġa 16b/12,19a/08, 19a/17
dārūġalıḳ < Far.+Türk. valilik
d.ını (dārūġalıġını) 12a/01
da‘va < Ar. dava, mesele
d. 10a/09
d.-ḳılmaḳ 7a/06
d. i (dava-i salṭanat ḳılmaḳ) 10a/08
d. sı 10a/07
da‘vetī < Ar. davet
d.-ḳılmaḳ 10a/03
davlat < Ar. talih, baht, sağlık, devlet
d. 3b/18, 6b/09, 8a/11, 12a/06, 12b/10, 12b/11, 13a/06, 13a/09, 14a/09, 14b/01, 16a/07, 16a/14, 16a/16, 18a/12, 18b/04, 20a/17, 23a/09, 23b/17, 24b/17, 25a/10, 26b/02, 27a/11, 27a/12, 28b/02, 29a/04, 29b/05, 30a/18, 30a/19, 30b/02, 30b/07, 32a/07, 33b/02, 33b/04, 38a/11, 39b/17, 40b/08, 42b/08, 45a/08, 45b/03, 47b/03, 48a/06, 49a/12, 49b/01, 50a/08
d.-(‘ayn-ı davlat) 4b/16
d.-(esbāb-ı davlat) 4b/05
d.-(sa‘ādet-i davlat) 11b/15
d.-(sāhib-i davlat) 24b/09
d. ı 14a/09, 14b/09, 20b/09, 40b/09
d. ı (davlat-ı cihān-ārā) 4a/12
d. ı (davlat-ı ilhāmīdin) 46b/14
d. ı (davlat-ı rūz-efzūn) 22b/14
d. ı (davlat-ı sa‘ādet) 39b/01
d. ıdın 12a/04, 14b/11, 36b/04, 38a/16, 46a/06, 49b/17
d. ıdın (ġubār-ı davlatıdın)
d. ıdın (ṣāḥib-i davlatıdın) 3a/19

d. ıġa 16b/01, 30b/08
d. ınınĝ 25b/02
d. ınĝdın 49a/03
d. i (ṣayd-ı davlat-ı şikār) 35a/12
d. ḳa 9a/18, 16a/13, 33a/12, 43b/16
d. ḳa (ehl-i davlatḳa) 34a/05
d. nınĝ 3a/02, 39a/13
d. nınĝ (ṣāḥib-i davlatnınĝ) 3b/07
d.-ve sa‘ādet 11b/17

***davlat ḳuşı** < Ar.+Türk. umulmadık şans, iyi talih
d. 14b/19

***der-i davlat** < Far.+Ar. devletin resmi daireleri
d. 36b/05

***davlat-ı ilāhīdin** < Ar. yüce devlet
d. 11b/14

davlat-ḫᵛāh < Ar.+Far. vefalı, sadık, iyilik isteyen bende
d. ları 34b/04
d. larıdın 20b/08
d. luḳ 39a/08

davlat-ḫᵛāhlıġ < Ar.+Far. iyi niyetlilik
d. ıdın 15b/09
→ davlat-ḫᵛāhluḳ

davlat-ḫᵛāhluḳ < Ar.+Far. iyi niyetlilig
d. dın 9b/03
→ davlat-ḫᵛāhluġ

davlat-ḫāne < Ar.+Far. Saygı duyulan bir kişi ile konuşulurken “eviniz, konağınız” anlamında kullanılır
d. sidin 32b/06

davlat-mand < Ar.+Far. bahtiyar, mutlu
d. 3b/17, 4a/16, 38a/07
d. ın 47b/01

Davlat-Şāh (k.a)
d. 25b/08, 38a/04

Davlat-Şāh-Baḫşı (k.a)
d. 38a/02
d. ġa 30b/11, 49b/09

davlat ve sa‘ādet < Ar. mutluluk ve huzur
d. 2b/19

davlatī < Ar. devlet sahibi olma
d. 46b/15

davlatu’l-ilahī < Ar. yüce devlet
d. 31b/06

Dāvud-Bég (k.a)
d. 27a/01, 35b/03, 36a/19, 37b/05, 42a/03
d. ge 49b/05

Dāvud-Dūġlāt (k.a)
d. 48b/16

Dāvud-Şāh (k.a)
d. 29a/18, 41a/16

dāye < bakıcı
d. si 3b/19

Dazḳ (y.a)
z. da 26a/15, 44a/17
z. dın (tālāb-ı Dazḳ’dın) 44b/18
z. ḳa 44b/04

def‘ < Ar. savma, giderme
d.-ḳılmaḳ 10b/17
d. ġa 23a/13
d. i 15a/10

d. iġa 22a/07
d. in 39a/16
d. ini 15a/06

dehr < Ar. dünya, zaman, devir
d. 36b/04, 49a/08, 49a/11, 49a/13
d. din 39b/10

Delbe Yaylaḳ (y.a)
d. 50b/06

delīl < Ar. şahit, tanık
d. i 3b/07, 4a/19

delīllıḳ < Ar.+Türk. şahitlik, tanıklık
d. 38b/19

delīr < Far. cesur, yiğit, korkusuz
d. 14b/10, 22a/03
. d.-(ejdehā-ı delīr) 28a/14
d.-(sipāh-ı delīr) 47a/06

dem < Far. an, zaman
d. 12a/04, 13a/03, 17a/16, 34b/01, 41b/18, 42a/12, 44b/05
d. de 2a/02
d. ini 13a/13

dem-sāz < arkadaş
d. bolmaḳ 42a/11

demī < Ar. bir an
d. 4b/07

denī < Ar. alçak
d.-(gurūh-ı denī) 42a/15

der < Far. kapı, +de, +da
d. i (der-i davlat) 36b/05
d. i (der-i girān-māye) 18a/02

der-ān <Far. onda
d. 40b/06

der-cihān < Far. dünyada
d. 4a/10, 5b/03

der-ḫᵛāst < Far. istek, dilek
d. ḳılmaḳ 26b/19

derbend < Far. dar geçit, kale, dere
d. i (derbend-i Āmenīn) 12b/05
d. i (derbend-i Āmenīn'din) 13b/02, 15b/15

derd < Far. acı, üzüntü
d.-i (derd-i ẓulm-i pinhān) 5a/18

Dere-i Gez (y.a)
d. i (Dere-i Gez) 21a/14
d. i (Dere-i Gez'de) 21a/02

derece < Ar. basamak, rütbe
d. i (derece-i cemilde) 3b/12

dergāh < Fah. dergah, saray, kapı
d. 35a/07
d. ı (dergāh-ı ālīde) 50a/11
d. ıda 1b/05, 50a/12

dervāze < Far. büyük kapı, bahçe kapısı
d. 35b/18, 36a/05, 37a/02
d. de 36a/03
d. din 36b/03
d. ġa 35b/17, 35b/17, 36a/05
d. ġaça 39b/08
d. ni 36b/01
d. ni bend-i dervāzeni 36a/06
d. niŋ 36b/10, 36b/11
d. sidin 39b/04
d. siġa 36a/16, 37a/13

dervīş < Far. dindar
d. 36a/06
d. leriŋ 26b/08, 46b/07

Dervīşeg-Birġüci (k.a)
d. 36b/15

deryā < Far. nehir, deniz
d. 13a/15, 13b/13, 32b/12, 32b/13, 36b/13
destūr < Far. izin, müsaade, emir
d. 33a/12
d. ları 49a/05
d. nı 33a/12
deşt < Far. sahra, çöl, bozkır
d. 13b/13, 47a/04
d. i (deşt-i külekde) 22a/17, 24b/01
Deşt-i Küleg (y.a)
d. din 22a/17, 24b/01
devr < Ar. zaman, çağ
d. i 3b/11
d. i (devr-i ahādīs) 2a/07
d. ide 6a/10
d. idin 2a/06
devrān < Ar. gökyüzü
d. ı (devrān-ı şerīfde) 2a/04
deyr < Ar. dünya
d. ni 28b/16
dé- söylemek, demek
d.-b 7b/16, 19a/10, 36a/07, 37b/19, 43b/14, 43b/16, 45a/02, 45b/16, 47b/12, 50a/18
d.-di 7a/06, 7a/19, 7b/11, 8b/18, 11b/13, 11b/19, 17a/05, 17a/16, 20b/18, 22b/02, 27a/07, 27b/01, 30a/07, 33b/03, 35b/12, 35b/19, 36a/13, 37b/14, 38b/18, 39a/08, 39a/12, 40b/14, 41a/02, 42a/01, 43a/03, 43b/11, 43b/14, 45a/01, 45a/14, 45a/15, 46a/10, 46b/17, 47a/19, 47b/13, 47b/19, 48a/09, 48a/11, 48a/14, 48a/19, 50a/17, 50a/19, 50b/01, 50b/02, 50b/08, 50b/09, 50b/13
d.-diler 7a/19, 20b/15, 25a/04, 26b/03, 28b/09, 29b/11, 31b/13, 33a/16, 33b/19, 39a/15, 42b/03, 49a/01, 49a/06
d.-dimen 31a/03
d.-diŋ 25a/15, 25b/12
d.-diŋgizler 25a/04
d.-gey 4a/11, 6b/18, 37b/19
d.-meŋgiz 4a/05
d.-mes 8b/15
d.-mez 6a/13
d.-r érmek 4a/04, 4a/09, 4a/10
d.-rler 12b/05, 30a/13, 30a/14
d.-se 1b/07
d.-ye almaḳ 1b/07, 2b/04, 8b/16, 11b/15, 33b/17
d.-yen 7a/05, 7b/04
→ té-
dék dek, kadar
d. 9a/18, 14b/06, 14b/09, 14b/09, 19a/02, 19a/16, 23a/18, 27a/14, 31b/09, 32b/12, 34a/13, 34a/16, 43a/17, 45b/01, 45b/06, 46a/16, 47a/04, 47b/09, 49a/04
dırāz < Far. uzun
d. 26b/10
dīn < Ar. din
d. 1b/13
d.-(şehenşāh-ı dīn) 5a/12
d. ġa 26a/02
d. ini 5b/02
d. leriŋ 1b/13

dīn-dār <Ar.+Far. Allh'a inanmış kimse
d.-(şāh-ı dīn-dār) 49a/02
d. (şehenşāh-ı dīn-dār) 2a/11
dīn-perver < Ar.+Far. hükümdar
d.-(şehenşāh-ı dīn-perver) 2a/06
d. ninġ (emīr-i dīn perverninġ) 3a/06
dīvān < Far. divan, büyük meclis
d. 4a/12, 49b/06, 49b/09
dīvānalıḳ < Far.+Türk. delilik
d. 45a/15
diger < Far. diğer, öteki
d. 21b/13
d. de (namāz-ı digerde) 18b/07
dil < Far. gönül
d. i 14b/10
dil-āver < Far. yiğit, cesur, savşçı
d. ler 8a/01, 25a/17, 36a/04
d. ninġ 23a/07
Dil-şād-Aġa (k.a)
d. 17a/13
d. nı 48b/11
dirāyet < Ar. kavrayış, anlayış
d. 1b/02
direng < Far. vakit, durma
d.-ḳılmaḳ 11a/08
Doġlat (y.a)
d. 35b/03
dōst < Far. dost
d. 20a/04, 43b/15
d. luḳ 10a/14
dōstluḳ < Far. dostluk
d. 2b/18, 14a/03, 24b/05, 26b/16, 31a/04, 40b/14, 48a/13
d. d. ı (dōstluġı) 20b/04, 42a/16, 43b/08
dört dört
d. 6a/05
du'ā < Ar. dua
d. 49a/01
d.-ḳılmaḳ 2a/18, 8b/19
d. dın 46b/03
d. ları 29b/15
dūd < Far. duman
d. 2b/08
dūr < Far. uzak
d.-érmek 37a/01
dur- durmak, yardımcı fiil
d.-ġanda (atlana durmaḳ) 20a/12
d.- (kéle durmaḳ) 45a/18, 46a/04
d.- (kéle turmaḳ) 46a/09
d.-lar (kele durmaḳ) 44b/09
d.-ur 18a/10
→ tur-
durаḳ durulan, karar kılınan yer
d. ı (durаġı) 13a/13
durūd < Far. övgü, selam
d. ı (durūd-ı ġam) 39b/10
Duva (k.a)
d. 10b/06
Duva-Ḫan (k.a)
d.-(İbn-i Élçigüdā-i Duva-Ḫan) 26b/07
d. nınġ 10b/06
dünyā
d. da 2a/10, 3a/08, 5a/17, 11a/02
Dürci (k.a)
d. 26b/07
Dürge Bahadır (k.a)

d. 36b/05, 40a/17, 41a/17, 42a/04

düşman < Far. düşman

d. 19a/16, 19b/08, 20a/04, 21a/13, 21b/09, 22a/02, 22a/09, 22b/18, 23a/17, 23b/10, 23b/13, 24b/19, 25a/12, 25b/04, 25b/05, 26a/09, 27b/03, 27b/06, 27b/15, 28a/11, 28a/14, 29a/05, 29b/01, 35a/15, 36b/07, 36b/09, 37a/06, 37b/06, 38b/16, 39a/01, 39a/16, 41b/12, 41b/17, 41b/19, 42a/02, 42a/19, 44a/18, 44a/19, 45b/04

d.-(ġam-ı düşman) 7b/07

d.-(şāh-ı düşman) 33a/08

d. dın 14b/19, 29b/07, 41a/11

d. ġa 22b/02, 28b/01, 28b/07

d. ı 19a/14, 42b/01, 46a/17

d. ı (düşman-ı büzürgin) 29a/03

d. lar 13a/18, 17a/14, 23b/12, 25b/16, 29a/07, 37a/04

d. lardın 26a/05

d. larnı 15a/14, 43a/10

d. larnıñg 37b/02

d. nı 41b/17

d. nıñg 11a/11, 11a/12, 28b/19, 34a/15, 34b/05, 38a/09

-E-

Ebū-Bekir-Kulūmī (k.a)

e. 29b/11

Ebū-Sa'īd (k.a)

e. 21a/16

Ebū-Şāh (k.a)

e. nıñg 4b/13

efġān < ağlayıp inleme

e.-kopmaḳ 27b/18

efkār < Ar. fikirler, düşünceler

e. ım 43b/13

efken < Far. Efkenden fiilinin ism-i fâ'îli

e. 13a/15

efsāne < Far. efsane

e. 35a/07

efżāl < Ar. iyilikler, meziyetler

e. 3a/01

e. dın 3a/01

eger < Far. eğer

e. 1b/07, 2b/07, 5a/07, 5a/09, 6b/11, 7a/14, 11a/05, 11a/11, 11a/17, 11b/04, 15a/02, 16b/01, 16b/02, 17b/11, 18b/15, 26b/05, 27a/11, 28b/07, 29a/15, 31a/04, 33b/03, 33b/12, 34a/10, 35a/04, 35b/11, 35b/12, 40b/15, 42b/12, 44a/19, 46a/10, 46a/10, 46b/17, 47b/16, 50a/18, 50b/14

egerçe < Far. her nekadar, …olsa da, ise de

e. 2b/02, 21b/12, 31b/07, 33b/18, 37b/17

→ egerçi

egerçi < Far. her nekadar, …olsa da, ise de

e. 4a/17

→ egerçe

ehl < Ar. sahip

e. 37a/19

e. i (ehl-i davlatḳa) 34a/05

e. i (ehl-i evlādıġa) 17b/18
e. i (ehl-i faẕl) 6a/13
e. i (ehl-i sén) 35a/04
e. idin 5a/09

ejdehā < Far. ejderha
e. i (ejdehā-i delīr) 28a/14

ekābīr < Ar. büyükler
e. ini 8a/10
e. ler 8a/12

ekmel < Ar. en mükemmel, en doğru ve mükemmel şekilde
e. 1b/12

eksük eksik, noksan
e.-bolmaḳ 31a/01

el-‘azīz< Ar. aziz, kıymetli
e. 2a/14

elbette < Ar. elbette
e. 28b/05, 33a/16, 50a/17

el-ḥāl < Ar. durum, hal
e.-ḳaytmaḳ 45a/01

elif < Ar. Arap alfabesinin ilk harfi
e. 25b/03

el-ḳıṣṣa < Ar. hasılı, sözün kısası
d. 23a/06

‘ellām < Ar. çok bilen, bilgin
e. dın 27a/10
e. nıñ (ḥażret-i-melik-i ellāmnıñ)
16a/10

ellig elli
e. 8b/10

el-mevt < Ar. ölüm
e. 9a/09

el-ṭāf < Ar. sıcaklık
e. 1b/10

emān < Ar. korkusuz olma, aman
e. ıda 35a/05

emīn < Ar. emin, kendisine güvenilen
e. 27a/03

emīr < Ar. bir kavim yada memleketin başı
e. 4a/07, 12b/11
e. i (emīr-i dīn pervernig) 3a/06

Emīr-Bāyezīd (k.a) Hocend hakimi. Celayir emirlerinden
e. 12b/01
e. Celāyīr’din 12a/17

Emīr-Ḥācı (k.a)
e. 14b/11, 15b/05

Emīr-Ḥācı-Barlas (k.a)
e. 10b/15, 13b/03

Emīr-Ḥācı-Nūrlıḳı (k.a)
e. 9b/11

Emīr-Ḥażret Yesurī (k.a)
e. din 12a/18
e. ni 12a/19

Emīr-Ḫızır (k.a)
e. 14b/01

Emīr-Ḥüseyin (k.a)
e. 12b/05, 12b/09

Emīr-Ḥüseyin-Bég (k.a)
e. ge 12b/05

Emīr-Ḳaralġaç (k.a)
e. 50a/05

Emīr-Ḳazġan (k.a)
e. 6a/03

Emīr-Mes‘ūd (k.a)
e. 6b/11, 6b/12

Emīr-Olcaytu (k.a)
e. 38b/06

Emīr-Şeyḫ-Ḥasan (k.a)
e. 6b/08
Emīr-Toraġay (k.a)
e. 2b/16
Emīr-Vecīhü'd-dīn-Mes'ūd (k.a)
e. 6b/01
emr < Ar. emir
e.-ḳılmaḳ 11a/02
e. ġa 2b/05
e. ide 3a/15
en'am < Ar. nimet vermek, iyilik etmek
e. 16a/11
enbiyā' < Ar. nebiler, din ululları
e. 2b/05
e. dın 16a/18
endek < Far. az
e. 30a/01, 43b/17, 46a/05
Endihūd (y.a)
e. 6b/17
endīşe < Far. ndişe, fikir
e. 14b/14
e.-étmek 37b/18
e.-ḳılmaḳ 9a/01, 11a/07, 31b/02, 38b/18, 46b/18
e. de 25a/01, 31b/10
e. din 2a/18, 8b/02
e. i (endīşe-i laṭīf)2a/17
e. leridin 8b/17
e. si 31a/17, 33b/01
e. sidin 48a/18
e. siz 44b/09
endūhgīn < Far. üzgün, sıkıntılı
e.-bolmaḳ 32b/11
Enencek (y.a)
e. 41b/02
envār < Ar. nurlar, aydınlıklar
e. (matla'-ı envār) 13b/15
Eŋgirçaḳ Ḥācı Bég (k.a)
e. 29b/02
erbāb < Ar. sahipler
e. 50a/10
e. ı 1b/02, 46a/19
e. ları 39b/03
ercümend < Far. şerefli, itibarlı
e. (meclīs-i ercümend) 13a/03
e. i (şāh-zāde-i ercümend-i Cihāngīr-Mirzā) 44a/04
Ercümend-Mīrzā-Cihāngīr (k.a)
e.-(ferzend-i Ercümend-Mīrzā-Cihāngīr) 41a/01
er-çe < Far. her ne
e. 14b/10
Erdeşīr-Ḳoçın (k.a)
e.49b/07
eren eren
e. lerni 36a/11
ergen olgunlaşmak
e. 23a/09
Erheng (y.a)
e. 9a/08, 22a/15, 45b/19
Erküt (k.a)
e. 10b/13
Erṣaf (y.a)
e. 19b/12
ervāḥ < Ar. ruhlar
e. ġa (ḳābṣ-ı ervāḥġa tapşurmaḳ) 9b/16
erz < Ar. değer, kıymet
a. 5b/02
esās < Ar. asıl, doğruluk, gerçek

e. ı 25b/02

esbāb < Ar. sebepler, vasıtalar
e. 35a/06
e. ı 4a/14, 30b/07
e. ı (esbāb-ı davlat) 4b/05
e. ını 7b/05

esīr < Ar. esir, tutsak
e. 44b/18
e.-bolmaḳ 45a/04
e.-ḳılmaḳ 37b/01
e. ġa 30b/16
e. ler 45a/06
e. lerni 45a/06

esrü- yinelemek
e.-küp 16b/19

ev ev, hane
f. im 22b/03, 41a/04
e. de 18a/02, 18a/03
e. i 3b/11, 3b/16, 5b/01
e. ide 18b/18
e. idin 15a/01, 20b/18
e. ige 17b/09, 44a/01
e. im 22b/03
e. imiz 33b/04
e. imizge 20b/19
e. lerimiz 29a/10

evc < Ar. en yüksek nokta, zirve
e. ide 3b/09
e. idin 3a/04, 14a/18

evḳāt < Ar. zamanlar, çağlar
e.-kéçirmek 9b/16

evlād evlad, sülale
e. ıġa (ehl-i evlādıġa) 17b/18

evliyā < Ar. evliya, veliler
e. 2b/05
e. larnıñg 25b/15

ey < Far, ey, ünlem
e. 5a/06, 16b/01, 17a/16, 18b/14, 49a/02, 49a/03

eyle- yapmak
e.-p (av eylemek) 37b/04
e.-p (teveccüh eylemek) 12b/05
e.-di 40b/05
e.-di (yād eylemek) 42a/19
e. -r 7a/05
e.-tür (yaman eyletür) 14a/04

eylet- yaptırmak
e.-sünler 40a/19

ezel < Ar. başlangıcı olmayan geçmiş zaman
e. de 38a/06, 41a/07

ez-fırṣat < Far.+Ar. ilk fırsatta
e. da 12a/10

eẓhār < Ar. ortaya çıkarma, haber verme
e. ı (eẓhār-ı muḥalefet ḳılmaḳ) 32a/05

ez-yād < Far.+Ar. anarak
e.-ı (ez-yād-ı ḥaḳ) 2a/08

-É-

é- yardımcı fiil
é.-di 4a/15, 4b/08, 5b/13, 6a/10, 8a/09, 8b/02, 8b/06, 9a/09, 9a/10, 11b/12, 13b/13, 14b/02, 14b/07, 18a/02, 23a/18, 23b/07, 24a/01, 24b/19, 25b/05, 26a/08, 28a/08, 30b/01, 31b/12, 33a/11,

39a/07, 39a/08, 39a/10, 43b/06, 43b/12, 45b/02, 48b/01, 49a/10
é.-di (müheyyā émek) 13a/03
é.-di (ötker émek) 4a/15
é.-di (rūşen émek) 4b/19
é.-di (uluġ émek) 5b/13
é.-di (uruşur émek) 8a/09
é.-di (yoḳ émek) 48b/01
é.-diler 8b/03, 8b/06, 8b/14, 9b/14, 10b/04, 13b/18, 21b/01, 24a/01, 25b/18, 26a/02, 26a/18, 28a/02, 29b/06, 30b/13, 33a/19, 34b/19, 35a/19, 36a/02, 37a/02, 37a/05, 42a/19, 42b/17, 44a/12, 44a/14
é.-diler (yasap érmek) 8b/09
é.-diler (yétip émek) 11b/16
é.-mes 6a/10, 10a/02, 31b/05
é.-mes (‘aceb émek) 5a/09
é.-mes (mürüvvet émek) 8a/15
é.-mes (söz émek) 47b/08
é.-mes (taḳdīr émek) 15a/02
é.-mes (zamānī émek) 2a/08
é.-mestur 16b/02

éd- yardımcı fiil
é.-eyim 5a/06

édgü iyi
é. nüñg 15b/05

éger binicisinin üstüme oturması için yapılan binek hayvanlarının üstüne konan nesne
é. ine 42b/18
é. leri 42b/18
é. lerini 29b/18

égri eğri, düz olmayan
é. lik 47b/08

ékele her ikisi
é. sini 15b/05

él1 el
é. din 14b/01
é. ig urmaḳ 35b/17
é. igdin 13b/19
é. ige 14b/17
é. igge 35b/11, 36a/10, 36a/11, 45a/06
é. igi 32b/12, 32b/14, 38a/06, 45b/01
é. igide 14b/02, 17a/14, 37b/17, 38a/03, 45a/01, 41a/10
é. igige 19b/02
é. igin 32b/14
é. igini 17a/07, 28b/11, 30a/02, 36b/18, 46b/02
é. igleride 17a/05
é. iglerige 37a/02
é. iglerini 48a/05
é. igni 17b/11, 25b/02
é. ini 32a/16
é. iñg 35a/09

él2 halk
é. 8b/06, 10b/07, 10b/14, 10b/17, 10b/18, 11a/18, 11b/05, 12a/05, 15b/02, 15b/18, 16b/06, 16b/09, 18b/05, 18b/16, 24a/15, 24a/16, 27b/18, 29a/09, 29a/10, 29b/06, 37b/19, 43b/06, 49a/13, 50a/12, 50b/08
é.-él-ulus 2a/16
é.-él ulusḳa 11b/07
é. ge 12a/06, 29a/12

é. i 5b/14, 24b/02, 34b/07, 36a/08, 39b/04, 39b/06, 41a/17
é. idin 26a/18, 34b/18, 37a/13, 41a/19
é. ige 2a/15, 14b/12, 27b/17, 29b/11, 29b/19, 48b/13
é. igge 26a/01, 43a/10
é. igi 19b/05, 19b/10
é. igidin 26b/02
é. igige 19b/11
é. im 22b/03
é. imizni 41a/04
é. ini 22a/13, 30a/09, 32a/12, 32a/17, 39b/07, 39b/10
é. lerge 40a/05
é. ni 8b/07
é. ning 31a/10, 49b/03

él3 yabancı
é. 6a/10

él4- bağlamak
é.-mes 10a/11

élçi elçi, sefir
é. 17a/01, 30b/11, 34b/11, 34b/12, 34b/14, 42a/04, 50a/17
é.-yibermek 12a/17
é. leri 35b/07
é. ligge 40b/13
é. ni 50b/01

Élçi-Buġa (k.a) Timur'un yandaşlarından. Taban Bahadır'ın kardeşi.
é. 21a/02, 37a/09, 37a/10, 48b/12
é. Bahadır 37a/01, 49b/09
é. Bahadır'ġa 37b/07
b. Bahadır'nıng 17a/01

Élçi-Buġay-Sulduz (k.a)
é. 29b/07

élgeri ileri
é. 23a/10

éllig elli
é. 8a/17, 9a/15, 17a/06, 20a/19, 36b/12

élt- göndermek
é.-gey 9b/02, 35b/11
é.-geysiz (cān éltmek) 28b/08
é.-gil 50b/09
é.-ip 24a/15, 25b/03, 44a/01, 44b/03
é.-medi 4b/07
é.-meġaysız (gümān éltmek) 28b/07
é.-ti 14b/05, 32a/02
é.-ti (sebḳ éltmek) 2a/08
é.-ti (yaman éltmek) 39a/06
é.-tiler 18a/02
é.-tiler (cān éltmek) 39b/14
é.-ür 37a/03

émdi şimdi
é. 7a/04, 32a/09, 33a/12, 33b/14, 44b/14, 47b/02, 48a/10

ér1 er, erkek
é. 7b/07, 16b/14, 22b/06, 30b/19, 42a/02
é.-érmek 41b/17
é. lig 43b/17

ér2- yardımcı fiil
é.-di 2b/16, 4a/06, 4a/14, 4a/18, 4b/05, 4b/10, 4b/15, 4b/18, 4b/19, 4b/19, 5a/01, 6a/05,

6a/07, 6a/08, 6a/10, 6a/13,
6a/14, 6a/16, 6a/16, 6a/19,
6b/07, 6b/09, 6b/16, 6b/19,
7a/11, 7a/11, 7a/12, 7b/06,
8a/13, 8b/15, 9a/03, 9a/05,
9a/05, 9a/06, 9a/08, 9a/10,
9a/19, 9a/19, 9b/01, 9b/07,
9b/16, 10a/01, 10a/02, 10a/03,
10a/04, 10a/05, 10a/05, 10a/06,
10a/07, 10a/07, 10a/08, 10a/08,
10a/08, 10a/10, 10a/11, 10a/11,
10a/13, 10a/14, 10b/06, 10b/06,
10b/06, 10b/07, 10b/07, 10b/10,
10b/12, 10b/13, 10b/13, 11a/19,
11b/01, 11b/02, 11b/10, 11b/15,
12a/03, 12a/07, 12a/14, 12b/06,
12b/09, 12b/10, 12b/16, 13a/02,
13a/12, 13b/04, 13b/07, 14a/03,
14a/04, 14a/04, 14a/08, 14a/11,
14a/11, 14a/12, 14a/12, 14a/13,
14b/01, 14b/02, 15a/04, 15a/07,
15a/07, 15a/08, 15a/19, 15b/04,
15b/08, 15b/09, 15b/09, 15b/09,
15b/10, 15b/11, 16b/10, 16b/12,
16b/17, 16b/19, 17a/02, 17a/07,
17a/14, 17b/03, 17b/03, 17b/10,
17b/11, 17b/12, 17b/18, 18a/03,
18a/08, 18a/11, 18b/01, 18b/03,
18b/18, 19a/08, 19a/10, 19a/11,
19a/18, 19b/03, 19b/07, 19b/11,
19b/16, 20a/02, 20a/13, 20a/14,
20b/02, 20b/09, 20b/11, 21a/09,
21a/14, 21b/02, 21b/03, 21b/04,
21b/14, 21b/18, 22a/01, 22a/09,
22a/18, 22b/01, 22b/04, 22b/05,
22b/12, 22b/14, 22b/15, 23a/01,
23a/02, 23a/03, 23a/04, 23a/05,
23a/06, 23a/16, 24a/07, 24a/12,
24a/14, 24a/14, 24b/02, 24b/18,
24b/19, 24b/19, 25a/01, 25a/05,
25a/12, 25a/18, 25b/12, 25b/14,
26b/08, 26b/09, 26b/12, 26b/14,
26b/16, 26b/18, 27a/01, 27a/16,
27b/05, 27b/06, 27b/12, 27b/17,
27b/19, 28a/06, 28a/12, 28a/19,
28b/03, 28b/03, 28b/03, 28b/05,
28b/15, 29a/04, 29b/08, 29b/09,
29b/13, 30a/02, 30a/03, 30a/04,
30a/04, 30a/06, 30a/13, 30b/04,
30b/08, 30b/09, 30b/10, 30b/16,
30b/17, 31a/06, 31a/13, 31a/13,
31a/15, 31a/15, 31b/06, 31b/07,
31b/10, 31b/17, 31b/19, 32a/13,
32b/02, 32b/06, 32b/07, 32b/08,
32b/16, 32b/19, 33a/01, 33a/07,
33a/15, 33b/09, 33b/11, 34a/03,
34a/04, 34a/07, 34a/08, 34a/10,
34a/11, 34a/14, 34b/14, 35b/03,
35b/04, 35b/04, 35b/05, 35b/06,
35b/07, 35b/09, 35b/16, 35b/17,
35b/17, 36a/04, 36a/12, 36a/16,
36a/19, 36b/18, 37a/04, 37a/09,
37a/12, 37a/13, 37b/06, 37b/11,
37b/12, 37b/12, 37b/13, 37b/16,
37b/17, 37b/17, 37b/18, 37b/19,
38a/03, 38a/05, 38a/06, 38a/15,
38a/17, 38a/17, 38b/02, 38b/06,
38b/14, 39a/18, 39b/18, 40a/05,
40a/10, 40a/13, 40a/14, 40a/15,
40b/08, 40b/09, 40b/17, 40b/18,

40b/19, 40b/19, 41a/09, 41a/10, 41a/10, 41a/11, 41a/16, 41b/09, 41b/10, 41b/13, 41b/18, 42a/10, 43a/05, 43a/09, 43a/13, 43a/14, 43a/15, 43b/02, 43b/07, 43b/08, 43b/08, 44a/01, 44a/02, 44a/03, 44a/03, 44a/04, 44a/05, 44a/09, 44a/14, 44a/15, 44a/17, 44a/17, 44a/18, 44a/19, 44b/14, 45a/14, 45a/19, 45a/19, 45b/01, 45b/06, 45b/11, 45b/12, 46a/03, 46a/05, 46a/06, 46a/06, 46a/07, 46a/07, 46a/08, 46a/13, 46b/10, 46b/11, 46b/12, 46b/13, 47a/01, 47a/03, 47a/08, 47a/12, 47a/19, 47b/08, 47b/12, 47b/16, 48a/06, 48a/07, 48b/05, 48b/06, 48b/08, 48b/08, 48b/09, 48b/10, 48b/10, 48b/11, 48b/13, 48b/16, 48b/17, 49a/07, 49a/08, 49a/18, 49b/05, 49b/14, 49b/16, 49b/16, 49b/19, 49b/19, 50a/03, 50a/13, 50a/14, 50a/14, 50a/15, 50b/09

é.-di (‘āciz érmek) 32b/05

é.-di (aytıp érmek) 3a/18, 6b/11

é.-di (az érmek) 19b/08, 38b/16, 46a/11

é.-di (bar érmek) 9a/06, 10a/03, 10a/09, 12a/10, 16a/03, 16a/04, 17a/05, 19a/08, 19b/12, 24a/02, 25b/01, 25b/17, 30a/01, 33a/11, 34a/07, 34a/19, 34b/05, 34b/13, 34b/17, 36b/17, 41a/13, 42a/16, 44a/13, 47b/08, 49a/05, 49a/09, 49a/15

é.-di (barur érmek) 5b/12, 2b/17, 4b/11

é.-di (bisyār érmek) 8b/10

é.-di (bulut érmek) 45b/02

é.-di (cihān érmek) 2a/05

é.-di (cūd ū sehā érmek) 6a/09

é.-di (çarlar érmek) 5b/11

é.-di (dér érmek) 4a/04, 4a/09, 4a/10

é.-di (ér érmek) 41b/17

é.-di (éşitür érmek) 4b/10

é.-di (giriftār érmek) 18a/03

é.-di (ḥāmile érmek) 38a/05

é.-di (ḫaber-dār érmek) 36b/08, 41a/11

é.-di (helāl érmek) 18b/04

é.-di (ısıḳ érmek) 13a/10

é.-di (içer érmek) 10a/01

é.-di (kebāb érmek) 11b/01

é.-di)kéçmes érmek) 4a/17

é.-di (kélip érmek) 10a/13

é.-di (kiçik érmek) 36a/11

é.-di (körünür érmek) 4a/03

é.-di (maẓhar-ı luṭf-i ilahī érmek)
4a/16

é.-di (me‘mūr érmek) 8b/09

é.-di (meşhūr érmek) 36b/17

é.-di (meyl ḳılmaḳ érmek) 4a/14

é.-di (mihribān érmek) 2b/16

é.-di (müveşşah bolmaḳ érmek) 4a/13

é.-di (niḳāḥıda érmek) 3a/06

é.-di (oḳur érmek) 16b/18

é.-di (oynar érmek) 4a/04

é.-di (pādişāh érmek) 40b/14
é.-di (perver érmek) 17b/10
é.-di (revā érmek) 48a/18
é.-di (saḳlar érmek) 8b/02
é.-di (seḥer érmek) 34a/12, 40a/14, 41a/13
é.-di (séver érmek) 2b/18
é.-di (ṣubḥ érmek) 21a/09, 36b/11
é.-di (süstraḳ érmek) 32a/07
é.-di (ta‘alluḳ érmek) 10a/05, 26b/13, 43b/11
é.-di (tīz érmek) 40a/10
é.-di (tiler érmek) 10a/06
é.-di (tutḳun érmek) 27a/03
é.-di (tüş érmek) 36a/15
é.-di (yār érmek) 33a/02
é.-di (yaruḳ érmek) 5a/10, 14b/16
é.-di (yayaḳ érmek) 19b/09
é.-di (yoḳ érmek) 2b/03, 10a/02, 12b/07, 14b/09, 19a/17, 25b/07, 25b/09, 28a/01, 29b/10, 29b/12, 30b/08, 31b/02, 34a/09, 35a/17, 37b/18, 38b/16, 39a/15, 41b/03, 48a/01, 49a/13, h009b/19
é.-di (yorur érmek) 5a/11, 16b/11
é.-di (ẓāhir bolmaḳ érmek) 4a/02
é.-di (ẓāhir érmek) 16a/07
é.-diler 7a/01, 7a/03, 8a/04, 9b/03, 9b/18, 10a/10, 10a/17, 10b/03, 10b/14, 13a/13, 13a/14, 14a/15, 16a/02, 17a/03, 17a/12, 17a/19, 17b/01, 17b/04, 17b/16, 18a/01, 19a/06, 19a/13, 20a/10, 20b/08, 20b/08, 21a/15, 21a/15, 21b/10, 21b/11, 22a/02, 25b/07, 25b/09, 25b/14, 27b/13, 28a/10, 29a/01, 29b/03, 31a/11, 31b/10, 31b/11, 34b/02, 34b/04, 34b/19, 35b/15, 36a/03, 37b/07, 37b/15, 38a/07, 38a/10, 41b/01, 42a/17, 43a/16, 43a/17, 43b/04, 43b/05, 44b/14, 48b/15, 50b/05
é.-diler (cihet érmek) 32a/16
é.-diler (ḥāżır érmek) 2a/18
é.-diler (ḫōş-ḥāl érmek) 6a/14
é.-diler (kélür érmek) 4a/06
é.-diler (sebeb érmek) 32b/01
é.-diler (şermende érmek) 39b/16
é.-diler (uruşur érmek) 8a/08
é.-diler (yaġı érmek) 50b/03
é.-diler (yaman érmek) 8b/13, 14a/14
é.-diñ 25a/18
é.-gen 26b/16
é.-mes 15a/02, 20a/04
é.-mes (yaḫşı érmek) 9b/04, 31b/13
é.-mes (yalġan érmek) 37b/01
é.-mes (yıraḳ érmek) 16a/11
é.-miş 26b/16, 46b/11
é.-miş (bilmes érmek) 7b/11
é.-se 6a/04, 7a/13, 7a/19, 8b/04, 12a/18
é.-señ 6a/15
é.-ür 7a/17, 11a/13, 11a/13, 16b/10, 18b/14, 20a/01, 20a/04,

25a/06, 26b/05, 29a/06, 32b/15, 35a/04, 38a/11, 42a/02, 45a/08
é.-ür (‘ālem érmek) 2a/11
é.-ür (artuḳ érmek) 14b/10
é.-ür (az érmek) 42a/11
é.-ür (cihān érmek) 2a/10
é.-ür (dūr érmek) 37a/01
é.-ür (ḫayrān érmek) 1b/06
é.-ür (ḳalḳan érmek) 42a/02
é.-ür (maġrūr érmek) 37a/01
é.-ür (nusret érür) 14a/18
é.-ür (ser-firāz érmek) 5a/06
é.-ür (şādmān érmek) 2a/10
é.-ür (ṭıfl-ı nā-dān érmek) 1b/06
é.-ür (ẓāhir érmek) 14a/18

éşid- duymak
é.-ür (ḫaber éşitmek) 2a/06
→ éşit-

éşig eşik
é. idin 22a/14
é. ige 34a/09
é. imde 43b/18
é. ini 35a/10

éşit-
é.-gendin 27a/19
é.-gey 46b/18, 10a/16, 10b/09, 19b/13, 20a/02, 20b/06, 21a/04, 21a/05, 21a/12, 21b/02, 28b/08, 30a/06, 31b/05, 32b/18, 34b/16, 36a/08, 36b/09, 37b/02, 37b/15, 40a/08, 40b/17, 43a/05, 43b/07, 44b/01, 45b/07, 46b/07, 46b/09, 47b/05, 48a/01, 48a/19, 50b/04, 50b/15
é.-ip (ḫaberin éşitmek) 8b/11
é.-ip (ḫaberni éşitmek) 6b/13
é.-maḳlarıdın 4a/02
é.-medi 4a/09, 9b/04, 18a/09, 39b/11
é.-megey 50b/13
é.-mese 9b/05
é.-mey 8a/19, 22b/04
é.-se 23a/13
é.-ti 7a/13, 12b/02, 13b/03, 13b/06, 13b/09, 25a/02, 25a/07, 40b/01, 41b/05, 45a/18, 46a/08, 49b/19
é.-ti (pend éşitmek) 31b/16
é.-tiler 21a/02, 31b/03, 31b/13
é.-ür 22b/14
é.-ür (éşitür érmek) 4b/10

ét- yapmak, yardımcı fiil
é.-er (endīşe étmek) 37b/18
é.-er (fikr étmek) 46a/07
é.-gey (bir bir étmek) 40b/03
é.-gey (yoḳ étmek) 37b/04
é.-geybiz (yoḳ étmek) 46a/17
é.-ip 13a/03, 15b/12, 22a/18, 31a/04, 34a/04
é.-ip (nusret étmek) 9b/19
é.-ip (‘azm étmek) 41a/12
é.-ip (bir bir étmek) 17a/10
é.-ip (cehd étmek) 48a/05
é.-ip (cem‘ étmek) 27b/01, 29b/07, 32a/05, 42b/02, 42b/07, 43a/02, 43a/13, 48b/06
é.-ip (cūş-ı ḫurūş étmek) 23b/13
é.-ip (fermān étmek) 4a/08
é.-ip (fikr étmek) 46a/10
é.-ip (insān étmek) 4a/08

é.-ip (iẓhār étmek) 40b/14
é.-ip (kingeş étmek) 45b/14
é.-ip (men‘ étmek) 34b/14
é.-ip (münaḳḳaş étmek) 47a/07
é.-ip (naḳd étmek) 31a/07
é.-ip (pādişāh étmek) 16a/05
é.-ip (şefḳat étmek) 16a/06
é.-ip (tahammül étmek) 47a/12
é.-ip (taḳṣīr étmek) 29b/08
é.-ip (tertīb étmek) 9a/04, 17b/12
é.-ip (teveccüh étmek) 18b/17, 31b/04
é.-ip (tevekkül étmek) 21b/09, 35b/11, 44b/06
é.-ip (ṭoy étmek) 49a/15
é.-ip (tulū‘ étmek) 21b/06
é.-ip (uluġ étmek) 16b/05
é.-ip (żabṭ étmek) 35b/09
é.-iptur (‘azm étmek) 31a/17
é.-küçiler (naṣīḥat étmek) 46a/02
é.-me 30a/03
é.-medi (yād étmek) 43b/10
é.-megge (yoḳ étmek) 45a/16
é.-mes (yād étmek) 7a/04
é.-mes (ẓāhir étmek) 31b/07
é.-mey (‘amel étmek) 16b/06
é.-mey (i‘timād étmek) 39a/08
é.-meydür (fāş étmek) 12a/07
é.-seng (maḳām étmek) 14a/09
é.-ti 25a/16
é.-ti (‘aduv étmek) 46a/15
é.-ti (bir bir étmek) 42b/11
é.-ti (ḫayāl étmek) 33a/07
é.-ti (ḥükm étmek) 47b/06
é.-ti (ḳıbel étmek) 47a/03
é.-ti (tevḳıf étmek) 44b/05
é.-ti (yaruḳ étmek) 49a/09
é.-ti (yoḳ étmek) 2a/01, 17a/16
é.-tiler (bir bir étmek) 37a/06

etük çizme
y. 22a/18

évrül- çevrilmek, bir şeyin etrafında dönmek
é.-di 20a/03
é.-gey 2b/02
é.-üp (yüz évrülmek) 36b/06
é.-ür 34b/01

-F-

faḫr < Ar. öünme, övünç
f. 14a/08

faḳīr < Ar. fakir, yoksul
f. 4b/08, 38a/12

fāl < Ar. uğur, kehanet
f. dın 50a/16

fārsī < Far. Fars dili
f. 2a/14

fāş < Ar. açık, aşikar
f. 12a/08
f.-étmek 12a/07

fāyda < Ar. fayide, yarar
f.-bilmek 14b/03
f.-ḳılmaḳ 23a/11, 26b/19, 29b/05, 31b/15, 32a/10, 48a/15, 48a/19
f.-tapmaḳ 2a/16

Fay (y.a)
f. ġā. (cūy-i Fay’ġā) 17b/04

faẓl < Ar. iyilik, üstünlük, lutuf

f. 5a/02
f.-(ehl-i faẕl) 6a/13
f. a 5a/15
fehm < Ar. anlama, anlayış
f.-bolmaḳ 14a/04
f.-ḳılmaḳ 14b/16, 20a/04
felāḫen < Far. sapan
f. 39b/07
felāḳet < Ar. felaket, bela
f. 16a/13
felek < Ar. gökyüzü, felek
f. 3a/15, 17a/16, 21b/08, 23b/03, 25a/15, 25a/18, 25a/18, 28b/15, 34a/15, 40b/05, 45a/19, 48b/02, 49a/11
f. de (mülk-i felekde) 29b/13
f. ge 36b/13
f. yılduzınıñg 17a/18
ferāġat < Ar. vazgeçme
f. 22a/01, 34b/05
f. i 34a/09
f. ḳa 29b/08
ferāset < Ar. hemen anlama, çabuk kavrama
f. 11a/05
f. i bolmaḳ 11a/05
ferd < Ar. kişi
f. i (Ferd-i Köhne mevzi‘ī) 35b/08
Ferhād (k.a)
f. 27b/12
ferīb-āmīz < Ar. aldatıcı bir şekilde
f. 33a/10
Ferīdūn (k.a)
f. (Ferīdūn-ḥaşmeti) 4b/09
Ferīn-Kent (y.a)
f. 43a/01
fermān < Far. emir, buyruk
f. aytmak 04a/08
f.-bérmek 23b/04
f.-bolmaḳ 30b/04, 48b/13
f.-étmek 4a/08
f. ı 36b/14
f. ıda 5a/11
f. ıdın 7a/07
f. ıġa 16a/03
f. ın 23b/05
fermān-burdar < Far. itaatkar, baş eğen
f.-bolmaḳ 24b/17
f. lıḳ ḳılmaḳ 9a/19
fermānla- < Far. emretmek
f.-dı 13a/12, 27b/07, 36a/06, 40a/01, 40a/18, 50a/09
f.-dı (uruşḳa fermānlamaḳ) 7b/18
feryād < Far. haykırış
f. ımġa 19a/10
f. ḳa 5b/10
f. larıġa 29b/15
ferzend < Far. oğul
f. 3b/16
f. ġa 3b/17
f. i 44a/05
f. i (ferzend-i Ercümend-Mīrżā-Cihāngīr) 41a/01
f. i (ferzend-i sa‘ādetmendniñg) 38a/06
f. leridin 2b/13
fesād < Ar. bozma, bozulma
f. 31a/12

f.-ḳılmaḳ 30a/02, 50a/07

feṯḥ < Ar. açma, açılma
f. 14a/18, 22b/15, 23b/18, 26a/06, 26b/03, 29b/19, 40b/06, 41b/16, 49b/19
f.-(āyet-i feṯḥ-i tedbīrdin) 11a/09
f.-bolmaḳ 6b/14, 21b/13, 42b/01, 48b/15
f.-ḳılmaḳ 28a/17
f.-ū fīrūz 3b/12
f.-ū fīrūzluḳ (feṯḥ ū fīrūzluḳ) 3b/02
f. ġa 38b/19
f. i (feth-i ḥayırın) 50b/04
f. ini 24b/15
f. niñ 23b/16

fethī < Ar. fetihle ilgili
f. 38b/18, 46b/15

fevt < Ar. elden kaçmak
f.-(fırṣat-ı fevt) 28b/05

feyyāż < Ar. çok verimli, bereketli
f. ı (feyyāż-ı ‘ale’l-ıtlāḳ) 2b/11

feyż < Ar. verimlilik, bereket
f. 16a/11
f.-tegmek 2a/15
f.-tégürmek 13a/06

feżāyil < Ar. faziletler
f. 4b/17

fırṣat < Ar. bir şeyin yapılması için, uygun düşen, elden kaçırılmayacak durum ve zaman
f.-bolmaḳ 22a/05
f.-tapmaḳ 8b/08, 9a/10
f. ı (fırṣat-ı fevt) 28b/05

fiġān < Ar. haykırma, çığlık
f. 5b/13, 13a/04
f. fiġān étmek 25a/16
f.-tolmaḳ 28a/04
f. ıdın 25a/18
f. ların 8a/02

***fiġān kopmaḳ** < Far.+Türk. çığlık atmak
f. 28b/17

fi‘illiḳ < Ar.+Türk. iş, amel
g. 16b/13

Fī’l-ḥāl< Ar. Bu durumda, o halde.
f. 35b\14

fikār < Ar. fikirler
f. dur 33a/02

fikr < Ar. Ar. düşünce
f.-aytmaḳ 10b/16, 31b/10
f.-étmek 46a/07, 46a/10
f.-ḳılmaḳ 45a/02
f. de 14a/15, 31b/11
f. idin 4b/07
f. iġa 34b/05
f. ini 2a/19, 31b/14

filān < Ar. fulān, belirtilmesi gerekli görülmeyen isimlerin önlerine getirilerek onları beliritsiz şekilde niteler
f. 20a/08, 31a/16

Firdevsī (k.a)
f. 45b/15

fīrūz < Far. muzaffer, fatih
f. luḳ 41b/16, 49b/13
f. luḳ (feṯḥ ū fīrūzluḳ) 3b/12

fīrūzelıḳ < Ar.+Türk. firuze olan yer
f. 30a/18
fīrūzī < Far. fethetme
f. i (fīrūzī-i Ḫüdā-i ta‘ālā)
fitne < Ar. karışıklık, fesat
f. 50a/07
f. ninḡ 15a/06
fitnelıḳ < Ar.+Türk. fesatlık, karışıklık
f. 15b/05
fużelā < Ar. fazıllar
f. larġa 1b/03
füzūn < Far. fazla, çok
f. 43a/12

-G- -Ġ-

Gaẕurgāh Tağı (y.a)
g. ġa 7b/10
gedā < Far. dilenci
g. ġa 30a/03
genc < Far. hazine
g. 49a/14, 49a/16
ger < Far. eger, eğer edatının nazımda kullanılış şekli
g. 4a/19, 14b/12, 18a/04, 18b/14, 22b/16, 22b/16, 35a/04
gerdūn < Far. gökyüzü, felek
g. 30a/17
Germsīr (y.a)
g. 18a/18, 19b/04, 26a/13
g. i (Germsīr-i Hermen) 18b/01
g. i (Germsīr-i Hermende) 18a/19
geşte <Far. gezgin
g. 50a/02
g. leri 14b/06
gevher < Far. cevher, mücevher
g. 32b/12
g.-saçmaḳ 5a/02
g. din 6b/18
g. i (gevher-i men) 6b/18
gevorge < Far. müzik aleti, kös
g. 25a/17
gezend < Far. zarar
g. tégmek 22b/17
girān-māye < Far. değeri yüksek
g.-(der-i girān-māye) 18a/02
gird <Far. toz, toprak
g. din 13b/13, 25a/15
g. e 27b/17
g. i (gird-i leşker) 7a/17
g. i (gird-i sipāh) 25a/15
g. idin 7a/18, 24a/11, 41b/15, 47a/06
g. ni 23a/18, 24a/07, 24a/09
gird ü ġubār < Far. toz, toprak
g.-bolmaḳ 24a/06
giriftār < Far. müptela, tutkun
g.-érmek 18a/03
gītī < Far. dünya, alem
g. 7a/09
gitīstān < Far. dünyayı zapteden
g. da 5b/05
göger- mavileşmek
g.-di 40a/02
gūr < Far. kabir, mezar
g. ı 9b/08, 9a/15
gurūh < Far. topluluk, cemaat
g. 27b/17, 47a/04

g. ı (gurūh-ı denī) 42a/15

gül < Far. çiçek
g. 16b/02, 30b/01, 49a/04
g. i 35a/05
g. i (gül-i bāġ) 28b/16
g. i (gül-i sebze) 30a/18

Gül-ābād (y.a)
g. 39b/04

gülistān < Far. gül bahçesi
g. 5a/18

gülşen < Far. gül bahçesi
g. idin 25a/06

gül-zār < Far. gül bahçesi
g. 35a/05
g. ı (luṭf-ı gülzārı) 16a/10

gümān < Far. sanma, sezme
g.-éltmek 28b/07

günāh < Far. günah
g. ıdın 26b/17
g. ını 26b/17, 30b/05

günāh-kār < Far. günah işleyen
g.-ḳılmaḳ 45a/11

gürdān < Far. tabur
g. 38a/17

gürūh < Far. cemaat, bölük, takım
g. 13b/12, 25b/12
g. ı 13a/12

gürz < Far. büyük demir topuz (bir savaş aleti)
g. lerni 45b/05

güz kış
g. 9a/05

güzār < Far. geçme, geçiş
g. 18b/11
g.-ḳılmaḳ 17a/15

güzer < Far. geçiş yeri, geçme
g. 18b/13
g. idin 21b/15

ġāfil < Ar. dikkatsiz, ihtiyatsız
ġ. 9a/07, 9a/11, 22a/02
ġ.-bolmaḳ 9b/14, 27b/07

ġālib < Ar. üstünden gelen, yenen
ġ.-bolmaḳ 28b/07, 29a/05, 44b/15

ġām < Ar. ġamm, keder
ġ. nı 15a/05
→ ġam

ġaçerçi katırcı
ġ. 17b/12

ġam < Ar. ġamm, keder
ġ. 6a/10, 12a/04, 12a/05, 15a/07, 15b/03, 18b/14, 25a/02, 42a/11, 49a/13, 49b/01
ġ.-(durūd-ı ġam) 39b/10
ġ. ı 15a/02, 17a/05, 25b/11
ġ. nı 15a/05
ġ. ı (ġam-ı düşman) 7b/07
ġ. ını. yémek 4b/08
→ ġām

ġamgīn < Ar. +Far. kederli, üzüntülü
ġ. 32b/10
ġ.-bolmaḳ 32b/18

ġanī < Ar. zengin, bol
ġ.-bolmaḳ 42a/15

ġanīm < Ar. düşman, yağmacı
ġ. 11a/07, 37b/05, 41b/09
ġ. din 11a/06
ġ. i 19a/08
ġ. ni 45a/16

ġār < Ar. mağara

ġ. 45b/02

ġaraz < Ar. maksat, istek
ġ. 33b/17

ġarb < Ar. batı
ġ. 7a/18, 8b/09

ġarīb < Ar. tuhaf
ġ. 46a/06

ġarīv < Ar. feryat, çığlık, müzikte makam
ġ. i (ġarīv-i ṣedā) 41b/15

ġarḳ < Ar. boğulma
ġ. 7a/17

ġaṣab < Ar. zorla alma, el koyma
ġ. 40a/09

ġavġā < Ar. kavga, münakaşa
ġ. lar 10a/02

ġāyet < Ar. son, son derece, gayet
ġ. 1b/08

ġayb < Ar. görünmeyen, gizli
ġ. dın 24b/11
ġ. dın hātif-i ġaybdın 25a/05
ġ. ı ġayb-ı ilāhīdin 33a/17, 38b/17

ġaynī < Ar. istek
ġ.-(mübeşşir-i ġaynī) 25b/15

ġayret < Ar. çalışma, gayret
ġ. 17b/05, 28a/12
ġ. din 17a/02
ġ. tin 43b/14

ġażab < Ar. öfke, gazap
ġ.-ı (ḳahr u ġażab-ı pādişāhlıḳ) 4a/18
ġ. dın 45a/12

ġerbāl < Far. elek, kalbur
ġ. 18a/10

Ġıyās-Bahadır (k.a)
ġ. 27b/14

ġonca < Far. gonca
ġ. 10a/01
ġ. dın 27a/16
ġ. sı 20a/17

ġūl < Far. müfreze
ġ. da 27b/15
ġ. ġa 42a/04
ġ. ı ġūl-ı beyābānī 17b/01
ġ. iġa 41b/17

Ġūrī (u)
ġ. ı 7a/05
ġ. ler 8b/02, 8b/07, 8b/12
ġ. lerġa 8b/07
ġ. lerni 8b/04

ġubār < Ar. toz
ġ. ı 31b/08
ġ. ı (ġubār-ı ḳüdūreti) 46b/08

ġulām < Ar. kul, köle
ġ. 12b/14
ġ.-bolmaḳ 14a/09

ġurāb < Ar. karga
ġ.-bolmaḳ 33b/13

ġurbet < Ar. yabancı memleket
ġ. 16a/19

ġurūr < Ar. gurur, kibir
ġ. 7a/05, 7a/07, 23b/09, 25b/01, 30a/01

ġuṣṣe < Ar. gam, keder
ġ. dın 33a/02

-H- -Ḫ- -Ḥ-

ḫaber < Ar. haber, bilgi

ḫ. 7a/14, 7a/15, 30a/07, 32a/08, 34a/18, 35a/16, 38b/12, 38b/13, 41b/03, 43a/05, 44b/19
ḫ.-almaḳ 30a/05
ḫ.-barmaḳ 50a/11
ḫ.-bérmek 8b/18, 13a/11, 24b/14, 31b/06, 34b/15, 38a/11
ḫ.-bilmek 20b/13, 21b/16, 32a/04, 32a/13, 34b/12, 50b/05, 50b/11
ḫ.-bolmaḳ 26a/03, 38b/09
ḫ.-éşitmek 2a/06
ḫ.-kélmek 22b/08, 27a/17, 34a/03, 39a/11, 43a/02
ḫ.-kéltürmek 20a/06, 38b/11, 38b/14, 46a/04
ḫ.-ḳılmaḳ 44b/17
ḫ.-salmaḳ 46a/01
ḫ.-sormaḳ 20b/15, 43a/06
ḫ.-tapmaḳ 8b/17, 17b/17, 18a/03, 20b/02, 20b/06, 20b/12, 24a/17, 40a/04
ḫ.-yibermek 13a/11, 15a/03, 27a/19
ḫ. çi 29b/03
ḫ. din 43a/03
ḫ. i 11a/12, 49b/19
ḫ. in 19b/13, 19b/14, 20a/01, 21a/04
ḫ. in. éşitmek 8b/11
ḫ. ini 22b/14
ḫ. lerdin 30a/06, 30a/08
ḫ. lerni 30a/05, 30a/07, 44b/01
ḫ. ni 5b/16, 6a/03, 7a/13, 7a/18, 10a/16, 13b/06, 21a/05, 27a/19, 32b/17, 34a/07, 34a/10, 34b/16, 43a/04
ḫ. ni éşitmek 6b/13
ḫ. siz 15b/05, 36b/12, 43a/03

ḫaberāt< Ar. haberler
ḫ. 19a/17

ḫaber-dār < Ar.+Far. haberli, haberdar
ḫ.-bolmaḳ 8b/02, 9a/13, 15a/03, 18b/05, 18b/19, 29a/15, 29b/07, 41a/05
ḫ.-érmek 36b/08, 41a/11
ḫ.-ḳılmaḳ 21a/06

ḫ^{v}āce < Far. efendi, sahip
ḫ. 1b/13, 24a/18, 24b/04, 48b/02, 50b/14, 50b/15

Ḫ^{v}āce-i Ökkāşe (k.a)
ḫ. 48b/02

Ḫ^{v}ace-Rehmes (k.a)
ḫ. (mezār-ı müteberrik-i Ḫ^{v}āce-i Rehmes) 24b/04

Ḫ^{v}āce-i Salberi (k.a)
ḫ. 24a/18

ḥācet < Ar. ihtiyaç
ḥ. 5a/05

Ḫ^{v}āce Yūsuf (k.a)
h. nı 50b/14, 50b/15

Ḥācı-Barlas (k.a) Nüfuzlu Barlas emirlerinden. Timur'un amcası. Keş ve ona bağlı yerlerin hakimi.
ḥ. 13b/08, 15a/18, 15b/01, 40b/18
ḥ. ḳa 14a/06

ḥ. nıñg 13b/09
ḥ. Bég 9b/18, 10b/19, 11a/14, 11a/17, 11b/03, 13b/09, 15a/02
ḥ. Bég'ge 10a/04

Ḥācı-Bég (k.a)
ḥ. 10b/12, 11b/09, 13b/05, 13b/16, 14a/14, 15b/04, 28a/07, 28a/10, 29b/02
ḥ. ge 11b/04, 13b/19, 45b/13
ḥ. niñg 15b/02, 15b/07, 22b/09

Ḥācı-Maḥmūd-Şāh (k.a)
ḥ. 11b/11, 32b/02, 49b/09

Ḥācı-Muḥammed (k.a)
ḥ. 17b/07, 17b/12

ḫacil < Ar. utangaçlık, utanma
ḫ. 45b/08

ḥad/ḥadd < Ar. sınır, hudut
ḥ. 1b/08, 50a/19
ḥ.-bolmaḳ 7a/06
ḥ. ı (ḥad-ı temīz) 4a/01
ḥ. ıdın 15a/11, 30a/02
ḥ. sız 1b/02, 15a/16

ḥadīṣ < Ar. hadis, Hz. Peygamberin sözleri
ḥ. de 11b/03
ḥ. i 13a/01

hafta < Far. hafta
h. 10a/02

ḥaḳ/ḥaḳḳ < Ar. Allah, doğruluk
ḥ. 3a/02, 40a/16, 42a/11, 45b/05
ḥ. dın (ḥażret-i ḥaḳdın) 24a/12
ḥ. ı (ḥażret-i ḥaḳḳı) 4b/05
ḥ. ı (ḥakk-ı subḥānehu) 3b/17, 26a/11, 26a/11, 26b/03, 26b/03
ḥ. ı (ḥaḳ-ı tebārek) 23b/10
ḥ. ı (ḥażret-i Ḥaḳ-ı subhānehu) 41a/07
ḥ. ını 30b/18, 42a/19
ḥ. ını (terbiyet-i ḥaḳḳını) 6b/16
ḥ. ḳa. (rahmet-i ḥaḳḳa) 11a/18
ḥ. ḳa (ḥażret-i ḥaḳḳa) 25a/06
ḥ. nıñg. (ḥażret.-i ḥaḳnıñg) 2b/17
ḥ. nıñg (ḥażret-i ḥaḳnıñg) 14b/17, 25a/09, 29b/15
***ḥażret-i ḥaḳḳ** yüce Allah
ḥ. 3b/19, 35a/03, 41b/16
***ez-yād-ı ḥaḳḳ** Allah'ı anarak
ḥ.2a/08
***ḥażret-i ḥaḳḳ tā'alā** yüce Allah
ḥ. ġa 46b/10

ḥaḳāyıḳ < Ar. hakikatler, gerçekler
ḥ. da (ḳayıḳ-ı ḥaḳāyıḳda) 4b/18

ḥaḳīḳat< Ar. doğruluk, hakikat
ḥ. 3a/17, 46a/05

ḥākim < Ar. hükmeden
ḥ.-bolmaḳ 6a/06, 14b/12, 32a/14, 38a/16
ḥ. i 10a/13, 12b/08, 19a/13, 29b/12
ḥ. siz 11b/04

ḥaḳīr < Ar. düşkün, küçük
ḥ. i (bende-i ḥaḳīr-i ḫāk-sār.ġa) 2b/02

ḫāk-rāh < Far. toprak yol
ḫ. 34a/16

ḫāk-rīz Far. siper, toprak, set
ḫ. ġa 35b/16, 36a/04

ḫāk-sār< Far. alçak insan

ḫ. ġa. (bende-i ḥakīr-i ḫāk-sārġa) 2b/02

ḥāl < Ar. nicelik, hal, durum
ḥ. da 6b/09, 17b/01, 24b/18, 45b/02
ḥ. dın 8b/17, 9a/13, 27a/07, 29b/05, 36a/14, 41b/03, 43b/16, 50b/11
ḥ. dın (keyfiyyet-i ḥāldın) 15a/09, 21a/06
ḥ. ıdın (vaṣf-ı ḥālıdın) 32b/08
ḥ. ıġa 17b/17, 49a/17
ḥ. ını 17a/10
ḥ. ide 4a/17
ḥ. lerige (ṣūret-i ḥāllerige) 25b/17
ḥ. nı 28a/12, 48a/14

ḥal < Ar.açma, çözme
ḥ.-ḳılmaḳ 4b/19

ḫalāyıḳ< Ar.insanlar
ḫ. 5b/09, 49a/12

ḥālet < Ar. hal, durum, vaziyet
ḥ. din 42a/18
ḥ. i 44b/16
ḥ. ini 17a/05
ḥ. lerni 24b/14
ḥ. ni 47a/15

ḫālıḳī < Ar. yaratıcı
ḫ. ġa 1b/01

ḫālī < Ar. boş, serbest
ḫ. 2a/08, 34b/13
ḫ.-bolmaḳ 6b/18, 16a/11
ḫ.-ḳalmaḳ 18b/16

Ḥalīl-Bég (k.a)
ḥ. 39b/19, 40b/07

Ḥalīl-Sultān (k.a)
ḥ. 48b/04

ḫalḳ < Ar. mahluk, insan
ḫ. 1b/12
ḫ. ı (ḫalḳ-ı cihān) 5b/12

ḥalḳa < halka
ḥ. sın 35a/10

ḥamd < Ar. Allah'a şükran duygularını bildirme
ḥ. 1b/01

Ḥamīd-Bég (k.a)
h. 15b/08, 15b/12, 24a/14, 25a/13, 26b/16, 27a/03
h. ni 27a/02, 27a/04, 27a/05
h. ning 26b/15, 28a/06

ḥāmile < Ar. hamile, gebe
h.-érmek 38a/05
ḥ. lardın 22b/01

ḥamle < Ar hamle, saldırış
ḥ. 28a/15, 42b/10, 47a/14
ḥ.-ḳılmaḳ 37a/10, 42a/08, 43a/17, 47a/06
ḥ. ni 37b/09
ḥ. sige 21b/11
ḥ. sini 42a/12

ḫan han, hükümdar
ḫ. 2b/06, 5a/03, 6a/07, 6a/08, 7b/09, 9a/18, 9b/07, 10b/10, 10b/14, 11b/07, 15a/19, 15a/19, 15b/01, 15b/09, 15b/11, 15b/13, 15b/15, 15b/16, 15b/17, 16a/02, 16a/03, 16a/03, 16b/06, 26b/01, 26b/08, 26b/11, 31a/16, 31a/19, 32a/15, 43b/14, 44a/07, 45a/12, 45b/16

ḫ.-bolmaḳ 5b/08, 6a/18, 26b/09
ḫ.-(ḥażret-i ḫan) 15b/13
ḫ.-ḳılmaḳ 9b/13, 24a/15, 48b/05
ḫ.-kötermek 47a/18
ḫ. dın 43b/04, 43b/05
ḫ. ġa 11b/18, 15b/10, 16b/08, 31a/19, 43b/12
ḫ. ı 6a/09, 28a/06, 43b/03, 48b/05
ḫ. ı (ḫan-ı Semerḳand) 15b/19
ḫ. nı 6a/04, 9b/06, 26a/01, 26a/03
ḫ. nıñ 6a/11, 15b/12

ḫanlıḳ hanlık, hükümdarlık
ḫ. 26b/07
ḫ.ı (ḫanlıġı) 6a/11

ḫançer < Ar. hançer
ḫ. 36b/13

ḫandaḳ < Ar. hendek
ḫ. 37a/05
ḫ. ıġa 35b/14
ḫ. ī 7b/05
ḫ. ḳa 35b/15

ḫanī hanlık
ḫ. 3a/09

Ḫan-Sa‘īd (k.a)
ḫ. 48b/03

ḫanzāde han oğlu
ḫ. leri 48b/18

Ḫanzāde-‘Ali-Ekber (k.a)
ḫ. 48b/19

Ḫanzāde-Ebu’l-Ma‘āli (k.a)
ḫ. 48b/19

ḫār < Far. diken
ḫ.-ḳılmaḳ 27a/16

ḫarāb < Ar. yıkık, harab
ḫ. 8a/14, 8a/16, 11b/01, 49a/09
ḫ.-bolmaḳ 8a/14, 11b/05, 11b/08, 49b/16
ḫ.-ḫarāb ḳılmaḳ 7b/12
ḫ.-olmaḳ 8a/15

ḫarāb-ahvāl < Ar. harap durumda
ḫ. 38a/15

ḫarāc < Ar. ḫarāç, vergi
ḫ. ıdın 38a/14
ḫ. ı (ḳıymet-i ḫarāc-ı ‘ālem)17b/12

Ḫarār (y.a)
ḫ. ġa 11b/11

ḫarekāt < Ar. hareketler
ḫ. 4a/01, 28b/03
ḫ. ıdın 7a/01, 18a/03, 28b/15, 31a/10, 31b/07, 40b/18
ḫ. lar 17b/15

ḫareket < Ar. hareket, devinim
h.-ḳılmaḳ 30b/08
h.-mecāl-i ḫareket 28a/01
h. ler 30b/03
h. lerdin 30b/08

ḫarem < Ar. harem, saray ve etrafı
ḫ. i 17b/03
ḫ. iġa 9b/06, 48b/09
ḫ. ini 17b/05, 38a/19

Ḫ^{v}ārluḳ < Far.+Türk. aşağılık
ḫ. 27a/13

Ḫ^{v}ārezm (y.a)
ḫ. 9a/04

ḫarman < Far. harman
ḫ. 44a/16

ḫ. ın 23b/09
ḫ. nı 44b/04

Ḫ^{v}ārşe (y.a)
ḫ. 15b/04

ḫ^{v}ār ū zār < Far. hor, zavallı
ḫ. 17b/18,
ḫ. dur 33a/03
z. zār ū ḫ^{v}ār 25b/10, 27a/15, 32b/10
→ zār ū zār

ḫāṣ < özel, seçkin, mümtaz
ḫ. 35b/02, 48b/09
ḫ.-ḳılmaḳ 1b/11, 37a/18

ḫāṣıl < Ar. netice, sonuç
ḫ. 11a/03
ḫ.-bolmaḳ 11a/03, 46b/06

ḫaṣīṣ <Ar. bayağı, alçak
ḫ.-bolmaḳ 30b/09

ḫasret < Ar. hasret, özlem
ḫ. 33a/01

ḫāṣṣa < Ar. özel, mahsus, seçkin
ḫ. 9a/13, 31a/01, 31a/02, 45b/15

ḫāṣṣīyyet < Ar. özellik, huy
ḫ. i 3b/08
ḫ.-bérmek 3b/17

ḫasta < Far. yaralı, yorgun
ḫ. 25b/09
ḫ.-bolmaḳ 41b/08

ḫāşāk < Far, çöp, çer-çöp
ḫ. nı 37b/08
ḫ.-érmek 2a/18

ḫaṭ/ḫaṭṭ < Ar. çizgi, yazı, hat
ḫ. 32a/08
ḫ.-ḳılmaḳ 14a/06
ḫ. ı 31a/14
ḫ. ını 31a/15
ḫ. lar 15b/12
ḫ. nı 31a/18

***ḫaṭṭ-ı laṭīf** < Ar. güzel yazı
ḫ. 5a/03

ḫaṭā < Ar. hata, yanlış
ḫ. 14b/01, 22a/04
ḫ. lar 46a/13, 46a/14
ḫ. sıġa bakmaḳ 2b/08

Ḫatalānī (u) < Hıtlan şehrine mensup
ḫ.-keyhüsrev-i ḫatalānī 15b/16, 48a/09, 48b/16
ḫ. nin̂g 12b/10
ḫ. nin̂g keykūbād-ı ḫatalānīnin̂g 48b/11

ḫaṭāyī < Ar. hata ile ilgili
ḫ. 2b/07

ḫātem < Ar. yargıç, hakim
ḫ. 2a/09

ḫātemu'l-enbīy < Ar. peygamberlerin sonuncusu
***ḫażret-i ḫātemu'l-enbīyā**
ḫ. Hz. Peygamber 16a/18

ḫāṭır < Ar. hatır
ḫ. [ı] 44b/19
ḫ. ı 4a/13, 14a/14, 31a/17, 32b/11, 47b/06
ḫ. ıda 31b/08, 47b/08
ḫ. ıdın 34a/01
ḫ. ıġa 14b/15, 17b/19
ḫ. ında 33a/14
ḫ. ını 14a/12, 23a/13
ḫ. ları 26b/17
ḫ. larıda 17a/04

ḫ. larıġa 2a/13
ḫ. lıġa 4b/16
hātif < Ar. seslenen, gaipten seslenen
h. 22b/14
h. i hātif-i ġaybdın 25a/05
ḫatun hatun, hanım
ḫ. 31a/18, 37b/19
ḫ. dın 44a/03
ḫ. ı 17a/13, 31a/15, 36a/10, 37b/12 48b/10, 50a/06
ḫ. lar 37b/14, 37b/15, 38a/04
ḫ. lardın 37b/15
ḫ. ları 48b/06
ḫ. larıdın 48b/07
ḫ. larnıñ 38a/02
havā < Ar. hava
h. 14b/05, 41b/14
h. da 45b/02
h. sı 14b/07, 15a/16, 9b/01
h. sıġıdın 18b/08
havā-dār < Ar.+Far. taraftar
h. ım 43b/13
h. ları 26a/02
havā-ḫ^{v}āh < Ar.+Far. taraftar
h. luḳdın 44a/01
Ḫāvaṣ (y.a)
ḫ. 44b/03
ḫavf < Ar. korku
ḫ. 44b/15
ḫ. luḳ 14b/18
ḫayāl < Ar. ḫeyāl, ḫıyāl; rüya, hayal
ḫ. ini 10b/16
ḫayāl < Ar. zan, kuşku, sanı
ḫ. 23b/11
ḫ.-émek 33a/07
ḫ.-ḳılmaḳ 25a/18, 27a/04, 34a/10, 47b/09
ḫ. ıda 34a/03
ḫ. ın 6b/17, 32b/06
ḫ. ı 34b/17
ḫ. ı (ḫayāl-ı maḥāl ḳılmaḳ) 14b/14
ḫ. ıdın 16b/15
ḫ. ım 48b/01
ḫ.ıin 32b/04
ḫ. ınıñ 5a/10
ḥayāt < Ar. hayat, yaşam
ḥ. 9b/16, 25b/06
ḥ.-arıġı.dın 27a/06
ḥ. ı nihāl-ı ḥayātı 50b/12
***āb-ı ḥayāt** < Far.+Ar.bengi su ölümsüzlük suyu
ḥ. 5a/09
ḥayāt suyı <Ar.+Türk. bengi su, āb-ı hayāt
ḥ. ndın 5a/07
Ḥaydar (k.a)
ḥ. 21a/16
Ḥaydar-Endhūdī (k.a)
ḥ. 21a/07, 26b/12
ḫayme < Ar. çadır
ḫ. leridin 37a/06
ḫ. side 22a/02
ḫayr < Ar. hayırlı, faydalı, iyi
ḫ dın 4a/16
ḫ. ın feṭḥ-i ḫayrın 50b/04
ḥayrān < Ar. hayran
ḥ. 5a/03
ḥ.-bolmaḳ 28a/02
ḥ.-érmek 1b/06

ḫ.-ḳalmaḳ 36a/09, 38b/05
ḫ.-yorumaḳ 50a/02

ḫazāne < Ar. hazine
ḫ. sidin 1b/10

Ḫazār (y.a)
ḫ. 18b/06, 24a/17, 35b/17, 37a/13
ḫ. da 33b/15, 34a/01
ḫ. dervāzesiġa 36a/17, 36a/19
ḫ. dın 34b/02, 34b/19, 41a/15, 41b/03
ḫ. ġa 11b/11, 24a/16, 24b/03, 34a/18

ḥāżır < Ar, hazır, mevcut
ḥ.-érmek 2a/18
ḥ. lardın 22b/01

ḫazīne < Ar. hazine
ḫ. 6b/18

ḫazīneçi < Ar.+Türk. hazineden sorumlu kişi
ḫ. ni 33b/10

ḥażret < Ar. saygı için büyüklere verilen ünvan
ḥ. 17b/06, 18a/13, 19a/01, 19b/05, 20a/09, 20a/14, 20b/12, 21a/05, 24a/07, 25b/04, 26b/14, 28b/10, 29a/11, 32a/03, 32b/03, 32b/07, 36a/12, 37a/15, 37b/18, 38a/08, 38a/18, 39a/01, 39a/09, 39a/19, 40a/11, 40b/09, 40b/17, 40b/17, 41a/18, 41b/18, 41b/18, 42a/18, 43a/17, 43b/08, 43b/19, 44b/01, 44b/02, 45b/12, 46a/04, 46a/14, 46b/16, 48a/01, 48a/07, 49a/01, 49a/15, 50a/01, 50a/16, 50b/14, 50b/14
ḥ. din 4b/03, 16a/07, 48a/16
ḥ. ġa 18b/09
ḥ. ıġa 14a/04
ḥ. ġa (ḥażret-ī cebbārġa) 17b/06
ḥ. i (Ḥażret.-i Ḥaḳ'nın̄g) 2b/17
ḥ. i (Ḥażret.-i Ṣāḥib) 18b/16, 34a/13
ḥ. i (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān) 3a/07, 10a/04, 10b/19, 11a/15, 11b/11, 11b/12, 11b/15, 11b/19, 12a/08, 12a/13, 12a/15, 12a/19, 12b/03, 12b/11, 12b/19, 13a/05, 13a/10, 13a/16, 13b/02, 13b/08, 13b/10, 13b/17, 14a/02, 14a/03, 14a/10, 14a/11, 14a/16, 14b/11, 15a/08, 15a/09, 15a/11, 15a/13, 15b/06, 16a/08, 16b/05, 16b/07, 16b/09, 16b/14, 17a/09, 17a/13, 17a/14, 17b/02, 17b/05, 17b/10, 17b/13, 17b/16, 18a/15, 18a/16, 18a/17, 18a/18, 18b/02, 18b/06, 19a/07, 19a/18, 19b/01, 19b/04, 19b/16, 19b/18, 20a/03, 20a/07, 20a/09, 20a/13, 20b/05, 21a/01, 21a/10, 21a/16, 21b/08, 21b/13, 21b/14, 21b/18, 22a/01, 22a/06, 22a/09, 22a/11, 22a/12, 22a/18, 22b/11, 22b/12, 23a/09, 23a/14, 23a/15, 23b/12, 24a/15, 24a/18, 24b/03, 25a/08, 25a/09, 25a/11, 25a/19, 25b/01, 25b/16, 26a/04, 26a/14, 26a/19, 26b/03, 26b/16, 27a/01, 27a/09, 27a/17, 27b/06,

27b/10, 27b/13, 28a/04, 28a/12, 28a/18, 28b/04, 28b/09, 28b/14, 29a/16, 29b/04, 30a/04, 30a/05, 30a/06, 30a/09, 30a/11, 30a/14, 30a/16, 30b/02, 30b/04, 31a/01, 31a/06, 31a/08, 31a/11, 31a/16, 31a/19, 31b/03, 31b/08, 31b/09, 31b/12, 32a/01, 32a/02, 32a/08, 32a/11, 32a/17, 32a/18, 32b/03, 32b/05, 32b/19, 33a/03, 33a/05, 33a/07, 33a/10, 33b/02, 33b/07, 33b/08, 33b/12, 34a/04, 34a/06, 34b/02, 34b/08, 34b/16, 35a/01, 35b/12, 36a/06, 36a/18, 36b/14, 37a/14, 37a/15, 37b/03, 37b/07, 37b/08, 37b/13, 37b/16, 38a/07, 38a/11, 38b/02, 38b/03, 38b/06, 38b/13, 38b/17, 39a/04, 39a/12, 39b/15, 39b/16, 40a/01, 40a/03, 40a/04, 40a/18, 40b/01, 40b/07, 40b/12, 40b/13, 41a/06, 41a/18, 41b/07, 41b/08, 42a/08, 42a/16, 42b/05, 42b/05, 42b/10, 42b/19, 43a/04, 43a/18, 43b/09, 43b/14, 43b/19, 44a/04, 44a/06, 44a/10, 44a/12, 44b/13, 45a/09, 45a/17, 45a/18, 45b/14, 45b/19, 46a/03, 46b/02, 46b/08, 46b/09, 47a/01, 47a/16, 47a/19, 47b/05, 47b/18, 48a/05, 48a/11, 48b/07, 49a/14, 49a/19, 49b/01, 49b/17, 50a/03, 50a/08, 50a/09, 50b/10

ḥ. i (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa) 13a/11

ḥ. i (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’da) 38b/15

ḥ. i (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’dın) 12a/17, 13b/16, 14a/12, 20b/11, 32a/15, 38b/04, 45b/09, 45b/12, 49b/18

ḥ. i (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa) 13a/08, 13a/17, 14b/15, 15b/11, 17a/04, 17b/15, 18a/05, 19a/09, 21a/09, 21b/01, 23b/18, 24b/17, 25b/15, 26a/10, 27b/01, 27b/02, 29a/10, 30b/10, 30b/14, 31b/06, 35a/13, 38b/09, 39a/08, 41a/07, 41b/03, 41b/10, 43b/11, 46a/09, 47a/01, 48a/12

ḥ. i (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’ı) 15b/10, 34b/11, 45b/17

ḥ. i (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’nı) 16a/06, 17b/07, 17b/08, 17b/19, 20a/05

ḥ. i (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñ) 12b/15, 14a/13, 14b/15, 15a/03, 16b/03, 16b/19, 17b/03, 18b/18, 19b/10, 19b/11, 21a/04, 24b/06, 26a/07, 26b/13, 26b/15, 27a/13, 28b/01, 28b/14, 28b/18, 29a/19, 30b/06, 31b/02, 31b/17, 32b/11, 32b/16, 34b/04, 35b/04, 36a/09, 37a/12, 38a/01, 41b/16, 42a/17, 43a/08, 43a/15, 44a/04, 44b/11, 44b/17, 44b/19, 45b/10, 46b/03, 47b/09, 48a/19, 49a/06, 50b/03

→ Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān

ḥ. i (ḥażret-i-melik-i ‘ellāmnıñ)

16a/10
ḥ. i (ḥażret-i bégniṉg) 12b/15
ḥ. i (Ḥażret-i Bayan) 46a/09
→ ḥażret-i bayan
ḥ. i (ḥażret-i cebbār) 38b/18
ḥ. i (ḥażret-i ḫātemu'l-enbīyā) 16a/18
ḥ. i (Ḥażret-i Ḥaḳḳ) 3b/19, 4b/05, 41b/16
ḥ. i (Ḥażret-i Ḥaḳ-ı subḥānehu) 41a/07
ḥ. i (Ḥażret-i Ḥakḳ ta'ālāġa) 46b/10
ḥ. i (Ḥażret-i Ḥaḳ'dın) 24a/12
ḥ. i (Ḥażret-i Ḥaḳḳ) 35a/03
ḥ. i (Ḥażret-i Ḥaḳ'ḳa) 25a/06
ḥ. i (Ḥażret-i Ḥaḳ'nıṉg) 14b/17, 25a/09, 29b/15
ḥ. i (Ḥażret-i Ḫan) 15b/13
ḥ. i (ḥażret-i ʿizz ü ta'ālā) 16a/14
ḥ. i (ḥażret-i ḳādir) 11a/02
ḥ. i (ḥażret-i melik) 27a/10, 40b/15
ḥ. i (ḥażret-i melikniṉg) 41a/02
ḥ. i (ḥażret-i nīkī) 34a/08
ḥ. i (ḥażret-i perverdgārnıṉg) 11b/08
ḥ. i (ḥażret-i risālet-i ṣallāllahu 'aleyhi vesellem) 4b/01
ḥ. i (Ḥażret-i Ṣāḥib) 43b/07
ḥ. i (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'dın) 4b/02
ḥ. i (ḥażret-i ṣıddıḳnı) 19b/17
ḥ. i (ḥażret-i subḥān) 3b/02
ḥ. i (Ḥażret-i Témür-Ḫᵛāce-Oġlan) 19b/12
ḥ. i (Ḥażret-i Yesurī) 10a/10, 12a/11, 12b/11
ḥ. i (sevinç-i Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa) 20b/09
ḥ. i (sevinç-i Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıṉg) 20a/15, 20b/08
ḥ. ḳa 20a/15, 20b/01, 24a/19, 26b/14, 34a/08, 40a/08, 43b/10, 50b/04
ḥ. ni 20a/11, 22a/19, 46b/02, 48b/19
ḥ. niṉg 2a/17, 11b/14, 12b/16, 19a/04, 19b/02, 20a/10, 20a/15, 21b/11, 24a/01, 30b/14, 31a/02, 34a/06, 34a/09, 35b/05, 38a/16, 40a/04, 40b/02, 41a/09, 41b/17, 42a/18, 42b/01, 44a/12, 49b/19, 50a/18, 50a/19
ḥ. tin 18b/05

Ḥażret-i Bayan (k.a)
ḥ. 46a/09
→ ḥażret

Ḥażret-i Ḥüseyin-Bég (k.a)
ḥ. 22a/19
ḥ. niṉg 48b/07
→ ḥażret

Ḥażret-i Ṣāḥib (k.a)
ḥ. 43b/07

Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān (k.a)
ḥ. 3a/07, 10a/04, 10b/19, 11a/15, 11b/11, 11b/12, 11b/15, 11b/19, 12a/08, 12a/13, 12a/15, 12a/19, 12b/03, 12b/11, 12b/19, 13a/05,

13a/10, 13a/16, 13b/02, 13b/08, 13b/10, 13b/17, 14a/02, 14a/03, 14a/10, 14a/11, 14a/16, 14b/11, 15a/08, 15a/09, 15a/11, 15a/13, 15b/06, 16a/08, 16b/05, 16b/07, 16b/09, 16b/14, 17a/09, 17a/13, 17a/14, 17b/02, 17b/05, 17b/10, 17b/13, 17b/16, 18a/15, 18a/16, 18a/17, 18a/18, 18b/02, 18b/06, 19a/07, 19a/18, 19b/01, 19b/04, 19b/16, 19b/18, 20a/03, 20a/07, 20a/09, 20a/13, 20b/05, 21a/01, 21a/10, 21a/16, 21b/08, 21b/13, 21b/14, 21b/18, 22a/01, 22a/06, 22a/09, 22a/11, 22a/12, 22a/18, 22b/11, 22b/12, 23a/09, 23a/14, 23a/15, 23b/12, 24a/15, 24a/18, 24b/03, 25a/08, 25a/09, 25a/11, 25a/19, 25b/01, 25b/16, 26a/04, 26a/14, 26a/19, 26b/03, 26b/16, 27a/01, 27a/09, 27a/17, 27b/06, 27b/10, 27b/13, 28a/04, 28a/12, 28a/18, 28b/04, 28b/09, 28b/14, 29a/16, 29b/04, 30a/04, 30a/05, 30a/06, 30a/09, 30a/11, 30a/14, 30a/16, 30b/02, 30b/04, 31a/01, 31a/06, 31a/08, 31a/11, 31a/16, 31a/19, 31b/03, 31b/08, 31b/09, 31b/12, 32a/01, 32a/02, 32a/08, 32a/11, 32a/17, 32a/18, 32b/03, 32b/05, 32b/19, 33a/03, 33a/05, 33a/07, 33a/10, 33b/02, 33b/07, 33b/08, 33b/12, 34a/04, 34a/06, 34b/02, 34b/08, 34b/16, 35a/01, 35b/12, 36a/06, 36a/18, 36b/14, 37a/14, 37a/15, 37b/03, 37b/07, 37b/08, 37b/13, 37b/16, 38a/07, 38a/11, 38b/02, 38b/03, 38b/06, 38b/13, 38b/17, 39a/04, 39a/12, 39b/15, 39b/16, 40a/01, 40a/03, 40a/04, 40a/18, 40b/01, 40b/07, 40b/12, 40b/13, 41a/06, 41a/18, 41b/07, 41b/08, 42a/08, 42a/16, 42b/05, 42b/05, 42b/10, 42b/19, 43a/04, 43a/18, 43b/09, 43b/14, 43b/19, 44a/04, 44a/06, 44a/10, 44a/12, 44b/13, 45a/09, 45a/17, 45a/18, 45b/14, 45b/19, 46a/03, 46b/02, 46b/08, 46b/09, 47a/01, 47a/16, 47a/19, 47b/05, 47b/18, 48a/05, 48a/11, 48b/07, 49a/14, 49a/19, 49b/01, 49b/17, 50a/03, 50a/08, 50a/09, 50b/10

ḥ. da (ḥażret.-i ṣāḥib-ḳırānda) 38b/15

ḥ. dın (ḥażret.-i ṣāḥib-ḳırāndın) 12a/17, 13b/16, 14a/12, 20b/11, 32a/15, 38b/04, 45b/09, 45b/12, 49b/18

ḥ. ġa (ḥażret.-i ṣāḥib-ḳırānġa) 13a/08, 13a/11, 13a/17, 14b/15, 15b/11, 17a/04, 17b/15, 18a/05, 19a/09, 20b/09, 21a/09, 21b/01, 23b/18, 24b/17, 25b/15, 26a/10, 27b/01, 27b/02, 29a/10, 30b/10, 30b/14, 31b/06, 35a/13, 38b/09, 39a/08, 41a/07, 41b/03, 41b/10, 43b/11, 46a/09, 47a/01, 48a/12

ḥ. ı (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'ı) 15b/10, 34b/11, 45b/17

ḥ. nı (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'nı) 16a/06, 17b/07, 17b/08, 17b/19, 20a/05
ḥ. nınĝ (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'nınĝ) 12b/15, 14a/13, 14b/15, 15a/03, 16b/03, 16b/19, 17b/03, 18b/18, 19b/10, 19b/11, 20a/15, 20b/08, 21a/04, 24b/06, 26a/07, 26b/13, 26b/15, 27a/13, 28b/01, 28b/14, 28b/18, 29a/19, 30b/06, 31b/02, 31b/17, 32b/11, 32b/16, 34b/04, 35b/04, 36a/09, 37a/12, 38a/01, 41b/16, 42a/17, 43a/08, 43a/15, 44a/04, 44b/11, 44b/17, 44b/19, 45b/10, 46b/03, 47b/09, 48a/19, 49a/06, 50b/03
→ ḥażret

Ḥażret-i Ṣıddıḳ (k.a)
ḥ. nı 19b/17

Ḥażret-i Témür-Ḫ^{v}āce-Oġlan (k.a)
ḥ. 19b/12

Ḥażret-i Yesurī (k.a)
ḥ. 10a/10, 12a/11, 12b/11

ḥebel < Ar. ip, bağ
ḥ. 32b/14

ḥekīm < Ar. hekim, bilge
ḥ. i (ḥekīm-i'alīm) 24b/09

helāk < Ar. mahvolma, ölme
h.-ḳılmaḳ 35a/05

ḥelīm < Ar. yumuşak huylu
ḥ. 10a/01

hem < Far. hem
h. 1b/08, 6b/09, 11a/19, 11b/16, 15a/18, 17a/03, 19a/10, 22a/04, 24a/11, 33a/12, 45b/03, 47b/08, 49b/06

hem-çü < Far. gibi, benzer
h. 2a/11, 17a/04, 18b/12, 28a/13, 28a/14

hem-dem < Far. arkadaş
h. 11a/13

heme < Far. tüm, tümü
h. 13a/15

hemīşe < Far. sürekli, daima
h. 5b/03

hemneşīn < Far. arkadaş
h. 32b/17

Hemrāġ (y.a)
h. 34b/17

henī < Ar. sıkıntısız
h. 4b/18

henūz < Far. henüz, hala, şimdiye dek
h. 29b/05

her < Far. her
h. 1b/10, 2a/02, 3b/08, 3b/09, 4a/14, 4b/10, 5a/02, 5a/03, 5b/10, 7a/09, 7b/03, 7b/06, 7b/14, 8a/04, 8a/08, 8a/09, 8b/03, 8b/13, 10a/02, 10a/03, 10a/17, 10b/03, 10b/16, 11a/02, 11a/03, 11a/09, 11b/19, 12b/04, 12b/04, 13a/03, 13b/13, 14b/07, 14b/13, 15b/09, 16a/03, 16a/13, 16a/13, 16a/14, 18a/19, 18b/19, 19a/14, 20b/02, 21b/10, 22a/02, 22a/17, 23a/16, 23b/05, 23b/07, 23b/11, 24a/05, 25a/07, 26b/11, 28b/16, 29a/11, 30a/01, 30b/07, 30b/12, 31b/07, 31b/16, 32a/03,

32b/13, 32b/15, 34b/01, 34b/06, 35a/05, 35a/06, 35a/08, 35a/08, 35a/08, 35a/11, 35b/09, 36a/05, 38a/10, 38a/11, 38a/17, 39b/09, 40a/07, 40a/11, 41a/10, 43a/12, 43b/11, 45a/08, 45a/13, 46a/05, 46a/07, 46a/13, 46a/17, 46b/10, 47a/17, 47b/06, 47b/13, 47b/14, 48a/07, 48b/02, 48b/12, 49a/15, 49a/16, 49a/17, 49a/17, 49b/11, 49b/12, 49b/15, 49b/15, 50a/10, 50a/11, 50b/05

herāvul < Moğ. önde giden asker, öncü
h. 25a/19, 27b/12
h.-ḳılmaḳ 49b/11
h. ı 27b/14

Herāt (y.a)
h. 6a/19, 7a/10, 7a/12, 7b/04, 7b/18, 7b/19, 8b/09, 8b/12, 10a/15, 34b/11, 34b/14, 40b/12, 40b/14
h. ḳa 9a/01, 40b/18

Herbil (y.a)
h. 10a/10

her biri < Far.+Türk. teker teker, ayrı ayrı
h. 9b/18, 19a/12, 21b/11, 37b/03
h. niñg 10a/09

Ḫerek (y.a)
ḫ. 45a/09

hergiz < Far. asla, hiçbir zaman
h. 4b/03, 4b/05, 14a/13, 18a/10, 31b/16, 47b/15

hermen ?
h. de 19a/05
h. (germsīr-i hermen) 18b/01
h. de (germsīr-i hermen de) 18a/19

ḥesāb < Ar. hesap
ḥ.-tutmaḳ 8a/18

Heşt-Kend (y.a)
h. 45b/16

heves < Ar. heves, arzu
h.-tüşmek 6b/15
h. idin 7b/06
h. leride 15a/04

heyhāt < Ar. elden gitmiş bir şeye karşı duyulan hasret, üzüntü ve esefi bildirir.
h. 33a/08, 33a/08

ḫeylī < Far. hayli, oldukça fazla
ḫ. din 22a/04

ḫezāne < Ar. hazine
ḫ. sidin 2b/11, 24b/10

Hezāre (u) < Far. Belh ve Kunduz'da oturan aslı Moğol kabile ve Hezarcat da denilir
h. 18b/01, 22b/10
h. lerdin 50a/10
h. sidin (celāyir hezāresidin) 20b/07

ḫezāyin < Ar. hazineler
h. lerni 49a/14

ḫıdmat < Ar. hidmet, birinin işini görme, hizmet
ḫ. 20b/19
ḫ. ı 43b/11
ḫ. ıda 20a/18, 32b/03
ḫ. ġa 11b/07, 39b/15

ḫ. ıġa barmaḳ 8a/12, 15a/17, 15a/18
ḫ. ıġa kélmek 7a/02, 7a/03, 15a/19, 15b/13, 15b/16
ḫ. ını 21a/01
ḫ. ḳa 15a/18, 18b/06, 40a/19
ḫ. ler 17b/09
ḫ. tın 44a/01

ḫıdmat-kārlık < Ar.+Far.+Türk. hizmetkar olan kimsenin işi, hizmetkarlık
ḫ. 39a/05
ḫ. lar 19a/13
ḫ.-ḳılmaḳ 19a/15

ḫılāfet < Ar. halife olma durumu, hilafet
ḫ. 3b/05, 4b/13

ḫılāṣ < Ar. saf, karışıksız
h.-bolmaḳ 45a/04, 45a/07, 46b/13, 48a/15
h.-ḳılmaḳ 48a/18

ḫıl'at < Ar. Padişahlar ve vezirler tarafından birine iltifat veya mükafat olarak giydirilen kıymetli kaftan, hil'at
ḫ. ı 24b/10

ḫıred < Far. akıl
ḫ. 37a/01

ḥırṣ < Ar. bir şeyi elde etmek için duyulan, önüne geçilemez derecede kuvvetli istek
ḫ. 30b/09
ḫ. ı 30b/17

ḫışm < Far. kızgınlık, öfke
ḫ. ı 50a/07

Ḫıṭāy-Bahadır (k.a)
ḫ. 40a/17, 49b/10
ḫ. nıŋ 40a/17

Ḫıtay (y.a)
h. 49b/11

Ḫıtlān (y.a)
h. 10a/10, 22a/16, 31b/19

Ḫıżır (k.a)
ḫ. 14a/05
ḫ. yesurī 13b/05, 13b/10, 14a/10, 32b/01
ḫ. yesurīniŋ 48b/09

Ḫıżır-Bég (k.a)
ḫ. 12b/03, 12b/19, 13a/04, 13a/17, 13b/07, 13b/08, 13b/17, 14a/11, 14a/16
ḫ. ge 12b/16, 13a/11, 14b/08

Ḫıżır-Cāmi[‘] (y.a)
ḫ. de 27a/06

Ḫıżır-Ḫazīneçi (k.a)
ḫ. ni 33b/11

ḫıẓmet < Ar. hizmet, kulluk, görev
h. ler ḳılmaḳ 18a/14

hicret < Ar. göç
h. 16a/19

hīç < Far. hiç, yok, değersiz
h. 4a/10, 6a/10, 8b/02, 9a/01, 10b/02, 11a/07, 11b/15, 13a/07, 14a/02, 14b/03, 14b/19, 17b/02, 20a/18, 23a/07, 25a/04, 31a/12, 31b/02, 31b/05, 31b/13, 32b/14, 33a/14, 33b/04, 33b/17, 36a/13, 39a/03, 39b/11, 41a/19, 43b/10, 44a/18, 46a/08, 47b/06

hidāyet < Ar. yol gösterme, klavuzluk

h. 1b/02
ḥikāyet< Ar. anlatma, hadise
ḥ.-ḳılmaḳ 20b/02, 23a/02
ḫilāfet < Ar. halifelik, hilafet
ḫ. i (ḫilāfet-i penāhī) 4b/09
hilāl < Ar. hilal, ay
h.-érmek 018b\04
ḫil‘at < Ar. hilat
ḫ. ıġa 16a/17
ḫ. ını 2b/12
ḥīle < Ar. aldatma
ḥ. 27b/16, 33a/08
ḥimāye< Ar. himaye, koruma
ḥ. ti 48a/19
himmet < Ar. istek, azim
h. 17b/11, 24b/05, 30b/18, 41b/09
h.-ḳoymaḳ 29a/11
h.-tilemek 2b/05
h. de 17b/10
h. din 17b/05
h. i 30b/15, 30b/19, 40b/02, 41a/09, 42b/01, 46b/04,
h. i (himmet-i kirdgār) 11a/16
h. idin 6b/16
h. leri 19a/11
ḥīn < Ar. kurnaz; zaman, süre
ḥ. 22a/04, 31b/05
Hindū (k.a)
h. 42a/04
Hindu-H^{v}āce (k.a)
h. ni 29a/18
hindūke (k.a)
h. 32b/04
h. barlas 21a/03
Hindūkuş-Aḳabesi (y.a)
h. ġa 15b/18
Hindūstān (y.a)
h. 19a/06, 29a/16
Hindūşāh (k.a)
h. 41b/02, 41b/12
Hindūşāh-Bég (k.a)
h. 34b/08
Hinduvān (y.a)
h. 48b/03
h. ġa 48b/05
h.-(ḳal‘a-ı Hinduvān) 47a/02, 47a/03
Ḥīnnās (y.a)
ḥ. 27b/06
ḫīre < Far. cesur, gözüpek
ḫ. 28a/14
ḥisāb < Ar. hesap
ḥ. sız 21b/10
ḥiṣār < Ar. hisar, kale
ḥ. 13a/18, 20b/04, 35b/01, 36b/04, 49b/14
ḥ.-(ḥiṣār-ı şādmān) 12b/06
ḥ. dın 9b/11
ḥ. ġa 9a/01, 34b/08
ḥ. ġaça 42b/02, 42b/04
ḥ. ını 7a/08, 37a/19
Ḥocend (y.a)
ḥ. 12b/02, 15a/11, 27b/04, 31b/04, 32a/12, 33a/19, 46a/13
ḥ. ḳa 15a/1
ḫ. vılāyatı 10a/05
Ḥocend Suyı (y.a)
ḥ. 46b/12
ḥ. da 46b/10

ḫ. dın 10b/14, 43b/03, 44b/03
ḫ. ġa 10b/11, 45a/14
ḫōd < Far. kendi, kendisi
ḫ. 18b/12, 29a/03, 33a/09
ḫ.-(çāre-i ḫōd)32b/15
hōd-rāy < Far. inatçı
ḫ. ı (ḫōd-rāy-ı bī-āḳıbet) 50b/16
ḥoḳḳa < Ar. hokka, hile, oyun
ḥ. sını 31a/13
ḫōr < Far. güneş
ḫ. 28b/15
Ḫorāsān (y.a)
ḫ. 6a/15, 10a/16, 10b/18, 10b/19, 11a/15, 11b/06, 15b/04, 34b/13, 34b/15, 35a/14, 39a/09, 39a/11, 39a/18, 43a/13, 50b/04
ḫ. da 38a/15
ḫ. ġa 13b/03, 34b/16
ḫ. nı 15b/06
Ḫorāsānlıḳ (u) Horasanlı
ḫ. 17a/19, 17a/19
Ḫorāsānī Horasanlı
ḫ. 37a/10
ḫord < Far. küçük
ḫ. 26b/11
Ḫordek-i Buḫārī (k.a)
ḫ. 29b/11
ḫōş < Far. güzel, iyi
ḫ. 3b/04, 3b/04, 13a/15, 14a/09, 14b/06
ḫ.-kélmek 9b/01
ḫ.-tutmaḳ 25a/02
ḫōş-ḥāl < Far.+Ar. memnun, mutlu
ḫ. 49a/18
ḫ.-bolmaḳ 14a/07, 25a/08
ḫ.-érmek 6a/14
ḫōş-yār < Far. akılı başında
ḫ. 10a/02
Ḫoten (y.a)
ḫ. 13a/14
Ḫoyuḳ(y.a)
h. 16b/12
Ḫoyuḳ Çöli (y.a)
h. de 16b/11
ḫūb < Far. iyi, güzel
ḫ. 49a/04
ḫ. larınıñg 13a/14
ḫ. larnıñg 13a/13
ḥuccet < Ar. kanıt, delik
ḥ. e 5a/07
Ḫulm (y.a)
ḫ. 22a/10
ḫumār < Ar. mahmurluk
h. ı (ḫumār-ı memāt) 27a/06
Humāyūnu'l-Ḳahlġa (y.a)
h. 5a/07
ḫūn < Far. kan
***'araḳ-ı ḫūn** < Ar.+Far. kan damlası
ḫ. 8a/09
ḫūn-feşān < Far. kan saçan
ḫ. 14b/07
ḥūr < Ar. huri
ḥ. lar 32b/17
ḥ. ları 32b/09
ḫūrşīd < Far. güneş,
ḫ. 37b/16
Ḫūrşīd (k.a)
ḫ.-(serīr-i Ḫūrşīd) 30a/17
h. i (Ḫurşīd-i teng) 42a/09

ḫurūş < Far. bağırma, feryat
ḫ. 13a/04
ḫ. dın 21a/12
hūş < Far. akıl
h. 28b/17
ḫurrem < sevinçli, mutlu
ḫ. 14a/09, 49a/12, 49a/18
ḫ.-(‘ālem-i ḫurrem) 12a/04
ḫurūc < Ar. çıkma
ḫ.-ḳılmaḳ 5b/06
ḫurūş < Far. bağırma,çağırma, feryat
ḫ. 40b/05
ḫ.-(cūş-ı ḫurūş étmek) 23b/13
ḫ. ı (ḫurūş-ı nefīr) 34a/15
Ḫusrev (k.a)
ḫ. i (Ḫusrev-i kām-kār) 45b/02
huve’l-‘azīz < Ar. aziz olan
h. 2b/08
ḥużūr < Ar. huzur
ḥ. 27a/11
Ḫüdā < Far. Tanrı
ḫ. 2b/12, 5a/12, 18b/14, 21b/09, 35a/10
ḫ. dın 35a/04
ḫ. i (fīrūzī-i Ḫüdā-i ta‘alā) 25a/03
ḫ. i (Ḫüdā-ı cabbārdın) 43b/18
ḫ. i (Ḫüdā-ı tebārek) 42a/08
ḫ. nıñ 23b/10, 28a/05
Ḫüdāvend < Far. sahip, malik, Tanrı
ḫ. i (ḫüdāvend-i pāk) 35a/05
***ḫüdāvendā** < Far. Ey Allahım
ḫ. 5b/03
Ḫüdāy < Far. Allah
ḫ. ġa 35a/17
ḫ. ıġa 29b/14
ḥükm < Ar. hüküm, yargı
ḥ. 43b/06
ḥ.-étmek 47b/06
ḥ.-kéltürmek 43b/05
ḥ. i 11a/11, 48a/18
ḥ. idin 4a/11
ḥükūmet < Ar. emir verme, hüküm sürme
ḥ. 9a/01, 14b/11, 40a/06
ḥ.-ḳılmaḳ 9a/16, 43b/07
hümāyūn < Far. kutsal, kutlu, mübarek
h. 3a/09
hüner < Far. hüner
h. 5a/02
h. i 37b/18
ḥürmet < Ar. hürmet, saygı
ḥ. 5a/02
ḥ.-ḳılmaḳ 12b/12
ḥ.-tutmaḳ 8b/11
ḥ. tin 13a/02
ḫürrem < Far. hürrem, mutlu
ḫ. 2a/05
Ḥüseyin (k.a)
ḥ. 20a/01, 30a/12
ḥ. din 10a/13
ḥ. niñ 12b/10, 48a/17
Ḥüseyin-Bahadır (k.a)
ḥ. 35b/06, 36b/01, 48b/17
Ḥüseyin-Barlas (k.a)
ḥ. 49b/08
Ḥüseyin-Bég (k.a)
ḥ. 12a/14, 12a/16, 12b/12, 13a/08, 13a/19, 15b/13, 15b/14,

15b/17, 16b/10, 16b/15, 17a/07, 17a/12, 17b/13, 17b/15, 17b/16, 18a/05, 18a/16, 18b/01, 19a/07, 19a/18, 19b/04, 19b/06, 19b/08, 21a/01, 21a/16, 21b/13, 22a/11, 22a/11, 22a/12, 22b/01, 22b/12, 23b/16, 24b/01, 24b/03, 25a/06, 25a/08, 25a/09, 25a/11, 26a/15, 26b/01, 26b/03, 26b/19, 27a/07, 27a/08, 27a/19, 27b/05, 27b/08, 27b/09, 27b/12, 28a/16, 28a/19, 28b/13, 29a/10, 29a/13, 29a/16, 29b/01, 30a/08, 30a/16, 30b/02, 30b/06, 30b/16, 31a/01, 31a/08, 31a/19, 31b/05, 31b/10, 31b/11, 31b/13, 32a/05, 32a/06, 32b/01, 32b/04, 32b/17, 33a/05, 33a/06, 33a/15, 33b/07, 33b/09, 34a/04, 34a/06, 34b/19, 38b/03, 38b/05, 39a/11, 39b/02, 39b/02, 39b/04, 39b/05, 39b/12, 43a/07, 43a/14, 43b/15, 44a/07, 44a/07, 44b/16, 45a/17, 45b/08, 45b/16, 45b/19, 46a/07, 46a/10, 46b/05, 46b/17, 46b/18, 46b/19, 47a/15, 47a/16, 47a/17, 47b/15, 48a/02, 48a/12, 48a/14, 48b/05, 48b/14, 50b/03

ḥ. din 15b/16, 18a/16, 20b/12, 22a/19, 30b/05

ḥ. ge 13a/09, 13a/18, 15b/15, 18a/15, 19a/06, 19a/09, 19b/17, 20a/16, 26b/14, 27a/18, 28a/08, 29a/19, 30a/07, 30a/10, 30b/07, 30b/16, 31a/07, 31a/14, 31a/18, 38b/04, 39b/18, 40a/05

ḥ. i (ḥüseyin-Bég-i kerem) 18a/18

ḥ. ni 16a/08, 16b/09, 17a/11, 17a/13, 17a/18, 47b/15, 48b/02

ḥ. niñg 13a/16, 17a/09, 17a/12, 17b/02, 19b/07, 19b/13, 20a/01, 20a/16, 22b/05, 28b/02, 28b/19, 31a/10, 31a/15, 31b/08, 31b/18, 32a/15, 32a/19, 33a/03, 33b/10, 33b/11, 34a/12, 34a/14, 34b/07, 41a/06, 42b/02, 43b/09, 45a/10, 45a/11, 45a/17, 45a/18, 47a/13, 47b/07, 48a/07, 48b/07, 48b/06, 48b/10, 48b/12, 50a/03

Ḥażret-i Ḥüseyin-Bég (k.a)

ḥ. (Ḥażret-i Ḥüseyin-Bég) 22a/19

Ḥüseyin-Bég-Barlas (k.a)

h. 42a/03

Ḥüseyin-Bin-Selā-Bin-Ḳazġan-Bég (k.a)

ḥ. de 10a/06

Ḥüseyin-Ṣūfī (k.a)

ḥ. ġa 31a/03

ḥüsn < Ar. güzellik, iyilik

ḥ. 4b/15

ḫüsrev < Far. hükümdar

ḫ. i 4b/03

Ḫüsrev (k.a)

ḫ. i (Ḫüsrev-i nām-dār) 17a/15

ḫ. i (Ḫüsrev-i nīk-nām) 33a/09

-I-

ıḫlāṣ < Ar. bağlılık, samimiyet

ı. 22b/13, 24b/05, 46b/02

ı. ıdın 35a/17

ıḳbāl < Ar. saadet, baht açıklığı
ı. 3a/01, 12b/14, 13b/07, 13b/19, 23a/18, 24a/02, 24b/09, 26b/09, 28b/01, 28b/02, 35b/14, 38a/12, 42b/06, 43a/01, 50a/18
ı.-(Iḳbāl Burcı'dın) 3a/17
ı.-(ıḳbāl isi) 11b/10
ı. ı (ıḳbāl-ı menşūrīnin̂g) 3b/12

Iḳbāl-Şāh (k.a)
ı. ı 23b/16

ıḳtıżā < Ar. gerekme, ihtiyaç
ı. sı 46a/19

ılġar akın
ı.-ḳılmaḳ 26a/09
ı.-salmaḳ 27b/02

ılkı at sürüsü
ı. 18b/07

'ımārat < Ar. imaretler
ı. 48b/14
ı. ıġa 30a/15
ı. ını 30a/16
ı. ḳa 38a/13
ı. larnı 48b/14

ısıḳ ümitsiz
ı.-érmek 13a/10

ıṣlāḥ < Ar. ıslah, düzeltme
ı.-ḳılmaḳ 2b/08

'ışḳ < Ar. sevgi, aşk
ı. 14b/06

'ıyāl < Ar. eş, kadın
ı. lardın 37b/01

'ıyş < Ar. zevk, sefa
ı. 44a/06

'ızẕatlıḳ < Ar.+Türk . izzetli, hürmetli
ı. 09b/19

-İ- -Ī-

'ibādet < Ar. ibadet, tapma, tapınma
i. 4b/07, 47b/05
i. i 4b/09

'İbadullah-Bahadır (k.a)
i. 33a/09

ibn < Ar. oğul
i. 1a/01, 1a/02
i. i (İbn-i Élçi-Gedā-i Duva-Ḫan) 26b/07
→ Élçi-Gedā

İbrāhīm (k.a)
i. 5a/16

icāzet < Ar. izin, müseāade, ruhsat
i.-bérmek 11b/10, 12b/13, 13b/02, 33b/06, 33b/06, 34b/15, 35a/13, 43a/13, 49a/18
i.-tilemek 12a/09, 30a/12
i. siz 39a/10, 45b/09, 48a/16

iç bir şeyin kendi sınırları arasında olna kısmı, dāhil
i. ide 3b/18, 12a/05, 18b/08, 22a/07, 27a/12, 29b/12, 29b/17, 30a/18, 32b/03, 34a/07, 35a/03, 36a/08, 36b/04, 43b/02, 45b/06, 48a/03, 49a/13, 50a/02, 50b/08
i. idin 41b/05
i. inde 2b/07, 7a/17, 11a/10,

12a/08, 12a/12, 16b/02, 16b/02, 18a/10, 18a/10, 18b/05, 30a/19, 32b/10, 35b/16, 36a/05, 47a/08

iç- içmek, bir sıvıyı ağzına alıp yutmak

i.-er érmek 10a/01

i.-ip 33b/11

i.-se 33b/05

i.-tiler 18b/12

İçmek (y.a)

i. 4b/06

içre içinde, arasında

i. 2a/08, 3b/06, 6a/12, 10a/02, 14b/06, 21b/08, 23b/03, 26b/11, 27b/18, 28a/04, 28a/14, 28a/18, 28b/17, 28b/17, 29a/18, 32b/09, 32b/17, 36b/04, 36b/05, 40b/04, 41b/06, 42a/10, 43b/13, 46a/01, 46a/07, 48b/02, 49a/08, 49a/11, 49a/11, 49a/11, 49a/13

i.-bolmaḳ 5a/11

i.-kelmek 3a/09

i.-tolmaḳ 41b/15

ifāże < Ar. söze girmek

i. 5a/15

igeçi abla

i. si 18b/18

iḥsān < Ar. bağışlama, bağışta bulunma

i. 38a/12

i. dın 13a/06, 33b/05

ihtimām < Ar. gayret gösterme, özenme

i. 28b/10

i.-ḳılmaḳ 28b/10

iḥtiyāṭ < Ar. tedbirli ve ölçülü davranma, ihtiyat

i.-ḳılmaḳ 27b/08, 35b/14, 35b/18

ikele her ikisi

i. si 10a/18, 17a/01, 31a/13

ikki iki

i. 5a/16, 6a/01, 6a/07, 6b/03, 7b/12, 7b/17, 10a/19, 10b/01, 10b/01, 11a/04, 13b/11, 13b/12, 13b/14, 14a/19, 14b/04, 15a/12, 15a/14, 15a/14, 15b/15, 17a/06, 17b/14, 18a/11, 19b/09, 20b/10, 20b/11, 21a/09, 21a/15, 21a/17, 21b/03, 21b/05, 21b/05, 21b/07, 22b/17, 22b/18, 23a/07, 23b/19, 24a/02, 24a/03, 24a/05, 24a/06, 25a/03, 25a/10, 25a/12, 25a/13, 25a/14, 25a/16, 25a/17, 25b/07, 25b/08, 25b/10, 25b/10, 25b/12, 25b/12, 27b/10, 28a/04, 28b/11, 28b/16, 28b/17, 29a/17, 30a/13, 30b/16, 32a/04, 34a/17, 34b/12, 35a/16, 35a/18, 36a/16, 36b/10, 36b/18, 37a/18, 37a/18, 37a/19, 37b/07, 38b/15, 40a/13, 40b/04, 40b/05, 41a/13, 41a/18, 41b/13, 42a/06, 42a/07, 44b/01, 44b/06, 44b/07, 44b/07, 47a/06, 47a/12, 47b/12, 48b/03, 48b/04, 48b/13, 49b/04, 50a/06, köşlük

i.-késilmek 42b/12

i.-ḳılmaḳ 17a/08

i. de 8a/18, 15a/17

i. nci 3b/12, 4b/13

i. nçi 15a/15

i. ni 7b/08
i. side 49a/07
iḳtiżā < Ar. gerekme, ihtiyaç
i. sı 22b/05
‘ilāc < Ar. çare, tedbir
i. ını 15a/07
İlad (k.a)
i. 15a/07
ilāhī < Ar. ilâhî, Allah
i. 2a/12
i.-(ināyet-i ilāhī) 14b/19, 40b/07
i.-(luṭf-ı ilāhī) 25a/06
i.-(mazhar-ı luṭf-i ilahī érmek) 4a/16
i. de (taḳdīrāt-ı ilāhīde) 14b/13
i. din (davlat-ı ilāhīdin) 11b/14
i. din (ġayb-ı ilāhīdin) 33a/17, 40b/07
i. din (raḥmet-i ilahīdin) 29b/16
i. ni (‘ināyet-i ilahīni) 37a/17
ile ile
i. 21a/13, 21a/13, 43a/11
→ birle
ilgeri ileri
i. 10b/13, 14a/19, 15a/12, 20a/09, 21b/01, 21b/15, 22b/08, 22b/18, 23b/19, 28a/19, 28b/05, 28b/07, 29a/18, 29b/03, 33a/06, 34a/14, 34a/18, 41b/12, 42a/05
i.-barmaḳ 36b/18
i.-bolmaḳ 12b/17
i.-kélmek 36b/18, 41b/13
i.-yibermek 44a/10, 44a/13, 44b/07
i.-yorımaḳ 44b/02
i.-yorumaḳ 37b/05, 38b/08
ilhām < Ar. içe doğma
i.-(ma‘nī-i ilhām ı tevfīk) 5a/01
i. ıdın 23a/09, 46b/14
ilhāmāt < Ar. Allah tarafından birinin kalbine doldurulan şeyler
i. ı (ilhāmāt-ı rabbānīdin) 11b/09, 14b/16
‘ilm < Ar. ilim
i. idin 36b/07
i. ini 3b/12
iltifāt < Ar. saygı gösterme, hürmet
i.-ḳılmaḳ 19a/18
İlyās (k.a)
i. 20b/10, 32b/02
İlyās-Ḫᵛāce (k.a)
i. 16a/04
i. Ḫan 6a/13, 24a/13, 24b/07, 25a/12, 28a/06
i. Ḫan’nı 24a/14
in‘ām < Ar. iyilik etme
i. ıda 6a/13
‘ināyet < Ar. yardım
i. 1b/11, 14b/19, 15b/13, 16a/04, 16a/06, 41a/05
i.-ḳılmaḳ 2b/13, 11a/04, 24b/09
i.-(pervāne-i ‘ināyet) 4a/12
i. i 28a/05
i. i (‘ināyet-i cabbārġa) 44a/18
i. i (‘ināyet-i ilāhī) 14b/19
i. i (‘ināyet-i ilahīdin) 40b/07
i. i (‘ināyet-i ilahīni) 37a/17
i. i (‘ināyet-i rabbānī) 35a/06
i. i (‘ināyet-i rabbānīniñ) 3a/03
i. idin 3b/03, 37a/17

i. iġa 14b/17, 21b/09, 41a/12
i. ini 23b/06, 24a/10
i. ni 2b/13

‘ināyet ve şefḳat < Ar. yardım ve şefkat
i.-(‘ināyet ve şefḳat körmek) 36b/06

ince ufak taneli, ince
i. 27b/19

indir- indirmek
i.-mey 6a/18
→ indür-
***baş indirmek** buyruk altına girdirmek
i. 6a/18

indür- indirmek
i.-mey 10a/09
→ indir-
***baş indürmek** buyruk altına girdirmek
i. 10a/09

infāḳ < Ar. sarfetme, malını harcama
i.-ḳılmaḳ 8a/19

ini küçük kardeş
i. 46a/16
i. leri 9b/13
i. si 8b/01, 12b/10, 15b/05, 18a/03, 19b/07, 21b/18, 22b/09, 25b/08, 28a/06, 32b/02, 48b/13, 49b/08
i. siġa 18a/06, 50b/08, 50b/09
i. sini 50a/03

inṣāf < Ar. insaf
i. 3b/01

insān < Ar. insan
i. 3a/09, 17b/01
i.-aytıp 4a/08

inşāllahu-ta‘ālā < Ar. yüce Allah isterse
i. 2b/07

intiḳām < Ar. intikam, öç
i. ıdın 28b/08

irādet < Ar. irade
i. i 24b/09

Îrān (y.a)
i. 6a/16
i. larnıñ 42a/01

is koku, is
i. 23a/19
i. i ıḳbāl isi 11b/10
→ isig

İsfendiyār (k.a)
i. 4b/09, 12b/04, 13b/14, 36b/03
i. dın 45a/13

İsḥaḳ Ḳuduḳı (y.a)
i. (ḳuduġı) 34b/06
i. ġa (ḳuduġıġa) 34b/09

isig koku, is
i. ni 12a/07
→ is

İskender (k.a)
i. 49b/07

İskender-Oġlan (k.a)
i. 25b/19
i. nı 27a/08
i. nıñ 26b/17

İslām < Ar. İslâm dini
i. 1b/04, 46a/16, 46a/17

İslām-Aġa (k.a)
i. 48b/08

İsma‘īl-Ḫ^vace (k.a)
i. 10b/06, 10b/06
İsmet-Penāh (k.a)
i. 18b/11
iste- istemek
i.-b 40a/11
i.-di 12a/05, 47b/13
i.-gen 48a/04
i.-megge 48a/05
i.-rsen̂g 16b/02
i.-sen̂g 14b/12
istiḳāmet < Ar. yön, cihet
i. 3b/19
istimālat < Ar. vaatler
i. ıdın 26a/18
istitā‘at < Ar. kudret
i. 2b/02
‘iṣyān < Ar. isyan
i. 40a/07
i. dın 50a/16
iş iş, savaş
i. 4a/08, 4a/15, 4a/16, 4b/07, 6a/14, 8b/02, 11a/02, 12a/06, 22a/05, 23a/10, 31a/12, 33a/11, 39a/04, 47a/18, 49a/13, 50b/12
i.-ḳılmaḳ 4a/11, 6b/09, 31b/11, 33b/03
i.-(şekl-i iş) 24b/18
i. de 11a/02, 11a/05, 32b/15, 34b/12, 35a/08, 37b/17
i. din 17a/01, 18a/04, 46a/08
i. ge 2b/03, 4b/06, 28b/09, 33b/14
i. i 4a/02, 4a/02, 4a/15, 4b/08, 11a/04, 22a/04, 22a/04, 27a/07, 28b/13, 30b/18
i. ide 22a/03, 29b/05
i. idin 9a/06, 14a/04, 22b/07, 45b/08
i. ige 11a/07, 39a/01
i. imge 47b/03
i. imizde 26b/05
i. ini 9a/11, 21a/12, 26b/12, 31b/14, 31b/15, 48a/01, 48a/17, 50b/10
i. in̂g 33b/14
i. in̂gdin 31a/17
i. lediler 13b/14
i. ler 23b/09, 28a/09, 40b/08, 40b/09, 46a/06, 46a/06, 46a/11
i. ler ḳılmaḳ 36b/03
i. lerdin 11a/04
i. lerini 27b/08
i. lerni 16b/07
i. ni 46a/08
i. nin̂g 15a/10, 23a/13
‘īş < Ar. ‘eyş, ‘iyş; hayat, yaşama
i. 27a/09, 29b/09
işāret < Ar. işaret
i. 35a/17
i.-bolmaḳ 2b/01
i.-ḳılmaḳ 48a/16
i. i 13a/01
İşkelce Ḳal‘ası (y.a)
i. 8b/08
işle- yapmak, çalışmak
i.-di 40b/08
i.-dük 33a/11
i.-ġay 40b/08

i.-mek 23a/10
‘işret < Ar. zevk, sefa, eğlence
i. 26a/15, 27a/09, 44a/06
i. din 49a/13
i. ḳa 50b/06
it it, köpek
i. 49a/08
i. imni 47b/14
itik kayıp, yitik
i. bolmaḳ 11a/09
itā‘at < Ar. itaat, boyun eğme
i. 32b/02, 40a/06, 47a/19
i.-ḳılmaḳ 50b/04
‘itibār < Ar. saygı gösterme, saygı görme
i. 31b/05
i.-bolmaḳ 30a/03
‘itikād < Ar. kalben tastik ederek inanma
i. ḳa 22b/12
‘itimād < Ar. güvenme
i. 40b/19
i.-étmek 39a/08
i.-ḳılmaḳ 22a/01, 31b/09, 33a/17, 34b/16, 39a/17, 47b/09
i. ı 16a/04
i. ını 25a/06
i. ları 33b/03, 34b/05
ittifāḳ < Ar. fikir birliğine varma
i. 9b/12, 10b/15, 12b/06, 13a/17, 13b/08, 14a/07, 19a/04, 22a/13, 24b/06, 27b/03, 28b/01, 33a/11, 33a/11, 33a/19, 36a/15, 42b/03, 45b/03, 47b/13, 49a/07
i.-ḳılmaḳ 5b/15, 8b/03, 8b/16, 10a/17, 13b/04, 14a/15, 24b/06, 31a/13, 31b/18, 39a/10, 39b/03, 44b/01, 48b/19
i. ları 4b/04
iz insan veya hayvan ayağının yerde kalan şekli
i. idin 23b/01
īzā < Ar. aziyet etmek, incitmek
i.-ḳıldurmaḳ 45a/12
īzed ü ta‘ālā < Ar. yüce Allah
i.-(ḥażret-i īzed ü ta‘ālā) 16a/14
iẓhār < Ar. açığa vurma, açığa çıkma
i.-étmek 40b/14
i.-ḳılmaḳ 14b/03
‘izzet < Ar. hürmet, saygı, ikram
i. 8b/11, 12b/12, 13a/01, 27a/02, 27a/13

-K- -Ḳ-

Ḳabay Meten Mevżī (y.a)‘
ḳ. ide 25a/17
Ka‘be < Ar. Kabe
k. ġa 47b/04
ḳabes < Ar. şule, ataş parçası
ḳ. ḳa 32b/14
Kābil (y.a)
k. din 12a/16
Kābil-Şāh (k.a)
k. 26b/08
Kābil-Şāh-Oġlan (k.a)
k. 26b/07
k. nı 26b/01

ḳābiliyyet < Ar. beceriklilik, yetenek
ḳ. 3b/18
ḳābiż < Ar. elde tutan
ḳ.-ı (ḳābiż-ı ervāḥġa tapşurmaḳ) 9b/16
ḳabr < Ar. kabir, mezar
ḳ.i 01b/14
ḳabūl < Ar. kabul, alma
k.-ḳılmaḳ 7b/03, 15b/10, 19a/18, 20b/05, 20b/18, 22b/05, 31a/02, 33a/17, 39a/15, 40b/19, 44a/05, 47b/06, 47b/16, 50b/14
ḳaç-
ḳ.-ıp 7a/03, 8a/06, 9a/12, 9b/15, 10a/13, 13b/16, 13b/19, 15b/01, 16b/14, 19a/06, 24a/01, 32b/01, 34a/07, 37a/10, 37b/13, 38a/10, 38b/04, 39b/09, 42b/14, 43a/18, 45a/10, 48b/04, 49b/19, 49b/19, 50a/02
ḳ.-ıp kélmek 43a/03
ḳ.-ıpmén 28b/06
ḳ.-ḳan 6b/13, 13b/09, 29a/02, 42b/17
ḳ.-ḳanı 44a/07, 45a/17
ḳ.-ḳanlar 44b/12
ḳ.-ḳay 13a/19, 43a/18
ḳ.-ḳaylar 24a/07
ḳ.-maḳdın 21b/12
ḳ.-tı 6b/12, 12b/09, 15b/17, 20b/07, 24a/11, 28a/06, 28a/07, 28a/16, 37a/15, 38a/04, 40b/08, 42a/07, 42a/07, 42a/15, 50a/05
ḳ.-tı (ḳoyup ḳaçmaḳ) 37a/12
ḳ.-tılar 13a/19, 15a/13, 17b/01, 19b/08, 24a/09, 25b/19, 28b/18, 29a/05, 29b/01, 29b/04, 32a/14, 37a/17, 37b/03, 37b/10, 39b/06, 41a/17, 42a/12, 44b/11, 45a/04, 45a/06
ḳ.-tılar (yoru ḳaçmaḳ) 42b/17
k.-urġa 23b/12
ḳaça -e doğru
ḳ. 3b/02
ḳaçan ne zaman
ḳ. 5b/10, 7b/03, 8b/03, 10a/17, 18a/19, 19a/14, 32a/03, 39a/16
Ḳaçar (y.a)
ḳ. 32b/04
ḳ. ġa 14b/09
Ḳaçulı-Bahadır (k.a)
ḳ. nıñ 3a/17, 3a/19
ḳaçur- kaçırmak
ḳ.-dılar 9b/13
ḳ.-ġanı 23a/15
ḳ.-up 21b/07, 28a/08, 44b/04, 47a/14
ḳādır < Ar. kadir, güçlü, kudretli, malik
ḳ. ıġa 1b/02
ḳ.-ḥażret-i ḳādır 11a/02
ḳadīm < Ar. eski
ḳ. 10a/10
ḳ. de 26b/19
ḳ. deki 11a/14, 30a/10, 42a/19
ḳ. din 10a/04, 20b/08, 24b/08
ḳ. din (vılāyat-i ḳadīmdin) 26b/13
ḳadir < Ar. kadr; değer, itibar

ḳ. i (ḳadri) 3a/12
ḳ. ini (ḳadrini)14b/03
ḳafes < Far. kafes
ḳ. 18a/10
kāfir < Ar. kafir
k. ler 45a/01
k. lerdin 45a/07
Ḳahlġa (y.a)
ḳ. 12b/05, 13a/17, 20b/13, 20b/13, 21b/16, 30a/04, 30a/05
ḳ. dın 33a/14, 38b/08
ḳ. ġa 23b/19
ḳahr < Ar. gazap, kahır
ḳ. 4a/18, 21b/09, 45a/12
ḳ.-(ḳahr. ū siyāset ḳılmaḳ) 4a/17
ḳ. ı (ḳahr-ı belā) 12a/02
ḳ. ımızdın (sarsar-ı ḳahrımızdın) 50b/12
Kakiyav (k.a) kakiyani: sind nehrinin ötesinde oturan Afgan kavimlerinden biri
k. 9a/10
al- kalmak
k.-dı 17a/01, 17a/02, 17a/06, 17a/07, 17a/19, 29a/07, 31b/06, 48a/04
k.-dı (ḫālī ḳalmaḳ) 18b/16
k.-dı (yādgār ḳalmaḳ) 6a/12
k.-dı (yayaḳ ḳalmaḳ) 17a/13, 42b/13
k.-dılar 17a/01
k.-dılar (ḥayrān ḳalmaḳ) 36a/09
k.-ġan 6b/15, 9b/03, 11a/17, 22a/11, 23b/16, 35b/02, 38a/02, 40a/19, 41a/05, 47b/05
k.-ġanları 39b/09
k.-ġay (āḫir ḳalmaḳ) 9a/11
k.-ġay (salāmat ḳalmaḳ) 3a/10
k.-ġusıdur (tirig ḳalmaḳ) 46a/12
k.-ıp 14a/14, 20a/14, 28b/15, 39b/08
k.-ıp (ḥayrān ḳalmaḳ) 38b/05
k.-ıp (yayaġ ḳalmaḳ) 39b/14
k.-madı 7a/04, 8a/19, 16b/08, 16b/09, 26b/11, 28b/17, 29b/17, 34a/18
k.-madı (ṭāḳat ḳalmaḳ) 23a/08
k.-may (tirig ḳalmaḳ) 50a/07
k.-sa 11b/04
k.-ur 50a/18
*** āḫir ḳalmaḳ** < Ar.+Türk. sonuncu olmak
ḳ. 9a/11
*** ḫālī ḳalmaḳ**< Ar.+Türk. boş, ıssız olmak
ḳ. 18b/16
*** ḥayrān ḳalmaḳ** < Ar.+Türk.çok beğenmek
ḳ. 36a/09, 38b/05
*** salāmat ḳalmaḳ** < Ar.+Türk.esen kalmak
ḳ. 3a/10
*** ṭāḳat ḳalmaḳ**< Ar.+Türk.gücü olmak
ḳ. 23a/08
*** tirig ḳalmaḳ** canlı olmak
ḳ. 46a/12, 50a/07
*** yādgār ḳalmaḳ** < Far.+Türk.hatıra olmak
ḳ. 6a/12

ḳal‘a < Far. kale
ḳ. 7a/08, 30a/15, 30a/16, 36a/08, 47a/15, 49b/14
ḳ. dın 8b/10, 20b/06, 36b/15, 37a/08, 47a/05, 47b/10
ḳ. ı (ḳal‘a-ı hindvān) 47a/02, 47a/03
ḳ. nı 36a/10, 36a/15, 48b/14
ḳ. nıñg 35b/14, 36a/05
ḳ. sı 8b/08, 29b/10
ḳ. sıda 48b/03
ḳ. sıdın 34b/16

kālā < Far. ev eşyası, mal
k. i (kālā-i Ḳaraçal) 27b/04

ḳalem < Ar. kalem
ḳ. 5a/07, 5a/08
ḳ. i 2b/08, 17b/17, 23a/13, 35a/06
ḳ. i (ḳalem-i muşkīn) 4b/13

ḳalın kalabalık, çok
ḳ. 19a/19, 19b/07, 27b/05, 33a/05, 33b/07, 39a/12, 44b/10, 46a/06, 46a/08, 48a/03
ḳ.-yıġılmaḳ 8b/06

ḳalḳan kalkan
ḳ.-érmek 42a/02
ḳ. ı 27a/16
ḳ. ıġa 40a/17
ḳ. lar 36b/10

ḳālullah < Ar. Allah’ın sözü
ḳ. 35a/01

ḳālü’l-nebī < Ar. Hz. Peygamber’in sözü, hadis
ḳ. 24b/08

ḳamer < Ar. ay
ḳ. i 46a/02

ḳamış içi boş, dışı yuvarlak, sulak yerde yetişen bitki
ḳ. 4a/08

ḳamışlıḳ kamışların bulunduğu yer
ḳ. da 41a/13
ḳ. larnı 40a/01

kām-kār < Far. muvaffak
k. 42a/09
k.-(Ḥusrev-i kām-kār) 45b/02
k.-(pādişah-ı kām-kār) 4b/06
k.-(Ṣāḥib-Ḳırān-ı kām-kār) 23b/04, 37a/07, 41a/11, 42b/06, 44a/17

kāmrānlıḳ < Far. kamuran, mutluluk
k. 26a/13, 33b/05

ḳan kan
ḳ. 13b/13, 25b/11, 25b/13, 34a/16, 36b/13, 41b/14, 47a/07
ḳ.-aḳturmaḳ 7a/09
ḳ.-bolmaḳ 36b/14
ḳ. ı 42a/02, 48a/12
ḳ. ıdın 8a/01, 14b/08, 48a/09, 48a/11
ḳ. ımızdın 47b/01
ḳ. ıñgdın 37b/14
ḳ. ların 29a/03, 41b/15
***ḳan tökmek** öldürmek
ḳ. 40b/06

ḳanā‘at < Ar. kanaat
ḳ.-ḳılmaḳ 41a/09

ḳanda nerede
ḳ. 16b/10

Ḳandahār (y.a)
ḳ. 19a/05

Ḳanĝlı (u)
ḳ. 10b/13
k'anĝa <Far.+Türk. ki+anĝa; ki ona
k. 3b/04
Kangül (y.a)
k. de 30b/05
ḳar kar
ḳ. 45b/02
kār < Far. iş
k. 49b/15
***kār-ı teng** < Far. zor iş
k. ı 11a/08
ḳara kara, siyah
ḳ. 18b/10, 19a/16, 20a/07, 20a/13, 23b/03, 32b/04, 42b/15, 47b/16
ḳ.-bolmaḳ 41b/15
ḳ. ları 15b/16
ḳ. larını 15b/15
ḳ. nġu 45a/19, 45b/02
ḳ. sı 9b/17, 10a/06, 12a/13, 19b/18
ḳ. sın 15a/13, 50a/04
ḳ. sını 10b/18, 37a/16
ḳara-bādām kara badem, bir çeşit bitki
ḳ. ların 32b/09
Ḳaraçar-Noyan (k.a)
ḳ. nınĝ 19b/15
Ḳaraçal (y.a)
ḳ. (ḳālā-i karaçal) 27b/04
Ḳaraçar-Bég (k.a)
ḳ. ninĝ 12a/01
Ḳarahindū (k.a)
ḳ. 49b/11
Ḳara-Hindūge-Barlas (k.a)
ḳ. nı 32b/03
Ḳarançı (k.a)
ḳ. 20a/01, 20a/05
ḳaranġu kara, karanlık
ḳ. 7a/18, 11a/06, 18a/02
ḳ.-bolmaḳ 14b/07
ḳ. lugıdın 16a/11
ḳ. luk 11a/05
Ḳara-nūr Gülzārı (y.a)
ḳ. da 9a/05
ḳarār < Ar. karar, durma
ḳ. 3b/11, 25b/09, 31b/18, 49a/03
ḳ.-bérmek 4a/19
ḳ.-tapmaḳ 6b/19, 33b/17
ḳ. ı 16b/08
ḳ. ıda 10a/05
ḳarart- karartmak
ḳ.-ıp 30b/11
→ ḳaratmaḳ
Ḳarasu (y.a)
ḳ. ġa 21a/09
karat- ḳarartmak
ḳ.-tı kün ḳaratmaḳ 45a/18
→ ḳarartmaḳ
Ḳaravnas (u) < Moğ. Moğollar'ın Çağataylar için "melez, nesilleri bozuk" anlamında kullandıkları söz
ḳ. 34b/18, 36a/17, 37a/13, 40b/01, 41a/19, 41b/05, 44a/08
ḳ. dın 38b/07
ḳ. ni 43a/02
ḳ. ninĝ 40a/03
ḳaravul< Moğ. gözcü, keşif kolu

ḳ. 21b/16, 22a/02, 22a/03
ḳ.-bolmaḳ 42a/05
ḳ. dın 21b/18
ḳ. lar 21b/17, 27b/11
ḳ. larġa 22a/01
ḳ. ları 23b/01
ḳ. nuñg 40b/10

ḳaravulluḳ < Moğ. gözcülük
ḳ. ḳa 7a/13, 20a/06, 44b/08

Ḳara-Yıġaç-Bég (k.a)
ḳ. 50a/03

ḳarındāş < Far.+Türk. kardeş, aynı soya mensup
ḳ. 33a/02
ḳ. ıñgı+(ḳardaşıñgı) 50b/11
ḳ. larda+(ḳardaşlarda) 32b/18
ḳ. lıġı+(ḳardaşlıġı) 32b/19

ḳarīn < Ar. yakın
ḳ.-(ẓafer-i ḳarīn) 32a/18

Ḳarşī (y.a)
ḳ. 10b/15, 30a/12, 30a/14, 30a/14, 34b/16, 35a/18, 39a/05
ḳ. da 35a/18
ḳ. de 38a/12
ḳ. din 36b/14, 41b/04
ḳ. ġa 33b/07, 34b/03, 34b/08, 34b/15, 35a/01, 35a/15, 35b/13, 35b/14, 36a/01, 43a/08
ḳ. ni 41a/15
ḳ. niñg 30a/15, 36a/08

Ḳartġu-Bég (k.a)
ḳ. 9b/02

kārvān < Far. kervan
k. 34b/13, 35a/14, 35a/15
k.-(yed-i kārvān) 22a/03

kārvānī < Far. kervancı
k. larġa 34b/15
k. larnı 35a/13

kār-zār < Far. savaş
k. 7b/07, 40b/06

ḳaṣd < Ar. kasıt, kötü niyet
ḳ. ıda 8b/05

ḳāṣır < Ar. güçsüz, aciz
k.-bolmaḳ 1b/03

ḳaṣr < Ar, kasır, köşk
ḳ. 5a/04
ḳ. ı 30a/13
ḳ. ını 30a/14
ḳ. lar 49b/15

ḳaş karşı
ḳ. ıda 15b/09, 32a/03, 42a/18, 49a/15
ḳ. ıdın 34b/19
ḳ. ıġa 5b/12, 8a/12, 12a/13, 12b/01, 16b/12, 17b/13, 18a/13, 19a/05, 20b/15, 25a/07, 28a/19, 28b/09, 30a/06, 31b/01, 32b/01, 32b/04, 33a/10, 33b/12, 34b/02, 35a/14, 36a/14, 40b/12, 40b/17, 41a/18, 43b/06, 43b/10, 44a/02, 45b/08, 46b/02, 46b/18, 46b/19, 47a/19, 47b/18, 48a/06, 48b/04, 48b/07, 50a/06, 50b/08, 50b/10

ḳat kat, yan, nezd
ḳ. ıda 13b/07
ḳ. ıdın 13b/05
ḳ. ıġa 4a/06, 7a/16, 14a/07, 18a/19
→ ḳıt

ḳaṭarāt < Ar. damlalar

ḳ. ıdın 25b/18
ḳāṭı‘ < Ar. kesen, kesici
ḳ. dın (burḥān-ı ḳāṭı‘dın) 23a/06
ḳatıḳ katı, sağlam, sert
ḳ. 6b/04, 19b/03
ḳ. (ḳatıġ uruş) 7b/19
ḳ. raḳ 40b/04
ḳatıl- dahil olmak
ḳ.-dı 39b/02
ḳ.-dılar 41b/14
ḳ.-ıp 41b/01
ḳ.-mış 34a/17
Ḳatılġan (y.a)
ḳ. ġa 32a/04
ḳātil < Ar. katil, öldürücü
ḳ. ġa 2a/03
ḳatl . Ar. öldürme
ḳ.-ḳılmaḳ 32a/17
ḳ. ġa 26b/11
ḳatla defa, kere
ḳ. 10a/12, 28b/13, 29a/12, 38a/18, 43b/18, 44a/12
Ḳatlan (u)
ḳ. 24b/02
Ḳatlıġ-Témür (k.a)
ḳ. 9a/09
ḳ. nüñg 9a/13
ḳavā‘id< Ar. kaideler
ḳ. ide 3b/05
ḳavla- kovmak
ḳ.-b 23b/14, 25b/14, 37a/06, 37b/06
ḳ.-dı 34a/12
ḳ.-dılar 15a/14
ḳ.-dılar (şahrġaça ḳavlamaḳ)
8a/06
ḳ.-ġay 42b/02
ḳavm < Ar. kavim, millet
ḳ. ıdın 20b/07, 25b/07
ḳaya kaya
ḳ. 38b/15
ḳuyaş güneş
ḳ. ı 9b/17
ḳayıġ kayık, sandal
ḳ. a 49b/05
→ ḳayıḳ
ḳayıḳ kayık, sandal
ḳ. ı (ḳāyıḳ-ı ḥaḳāyıḳda) 4b/18
→ ḳayıġ
ḳayın kayın birader
ḳ. 31a/13
ḳayna- kaynamak
ḳ.-b 46b/12
ḳaysı hangi, hangisi
ḳ. 47b/10
ḳ. mız 31b/13
ḳayt- dönmek, geri dönmek
ḳ.-ġanın 39a/01
ḳ.-ıp 8a/11, 8a/17, 10a/14, 12a/11, 12a/12, 13b/04, 15b/19, 18b/08, 20b/14, 23a/08, 28b/02, 29a/09, 33b/07, 35a/14, 38a/08, 39b/06, 40a/01, 40b/10, 41b/18, 45a/09, 45b/10, 45b/11, 46b/04, 47b/01, 49a/19
ḳ.-ıp (çérig ḳaytmaḳ) 39b/07
ḳ.-ıp (el-ḥāl ḳaytmaḳ) 45a/01
ḳ.-ıp (sa‘ādet ḳaytmaḳ) 50a/15

ḳ.-ıp tün ḳaytmaḳ 24a/16, 26a/04, 35a/19, 40a/14, 40b/03, 41a/12, 43a/18, 44b/03, 45b/07
ḳ.-ıp tüşmek 7b/16
ḳ.-kan 14b/02, 14b/09, 28a/17
ḳ.-kanı 45a/17
ḳ.-kaysén 6b/12
ḳ.-mas 23a/16
ḳ.-may 17a/02
ḳ.-tı 12a/09, 16a/08, 16b/04, 18b/16, 24a/18, 30a/12, 32b/04, 50b/10
ḳ.-tılar 6b/13, 12b/13, 12b/15, 22a/16, 26a/16, 28b/08, 29b/18, 44b/18, 45a/07, 45b/07, 45b/18, 45b/19

ḳaytar- geri döndürmek, çevirmek
ḳ.-dı 37a/07
ḳ.-dılar 38a/10
ḳ.-ıp 40b/16
→ ḳayturmaḳ

ḳaytıl- geri döndürülmek
ḳ.-ıp 12b/02

ḳaytur- geri döndürmek, çevirmek
ḳ.-dı 33b/06
ḳ.-ġay 30a/03
→ ḳaytarmaḳ

ḳaz- kazmak
ḳ.-dılar 17b/14
ḳ.-dılar (çukur ḳazmaḳ) 7b/05
ḳ.-ıp 37a/05
ḳ.-ıp (çuḳur ḳazmaḳ) 8a/04

ḳażā < Ar. kaza
ḳ. 12a/07
ḳ. dın 10b/01, 20b/14, 30b/05, 38a/01, 46b/09, 47a/09

Ḳazan-Buġa (k.a)
ḳ. 36b/18

Ḳazan-Ḫan (k.a) Yesurî'nin oğlu, Çağataylar'ın on dördüncü padişahı.
ḳ. nı 6a/04
ḳ. nıñ 6a/05
ḳ. sulṭān 3a/02, 6a/18
ḳ. sulṭānnıñ 48b/08
ḳ. sulṭān-ḫan 5b/07, 5b/16, 6a/01
ḳ. sulṭān-ḫannıñ 5b/18

Ḳazġan-Bég (k.a)
ḳ. 5b/13, 6a/06, 6a/11, 7a/01, 7a/05, 7a/10, 7b/08, 7b/11, 7b/17, 8a/07, 8a/11, 8a/12, 8a/16, 8b/11, 8b/14, 8b/17, 9a/04, 9a/09
ḳ. ge 7a/12, 8b/14
ḳ. ni 9a/14
ḳ. nıñ 5b/06, 5b/18, 6b/18, 7a/03, 8a/05, 9a/03, 9a/16, 9b/17, 12a/14, 12a/16

kebāb < Ar. kebap
***kebāb érmek** < Ar.+Türk. kızarmak
k. 11b/01
***kebāb olmaḳ** < Ar.+Türk. kızarmak
k. 8a/15

Kebek-Ḫan (k.a)
k. 30a/13
k. nıñ 29b/06

Keçerāt (y.a)
k. 23b/13

Kehdistān (y.a)
k. ġa 7b/09
k. ġaça 7b/04
Kehmerd (y.a)
k. ḳa 19b/13
k. nıñg 19b/15
kelām < Ar. söz
k. ıdın 2b/11
kelān < Far. büyük, iri yarı
kem < Far. az
k. 4b/10
kemāl < Ar. olgunluk
k. 3a/12, 20a/04, 35a/17
k. ıda 1b/08
k. i (kemāl-i salṭanat) 3b/09
kemālāt < Ar. olgunluklar
k. nıñg 4b/18
kemend < Far. kement
k. iniñg 13a/13
kemer < Far. kemer
k. ini 21a/08, 32b/02
kemḫā < Far. < Çin. ipek
k. 41a/18
kemīn < Ar. pusu, tuzak
k. 9a/09, 47a/07
k. de 9a/10
k.-ḳılmaḳ 21a/10
kemīne < Ar. aciz, zavallı
k. 50a/19
k.-(bende-i kemīne) 2a/19
kend kent
k. i (Kend-i Bādām Suyı'nıñg) 27b/09
→ kent
kent
k. ini 35b/01
→ kend
kepeng < Far. kepenk
k. 28a/02
k. lerni 28a/03, 37a/04
kerāmet < Ar. keramet, olağan üstü durum
k. 3a/01
k.-bolmaḳ 41a/08, 41b/16
k.-ḳılmaḳ 1b/12, 3b/17, 26b/04
Kerayit (u)
k. 10b/12
kerd < Far. yap- fiilinin mazi kökü; yapan
g. 17a/16
Kerelküt (u)
k. 15b/08
kerem < Ar. kerem, cömertlık, asalet
k. 12a/04, 24a/12, 41b/19
k.-(Ḥüseyin-Bég-i kerem) 18a/18
k. i 1b/03
kerīm < Ar. kerim, cömert
k.-(şahrıyār-ı kerīm) 17b/10
kes < Far. kimse
k. 31a/16
kes- kesmek
k.-ip 42a/18
keṣīf < Ar. yoğun
k. 26b/11
Keş (y.a)
k. 11b/16, 12a/01, 13b/17, 13b/18, 14a/19, 15b/01, 19a/02, 42b/07

k. çérigi 17b/09, 20a/12, 22a/17, 23a/08, 23a/19, 26a/04, 26b/12, 28b/13, 34a/07, 34a/09, 34b/07, 35b/07, 35b/08, 35b/10, 36a/13, 36b/11, 41b/04, 43b/02, 44b/15, 46b/09, 47b/10
k. çérigide 23b/05, 35a/19, 36a/01, 38b/12, 40a/09, 45a/18, 45b/04, 45b/07, 50b/10
k. de 11a/17
k. din 12a/10, 43a/03
k. niŋ 12b/18
k. n 42b/06

Keş-Dil-keş (y.a)
k. 3a/05

Keşm-Bedahşān (y.a)
k. 12b/17

keştī < Far. gemi
k. ġa 2b/18

kevkeb <Ar. yıldız
k. 3a/18
k. i 3b/15, 28b/02
k. ler 3b/16

keyfiyyet < Ar. hal, durum
k. 15a/09, 29a/18
k. i 6a/16
k. i (keyfiyyet-i aḫvāldın) 27a/18
k. i (keyfiyyet-i ḫāldın) 21a/06
k. ni 13a/11
k. tin 20a/03

Keyḫüsrev (k.a)
k. 10a/09, 22b/08, 43b/03, 43b/19, 44b/01, 45b/14, 45b/14
k. i (Keyḫüsrev-i Ḫatalānī) 12b/10, 15b/16, 48a/09, 48b/16

Keyḫüsrev-Bég (k.a)
k. 44a/02, 44b/17, 45b/03, 48a/16
k. ge 44a/03, 45a/01
k. niŋ 45b/10

Keyik-Témür (k.a)
k. 29b/02

Keyḳūbād (k.a)
k. 12b/10
k. ı (Keyḳūbād-ı Ḫatalānī'niŋ) 48b/11

kébi gibi
k. 37b/03

kéce gece
k. çérigi 2a/07, 4a/15, 8b/18, çérigi

kéç- geçmek
k.-gen 7a/14, 10b/09
k.-gey 3b/09
k.-gil 48a/11
k.-geysén 47b/01
k.-ip 7a/14, 7a/15, 7a/16, 7b/09, 9b/15, 10a/19, 10b/14, 11a/01, 18b/02, 26b/18, 27b/04, 34b/10, 38b/13, 41a/15
k.-ipmen 48a/09
k.-medi 4b/08
k.-mes érmek 4a/17
k.-meydür 14a/13
k.-ti 2a/13, 2a/17, 11b/03, 12b/16, 14b/15, 15b/02, 16b/13
k.-ti (köŋglide kéçmek) 9b/01
k.-tiler 18b/12, 35b/01
k.-tim 37b/14

kéçit geçit

k. in 9a/10
kéçtür- geçtirmek
k.-üp 14b/14
kéçür- geçirmek
k.-ür (evḳat kéçürmek) 9b/16
k.-ür kün kéçürmek 29b/09
k.-üp 6b/17
k.-mey 4b/17
k.-sem 47b/05
kél-
k.-di 10a/17, 14b/06, 15a/12, 15a/19, 15b/02, 15b/14, 15b/17, 18a/13, 19b/16, 21a/11, 24b/03, 26a/13, 26a/13, 26b/02, 36a/01, 36b/16, 44b/10, 50b/10
k.-di (ḫaber kélmek) 22b/08, 27a/17, 34a/03, 39a/11, 43a/02
k.-di (içre kelmek) 3a/09
k.-di (ḳaçıp kélmek) 43a/03
k.-di (yaḳın kélmek) 50a/04
k.-diler 5b/10, 12a/13, 21a/02, 24a/17, 24b/04, 30a/09, 32b/03, 34b/09, 35b/02, 36a/05, 40b/01, 41b/18, 46a/03, 50a/12, 50a/13, 50a/15
k.-diler (başıġa kélmek) 6b/02
k.-e turmaḳ 43a/02
k.-e durmaḳ 44b/09, 45a/18, 46a/04, 46a/09
k.-e turmaḳ 13b/10
k.-eturur 39a/19
k.-eyim 20b/05, 35b/14
k.-gen 10b/16, 11b/07, 13b/05, 24b/14, 27a/03, 34a/12, 39a/03, 45a/11
k.-gende 15a/19, 34b/14
k.-gendin 14a/07
k.-geni 9b/09, 15a/15, 35a/01
k.-genidin 15a/09, 18b/19, 19a/01, 20b/06, 24a/16, 43b/19
k.-genin 10b/05, 12a/15, 49a/19
k.-gey 20b/13, 28b/14, 34a/18
k.-gey ö(trü kélmek) 35a/11
k.-geyler 29b/14
k.-gil 50a/17
k.-günçe 34b/12, 46b/17
k.-güsi 38a/08, 46a/09
k.-güsi turmaḳ 4a/18
k.-ıp érmek 10a/13
k.-ip 7a/16, 8a/13, 9a/17, 10b/01, 10b/14, 11a/01, 11b/12, 12b/18, 15b/13, 17b/08, 18b/09, 19a/04, 19a/19, 20a/02, 20a/02, 20a/05, 20b/08, 20b/11, 20b/12, 21a/05, 21b/01, 21b/01, 22a/19, 22b/08, 24a/14, 24a/19, 25b/17, 26a/15, 27b/02, 28b/09, 29b/03, 29b/16, 30a/06, 30b/02, 30b/03, 30b/14, 33b/16, 34a/10, 34b/09, 34b/13, 34b/19, 36a/14, 36a/15, 36b/11, 36b/19, 37a/03, 38a/17, 40a/03, 40a/06, 40a/10, 40b/17, 43a/04, 43a/06, 43a/14, 44a/16, 45a/11, 46a/10, 46b/04, 46b/16, 47a/01, 47a/10, 47a/17, 49a/05, 49a/18
k.-ip (başıġa kélmek) 6a/01
k.-ip (birev kélmek) 50b/02
k.-ip (ḫıtmatıġa kélmek) 7a/02, 7a/03

k.-ip (ilgeri kélmek) 36b/18, 41b/13
k.-ip (muvāfıḳ kélmek) 19a/05
k.-ip (oḳ kélmek) 47a/09
k.-ip (ötrü kélmek) 36a/17
k.-ip tüşmek 8a/08
k.-ip (tüz kélmek) 36a/09
k.-ip uruşmaḳ 6a/04, 37a/07
k.-ip (yaḳın kélmek) 39b/04
k.-ipmén 11b/19
k.-inĝ 6b/07, 7b/07
k.-inĝler 4a/04
k.-küsi turmaḳ 5b/05
k.-medi 50a/14, 50a/16
k.-mes (rāst kélmek) 30b/18
k.-mey (yaḫşı kélmek) 9b/10
k.-se 7b/13, 32a/03, 34a/05
k.-se (nazarlarıġa kélmek) 2b/07
k.-se (yaḳın kélmek) 39a/16
k.-seler 40b/15
k.-seler (yaḳın kélmek) 7b/03
k.-sesén 16b/03
k.-sün 19b/17
k.-sünler 28b/05
k.-ür 7a/17, 8a/11, 20a/04, 22b/05, 24b/12, 27b/05, 35b/09
k.-ür érmek 4a/06
k.-ür (ḫōş kélmek) 9b/01
k.-üriġa 12a/17
k.-ürler 24a/01, 25b/05, 27a/04
k.-ürmén 40b/15, 50b/01

kéltür- getirmek
k.-di 41a/18, 42a/18, 43a/06
k.-di (ḫaber kéltürmek) 38b/14
k.-diler 29b/04, 48a/06, 48b/07, 49a/15
k.-diler (alıp kéltürmek) 38b/12
k.-diler (beri kéltürmek) 39a/19
k.-diler (ḫaber kéltürmek) 20a/06, 46a/04
k.-e almaḳ 42a/12
k.-geyler 27a/02, 50b/16
k.-geyler (ḫaber kéltürmek) 38b/11
k.-gil 50b/12
k.-üp 13a/02, 27a/08, 34b/07, 36a/02, 43b/05
k.-üp (at kéltürmek) 8b/06
k.-üp (ḥükm kéltürmek) 43b/05

Kend-i Bādām Suyı (y.a)
b. nınĝ 27b/09

kénĝeş meşveret, danışma, fikir alma
k. 12b/02, 34b/06
k.-ḳılmaḳ 11b/03
k. din 12a/18
k. i (ḥüseyin-Bég)
k. leri 8b/05

kénĝeş- meşveret etmek, danışmak, fikir almak
k.-ıp 10b/19, 11b/04, 18a/17, 26b/03, 34b/03
k.-ti 10b/12

kénĝeşle- danışılmak
k.-b 26b/06

kér- girmek
k.-gende 48a/04
k.-ip 18b/10, 21b/05, 22a/05, 22a/07, 22a/15, 22a/17, 22b/01, 24a/09, 24b/04, 26b/08, 29a/12,

34b/08, 40a/07, 47a/02, 47a/08, 47b/12, 48a/03, 48b/03
k.-mes 37b/19
kérek gerek
k. 2a/15, 7b/13, 8b/14, 11b/19, 13a/02, 15a/07, 19a/15, 20b/19, 23a/10, 26b/04, 33a/16, 38b/19, 42a/01, 43a/10, 44a/01, 45a/02, 46a/15, 47b/10, 48a/10, 50a/17
k. tur 50b/06
kés-
k.-ip (zülf késmek) 32b/10
k.-iŋler 4a/10
késil- kesilmek, bölmek
k.-di 42b/12
két-gitmek
k.-geli 43a/15
k.-gen 46b/11
k.-gende 45b/18
k.-genidin 15a/03
k.-gey 29a/16, 47b/07
k.-ip 45b/12, 46a/01, 49b/19
k.-ti 9b/18, 12b/08, 15a/11, 15a/18, 19a/07, 22b/07, 34b/16, 39a/05, 39b/06, 45b/10, 46b/15
k.-tiler 9a/12, 10b/03, 23b/06, 26a/06, 29b/19, 31b/04, 34a/19, 43a/18
kétür- getirmek
k.-medi 47a/12
kéy- giymek
k.-di 23b/03
k.-ip 46b/01
kéyür- giydirmek
k.-di 36b/04, 36b/05
k.-gey 43a/11
ḳıb ḳızıl kıp kızıl, komple kızıl, hep kızıl
ḳ.-bolmaḳ 8a/01, 25b/13, 34a/16
ḳıbāl Ar. hal, huy, tabiat, davranış
ḳ. 39b/02
ḳ.-ḳılmaḳ 29b/09
Ḳıbçaḳ (u)
ḳ. (‘Abbās-Bahadır-ı Ḳıbçaḳ) 35b/06
ḳıbel < Ar. taraf, yön
ḳ. 29b/14
ḳ.-étmek 47a/03
ḳ.-ḳılmaḳ 47a/18
ḳ. ini 8a/10
ḳıl- kılmak, eylemek, yapmak, yardımcı fiil
ḳ. 16b/03, 49a/03
ḳ.-(taḥammül ḳılmaḳ) 11b/13
ḳ.- (raḥm ḳılmaḳ) 47a/16
ḳ.- (ẓafer ḳılmaḳ) 49a/03
ḳ.-a 21a/01
ḳ.-a almaḳ 8b/02, 10b/17, 19b/08, 21a/13, 21b/11, 22a/05, 31a/12, 33a/08, 37a/12, 39a/04, 39a/16
ḳ.-a başlamaḳ 5b/08, 16b/06, 19b/01, 22b/02, 30a/01
ḳ.-a ḳıla almaḳ 8a/10
ḳ.-a ḳılmaḳ 19b/04
ḳ.-adur 21a/13
ḳ.-alıŋ 7b/07
ḳ.-alıŋ (‘ahd ḳılmaḳ) 33b/16
ḳ.-ayım (‘amel ḳılmaḳ) 48a/10
ḳ.-ayım (terbiyyet ḳılmaḳ)

47b/17
ḳ.-ayım (téṉg ḳılmaḳ) 7a/08
ḳ.-dı 5a/12, 10b/16, 12a/17, 13a/02, 16b/06, 17b/09, 18b/11, 19a/14, 21b/10, 27a/14, 37a/14, 41b/09, 44a/01, 49b/08, 49b/10, 49b/12
ḳ.-dı (ābād ḳılmaḳ) 5a/17
ḳ.-dı (āgāh ḳılmaḳ) 36a/14
ḳ.-dı (āhır ḳılmaḳ) 26b/12
ḳ.-dı (ārāste ḳılmaḳ) 1b/04
ḳ.-dı (āsāyeş ḳılmaḳ) 41b/18
ḳ.-dı ʻadl u (dād ḳılmaḳ) 5a/17
ḳ.-dı (ʻarż-dāşt ḳılmaḳ) 36b/08
ḳ.-dı (ʻarż ḳılmaḳ) 7a/16, 30a/06, 38b/05, 40b/17
ḳ.-dı (ʻazm ḳılmaḳ) 36b/06, 42b/01
ḳ.-dı (baḫş ḳılmaḳ) 5a/16
ḳ.-dı (bend ḳılmaḳ) 50b/16
ḳ.-dı (besī ḳılmaḳ)49a/11
ḳ.-dı (birbir ḳılmaḳ) 44b/04
ḳ.-dı (cehd ḳılmaḳ) 50a/05
ḳ.-dı (eẓhār-ı muḥalefet ḳılmaḳ) 32a/05
ḳ.-dı (fehm ḳılmaḳ) 20a/04
ḳ.-dı (fesād ḳılmaḳ) 50a/07
ḳ.-dı (feṯḥ ḳılmaḳ) 28a/17
ḳ.-dı (güzār ḳılmaḳ) 17a/15
ḳ.-dı (ḫār ḳılmaḳ) 27a/16
ḳ.-dı (ḫaber ḳılmaḳ) 44b/17
ḳ.-dı (ḥamle ḳılmaḳ) 42a/08
ḳ.-dı (ḫayāl ḳılmaḳ) 34a/10
ḳ.-dı (ikki ḳılmaḳ) 17a/08
ḳ.-dı (iş ḳılmaḳ) 6b/09
ḳ.-dı (işāret ḳılmaḳ) 48a/16
ḳ.-dı (işler ḳılmaḳ) 36b/03
ḳ.-dı (ḳabūl ḳılmaḳ) 7b/03, 20b/05, 44a/05, 47b/06, 47b/16
ḳ.-dı (ḳatl ḳılmaḳ) 32a/17
ḳ.-dı (kerāmet ḳılmaḳ) 26b/04
ḳ.-dı (ḳoşul ḳılmaḳ) 29a/17
ḳ.-dı (maʻāş ḳılmaḳ) 16b/07
ḳ.-dı (maḳām ḳılmaḳ) 30a/19
ḳ.-dı (maʻlūm ḳılmaḳ) 20a/01, 34a/14, 35b/18
ḳ.-dı (menʻ ḳılmaḳ) 33b/02
ḳ.-dı (muḫālefet ḳılmaḳ) 13a/09
ḳ.-dı (muṭīʻ ḳılmaḳ) 32a/07
ḳ.-dı (mübālaġa ḳılmaḳ) 18a/06
ḳ.-dı (müzeyyen ḳılmaḳ) 3a/09
ḳ.-dı (naṣīḥat ḳılmaḳ) 22b/04
ḳ.-dı (naṣiḥatlar ḳılmaḳ) 21a/11
ḳ.-dı (nigār ḳılmaḳ) 30b/01
ḳ.-dı (niyyet ḳılmaḳ) 35a/16
ḳ.-dı (nūrānī ḳılmaḳ) 3b/01
ḳ.-dı (raḳam ḳılmaḳ) 30b/12
ḳ.-dı (saʻī ḳılmaḳ) 38a/13
ḳ.-dı (sīm ḳılmaḳ) 30b/01
ḳ.-dı (şarṭ ḳılmaḳ) 19a/14
ḳ.-dı (şūbekār ḳılmaḳ) 6a/08
ḳ.-dı (taʻbīr ḳılmaḳ) 46b/14
ḳ.-dı (taḥammül ḳılmaḳ) 36b/09
ḳ.-dı (ṭamaʻ ḳılmaḳ) 30b/11
ḳ.-dı (taṣarruf ḳılmaḳ) 43b/12
ḳ.-dı (tavaḳḳuf ḳılmaḳ) 24b/01, 34b/09, 35a/15
ḳ.-dı (ṭavr ḳılmaḳ) 48b/01
ḳ.-dı (ümīdvār ḳılmaḳ) 39b/17
ḳ.-dı (yaruḳ ḳılmaḳ)21b/07

ḳ.-dı (ẓāhir ḳılmaḳ) 4b/17
ḳ.-dı (zār ḳılmaḳ) 42a/10
ḳ.-dı (zār ü ḫ^{v}ār ḳılmaḳ) 48a/07
ḳ.-dı (zārī ḳılmaḳ) 47b/19
ḳ.-dı (żabṭ ḳılmaḳ) 6a/12
ḳ.-dılar 17b/09, 18b/13, 19a/16, 26b/10, 26b/11, 27b/17, 28a/10, 33a/15, 48b/03
ḳ.-dılar (‘ahd ḳılmaḳ) 10a/14, 24b/05, 31b/18, 47b/07
ḳ.-dılar (‘arż-dāşt ḳılmaḳ) 46b/03
ḳ.-dılar (‘arż ḳılmaḳ) 8a/13, 30b/14, 41b/11
ḳ.-dılar (cehd ḳılmaḳ) 39b/10
ḳ.-dılar (hayāl ḳılmaḳ) 27a/04
ḳ.-dılar (hıdmet-kārlık ḳılmaḳ) 39a/05
ḳ.-dılar (ḫılāṣ ḳılmaḳ) 48a/18
ḳ.-dılar (ḥikāyet ḳılmaḳ) 20b/02
ḳ.-dılar (infāḳ ḳılmaḳ) 8a/19
ḳ.-dılar (ittifāḳ ḳılmaḳ) 8b/16, 24b/06
ḳ.-dılar (ma‘lūm ḳılmaḳ) 23b/01
ḳ.-dılar (meded ḳılmaḳ) 3a/12
ḳ.-dılar (mekr ḳılmaḳ) 27b/16
ḳ.-dılar (mübālaġa ḳılmaḳ) 20b/17, 31b/17
ḳ.-dılar (mülāḳāt ḳılmaḳ) 30a/11
ḳ.-dılar (naṣiḥat ḳılmaḳ) 9b/03
ḳ.-dılar (pādişāhlıḳ ḳılmaḳ) 10b/10
ḳ.-dılar (sa‘ī ḳılmaḳ) 45b/16
ḳ.-dılar (san ḳılmaḳ)9a/14
ḳ.-dılar (siyāset ḳılmaḳ) 30b/05
ḳ.-dılar (şehīd ḳılmaḳ) 9a/12
ḳ.-dılar (şerḥ ḳılmaḳ) 44b/13
ḳ.-dılar (şikāyet ḳıldılar) 7a/02
ḳ.-dılar (taṣavvur ḳılmaḳ) 39b/06
ḳ.-dılar (uruş ḳılmaḳ) 17a/04, 28a/03
ḳ.-dılar (żabt ḳılmaḳ) 9b/03, 9b/19, 12b/09, 48b/03, 49b/03
ḳ.-dılar cövcök 22a/15
ḳ.-dım (muḫālefet ḳılmaḳ) 43b/15
ḳ.-dıñg 32a/09
ḳ.-dıñg (yamanlıḳ ḳılmaḳ) 9b/14
ḳ.-ġān (ḫurūc ḳılmaḳ) 5b/06
ḳ.-ġan 17b/16
ḳ.-ġan (emr ḳılmaḳ) 11a/02
ḳ.-ġan (mekr ü hīle ḳılmaḳ) 15a/01
ḳ.-ġan (naṣīḥat ḳılmaḳ) 18a/08
ḳ.-ġan (sebeb ḳılmaḳ) 11a/03
ḳ.-ġan (uruş ḳılmaḳ) 16b/19
ḳ.-ġan (va‘de ḳılmaḳ) 34a/13
ḳ.-ġan (yaruḳ ḳılmaḳ) 2b/10, 16a/10
ḳ.-ġandın 31b/15
ḳ.-ġandın (şehīd ḳılmaḳ) 9b/10
ḳ.-ġandın (tafaḥḥuş ḳılmaḳ) 20a/13
ḳ.-ġandın (taḥḳīḳ ḳılmaḳ) 38b/12
ḳ.-ġandın (uruş ḳılmaḳ) 8a/03
ḳ.-ġandın (żabṭ ḳılmaḳ) 12a/09
ḳ.-ġanı 39b/02
ḳ.-ġanı (ḳurultay ḳılmaḳ) 50a/08
k -ġanı (uruş ḳılmaḳ) 21a/17
ḳ-ġanıdın (‘ahd ḳılmaḳ) 43b/10

ḳ.-ġanıdın (ṣabr ḳılmaḳ) 43a/12
ḳ.-ġanın (mülāḳāt ḳılmaḳ) 11a/02
ḳ.-ġanları 48a/13
ḳ.-ġanları (der-ḫ^{v}āst ḳılmaḳ) 26b/19
ḳ.-ġanları (ḥükūmet ḳılmaḳ) 9a/16
ḳ.-ġanları (ḳıbāl ḳılmaḳ) 29b/09
ḳ.-ġanları (ḳurultay ḳılmaḳ) 26b/01
ḳ.-ġanları (mekr u ḥīle ḳılmaḳ) 33b/10
ḳ.-ġanları (yaraş ḳılmaḳ) 45b/19
ḳ.-ġay 23b/11, 25a/01, 43b/09
ḳ.-ġay (āsāyiş ḳılmaḳ) 43a/19
ḳ.-ġay (beyān ḳılmaḳ) 5a/08
ḳ.-ġay (cefā ḳılmaḳ) 29a/12
ḳ.-ġay (cem‘ ḳılmaḳ) 31b/19, 32a/19
ḳ.-ġay (daḫl ḳılmaḳ) 2b/03
ḳ.-ġay (da‘va ḳılmaḳ) 7a/06
ḳ.-ġay (direng ḳılmaḳ) 11a/08
ḳ.-ġay (ḫaber-dār ḳılmaḳ) 21a/06
ḳ.-ġay (ḫan ḳılmaḳ) 24a/15
ḳ.-ġay (kerāmet ḳılmaḳ) 3b/17
ḳ.-ġay (kéñeş ḳılmaḳ) 11b/03
ḳ.-ġay (mal‘ūm ḳılmaḳ) 19b/19
ḳ.-ġay (meded ḳılmaḳ) 23b/10
ḳ.-ġay (mekrī ḳılmaḳ) 14b/15
ḳ.-ġay (mihmān-dārlıḳ ḳılmaḳ) 12b/16
ḳ.-ġay (mu‘alece ḳılmaḳ) 19b/05
ḳ.-ġay (muḳarrer ḳılmaḳ) 19b/14
ḳ.-ġay (mübeddel bolmaḳ) 11a/06
ḳ.-ġay (müraca‘at ḳılmaḳ) 18a/18
ḳ.-ġay (müşāhede ḳılmaḳ) 5a/02
ḳ.-ġay (pādişāhlıḳ ḳılmaḳ) 3b/14
ḳ.-ġay (revān ḳılmaḳ) 22a/03
ḳ.-ġay (rezm ḳılmaḳ) 31a/18
ḳ.-ġay (şikār ḳılmaḳ) 42a/09
ḳ.-ġay (terbiyyet ḳılmaḳ) 3b/15
ḳ.-ġay (vefā ḳılmaḳ) 19a/17
ḳ.-ġay (yaḫşı ḳılmaḳ) 2a/19
ḳ.-ġay (yaruḳ ḳılmaḳ) 11a/11
ḳ.-ġay (yér ḳılmaḳ) 11a/12
ḳ.-ġay (żabṭ ḳılmaḳ) 38a/14
ḳ.-ġaydın (yaman ḳılmaḳ) 5b/10
ḳ.-ġaylar 15a/06
ḳ.-ġaylar (iş ḳılmaḳ) 31b/11
ḳ.-ġaylar (meded-kārlıḳ ḳılmaḳ) 19a/12
ḳ.-ġaylar (ṣulḥ ḳılmaḳ) 33a/18
ḳ.-ġaylar (żabt ḳılmaḳ) 32a/12, 36b/01
ḳ.-ġaymén (ḫıdmet-kārlıḳ ḳılmaḳ) 19a/15
ḳ.-ġaysén 11b/14
ḳ.-ġaysén (bī-ḳarār ḳılmaḳ) 4a/19
ḳ.-ġaysén (ma‘āş ḳılmaḳ) 43b/17
ḳ.-ġaysız (ṣulḥ ḳılmaḳ) 46b/07
ḳ.-ġaysiz (yaraş ḳılmaḳ) 33a/16, 34a/01
ḳ.-ġıl (‘özür-ḫ^{v}āhluḳ ḳılmaḳ) 18a/07
ḳ.-ġıl (taḥḳiḳ ḳılmaḳ) 7a/14
ḳ.-ġıl (tövbe ḳılmaḳ) 50a/17

ḳ.-ġuçı (ẕikr ḳılmaḳ) 4b/14
ḳ.-ıp 7b/06, 13b/01, 16a/01, 16a/06, 22b/18, 31a/02, 32b/04, 32b/06, 38a/18, 45b/04, 49a/17, 50b/10
ḳ.-ıp (naṣīḥat ḳılmaḳ) 20b/05
ḳ.-ıp (ārāste ḳılmaḳ) 13a/03
ḳ.-ıp (‘ahd ḳılmaḳ) 43b/08, 47b/18
ḳ.-ıp (‘amel ḳılmaḳ) 6b/12, 12b/02, 13a/01, 24a/08, 42b/05
ḳ.-ıp (‘arz-dāşt ḳılmaḳ) 19a/09
ḳ.-ıp (‘azīmet ḳılmaḳ) 27a/17
ḳ.-ıp (‘azm ḳılmaḳ) 32b/06
ḳ.-ıp (bi’at ḳılmaḳ) 49a/01
ḳ.-ıp (bir bir ḳılmaḳ) 15a/14
ḳ.-ıp (biravul ḳılmaḳ) 49b/11
ḳ.-ıp (burun ḳılmaḳ) 47a/07
ḳ.-ıp (cem‘ ḳılmaḳ) 10a/11
ḳ.-ıp (cūş ü ḫurūş ḳılmaḳ) 21b/07
ḳ.-ıp (dād ḳılmaḳ) 49a/12
ḳ.-ıp (du‘ā ḳılmaḳ) 2a/18, 8b/19
ḳ.-ıp (endīşe ḳılmaḳ) 38b/18, 46b/18
ḳ.-ıp (esīr ḳılmaḳ) 37b/01
ḳ.-ıp (fehm ḳılmaḳ) 14b/16
ḳ.-ıp (günāh-kār ḳılmaḳ) 45a/11
ḳ.-ıp (ḫāṣ ḳılmaḳ) 1b/11
ḳ.-ıp (ḥamle ḳılmaḳ) 37a/10, 43a/17, 47a/06
ḳ.-ıp (ḫan ḳılmaḳ) 9b/13, 48b/05
ḳ.-ıp (ḥaṭ ḳılmaḳ) 14a/06
ḳ.-ıp (ḫayāl-i maḥāl ḳılmaḳ) 14b/14
ḳ.-ıp (ḫayāl ḳılmaḳ) 47b/09
ḳ.-ıp (ḫıẕmetler ḳılmaḳ) 18a/14
ḳ.-ıp (ḫürmet ḳılmaḳ) 12b/12
ḳ.-ıp (ılġar ḳılmaḳ) 26a/09
ḳ.-ıp (ışlāḥ ḳılmaḳ) 2b/08
ḳ.-ıp (iḥtiyāt ḳılmaḳ) 35b/14, 35b/18
ḳ.-ıp (‘itimād ḳılmaḳ) 22a/01, 34b/16, 39a/17
ḳ.-ıp (ittifāḳ ḳılmaḳ) 5b/15, 8b/03, 10a/17, 13b/04, 14a/15, 31a/13, 31b/18, 39a/10, 39b/03, 44b/01, 48b/19
ḳ.-ıp (iẓhār ḳılmaḳ) 14b/03
ḳ.-ıp (ḳabūl ḳılmaḳ) 19a/18
ḳ.-ıp (kanā‘at ḳılmaḳ) 41a/09
ḳ.-ıp (kemīn ḳılmaḳ) 21a/10
ḳ.-ıp (kerāmet ḳılmaḳ) 1b/12
ḳ.-ıp (ḳıbel ḳılmaḳ) 47a/18
ḳ.-ıp (ḳurultay ḳılmaḳ) 26b/07
ḳ.-ıp (ma‘aş ḳılmaḳ) 4b/16
ḳ.-ıp (ma‘lūm ḳılmaḳ) 20a/03
ḳ.-ıp (mebnī ḳılmaḳ) 14b/03
ḳ.-ıp (meded ḳılmaḳ) 18a/13, 25b/15
ḳ.-ıp (mekr ḳılmaḳ) 39b/05, 50b/05
ḳ.-ıp (mekr u ḥīle ḳılmaḳ) 33b/11
ḳ.-ıp (melāmet ḳılmaḳ) 18a/06
ḳ.-ıp (men’ ḳılmaḳ) 17b/08
ḳ.-ıp (meşveret ḳılmaḳ) 31a/14
ḳ.-ıp (muḫālefet ḳılmaḳ) 15a/19, 21a/04
ḳ.-ıp (muḳarrer ḳılmaḳ) 47b/07

ḳ.-ıp (muti’ ḳılmaḳ) 33a/07
ḳ.-ıp (muvāfaḳat ḳılmaḳ) 25b/04, 32b/07
ḳ.-ıp (mübālaġa ḳılmaḳ) 33a/16
ḳ.-ıp (mülākāt ḳılmaḳ) 12a/08, 13b/04
ḳ.-ıp (naṣīḥat ḳılmaḳ) 50b/11, 50b/15
ḳ.-ıp (niyyet ḳılmaḳ) 34a/03
ḳ.-ıp (pāy-ı taḫt ḳılmaḳ) 49b/14
ḳ.-ıp (peneh ḳılmaḳ) 37a/09
ḳ.-ıp (peydā ḳılmaḳ) 29a/18, 30b/09
ḳ.-ıp (sa‘ī ḳılmaḳ) 46a/15
ḳ.-ıp (şükr ḳılmaḳ) 38b/19
ḳ.-ıp (tār ḳılmaḳ) 42b/17
ḳ.-ıp (taḥḳīḳ ḳılmaḳ) 30a/05, 37b/02
ḳ.-ıp (ṭama’ ḳılmaḳ) 9b/06
ḳ.-ıp (ta‘rīf ḳılmaḳ) 15b/10
ḳ.-ıp (ṭavāf ḳılmaḳ) 24b/04
ḳ.-ıp (tertīb ḳılmaḳ) 16a/04
ḳ.-ıp (tevekkül ḳılmaḳ) 14b/18, 15a/19, 16b/16, 35a/17, 38b/16, 42a/08, 44a/18
ḳ.-ıp (ṭoy ḳılmaḳ) 26b/14
ḳ.-ıp (tüb tüz ḳılmaḳ) 48b/14
ḳ.-ıp (tükel ḳılmaḳ) 18b/11
ḳ.-ıp (ümīdvār ḳılmaḳ) 42a/01
ḳ.-ıp (va‘deler ḳılmaḳ) 45a/14
ḳ.-ıp (vaṣiyetler ḳılmaḳ) 5b/11
ḳ.-ıp (vefā ḳılmaḳ) 8b/10
ḳ.-ıp (yārlıḳ ḳılmaḳ) 33a/13
ḳ.-ıp (yazuġluḳ ḳılmaḳ) 4a/09
ḳ.-ıp (yıġın ḳılmaḳ) 5b/15
ḳ.-ıp (zārī ḳılmaḳ) 47b/17
ḳ.-ıp (żarbe ḳılmaḳ) 38a/14
ḳ.-ıp (zerre ḳılmaḳ) 27a/16
ḳ.-ıban 27a/15
ḳ.-ın̂g 45a/15, 45a/16
ḳ.-ın̂g (tedbīr ḳılmaḳ) 45a/16
ḳ.-madı 43b/11, 46a/12
ḳ.-madı (‘amel ḳılmaḳ) 50b/01
ḳ.-madı (fāyda ḳılmaḳ) 26b/19, 48a/19
ḳ.-madı (‘itimād ḳılmaḳ) 47b/09
ḳ.-madı (ḳabūl ḳılmaḳ) 31a/02, 33a/17, 40b/19
ḳ.-madı (meyl ḳılmaḳ) 4b/06, 4b/06
ḳ.-madı (pādşāhlıḳ ḳılmaḳ) 6a/18
ḳ.-madı (taṣarruf ḳılmaḳ) 41a/19
ḳ.-madı (tavaḳḳuf ḳılmaḳ) 20a/18
ḳ.-maġay 22a/04
ḳ.-maġay (endīşe ḳılmaḳ) 11a/07
ḳ.-maġay (fāyda ḳılmaḳ) 32a/10, 48a/15
ḳ.-maġay (iş ḳılmaḳ) 4a/11
ḳ.-maġay (tulū‘ ḳılmaḳ) 30b/07
ḳ.-maġaylar (şikāyet ḳılmaḳ) 12b/01
ḳ.-maġaysız 41a/06
ḳ.-maġıl 50a/16
ḳ.-maġıl (naṣīḥat ḳılmaḳ) 18a/09
ḳ.-maġunça 24b/19
ḳ.-maġunça (yaruḳ ḳılmaḳ) 23a/11
ḳ.-maḳ (beyān ḳılmaḳ) 5a/05

ḳ.-maḳ (burun ḳılmaḳ) 15a/07
ḳ.-maḳ (fikr ḳılmaḳ) 45a/02
ḳ.-maḳ (iṭā‘at ḳılmaḳ) 50b/04
ḳ.-maḳ (mülk ḳılmaḳ) 8a/16
ḳ.-maḳ (re‘āyā-i miskīnni ḳılmaḳ)
8a/16
ḳ.-mamek 38b/19
ḳ.-man̂gız 45a/15
ḳ.-man̂gız (ihtimām ḳılmaḳ)
28b/10
ḳ.-man̂gız (sa‘ī ḳılmaḳ) 28b/10
ḳ.-mas (‘amel ḳılmaḳ) 8b/15
ḳ.-mas (fāyda ḳılmaḳ) 23a/11, 29b/05, 31b/15
ḳ.-masan̂g (daḫl ḳılmaḳ) 33b/14
ḳ.-may 17b/02, 33a/12, 36b/04
ḳ.-may (endīşe ḳılmaḳ) 9a/01, 31b/02
ḳ.-may (iltifāt ḳılmaḳ) 19a/18
ḳ.-may (ḳabūl ḳılmaḳ) 20b/18, 39a/15
ḳ.-may (tavaḳḳuf ḳılmaḳ) 36a/08
ḳ.-may (tevfīḳ ḳılmaḳ) 44b/15
ḳ.-may (uruş ḳılmaḳ) 23b/07
ḳ.-maydur (ma‘āş ḳılmaḳ)
31b/09
ḳ.-sa 14b/03, 35a/11
ḳ.-sa (ḫāṣ ḳılmaḳ) 37a/18
ḳ.-sa (‘ināyet ḳılmaḳ) 24b/09
ḳ.-sa (‘itimād ḳılmaḳ) 31b/09, 33a/17
ḳ.-sa (ḳabūl ḳılmaḳ) 50b/14
ḳ.-sa (meyl ḳılmaḳ) 29a/15
ḳ.-sa (muḥāfaẓat ḳılmaḳ) 14b/19
ḳ.-sa (taḳdīr ḳılmaḳ) 35a/04
ḳ.-saḳ (batraḳ ḳılmaḳ) 31b/14
ḳ.-saḳ (iş ḳılmaḳ) 33b/03
ḳ.-sa (muḫālefet ḳılmaḳ)
33b/12
ḳ.-sam (vefā ḳılmaḳ) 48b/01
ḳ.-san̂gız (taḥammül ḳılmaḳ)
36b/08
ḳ.-sunlar (iḥtiyāṭ ḳılmaḳ) 27b/08
ḳ.-sunlar (tefaḥḥuṣ ḳılmaḳ)
31b/01
ḳ.-sunlarlar 46a/15
ḳ.-ur 10a/07, 14a/11, 24a/10, 46a/06
ḳ.-ur (ārāste ḳılmaḳ) 24b/10
ḳ.-ur (‘amel ḳılmaḳ) 6a/13
ḳ.-ur (‘aẕāb ḳılmaḳ) 27a/11
ḳ.-ur (beyān ḳılmaḳ) 23a/06
ḳ.-ur (cefā ḳılmaḳ) 34b/01
ḳ.-ur (dava-i salṭanat ḳılmaḳ)
10a/08
ḳ.-ur (da‘vetī ḳılmaḳ) 10a/03
ḳ.-ur (fermān-burdārlıḳ ḳılmaḳ)
9a/19
ḳ.-ur (fesād ḳılmaḳ) 30a/02
ḳ.-ur (ḥal ḳılmaḳ) 4b/19
ḳ.-ur (ḫarāb ḳılmaḳ) 7b/12
ḳ.-ur (ḥareket ḳılmaḳ) 30b/08
ḳ.-ur (ḫayāl ḳılmaḳ) 25a/18
ḳ.-ur (ḥikāyet ḳılmaḳ 23a/02
ḳ.-ur (ḥükūmet ḳılmaḳ) 43b/07
ḳ.-ur (‘ināyet ḳılmaḳ) 2b/13, 11a/04
ḳ.-ur (ḳabūl ḳılmaḳ) 15b/10
ḳ.-ur (ḳahr u siyāset ḳılmaḳ)

4a/17
ḳ.-ur (meyl ḳılmaḳ) 4a/14, 22a/18
ḳ.-ur (münevver ḳılmaḳ) 24b/11
ḳ.-ur (pādşāhlıḳ ḳılmaḳ) 6a/16
ḳ.-ur (rūşen ḳılmaḳ) 5a/01
ḳ.-ur (secde ḳılmaḳ) 46b/11
ḳ.-ur (tedbīr ḳılmaḳ) 45a/08
ḳ.-ur (tereddüd ḳılmaḳ) 46a/07
ḳ.-ur (helāk ḳılmaḳ) 35a/05
ḳ.-urlar 5b/13, 8b/06
ḳ.-urlar (cūş ü ḫurūş ḳılmaḳ) 17a/03
ḳ.-urmén 47a/17
ḳ.-urmén (żabṭ ḳılmaḳ) 43b/12

ḳıldur- kıldırmak, yaptırmak
ḳ.-dı 49b/15
ḳ.-dı (īzā' ḳıldurmaḳ) 45a/12
ḳ.-dı (muḳarrer ḳıldurmaḳ) 49b/13
ḳ.-dı (siyāset ḳıldurmaḳ) 29b/08
ḳ.-dum (musallaṭ kıldurmaḳ) 43b/16

ḳılġı iş
ḳ. dın 4a/01

ḳılıç kılıç
ḳ. 6b/10, 11a/09, 13a/13, 13b/13, 17a/09, 19a/16, 27a/05, 28a/13, 29a/03, 29a/07, 36b/19, 37a/10, 37a/10, 39b/07, 41b/14, 42b/13
ḳ.-salmaḳ 42b/11, 42b/13
ḳ.-tartmaḳ 10a/19, 36b/16, 37b/08
ḳ. ım 7a/07
ḳ. ın 46a/17
ḳ. ını 17b/06, 23a/11
ḳ. nı 28a/13
ḳ. nıñ 11a/11, 16b/17, 23a/05

***ḳılıç sallamaḳ** saldırmak, hücum etmek
ḳ. 42b/11, 42b/13

***ḳılıç tartmaḳ** kılıç kuşanmak
ḳ. 10a/19, 36b/16, 37b/08
→ ḳılınç

ḳılıḳ yaratılış
k. nı 4b/16

ḳılınç kılıç
ḳ. 34a/17
ḳ. ı 42a/09
→ ḳılıç

ḳırḳ kırk
ḳ. 5b/17, 6a/03, 6b/03, 8a/09, 18b/18, 19a/03, 24b/02, 35a/16, 35a/19, 36a/01, 37a/18

ḳışāş < Ar. misilleme
ḳ. 48a/18

ḳıṣṣa < Ar. kısa hikaye, ibretli hikaye
ḳ. lardın 10b/05
ḳ. nı 44b/13, 48a/19

ḳış kış, mevsim
ḳ. 6a/01, 15b/13, 27a/14, 30a/15, 38a/12, 45b/17, 46a/01, 49a/04
ḳ. da 9a/05, 27a/08, 30a/16
ḳ. lar 9a/05

ḳışla- kışlamak, kış mevsimini geçirmek
ḳ.-dı 30a/15, 45b/15

ḳışlaḳ kışın barınılan yer
ḳ. 45b/14

ḳıt huzur, yan
k. ıda 5a/02

→ ḳat
ḳıṭ‘a < Ar. şiir parçası, dörtlük
ḳ. 14a/16, 14b/05, 18a/09, 33a/01
ḳıyāmet < Ar. kıyamet
ḳ.-bolmaḳ 25a/16
ḳıymet < Ar. kıymet, değer
ḳ. i 43a/12
ḳ. i (ḳıymet-i ḫarac-ı ‘ālem) 17b/12
ḳız kız
ḳ. ı 31a/15, 37b/12, 44a/03, 48b/08, 48b/08, 48b/09, 48b/10, 48b/11
ḳ. ını 31a/04, 44a/03, 48b/12
ḳ. nı 44a/04
ḳ. nıñ 38a/07
ḳızart- kızartmak
ḳ.-ıp 47a/10
ḳızıl parlak kırmızı renk
ḳ.-bolmaḳ 34a/16
Ḳızılḳaḳ (y.a)
ḳ. ḳa 38a/08
ki < Far. ki, bağlaç
k. 1b/06, 2a/11, 2a/12, 3a/13, 4a/05, 4a/10, 4b/19, 5a/16, 6a/06, 7a/04, 7a/04, 7a/05, 7a/05, 7a/17, 7a/17, 7b/12, 8a/09, 9b/05, 9b/15, 11a/16, 12a/08, 12b/04, 13a/07, 13b/13, 14a/09, 14a/09, 14a/17, 14b/12, 16b/02, 18a/09, 18a/10, 18b/13, 21a/01, 22a/03, 22b/16, 22b/16, 22b/17, 23b/11, 25a/16, 26b/10, 26b/11, 28a/14, 29a/06, 30b/01, 31b/05, 32b/09, 32b/17, 34a/16, 34b/01, 35b/09, 36a/07, 39a/14, 40b/05, 40b/06, 41b/06, 42a/09, 42a/11, 42a/11, 43b/13, 44a/19, 45a/08, 45b/02, 46a/13, 47a/04, 48a/07, 48a/07, 48b/01, 48b/08, 49a/02, 49a/03, 49a/08, 49a/11, 49a/17, 50a/10
kibi edat; gibi
k. 2a/09, 2a/09, 2a/17, 3a/07, 4a/03, 10a/01, 11a/10, 11b/02, 12b/04, 13a/15, 13a/16, 13a/18, 13b/13, 17a/03, 21b/10, 24b/11, 25b/05, 25b/06, 25b/11, 32b/12, 34a/16, 34b/01, 36b/13, 37b/05, 37b/08, 41b/14, 41b/15, 42b/16, 45b/03
kiçik küçük
k. 38a/12, 47a/12
k.-érmek 36a/11
k. ge (kiçigge) 13a/06
k. i (kiçigi) 49b/03
kifāyet < Ar. yeterlilik, iktidar
k. i 35a/09
kim bağlama edatı, ki
k. 1b/01, 1b/02, 1b/04, 1b/09, 1b/09, 1b/13, 2a/04, 2a/04, 2a/13, 2a/13, 2a/15, 2a/16, 2a/17, 2b/02, 2b/03, 2b/03, 2b/05, 2b/07, 2b/11, 2b/14, 2b/16, 2b/17, 3a/05, 3a/06, 3a/09, 3a/18, 3a/18, 3b/04, 3b/05, 3b/07, 3b/08, 3b/08, 3b/09, 3b/10, 3b/11, 3b/11, 3b/13, 3b/15, 3b/15, 3b/16,

3b/17, 4a/09, 4a/11, 4a/13,
4a/16, 4a/17, 4b/01, 4b/01,
4b/02, 4b/03, 4b/04, 4b/06,
4b/09, 4b/10, 4b/14, 4b/15,
4b/17, 4b/17, 5a/01, 5a/01,
5a/02, 5a/02, 5a/04, 5a/08,
5a/09, 5b/04, 5b/10, 5b/13,
6a/08, 6a/09, 6a/12, 6a/14,
6a/15, 6a/16, 6a/16, 6a/19,
6b/06, 6b/08, 6b/09, 6b/10,
6b/11, 6b/15, 6b/18, 6b/19,
7a/03, 7a/04, 7a/06, 7a/06,
7a/11, 7a/13, 7a/14, 7a/15,
7a/17, 7a/19, 7b/03, 7b/11,
8a/04, 8a/11, 8a/13, 8b/01,
8b/03, 8b/04, 8b/05, 8b/07,
8b/12, 8b/12, 8b/14, 8b/15,
8b/16, 8b/18, 8b/18, 8b/19,
9a/02, 9a/03, 9a/03, 9a/08,
9a/09, 9a/10, 9b/01, 9b/02,
9b/03, 9b/03, 9b/07, 9b/13,
9b/16, 9b/18, 10a/03, 10a/04,
10a/08, 10a/10, 10a/10, 10a/12,
10a/15, 10a/17, 10b/03, 10b/06,
10b/11, 10b/12, 10b/12, 10b/12,
10b/13, 10b/14, 10b/16, 10b/16,
10b/17, 11a/02, 11a/03, 11a/04,
11a/05, 11a/06, 11a/09, 11a/10,
11a/14, 11a/17, 11a/18, 11b/02,
11b/03, 11b/03, 11b/04, 11b/06,
11b/08, 11b/08, 11b/09, 11b/12,
11b/12, 11b/13, 11b/13, 11b/18,
12a/02, 12a/05, 12a/05, 12a/06,
12a/06, 12a/06, 12a/07, 12a/10,
12a/14, 12a/19, 12b/01, 12b/02,
12b/04, 12b/05, 12b/07, 12b/08,
12b/10, 12b/16, 12b/18, 13a/01,
13a/02, 13a/07, 13a/12, 13a/12,
13a/13, 13a/18, 13a/19, 13b/03,
13b/03, 13b/04, 13b/06, 13b/06,
13b/09, 13b/14, 13b/18, 14a/03,
14a/04, 14a/05, 14a/08, 14a/11,
14a/12, 14a/15, 14b/01, 14b/13,
14b/13, 14b/15, 14b/19, 14b/19,
15a/03, 15a/06, 15a/07, 15a/19,
15b/04, 15b/08, 15b/09, 15b/10,
16a/02, 16a/03, 16a/04, 16a/10,
16a/12, 16a/13, 16a/14, 16a/15,
16a/17, 16a/17, 16a/17, 16a/18,
16b/03, 16b/04, 16b/10, 16b/12,
16b/13, 16b/17, 17a/04, 17a/06,
17a/07, 17a/17, 17a/17, 17b/02,
17b/10, 17b/11, 17b/15, 17b/16,
17b/17, 17b/18, 17b/19, 18a/01,
18a/02, 18a/04, 18a/06, 18a/11,
18a/17, 18a/19, 18a/19, 18b/02,
18b/04, 18b/14, 18b/16, 18b/18,
19a/01, 19a/05, 19a/08, 19a/10,
19a/10, 19a/11, 19a/12, 19a/14,
19a/15, 19a/17, 19a/17, 19b/02,
19b/05, 19b/06, 19b/09, 19b/11,
19b/12, 19b/14, 19b/15, 19b/17,
19b/19, 20a/01, 20a/01, 20a/02,
20a/04, 20a/07, 20a/08, 20a/08,
20a/10, 20a/13, 20b/02, 20b/02,
20b/03, 20b/05, 20b/07, 20b/11,
20b/13, 20b/14, 20b/15, 20b/17,
20b/18, 20b/19, 21a/02, 21a/06,
21a/09, 21a/09, 21a/13, 21a/18,
21b/01, 21b/06, 21b/10, 21b/16,

21b/17, 22a/02, 22a/05, 22a/07, 22a/10, 22a/19, 22b/02, 22b/02, 22b/03, 22b/06, 22b/08, 22b/13, 22b/15, 22b/19, 23a/01, 23a/07, 23a/10, 23a/16, 23a/17, 23b/02, 23b/04, 23b/07, 23b/07, 23b/08, 23b/09, 23b/10, 23b/10, 24a/02, 24a/05, 24a/06, 24a/07, 24a/10, 24a/11, 24a/11, 24a/11, 24a/13, 24a/14, 24a/17, 24b/01, 24b/01, 24b/09, 24b/10, 24b/12, 24b/13, 24b/14, 24b/15, 24b/15, 24b/17, 24b/18, 24b/18, 25a/01, 25a/02, 25a/02, 25a/03, 25a/04, 25a/05, 25a/05, 25a/07, 25a/12, 25a/15, 25a/18, 25a/18, 25a/19, 25b/05, 25b/05, 25b/07, 25b/08, 25b/11, 25b/14, 25b/17, 25b/18, 26a/02, 26a/11, 26a/18, 26b/06, 26b/07, 26b/12, 26b/19, 27a/02, 27a/03, 27a/04, 27a/07, 27a/12, 27a/13, 27a/14, 27a/14, 27a/17, 27b/01, 27b/04, 27b/07, 27b/16, 27b/19, 28a/01, 28a/03, 28a/05, 28a/10, 28a/18, 28a/19, 28a/19, 28b/04, 28b/05, 28b/05, 28b/05, 28b/06, 28b/06, 28b/07, 28b/09, 28b/14, 29a/04, 29a/11, 29a/11, 29a/12, 29a/12, 29a/15, 29a/19, 29a/19, 29b/05, 29b/06, 29b/07, 29b/08, 29b/11, 29b/13, 29b/13, 29b/17, 30a/01, 30a/03, 30a/03, 30a/04, 30a/06, 30a/07, 30a/13, 30a/17, 30b/06, 30b/08, 30b/08, 30b/09, 30b/10, 30b/12, 30b/15, 30b/15, 30b/16, 30b/17, 30b/17, 31a/02, 31a/03, 31a/04, 31a/06, 31a/10, 31a/11, 31a/12, 31a/12, 31a/13, 31a/15, 31a/17, 31a/19, 31b/03, 31b/05, 31b/06, 31b/07, 31b/07, 31b/08, 31b/09, 31b/10, 31b/11, 31b/11, 31b/13, 31b/13, 31b/14, 31b/14, 31b/16, 31b/17, 31b/18, 31b/19, 32a/03, 32a/07, 32a/08, 32a/10, 32a/13, 32a/15, 32a/16, 32a/19, 32a/19, 32b/06, 32b/07, 32b/15, 32b/18, 32b/18, 32b/19, 33a/02, 33a/07, 33a/08, 33a/11, 33a/12, 33a/15, 33a/16, 33a/16, 33a/17, 33a/18, 33a/19, 33b/01, 33b/01, 33b/03, 33b/05, 33b/08, 33b/11, 33b/12, 33b/13, 33b/15, 33b/17, 33b/18, 33b/19, 34a/01, 34a/03, 34a/04, 34a/04, 34a/05, 34a/07, 34a/08, 34a/09, 34a/10, 34a/11, 34a/13, 34a/14, 34a/17, 34a/18, 34a/19, 34b/02, 34b/03, 34b/04, 34b/09, 34b/11, 34b/12, 34b/13, 34b/14, 34b/16, 34b/17, 34b/18, 35a/03, 35a/07, 35a/08, 35a/08, 35a/08, 35a/11, 35a/12, 35a/12, 35a/13, 35a/15, 35a/17, 35b/01, 35b/02, 35b/03, 35b/03, 35b/05, 35b/06, 35b/09, 35b/10, 35b/10, 35b/11, 35b/12, 35b/15, 35b/17, 35b/18, 36a/02, 36a/03, 36a/04, 36a/05, 36a/05, 36a/06, 36a/11, 36a/12, 36a/12, 36a/15, 36a/16, 36b/01, 36b/03, 36b/07, 36b/07, 36b/08, 36b/11, 36b/17,

36b/19, 37a/01, 37a/05, 37a/08, 37a/11, 37a/13, 37a/15, 37a/17, 37a/17, 37a/18, 37b/01, 37b/03, 37b/04, 37b/04, 37b/06, 37b/08, 37b/09, 37b/11, 37b/14, 37b/18, 37b/19, 38a/03, 38a/04, 38a/06, 38a/07, 38a/08, 38a/10, 38a/14, 38a/15, 38a/17, 38a/17, 38a/19, 38b/02, 38b/11, 38b/12, 38b/14, 38b/18, 38b/18, 38b/18, 39a/01, 39a/03, 39a/03, 39a/07, 39a/08, 39a/09, 39a/11, 39a/13, 39a/13, 39a/15, 39a/15, 39a/16, 39a/17, 39a/18, 39a/19, 39b/06, 39b/09, 39b/10, 40a/01, 40a/04, 40a/04, 40a/07, 40a/07, 40a/12, 40a/13, 40a/14, 40a/14, 40a/18, 40a/19, 40b/01, 40b/02, 40b/02, 40b/04, 40b/07, 40b/09, 40b/13, 40b/15, 40b/17, 40b/19, 40b/19, 41a/02, 41a/02, 41a/04, 41a/05, 41a/06, 41a/09, 41a/10, 41a/13, 41a/18, 41a/19, 41b/05, 41b/19, 42a/01, 42a/16, 42b/01, 42b/03, 42b/04, 42b/11, 42b/16, 43a/02, 43a/03, 43a/05, 43a/07, 43a/08, 43a/09, 43a/10, 43a/12, 43a/13, 43a/15, 43a/17, 43a/19, 43b/02, 43b/03, 43b/06, 43b/08, 43b/11, 43b/11, 43b/12, 43b/14, 43b/17, 43b/17, 43b/18, 44a/01, 44a/02, 44a/04, 44a/14, 44a/14, 44b/05, 44b/09, 44b/10, 44b/17, 45a/01, 45a/02, 45a/03, 45a/03, 45a/13, 45a/14, 45a/15, 45a/18, 45a/18, 45a/19, 45b/05, 45b/17, 46a/02, 46a/03, 46a/04, 46a/07, 46a/08, 46a/10, 46a/11, 46a/11, 46a/12, 46a/13, 46a/14, 46a/15, 46a/16, 46a/17, 46a/18, 46a/19, 46b/03, 46b/04, 46b/05, 46b/07, 46b/07, 46b/08, 46b/09, 46b/16, 46b/17, 46b/18, 47a/08, 47a/09, 47a/11, 47a/11, 47a/16, 47a/17, 47a/17, 47a/18, 47a/19, 47b/01, 47b/04, 47b/04, 47b/06, 47b/06, 47b/07, 47b/10, 47b/11, 47b/11, 47b/12, 47b/13, 47b/14, 47b/15, 47b/16, 47b/17, 47b/19, 48a/01, 48a/02, 48a/08, 48a/08, 48a/09, 48a/10, 48a/11, 48a/11, 48a/13, 48a/14, 48a/14, 48b/01, 48b/05, 48b/06, 48b/08, 48b/09, 48b/10, 48b/11, 48b/12, 48b/13, 48b/15, 49a/05, 49a/09, 49a/10, 49a/14, 49a/15, 49a/17, 49b/04, 49b/14, 49b/17, 49b/18, 50a/09, 50a/10, 50a/11, 50a/14, 50a/16, 50a/17, 50a/19, 50a/19, 50b/01, 50b/02, 50b/03, 50b/06, 50b/08, 50b/09, 50b/09, 50b/11, 50b/12, 50b/13, 50b/13, 50b/15

kim kim, kimse

k. de 30a/01

k. din 16a/03

k. ge 35a/08, 49a/16

k. ġa 41a/08

k. ler 10b/12

kime gemi

k. 39a/19, 39b/01

k. lerġa 22a/05

k. lerni 22a/10, 39a/19, 40a/18
kimse kimse
k. 35b/02, 39a/18
k. ge 20b/02
k. ler 35b/02
kin arka
k. e 46a/15
k. ide 6b/09, 15a/03, 15a/14, 15b/03, 15b/17, 16a/13, 16a/13, 16b/17, 17a/12, 18b/11, 19b/18, 20a/15, 23b/13, 26a/09, 28b/19, 35b/17, 35b/18, 37a/16, 37b/05, 37b/05, 37b/06, 37b/13, 37b/16, 38a/02, 38a/04, 38a/09, 39a/03, 39b/06, 42a/13, 42b/11, 44b/09, 44b/10, 44b/12, 44b/17, 50a/05
k. ide.tüşmek 8a/06
k. ide. tüşmek 9a/13
k. idin 20a/07
k. imde 31a/05
k. inĝde 15a/06
kīn < Far. kin, düşmanlık
k. 21b/09
kīne < Far. kin
k. 46a/17
k. ninĝ 46a/18
k. kīne tutmaḳ 31a/11
kinĝeş konuşma, meşveret
k.-étmek 45b/14
k. de 5b/11
k. ge 42b/03
k. ni 7b/03
kinĝeş- konuşmak, meşveret etmek
k.-ti 7a/19
kir- girmek
k.-di 14b/06, 16a/02, 16b/10, 18b/05, 18b/11, 19a/02, 28a/18, 34b/15, 36b/06, 42b/14
k.-di (şahrġa kirmek) 8a/06
k.-diler 16a/03, 17a/11, 17a/18, 17b/03, 21a/07, 24a/08, 34b/10, 36a/08, 39b/09, 42b/19
k.-er 35b/13
k.-er (seyl kirmek) 46b/10
k.-er (su kirmek) 35b/16
k.-gende 42b/17, 42b/18
k.-günçe 35b/08
k.-ip 9a/01, 12b/09, 13b/18, 18b/08, 18b/15, 20a/07, 37a/05, 39b/01, 39b/15, 41a/14
k.-ip (suġa kirmek) 35b/16
k.-megey 33a/09
kirdār < Far. iş, davranış eylem
k. ninĝ (yed-i kirdārninĝ) 17b/17
kirdgār < Far. Tanrı
k. 49a/02
k.-(himmet-i kirdgār) 11a/16
kistān < Far. ezerek yağ ve üzüm suyu çıkarmaya yarayan alet
k. 27a/05
Kīş (y.a)
k. 9b/11, 10a/03, 10b/15, 10b/15, 11a/01, 11b/06, 13b/07, 13b/08, 15a/10, 18b/02, 23b/19, 24a/02, 24a/05, 24a/08, 29a/06, 31a/06, 43a/12, 49b/02, 49b/02
k. din 24a/13, 49a/10
k. ge 24a/09, 29a/09
k. çérigi 24a/17
k. vılāyatıġa 18a/16

kişi kişi
k. 1b/07, 4a/10, 6b/06, 6b/09, 6b/14, 7a/04, 7a/13, 8a/04, 8a/18, 8b/06, 8b/16, 9a/02, 9a/07, 9a/11, 9b/17, 10a/01, 10a/06, 10a/12, 10b/18, 12a/05, 12a/13, 14a/02, 14b/03, 14b/12, 15a/03, 15a/05, 15b/09, 15b/12, 15b/16, 16a/05, 16b/15, 16b/16, 17a/06, 17a/07, 17a/07, 17a/19, 17a/19, 17b/07, 18b/06, 19a/09, 19a/12, 19a/19, 19b/06, 19b/09, 19b/12, 19b/16, 20a/04, 20a/10, 20a/19, 20a/19, 20b/07, 20b/10, 20b/12, 21a/04, 21a/08, 21a/13, 21b/13, 21b/15, 22a/02, 22a/06, 22a/17, 22a/19, 22b/11, 22b/12, 22b/17, 23a/16, 23b/05, 23b/07, 23b/07, 23b/19, 24a/02, 24a/02, 24a/03, 25a/03, 26a/05, 27a/08, 27a/18, 27b/05, 28a/11, 28a/15, 28b/13, 28b/13, 29a/06, 29a/07, 29b/17, 30a/07, 30b/19, 33a/02, 33a/06, 33b/04, 33b/15, 33b/16, 34a/02, 34a/03, 34a/06, 34b/02, 34b/06, 35a/16, 35a/18, 35a/18, 35a/19, 35b/01, 36a/03, 36a/16, 36b/03, 36b/05, 36b/10, 36b/12, 36b/13, 36b/15, 37a/01, 37a/07, 37a/11, 37a/13, 37a/14, 37a/18, 37a/19, 37b/06, 37b/18, 37b/19, 38a/18, 38b/02, 38b/07, 38b/11, 38b/14, 38b/16, 39a/03, 39a/12, 39b/08, 39b/08, 39b/09, 39b/11, 39b/14, 40a/09, 40a/12, 40a/13, 40a/15, 40b/19, 41a/12, 41b/01, 41b/08, 41b/12, 42b/15, 43a/03, 43a/13, 43b/05, 44a/09, 44a/15, 44a/16, 44a/17, 44b/01, 44b/02, 44b/06, 44b/07, 44b/08, 44b/10, 44b/14, 44b/18, 45a/13, 45b/04, 46a/05, 46a/06, 46a/11, 46b/17, 47a/05, 47a/16, 47b/06, 47b/11, 47b/18, 48a/07, h009b/19
k.-yibermek 13a/08, 36a/14, 38b/13, 39b/12, 44b/17, 50a/16
k. de 10a/03, 38a/03
k. din 17a/19, 23a/16, 24a/03, 35a/16, 37a/01, 38b/15, 43a/06
k. ge 10b/02, 14a/09, 14b/18, 18b/13, 22b/06, 22b/16, 28b/17, 31b/07, 37a/17, 39a/03, 42a/11, 44a/19, 45a/08, 47b/15, 47b/17, 48b/12, 49b/12
k. ġa 18a/09
k. ler 15b/05, 18b/19, 19a/01, 26a/02, 29a/15, 29b/03, 30b/03, 35b/02, 35b/03, 45a/05, 48a/05
k. lerde 25b/09
k. lerdin 15b/06, 37b/02
k. leri 9a/13, 17a/09
k. lerimizdin 41a/05
k. lerni 29a/14, 45a/11
k. lersiz 20a/08
k. m 18a/06
k. miz 35b/12
k. ni 7b/16, 10a/11, 18a/01, 20a/06, 23b/14, 32a/02, 34a/12, 36a/01, 36a/02, 38b/10, 40a/07,

43a/06, 44b/07, 44b/07, 44b/09, 44b/12, 45a/02, 47a/14
k. niŋ 14b/13, 20a/08, 42a/02, 45b/01
k. si 16b/19, 19b/08, 22b/12, 24b/18, 34a/12, 34a/14, 38b/16, 39a/11, 41a/16,
41b/17, 45b/15
k. sidin 17a/06
k. sin 21b/14
k. sini 13a/10, 28b/05, 34a/14

kişver < Far. memleket, ülke
k. 23b/03

kitāb < Ar. kitap
k. 2a/16, 2b/07

kiyād < Far. kiyā, padişah, vali, önder, sahip, efendi
k. ı 38a/17

kiysi giyisi
k. si 44b/11, 46a/12

Ḳoçın (k.a)
ḳ. 49b/10

ḳol askeri birlik, safi alay
ḳ. 25a/10, 25a/11, 25a/11, 25a/12, 28a/08, 28a/09
ḳ. da 25a/12, 25a/13, 27b/12, 27b/13, 28a/07
ḳ. ġa 44b/07, 44b/07
ḳ. larġa 18b/15
ḳ. unı 25b/03, 25b/03

ḳoy- açıklama, ibraz
ḳ.-up 18a/14

ḳoltuḳ koltuk, kolun gövde ile birleştiği yer
ḳ. larıġa 29b/19

ḳon- konmak, mola için bir yerde durmak
ḳ.-up 19a/03

ḳop- kopmak, meydana gelmek
ḳ.-tı (cūş kopmaḳ) 28a/04
ḳ.-tı (efġān kopmaḳ) 27b/18
ḳ.-tı (fiġān kopmaḳ) 28b/17

***cūş kopmaḳ** < Far.+Türk. galeyana gelmek, coşmak
ḳ. 28a/04

***efġān kopmaḳ** < Far.+Türk . bağırmak, feryat etmek
ḳ. 27b/18

***fiġān kopmaḳ** < Far.+Türk . bağırmak, feryat etmek
ḳ. 28b/17

Ḳorçuḳ (y.a)
ḳ. ḳa 43b/01

ḳorḳ- korkmak
ḳ.-aram 50b/13
ḳ.-maġay 22a/04
ḳ.-tı 38b/05
ḳ.-tılar 23b/03
ḳ.-up 11a/14, 11a/19, 13b/03, 15b/01, 23b/12, 29b/01, 33a/18, 45a/03, 50a/16
ḳ.-uban 21b/06

ḳorḳunç korkunç, ürkütücü
ḳ. 28a/15
ḳ. dın 31b/04, 32a/14, 33a/18, 37a/04, 42b/16, 47b/09, 47b/11, 47b/16
ḳ. ıdın 5b/10, 45a/17

ḳ. luḳı (ḳorḳunçluġı) 14a/03

ḳorkut- korkutmak

ḳ.-tı 29a/19

ḳoş- koşmak

ḳ.-maġaylar 11b/09

ḳ.-up 24a/09

ḳoşul < Moğ.<kosigun asker, saf, göçebe ulusun çıkarttığı tümenden daha küçük askeri birlik

k.-ḳılmaḳ 29a/17

ḳoşul- katılmak, koşulmak, karışmak

ḳ.-dı 9b/12, 10b/15, 13b/17, 18b/09, 20b/12, 24a/19, 38a/09, 38a/18, 45a/01, 47a/01

ḳ.-dılar 13a/18, 14a/01, 14a/07, 19a/06, 20b/01, 20b/09, 27b/02, 33b/09, 41b/02, 41b/03

ḳ.-sa 46a/10

ḳ.-up 7a/12, 13a/17, 24a/05, 37b/13, 41a/01, 41b/08

ḳ.-ur 24a/01

koşun < Moğ.<kosigun < koşiun < koşun; asker, saf, göçebe ulusun çıkarttığı tümenden daha küçük askeri birlik

ḳ. 22b/10, 24a/19, 28a/15, 29a/17, 34b/18, 37b/07

ḳoy- koymak, bırakmak

ḳ.-a bérmek 18a/07

ḳ.-ar 30a/02

ḳ.-arbiz 41a/04

ḳ.-dı 15a/10, 18b/03, 21b/05, 23a/17, 29a/15, 32a/03, 43a/19, 49b/01

ḳ.-dı (muḥaṣṣıl koymaḳ) 30b/12, 49b/15

ḳ.-dı (saḳlamaḳka ḳoymaḳ) 36a/02

ḳ.-dı (taşḳarı ḳoymaḳ) 5b/09

ḳ.-dı (yüz ḳoymaḳ) 37b/11

ḳ.-dılar 23a/19

ḳ.-dılar (yüz ḳoymaḳ) 23b/12

ḳ.-ġaymén 29a/12

ḳ.-madılar 29b/13, 35b/09

ḳ.-maġay 43a/16

ḳ.-maġusı 48a/12

ḳ.-mas 29b/01, 41a/09

ḳ.-mas (himmet ḳoymaḳ) 29a/11

ḳ.-sa 35b/19, 45a/01

ḳ.-sa (yüz ḳoymaḳ) 5a/08, 42b/16

ḳ.-sunlar 36a/12

ḳ.-up 11a/15, 12b/09, 14a/05, 22a/06, 23a/13, 23a/19, 24a/03, 27b/03, 34a/01, 34a/03, 36a/05, 39b/19, 44b/06, 45a/06, 45b/18

ḳ.-up (daruġa ḳoymaḳ) 32b/03, 42b/08

ḳ.-up ḳaçmaḳ 37a/12

ḳ.-up (köñgül ḳoymaḳ) 11a/08

ḳ.-up (su ḳoymaḳ) 8a/04

ḳ.-up (taşḳarı ḳoymaḳ) 40a/07

ḳ.-up (yüz ḳoymaḳ) 26b/09, 30a/04, 35a/15

ḳ.-up 1b/05

***himmet ḳoymaḳ** < Ar.+Türk .yardım etmek, ihsanda bulunmak
ḳ. 29a/11
***köñgül ḳoymaḳ** istemek
ḳ. 11a/08
***muḥaṣṣıl ḳoymaḳ** < Ar.+Türk . tahsildar yapmak
ḳ. 30b/12, 49b/15
***yüz ḳoymaḳ** yönelmek, başlamak
ḳ. 5a/08, 23b/12, 26b/09, 30a/04, 35a/15, 37b/11, 42b/16
ḳoyul- başlanmak
ḳ.-sa (yüz ḳoyulmaḳ) 35a/08
köç göç
k. 7b/07, 34b/05, 35a/04, 41b/11
k. ini 38b/01
k. lerini 34b/04, 34b/07, 34b/09
köç- göçmek, taşınmak
k.-üp 8a/08, 12a/12, 21a/02, 21a/07, 22a/10, 24b/03, 27b/04, 27b/06, 27b/10, 30a/09, 34b/10, 43b/01
Köçkünçi-Ḫan (k.a)
k. 2a/11
köçtür- göçtürmek, taşıtmak
k.-üp 29a/14
köçür- göçürmek, taşırmak
k.-üp 10b/19, 15b/02, 30a/10
köfrüg köprü
k. de 23a/16
k. din 23a/14
k. ini 36b/11
→ köprüg
köhne < Far. eski
k.-(Ferd-i Köhne mevżi‘ī) 35b/08
kök gök
k. din 1b/09
k. iniñ 2a/02
k. iniñ (sa‘ādet kökiniñ) 3a/03
k. üñ 43b/02
Köknek Mevżi‘ī (y.a)
k. de29b/01
kölege gölge
k. sini 30a/18
köm- gömmek
k.-diler 9a/15, 9b/08, 48b/02
kömek yardım
k. 43b/04, 45b/13, 46a/04, 46a/09
k.-tilemek 12a/18
k. idin 12b/11
k. ige 12b/05, 36b/15
köñgül gönül
k. 5a/03, 7b/07, 14b/06, 16b/01, 23a/05, 33a/02, 45a/16, 47b/04, 48b/01
k.-bérmek 11b/07, 17b/02, 41b/19
k.-koymaḳ 11a/08
k. de 5a/03, 29a/04
k. ide+(köñglide) 11b/02
k. i+(köñgli) 11b/01, 14a/13, 14b/16, 16b/08, 28b/14, 33b/18, 40b/19, 41b/09, 42a/18, 48a/08, 50a/18
k.-ide+(köñglide kéçmek) 4b/08, 9b/01, 12b/16, 14b/14, 16a/03,

16b/13, 29a/19, 31b/02, 31b/17, 44a/13, 44b/13, 45a/02
k. ige+(kön͡glige) 3b/09, 4a/17, 6b/17, 11a/12, 14a/03, 14a/13, 31b/07, 48a/13
k. ini+(kön͡glini) 20b/03
k. ini 16a/10
k. ler 45b/06
k. lerge 8a/19
k. leri 7a/01, 31a/10
k. leride 2a/13, 33b/01
k. lerige 2a/17, 23b/02, 23b/06, 28a/16, 41a/02
k. leriġa 18a/17
k. lerin 18a/07
k. lerni 1b/03
k. ün͡g+(kön͡glün͡g) 47a/17
k. ün͡gni+(kön͡glün͡gni) 25a/02

köp çok
k. 6b/13, 7b/01, 10a/12, 15b/06, 15b/13, 16a/05, 18a/06, 19b/08, 20b/17, 21a/11, 22b/04, 23a/09, 23b/04, 23b/14, 24b/19, 26a/05, 28a/11, 31a/17, 33a/06, 33b/09, 36b/05, 36b/12, 38b/01, 39b/08, 39b/08, 40b/08, 41b/17, 41b/19, 42a/14, 44a/18, 44b/12, 45a/12, 45a/14, 47a/05, 47a/14, 47b/19, 49b/16
k.-bolmaḳ 44a/19, 46a/12
k. çe 9b/05
k. i 29b/18

köpçilıḳ çokluk
k. 50b/10

köprek daha çok
k. 25b/18
k.-bolmaḳ 31b/17, 44b/14
k. i 25a/19, 39b/13

köprüg köprü
k. 23a/07
k.-baġlamaḳ 49b/02
k. din 21b/09
k. nün͡g 22b/18
→ köfrüg

kör- körmek
k. 26a/13, 33a/02
k.-di 8b/04, 10b/17, 11b/12, 17a/05, 20b/14, 22b/06, 39a/01, 39a/17, 39a/18, 43a/09, 46a/13, 46b/09, 47a/17, 47b/11, 48a/02
k.-di (bisyār körmek) 49a/11
k.-di (ʻināyet ve şefḳat körmek) 36b/06
k.-di şefkat körmek 15b/13
k.-diler 7b/02, 8b/15, 10b/12, 11b/18, 12a/19, 27b/16, 33b/01, 34b/03, 37a/08, 37b/09, 39a/03, 44b/09
k.-diler (vācib körmek) 19a/11
k.-dür 33b/15
k.-e almaḳ 7b/16
k.-er 18a/08, 34a/11, 46b/12, 46b/13
k.-er (artuḳ körmek) 45a/13
k.-er (tég körmek) 13a/14
k.-eyim 11b/13
k.-geni 24b/07
k.-genlerdin 37b/02
k.-geyler 19b/14, 32b/10
k.-geymén 47b/14

k.-geymén (muḥtāc körmek) 43b/18
k.-gil 20b/17, 48a/07
k.-mediler 21b/12
k.-megey 27a/06
k.-mekünçe 16a/16, 33b/17
k.-mes 21b/13, 45a/19
k.-mes (maṣlaḥat körmek) 41b/10
k.-mes (yaḫşı körmek) 46a/08
k.-mey 16b/09, 30b/18
k.-se 20b/17, 23a/12
k.-seler 11b/14, 36a/12
k.-üp 7b/11, 8b/07, 11b/13, 15a/13, 15b/15, 16b/07, 16b/12, 17a/10, 17b/04, 17b/08, 18b/10, 20a/05, 20a/11, 21a/06, 21b/14, 22b/15, 23b/06, 24a/07, 24a/09, 26a/18, 27a/04, 27b/11, 28a/07, 28a/11, 28a/12, 28a/16, 29a/02, 30b/17, 31b/09, 33b/16, 35b/19, 37a/16, 39a/02, 40a/09, 40b/15, 42b/04, 45a/05, 46b/03, 47a/15, 47b/11, 47b/15, 48a/14, 49a/01, 50a/04
k.-üp (şāyeste körmek) 48b/19
k.-üp (yaḫşı körmek) 40b/16
k.-ünĝ 9b/05, 23b/07, 24a/10, 27a/15, 32b/13, 37a/17, 39a/02

körset- göstermek
k.-gey 24b/12
k.-geyler 45a/03
k.-ip 36a/04
k.-ti 23b/09, 31a/18, 35b/19
k.-tiler 24b/14, 24b/15, 45a/05, 47a/09
k.-ür 2b/14, 28a/12, 29a/06, 34b/01, 35a/09
k.-ürsén (yaḫşı körsetmek) 32a/09

körün- görünmek
k.-di 12a/07, 13b/16, 19b/18, 20a/13
k.-diler 24b/13, 24b/17
k.-medi 25a/15
k.-mes 13b/13
k.-üp 3a/17
k.-ür 11a/10, 20a/07, 28a/19, 49a/10
k.-ür érmek 4a/03

körüş- görüşmek
k.-üp 16b/12, 20b/01, 20b/15
k.-ti 11b/17

kös < Far. kös, büyük davul
k. 13b/12, 14b/04, 25a/17

köşk < Far. köşk
k. ler 49b/15

köter- yükseltmek, kaldırmak, götürmek
k.-di 6a/07, 6a/08, 13a/04, 14a/08
k.-diler 26b/08
k.-dim 47b/04
k.-genleri 26b/01
k.-geyler 8b/01, 45b/17
k.-ip 3b/12, 4a/06, 22b/19, 29a/04
k.-ip (ḫan kötermek) 47a/18

köy- yanmak
k.-di 14b/05

köydür- yakmak

k.-di 23b/09, 40a/02
k.-üp 22a/10
k.-ür (cihān köydürmek) 14a/17
köyküçi yakan
k. 16a/10
köz göz
k. 4b/15, 21b/08, 30b/11
k.-(dere-i köz) 21a/14
k.-(köz yaşıdın) 32b/12
k.-salmaḳ 38a/10, 47b/14
k. de (dere-i közde) 21a/02
k. din 3a/10, 25b/11
k. i 6b/08, 10a/17, 14b/07, 35a/08, 38a/13
k. ide 23a/05
k. ige 5b/18, 7b/08, 10a/11
k. in 46b/11
k. ini 14b/14, 18a/08
k. leri 5a/10, 7b/14, 26a/17, 32b/11, 49b/03
k. lerige 23a/18
k. lerini 30b/01
k. ü 29a/04
közkü ayna
k. 2a/17, 11b/02, 24b/11
k. side 22b/15
kūçe < Far. sokak
k. 8a/07
k. de 8b/08
k. lerġa 42b/18
k. leride 37a/06
k. lerni 42b/17
***kūçe-bend** < Far. sokağı muhafaza etmek için koruma altına almak
k. 29b/11
kūdek < Far. çocuk
k. 4a/07
kūh < Far. dağ
k. 13b/13, 22b/16, 25b/12, 47a/04
ḳūl < Ar. kul, köle
ḳ. 34a/07, 34a/08
ḳ. ıdın 38a/08
ḳ. larıdın 34a/06
kūşe-nişīn < Far.
k. i köşk 4b/10
ḳudret < Ar. kudret
ḳ.-bolmaḳ 22b/06
ḳ. i 11a/02
ḳuduġ kuyu
ḳ. ları 40b/10
→ ḳuduḳ
ḳuduḳ kuyu
ḳ. 17b/14, 44a/17
k. nuñg 16a/16
→ kuduġ
Ḳuhistān (y.a)
t. nıñg 10a/13
ḳulaġ kulak
ḳ. ı 14b/02, 22b/14, 31b/16
ḳ. ıġa 16b/18, 23a/04, 25a/05
→ ḳulaḳ
ḳulaḳ kulak
ḳ.-salmaḳ 39a/10
ḳ. ġa. almaḳ 8b/14
→ ḳulaġ
Ḳulançı (k.a)
ḳ. 17b/13
ḳulluḳ < Ar.+Türk. kulluk

ḳ. ıġa (ḳulluġıġa) 19b/16
ḳ. ḳa 11b/19
ḳuma cariye
ḳ. larını 48b/12
Ḳumārī-Aynak-Temuke-Ḳoçın (k.a)
ḳ. 49b/07
ḳumāş < Ar. kumaş
ḳ. 42a/14
ḳ. dın 19a/14
ḳumlaḳ kumluk
ḳ. da 17a/01
ḳ. ḳa 18b/08
Ḳunduz (y.a)
ḳ. 9a/12, 22a/13
ḳ. ġaça 15b/17
ḳ. nuñ 9a/14
ḳur'ān < Ar. Kur'an
ḳ. 2a/07
ḳ.-(āyet-i Ḳurān) 46a/19
ḳ.-okumaḳ 4b/08
Ḳurġaşun Tüpe (y.a)
ḳ. 34b/19
ḳurultay < Moğ. kutultay, danışma meclisi
ḳ.-ḳılmaḳ 26b/01, 26b/07, 50a/08
ḳuş kuş
ḳ.-salmaḳ 9a/08
***davlat ḳuşı** < Ar.+Türk . talih
ḳ. 14b/19
Ḳuş-Sala (y.a)
ḳ. 9a/08
ḳut uğur, baht, talih
ḳ. 3b/15, 21a/14
ḳutar- kurtarmak
ḳ.-dı 9b/07
ḳ.-dılar 9b/14
ḳutb < Ar. lider, komutan
ḳ. 19a/02
ḳutḳar- kurtarmak
ḳ.-maḳ 45a/02
Ḳutluḳ-Terken-Aġa (k.a)
k. 18b/17, 35b/04
ḳutul- kurtulmak
ḳ.-sam 47b/17
ḳuvvet < Ar. kuvvet
ḳ. 12b/07, 22b/06, 30a/01, 37a/08, 39a/15, 47b/19
ḳ. i 43b/17
ḳuyı kuyu
ḳ. 7b/13, 16a/12, 37a/03, 40a/13
ḳ. sı 43a/14
ḳuyruġ
ḳ. ıġa 39a/07
Ḳuzı Mundaḳ (y.a)
ḳ. da. 41b/01
küç güç
k. 7b/07, 30a/01, 37a/08
k. i 10a/03
k. idin 4a/02
k. lendi 23b/17
küçlen- güçlenmek
k.-ip 29a/07
ḳüdūret < Ar. kudret
k. i (ġubār-ı ḳüdūreti) 46b/08
küffār < Ar. kafirler
k. nı 48a/09
kül < Ar. bütün, hep
k. 46a/02
Külek (y.a)

k. de (deşt-i külekde) 22a/17
k. din (deşt-i külekde) 24b/01
→ deşt-i külek

küllī < Ar. bütün, çok
k. 4b/05, 20a/19
k. rak 11a/04

kümüş gümüş
k. 45b/01

kün gün, güneş
k. 3a/07, 4a/03, 5a/06, 7b/15, 8a/09, 8a/09, 8b/04, 9a/06, 11a/06, 17b/14, 18a/03, 18b/15, 18b/18, 19a/03, 21b/02, 21b/04, 21b/05, 21b/08, 21b/13, 23a/06, 24b/01, 26a/15, 27b/03, 29b/09, 30b/07, 31b/12, 36b/07, 36b/08, 37b/03, 41a/04, 41b/04, 41b/06, 42a/01, 43a/01, 43a/10, 43b/16, 44b/04, 49a/15
k.-çıḳmaḳ 47b/11
k.-karatmaḳ 45a/18
k.-(kün çıḳmaḳ) 7b/04, 7b/14
k.-(kün ü tüni) 49a/10
k. de 4a/14, 8a/08, 12b/17, 20b/09, 37a/19, 47a/08
k. din 18a/11, 24b/02, 39a/11
k. ge 28b/15
k. i 3a/02, 11a/05, 28b/02, 30b/07, 42a/01, 45a/16, 46b/19
k. ide 19a/12, 49a/07
k. ining̃ 3a/16
k. lük 12b/17
k. ni 11a/06
k. ūn 49a/03

künbez̲ < Far. künbed
k. ide 48b/02
***künbez̲-i lācverd** < Far. gökyüzü
ḳ. 41b/06

kündüz gündüz
k. 2a/07, 4a/15, 34a/07

künyet köy, kasaba
k. 15b/04, 15b/07, 41b/05
k. de 18b/03, 19a/02, 34a/08, 45b/11
k. deki 15b/06
k. lerdin 15b/04
k. lerge 40a/05
k. leridin 18b/03
k. ni 15b/07
k. te 34a/03

Kürd (u)
k.-(cā-i Kürd) 49a/03
→ kürt

kürre < Ar. kure; dünya, felek
k. i (kürre-i zamāneniṅg̃) 29a/04

kürt (u)
k.-(Melik Ḥüseyin-i Kürt) 40b/12
→ kürd

küset- arzu etmek, istemek
k.-ti 41b/06

kütel < Far. kutel; yedek at
k. 37b/10

küz sonbahar
k. 15b/19
k. ide 50a/09

-L-

lā-cerem < Ar. şüphesiz, besbelli
l. 2b/17, 3b/18, 43b/14

lācverd < Ar. lacivert
***künbeẕ-i lācverd** < Far. gökyüzü
l. 41b/06

laḥẓa < Ar. an
l. 7b/06, 34b/01

lālā < Far. eskiden bir çocuğun eğitim ve terbiyesiyle uğraşan kişi, lala
l. 15a/08

Lālā-Ḳaracar-Noyan (k.a)
l. nıñg 15a/08

lāle < Far. lale
l. 10a/01, 25b/13, 34a/16
l. din 49a/04

lāle-zār < Far. lale bahçesi
l.-bolmaḳ 40b/06

la'l < Ar. parlak kırmızı renkli kıymetli taş
l. 17b/11
***la'l dék bolmaḳ** < Ar.+Türk . kırmızı ve değerli olmak
l. 14b/08

leşker < Far. ordu, asker
l.-(gird-i leşker) 7a/17, 30a/19

leṭāyif < Ar. latifeler
l.-i (leṭāyif-i raḥmetleri) 2a/01
l. i 14b/13

laṭīf < Ar. güzel, latif
l. 26b/11
l.-(endīşe-i laṭīf) 2a/17
l.-(ḫaṭṭ-ı latīf) 5a/03
l. de (āvān-ı lāṭīfde) 2a/04
l. nıñg 27a/10

lāyıḳ < Ar. yakışır, yakışan
l.-bolmaḳ 43b/11

Lāy Uruşı < Lay Savaşı
l. da 30b/13

levāḥıḳ < Ar. ekler
l. ları 15b/11

levāzım < Ar. gereçler, levazım
l. 14a/08

levḥ < Ar. levha
l. 23a/13

libās < Ar. giyisi, elbise
l. ıġa 26b/08

Lulı Kénti (y.a)
l. de (Lulı Kéndi'de)34b/19

luṭf < Ar. iyilik, güzellik
l. 3b/19, 5a/10, 13a/12, 16a/17, 24a/12, 24b/10, 33b/13, 38a/12, 41b/19
l.-bolmaḳ 26b/10
l. ı 23b/10, 29b/15, 39b/16
l. ı (luṭf-ı gülzārı) 16a/10
l. ı (luṭf-ı ilāhī) 25a/06
l.-ı (maẓhar-ı luṭf-ı ilahī érmek) 4a/16
l. ıda 12a/04
l. ıdın 13a/10
l. lar 38a/18

-M-

ma'āş < Ar. geçinecek şey
m.-ḳılmaḳ 4b/16, 16b/07, 31b/09, 43b/17

ma‘dūm < Ar. yok olmuş, ypk olan
m.-bolmaḳ 30b/06
maġrıb < Ar. batı
m. 3b/02
maġrūr < Ar. gururlu, mağrur
m.-érmek 37a/01
māh < Far. ay
m. 5a/11, 18b/12, 21b/06, 45a/19
m. dın 21b/05
m. ı 3a/07
Mā-Ḫan (y.a)
m. 34b/04, 34b/10, 38a/19, 38b/02, 39b/12, 40b/11, 41b/08
m. da 40a/01, 40a/04, 40b/13
m. ġa 18a/02, 39a/11, 39b/01, 39b/15
maḥāl < Ar. yer, mahal
m. 43a/10
m. da 6b/05, 8b/13, 9a/03, 11b/02, 12a/11, 12a/16, 13a/08, 13b/18, 14a/15, 14b/14, 15a/19, 15b/10, 18a/12, 19a/07, 19b/18, 20b/07, 21a/18, 22b/02, 22b/07, 24a/13, 28b/03, 29a/01, 29b/10, 30b/07, 32a/19, 33a/09, 33a/18, 35a/16, 36b/05, 38a/01, 38a/05, 40a/10, 41a/10, 41b/04, 41b/07, 43a/02, 44b/17, 45b/09, 46b/15, 48a/12, 49a/06, 50b/02
m. lıda 3b/13
m. (ḫayāl-i maḥāl ḳılmaḳ) 14b/14
m. nı 9a/11
maḥalle < Ar. mahalle
m. side 42b/17
maḫfī < Ar. gizli, saklı, örtülü
m. 31b/06
māhī < Far. balık
m. 8a/02
Maḥmūd (k.a)
m. 20a/19
Maḥmūd-Şāh (k.a)
m. 39a/05, 39b/03, 39b/13
m. dın 39a/06
m. ġa 39a/12
m. ı (Maḥmūd-Şāh-ı Buḫārī) 35b/07
m. ḳa 38a/17
m. nı 38a/13, 39a/07, 42a/04
Maḥmūdī (y.a) Bir Afgan kabilesi olan Mahmûdîler’in bulunduğu yer
m. de (Maḥmūdī mevżi‘ī) 17b/16
m. ġa 17b/14
maḳāle < Ar. söz, konuşma
m. 4b/13
m. de 5b/05
maḳām < Ar. yer, makam
m.-étmek 14a/09
m.-ḳılmaḳ 30a/19
m. ı 31a/06, 32b/17
m. ı (maḳām-ı aṣlīde) 3b/13
m. ıġa 38a/16
maḳbūl < Ar. makbul, beğenilmiş, güzel
m. i (maḳbūl-i ṭab‘) 2b/06
maḳdem < Ar. gelme
m. i 3a/09
maḳṣūd < Ar. kastolunan, istenilen

m. 11a/03, 16b/03
m. ı 35a/11
m. larıġa 20a/11

māl < Ar. mal, gelir
m. 6b/05, 8b/10, 30b/09, 30b/13, 38a/14, 39b/13, 42a/14
m.-ı (māl-ı bisyār) 6b/14
m. dın 42a/15, 47b/03, 49a/14
m. ı 41a/18, 45a/06
m. ını 43b/12
m. larıġa 30b/10
m. larını 37b/01, 45a/10, 48b/06
m. larnı 44b/05
m. nı 30b/12, 44b/04, 45a/06, 49a/16
m. nıŋ̂ 30b/14

ma‘lūm < Ar. belli, bilinen, malum
m. 41a/02
m.-bolmaḳ 2b/11, 24b/13, 38a/03, 38b/12
m.-ḳılmaḳ 19b/19, 20a/01, 20a/03, 23b/01, 34a/14, 35b/18

ma‘nā < Ar.mana, anlam
m.-(taḥḳīḳ-i ma‘nā) 23a/05
m. din 32a/08, 32a/13
m. ġa 33b/02
m. i (manā-ı ilhām ı tevfīḳ) 5a/01
m. nı 41b/10

manŋ̂a bana (I. teklik şahıs zamirinin yönelme şekli)
m. 22b/05, 33a/02, 47b/04, 47b/19, 47b/19, 48a/10, 48b/01

manṣıb < Ar. devlet hizmeti, makam
m.-bérmek 49b/05, 49b/11
m. ı 49b/13
m. ını 49b/06
m. larġa 18a/15

manṣūr < Ar. Allah’ın yardımıyla üstün gelmiş
m.-bolmaḳ 25a/09

Manṣūr Çérigi (u)
m. 8a/07, 33a/14, 37a/05, 45a/06, 48b/02

ma‘reke < Ar. savaş meydanı
m. 14b/06, 14b/07, 41b/14
m. de 37b/01

martaba < Ar. derece, rutbe, mertebe
m. ġa yétmek 6b/16

mā-ṣerā < Ar. güçlü olunacak şey
m.- 5b/04

maṣlaḥat < Ar. barış, yapılması gereken iş
m. 7b/02, 8b/18, 10b/12, 11b/06, 11b/14, 12a/18, 16b/09, 28a/19, 30a/08, 33a/19, 33b/19, 34b/03, 35b/10, 39a/09, 39a/13, 39a/15, 42b/03, 46b/16
m.-(‘āḳıbet-i-maṣlaḥat) 10b/17
m.-körmek 41b/10
m. ı 39a/13, 46a/15
m. nı 43a/09

maşrıḳ < Ar. doğu
m. ı (maşrıḳ-ı ‘ālemdin) 3b/02

mātem < Ar. matem, yas
m. de 32b/18

maṭla‘ < Ar. doğacak yer
m. ı (maṭla‘-ı envār) 13b/15

Māverāü'n-nehr (y.a)
m. 6a/05, 6b/18, 8b/11, 10b/05, 10b/05, 10b/08, 10b/09, 15a/15, 15a/17, 16a/02, 16a/05, 16b/04, 26b/02, 34b/13, 41a/06, 41a/10, 41a/12
m. ġa 10a/13
m. niñ 15a/15
maẓhar < Ar. şereflenme
m. ı (maẓhar-ı luṭf-ı ilahī érmek) 4a/16
mażmūn < Ar. mazmun, ince söz
m. ı 2b/03, 31a/16
m. ıdın 22b/13
meblaġ < Ar. tutar, para tutarı
m. ı 30b/12
mebnī < Ar. bina edilmiş
m.-ḳılmaḳ 14b/03
mecāl < Ar. takat, imkan
m.-bolmaḳ 39a/03
m. i (mecāl-i ḥareket) 28a/01
meclīs < Ar. meclis, toplantı
m. 13a/02
m. de 22b/01
m. din 48a/16
m. i (meclīs-i ercümend) 13a/03
m. ide 2b/17
mecrūḥ < Ar. yaralı, yaralanmış
m.-bolmaḳ 19b/03
meded < Ar. yardım
m. [ed] 13a/08
m. 2b/05, 15a/08
m.-bolmaḳ 23b/10
m.-ḳılmaḳ 3a/12, 18a/13, 23b/10, 25b/15
m.-tilemek 12a/15, 24b/05
m. ler 24a/10
meded-kār < Ar.+Far. yardımcı
m. 45b/03
meded-kārlık < Ar.+Far. yardımcılık
m.-ḳılmaḳ 19a/12
mefāḫir < Ar. övünülecek şeyler
m. 5b/04
meger < Far. yoksa; meğer; ancak
m. 7a/04, 25b/09, 27a/06, 28b/06, 32b/15
meġr mīġ < Far. toz-duman
m. 13b/12
mehd < Ar. tahtırevan
m. i (mehd-i 'işmet-penāh) 18b/11
m. i (mehd-i 'Ulya Olcay-Terken Aġa'ġa) 32b/06
m. i (mehd-i 'Ulyā Olcay-Terken Aġa) 26a/12
m. i (mehd-i 'Ulyā Olcay-Terken) 18b/09
m. i (mehd-i 'Ulyā Olcaytu-Terken'niñ) 30b/16
münteḫab < Ar. seçilmiş
m. 17b/11
mekān < Ar. yer, mekan
m. 14b/06
Mekke < Ar Mekke
m. 5b/01, 24b/15
mekr < Ar.hile, düzen
m. 31a/13, 32a/06, 33a/07, 33b/18, 39b/06, 49a/02
m.-ḳılmaḳ 27b/16, 39b/05, 50b/05

m.-(mekr ū ḥīle ḳılmaḳ) 15a/01, 33b/10, 33b/11
m. i (mekr-i mühresini) 31a/09
m. ini 33a/08, 47b/01
m. ni 14b/16

mekrī < Ar. hileli
m.-ḳılmaḳ 14b/15

melālet< Ar. usanma, bıkkınlık
m. i 31b/07

melāmet < Ar. ayıplama, azarlama
m.-ḳılmaḳ 18a/06

melek < Ar. melek
m. 4b/19

melik < Ar. hükümdar, Allah'ın adlarından
m. 3a/16, 4b/17, 5a/15, 7b/06, 8a/13, 8b/03, 8b/04, 8b/07, 8b/08, 8b/13, 10a/16, 1 0a/18, 10b/01, 28b/05, 28b/08, 33a/10, 33a/15, 34b/16, 37a/14, 37b/14, 40b/16, 44b/06
m.-(ḥażret-i melik) 27a/10, 40b/15
m. de (ribāṭ-ı melikde) 44b/18
m. din 40b/17
m ḥażretniñ 37a/16
m. i 24a/12
m. i (ḥażret-i-melik-i 'ellāmnıñ) 16a/10
m. ini 8b/12
m. ke 10a/18
m. leri 34b/14
m. ni 8b/14, 8b/16, 8b/17, 10a/18, 37b/13
m. niñ 6b/13, 44b/10
m. niñ (ḥażret-i melikniñ) 41a/02

Melik-Bahadır (k.a)
m. 27a/19, 27b/13, 34b/18, 36a/14, 36a/17, 37a/13, 37b/12, 44a/14

Melik-Bāḳır (k.a)
m. ġa 8b/12
m. nı 8b/01, 9a/02, 9a/02

Melik-Bég (k.a)
m. ge 8b/19

Melik-Ġıyasü'd-dīn (k.a)
m. niñ 6a/19

Melik-Ḥüseyin (k.a)
m. 6b/02, 7a/13, 7a/16, 7a/18, 7b/03, 8a/05, 8a/06, 8a/09, 8a/17, 8b/01, 8b/10
m. din 7a/02, 7a/03
m. ge 40b/13
m. ġa 6b/19
m. i (Melik-Ḥüseyin-i Kürt) 40b/12
m. ni 8b/01
m. niñ 7b/10, 8a/02, 8a/18, 10a/15

Melik-İzze'd-dīn (k.a)
m. 10a/13

Melik-Moġa'd-dīn (k.a)
m. 6b/14

Melik-Moġa'd-dīn-Ḥüseyin (k.a)
m. 6b/02

melike < Ar. kraliçe
m. 17b/01

melūl < Ar. bezgin, usanmış

m.-bolmaḳ 44b/19, 47a/15, 48a/13

memāt < Ar. ölüm, ölüm zamanı
m.-(ḫumār-ı memāt) 27a/06

memleket < Ar. memleket
m. 4a/18, 11b/04, 16a/07, 16b/05, 16b/08
m. de 11b/04, 43b/15
m. i 6b/18, 16a/02, 26b/02
m. idin 16b/04
m. lerdin 3b/14
m. lerni 09b/19
m. ni 3b/14, 26a/17

me'mūr < Ar. yapılması emredilen
m. 5b/01
m.-érmek 8b/09

men ben (I. teklik şahıs zamiri)
m. 6b/11, 6b/18, 31a/04, 40b/14, 44b/18, 50a/19, 50b/01, 50b/13
m.-(gevher-i men) 6b/18
m. din 33a/03, 48a/07
m. ge 29a/11
m. iŋg 31a/05, 48a/09, 50b/13
m. niŋg 48a/08
→ mén

men' < Ar. yasak etme, önleme
m.-étmek 34b/14
m.-ḳılmaḳ 17b/08, 33b/02

menāhī < Ar. menedilmiş şeyler, yasaklananlar
m.-turmaḳ 4b/06

menşūr < Ar. ferman, bildiri
m. 4a/12

menşūrī < Ar. bildirilmiş
m. niŋg (ıḳbāl-ı menşūrīniŋg) 3b/12

menzīl < Ar. menzil, konak
m. imizġa 41a/04

Meŋgli-Buġa (k.a)
m. 20b/04, 20b/06, 21a/16

Meŋgli-Buġa-Sulduz (k.a)
m. 20b/03, 21a/07

merd < Far. adam, erkek
m. 13a/15, 14b/12

merdānalıḳ < Far. cesurluk, cesaret
m. 28a/11, 45a/15
m. bolmaḳ 11a/07, 42a/01
m. turmaḳ 28a/09

merg < Far. ölüm
m. 32b/15, 47a/07

merḥamet < Ar. merhamet, acıma
m. 2b/08, 12a/03, 13a/05, 33b/13, 47b/02

merīḫ < Ar. Mars, Merih
m. 3b/15

mertebe < Ar. derece, rutbe, mertebe
m. ġa 16a/19, 18a/14
m. ni 13b/19
m. si 1b/12

Merv (y.a)
m. ġa 39b/01, 39b/15

merżā < Ar. hastalar, hastalıklı kimseler
m. 26a/11, 32b/07

mesācit < Ar. mescitler
m. 42a/19
m. ide 40b/18

mescid < Ar. mescit

m. 47b/12, 48a/03
meṣel < Ar. hikaye, masal
m. 48b/16
m. i (meṣel-i seyyid-berke) 48b/18
mesīr < Ar. seyir, gidiş
m.-bolmaḳ 23b/18
mesned < Ar. makam
m. i 13a/06
m. ide 14b/11
mest < Far. sarhoş
m.-bolmaḳ 50b/07
mes‘ūd < Ar. mutlu, mesut
m. 6b/08
meşāyıḫ < Ar. şeyhler
m. 46a/13, 46a/19
m. larġa 46a/14
m. ları 6b/19
meşaḳḳat
m. 16a/15, 39b/14
m. ini 16a/19
meşġūl < Ar. meşgul
m.-bolmaḳ 2b/05, 3a/11, 6b/05, 12b/19, 22a/07, 24a/09, 27a/18, 27b/11, 29b/09, 29b/12, 30a/15, 32a/01, 34b/05, 38b/09, 48b/14
m.-olmaḳ 8b/08, 36a/10
m.-turmaḳ 6b/07, 31a/18
meşhūr < Ar. meşhur, tanınmış
m. 14a/05, 47a/02
m. olmaḳ 30a/14
m.-érmek 36b/17
meşveret < Ar. danışma, meşveret
m.-ḳılmaḳ 31a/14
Meten
m. (Ḳabay Meten mevżī) 25a/17
→ Ḳabay Meten mevżī
metīn < Ar. sağlam, metin
m. ge (cebel-i metīnge) 35a/09
m. ġa 32b/14
mevc < Ar. dalga
m. 25b/14
Mevlānā-Bedre’d-dīn (k.a)
m. 42a/07
Mevlānā-Şerifü’d-dīn-Yezdī (k.a)
m. 2a/13
Mevlānā-zāde-i Semerkandī (k.a)
m. 29b/10
m. niñg 30b/04
mevsim <A. mevsim
m. de 27a/17, 49a/05
m. i 27a/14, 27b/19, 46a/01
mevżi‘ < Ar. yer
m. de 13b/11
m. din 12b/17
m. ide 13a/17, 14a/19, 15a/12, 17b/16, 25a/17, 29a/14, 29b/02, 34b/17, 35b/08, 40b/03, 42b/14, 43a/01, 44a/15, 45a/09, 50b/07
m. idin 41a/14, 44b/03
meydān < Ar. meydan, alan
m. 11a/10, 12b/18, 47a/08
m.-(‘arṣa-i meydān) 42a/02
m. ıda 21a/02
m. ıġa 23a/19
m. ıġaça 23b/13
m. ınıñg 23a/17
meyl < Ar. meyil, arzu
m. 22a/18
m.-ḳılmaḳ 4a/14, 4b/06, 4b/06,

22a/18, 29a/15
m. i 9a/06
m. i (meyl-i cefā) 48b/01
m. leri 33b/09, 34a/11
meymene < Ar. ordunun sağ kanadı
m. ni 28a/10
meysere < Ar. ordunun sol kanadı
m. din 28a/05
meyve < Far. meyve
m. i (meyve-i ṣevāb) 18a/05
m. sin 33b/05
mezār < Ar.mezar
m. ı (mezār-ı müteberrik-i ḫ^{v}āce-i rehmes) 24b/04
m. ıġaça 39b/05
meẕkūr< Ar. zikredilen, anılan
m.-bolmaḳ 49b/05
mén ben (I. teklik şahıs zamiri)
m. 4a/05, 4a/05, 7a/05, 7a/05, 8a/11, 11b/06, 11b/08, 11b/13, 11b/19, 28b/06, 35b/13, 43b/14
m. i 4a/05, 28b/06
m. iñg 18a/06, 19a/10, 28b/07, 33b/15, 43b/17
→ men
mén- binmek
m.-ip 36a/01
mihmān < Far. misafir
m. ġa 13a/01
m. ı 13a/02
mihmān-dārlıḳ< Far. misafirleri ağırlamak, onlara kılavuzluk etmek
m. ḳılmaḳ 12b/16, 17b/09
mihnet < Ar. eziyet, sıkıntı
m. 16a/11, 27a/12
m. de 8a/15
m. ini 16a/16
m. ḳa 16a/13
mihr 1 < Far. sevgi, muhabbet
m. 20b/01, 32b/18, 46a/18
mihr2 < Far. güneş
m. 21b/06, 23b/03, 25a/16, 47a/07
mihribān < Far. sevgili, şefkatli
m.-érmek 2b/16
miḳdār < Ar. değer, derece, miktar
m. 2b/06, 12b/07, 19a/17
millet < Ar. millet
m. 1b/13
m. lerni 2a/01
millet-serā < Ar.+Far. dünya halkı
m. 5a/17
mināre < Ar. minare, kule
m. 47b/14, 47b/15, 48a/02, 48a/02
m. din 47b/18, 48a/03
→ minārī
minārī < Ar. minare (belirtme ī si ile birlikte kullanılmış)
m. 47b/12
→ minare
mindir- bindirmek
m.-üp 12b/13
→ mindür-
mindür- bindirmek
m.-di 17a/13
→ mindir-
miñg bin

m. 7b/01, 7b/01, 12a/07, 16b/16, 17a/06, 19a/12, 21a/08, 21b/14, 22b/10, 22b/12, 22b/17, 23a/16, 23a/17, 23b/18, 23b/19, 24a/02, 24a/11, 25b/11, 29a/07, 30b/19, 34a/06, 34b/17, 34b/18, 35a/18, 36a/16, 37a/11, 37a/13, 37a/19, 38b/07, 38b/14, 41b/01, 42b/15, 43b/04, 44a/09, 44a/15, 44a/16, 44a/16, 44a/16, 44b/01, 44b/14, 45a/13, 50a/10

mīr-āḫūr < Far. ahırda atların bakımından sorumlu kimse
m. 7a/15
m. ını 7a/13

mīrāṣ < Ar. miras
m. 15b/11, 26b/13

Mīrzā-‘Abdullah (k.a)
m. 9b/12

miskīn < Ar. aciz, zavallı, yoksul
m. 38a/13
m.-re‘āyā-i miskīn 8a/15
m. ni. re‘āyā-i miskīnni ḳılmaḳ 8a/16
m. niñg 4b/08

Moġa’d-dīn-Ḥüseyin (k.a)
m. 6b/05, 6b/06
m. ġa 6b/08
m. ni 6b/04

Moġol (u)
m. 30a/14, 44b/10
m. larnıñg 3a/05

mu1 bu
m. 14b/12, 23b/14, 23b/15, 25a/04, 30b/18
m. ndın 4a/10

mu2 soru eki
m. 23b/14, 23b/15, 25a/04, 30b/18

mu‘ālece < Ar. tedavi
m.-ḳılmaḳ 19b/05

mu‘āyene < Ar. muayene, kontrol
m. 39a/02

mubārek < Ar. kutsal, mübarek
m. 5a/09, 14a/13

mu‘ciz < Ar. harikulade bir şey getiren, mucize
m. i (mu‘ciz-i beyān tili) 5a/01

muġannī < Ar. şarkıcı
m. 13a/04

muḥāfaẓat < Ar. muhafızlık, koruma
m.-ḳılmaḳ 14b/19
m. ı 39b/19
m. ḳa 29b/11

muḫālefet < Ar. aykırılık, karşı gelme
m. 12a/12, 13b/19, 15a/04, 22a/15, 31a/08, 31a/16, 31b/11, 32a/08, 32a/15, 33b/01
m.-bolmaḳ 34a/10
m.-ezhār-ı muḫālefet ḳılmaḳ 32a/05
m.-ḳılmaḳ 13a/09, 15a/19, 21a/04, 33b/12, 43b/15
m. iġa 31b/18, 32a/19
m. ini 32a/06
m. ḳa 32a/13

muḫālif < Ar. aykırı, karşı

m. 15a/12, 23a/08, 23b/05, 27b/05, 27b/09, 28a/03, 28a/07, 39a/02
m.-bolmaḳ 46b/05
m. din 11b/01
m. ler 25b/11, 29a/13, 41a/10, 42a/16, 44b/02, 44b/09
m. lerdin 11b/05
m. lerġa 34a/18, 43b/16
m. lerni 28a/05
m. lerniñ 23b/09, 25a/19, 37a/03

muḥabbet < Ar. sevhi, muhabbet
m. 2b/12, 14a/03, 20b/01, 20b/19, 32b/18, 46a/18
m. ni 40b/14

muḥaḳḳaḳ < Ar. muhakkak, mutlaka
m.-bolmaḳ 3a/18

Muḥammed ‘Alī Bin Derviş ‘Alī-i Buḫārī (k.a)
m. ġa 2b/01

Muḥammed-Bég (k.a) Ali Beg’in oğlu.
m. 18a/03

Muḥammed-Bég (k.a) Musa Beg’in oğlu
36a/11, 36a/13

Muḥammed-Bég-Cānı-Ḳurbān (k.a)
m. ıġa 34b/11

Muḥammed-Ḫᵛace (k.a)
m. 7a/11, 10a/07, 10a/14, 10a/17, 10a/19, 15a/04

muḥaṣṣıl < Ar. tahsildar
m.-koymaḳ 30b/12, 49b/15

muḥib < Ar. seven
m. i (muḥib-i ṣādıḳ) 20b/17

muḥtāc< Ar. ihityacı olan, fakir
m.-körmek 43b/18

muḫtārī < Ar.muhtarlık, özerklik
m. 29b/13

muḫtelif < Ar. çeşitli
m.-bolmaḳ 33a/18

Mu‘izü’d-dīn-Ḥüseyin (k.a)
m. 6a/19

muḳābele < Ar. karşılaştırma, mukabele
m. side 21a/17, 23a/17, 23b/07

muḳaddem < Ar.önce, önde, üstün
m. ini 13b/01

muḳarrer < Ar. karar verilmiş, kararlaştırılmış
m. 23b/10
m.-bolmaḳ 30b/06, 47b/07
m.-ḳıldurmaḳ 49b/13
m.-ḳılmaḳ 19b/14, 47b/07

muḳbel < Ar. talihli
m. lerdin 14b/12

Muḳbil (k.a)
m. 14b/12

mulāḳāt < Ar. görüşme, buluşma
m.-ḳılmaḳ 13b/04

mulāzamat < Ar. bir kimsenin yanında veya hizmetinde bulunmak, bağlı olmak
m. ıġa 2a/18, 17b/13, 19a/04, 20a/05, 24a/17

mulcar < Moğ.< bolcâr, bolca- “danışmak”; ev, toplanma yeri, ordulara toplanmak üzere tespit edilen yer, zaman; harpte işgal için ordulara gösterilen yer
m. larġa 36b/02

munda bunda
m. 20b/16, 33b/18, 35b/05, 35b/13, 39a/09
mundaġ bunun gibi
m. 42b/01
→ mundaḳ
mundaḳ bunun gibi
m. 2b/11, 6b/09, 7b/02, 9a/11, 10b/17, 20b/19, 23a/14, 23b/09, 28a/19, 29a/06, 30b/06, 30b/19, 31b/18, 33a/19, 33b/03, 33b/14, 38b/18, 40b/02, 40b/08, 42b/04, 43b/17, 46b/14, 47b/07, 48a/01, 49a/05, 50a/16
m. da 41b/01
→ mundaġ
mundın bundan
m. 3b/07, 4b/13, 5a/07, 28b/10, 33b/03, 39a/07, 40b/18, 46a/16, 47b/03, 48a/15, 49b/16, 50b/13
munı bunu
m. 7b/16
Munk Şahrı (y.a)
m. da 9a/06
muntazır < Ar. bekleyen
m.-olturmaḳ 44b/18
munṭebi‘ < Ar.basılmış
m.-bolmaḳ 11b/19
munuñg bunun
m. 6a/15
mūr < Far. karınca
m. 5a/11
→ mūrçe
mūrçe < Far. karınca
m. 35a/05
m. i (mūrçe-i āzurde bolmaḳ) 4b/03
→ mūr
murād < Ar. arzu, dilek
m. 16b/02, 35a/10
m. ı 43a/10
m. ımızġa 35b/11
m. ḳa 45b/17
m. ları 29a/07
m. larıġa 31b/13
m. nıñg 35a/05
Murad (k.a)
m. 49b/01
Murād-Barlas (k.a)
m. 27b/14
muraṣṣa‘ < Ar. süzlü, bezenmiş
m.-bolmaḳ 5b/04
Mūsā-Bég (k.a)
m. 21a/03, 23a/15, 31a/12, 31b/03, 32a/12, 34b/08, 34b/16, 35b/11, 36a/13, 36a/16, 37a/11, 38b/04, 38b/07, 38b/14, 43a/16, 44a/09, 44a/11, 44b/12, 49b/18, 50a/01, 50a/04, 50a/06
m. ge 43a/15, 50a/04
m. niñg 35b/07, 36a/10, 36a/11, 36b/17, 37b/12, 41a/15, 42b/09
muṣāḥıblıḳ < Ar< padişahın özel işlerinde bulunmak
m. 14a/11
muṣāḥabatlıḳ < Ar. dostluk, sohbet arkadaşlığı
m. 48a/13
musaḫḫar < Ar. ele geçirilmiş

m.-bolmaḳ 3b/03, 24a/12, 39b/18

musallaṭ < Ar. sataşan
m.-ḳıldurmaḳ 43b/16

muṣḥaf < Ar. Kur'an
m. 33b/11

muṣliḥ < Ar. arabulucu, düzelten
m. 47a/04

muşgīn < Far. siyah, kara
m.-(ḳalem-i muşgīn) 4b/13

mutaḥayyir < Ar. şaşmış, şaşırmış
m. turmaḳ 28a/11

muteferrıḳ < Ar. dağınık
m.-bolmaḳ 25b/18

mu'temed < Ar. inanılıp güvenilen kimse
m. 13a/10

muṭī' < Ar. boyun eğen, itaat eden
m. 14a/18, 9a/18
m.-bolmaḳ 47a/17
m.-ḳılmaḳ 32a/07, 33a/07
m. i 3a/16

muṭahhar < Ar. temiz, pak, temizlenmiş
m.-(şer'-i muṭahhar) 3a/06

muttaḳī < Ar. dinadr, takva sahibi
m. larġa 2b/16

muttaṣıl < Ar. sürekli
m. 4b/08

mu'ṭṭıl < Ar. işsiz, boş, bekletilmiş
m.-bolmaḳ 39a/18

muvāfaḳat < Ar. hem fikir olmak, uyum, muvafakat
m. 22b/03, 46b/01
m.-ḳılmaḳ 25b/04, 32b/07

muvāfiḳ < Ar. uygun, hemfikir
m. 45a/04
m.-bolmaḳ 45a/08
m.-kélmek 19a/05
m.-turmaḳ 3a/05
m.-tüşmek 24a/08
m. ıda 26a/07, 33a/04
m.-(yār-ı mūvāfiḳ) 43b/14

muvaşşaḥ < Ar. süslü, süslenmiş
m.-bolmaḳ 4a/13

muẓaffer < Ar. galip
m. 8a/07, 25a/09, 37b/11
m.-bolmaḳ 5b/03

mübālaġa < Ar. mükemmel ve kusursuz yapma
m.-ḳılmaḳ 18a/06, 20b/17, 31b/17, 33a/16

mübārek < Ar. mübarek, kutlu
m. 2a/13, 2a/17, 2b/07, 3b/05, 4a/13, 4a/16, 11b/18, 17a/04, 18a/17, 19b/02, 31b/17, 33b/08, 36a/18, 40a/11, 41a/02, 42a/05, 44b/08, 44b/19, 46b/19, 49b/03

mübārek-bād < Ar.+Far. mübarek olsun, kutlu olsun
m. 49a/06

Mübārek-Şāh (k.a)
m. 18a/12
m. (Mübārek-Şāh Sencerī'ġa) 18a/12
m.(Mübārek-Şāh Sencerī'ni) 41a/01

meblaġ < Ar. tutar, para tutarı, meblağ
m. 31a/03

mübeddel < Ar. değişmiş

m.-bolmaḳ 19b/11, 26a/19, 46a/18
m.-ḳılmaḳ 11a/06

mübeşşir < Ar. müjdeci
m. ġa 35b/15
m. i (mübeşşir-i ġaynī) 25b/15

mübīn < Ar. aşikar, açık
m.-(sa‘ādet-i mübīn) 18b/12

müdām< Ar. devamlı, sürekli
m. 3a/14, 4a/04, 9a/15

müddet< Ar. müddet, süre
m. de 20b/02, 34b/13
m. i 14a/11, 29b/12

Müeyyed-Arlat (k.a)
m. 23a/15, 35b/05, 48b/16

Müeyyed-Bég (k.a)
m. 36a/19, 36b/02, 36b/04, 38a/19
m. ge 48a/16

müheyyā < Ar. hazır, hazırlanmış
m.-émek 13a/03

mühim < Ar. önemli
m. ini 43b/09
m. mi 35a/08
m. niñ 35a/09

mühre < Far. oyun zarı, kazanılanı belirlemek için oynanan oyun
m. sini (mekr-i mühresini) 31a/09

müjde < Far. müjde
m. i (müjde-i cihān) 18b/13
m. ni 37b/14

mükāfāt < Ar. mükafat
m. 9b/15

mülāḳāt < Ar. görüşme, mülakat
m.-ḳılmaḳ 11a/02, 12a/08, 30a/11

mülāzamat < Ar. bir yere veya kimseye bağlanma
m.-baġlamaḳ 4b/10
m. da 35b/03
m. ıda 19b/12, 36a/19
m. ıdın 15b/01
m. ḳa 41a/03
m. larıġa 4b/11

mülāzım < Ar. emre hazır, bugünkü teğmenlik rütbesi
m. ları 9b/17, 20a/10
m. larıdın 35a/16
m. larıġa 24a/01
m. larınıñ 30b/10

mülk < Ar. memleket, mülk
m. 3a/16, 47b/03
m.-ḳılmaḳ 8a/16
m. de (ribāṭ-ı mülkde) 44a/16
m. i. (mülk-i felekde) 29b/13
m. ni 4a/19

mülūk < Ar. melikler
m. ide 15b/04

münāsib < Ar. uygun
m. 30b/08, 30b/09

münaḳḳaş < Ar. resimli, işlenmiş
m.-étmek 47a/07

münevver < Ar. aydınlanmış, münevver
m. 28b/16
m.-ḳılmaḳ 24b/11

münfe‘il < Ar. gücenmiş
m. 45b/09

mürāca‘at < Ar. danışma

m.-ḳılmaḳ 18a/18

mürġ < Far. kuş
m. 8a/02

Mürġ-āb Suyı (y.a)
m. dın 7a/15, 10a/18

mürġān < Far. kuşlar
m.-(pāy-i mürġān) 7b/04
→ pāy-i mürġān

merġzār < Far. çayırlık, çimenlik
m. ıda 49b/03

mürüvvet < Ar. mertlik, insanlık
m. 13a/12, 22b/03, 43b/17
m.-émek 8a/15

müsellem < Ar. sabit, kesin, güvenilir
m. 47b/02, 49a/02
m.-bolmaḳ 47b/03

Müselmān < Ar. Müslüman
m. lar 45a/04, 45a/07, 46b/04
m. larnı 44b/18, 45a/01
m. larnıñg 33b/13, 46a/15, 46b/06

müstecāb < Ar. kabul edilmiş, makbul
m.-bolmaḳ 29b/15

müstedām < Ar. devamlı, kalıcı, payidar
m.-bolmaḳ 3b/18

müşāhede < Ar. gözlem, müşahade
m.-ḳılmaḳ 5a/02

müşerref < Ar. şerefli, müşerref
m.-bolmaḳ 16a/17, 16a/19, 19a/04, 38a/19, 41a/08

müşfiḳ < Ar. şefkatli, müşfik
m. 2b/16

müşkil < Ar. müşkil, zor
m. 4b/18, 32a/15, 35b/13

müşterī < Ar. jüpiter
m. 3b/15

müteberrik < Ar. uğurlu, mübarek
m. i (mezār-ı müteberrik-i Ḫ^{v}āce-i Rehmes) 24b/04

müteferriḳ < Ar. dğınık, ayrı, ayrılmış
m.-bolmaḳ 28a/09, 29b/06, 34a/19

müteneffir < Ar. nefret eden
m.-bolmaḳ 31a/10

müteveccih < Ar. yönelik, dönük, yönelen
m. bolmaḳ 30a/08
m.-bolmaḳ 10a/16, 14a/16, 15b/14, 16a/01, 19b/09, 22a/10, 22a/13, 27a/01, 29a/13, 32a/18, 33b/08, 37a/15, 38b/06, 38b/10, 42b/07, 49b/13

mütevellid < Ar. doğan, doğumlu
m.-bolmaḳ 2b/09, 3b/08

müttefiḳ < Ar. birleşen, müttefik
m. 31a/12
m.-bolmaḳ 34b/06

müyesser < Ar. mümkün, kolay, hazır
m.-bolmaḳ 3b/03, 3b/10, 4b/05, 29b/19, 41a/10, 45b/17, 47a/18

müzāḥim < Ar. rahatsız edici, zahmet verici
m.-bolmaḳ 47b/06

müzeyyen < Ar. süslü, bezenmiş
m. 5a/04

m.-ḳılmaḳ 3a/09

-N-

nā-dān < Far. bilgisiz
n. 18a/09
n.-(ṭıfl-ı nā-dān) 1b/06
n. dur 18a/09

nā-ḫōş < Far. üzgün, keyifsiz
n.-bolmaḳ 7a/01

naḳd < Ar. ayırma, para
n.-étmek 31a/07
n. ını 9b/16

naḳş < resim
***naḳş çékmek** < Ar.+Türk . resim yapmak
n. 23a/14

nāle < Far. inilti, inleyiş
n. 14b/07

namāz < Far. namaz, ibadet
n. ı (namāz-ı digerde) 18b/07
n. ı (namāz-ı pīşīndin) 21b/02
n. ı namāz-ı pīşīn 40a/14
n. ı (namāz-ı şāmġa) 34a/08, 43a/19
n. ı (namāz-ı şāmġaça) 8a/08
***namāz-ı diger** < Far. ikindi namazı
n. 18b/07
***namāz-ı pīşīn** < Far. öğle namazı
n. 21b/02
***namāz-ı şām** < Ar.+Far. akşam namazı
n. 34a/08, 43a/19

nām-dār < Far. meşhur, önder
n. 2a/09, 2a/09, 3a/08, 12b/04, 50a/13
n.-(Ḫüsrev-i nām-dār) 17a/15
n.-(Témür-i nām-dār) 11a/16
n.-(ẓurafā-yī nām-dār) 2b/06
n. ġa 10b/01

nā-meşrū' < Ar. kanunsuz, yasadışı
n. 4b/06

nā-murādlıḳ < Far. ümitsizlık, isteği olmama
n. 27a/12

nāmūs < Far. namus, şeref, iffet
n. 34b/03
n. nı 37a/12

nām-ver < Far. namlı, ünlü, meşhur
n. 17a/09, 47a/03

narı öte taraf, öte
n. 4a/10, 5a/07, 22a/06, 33b/03, 35b/02, 40a/18, 46a/16, 47b/03

nasaḳ < Ar. düzenleme, tertip
n. dın (żabṭ-ı nasḳdın) 32b/05

nāsıḫ < Ar. bozan, batıl eden, fesheden
n. ı bolmaḳ 1b/13

naṣīḥat < Ar. öğüt, nasihat
n. 9b/05, 21a/11, 22b/05, 46a/18
n.-étmek 46a/02
n.-ḳılmaḳ 9b/03, 18a/08, 18a/09, 20b/05, 22b/04, 50b/11, 50b/15
n. ımnı 50b/13
n. lar ḳılmaḳ 21a/11

Nayman (u)
n.-(Aḳ-Buġa-Bahadır-ı Nayman) 35b/06

n. dın 10a/08

naẓar < Ar. bakış, görüş
n. larıġa. kélmek 2b/07

nāzenīn < Far. nazlı, zarif, nazenin
n. 32b/07, 32b/07

naẓm < Ar. nazım
n. 1b/05, 2a/04, 4a/03, 5a/15, 11a/16, 13a/14, 18b/10, 21b/04, 22a/02, 25a/14, 25b/09, 25b/12, 26b/09, 27a/14, 27b/16, 28a/13, 28b/11, 29a/02, 30a/19, 34a/15, 40b/04, 41b/14, 42a/08, 44a/19, 45a/15, 47a/05, 49a/01

neberd < Far. döğüş, savaş, musabaka
n. 49a/11

nebīre < Far. torun
n. si 12a/14, 12a/16

necāt . Ar. kurtuluş, kurtulma
n.-tilemek 46b/11

Nedāf (y.a)
n. 29b/11

nedāmet < Ar. pişmanlık
n. 9b/05

nefes < Ar. nefes, soluk
n. i 40a/11, 44b/08

nefīr < Ar. boynuzdan yapılmış büyük boru
n. 14b/14, 21b/08, 25a/17, 36a/06, 36a/08, 45b/07
n.-(ḫurūş-ı nefīr) 34a/15
n.-tartmaḳ 36a/07, 45b/05

nefs < Ar. can, nefis
n. i 36a/18, 42a/05, 46b/19

neheng
n. 17a/03, 22b/16

neḥs < Ar. uğursu, kutsuz
n. raḳ 17a/19

neḥs-ekber < Ar. en büyük uğursuzluk
n. din 17a/19

nekkāre < Ar. dümbelek
n. 14b/04, 21b/08, 25a/17

Neküz (y.a)
n. din 35b/06

neng < Far. şöhret, saygınlık
n. 34b/03

nerre < Far. erkek
n. i nerre şīr 14b/10, 47a/06

nermī < Far. yumuşaklık
n. 35a/05

Nesef (y.a)
n. din 30a/13

nesīm < Ar. hafif rüzgar, esinti
n. i 20a/18, 40b/06
n. i (nesīm-i rūh-baḫş) 29b/15
n. idin 23b/16, 35a/06

nesl < Ar. nesil
n. i 7a/04
n. idin 3a/19, 6a/16, 6b/15, 10b/07

netice
n. 11b/10

nev < Far. yeni
n. (nev- bünyāndın) 10a/03

nevāzeş < Far. gönül alma, iltifat
n. ler 49a/17

Nevḳat (y.a)
n. ḳa 41b/04

nevmīdlıḳ < Far. ümitsizlık

n. 26a/18

Nevrūz-Sulṭān (k.a)

n. ı 48b/04

neyyir < Ar. güneş

n. i (neyyir-i ʻaẓam) 3b/10

né ne

n. 3b/04, 3b/04, 3b/09, 4a/11, 7a/06, 7b/07, 11a/02, 11a/02, 11a/08, 11b/13, 11b/19, 12a/10, 13a/02, 13a/03, 14a/08, 14b/03, 14b/13, 17a/19, 20a/08, 20b/02, 21b/01, 23b/09, 24a/07, 24a/10, 24b/12, 25a/01, 25a/01, 27b/01, 28b/04, 30a/06, 30b/15, 31b/05, 34a/04, 34a/05, 34b/12, 35a/03, 36a/05, 37b/11, 38a/14, 42a/11, 44a/19, 45a/01, 45a/08, 46a/11, 46b/18, 50a/13, 50a/19

n. dür 34a/19

néçe nice, ne kadar

n. 9a/11, 9a/13, 9b/02, 10a/12, 10b/16, 11a/09, 11a/10, 12a/05, 14a/05, 15a/05, 18a/02, 18b/15, 19a/14, 20a/06, 20a/10, 21b/10, 22a/06, 22b/06, 24a/11, 24b/14, 26a/15, 27b/03, 28b/13, 31b/14, 35a/19, 38a/04, 38a/18, 38b/10, 39a/11, 39a/19, 39b/10, 39b/14, 39b/18, 39b/19, 41a/04, 43a/01, 43a/10, 44a/11, 44a/18, 45b/16, 45b/18, 46a/07, 47b/13, 50a/05

néçük nasıl, nice

n. 2b/14, 3b/11, 4a/17, 10b/17, 16a/15, 24b/13, 31b/11, 37b/09, 38a/07, 40b/19, 47a/17, 48a/07, 49a/05

négü nasıl

n. 23b/08

néme bir şey, nesne

n. 8b/15, 8b/16, 11b/15, 19a/17, 20b/02, 21a/12, 24b/12, 24b/12, 30a/06, 35a/03, 41a/02, 41a/10, 41a/19, 46b/06, 49a/15, 50b/06

n. ler 18a/11

n. ni 11a/03

n. si 30b/15

n. sige 19a/18

nīk-ḫᵛāh < Far. herkesin ve herşeyin iyiliğini isteme

n. ısén 33b/13

nīk-nām < Far. iyi şöhretli, güzel anılan

n. (Ḫüsrev-i nīk-nām) 33a/09

nīkī < Far.iyilik

n.-(ḥażret-i nīkī) 34a/08

nīkū < Far. güzel, iyi

n. 18b/14, 49a/02

nīkū-sirişt güzel yaradılış, huy

n.-(bedevr-i şehenşāh-ı nīkū-sirişt) 2a/05

nīkū-şiār < Far.+Ar. iyi alamet, güzel işaret

n.-(vuzerā-i nīkū-şi‘ār) 2b/06

nīş < Far. sivri uç, iğne

n. 29a/06

nīze-ver< Far. süngü kullanan

n. 13a/15

nigār < Far. güzel kadın

n.-ḳılmaḳ 30b/01

n. ına 30b/01

nihāl < Far. avcı tuzağı

n. ı (nihāl-ı ḥayātı) 50b/12

nihālī < Far. yatak, döşek

n. din 20a/17

nihān < Far. gizli, saklı

n. 33b/19, 39a/14

nihāyet< Ar. son, nihayet

n. 1b\08

niḥel < Ar. bağışlar

n.-ḳılmaḳ 16b/03

n. 1b/08

niḳāb < Ar. maske, yüz örtüsü

n. ı 30b/01

nikāḥ < Ar. nikah, evlenme

n. ıda 31a/15, 35b/04, 35b/05

n. ıda érmek 3a/06

nikbet < Ar. musibet, bela

n. 27a/11, 28b/02, 29a/05, 30b/07, 50a/15

ni‘met < Ar. nimet

n. 8b/10

n. ni 40a/16

niṣār < Ar. serpme, saçma

n.-olmaḳ 2a/03

n. ı (niṣār-ı ravża-i mu‘attar) 1b/14

nisbet < Ar. aitlik, mensubiyet

n.-bolmaḳ 17b/18

nişān < Far. belirti, iz

n.-bérmek 13a/07

n.-(nişān tapmaḳ) 3a/01

n.-yibermek 38a/15

nişāne < Far. belirti, iz

n. 21b/13

n.-bolmaḳ 3a/19

n. siġa 36a/09

n. sin 11b/17

niyāz < Ar. yalvarma, niyaz

n. 1b/05, 19a/09

niyyet < Ar. niyet, istek

n. 10a/15, 47b/14

n.-ḳılmaḳ 34a/03, 35a/16

n. im 31a/03

n. imiz 41a/04

n. ni 33a/13

noyanī < Çin > Moğ. bey

n. ler 26b/06

n. lerdin 9b/18

noyaniyān < Çin> Moğ.+ Far. beyler

n. dın 16a/02

nöker < Moğ. hizmetkar, noyanın yardımcısı

n. 37b/17

n. i 28a/19, 34a/09, 42a/07

n. idin 32a/03

n. ini 19b/13, 46b/19

n. ininğ 18b/01

n. ler 18b/12

n. leri 34b/09

n. leridin 20a/08, 32a/02

n. lerini 39b/13

n. luḳ (nökerluġ) 18b/01

n. ninğ 27a/07

nūr < Ar. nur, ışık

n. 5b/01

n. ı 1b/04, 24b/11

n. ıdın 11a/11

nūrānī < Ar. aydınlık

n.-ḳılmaḳ 3b/01

nuṣret < Ar. yardım, Allah'ın yardımı, zafer
n. 6a/09, 15b/17, 17a/10, 21a/14, 22b/14, 23a/12, 23b/18, 25a/03, 25b/02, 26b/03, 29b/19, 35a/06, 40b/06, 40b/09, 47a/13
n.-érmek 14a/18

nuṣret-penāh < Ar.+Far. zaferin sığındığı yer
n.-(sipāh-ı nuṣret-penāh) 42b/15

nübüvvet Ar. peygamberlik, nebilik
n. 1b/11

nücūm < Ar. yıldızlar
n. 36b/07

nümū-dār < Far. açık, aşikar
n. ı 40b/09

-O-

o o (III. Teklik şahıs zamiri)
o. 25a/03, 33a/02, 34a/10, 34a/14, 37a/01
o. nıñg 20b/06
→ ol

oġlan oğlan, çocuk, genç
o. 5b/11, 20b/15, 27b/14, 36a/10
o. ları 18a/13
o. larıdın 4b/14, 6a/07, 6a/17, 19b/16, 20b/15, 26b/07
o. larıñgnı 20b/17

oġul oğul
o. ı+(oġlı) 5b/07, 6a/08, 6a/19, 7a/12, 9a/03, 9a/09, 9a/16, 9b/07, 9b/07, 10b/06, 10b/06, 15a/04, 15a/07, 15a/07, 15a/08, 15a/08, 16a/04, 17b/17, 20a/01, 20a/19, 20b/10, 21a/07, 22b/09, 22b/10, 24a/19, 29b/02, 29b/03, 31a/13, 32a/12, 33b/08, 36a/11, 38b/07, 42a/07, 47a/18, 48b/03, 48b/04, 49b/01, 50a/14, 50b/03
o. ıġa+(oġlıġa) 16a/06, 16a/07
o. ım+(oġlım) 50b/14
o. ınnı+(oġlınnı) 16a/05
o. lar 3b/17
o. nı 50b/07
o. umġa+(oġlumġa) 31a/04
o. umnı+(oġlumnı) 41a/03

oḳ **1** ok
o. atmaḳ 21b/03
o.-atmaḳ 4a/14, 37a/02, 37b/19, 38a/03, 40a/16
o.-bolmaḳ 43b/13
o.-kélmek 47a/09
o.-teymek 38a/01
o.-tégmek 23b/11, 47a/10
o.-téymek 21b/04
o. ı 5b/18, 17a/16, 23a/12, 36a/09, 37a/03, 40a/17
o. ladılar 17a/12
o. larını 42b/12
o. nuñg 11a/12, 16b/18, 23a/03
2 kuvvetlendirme edatı
o. 8a/04, 10b/01, 13a/14, 14b/06, 16b/14, 17a/14, 17a/15, 17a/15, 17a/17, 17a/17, 19b/02, 19b/03, 21b/03, 25b/02, 25b/03, 25b/04, 25b/05, 29a/03, 31b/14, 32a/10,

37b/17, 38a/03, 39b/07, 39b/09, 40a/16, 43b/19

oḳu- okumak

o.-maḳ (Ḳur'ān okumaḳ) 4b/08

o.-r érmek 16b/18

ol 1 o (III. Teklik şahıs zamiri)

o. 1b/01, 1b/02, 1b/04, 1b/09, 1b/12, 2a/02, 2a/07, 2a/11, 2b/02, 2b/05, 2b/07, 3a/06, 3a/16, 3b/08, 3b/14, 4a/09, 4a/11, 4a/17, 4a/18, 4b/03, 5a/11, 5a/16, 5b/04, 5b/11, 5b/16, 5b/17, 6a/01, 6a/02, 6a/17, 6a/17, 6b/09, 6b/16, 7a/05, 8a/01, 8b/09, 8b/16, 9a/02, 9a/04, 9a/05, 9a/10, 9a/12, 9a/18, 9a/19, 9b/01, 9b/16, 9b/18, 10a/02, 10a/06, 10b/01, 11a/06, 11a/08, 11a/14, 11a/17, 11a/19, 11b/04, 11b/06, 11b/12, 11b/14, 11b/16, 11b/17, 12a/02, 12a/03, 12a/04, 12a/09, 12a/12, 12b/07, 12b/09, 13b/06, 13b/10, 13b/12, 14a/09, 14a/12, 14a/17, 14b/06, 14b/16, 14b/18, 14b/18, 15a/07, 15a/10, 15b/03, 15b/06, 15b/07, 15b/09, 15b/12,15b/13, 15b/18, 15b/18, 16a/07, 16a/15, 16a/19, 16b/13, 16b/15, 16b/17, 17a/01, 17a/02, 17a/03, 17a/05, 17a/09, 17a/10, 17a/11, 17a/15, 17a/15, 17a/17, 17a/19, 17b/01, 17b/07, 17b/09, 17b/10, 17b/11, 17b/14, 17b/14, 17b/16, 17b/17, 17b/18, 17b/19, 18a/02, 18a/03, 18a/03, 18a/11, 18a/12, 18a/13, 18a/14, 18a/15, 18b/03, 18b/05, 18b/09, 18b/10, 18b/12, 18b/16, 19a/03, 19a/10, 19a/16, 19a/17, 19a/17, 19b/02, 19b/05, 19b/06, 19b/12, 19b/17, 20a/01, 20a/02, 20a/05, 20a/09, 20a/10, 20a/14, 20b/01, 20b/04, 20b/12, 20b/13, 20b/17, 20b/09, 21a/02, 21a/12, 21b/02, 21b/03, 21b/04, 21b/05, 21b/08, 21b/10, 22a/04, 22a/13, 22a/19, 22b/03, 22b/04, 23a/01, 23a/06, 23b/02, 23b/05, 24a/01, 24a/03, 24a/06, 24a/07, 24a/09, 24a/11, 24a/13, 24a/17, 24a/19, 24b/01, 24b/04, 24b/07, 24b/16, 24b/18, 25a/02, 25a/03, 25a/05, 25a/12, 25a/14, 25a/15, 25a/16, 25a/19, 25b/06, 25b/11, 26a/10, 26a/17, 26b/14, 26b/16, 27a/08, 27a/11, 27a/14, 27b/09, 27b/10, 27b/17, 28a/04, 28a/07, 28a/10, 28a/14, 28a/15, 28a/17, 28b/10, 28b/13, 29a/02, 29a/03, 29a/11, 29a/15, 29a/18, 29b/10, 29b/12, 30a/03, 30a/14, 30a/15, 30b/03, 30b/08, 30b/13, 30b/15, 30b/19, 31a/01, 31a/07, 31a/09, 31a/12, 31a/18, 31a/19, 31b/14, 31b/15, 31b/16, 31b/19, 32a/08, 32b/09, 33a/09, 33a/12, 33a/18, 33a/18, 33b/04, 34a/06, 34a/07, 34a/08, 34a/08, 34a/09, 34a/10, 34a/11, 34a/11, 34a/18,

35a/03, 35a/09, 35a/12, 35a/16, 35a/18, 35b/03, 35b/08, 35b/11, 35b/16, 36a/04, 36a/04, 36a/14, 36b/01, 36b/09, 36b/11, 36b/13, 37a/06, 37a/09, 37a/10, 37a/14, 37a/15, 37b/01, 37b/09, 37b/11, 37b/17, 37b/18, 38a/03, 38a/05, 38a/07, 38a/08, 38a/11, 38a/14, 38b/05, 38b/19, 39a/02, 39a/19, 41a/08, 40a/10, 40a/11, 40a/14, 40a/15, 40b/02, 40b/05, 40b/09, 40b/15, 40b/19, 41a/05, 42a/07, 42a/09, 42a/15, 42a/15, 42b/01, 42b/13, 42b/13, 43a/06, 43a/17, 43b/04, 43b/06, 43b/06, 43b/07, 43b/10, 43b/10, 43b/12, 43b/16, 43b/19, 44a/02, 44a/03, 44a/04, 44a/05, 44a/15, 44b/01, 44b/02, 44b/05, 44b/09, 45a/05, 45a/07, 45a/07, 45b/02, 45b/06, 45b/12, 45b/12, 46a/04, 46a/09, 45b/03, 46b/04, 46b/07, 46b/09, 46b/10, 46b/11, 46b/13, 46b/13, 47a/04, 47a/04, 47a/06, 47a/09, 47a/10, 47a/11, 47b/04, 47b/18, 47b/19, 48a/04, 48a/07, 48a/09, 48a/18, 48a/19, 49a/01, 49a/06, 49a/09, 49a/15, 49a/16, 49b/03, 49b/14, 49b/16, 50a/02, 50a/02, 50a/04, 50a/11, 50a/13, 50a/13, 50a/14, 50a/15, 50a/19, 50b/01, 50b/16

o.-(bā-vücūd-ı ol) 47a/11

→ o

ol- 2 olmak, yardımcı fiil

o.-dı 6b/10, 11a/19, 28b/13, 43a/12

o.-dı (‘aduv olmaḳ) 23b/14

o.-dı (revān olmaḳ) 11a/19

o.-dı (yār olmaḳ) 33a/01

o.-dılar (ḫarāb olmaḳ) 8a/15

o.-dılar (kebāb olmaḳ) 8a/15

o.-ġay 14b/12, 22b/16

o.-sa 22b/16

o.-sa (yār olmaḳ) 44a/19

o.-sam 6b/12

o.-sun 3a/15

o.-sun (nisār olmaḳ) 2a/03

o.-sun (tāze olmaḳ) 3a/15

o.-sun (tamām olmaḳ) 3a/15

o.-up (meşġūl olmaḳ) 8b/08

o.-uban 25b/09

olca < Moğ. ganimet, çapul

o. 6b/07

o. ġa 6b/05

Olcay-Buġa-Sulduz (k.a)

o. 10a/07

Olcay-Terken-Aġa (k.a)

o. 17b/02, 26a/12

o. ġa 32b/06

Olcay Terken (k.a)

o. 18b/09

o. ni. 18b/03

Olcaytu (k.a)

o. 7a/11, 7b/09, 10a/09, 26b/16, 27b/12, 38b/14, 39a/12, 43a/02, 43a/07, 48b/16

o. ġa 44b/13

Olcaytu-Bég (k.a)

o. 48a/14

o. ge 50b/11
Olcaytu-Ṭāyḫan (k.a)
o. ı 42a/16
Olcaytu-Terken (k.a)
o. ninḡ 30b/16
ol-kim o ki
o. 4b/05, 4b/15, 6b/16, 7b/12, 7b/14, 9b/05, 11a/05, 15a/18, 27b/19, 29b/12, 31a/16, 32b/19, 38b/16, 41a/09, 41b/16, 42a/19, 44b/14
oltur- oturmak
o.-dı 9a/17, 13a/05, 13a/06, 14b/11, 22a/08, 22b/01, 31a/07, 32b/18, 35a/01, 43a/01, 44a/15, 44a/16, 49b/04, 49b/14
o.-dı (üstide olturmaḳ) 9a/01
o.-dılar 13a/03, 20b/01, 21a/10, 27a/09, 36a/05, 40b/11, 49a/16
o.-dular 34b/08
o.-ġan 41b/04
o.-ġanda 9a/18, 40b/13, 49a/12, 49a/14, 49b/04
o.-ġay 9b/02, 24a/15, 41a/09, 46a/19
o.-ġaylar 44a/14
o.-ġıl 49a/03
o.-maḳ 47a/18
o.-mas 26a/08
o.-up 7b/12, 20b/03, 22a/01, 22a/09, 22b/11, 35a/19, 40a/06, 40b/01, 41a/11, 41b/01, 43b/05, 44a/17, 46b/10
o.-up (cem‘ olturmaḳ) 40b/02
o.-up turmaḳ 4b/03
o.-upmén (muntaẓır olturmaḳ) 44b/18
o.-ur 9a/19, 17b/04, 24a/13, 47b/01
***muntaẓır olturmaḳ** < Ar.+Türk. hazır beklemek
o. 44b/18
omaḳ < Moğ. soy, kabile
o. ı (omaġı) 9a/09, 10b/12, 10b/13, 10b/13, 15b/08, 35b/03, 36a/16
o. ınınḡ 5b/14
on sayı, on
o. 6a/05, 6a/11, 6b/03, 7b/01, 9a/07, 12b/17, 17b/14, 18b/06, 19b/09, 19b/16, 23b/05, 23b/07, 28a/15, 29a/07, 29a/17, 35a/18, 36a/16, 37a/07, 37a/18, 38b/07, 38b/14, 45a/13, 47a/08, 49a/07
ordu ordu, otağ
o. sıġa 12a/13
Ordūvān Baḫşı (k.a)
o. 13b/15
Ornat (u)
o. 9a/09
orta orta
o. da 21a/09, 21a/17, 35a/06, 35b/01, 36a/15, 41a/15, 50b/13
o. lıġıda 19b/15
o. sıda 8b/09, 18b/05, 27b/06
o. sıdın 21a/05
ot ateş
o. 12a/03, 18b/15, 23b/04, 23b/05
o.-çıḳmaḳ 14a/17

o.-urmaḳ 40a/02
o. ı 12a/02, 15a/06, 24a/11, 28a/12, 28a/15, 40a/09, 46a/18
o. ıdın 14b/05
o. nı 23b/05
o. nuñg 23b/08
o. tın 11b/01

Otar Yolı (y.a)
o. nı 40a/11

Otrar (y.a)
o. ġa 45b/14

ottuz otuz
o. 3a/05, 5b/07, 10b/09, 10b/10, 20a/19, 36b/03, 41b/08, 44b/06, 44b/09, 49a/06

oyna- oynamak
o.-r érmek 4a/04

oyun oyun
o. 33a/09

-Ö-

öç- sönmek
ö.-ti 12a/03

Ögedey-Ḫan (k.a)
ö. nıñg 6a/06

ögren- öğrenmek
ö.-gey 11a/10

Ökkāşe(k.a)
ö.-(Ḫ^{v}āce-i Ökkāşe) 48b/02

öl- ölmek
ö.-di 29b/17
ö.-diler (tüşüp ölmek) 8a/05
ö.-gendin 6a/17, 8b/16, 9a/17
ö.-üp 11a/19

öldür- öldürmek
ö.-di 15b/07
ö.-diler 15b/06, 23b/14, 27a/05
ö.-geli 27a/04
ö.-maġunça 10a/18
ö.-mek 8b/14
ö.-üp 30b/13
→ öltür-

öltür- öldürmek
ö.-di 9b/06, 12b/10, 26a/05, 34a/04, 36a/18, 36b/19, 37a/11
ö.-di (tutup öltürmek) 6a/04
ö.-diler 48b/06
ö.-diler (alıp öltürmek) 47a/15
ö.-diler (tutup öltürmek) 39b/08
ö.-eli 8b/16
ö.-ġıl 50b/09
ö.-sek 46b/17
ö.-üp 6b/14, 36b/13, 37a/09, 43a/04, 48a/10
→ öldür-

ölüg ölü
ö. leridin 23b/15

‘ömür < Ar. ömür, yaşam, hayat
ö. i (ömür-i pādişāh) 2b/11
ö. ler 14b/02
ö. ümni 47b/05

öñg ön
ö. 25a/11, 25a/12, 25b/03, 27b/11, 28a/08, 44b/07

öp- öpmek
ö.-er 19b/02
ö.-ti 17a/15

öt- geçmek
ö.-e almaḳ 8a/04

ö.-er 21a/10, 21a/15
ö.-geyler 40a/19
ö.-kende 13b/03
ö.-mesünler 15a/05
ö.-ti 22a/06, 40a/14, 47a/09, 47a/11
ö.-tiler 18b/10, 21b/15, 22a/08
ö.-üp 7a/09, 9a/07, 11a/15, 12b/05, 13b/07, 14a/19, 15b/15, 18b/07, 18b/15, 20b/13, 21a/06, 21b/09, 21b/16, 21b/18, 22a/08, 22a/16, 23a/14, 23b/01, 23b/02, 27a/14, 27b/08, 29b/06, 30a/12, 33a/14, 34b/02, 34b/19, 35b/02, 36a/03, 38b/08, 39b/01, 39b/14, 40a/03, 40a/19, 40b/10, 41a/13, 41a/15, 41b/03, 43b/03, 44a/08, 44a/11, 44b/03, 45a/09, 49a/04, 49b/02, 50a/06
ö.-ünĝler 45a/15

öte ileri
ö. 40a/12

ötger- geçirmek
ö.-diler 26a/16, 44a/06
ö.-émek 4a/15
ö.-ip 29a/14, 30a/10, 34a/15, 36a/03
ö.-megge 29a/09
ö.-seg 29a/11

ötrü karşı
ö. 30a/10
ö.-barmaḳ 13a/01, 50b/06
ö.-çıḳmaḳ 8b/11, 14b/04, 19a/13, 39a/05
ö.-kélmek 35a/11, 36a/17
ö.-tutmaḳ 32a/06
ö.-tüşmek 36a/18
ö. leride 7b/15
ö. side 7b/14, 10a/16, 16a/12, 21a/15
ö. siġa 7b/02

ötüş- geçmek, ayrılmak
ö.-tiler 15a/14
ö.-üp 15a/04

öz kendi, öz
ö. 1b/03, 2b/10, 3b/11, 3b/13, 7b/17, 8b/18, 8b/19, 10a/05, 10a/06, 11a/02, 11a/07, 12a/13, 12b/13, 13a/05, 13b/02, 14b/12, 15a/11, 15b/19, 16a/04, 16a/08, 16b/04, 17b/05, 18a/18, 20b/14, 21b/14, 22a/02, 22a/03, 22a/17, 22b/03, 24b/10, 25b/01, 27a/09, 27a/09, 27b/07, 27b/08, 28a/01, 28b/05, 28b/11, 30a/02, 32a/03, 32a/17, 33b/06, 34b/07, 36a/18, 37a/01, 37a/17, 38a/16, 38a/19, 38b/01, 39a/01, 39b/09, 39b/16, 40a/11, 41a/11, 41a/16, 43a/10, 43b/18, 45b/08, 47a/16, 48a/17, 49a/18, 49a/18
ö. i 9b/02, 10b/16, 16a/08, 18a/11, 19b/17, 21a/11, 22a/04, 22a/08, 23a/17, 31a/07, 31b/10, 32a/02, 33b/07, 34a/02, 34b/15, 39b/19, 40a/13, 42a/05, 42b/08, 43a/06, 44b/08, 45a/12, 45b/14, 46a/10, 46b/19, 47b/09, 47b/13, 48a/14, 49b/01, 50b/06
ö. idin 46b/11

ö. ige 27a/16, 29a/14, 32a/07, 37a/01, 37a/09, 47a/12
ö. imizni 6b/07
ö. in 46b/12
ö. ini 8b/02, 8b/08, 14b/18, 26a/15, 32a/09, 32b/05, 35b/01, 36b/03, 37b/04, 37b/07, 40a/13, 45a/13, 46b/12
ö. leri 8a/04, 8b/05, 37a/05, 45b/18
ö. lerige 26b/11
ö. lerini 45a/03, 45a/05
ö. lerinińg 25a/19
ö. ni 17a/08
ö. üm 46b/18
ö. ünğüzni 27b/01

Özbek (u)
ö. 36b/17

özge başka, diğer
ö. 4a/05, 4a/11, 4a/16, 4b/07, 6a/17, 7b/10, 9b/02, 9b/04, 10b/02, 14a/01, 16b/07, 21b/12, 22b/10, 23a/07, 26b/11, 27b/13, 27b/15, 31a/09, 31b/09, 33a/01, 33a/12, 33b/06, 34a/05, 35a/06, 35b/12, 36b/02, 38b/14, 39a/17, 40b/11, 41a/02, 44a/09, 44a/11, 45b/05, 46a/08, 46b/06, 48a/15, 48b/01, 48b/12, 48b/18, 49a/13, 50a/15
ö. çe 28b/03, 31b/09, 34b/01, 47a/18
ö. ler 37b/09
ö. lerġa 50a/07
ö. lerni 17a/17, 24a/03, 26a/03, 30b/05, 47b/08

‘özür < Ar. özr; engel, özür
ö. 50b/13
ö. in 50b/15
ö. ler 18a/14

‘özür-ẖ^{v}āh < Ar.+Far. özür dileyen
ö. luḳ 31a/02

özür-ẖ^{v}āhluḳ < Ar.+Far. özür dileme
ö.-ḳılmaḳ 18a/07

Özkend (y.a)
ö. 34b/18

-P-

pādişāh <Far. padişah
p. 1b/04, 5a/11, 8b/01, 10b/07
p.-bolmaḳ 6a/19
p.-érmek 40b/14
p.-étmek 16a/05
p.-(‘ömür-i pādişāh) 2b/11
p. ı (pādişāh-ı kām-kār) 4b/06
p. ıġa 1b/04
p. larnıńg 7a/06

pādişāhlıḳ < Far. padişahlık
p. 4a/03, 4a/18, 7a/06, 11a/03
p. ı (pādşāhlıġı) 6a/05
p. ıdın (pādişāhlıġıdın) 8a/18
p. lıḳ ḳılmaḳ 3b/14, 6a/16, 6a/18, 10b/10
→ bādişāh

pāk < Far. temiz, saf; kutsal
p. 22b/12
p.-(Ḫüdāvend-i pāk) 35a/05
p.-(Yezdān-i pāk) 44a/19

pāre < Far. parça
p. 21b/15, 41a/15, 43a/03
Pārsın Güzeri (y.a)
p. ge 45b/04
pāy < Far. ayak
p. ı (pāy-ı taḫt ḳılmaḳ) 49b/14
pāyān < Far. son
p. 16b/16
Pāy-i Mürġān (y.a)
p. 7b/04
pehlivān < Far. pehlivan, cesur, güçlü
p. 17a/09, 40a/15
pehlivānlıḳ < Far. cesaret, güçlülük
p. 47a/08
peleng < Far. kaplan veya pars
p. 14b/10, 17a/04, 22b/16
penāh < Far. koruyucu
p. ıda 3a/14
→ peneh
penāhī < Far. koruma
p.-(ḫilāfet-i penāhī) 4b/09
p.-(salṭanat-ı penāhī) 4b/15
penç < Far. beş
p. 8a/18, 8b/16, 10a/11
pençe < Far. pençe
p. si 37b/04
pençşenbe < Far. perşembe
p. 46b/19
pend < Far. öğüt
p.-éşitmek 31b/16
peneh < Far. koruyucu
p.-ḳılmaḳ 37a/09
→ penāh
perde < Far. perde
p.-tartmaḳ 45a/19
p. si 18a/08
p. side 21b/05
perek < Far. Süheyl yıldızı
p. 23b/02
perīşān < Far. perişan, yıkılmış
p. 10b/04, 32b/19, 42a/10
p.-bolmaḳ 10b/05, 29b/18, 32b/11
perīşānlıḳ < Far. perişanlık, yıkılmışlık
p. 11b/05, 27a/12
p. ıdın (perīşānlıġıdın) 46b/06
p. ını (perīşānlıġını) 10b/08
pertev < Far. ışık, parlaklık
p. idin 3a/16
pervāne < kelebek
p. i (pervāne-i ʻināyet) 4a/12
perver < Far. besleyen, büyüten
p.-érmek 17b/10
perverdgār < Far. koruyucu,
p. 32b/08
p. nıñ (ḥażret-i perverdgārnıñ) 11b/08
perveriş < Far. eğitim, terbiye
p. 16a/15
p.-bérmek 2b/19, 4a/01
peşīmān < Far. pişman, üzüntülü
p.-bolmaḳ 20a/14
peşīmānlıḳ < Far. pişmanlık
p. 31b/15, 32a/10, 48a/15
peydā < Far. belli, meydanda
p.-bolmaḳ 10a/03, 12a/12, 27b/18, 30a/02, 31a/08, 31b/08, 37a/08
p.-ḳılmaḳ 29a/18, 30b/09

peyġāmber . Far. peygamber
p. 2b/14
p. lerniŋ 24b/16
pél < Far. fil
p. 21b/11
pīç < Far. kıvrım
***pīç ū tāb** büklüm, kıvrım
p. 13a/13
pinhān < Far. gizli, saklı
p.-(derd-i ẓulm-i pinhān) 5a/18
pīr < Far. yaşlı, eski
***çarḫ-ı pīr** dünya 36a/07
Pīr-Muḥammed (k.a)
p. 50b/09, 50b/09
pīşkeş < Far. takdim, ikram
p. ler 8a/12
p. leri 50b/05
pīşīn < Far. öğle
p.-(namāz-ı pīşīn) 40a/14
p. din (namāz-ı pīşīndin) 21b/02
***namāz-ı pīşīn**< Far. öğle namazı
p. 21b/02
piyāle < Far. küçük kadeh
p. siz 10a/01
Polad (k.a) Timur'un kumandanlarından ve arkadaşlarından.
p. 42a/16
p. Boġa 22b/01, 27a/19, 27b/12, 28a/09, 38b/07, 43a/02, 43a/07
p. Boġanı 45b/18
pūl < Far. para
p.-bérmek 47b/16
pūr < Far. oğul
p. ı (Ṣāḥib-Ḳırān) 3a/02
pur < Far. dolu
p. 5b/01, 17b/11
p. (nūr bolmaḳ) 9a/15, 9b/09

-R-

rābb < Ar. Tanrı
r. 30a/03
rabbānī< Ar. Allah'a ait, ilahi
r.-('ināyet-i rabbānī) 35a/06
r. din (ilhāmāt-ı rabbānīdin) 11b/09, 14b/16
r. niŋ ('ināyet-i rabbānīniŋ) 3a/03
ra'd < Ar. gök gürültüsü
r. 27b/18
rāḥat < Ar. rahat
r. 22a/17, 29a/06
r. ı 16a/13
r. ḳa 19b/11
raḥm < Ar. acıma, bağışlama
r.-ḳılmaḳ 47a/16
r. nı (ṣille-i rahmnı) 14a/06
raḥmet < Ar. rahmet, merhamet
r. 21a/01
r.-(ṣūret-i raḥmet) 5a/10
r. i (raḥmet-i Ḥaḳ'ḳa) 11a/18
r. i (raḥmet-i İlahī'din) 29b/16
r. iġa 32b/08
r. leri (leṭāyif-i raḥmetleri) 2a/01
Raḥmet Suyı (y.a)
r. nıŋ 42b/09
rahmī < Ar. acıma
r. (çeşm-i rahmī) 35b/12

ra‘iyyet < Ar. bir hükümdarın idaresi altında bulunan halk
r. i (ra‘iyyet-i salṭanat) 22b/19
r. 33b/13
r.-bérmek 8a/13
r. ler 11b/08, 29b/19
r. lerġa 38a/13
r. leri 8a/13, 29b/12
r. niñ 26a/17

raḳam < Ar. rakam
r. 4b/13, 5a/07
r.-bolmaḳ 30b/12, 30b/13, 30b/19
r.-ḳılmaḳ 30b/12
r.-urmaḳ 35a/07

Ramażān < Ar. Ramazan ayı
r. 49a/07
r. nıñ 29a/08

rāst < Far. doğru, uygun
r.-kélmek 30b/18

rāżı < Ar. rıza gösteren, uyan
r.-bolmaḳ 33b/02, 33b/19, 42b/03

ravża < Ar. bahçe
r. i (niṣār-ı ravza-i mu‘ṭṭar) 1b/14

rāy < Ar. re‘y; fikir, inanç
r. 23a/10, 23a/11
r. ı (rāy-ı şecā‘atdın) 11a/09
r. ı 43a/08

rāyet < Ar. sancak, bayrak
r. i 29a/04
r. ini 14a/08

re‘āyā < Ar. halk
r.-i (re‘āyā-i miskīni ḳılmaḳ) 8a/16
r. i (re‘āyā-i miskīn) 8a/15

rebbe < Ar. tanrıça
r. 45b/06

rebi’ü’ṣ-ṣānī < Ar. hicri ikinci ay
r. 10b/07

refīḳ < Ar. arkadaş, dost
r. 6a/09, 45a/08
r.-bolmaḳ 18a/13

Rehmes (k.a)
r.-(mezār-ı müteberrik-i Ḫᵛāce-i Rehmes) 24b/04

renc < Far. eziyet, sıkıntı
r. 16a/15

reng < Far. renk
r. 27b/17, 28b/16, 28b/16
r. idin 40b/06

resīm < Ar. resim
r. 17b/11

resūl < Ar. peygamber
r. 12b/19, 24b/15
r. ları 46a/01

reşk < Far. gurur, övünme
r. i 49b/14, 49b/17

revā < Ar. uygun görmek, uygun
r. 20b/18
r.-bolmaḳ 33a/08
r.-érmek 48a/18

revāc < Ar. kıymet, değer
r.-bérmek 5b/02

revān < Far. akıcı, gidici
r. 4a/10, 16b/14, 17a/08, 21b/04, 25a/14, 36b/14, 39a/14
r. ḳılmaḳ 22a/03

r.-bolmaḳ 13a/04, 28a/14, 28b/16, 32b/13, 50a/13
r.-olmaḳ 11a/19

reyahīn < Ar. fesleğen, reyhan
r. din 30a/18

rezm < Far. savaş
r. 23a/17, 49a/11
r.-ḳılmaḳ 31a/18
r. i (rezm-i bezmide) 13a/13

rıżā < Ar. rıza, kabul, onay
r. 31b/16
r.-bérmek 8a/14, 42b/05

rıżālıḳ < Ar. kabul etme, onay
r. 33b/18

rıżvān < Ar. hoşnutluk, beğeni
r.-ı (rıżvān-ı şerāyifleri) 2a/02

rīv < Far. düzen hile
r. 27b/17

ra'iyyet < Ar. teba, raiyyet
r. ler 10b/04

ribāṭ < Ar. konak
r. ı (ribāṭ-ı melikde) 44a/16, 44b/18

rindān < Far. rintler
r.-(buḫār-ı rindān) 18b/02
r. dın (buḫār-ı rindāndın) 18b/09

risālet < Ar< elçilik
r. i (ḥażret-i risālet-i ṣallāllahu 'aleyhi vesellem) 4b/01

riyā < Ar. iki yüzlülük, riya
r. dın 4b/01

rubā'ī < Ar. rubai,
r. 12a/03

rūḥ < Ar. ruh, can
r. ı 25b/15
r. ıdın 2b/05, 24b/05

rūḥ-bahş < Ar.+Far. can bağışlayan
r.-(nesīm-i rūḥ-baḫş) 29b/15

ruḫsār < Far. yüz, yanak
r. lar 49a/04

Ruḳiyye-Ḫanige (k.a)
r. 44a/04

Rüstem (k.a)
r. 2a/09, 12b/04, 36b/03, 45a/13
r. (zamāne-i rüstem) 13b/14

rüsvā < Far. rezil, rüsva
r.-bolmaḳ 31b/04

rüsvālıḳ < Far. rezillık, rüsvalık
r. 45a/11

rūşen < Far. açık, aydınlık
r.-émek 4b/19
r.-ḳılmaḳ 5a/01

rūy < Far. yüz, üst
r. ı (sertāc-dārān-ı rūy-ı zemīn) 5a/12

rūz-efzūn < Far. her gün artan, çok, bol
r.-(davlat-ı rūz-efzūn) 22b/14

rūzgār < Far. zaman, devir
r. 4a/15, 5a/04, 31a/09, 43a/10
r. dın 20b/02
r. ı 14b/02
r. ı (rūzgār-ı sādātları) 48b/18
r. ıġa 25b/16
r. ını 19a/16

-S- -Ṣ- -Ş-

sa'ādet < Ar. ikbal, talih, baht

s. 3a/03, 3a/16, 3b/13, 11b/10, 12b/13, 13b/07, 13b/18, 15a/10, 16a/07, 16a/14, 18a/13, 18b/11, 20a/17, 23a/18, 24a/02, 24b/09, 25a/10, 26a/12, 26b/02, 26b/09, 35b/10, 35b/14, 38a/12, 40b/10, 41b/04, 41b/07, 42b/06, 42b/19, 49b/01, 49b/13, 50a/08
s.-(davlat ve sa‘ādet) 11b/17
s. (davlat-ı sa‘ādet) 39b/01
s.-kaytmaḳ 50a/15
s. din (burc-ı sa‘ādetdin) 3a/07
s. i 28b/01, 38a/06
s. i (sa‘ādet-i davlat) 11b/15
s. i (sa‘ādet-i mübeyyen) 18b/12
s. ḳa 38a/18
s. leri 23b/17
s. ninḡ 3b/15

sa‘ādet-karīn < Ar.+Far. uğurlu, hayırlı
s.-(Ṣāḥib-Ḳırān-ı sa‘ādet-karīn) 42b/14

sa‘ādet-mend < Ar.+Far. mutlu, bahtiyar
s. 2a/13, 3b/06, 3b/17, 24a/01, 44a/05
s. ninḡ (ferzend-i sa‘ādetmendninḡ) 38a/06

sā‘at < Ar. saat, zaman
s. 5a/16, 20b/17, 36b/09, 43b/01
s. da 6b/10

ṣabā < Ar. saba rüzgarı
ṣ. 12a/07, 27a/15, 30b/01, 46a/01

ṣabāḥ < Ar. günün başlangıcı, günün ilk saatleri
ṣ. 16b/17

ṣabr < Ar. sabır, tahammül
ṣ. 32b/14, 43a/11
ṣ.-ḳılmaḳ 43a/12

saç- saçmak
s.-a başlamaḳ 32b/12
s.-ar 45b/01
s.-kan (gevher saçmaḳ) 5a/02

sa‘d < Ar. kutluluk, kutlu
s. 43a/01

sadaḳ < Moğ. sadaġaḳ; torba veya kutu şeklinde ok kılıfı, okluk
s. 2b/18
s. ıġa 42b/12

sādāt < Ar. seyitler, büyükler
s. ları (rūzgār-ı sādātları) 48b/18

ṣādıḳ < Ar. sadakatli, vefalı
ṣ.-(muḥib-i ṣādıḳ) 20b/17

Saġıç Ḳudıġı (y.a)
s. nınḡ 16b/11

Saġrıç (y.a)
s. 43a/01
s. ḳa 43a/19

ṣāḥib < Ar. malik, sahip
ṣ.-(ḥażret.-i ṣāḥib) 18b/16, 34a/13
ṣ. i (ṣāḥib-i davlat) 24b/09
ṣ. i (ṣāḥib-i davlatıdın) 3a/19
ṣ. i (ṣāḥib-i davlatnınḡ) 3b/07
ṣ.-(Ḥażret-i Ṣaḥib) 43b/07

Ṣāḥib-Ḳırān (k.a)
s. 3a/02, 14a/04, 22b/04, 22b/17, 31b/11, 33a/16, 33b/17, 35b/17, 36b/06, 39a/16, 40a/08, 41b/11, 46a/05, 46b/13, 50b/08

s.-(āṣār-ı Ṣāḥib-Ḳırān) 5b/05
s.-(Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān) 3a/07, 10a/04, 10b/19, 11a/15, 11b/11, 11b/12, 11b/15, 11b/19, 12a/08, 12a/13, 12a/15, 12a/19, 12b/03, 12b/11, 12b/19, 13a/05, 13a/10, 13a/16, 13b/02, 13b/08, 13b/10, 13b/17, 14a/03, 14a/10, 14a/11, 14a/16, 14b/11, 15a/08, 15a/09, 15a/11, 15a/13, 15b/06, 16a/08, 16b/05, 16b/07, 16b/09, 16b/14, 17a/09, 17a/13, 17a/14, 17b/02, 17b/05, 17b/10, 17b/13, 17b/16, 18a/15, 18a/16, 18a/17, 18a/18, 18b/02, 18b/06, 19a/07, 19a/18, 19b/01, 19b/04, 19b/16, 19b/18, 20a/03, 20a/07, 20a/09, 20a/13, 20b/05, 21a/01, 21a/10, 21a/16, 21b/08, 21b/13, 21b/14, 21b/18, 22a/01, 22a/06, 22a/09, 22a/11, 22a/12, 22a/18, 22b/11, 22b/12, 23a/09, 23a/14, 23a/15, 23b/12, 24a/15, 24a/18, 24b/03, 25a/08, 25a/09, 25a/11, 25a/19, 25b/01, 25b/16, 26a/04, 26a/19, 26b/03, 26b/16, 27a/01, 27a/09, 27a/17, 27b/06, 27b/10, 27b/13, 28a/04, 28a/12, 28a/18, 28b/04, 28b/09, 28b/14, 29a/16, 29b/04, 30a/04, 30a/05, 30a/06, 30a/09, 30a/11, 30a/14, 30a/16, 30b/02, 30b/04, 31a/01, 31a/06, 31a/08, 31a/11, 31a/16, 31a/19, 31b/03, 31b/08, 31b/09, 31b/12, 32a/01, 32a/02, 32a/08, 32a/11, 32a/17, 32a/18, 32b/03, 32b/05, 32b/19, 33a/03, 33a/05, 33a/07, 33a/10, 33b/02, 33b/07, 33b/08, 33b/12, 34a/04, 34a/06, 34b/02, 34b/08, 34b/16, 35a/01, 35b/12, 36a/06, 36a/18, 36b/14, 37a/14, 37a/15, 37b/03, 37b/07, 37b/08, 37b/13, 37b/16, 38a/07, 38a/11, 38b/02, 38b/03, 38b/06, 38b/13, 38b/17, 39a/04, 39a/12, 39b/15, 39b/16, 40a/01, 40a/03, 40a/04, 40a/18, 40b/01, 40b/07, 40b/12, 40b/13, 41a/06, 41a/18, 41b/07, 41b/08, 42a/08, 42a/16, 42b/05, 42b/05, 42b/10, 42b/19, 43a/04, 43a/18, 43b/09, 43b/14, 43b/19, 44a/04, 44a/06, 44a/10, 44a/12, 44b/13, 45a/09, 45a/17, 45a/18, 45b/14, 45b/19, 46a/03, 46b/02, 46b/08, 46b/09, 47a/01, 47a/16, 47a/19, 47b/05, 47b/18, 48a/05, 48a/11, 48b/07, 49a/14, 49a/19, 49b/01, 49b/17, 50a/03, 50a/08, 50a/09, 50b/10
s.-(Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñ) 24b/06
s.-(sevinç-i Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’nıñ) 20a/15
s.-(Ṣāh-ı Ṣāḥib-Ḳırān) 2a/10, 47a/03
s. da (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’da) 38b/15
s. dın (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’dın) 4b/02, 12a/17, 13b/16, 14a/12, 20b/11, 32a/15, 38b/04,

45b/09, 45b/12, 49b/18
s. ġa (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa) 13a/08, 13a/11, 13a/17, 14b/15, 15b/11, 17a/04, 17b/15, 18a/05, 19a/09, 21a/09, 21b/01, 23b/18, 24b/17, 25b/15, 27b/01, 27b/02, 29a/10, 30b/10, 30b/14, 31b/06, 33b/10, 35a/13, 38b/09, 39a/08, 41a/07, 41b/03, 41b/10, 43b/11, 46a/09, 47a/01, 48a/12
s. ġa (sevinç-i Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'ġa) 20b/09
s. ġa (Şāh.-ı Ṣāḥib-Ḳırān'ġa) 24a/10
s. ı 3b/06, 3b/06, 25a/04
s. ı (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'ı) 15b/10, 34b/11, 45b/17
s. ı (Ṣāḥib-Ḳırān-ı kām-kār) 23b/04, 37a/07, 41a/11, 42b/06, 44a/17
s. ı (Ṣāḥib-Ḳırān-ı sa'ādet-ḳarīn) 42b/14
s. nı (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'nı) 16a/06, 17b/07, 17b/08, 17b/19, 20a/05
s. nıñ 42a/12, 45b/05
s. nıñ (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñ) 14a/13, 14b/15, 15a/03, 16b/03, 16b/19, 17b/03, 18b/18, 19b/10, 19b/11, 21a/04, 26b/13, 26b/15, 27a/13, 28b/01, 28b/14, 28b/18, 29a/19, 30b/06, 31b/02, 31b/17, 32b/11, 32b/16, 34b/04, 35b/04, 36a/09, 37a/12, 38a/01, 41b/16, 42a/17, 43a/08, 43a/15, 44a/04, 44b/11, 44b/17, 44b/19, 45b/10, 46b/03, 47b/09, 48a/19, 49a/06, 50b/03
s. nıñ (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñnıñ) 12b/15
ṣ. nıñ 48a/08 (Ṣaḥib-Ḳırān'nıñ)
s. nıñ (sevinç-i Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñ) 20b/08
ṣ.-(şeh-i şāh-ı Ṣaḥib-Ḳırān) 18b/14

ṣaḥīfe < Ar. sayfa
ṣ. side 12b/11

saḥrā < Ar. sahra, ova
ṣ. 14b/18, 22b/16
ṣ. sı 2b/19

saḫt < Far. sağlam, çetin
s. 47b/03

sa'īd < Ar. mutlu
s. 21a/07

saḳla- saklamak
s.-b 35a/13
s.-ġalı 37b/06
s.-ġay (dayimā saklamaḳ) 49a/02
s.-ġaybiz 39a/16
s.-ġaylar 39b/11
s.-ġuçı 3a/03
s.-maġan 40a/16
s.-maḳḳa ḳoymaḳ 36a/02
s.-r 14a/12, 34b/14, 44a/15, 44a/17
s.-r érmek 8b/02

sal- salmak, atmak, fırlatmak, koymak, göndermek, bırakmak, saldırmak
s.-ar 44a/08

s.-ayım(köz salmaḳ) 47b/14
s.-dı 31a/09, 31a/10, 32b/05
s.-dı (āvāze salmaḳ) 34b/14
s.-dı (arada salmaḳ) 8a/10
s.-dı (kılıç salmaḳ) 42b/11, 42b/13
s.-dılar 18a/02, 25b/01, 27b/17, 36a/11, 46b/16
s.-dılar (ḫaber salmaḳ) 46a/01
s.-dılar (servān salmaḳ) 47a/04
s.-dılar (uruş salmaḳ) 39b/04
s.-ġan 48b/14
s.-ıp 8b/08, 17b/06, 18b/12, 23a/10, 29b/18, 30a/18, 33a/07, 35b/01, 36b/12, 40a/14, 45b/06, 46a/14
s.-ıp (at salmaḳ) 29a/02, 39b/07
s.-ıp (av salmaḳ) 39b/18
s.-ıp (ılġar salmaḳ) 27b/02
s.-ıp (su salmaḳ) 35b/15
s.-ıp (süren salmaḳ) 38b/17
s.-ıp (tofraḳ salmaḳ) 35b/18
s.-mas (ḳulaḳ salmaḳ) 39a/10
s.-sa (köz salmaḳ) 38a/10
s.-ur 23a/04, 27a/12
***köz salmaḳ** göz atmak, gözlemek
s. 47b/14
***āvāze salmaḳ** < Far.+Türk. seslenmek
s. 34b/14
***arada salmaḳ** göndermek
s. 8a/10
***kılıç salmaḳ** saldırmak
s. 42b/11, 42b/13
***ḫaber salmaḳ** < Ar.+Türk. haber göndermek
s. 46a/01
***servān salmaḳ** < Far.+Türk. asker göndermek
s. 47a/04
***uruş salmaḳ** savaşmak
s. 39b/04
***at salmaḳ** at bıramak
s. 29a/02, 39b/07
***av salmaḳ** avlanmak
s. 39b/18
***ılġar salmaḳ** at koşturmak
s. 27b/02
***su salmaḳ** su bırakmak
s. 35b/15
***süren salmaḳ** savaş narası, çığlık atmak
s. 38b/17
***tofraḳ salmaḳ** inşaat yapmak üzere toprağı kazmak
s. 35b/18
***ḳulaḳ salmaḳ** dinlemek, itaat etmek
s. 39a/10
***köz salmaḳ** gözetlemek, bakmak
s. 38a/10
ṣalāḥ < Ar iyilik, barış
ṣ. 2b/12, 33b/14
salāmat < Ar. selamet, sağlık
s. 20b/16
s.-ḳalmaḳ 3a/10
salāmatlıḳ < Ar. selametlik, sağlıklı olma

s. 19b/14, 20a/16
ṣalavāt < Ar. namazlar, dualar
ṣ. ı (ṣalavāt-ı zākī̇yāt) 1b/14
Salberi (k.a)
s. de (Ḫ^{v}āce-i Salberi) 24a/18
saldur- saldırmak
s.-dı 49b/15
s.-up 30a/19
Sālī̇-Sarāy (y.a)
s. 22a/16, 27a/01, 29a/13
s. da 5b/15, 9a/05, 9a/15
s. dın 9a/07, 38b/06
s. ġa 30a/09, 31a/03, 31a/05, 39b/19
salṭanat < Ar. saltanat, hükümdarlık
s. 3b/01, 3b/05, 4a/01, 4b/13, 10a/07, 49a/12, 49a/14
s.-(da‘va-i salṭanat ḳılmaḳ) 10a/08
s.-(kemāl-i salṭanat) 3b/09
s.-(ra‘iyet-i salṭanat) 22b/19
s. da 4b/16
s. ı 15a/16
s. ı (salṭanat-ı penāhī̇) 4b/15
san sayı, itibar
s. 9a/14, 21b/14
s.-ḳılmaḳ 9a/14
s. sız 46a/04, 47a/03
s. suzdur 21b/12
sanç- batırmak, saplamak, geçirmek
s.-tı 6b/10
sanĝa sana (II. teklik şahıs zamirinin yönelme hali)
s. 18a/06, 38b/18, 47b/02, 47b/03, 48a/07, 49a/03, 50a/17, 50a/18, 50a/19
s. dur 49a/02
Sar-Buġa (k.a)
s. 37a/01, 45b/13, 46a/03
Sar-Buġa-Bég (k.a)
s. 36a/19, 42a/03, 49b/08
Sar-Buġa-Celāyir (k.a)
s. 35b/05, 48b/17
sarāy < Far. saray, konak
s. 45b/19
s. da 5b/15
s. dın 6a/15
Sarāy-Melik-Ḫanım (k.a)
s. 48b/07
sarı yana, doğru, yönünde
s. 4b/06, 4b/07, 6a/15, 6b/08, 7a/09, 7a/10, 7a/12, 7b/13, 7b/14, 7b/15, 7b/15, 7b/16, 7b/18, 7b/19, 8a/03, 8a/11, 8b/08, 8b/09, 8b/11, 8b/18, 8b/19, 9a/04, 9a/08, 9a/12, 9b/11, 9b/18, 10a/15, 10a/16, 10b/03, 10b/05, 10b/09, 10b/15, 10b/18, 10b/19, 11a/01, 11a/15, 11b/06, 11b/06, 12a/09, 12b/06, 12b/08, 12b/13, 12b/15, 13a/05, 13a/16, 13b/08, 13b/11, 13b/16, 13b/18, 14a/16, 14b/12, 14b/18, 15a/08, 15a/11, 15a/15, 15b/04, 16a/01, 16b/16, 17b/06, 18a/18, 18b/01, 18b/02, 18b/06, 18b/16, 18b/17, 19a/05, 19a/06, 19a/07, 19a/11, 19a/13, 19a/16, 19b/04,

19b/06, 19b/09, 19b/10, 19b/12, 19b/15, 19b/19, 20b/04, 20b/06, 20b/13, 21b/09, 21b/10, 21b/16, 21b/18, 22a/10, 22a/12, 22a/13, 22a/14, 22a/16, 22a/16, 22a/16, 22a/17, 22a/19, 22b/03, 22b/07, 22b/18, 23a/19, 23a/19, 23b/01, 24a/02, 24a/05, 24a/18, 24b/02, 24b/07, 25a/11, 25a/14, 25b/02, 25b/04, 26a/06, 26a/13, 26a/16, 26b/19, 27a/17, 27b/03, 27b/06, 28a/08, 28a/14, 28a/15, 29a/01, 29a/13, 29a/15, 29a/16, 29a/18, 29b/01, 30a/04, 30a/16, 30b/02, 31b/03, 31b/03, 31b/04, 31b/19, 32a/12, 32a/17, 32a/18, 32b/13, 33a/19, 33b/08, 33b/09, 34a/06, 34b/04, 34b/07, 34b/10, 34b/13, 34b/18, 35a/11, 35a/14, 35a/15, 35a/18, 35b/17, 36a/01, 36b/14, 37a/05, 37a/09, 37a/14, 37a/15, 37a/15, 37b/03, 37b/08, 37b/08, 38a/10, 38a/19, 38b/03, 38b/06, 38b/10, 38b/17, 39a/05, 39a/09, 39a/11, 39a/18, 39b/17, 40a/11, 40a/14, 40b/07, 40b/11, 41a/06, 41a/12, 41b/08, 41b/09, 42a/09, 42a/10, 42b/04, 42b/06, 42b/07, 42b/08, 42b/10, 42b/16, 42b/16, 43a/01, 43a/14, 43b/04, 43b/07, 43b/09, 44a/06, 44a/10, 44b/02, 44b/06, 44b/16, 45a/05, 45b/04, 45b/10, 45b/11, 45b/13, 45b/19, 46a/03, 47a/14, 47b/10, 47b/14, 48a/02, 49b/02, 49b/13, 50a/17

s. dın 7b/04, 19b/18, 28a/07, 28a/11, 31b/16, 33b/03, 34b/13, 36b/09, 37a/06, 41b/12, 45a/02, 46b/10, 46b/17, 50b/04

Sarıḳ (k.a)

s. 22b/09

s. Ḳulançı 17b/13

ṣarṣar < Ar. şiddetli ve soğuk esen rüzgar

ṣ. ı (ṣarṣar-ı ḳahrımızdın) 50b/12

sat- satmak

s.-arlar 8b/06

Satılmış (k.a)

s. 7a/11, 7b/10, 10a/12, 10a/17, 10a/19

sāverī < Moğ. hizmet, selamlarda sunulan hediye

s. 50b/05

savuḳ soğuk

s.-bolmaḳ 6a/02, 6a/02

sa'y < Ar. gayret, çaba

s. 29b/05

s.-ḳılmaḳ 28b/10, 38a/13, 45b/16, 46a/15

ṣayd < Ar. av hayvanı; av

ṣ. ı (ṣayd-ı davlat-ı şikār) 35a/12

ṣayḳıl < Ar. cila, bileme

ṣ. ı 23a/11, 46b/08

ṣ. ıdın 43a/08

ṣ. ıdın (tevfīḳ-i ṣayḳılıdın) 24b/11

sayla- hürmet etmek

s.-dı 39b/17

s.-ġıl 18a/07

Sayrām (y.a)

s. 45b/10, 45b/11

sāz < Far. saz, telli müzik aleti
s. 26b/10

ṣe‘b < Ar. güç, zor
ṣ.-(vāḳı‘ā-i ṣe‘b) 32b/12

ṣebāt < Ar. yerinde durma, sabit olma
ṣ. 3b/11

sebeb < Ar. sebep, delil
s.-bolmaḳ 32a/13
s.-érmek 32b/01
s.-ḳılmaḳ 11a/03
s. din 16a/13, 43a/12
s. idin 12a/02, 12a/06

sebḳ < Ar. öne geçmiş, önceki
s.-éltmek 2a/08

sebz < Far. yeşil
s. din (Şahr-ı Sebz’din) 44a/08

sebze < Far. yeşillik, çimenlik
s.-(gül-i sebze) 30a/18

Sebzvār (y.a)
s. 15b/04
s.-(ser-bedel-i Sebzvār) 6b/01

secde < Ar. secde
s.-ḳılmaḳ 46b/11

seced < Far. aşırı soğuk
s.-bolmaḳ 31b/16

ṣedā < ses
s.-(ġarīv-i sedā) 41b/15

sefer < Ar. yolculuk
s. 6b/03

seḫā <cömertlik, bağışlama
***cūd ū sehā érmek**< Ar.+Türk. cömert ve bağışlayan olmak
s. 6a/09

seḥāb < Ar. bulut
s. 45a/19

seḫāvet< Ar. cömertlik
s.-(bulut-ı seḫāvet) 45b/01
s. de 2a/09

seher < Ar. tan, seher
s.-érmek 34a/12, 40a/14, 41a/13
s. de 43a/19

sehm < Ar. ok
s. i 17a/17

sehv < Ar. hata, yanlış
s. 2b/08

sehvī < Ar. yanlışlık
s. 2b/07

Sekriyān (u)
s. 19b/03

ṣelāḥ < Ar. iyilik, barış
s. 46a/12, 46b/01

selāṭīn < Ar. sultanlar
s. lar 24b/17
s. larġa 3b/09, 30b/09

ṣelābet < Ar. heybet, güç
ṣ. ini 45b/05

Semerḳand (y.a)
s. 9b/11, 13b/16, 13b/18, 18b/17, 26a/06, 26a/16, 29a/18, 29b/09, 30a/16, 30b/02, 31b/03, 31b/03, 32a/18, 32b/03, 42b/04, 42b/06, 42b/07, 42b/08, 49b/13
s.-(Ḫan-ı Semerḳand) 15b/19
s. a 16a/02
s. da 9a/19, 9b/01, 45b/18, 46b/12
s. dın 9a/03, 9a/17, 30a/05, 44a/10,
46b/15

s. ge 10a/10, 32a/18, 43a/18
s. ġa 29b/10
s. ḳa 31b/01, 42b/08, 49a/19
s. nı 49b/06
s. nıñ 29b/10, 43a/14

Semerkandī Semerkantlı
s.-(Mevlānā-zāde-i Semerḳandī) 29b/10

semirt- besleyip
s.-tiler 40a/02

sen sen (II.teklik şahıs zamiri)
s. iñ 31a/16, 31a/18, 32a/10, 33b/15, 37b/14, 43b/08

şenā < Ar. övgü, şükür
ş. 1b/02, 1b/04, 48a/06, 49a/01

sence'l-'ālem < Ar. dünyanın değeri
s. 39b/05

sencer < Ar. sağlamlık, sağlam olmak
s. 18a/01

sencerī (k.a)
s. (Mübārek-Şāh Sencerī) 18a/12
s. ni (Mübārek-Şāh Sencerī'ni) 41a/01
→ (Mübārek-Şāh Sencerī)

Sencerī (u)
s. lerġa 34b/04

senñe sana (II. teklik şahıs zamirinin yönelme hali)
s. 8b/13, 8b/19, 43b/17

serā < Far. saray
s. sı 23a/18

Seraḫs (y.a)
s. ḳa 40b/14

Ser-bedel (u)
s. 6b/11
s. i (ser-bedel-i Sebzvār) 6b/01
s. leriñ 6b/05, 6b/13
s. niñ 6b/08

ser-encām < Far. son
s. 26b/05

ser-firāz < Far. şerefli, alnıaçık
s.-érmek 5a/06

ser-geşte < Far. şaşkın, avare, derbeder
s.-bolmaḳ 9b/17

serīr < Ar. taht
s. i (serīr-i ḫūrşīd) 30a/17

ser-sebz < Far. neşeli, mutlu
s.-bolmaḳ 3a/13

sertāc-dārān < Far. taç sahibi, padişah
s. ı (sertāc-dārān-ı rūy-ı zemīn) 5a/12

servān < Far. yüzbaşı
***servān salmaḳ** < Far..+Türk. asker göndermek
s. 47a/04

server < Far. lider, önder
s.-bolmaḳ 3b/09
s. 7a/05

serverān < Far. liderler, önderler
s. 13b/13

ṣevāb < Ar. sevap
ṣ. 14a/05, 14b/14, 31b/13, 43a/08
ṣ.-(meyve-i sevāb) 18a/05

sevin- sevinmek
s.-üp 20a/11

sevinç sevinç
s. 19b/13
s. i (sevinç-i Ḥażret.-i Ṣāḥib-

Ḳırān'nıŋ̂) 20a/15
Seyfü'd-dīn (k.a)
s. 30b/11, 33a/06, 39a/10
Seyfü'd-dīn-Bég (k.a)
s. 16b/19, 20a/09, 24a/04, 26a/06, 27b/14, 35b/06, 36b/07, 38a/09, 42a/03, 49b/06
s. ni 27a/01, 36a/19
Seyḥūn Suyı (y.a)
s. dın 45a/09
seyl < Ar. sel, su baskını
s. 13a/19, 23b/12, 32b/13, 34a/13
s.-kirmek 46b/10
seyl-āb < Ar.+Far. sel suyu, sel
s. 45a/14
s.-yibermek 50b/01
seylāt < ?
s. 49b/05
ṣeyyād < Ar. avcı
ṣ. nıŋ̂ 15a/01
seyyāre < Ar. güneşin etrafında dolanan gezegen
s. 21b/06
Seyyid-Berke (k.a)
s.-(meşel-i seyyid-berke) 48b/18
sékkiz sekiz
s. 10b/10, 18b/18, 19a/03, 19b/09
s. inci 3a/18, 3a/19
sékkiziyān (y.a)
s. dın 19a/19
sén sen (II.teklik şahıs zamiri)
s. 3b/04, 3b/04, 3b/04, 3b/04, 6b/12, 9b/14, 16b/02, 16b/14, 32a/09, 33a/14, 33b/13, 33b/16, 35a/04, 43b/13, 48a/11, 50b/01
s. din 43b/13, 47b/02, 47b/04, 50a/18
s. i 43b/14, 43b/15, 43b/16, 43b/18, 47b/17, 49a/02, 50a/18
s. iŋ̂ 33b/14
séŋ̂ge sana (II. teklik şahıs zamirinin yönelme hali)
s. 14a/09, 25a/03
séŋ̂gli sevgili
s. m 33a/01
s. si 17b/03, 35b/04, 35b/05
sév- sevmek
s.-er 2b/18
s.-er érmek 2b/18
sévin- sevinmek
s.-diler 16b/12
s.-üp 24b/07, 25a/07, 30a/07, 30a/09, 43b/19
→ sévün-
Sévinç-Ḳutluḳ-Aġa (k.a)
s. 48b/09
sévün- sevinmek
s.-üp 49b/03
→ sevin-
sıçḳan sıçan
s. 3a/05, 10b/08
Ṣıddıḳ-Barlas (k.a)
ṣ. 19b/15
Ṣıddıḳ-Sevinç (k.a)
ṣ. 20a/15
ṣıdḳ < Ar. doğruluk, doğru olma
ṣ. 2b/18, 22b/13
ṣıfāt < Ar. sıfatlar, nitelikler

ṣ. ı (ṣıfāt-ı ẕātı) 4b/17
ṣ. ıda 1b/08
ṣ. ıda (beyān-ı ṣıfātıda) 1b/03
ṣ. ıdın 5b/04
ṣ. ını 5a/08

ṣıfat < Ar. sıfat, nitelik
ṣ. 5a/06

sıġın- sığınmak
s.-ıp 21b/09, 41a/12

ṣıḥḥat < Ar. sıhhat, sağlık
ṣ. 19b/13, 20a/16
ṣ.-tapmaḳ 26a/12

sın- kırmak
s.-dı 42b/19

sına- denemek
s.-b 16a/15

sındur- kırmak
s.-dı 5b/02, 36a/06

sīm < Far. gümüş
s.-ḳılmaḳ 30b/01

Sīstān (y.a)
s. 19a/07, 19a/13, 19a/17

ṣille < Ar. ṣile; ihsan, hediye
ṣ. i (ṣille-i raḥmnı) 14a/06

sinān < Ar. mızrak
s. 29a/04

sinĝili sevgili
s. ninĝ 30b/17
s. sininĝ 30b/17

sipāh < Far. ordu, asker, süvari
s. 14b/07, 21b/05, 25a/17, 42a/06
s.-(gird-i sipāh) 25a/15
s. ı 7a/17, 12a/10, 19b/03
s. ı (sipāh-ı delīr) 47a/06
s. ı (sipāh-ı nuṣret-penāh) 42b/15
s. ını 21b/07
→ sipeh

sipāhī < Far. atlı, sipahi
s. 8a/02

sipās < Far. teşekkür, şükretme
s. 1b/01
s. ıdın. 25a/10

sipeh < Far. ordu, asker, süvari
s. 42a/15
s.-bolmaḳ 45b/08
s. ġa 28a/18
→ sipāh

sipeh-dār < Far. ordu komutanı
s. 45b/08

sipehr < Far. talih, gök
s. 23b/03
s. i (sipehr-i ṣalṭanatda) 18b/04
s. i (sipehr-i ufuḳdın) 21b/06
s. i (sipehr-i ziştḳa) 29a/06
s. ninĝ 3a/10

sīret < Ar. huy, tabiat

sirişte < Far. karışmış, yoğrulmuş
s. sini 14b/01

sitemgār < Fareziyet, edici, zalim
s. ġa (çarḫ-ı sitemgārġa) 34a/19

siyāh < Ar. siyah, kara
s.-bolmaḳ 47a/06

siyāset < Ar. siyaset; ceza
s. ḳılmaḳ 30b/05
s.-(ḳahr ū siyāset ḳılmaḳ) 4a/17
s.-ḳıldurmaḳ 29b/08
s. i 8a/19, 44a/13

siz siz (II. çokluk şahıs zamiri)
s. 11b/06, 46b/05

s. din 41a/05, 46b/05
s. ge 44b/18
s. ler 20a/08, 25a/04, 28b/07, 35b/13, 40a/13
s. lerni 29a/19, 29b/01
s. lerniŋ 46b/05
ṣoḥbet < Ar. sohbet, konuşma
ṣ. de 5b/10, 14b/16
ṣ. din 14b/16
ṣoḥbetī < Ar. sohbet arkadaşı
ṣ. 26b/10
sol sol
s. 25a/11, 25a/12, 25a/13, 25b/03, 27b/13, 28a/07, 44b/07
soŋg son
s. 2a/19, 3b/01, 4b/13, 5b/12, 6a/06, 6a/07, 6a/17, 6b/14, 7a/19, 7b/04, 8a/03, 8a/18, 8b/16, 9a/17, 9b/10, 11b/18, 12a/10, 12a/18, 12b/09, 13a/04, 13b/01, 18a/11, 18a/16, 18b/10, 19b/10, 20a/13, 20a/14, 21b/14, 22a/08, 22a/09, 23a/08, 23b/10, 24b/02, 25a/10, 27a/19, 29a/16, 29b/08, 31a/04, 31a/09, 31b/15, 33b/05, 34b/05, 34b/10, 35a/14, 35a/15, 38b/05, 38b/12, 39a/11, 39b/10, 40b/09, 41a/14, 42b/01, 43a/03, 46a/12, 46b/03, 48b/15, 49a/17, 49b/13
sor- sormak
s.-dı 20a/08, 25a/04
s.-dı (ẖaber sormaḳ) 20b/15
s.-dılar (ẖaber sormaḳ) 43a/06
s.-dılar (yaẖşı sormaḳ) 11b/18
s.-ġay 37b/09
s.-saŋgız 18a/04
s.-up 37b/09
Soruġadu-Ḫan (k.a)
s. 6a/08
soyun- soyunmak
s.-up 6b/13
sök- sökmek
s.-üp 28b/04, 28b/06
söz söz
s. 4a/05, 15b/09, 21a/12, 21b/01, 25a/04, 27a/13, 31b/05, 33b/17, 34a/11, 37b/01, 38b/19, 46b/18, 50b/01
s.-émek 47b/08
s. de 4b/01, 4b/04
s. din 11a/14, 11b/09, 16b/03, 33b/05, 35a/12
s. i 5b/06, 8b/15, 11a/12, 11b/14, 13b/09, 16a/09, 22a/04, 31a/08, 34a/05, 42b/05, 47b/08
s. idin 13b/14, 14a/04, 28b/10
s. ige 39a/10, 40b/19, 47b/09
s. in 9b/05, 46b/07, 46b/16
s. ini 8a/13, 8a/19, 8b/14, 9b/04, 20b/06, 33a/15, 39b/11, 46a/02, 47b/05
s. ler 4a/17, 33a/10
s. leri 2b/10, 5a/03, 31b/05, 40b/17, 41b/19
s. lerni 4b/18, 7a/06, 21a/11, 46b/09
s. ni 11b/10, 15b/10, 18a/08, 25a/07, 28b/08, 31b/01, 31b/12, 31b/13, 34a/10, 36b/09,

40a/08, 46a/02, 48a/01, ol
s. nüñg 3b/05
s. ü 6b/07
s. üñg 22b/05
s. üñgdin 31a/17
sözle- söylemek
s.-b 33a/11
sözleş- konuşmak
s. ip 21a/11
su su
s. 18a/10, 18b/15, 33b/05, 39a/19, 40a/09, 43a/14
s.-bolmaḳ 27b/19
s.-kirmek 35b/16
s.-ḳoymaḳ 8a/04
s.-salmaḳ 35b/15
s. da 8b/06
s. dın 7a/14, 7a/15, 15a/05, 18b/02, 18b/07, 18b/10, 18b/13, 18b/15, 21a/06, 21b/16, 22a/06, 22a/08, 22a/16, 23a/19, 23b/02, 27a/16, 27b/08, 29a/09, 29a/10, 30a/10, 39b/01, 39b/14, 46b/11
s. ġa 18b/10, 35b/01, 35b/09, 40a/13
s. ġa kirmek 35b/16
s. lardın 46b/13
s. nı 27a/06
s. nuñg 23a/19, 40a/10
s. yı 34a/17
s. yıdın 7a/09, 7a/15, 9b/15, 10a\19, 10b/14, 11a/01, 11a/15, 15b/02, 26a/09, 26a/14, 27b/04, 29b/06, 30a/12, 34b/10, 40a/03, 40b/10, 41a/13, 43b/03, 44b/03, 45a/09
s. yıġaça 26a/05
s. yını 25b/06
s. yınıñg 27b/09
s. ynı+(suynı) 21a/14
ṣubḥ < Ar. sabah
ṣ. 8b/15, 43b/01
ṣ.-bolmaḳ 18b/07, 20a/06
ṣ.-érmek 21a/09, 36b/11
ṣ. ġaça 47b/10
ṣ. ı 13b/15
subḥān < Ar. Allah'ın isimlerinden, beşeri nitelik ve özelliklerden uzak olan
s.-(ḥażret-i subḥān) 3b/02
s. (yād-ı sübḥān) 2a/07
s. ehu 4b/05
s. ehu (Ḥaḳḳ-ı subḥānehu) 3b/17
subḥānehu < Ar. Allah'ın beşeri nitelik ve özelliklerden uzak olduğunu belirtir.
s. 3b/19
s.- 26a/11, 26b/03
s.-(Ḥażret-i Ḥaḳḳ-ı subḥānehu) 41a/07
Sulduz-Bég (k.a)
s. 10a/01
ṣuleḥā < Ar. salihler, iyiler
ṣ. 2b/16
ṣulḥ < Ar. barış, sulh
ṣ. 22a/14, 33b/10, 46a/02, 46a/02, 46b/08, 46b/16
ṣ.-ḳılmaḳ 33a/18, 46b/07
ṣ. ḳa 33b/19

ṣ. nuñg 22a/15
sulṭān < Ar. sultan
ṣ. a 4b/13, 5a/15
ṣ. ıġa 1b/09, 24b/16
Sulṭān-Baḫt-Bégim (k.a)
ṣ. 32b/16
Sulṭān-Ebū Sa'īd-ḫan (k.a)
ṣ. 6a/16
Sulṭān Ṣāḥib-Ḳırān-Muḥammed-Ḫᵛāce (k.a)
ṣ.-(be-dergāh-ı Sulṭān Ṣāḥib-Ḳırān-Muḥamed-Ḫᵛāce) 50a/14
Ṣun Deresi (y.a)
ṣ. de 20b/10
ṣ. din 21a/01
surāhī < Ar. sürahi, şişe
ṣ. 10a/01
ṣūret < Ar. şekil, yüz
ṣ. 4b/16, 5a/05, 25a/07
ṣ. i 4b/19
ṣ. i (ṣūret-i ḥāllerige) 25b/17
ṣ. i (ṣūret-i raḥmet) 5a/10
ṣ. i (ṣūret-i vāḳı'anı) 47b/19
ṣ. ide 3a/09, 17b/01
ṣ. ini 23a/05
Surūş Mevżi' (y.a)
ṣ. ide 14a/19
sūvār < Far. ata binen
ṣ. 45b/03
Su Yaḳası (y.a)
ṣ. da 22a/08, 27b/07, 29b/07, 40a/06, 46b/12
ṣ. dın 45b/07
ṣ. ġa 19a/03
ṣ. ġaça 39b/12
Suyurġatmış-Oġlan (k.a)
ṣ. 35b/03
Sūzengerān Mevżi' (y.a)
ṣ. ide 44a/15
sutūh < Far. bezme, gamlanma
ṣ. (yamġur-ı sutūh) 27b/18
Suyurġatmış-Oġlan (k.a)
ṣ. 36b/01
Süleymān (k.a)
ṣ. 26a/13
Süleymān-Barlas (k.a)
ṣ. 21a/03, 24a/03
Süleymān-Bég (k.a)
ṣ. 32a/19
ṣ. i (Süleymān-Bég-i Yesurī) 41b/01
sünbül < Far. sünbül çiçeği
ṣ. 32b/10
süngü tüfeğin namlusuna takılan büyük bıçak, süngü
ṣ. 11a/10, 14b/05, 27a/16
ṣ. nüñg 23a/04
ṣ. sidin 14a/17
sünnet < Ar. Hz. Muhammet'in Müslümanlarca uygulanması gereken sözleriyle örnek iş ve davranışlarının tamamı
ṣ. i 16a/10
sünnetullah < Ar. hidayet yolu
ṣ. 16a/14
sür- sürmek, uzaklaştırmak
ṣ.-diler 39b/08
ṣ.-üp 18b/07, 28a/10, 41b/17, 50a/05

s.-üp (yaḫşı sürmek) 8b/12, 39b/16

süren < moğ. savaş narası, çığlık
s.-salmaḳ 38b/17

sürt- sürtmek
s.-tiler 20a/12

sürūrlıḳ < Ar.+Türk. sevinçli olma, mutluluk
s. 30b/18

süstraḳ < Far.+Türk. gevşek
s.-érmek 32a/07

süt süt
s. i 4a/01

sütūn < Far. sütun
s. sız 1b/09

süvār < Far. binici, ata binmiş
s.-bolmaḳ 35a/12

-Ş-

şa'bān < Ar. Arap aylarının sekizincisi
ş. 3a/04

şād < Far. mutlu
ş. 49a/03
ş.-bolmaḳ 2a/18, 28a/17, 49a/12

şādlıḳ < Far.+Türk. mutluluk
ş. 25a/06

şādkām < Far. mutlu, bahtiyar
ş. 12b/15

şādmān < Far. sevinçli, mutlu
ş.-bolmaḳ 50b/04
ş.-érmek 2a/10
ş.-(ḥişār-ı şādmān) 12b/06

şādmānlıḳ < Far.+Türk. sevinçli olma, mutluluk
ş. 12a/05, 20a/17
ş. lar 23b/15

Şā-Fīrūz (k.a)
ş. a 21b/06

şāh < Far. şah, padişah, sultan
ş. 7a/05, 17a/16, 23b/17, 24a/06, 24a/10
ş.-atamaḳ 4a/05, 4a/06
ş.-(bāġ-ı şāh) 24a/06
ş.-bolmaḳ 4a/05
ş.-(tīġ-ı şāh) 34a/16
ş.-ı (şāh-ı dād-güster) 5b/03
ş. ı (şāh-ı cihān-dār) 2a/12
ş. ı (şāh-ı dīn-dār) 49a/02
ş. ı (şāh-ı düşman) 33a/08
ş. ı (Şāh-ı Ṣāḥib-Ḳırān) 2a/10, 47a/03
ş. ı (Şeh-i Şāh-ı Ṣaḥib-Ḳırān) 18b/14
ş. lar 22a/12
ş. lardın 2a/08
ş. ları 7a/12, 10a/08, 22a/14
ş. larnıñ 19b/02

şāhlıḳ < Far.+Türk. şahlık, padişahlık, sultanlık
ş. 49a/06
ş. ḳa 48b/19

şāḫ < Far. dal
ş.ı ḥaẓā 18a/05

Şāh-Bahāü'd-dīn (k.a)
ş. 12b/08

Şāh-Cānıkurbān (k.a)
ş. ı 17b/16

şāhī < Far. şahlık
ş. 41a/07

Şah-Kāmrān (k.a)
ş. 28a/18
Şāh-Maḥammed (k.a)
ş. 33b/08
ş.i (Şāh-Muḥammed-i Bedaḫşān-ı Şāmī) 48b/17
Şāh-Nāme < Far.Şehname
ş. de 45b/15
şahr < Far. şehir
ş. 8a/03, 8a/10, 8a/13, 26a/17, 29b/11, 35b/16, 36a/16, 36b/05, 37a/06, 37a/19, 39b/04, 42b/17, 48b/13, 49b/14
ş dağı 26a/17
ş. dın 7b/05, 36b/12, 39a/14, 39a/15, 39b/11, 42b/09, 47a/13, 47a/16, 47a/19, 50b/06
ş. dın. çıḳmaḳ 6b/02, 8a/12
ş. ġa 7b/03, 36b/06, 39b/04, 39b/09, 42b/14, 42b/19, 47b/12, 48b/13, 49b/16
ş. ġa kirmek 8a/06
ş. ġaça kavlamaḳ 8a/06
ş. ı (Şahr-ı Sebz'din) 44a/08
ş. ıda 7b/04
ş. ımızını 39a/16
ş. ını 29b/09
ş. larnıñ 49b/17
ş. nı 39b/03, 39b/11, 47a/18
ş. nıñ 8a/06, 8a/08, 29b/12, 29b/13, 29b/19, 30b/03, 47a/02
şahr dervāzesi < Far. şehir kapısı, şehrin girişi
ş. ġa 36a/18
şahrıyār < Far. hükümdar
ş. 17b/10, 18b/10, 37b/11, 49a/03, 50a/13
ş. ı (şahrıyār-ı kerīm) 17b/10
şahrıyārlıḳ < Far.+Türk. hükümdarlık
ş. 4a/03, 41a/07
ş. ḳa 16a/16
şāh-zāde < Far. şehzade
ş. 25b/08
ş. i (şāh-zāde-i 'ālī miḳdār) 47a/11
ş. i (şāh-zāde-i ercümend-i Cihāngīr-Mirzā) 44a/04
ş. lerniñ 6b/15
Şāh-zāde-'Ömer-Şeyḫ (k.a)
ş. 47a/08
Şām < Far. akşam
ş. ġa (namāz-ı şāmġa) 34a/08, 43a/19
ş. ġaça (namāz-ı şāmġaça) 8a/08
ş. ıġa 28b/02
şāmil < Ar. kapsayan, şamil
ş.-bolmaḳ 25b/16
şān < Ar. değer, şan, merteb
ş. bolmaḳ 44b/16
ş. ıda 27a/13
ş. ıda turmaḳ
şarḳ < Ar. doğu, şark
ş. 7a/18
şarṭ < Ar. şart, ahit
ş. 8a/11, 33b/16, 40b/15
ş.-ḳılmaḳ 19a/14
şast < Far. halka
ş. ıdın 23a/12
Şāş (y.a)

ş. (çāç ū şāş) 45b/16
şātō < Fr. şato
ş. 35b/19
ş. lar 36a/04, 36a/02
şāyed < Far. belki, şayet
ş. 33a/18
şāyeste < Far.layık, yaraşır
ş.-körmek 48b/19
şe‘bede < Ar. el çabukluğu, hokkabazlık
ş. din 31a/09
şebīhūn
ş. 35b/11, 39a/01, 39a/13, 39a/14, 44b/03
ş.-urmaḳ 38b/09
şecā‘at < cesurluk, yiğitlik, cesaret
ş. 11a/06, 23a/11, 37a/14, 47a/08
ş. da 2a/09
ş. dın (rāy-ı şecā‘atdın) 11a/09
şefeḳ < Ar. şafak
ş. 8a/01
şefīḳ < Ar. şefkatli
ş. 6a/10
şefḳat < Ar. şefkat
ş. 1b/11, 4a/16, 38a/13, 47b/02
ş.-étmek 16a/06
ş.-körmek 15b/13
ş. ini 15b/12
ş. inĝizni 41a/05
şeh < Far. şah
ş. 4a/11
ş. ġa 23b/11
ş. i (Şeh-i Şāh-I Ṣaḥib-Ḳırān) 18b/14
ş. i (şeh-i şīr-merd) 49a/10
şehenşāh < Far. şehinşah
ş. 4a/11
ş.-ı (şehenşāh-ı dīn-dār) 2a/11
ş. dın 33a/09, 47a/03
ş. ı (bedevr-i şehenşāh-ı nīkū-sirişt) 2a/05
ş. ı (şehenşāh-ı dīn) 5a/12
ş. ı (şehenşāh-ı dīn-perver) 2a/06
→ şehenşah
şehenşah < Far. şehinşah
ş. 22a/03, 36b/04
→ şehenşāh
şehīd < Ar. şehit
ş. bolmaḳ 9a/12
ş.-bolmaḳ 15b/03
ş.-ḳılmaḳ 9a/12, 9b/10
Şehīd-‘İṣmet-Penāh-Olcāy-Terken (k.a)
ş. ni 18b/03
şeḳāvet < Ar. taş yüreklilik
ş. 18a/08
şekl < Ar. şekil
ş. i (şekl-i iş) 24b/18
şem‘ < Ar. mum, ışık
ş. 11a/10
ş. i 45a/19
ş. idin 9b/08
ş. ini 11a/10
şemme < Ar. biraz
ş. yétmek 5a/07
Şemse’d-dīn-Bég (k.a)
ş. 28a/11, 28a/16, 29a/01, 45b/13
Şengüm (k.a) Hamid Beg’in kardeşi.
ş. 22b/09

ş. noyan 28a/06

şer‘ < Ar. din, şeriat, yol
ş. 5b/09, 48a/10, 48a/18
ş.-i (şer‘-i muṭṭahar) 3a/06
ş. idin 50a/07

şerāyi‘ < Ar. dinler, şeriatler
ş. 2a/02

şerāyīf < Ar. şerefliler
ş. leri (rıżvān-ı şerāyifleri) 2a/02

şerbet < Ar. şerbet, şurup
ş. 26a/18
ş. i 22a/15

şeref < Ar. büyüklük, şeref
ş. 3b/11
ş.-(bedāyi‘-i āṣār-ı şerif) 5a/04

şeref burcı < Ar.+Far. on iki burçtan biri
ş. dın 30a/17

şerḥ < Ar. açıklama
ş.-ḳılmaḳ 44b/13
ş. i 27a/10, 38a/08

şerī‘at < Ar. şeriat, din
ş. 6a/13

şerīf < Ar. şerefli ,asil
ş. de (devrān-ı şerīfde) 2a/04
ş. i (zāt-ı şerīfi) 3a/10

şermende < Far. utangaç, mahçup
ş.-érmek 39b/16

şevket < Ar. görkem, büyüklük, şevket
ş. 3b/15, 16a/08, 20b/09, 23b/17, 30b/02, 39a/02, 45b/06
ş. i 35a/07
ş. leri 37b/03

şeybe < Far. şibe; ok atma, ok atışı
ş. 21b/03

şeyḫ < Ar. şeyh, dervişlerin başı
ş. 8a/10

Şeyḫ-Alī-Bahadır (k.a)
ş. 41a/17, 42a/04, 49b/10
ş. nı 49b/12

Şeyḫ-‘Alī-Bahadır (k.a)
ş.- 41b/11

Şeyḫ-Alī-Curcurī (k.a)
ş. 15a/11

Şeyḫ-Ḥasan (k.a)
ş. 6b/11
ş. nıñ 6b/10

Şeyḫ-Ḥasan-Cüveyni (k.a)
ş. 6b/01

Şeyḫ-Muḥammed (k.a)
ş. 24a/19, 44b/12
ş. bayan-sulduz 48b/16

Şeyḫ-Muḥammed-Buyan-Sulduz-Olcaytu (k.a)
ş. 44a/09

Şeyḫ-Seyfü’d-dīn-Baḫerzī (k.a)
ş. 9b/08, 39b/05

şeyḫu’l-‘ālem < Ar. hükümdar
ş. 9b/08

şi‘ār < Ar. alamet, işaret
ş. 21a/14, 47a/13, 49a/02

Şibrtü (y.a)
ş. 19b/09, 29a/14
ş. dın 30a/09

şifā-hāne < Ar.+Far. hastahane
ş. sidin 26a/11

şikār < Far. av
ş. 4a/15
ş.-ḳılmaḳ 42a/09
ş.-(ṣayd-ı davlat-ı şikār) 35a/12

ş.-(şīr-i şikār) 13a/15
ş. ı 37b/05

şikāyet < Ar. şikayet, sızlanma
ş. 22b/02
ş.-ḳılmaḳ 7a/02, 12b/01

şimāl < Ar. kuzey
ş. 46a/01

şi'r < Ar. şiir
ş. 4a/18, 5a/05, 5a/10, 6a/08, 8a/08, 11a/07, 11a/19, 28b/15, 48a/19, 49a/08, 50a/12

şīr < Far. arslan
ş. 14b/10, 17a/03, 17a/04, 19a/12, 22a/04, 23b/13, 28a/14, 35a/05, 42b/16
ş.-(nerre şīr) 47a/06
ş. i (şīr-i Behrām) 20a/13

Şīrāvūl (k.a)
ş. 28a/07, 29b/02
ş.nı 43b/04

Şīr-Behrām (k.a)
ş. 20b/05, 22b/01, 22b/07, 24b/01, 27b/12, 28a/09, 31b/19, 32a/01, 32a/04, 33b/07
ş. dın 22b/02
ş. ġa 32a/08
ş. nı 20b/04, 32a/07, 33a/06, 34a/04

Şīr-Behrām-Celāyir (k.a)
ş. 31b/10

şīrī < Far. cesaret
ş. 37b/04, 42a/09

Şīrīn-Bég (k.a) Timur'un küçük kızkardeşi.
ş. ġa 35b/05
ş. Aġa 38a/19

şirket < Far. ortaklık
ş. de 35b/10

şīr-merd < Far. cesur, yürekli, korkusuz
ş.-(şeh-i şīr-merd) 49a/10

şiş ucu sivri çubuk, şiş
ş. 47a/10
ş. ni 47a/10

Şuburġan (y.a)
ş. 6b/17
ş. da 10a/07
ş. dın 47a/01
ş. ġa 50a/06

şunḳar < Moğ. akdoğan, şahin
ş.-ḳılmaḳ 6a/08

şumār < Far. hesap, sayı
ş. 49a/02

Şūr-āb Ḳudugı (y.a)
ş. da 34b/12

şükr < Ar. şükür
ş. 1b/09, 25a/10
ş.-ḳılmaḳ 38b/19

şükrane < Ar.+Far. şükran, minnettarlık
ş. 19a/15

-T- -Ṭ-

tā < Far. - e kadar; nihayet, sonuçta
t. 2a/12, 2a/12, 2a/16, 3a/09, 3a/12, 16b/11, 19a/15, 19b/13, 21a/15, 23a/01, 24b/11, 31a/11, 32a/12, 38a/14, 43a/10

ṭā'ad < Ar. ṭā'at; itaat

ṭ. dın 18a/04
→ ṭā‘at
ta‘ālā < Ar. Tanrın’nın adından sonra söylenen saygı sözü
t. 3b/17, 3b/19, 23b/10, 26b/03, 35a/01, 45b/05
t.-(fīrūzī-i Ḫüdā-i ta‘ālā) 25a/03
t. dın 4b/05, 41b/16
t. ġa 42a/08
t. ġa (ḥażret-i Ḥaḳḳ ta‘ālāġa) 46b/11
t. nıñ 35a/03
ta‘alluḳ < Ar. bağlı olma, asılı olma; ilişik
t. 6a/11, 9b/17, 10a/11, 15b/08, 16b/08, 22a/10, 29a/14, 30b/10, 32a/16, 50a/09
t.-bolmaḳ 26b/04
t.-érmek 10a/05, 26b/13, 43b/11
ta‘allül < Ar. kaçınma
t.i 29b/05
ta‘arruż < saldırma
t. 38a/06
ṭā‘at < Ar. itaat
ṭ. 4b/07
→ ṭā‘ad
tāb < Far. kuvvet; kıvrım
t. ı (tāb-ı cenk) 27b/17
t. ını (pīç u tābını) 13a/13
ṭab‘ < Ar. mizaç, huy
ṭ.-(maḳbūl-i ṭab‘) 2b/06
ṭ. ı 28b/03
ṭ. ıñ 2a/19
Taban-Bahadır (k.a)
t. 28a/18, 28b/04, 49b/10, 50b/15
t. nuñ 48b/13
tābi‘ < Ar. birinin emri altında bulunma
t.-bolmaḳ 40a/05, 49a/01
ta‘bīr < Ar. yorum, tabir
t. 3a/18, 3b/04
t. ini 3a/18
tābūt < Ar. tabut
t. 32b/10
Tācīk (u)
t. 7b/11, 34a/07, 39b/06
t. ke 7a/06
t. ler 2a/15
tafaḫḫuṣ < Ar. araştırmak
t.-ḳılmaḳ 20a/13
tag dağ
t. 21b/05, 23b/01, 28b/16, 45a/02, 45a/05
t. dın 45a/03
t. lar 23b/04, 50a/02
Ṭaġay-Buġa-Bahadır (k.a)
ṭ. 36b/16
Ṭaġay-Şāh (k.a)
ṭ. 43a/03
ṭ. nı 42b/07
Ṭaġay-Terken-Ḫatun (k.a)
ṭ. 48b/09
Ṭaġay-Buġa-Barlas (k.a)
ṭ. 16b/19
taḥammül < Ar. tahammül, dayanma
t. 19b/08, 22b/07
t.-étmek 47a/12

t.-ḳılmaḳ 11b/13, 19b/04, 36b/08, 36b/09
t. ni 22b/06

taḥḳīḳ < Ar. gerçek, hakikat
t. 24b/11, 50b/02
t.-bolmaḳ 12a/06, 31b/06
t.-ḳılmaḳ 7a/14, 30a/05, 37b/02, 38b/12
t. i 3b/05
t. i (taḥḳīḳ-i ma‘nā) 23a/05
t.-tapmaḳ 7a/15

taḫt < Far. taht, hükümdarlık, makam
t. 4b/02, 30a/18
t.-(pāy-ı taḫt ḳılmaḳ) 49b/14
t. ı 49a/12
t. ıda 49a/14

tak yalnız
t. 19a/13

ṭāḳat < Ar. güç, kuvvet
ṭ. 21b/11, 34a/18, 37a/12, 42a/12
ṭ. ḳalmaḳ 23a/08
ṭ. i 14b/09

taḳdīr < Ar. değerlendirme
t. 17b/17, 19a/05, 45a/04
t.-émek 15a/02
t.-ḳılmaḳ 35a/04
t. ġa (tedbīr-i taḳdīrġa) 24a/08
t. idin 35a/03

taḳdīrāt < Ar. takdirler
t. i (taḳdīrāt-ı ilāhīde) 14b/13

taḳdis < Ar. takdis, kutsama
t. 16a/14

taḳı dahi
t. 5b/16, 6a/07, 6b/02, 6b/09, 6b/11, 7a/03, 8a/14, 10a/08, 10a/16, 12b/13, 13a/11, 13b/10, 14b/11, 15a/05, 15a/08, 15a/18, 15b/12, 15b/14, 16b/08, 17a/02, 17b/09, 18b/12, 19a/03, 19a/03, 22a/08, 22a/09, 22a/18, 22b/04, 23b/16, 24b/17, 25a/12, 26a/15, 27b/05, 27b/09, 28a/07, 28b/06, 28b/12, 30a/08, 32b/01, 33b/06, 33b/16, 34b/18, 35b/05, 37a/17, 37b/10, 37b/15, 38b/01, 41b/02, 42a/07, 43b/01, 43b/10, 44a/05, 45b/16, 45b/16, 46a/08, 47a/05, 48b/06

taḳṣīr < Ar. suç
t.-étmek 29b/08
t. leridin 39b/16

taḳvā < Ar. Allah’ın yasakladığı şeylerden korunma, sakınma
t. 46a/19

tala- boşaltmak, yağmalamak
t.-b 20b/14
t.-ġay 11b/12
t. n̂glar 8b/07

tālāb < Ar. durgun su, su birikintisi
t. ı tālāb-ı z̲erḳdın 44b/18

tālān < Far. yağma, çapul, talan
t. ġa 8b/07

ṭāli‘ < Ar. doğan, çıkan
ṭ. 3b/07, 3b/16
ṭ. ide 3b/08
ṭ. din 28b/02

tam dam
t. dın 37a/10
t. ını 37a/09
t. larıda 5a/05

ṭama‘ < Ar. tamah, hırs
t.-ḳılmaḳ 9b/06, 30b/11
t. ġa 38a/01
t. ı 30b/10
tamām < Ar. doğru, gerçek, tamam
t. 4a/04, 4b/04, 42b/12, 44b/04
t.-olmaḳ 3a/15
t. ı 16a/02
tanı- tanımak
t.-b 17b/07, 26a/02
t.-dı 47b/15
t.-maġay 47b/12
tañ tan vakti, şafak
t. 28b/13, 47b/11
tañla gelecek gün, yarın
t. 36b/08, 47b/07
t. sı 7b/09, 7b/16, 8a/07, 17b/10, 20a/12, 21b/06, 23b/01, 34b/07, 35b/08, 35b/09, 47a/12
tap- bulmak, almak, ulaştırmak, yetiştirmek, elde etmek
t.-ıp 9a/11, 32a/08
t.-ıp (ārām tapmaḳ) 43b/01
t.-ıp (behre tapmaḳ) 2a/15
t.-ıp (fırṣat tapmaḳ) 8b/08, 9a/10
t.-ıp (ḫaber tapmaḳ) 8b/17, 17b/17, 20b/06, 24a/17
t.-ıp (karār tapmaḳ) 6b/19
t.-kandın 40b/09
t.-kandın (āsāyiş tapmaḳ) 41a/14
t.-kay 27b/04
t.-kaylar 18a/19
t.-kaylar (fāyda tapmaḳ) 2a/16
t.-madı 12a/05, 47b/13
t.-mas (ḳarar tapmaḳ) 33b/17
t.-may 21a/15
t.-tı 49a/03, 49a/08
t.-tı (nişān tapmaḳ) 3a/01
t.-tı (ḫaber tapmaḳ) 18a/03
t.-tı (ḫaber tapmaḳ) 20b/12, 40a/04
t.-tı (taḥḳiḳ tapmaḳ) 7a/15
t.-tılar 21a/12, 36a/05, 48a/05
t.-tılar (ḫaber tapmaḳ) 20b/02
t.-tılar (ṣıḥḥat tapmaḳ) 26a/12
tapşur- rastlamak, buluşmak, teslim etmek
t.-dı 16a/05, 16a/06, 16a/07, 17b/13, 36b/02, 50b/08
t.-dılar 10b/02, 26b/12
t.-ġaysız 48a/10
t.-maḳ (ḳābṣ-ı ervāḥġa tapşurmaḳ)
9b/16
t.-up 17b/06, 35b/15, 44b/05
tar dar, sıkıntılı
t. 34a/14, 42b/18
t.-ḳılmaḳ 42b/17
t.-aytmaḳ 7b/08
ṭaraf < Ar. taraf, yön
t. 40a/07
t. da 10a/02
t. daki 21b/07, 27b/10, 28a/10, 41b/13
t. dın 12b/03, 14b/04, 15a/05, 17a/06, 17a/07, 20a/05, 21a/09, 21a/15, 21a/17, 21b/03, 23a/07, 25a/13, 25b/10, 27b/09, 28b/17, 32a/01, 32a/11, 33a/14, 40b/15, 42a/06, 47a/12

t. ıdın 26a/13, 37b/06
tarak̩ tarak
***tarak̩ urmak̩** taramak
t. 23a/01
ta'rīf < Ar. etraflıca anlatma
t.-k̩ılmak̩ 15b/10
tārīḫ
t. 3a/04, 5b/07, 5b/17, 6a/03, 6b/03, 10b/08, 15a/16, 26a/06, 29a/08, 33a/04, 49a/07
t. inde 8b/10
ṭarīḳ < Ar. yol, yöntem
ṭ. 30b/09, 49b/12
ṭ.-bolmak̩ 6a/09
ṭ. i 22b/03
ṭarīḳa < Ar. yol, adet, tarz
ṭ. 16b/07, 46b/05
ṭ. sı 3b/02, 4a/03, 13a/12, 20b/19
ṭ. sıdın 40a/06
ṭ. sını 2b/12, 4b/17, 7b/11, 13b/19, 24b/05, 32a/06
tarlıġ tarla
t. ıda 38b/08
t. ıdın 38b/13
Tarmaçuḳ-Uyġur (k.a)
t. 42b/07
tart- tartmak, çekmek; boşaltmak, örmek, ulaştırmak, taşımak
t.-ar 48a/07
t.-arlar 23a/18
t.-ıp 15a/15, 17a/10, 18a/14, 26b/14, 28a/02, 36b/10, 38a/02
t.-ıp (çérig tartmak̩) 6a/15, 6b/01, 9b/09, 10b/04, 10b/09, 12a/14, 12a/16, 14a/15, 15b/16, 33a/04
t.-ıp (k̩ılıç tartmak̩) 10a/19, 36b/16, 37b/08
t.-ıp (ṭoy tartmak̩) 12b/12
t.-ıp (yasal tartmak̩) 38b/16, 42b/10
t.-ıplar 25a/10
t.-kanı 24b/07, 38b/03
t.-kay (baş tartmak̩) 7a/07
t.-kaylar 36a/07
t.-kaylar (nefīr tartmak̩) 36a/07
t.-[d]ılar (tardılar) 36a/07
t.-maġunça 16a/17, 16a/19
t.-mak̩ (perde tartmak̩) 45a/19
t.-tı 17b/08, 18a/15, 27a/15, 28b/11, 44a/01
t.-tılar (nefīr tartmak̩) 45b/05
t.-tük (til tartmak̩) 4b/14
***nefīr tartmak̩** < Far.+Türk. savaş borusu çalmak
t. 36a/07
***baş tartmak̩** baş kaldırmak
t. 7a/07
***k̩ılıç tartmak̩** kılıç kuşanmak
t. 10a/19, 36b/16, 37b/08
***til tartmak̩** dil dökmek
t. 4b/14
***ṭoy tartmak̩** toplantı düzenlemek, ziyafet vermek
t. 12b/12
***yasal tartmak̩** savaş düzeni kurmak
t. 38b/16, 42b/10
taṣarruf < Ar. yetki, idare
t.-k̩ılmak̩ 41a/19, 43b/12

t. ıġa 16a/02

taṣavvur < Ar. tasavvur, düşünce

t.-ḳılmaḳ 39b/06

taş taş

t. 22b/18, 23a/14, 23a/16, 27b/17, 27b/17

t. dın 43a/11

t. ı 27b/16

Taş-Arıġı (y.a)

t. da 24a/13, 25a/12

taşḳarı dışarı

t. 8b/04, 15a/12, 41b/06, 48a/04

t.-koymaḳ 5b/09, 40a/07

Taşkend (y.a)

t. 10b/11, 26a/9, 43b/07

t. de 26a/09, 43b/05, 45b/15, 46a/13

t. ni 45b/15

t. ninġ 27b/06

Taşkend Sahrası (y.a)

t. dın 10b/11

Taş-Köfrük (y.a)

t. geçe 22b/11

taşla- terketmek, bırakmak

t.-b 28a/03, 37a/04, 39b/09

Tatkent (y.a)

t. 10a/10

ṭavāf < Ar. dolaşma, tavaf

t.-ḳılmaḳ 24b/04

tavaḳḳu‘ < Ar. ümit, bekleme, arzu

t.-bolmaḳ 33a/12

tavaḳḳuf < Ar. durma, bekleme

t.-ḳılmaḳ 20a/18, 24b/01, 34b/09, 35a/15, 36a/08

t. suz 35a/11

ṭavr < Ar. tavır, hal

ṭ. 14a/02, 21a/01, 33a/01, 48a/05

ṭ.-bolmaḳ 48a/15

ṭ.-ḳılmaḳ 48b/01

t. ıdın 5b/09

ṭ. ını 39a/17

tavuḳ tavuk

t. 5b/07

tayaḳla- dövmek

t.-b (tayaġlab) 39a/08

Tayġu (k.a)

t. 21a/07, 38b/07

t. nuṅ 7a/11

Tay-ḫ^{v}āce (k.a)

t. 32a/03, 32a/04

Ṭayḫan (y.a)

ṭ. 22a/12

ṭ. ġa 22a/14

ṭayyār < Ar. düzenlemek

ṭ.-turmaḳ 43a/17

tażarru‘ < Ar. kendini alçaltarak yalvarma

t. 19a/09

tāze < Far. yeni, taze

t.-olmaḳ 3a/15

ta‘ẓīm < Ar. büyütme

t. 14a/08

te‘ālā < Ar. Tanrı için kullanılan “şanı yüce olsun” anlamındaki söz

t. 26a/11

t. dın 41a/07

t. nı 5a/14

tebārek< Ar. yükselme, bereketli olma, uğurlu olma

t. 35a/01, 35a/03

t.-(ḥaḳḳ-ı tebārek) 23b/10
t.-(hüdā-ı tebārek) 42a/08
teber < Far. balta
t. 47a/04
te‘cīl < Ar. acele etme, koşma
t. 20a/04
tedbīr < Ar. tedbir, çare, tutulacak yol
t. 11a/09, 11a/11, 11a/11, 11a/12, 11a/13, 23a/11, 23a/12, 23a/13, 24a/11, 32b/14, 36a/09, 45a/04, 45a/07
t.-ḳılmaḳ 45a/08, 45a/16
t. din 24a/12
t. din (āyet-i feṯḥ-i tedbīrdin) 11a/09
t. i 23b/08, 33b/18
t. i (tedbīr-i taḳdīrġa) 24a/08
t. ni 23a/10
tefaḥḥus < Ar. araştırma, inceleme
t.-ḳılmaḳ 20a/13, 31b/01,
tefriḳa < Ar.ayrılma
t. 40b/03
tefsīr < Ar. yorum, tefsir, açıklama
t. 3b/04
t. in 23a/03
Tegil (k.a)
t. 16b/12, 17a/17
t. niñg 17a/09
tekebbür < Ar. kibrlenme, büyüklenme
t. 23b/09
tekellüf < Ar. gösteriş
t. din 4b/01
tekemmül < Ar. mükemmel duruma gelme
t. 38b/15
tekil tek
t. 17a/07, 17a/08
Tekine-Ḫatun (k.a)
t. 3a/06
tekrīm < Ar. saygı gösterme, yüceltme
t. i (tekrīm-i veẓāyif) 14a/08
telef < Ar. yok etme, harcama, telef
t.-bolmaḳ 6a/02, 10a/12, 13b/15, 17b/18, 25b/09, 29a/08, 38b/02
temīz < At. temiz
t. se 5a/09
t.-(ḥad-ı temīz 4a/01)
Temüke (k.a)
t. 20b/14, 21b/01, 21b/04
t.ni 20b/12
Temüke-Ḳoçın (k.a)
t. 18b/05
Temüke-Yosun-Münke-Bin-Ḳaraçar-Noyan (k.a)
t. 9b/12
ten < Far. beden, vücut
t. 28a/18
t. din 21b/04
t. idin 32b/07, 48a/17
tene‘um < Ar. refah
t. 26a/16
teng < Far. dar, sıkıntılı
t. 10b/19
t.-(Cemşīd-i teng) 42a/10
t.-(Ḫurşīd-i teng) 42a/09
t.-(kār-ı teng) 11a/08
t.-ḳılmaḳ 7a/08
Tengī-Balaġ (y.a)
t. a 50a/02

tepe < Far. tepe
t. 6b/06, 7b/17, 20a/03
tepren- kımıldanmak
t.-di 25a/14, 47a/04
t.-e almaḳ 28a/01, 36b/19, 39a/04
t.-medi 28b/13
t.-mey 25b/01
t.-se 35a/10
terakḳḳī < Ar. ilerleme, gelişme
t. ġa 3a/12
terbiyyet < Ar. esirgeme, koruma, terbiyet
t.-ḳılmaḳ 3b/15, 47b/17
t. i (terbiyet-i ḥaḳḳını) 6b/16
tereddüd < Ar. kararsızlık, şüphe
t.-bolmaḳ 36a/13, 39a/06, 44a/18
t.-ḳılmaḳ 46a/07
t. i 16a/03
terek < Far. hendek
t. 32a/05
ṭerḥī < Ar. planlı
ṭ. 31a/09
terkeş < Far. sırtta taşınan ok çantası
t. 14b/17
t. lerni 29b/18
Terme-Şīrīn-Ḫan (k.a)
t. dın 10b/09
t. nınḫ 31a/15, 48b/10
Termeçi-Baḫşı (k.a)
t. 38b/01
Termeçoḳ (y.a)
t. 43a/04
Ternāv (y.a)
t. 35b/15
tertīb < Ar. düzen, hazırlama
t. 27b/15
t.-étmek 9a/04, 17b/12
t.-ḳılmaḳ 16a/04
t. i 31a/18
t. iġa 12b/19, 27b/11, 38b/09
tesbīḥ < Ar. Allah'ı anma
t. 3a/11
teskīn < Ar. yatıştırma
t. 21a/12
t.-bérmek 48a/11
teşvīş < Ar. karışıklık, huzursuzluk
t. 16a/15, 43b/15
t. de 11b/09
tevābi' < Ar. tabi olanlar
t. 15b/11
t. i 10a/04, 38a/16
t. leri 12a/02
tevācı < Moğ. < to'a > tova "sayı"; sayan, sayıcı, elçi, haberci, asker toplama müfettişi
t. lar 7a/09
teveccüh < Ar. bir tarafa doğru yönelme
t. 27b/03
t.-eylemek 12b/05
t.-étmek 18b/17, 31b/04
tevekkül < Ar. kadere razı olma
t.-aytmaḳ 35a/12
t.-étmek 21b/09, 35b/11, 44b/06
t.-ḳılmaḳ 14b/18, 15a/19, 16b/16, 18b/11, 35a/17, 38b/16, 42a/08, 44a/18
t. de 35a/09

tevfīḳ < Ar. ilahi yardım, uygun duruma getirme, lütuf
t. 35a/08, 43a/08
t.-ḳılmaḳ 44b/15
t.-(ma'nā-i ilhām ı tevfīḳ) 5a/01
t. din 22b/14
t. i (tevfīḳ-i sayḳılıdın) 24b/11

tevḳıf < Ar. tutuklama
t.-étmek 44b/05

tevḳī' < Ar. Padişahın ferman, berat ve mektupları üzerine hükümdarın imzası olan tuğrayı çekmekle görevli kimse
t. i 3b/13

tey ?
t. i (tey-i zebānedin) 23a/02

teẓellüm < Ar. eziyet çekme
t. 48a/09

tezvīr < Ar. yalan söyleme, hile, sahtekarlık
t. i (tezvīr-i 'arżasıda) 31a/09

té- < demek, söylemek
t.-b 23b/05, 28b/16, 31a/05, 46a/13, 46a/14
→ dé-

tég gibi
t. 13a/13, 13a/14, 17a/18, 19a/12, 25b/03, 23b/12, 23b/13, 25b/02, 25b/03, 25b/07, 28b/16, 36b/05, 37a/12, 37b/15, 37b/16, 48a/12 49a/04

tég- değmek
t.-di 18a/15, 25b/12, 40a/17, 47a/09
t.-en 44b/19
t.-en (oḳ tégmek) 47a/10
t.-ende 9a/01, 11b/11, 20a/06, 21b/15, 22a/14, 34a/18, 34b/15, 38b/17, 45a/13, 45a/14
t.-ende (yaḳın tégmek) 12b/19, 42b/08
t.-er 26b/14
t.-er (oḳ tégmek) 23b/11
t.-ey 17b/18, 39b/10, 43a/10
t.-eysiz 19a/10
t.-gey 3b/09, 11a/12
t.-gey (żarar tégmek) 33b/04
t.-ip 5b/18, 10b/02, 11b/10, 17a/17, 19b/03, 19b/11, 20b/02, 21a/08, 42b/12, 42b/13
t.-ip (cefā tégmek) 49b/16
t.-medi 18b/13
t.-mediçe 38a/06
t.-megey (żarar tégmek) 14b/19, 31b/16
t.-mes 22b/17
t.-mey 13a/19
t.-mey (feyż tégmek) 2a/15
t.-mey (żarar tégmek) 10b/02
t.-se 47b/02
→ téy-

tégre etraf, daire
t. side 20b/11, 40b/01

tégür- ulaştırmak
t.-di 14a/08, 16a/04, 20a/16, 21b/02, 27a/08, 38b/03, 41b/17
t.-diler 16a/01, 28a/08
t.-düm 43b/16
t.-e almaḳ 33b/04
t.-e başlamaḳ 20a/18

t.-e (żarar tégürmek almaḳ) 8b/19
t.-gey 19b/14, 34a/10
t.-gey (żarar tégürmek) 48a/08
t.-geyler 15b/01
t.-megünçe 26a/08
t.-mey 34a/12
t.-üp 17a/08
t.-üp (feyż tégürmek) 13a/06
t.-üŋ̂g 27b/01
t.-ür 16b/18

tégüz- değdirmek, ulaştırmak
t.-diler 16a/01

Tékiş (k.a)
t. 13b/05

tīz < Far. çabuk
t.-érmek 40a/10

Témür-Ḫ^{v}āce-Oġlan (k.a)
t. 19a/04, 27b/14, 29a/17, 29b/03, 29b/08
t.-(Ḥażret-i Témür-Ḫ^{v}āce-Oġlan) 19b/12

Témür-Ṣāḥib-Ḳırān (k.a)
t. nıŋ̂g 11b/02

Témür-Şāh (k.a)
t. 9b/07
t. nı 9b/13

Témür-Toraġay (k.a)
t. 49a/10

Téŋ̂gri Tanrı
t. niŋ̂g 23b/06, 24a/10, 25a/03, 41a/12

téşük yarık, delik
t. ge 48a/03, 48a/04

téve deve
t. 18a/12, 41a/18, 42a/14, 43b/02

téy- değmek
t.-ip 40a/12
t.-ip ok téymek 21b/04
t.-di (oḳ téymek) 38a/01
→ tég-

Tézekçi-Bahadır (k.a)
t. 36b/10

ṭıfl < Ar. çocuk
t. ı (ṭıfl-ı nā-dān) 1b/06

tın- dinmek, durmak
t.-dı 44b/05
t.-may 34a/07

tīġ < Far. kılıç
t. 13b/12, 15a/02, 17a/03
t. ı (tīġ-ı şāh) 34a/16
t. ını 17a/10
t. nı 4a/19

tīgrān ?
t. 13a/15

tiken diken
t. 46a/02
t. siz 16b/02

til dil
t. 12a/07, 18a/10, 32b/08
t.-çıkarmaḳ 33b/18
t. i 2a/14, 2b/02, 3a/19, 5a/01, 16b/17, 23a/05, 25a/05, 33a/01, 48a/06, 50b/13
t. ide 30a/14
t. idin 5a/02
t. ini 33b/02, 48a/09
t. leride 34a/05
t. lerin 49a/01
***til almaḳ** haber almak

t. 38b/11
*** til tartmaḳ** dil dökmek
4b/14
tilāvet < Ar. okuma, kıraat
t. i 3a/10
tilbelıḳ delilik
t. ḳa 32b/05
tile- istemek
t.-p 12b/12, 26b/15, 30b/05, 45b/03
t.-p (himmet tilemek) 2b/05
t.-p (icāzet tilemek) 12a/09, 30a/12
t.-p (meded tilemek) 24b/05
t.-p (necāt tilemek) 46b/11
t.-p (yaḫşı tilemek) 33b/06
t.-di 15b/12, 44a/05
t.-di (kömek tilemek) 12a/18
t.-diler 26b/17
t.-gen 10a/11
t.-geni 13a/08, 16a/08
t.-geni (meded tilemek) 12a/15
t.-geyler 18a/19
t.-mekge 16b/10
t.-r érmek 10a/06
t.-rler (tilek tilemek) 1b/05
t.-se 47a/17
t.-señg 16b/01
t.-sün 22a/03, 47b/06
tilek dilek
t.-tilemek 1b/05
Tilençi (k.a)
t. 28a/08, 50b/03
tīr < Far. ok
t. 15a/02, 34a/16
tirig canlı
t. 29b/01
t.-bolmaḳ 19a/15
t. ide 9a/19
t.-ḳalmaḳ 46a/12, 50a/07
Tirmid (y.a)
t. 21b/15
t. de 15a/14, 21a/18
t. ḳa 15a/11, 21a/05
t. ḳaça 15a/14
t. niñg 48b/18
Tirmid Güzerī (y.a)
t. din 20b/13
tiş diş
t. ide 33b/19
titre- titremek
t.-di 47a/07
tiz diz
t. iġaça 35b/16
tīz < Far. çabuk
t.-érmek 40a/10
tofraġ toprak
t. ını 41b/14
→ tofraḳ
→ toḳraḳ
tofraḳ toprak
t. 7a/08
t. dın 4b/19
t. ḳa 1b/05, 25b/06, 25b/06
t. nı 14b/05
*** tofraḳ salmaḳ** inşaat yapmak üzere toprağı kazmak
35b/18
→ tofraġ
→ toḳraḳ

Tok-Témür (k.a)
t. 25a/13, 25b/08
toḳḳuz
t. 26b/11, 38a/05
t. lar 26b/14
toḳraḳ
t. ḳa 33a/01
→ tofraḳ
→ tofraġ
toḳsan doksan
t. 19b/06
tol- dolmak
t.-a 15a/02, 46a/11
t.-a bolmaḳ 13b/12, 18b/15, 27b/18
t.-dı 3a/01, 49b/18
t.-dı (fiġān tolmaḳ) 28a/04
t.-dı (içre tolmaḳ) 41b/15
t.-up 3b/02
tola çok
t. 27b/19
Tola-Bürke (k.a)
t. 18a/02
Tolan-Buġa (k.a)
t. nı 21a/06
tolġa- etrafını sarmak
t.-b 42b/12
Toman-Aġa (k.a)
t. 38a/05
ton elbise
t. 22a/18, 23b/03
t. ıdın 48a/04
t. unı 46b/01
Toraġay (k.a)
t. 11a/18
Toraġay-Bég (k.a)
t. 2b/16
→ Emīr-Toraġay
ṭoy eğlence, toy
t. 12b/18
t. bérmek 50b/07
t.-étmek 49a/15
t.-ḳılmaḳ 26b/14
t.-tartmaḳ 12b/12
t. da 20b/01, 26b/16
t. dın 13a/04
t. lar 13b/01, 44a/01
toynaḳ toynak, at ve eşek gibi tek parmaklı hayvanların tırnağı
t. ı 7a/08
toz toz
t. ıdın 14b/07
tök- dökmek,
t.-diler 21b/03
t.-er 25b/12
t.-ti 34a/16
ḳan tökmek öldürmek
t. 40b/06
yamġur tökmek yağmur yağmak
t.-ti 27b/19
t.-tiler 17a/09, 25b/05, 29a/03, 36b/12, 41b/15
t.-üp 15b/05, 18a/01, 19b/01
t.-üp (başıġa tökmek) 9a/11
başıġa tökmek yanına gelmek, başına yığılmak
t. 9a/11
tökül- dökülmek
t.-di 13b/13

t.-gey 32b/09
tört dört
t. 7b/01, 12b/17, 19b/09, 19b/12, 24a/05, 24a/13, 29b/17, 40a/12, 40a/15, 47a/02
t. de 49a/07
t. inçi 3b/10
Tört Köl Yolı (y.a)
t. dın 40a/09
töşek yatak, döşek
t. i 9a/01
t. ide 40a/06
tövbe < Ar. tövbe
t.-ḳılmaḳ 50a/17
tuġ tuğ,
t. ı 29a/01
t. ıġa 17a/08
t. ını 17a/08, 17a/08, 29a/02
Tuġluḳ-Ḫ^{v}āce (k.a)
t. 22b/09
Tuġluḳ-Sulduz (k.a)
t. 22b/08
Tuġluḳ-Ḫ^{v}āce-Barlas (k.a)
t. 20a/09
Tuġluḳ-Sulduz-Ḥüseyin-Bég (k.a)
t. 13a/09
Tuġluḳ-Témür (k.a)
t. 10b/10
Tuġluḳ-Témür-Ḫan (k.a)
t. 10b/04, 10b/06, 12b/02, 15a/15, 15b/09, 15b/19, 16b/04, 24a/14, 44a/02
t. ġa 15a/15
t. nın̄ġ 11a/01, 12a/12
tuġra tuğra
t. sı 4a/13
tuġyān < Ar. çoşkunluk, taşma, azgınlık
t. 40a/07
t. ı 40a/10
tuḥfe < Ar. hediye
t. ler 18a/06
ṭulū‘ < Ar. doğma, doğuş
ṭ.-étmek 21b/06
ṭ.-ḳılmaḳ 30b/07
Tum Suyı (y.a)
t. da 43a/07
Tunbay-Ḫan (k.a)
t. 3a/18
ṭūr < Ar. hal, durum
ṭ. ıda 3b/05
tur- durmak, yardımcı fiil
t.- 30a/08
t.-a almaḳ 8a/03, 15b/17, 23b/06, 24a/07, 28a/16, 29b/04, 37a/15, 37a/16, 42a/12, 42b/16, 43a/18, 44b/11
t.-almasbiz (tura almaḳ) 41a/03
t.-dı 11b/15, 12b/03, 15b/19, 18b/17, 18b/19, 19a/02, 19a/03, 22a/07, 25a/13, 27b/12, 28a/17, 29a/01, 36a/03, 36b/11, 38a/02, 38a/12, 39b/18, 42a/05, 42b/10
t.-dı (tüşüp turmaḳ) 19b/05
t.-dılar 17b/15, 18b/15, 25a/13, 27b/04, 34b/12, 37a/05, 38b/17
t.-dılar (mutaḥayyir turmaḳ) 28a/11
t.-ġan 28a/07, 37a/03
t.-ġay 11a/07, 39a/09
t.-ġıl 12a/08

t.-ḳa 16b/09
t.-mas 18a/10
t.-may 15a/13, 18a/10, 28b/18, 37b/10, 45a/14
t.-up 17a/02, 17a/03, 19a/19, 20a/12, 28a/02, 29b/07, 33b/15, 34a/09, 34b/02, 35b/08, 37a/11, 37a/13, 37b/06, 38b/15, 45a/15, 47b/05
t.-up (merdāna turmaḳ) 28a/09
t.-up (ṭayār turmaḳ) 43a/17
t.-upmén 11b/19, 33b/15
t.-unĝ 35b/13
t.-ur 6a/14
t.-ur (bar turmaḳ) 4b/04
t.-ur (bī-gāne turmaḳ) 4b/01
t.-ur (civān-bahtī-turur) 4b/04
t.-ur (kélgüsi turmaḳ) 4a/18, 5b/05
t.-ur (menāhī turmaḳ) 4b/06
t.-ur (meşġūl turmaḳ) 31a/18
t.-ur (muvāfiḳ turmaḳ) 3a/05
t.-ur (olturup turmaḳ) 4b/03
t.-ur (vāḳı‘ turmaḳ) 46b/08
t.-ur (yasab turmaḳ) 3b/13
t.-ur (yoḳ turmaḳ) 5a/05
t.-urlar 34b/12
t.-urlar (aytıp turmaḳ) 4b/02
t.-urlar (kéle turmaḳ) 43a/02
t.-urlar (meşġūl turmaḳ) 6b/07
→ dur-

turāb < Ar. toprak
t.-(bī-istiṭā‘at-ı turāb) 2b/01

Turan Vılāyatı (y.a)
t. nınĝ 7a/15, 7a/19, 7b/18

turġuz- durdurmak, koymak, yerleştirmek
t.-dı 24a/03, 27b/15, 42a/05
t.-up 34a/17

ṭurre < Ar. kenar, kıyı
t. lerni 37a/04

tur- durmak, yardımcı fiil
t. ar 9a/06
t. dı 14b/04, 25b/02
t. dılar 15b/16, 18b/08, 38b/09, 39a/04
t. du 6a/01
t. up 26a/15, 39a/18
t. ur 1b/13, 2a/15, 2a/15, 2b/04, 2b/05, 2b/07, 2b/16, 3b/05, 3b/10, 3b/11, 3b/15, 3b/15, 3b/16, 4b/01, 4b/03, 4b/14, 5a/01, 5a/02, 5a/04, 5a/04, 5a/10, 6a/16, 7b/01, 7b/02, 7b/12, 8a/14, 8b/05, 8b/18, 9a/03, 10b/11, 11a/02, 11a/03, 11a/03, 11a/04, 11a/06, 11a/09, 11a/14, 11a/18, 11b/03, 11b/06, 12a/06, 12b/03, 12b/18, 13a/07, 13b/06, 14a/05, 14a/05, 14a/06, 14b/01, 14b/13, 14b/13, 15a/06, 15b/08, 16a/10, 16a/12, 16a/12, 16a/14, 16a/17, 16a/19, 16b/04, 17b/16, 18a/04, 19a/01, 19a/10, 20a/02, 20a/02, 20b/04, 20b/18, 20b/18, 22a/10, 22b/07, 23b/02, 23b/10, 23b/11, 24a/12, 24a/13, 24b/12, 24b/16, 25a/18, 26a/12, 26b/04, 26b/05, 27a/13, 27a/17, 29a/11, 30a/08, 30b/06, 30b/08,

30b/10, 30b/15, 30b/17, 31a/02, 31a/03, 31a/05, 31a/17, 31b/04, 31b/08, 31b/14, 32a/15, 32b/14, 32b/15, 33b/01, 33b/14, 34a/01, 34b/14, 35a/03, 35a/06, 35a/08, 35a/13, 35b/10, 35b/12, 35b/13, 36b/04, 36b/08, 36b/09, 38a/08, 38a/08, 38a/19, 38b/19, 39a/01, 39a/03, 39a/09, 39a/09, 39a/13, 39a/16, 40a/06, 40a/07, 40b/16, 40b/19, 40b/19, 41a/02, 41a/03, 41a/05, 41a/08, 41a/19, 41b/05, 41b/19, 42a/01, 42b/04, 43b/17, 43b/18, 45b/16, 46a/09, 46a/18, 46b/04, 46b/07, 46b/07, 46b/13, 46b/15, 46b/16, 47a/02, 47a/18, 47b/02, 47b/02, 47b/04, 48a/10, 48a/12, 50a/19, 50b/02

t. urbiz 20a/08

t. urlar 1b/02, 2b/14, 7a/14, 7a/16, 8b/05, 8b/12, 11b/09, 13b/04, 13b/10, 15a/05, 20b/14, 20b/16, 20b/16, 21a/05, 22b/09, 22b/11, 31b/01, 35b/18, 38b/13, 38b/15, 40b/02, 40b/03, 42b/04, 43a/04, 43a/07

Ṭūs (y.a)

t. çelgesidin 18a/05

tut- tutmak

t.-ḳalı 30b/04

t.-ḳay 17b/19

t.-ḳaylar 32a/13

t.-ma 16b/14

t.-maġıl 47b/03

t.-may (ḥesāb tutmaḳ) 8a/18

t.-sun 3a/14

t.-tı 19b/07, 25b/13

t.-tı (berk tutmaḳ) 36b/19

t.-tılar 17b/05, 34a/15, 35b/08, 39b/12, 40a/15, 41a/15

t.-up 8b/01, 9a/14, 13b/19, 16b/13, 18a/02, 21a/10, 29a/19, 29b/19, 31a/11, 33b/01, 35b/09, 36b/04, 36b/16, 36b/18, 40a/08, 40a/18, 41a/16, 42a/14, 42a/17, 43a/04, 43a/15, 44a/14, 45b/05, 50b/16

t.-up (arpa tutmaḳ) 38a/01

t.-up (‘azīz tutmaḳ) 11b/18, 13b/01

t.-up bérkitmek 8b/03, 50b/08

t.-up (ḫürmet tutmaḳ) 8b/11

t.-up öltürmek 6a/04, 39b/08

t.-up (ötrü tutmaḳ) 32a/06

t.-up (uyḳu tutmaḳ) 25a/01

***ḫōş tutmaḳ** < Far.+Türk. iyi olmasını sağlamak

t. 25a/02

***ḥesāb tutmaḳ** < Ar.+Türk. alacağı vereceği bir yere yazmak

t. 8a/18

***berk tutmaḳ** sağlamlaştırmak

t. 36b/19

***arpa tutmaḳ** yem vermek

t. 38a/01

***‘azīz tutmaḳ** < Ar.+Türk. değer vermek

t. 11b/18, 13b/01

***ḫürmet tutmaḳ** < Ar.+Türk. saygı göstermek

t. 8b/11
***uyḳu tutmaḳ** uykusu gelmek
t. 25a/01
tutḳun müptela, tutkun
t.-érmek 27a/03
tüb dip
t. 42a/06
tüb tüz dümdüz, çok düz
t.-ḳılmaḳ 48b/14
tük tüğ
t. ige 22b/17
tükel hepsi, tamamı
t., 22b/17, 37a/07, 37a/09, 45b/04
t. niŋ 17a/06
tüket- tüketmek, bitirmek
t.-tiler 30a/16
tümen < Toh. on bin; bölge, sancak
t. 18a/19, 19a/05, 20b/10
t. ini 29b/06, 29b/07
t. lerdin 50a/10
t. niŋ 19b/05, 20a/13
tün gece
t. 39b/17
t.-ḳatmaḳ 24a/16, 26a/04, 35a/19, 40a/14, 40b/03, 41a/12, 43a/18, 44b/03, 45b/07
t. de 22a/18
tün ü küni gece gündüz
t. 49a/10
tünd < Far. çabuk, acele
t. 40a/10
tündek (y.a) ?
t. de 34a/04
Türk (u)
t. 2a/15
t. ler 17b/04, 17b/06, 17b/09
t. lerni 17b/08
Türkī < Türk.+Ar. Türk'e ait
t. 2a/16, 2b/02
Türkistān (y.a)
t. da 6a/05
t. ġa 49b/19
Türkman (u)
t. larnı 17b/11
türlüg türlü
t. 1b/11, 24a/10
tüş- inmek, ele geçmek, girmek, yerleştirmek, ayrılmak, ulaşmak; yardımcı fiil
t.-erdi 36a/15
t.-gen 23b/15
t.-gey 37b/05
t.-meġay 15a/01
t.-mekdin 16a/12
t.-se 10a/18, 35b/11, 38a/14
t.-ti (kélip tüşmek) 8a/08
t.-ti 7b/09, 8a/17, 10b/11, 12b/18, 16b/17, 17b/19, 18a/17, 21a/09, 21b/08, 23b/13, 24a/16, 27b/08, 28b/12, 29a/14, 30a/12, 32a/05, 33b/07, 34b/17, 35b/15, 36a/11, 40a/10, 41b/06, 42b/14, 43a/05, 43a/08, 43a/19, 43b/01, 43b/02, 43b/03, 44a/08, 45a/02, 45a/09, 49b/03, 50a/05
t.-ti (burcıda tüşmek) 3b/08
t.-ti (heves tüşmek) 6b/15
t.-ti (ḳaytıp tüşmek) 7b/16
t.-ti ötrü (tüşmek) 36a/18

t.-tiler 20b/10, 21a/02, 21a/16, 21b/17, 22a/17, 23a/08, 23b/15, 25b/06, 25b/06, 27b/04, 27b/07, 27b/09, 28b/11, 28b/12, 29a/09, 30b/03, 34b/03, 35b/09, 35b/10, 36a/17, 36a/17, 38b/08, 39a/06, 41a/14, 44a/11, 47a/02
t.-ü 20a/11
t.-üp 6b/08, 8a/06, 9a/13, 12b/08, 14a/03, 15a/14, 15a/16, 15b/03, 17a/12, 17a/13, 20a/12, 20a/15, 20b/16, 21a/05, 21b/05, 21b/15, 21b/17, 23b/02, 28a/16, 28b/19, 29a/05, 30a/19, 31b/17, 33a/15, 34a/08, 36a/12, 36a/15, 37a/16, 37b/05, 37b/13, 37b/16, 39a/03, 39b/06, 41b/07, 41b/18, 42a/13, 42a/14, 43a/16, 44b/12, 45a/04, 47b/18, 48a/03, 48a/13
t.-üp (muvāfıḳ tüşmek) 24a/08
t.-üp ölmek 8a/05
t.-üp turmaḳ 19b/05
t.-üp (vebā tüşmek) 29b/17
t.-üp (vehm tüşmek) 23b/06
t.-ürdi 17a/08, 36b/05
t.-ürdiler 44b/12
t.-ürüp 23b/14, 26a/02, 39b/13, 45a/07
t.-üştiler 26a/01
***vebā tüşmek** vebaya yakalanmak
t. üp 29b/17
***vehm tüşmek** endişelenmek
t.-üp 23b/06
tüş düş, rüya
t. 3b/04, 24b/07
t. de 46b/09
t. din 24b/07
t. ining 3a/17
tüşür- getirmek
t.-ende 13a/02
t.-ġay 30b/12
t.-üp 17b/09, 32a/07, 50b/07
tüşürt- getirtmek
t.-ti 36b/17
Tütek (k.a)
t. 20a/10, 37b/12
tüz düz
t. 21a/13, 22a/04
t.-kélmek 36a/09
tüz- yapmak, meydana getirmek
t.-di 27a/15
t.-diler (yasal tüzmek) 21a/18

-U-

ū < Far. ve, fakat
ū. 1b/01, 1b\08, 1b\13, 2a/06, 2a\11, 2a\12, 2b\08, 2b\12, 3a\01, 3b\02, 3b/12, 3b/14, 3a\16, 4a/17, 4a/18, 4b\08, 4b\15, 4b\16, 5a\02, 5a\10, 5a\11, 5a\17, 5b\02, 5b\04, 5b\08, 5b\05, 6a/09, 6a/10, 6a/18, 7a\05, 8a\01, 8a\02, 8b\10 9a/05, 9b/01, 10a/01, 10b/04, 11a\09, 11a\13, 12a\04, 12b\12, 12b\14, 13a/04, 13a/08, 13a/13, 13a/15, 13b/13, 14a\08, 14b\04, 15a\01, 15a\02, 15b/08, 15b/18,

16a/04, 16a/11, 16a/14, 16a/15, 16b/03, 16b/06, 16b/09, 17a\03, 17a\04, 17a\10, 17b\18, 18a\09, 18b\15, 20a\16, 20b\01, 21a\12, 21b\06, 21b\07, 21b\09, 22a/03, 22b/01, 22b/14, 22b/15, 22b/16, 23a/10, 23a/11, 23b/10, 23b/11, 23b/18, 24a\06, 24a\12, 25a\03, 25a\10, 25a\16, 25a\17, 25b\10, 26a\16, 26b\03, 26b\09, 26b\11, 27a\02, 27a\09, 27b\17, 28a\04, 28b\17, 29b\19, 32b/18, 33a/03, 33a/07, 33b/10, 33b/11, 33b/13, 33b/16, 33b/18, 34a/09, 34a/16, 35a/01, 35a/03, 35a/04, 35a/05, 35a/06, 37a/19, 38a\12, 40b/09, 40b/15, 41b\14, 41b\16, 41b\19, 42a\08, 42a\10, 44a/06, 45a\08, 45a\12, 45b\06, 45b\16, 46a\18, 46a\19, 47a\04, 47a\07, 47a\08, 48a\07, 48a\13, 49a\02, 49a\04, 49a\10, 49a\11, 49a\12, 49a\13, 49a\14, 49a\16, 49a\18, 50a\08,

umūr < Ar. işler
u. 35a/04

uç- uçmak
u.-sa 15a/01

Uçar (k.a)
u. 15a/07

uçra- < Moğ. rastlamak, karşılaşmak
u.-b 20b/15, 50b/07

Ud Yıl Eski Türk takviminde öküz yılı
u. da 15a/17

ufuḳ < Ar. ufuk
u. dın (sipehr-i ufuḳdın) 21b/06

‘uhde < Ar. üzerinde bulunma, sorumluluk
u. side 16b/05, 30b/14, 32a/15
u. sidin 46a/11

ulaḳ haberci, haber götüren kimse
u. ı (ulaġı) 6a/02
u. ları (ulaġları) 38b/01

Ulefā-Ḳoçın (k.a)
u. 49b/07

‘ulemā < Ar. alimler
u. 1b/03, 2b/16, 46a/13, 46a/14, 46a/19, 46b/16

uluġ büyük, ulu
u. 3a/12, 12a/06, 12b/18, 13a/06, 18a/15, 24a/05, 38a/12, 40a/10, 40b/07, 44a/08, 46a/06, 47a/18, 48b/10, 49a/15, 49b/03
u.-émek 5b/13
u.-étmek 16b/05
u. ı 28a/06, 49b/12
u. ını 42a/13
u. ları 50a/12
u. larını 33b/01

Uluġ-Témür (k.a)
u. 10b/12

Uluġ-Toḳ-Témür (k.a)
u. 29b/02

ulus < Moğ. halk, millet
u. 8b/13, 10b/18, 11b/01, 11b/05, 15b/18, 16b/06, 16b/09, 18b/16, 24a/16, 43b/06
u.-(él-ulus) 2a/16
u. ı 10b/14, 11a/18, 29b/06
u. ıda 5b/08, 10b/10
u. ıdın 10b/03, 48b/15

u. ıdın. bolmaḳ 5b/14
u. ını 10b/07, 10b/18, 15b/02, 32a/14
u. ka 24a/15
u. ka (él-ulusḳa) 11b/07
u. larnıñ 7a/10
u. nı 29a/10
u. unı 29a/09
Ulus-Aġa (k.a)
u. 48b/08
‘ulya < Ar. pek yüce
u.-(mehd-i ‘ulyā) 26a/12, 30b/16, 32b/06
unut- unutmak
u.-up 6b/16
ur- vurmak, değmek, biçmek, koymak,yapmak, yardımcı fiil
u.-alı 6b/07
u.-alıñ 39a/14
u.-dı 25b/12, 28b/04, 37b/07
u.-dılar 7b/05, 23a/01
u. ġaybiz 39a/13
u.-maḳ (şebīḫūn urmaḳ) 38b/09
u.-sa 39a/01
u.-sa (raḳam urmaḳ) 35a/07
u.-up 25b/14, 27a/05, 28b/06, 29a/07, 34a/12, 35a/09, 36b/03, 36b/19, 37a/11, 37b/04
u.-up (él urmaḳ) 35b/17
u.-up (ot urmaḳ) 40a/02
***él urmaḳ** değmek
u. 35b/17
***ot urmaḳ** ot biçmek
u. 40a/02
***raḳam urmaḳ** < Ar.+Türk. numaralandırmak
u. 35a/07
***şebīḫūn urmaḳ** < Far.+Türk. baskın yapmak
u. 38b/09
uruḳ sülale
u. 20b/14
u.-bolmaḳ (uruġ bolmaḳ) 6b/19
u. ı (uruġı)12b/03
u. ları (uruġları) 41b/10
uruġ kayaşı akraba, topluluk
u. 9b/17, 11a/17
u. nı 10b/18
uruş savaş, dövüş
u. 4a/14, 7b/05, 7b/06, 7b/11, 12b/04, 14b/08, 14b/09, 19a/12, 24b/19, 25b/11, 31a/18, 38b/08, 44a/10, 45a/16
u.-bolmaḳ 6b/04, 7b/19, 15b/03, 19b/01, 19b/07, 34a/15, 47a/05, 47a/13
u.-ḳılmaḳ 8a/03, 16b/19, 17a/04, 21a/17, 23b/07, 28a/03
u.-salmaḳ 39b/04
u. a 34a/17, 34a/17
u. da 5b/18, 14b/10, 15b/03, 21b/10, 25b/07, 29b/08, 38b/19
u. dın 17b/08, 29a/09, 42b/16
u. ıġa 5b/16, 15b/14, 33a/05, 42b/02
u. ınıñ 27a/10
u. ḳa 21a/18, 41b/10, 42b/15, 43a/17
u. ḳa fermānlamaḳ 7b/18

u. lar 10a/12
u. nuñg 23a/01
u. uġa 37a/12
uruş- savaşmak, vuruşmak
u.-a almaḳ 19a/08, 27b/16
u.-ḳanı 14a/10
u.-ḳanları 13b/09
u.-ḳay 12b/07, 36b/07
u.-tı 50a/01
u.-tı (kélip uruşmaḳ) 6a/04
u.-tı (yaman uruşmaḳ) 36b/18
u.-tılar 5b/17, 13b/12, 16b/17, 17a/06, 19b/03, 21b/02, 23a/07, 25b/10, 27b/15, 28b/18, 29a/02, 29b/13, 39b/05, 39b/07, 40b/04, 47a/13
u.-tılar (yaḳıp uruşmaḳ) 6b/04
u.-up 8a/01, 9b/13, 25a/09, 37a/19, 41a/17, 44a/12, 47a/06, 47a/07
u.-up (kélip uruşmaḳ) 37a/07
u.-uñglar 42a/06
u.-ur 10b/16, 17a/02, 17a/14, 25b/14, 37a/11, 37a/13
u.-ur émek 8a/09
u.-ur érmek 8a/08
u.-urlar 17a/12
u.-urmén 29a/13
usal- us almak?
u.-ıp 26a/15
uşaġ uşak, hizmetçi
u. ınıñ 20b/16
→ uşaḳ
uşaḳ uşak, hizmetçi
u. ı 5b/11, 36a/10
→ uşaġ
uş-andaḳ işte öyle, onun gibi
u. 32a/11, 33a/07, 34a/04, 34a/05, 37b/09, 42a/10, 42a/11, 43b/19, 46b/12
uş-bu işte bu
u. 8b/18, 21a/01, 50a/09
uş-munda işte bunda
u. 20b/16
uş-ol işte o, o
u. 6b/10, 8a/05, 8b/19, 9b/06, 9b/06, 9b/16, 10b/02, 11a/18, 11b/15, 12b/03, 13a/02, 13a/03, 13a/12, 17a/16, 18b/03, 20a/12, 23b/14, 24a/03, 26a/04, 26b/12, 30a/15, 32a/10, 33a/12, 34b/01, 34b/07, 35a/14, 36a/01, 36a/02, 36a/13, 36a/14, 36b/07, 41b/05, 44b/04, 44b/06, 44b/15, 45b/02, 45b/07, 47a/08, 47a/10, 47b/10, 48b/05, 50b/02
ʻUṭārid< Ar. Merkür
u. ḳa 3b/11
utru karşı
u. sıda 11a/07, 25a/19
uyatlıḳ utanma
u. 13b/14, 50b/14
uyġan- uyanmak
u.-ıp 25a/03, 36a/09, 46b/13
uyḳu uyku
u.-tutmaḳ 25a/01
u. da 25a/02
u. dın 25a/03, 36a/08, 46b/13
uzat- uzatmak
u.-ıp 30a/02

uzun uzun
u. 29b/14, 46b/17
u. ı 42b/12

-Ü-

üç üç
ü. 6b/06, 7a/13, 8b/10, 10b/09, 10b/10, 10b/13, 11b/17, 17a/19, 17b/12, 20b/07, 20b/12, 24a/02, 24a/03, 24a/14, 24b/02, 30b/19, 34a/01, 34a/06, 35a/16, 36a/01, 37a/18, 41b/12, 42a/06, 42b/09, 42b/15, 44a/13, 44a/14
ü. de 5b/07
ü. elesi 17a/02, 17a/03
ü. ide 6b/03, 6b/03
ü. ünçi 5b/04
üçele üçü de, üçü beraber
u. si 21a/08
Üç-Ḳara (k.a)
ü. 42b/12, 42b/14
ü. Bahadır 42b/09, 43a/16
ü. Bahadır'nı 23a/15
ü. Bahadır'nıñ 42b/11
üçün için
ü. 1b/12, 2b/19, 3b/07, 4a/18, 4b/14, 8a/10, 11a/18, 14b/07, 15a/08, 15a/10, 18a/05, 19a/15, 21b/17, 22b/06, 24b/18, 25b/11, 25b/15, 26b/07, 30a/11, 30a/13, 30b/15, 31a/01, 31a/10, 31b/07, 32a/18, 32b/06, 32b/13, 33b/10, 34b/03, 37a/05, 37b/01, 38b/10, 38b/11, 38b/13, 39a/07, 39a/13, 39a/18, 39b/19, 40a/08, 40a/16, 41a/03, 43b/04, 44a/05, 44a/10, 45a/19, 45b/13, 45b/14, 46a/04, 46a/09, 46a/15, 47a/07, 49a/06, 50b/04
üleştür- paylaştırmak
ü.-üp 49a/16
ümerā < Ar. emirler, beyler
ü.-i (ümerā-i büzürgvār) 2b/06
ümīd < Far. ümit
ü. 2b/05, 2b/07, 16b/14, 19a/10, 26a/17, 35a/11, 46b/04
ü. din 46b/15
ü. i 35a/10
ü. im 43b/12, 43b/18, 47b/04
ü. imiz 41a/05, 46b/06
ümīdvār < Far. ümitli
ü.-ḳılmaḳ 39b/17, 42a/01
ün ses
ü. 25a/05
ü. i 16b/18, 23a/03, 36b/13
ü. idin 13b/12, 21b/08, 25a/17, 27b/18
ü. in 23a/13, 36a/08
ü. ini 25a/02, 45b/07
üst üst
ü. e 9b/15
ü. ide 1b/09, 6b/06, 7b/17, 9a/01, 14b/17, 20a/03, 23b/04, 32a/05, 36a/05, 38b/15, 46b/10, 47b/14, 47b/15, 49b/15
ü. idin 23b/13, 28b/12, 37a/02, 42b/12, 47a/15, 48a/02
ü. ige 40a/03
üz- geçmek, çekmek

ü.-di (çelle üzmek) 40a/17
ü.-mey 11b/02
***çelle üzmek** yay çekmek
ü. 40a/17
üze üzerine, üstüne
ü. 14b/05
üzre üzerine
ü. 4b/03, 13a/06, 25a/15, 25a/18, 28b/15, 34a/15, 40b/05

-V-

vā < Far. birlikte
v.-bolmaḳ 46b/04
vācib < Ar. yapılması gerekli
v.-körmek 19a/11
v. tur 9b/15
vādān < Far. teşhis eden, tanıyan
a. ı (vādān-ı lātīfde) 2a/04
va‘de < Ar. vaat
v. 41b/19
v.-bérmek 8b/12, 19a/05, 25b/15, 34b/06
v.-ḳılmaḳ 34a/13
v. ġa 8b/10
v. i (va‘de-i yaḳın) 26b/18
v. ler ḳılmaḳ 45a/14
Vaḫş Suyı (y.a)
v. ġaça 15b/14
vaḥşet < Ar. yabanilik, vahşilik
v. 22a/15
vaḥşī < Ar. yabanî
v. 45b/06
vāḳı‘ < Ar. meydana gelen
v. 11b/03
v.-bolmaḳ 2b/04, 6a/14, 8a/18, 9a/03, 9a/16, 11a/05, 11b/05, 12a/06, 16a/14, 24b/12, 24b/18, 26a/10, 26a/11, 27a/07, 29a/08, 30b/04, 31b/12, 32b/07, 35a/03, 35a/09, 35a/13, 35b/12, 37b/19
v.-bolmaḳtadır 24b/12
v.-turmaḳ 46b/08
vāḳı ‘a < Ar. hadise
v. 8a/17, 9a/02, 9a/15, 29a/08
v.-bolmaḳ 13a/10
v. dın 32b/13, 38b/05
v. i (vāḳı‘a-ı ṣeb) 32b/12
v. nı 6b/11, 25a/07, 31a/19, 36a/13
v. nı (ṣūret-i vāḳı‘anı) 47b/19
vāḳı‘āt < Ar. hadiseler
v. ı 16b/04
v. ını 2a/14, 4b/13
v. nı 38b/04
vāḳıf < Ar. haberi olan, bilen
v.-bolmaḳ 15a/09, 16b/15, 19a/01, 27a/07, 29b/05
vaḳt < Ar. zaman
v. da 17b/16, 30a/03, 44a/02, 46a/05
v. ḳaça 23a/01
vālih < Ar. şaşkın, tutkun, aşık
v. 5a/03
vāriṣ < Ar. mirasçı
v. larıġa 15b/07
vaṣf < Ar. sıfat, nitelik
v. ı 26b/10
v. ı (vaṣf-ı ḥālıdın) 32b/08
v. ıda 1b/06

v. ıdın 1b/01, 1b/07
v. ın 5a/06
v. ında 5a/07
v. ını 1b/07

vaṣiyet < Ar. bir kimsenin ölümünün ardından yapılmasını istediği şey, öğüy
v. i 6b/12
v. ler ḳılmaḳ 5b/11

vatan < Ar. yurt
v. lar 12b/15

ve < Ar. ve
v. 1b/02, 1b/02, 1b/03, 1b/04, 1b/10, 1b/11, 1b/12, 1b/12, 1b/14, 2a/01, 2a/01, 2a/02, 2a/04, 2a/07, 2a/13, 2b/05, 2b/05, 2b/06, 2b/06, 2b/06, 2b/07, 2b/08, 2b/08, 2b/09, 2b/14, 2b/16, 2b/16, 2b/16, 2b/16, 2b/18, 2b/18, 3a/01, 3a/01, 3a/03, 3a/03, 3a/07, 3a/09, 3a/12, 3a/16, 3b/01, 3b/01, 3b/05, 3b/05, 3b/06, 3b/07, 3b/08, 3b/09, 3b/10, 3b/11, 3b/11, 3b/14, 3b/14, 3b/15, 3b/15, 3b/15, 3b/17, 3b/17, 3b/18, 3b/19, 4a/01, 4a/01, 4a/02, 4a/02, 4a/02, 4a/03, 4a/05, 4a/08, 4a/12, 4a/12, 4a/12, 4a/14, 4a/14, 4a/14, 4a/14, 4a/16, 4a/16, 4a/17, 4a/18, 4a/19, 4b/01, 4b/05, 4b/06, 4b/07, 4b/07, 4b/08, 4b/08, 4b/09, 4b/09, 4b/09, 4b/11, 4b/13, 4b/13, 4b/14, 4b/16, 4b/16, 4b/17, 4b/18, 4b/18, 4b/18, 4b/18, 5a/01, 5a/02, 5a/03, 5a/03, 5a/03, 5a/10, 5a/15, 5a/15, 5b/04, 5b/05, 5b/08, 5b/09, 5b/10, 5b/14, 5b/15, 5b/17, 5b/17, 6a/05, 6a/05, 6a/11, 6a/12, 6a/13, 6a/13, 6a/14, 6a/15, 6a/15, 6a/16, 6b/01, 6b/05, 6b/05, 6b/11, 6b/13, 6b/17, 7a/01, 7a/02, 7a/06, 7a/07, 7a/08, 7a/08, 7a/09, 7a/10, 7a/10, 7a/11, 7a/11, 7a/11, 7a/11, 7a/12, 7a/13, 7a/14, 7a/18, 7b/01, 7b/01, 7b/05, 7b/06, 7b/08, 7b/09, 7b/09, 7b/10, 7b/13, 7b/14, 7b/15, 7b/15, 7b/17, 7b/18, 7b/19, 7b/19, 8a/05, 8a/06, 8a/07, 8a/07, 8a/08, 8a/10, 8a/10, 8a/13, 8a/14, 8a/17, 8a/19, 8a/19, 8b/02, 8b/06, 8b/09, 8b/09, 8b/11, 8b/17, 8b/18, 9a/02, 9a/02, 9a/04, 9a/05, 9a/05, 9a/06, 9a/08, 9a/09, 9a/10, 9a/12, 9a/14, 9a/15, 9a/17, 9b/02, 9b/02, 9b/02, 9b/06, 9b/06, 9b/07, 9b/12, 9b/13, 9b/13, 9b/15, 9b/16, 9b/17, 9b/17, 9b/17, 9b/18, 9b/18, 9b/18, 10a/01, 10a/01, 10a/01, 10a/03, 10a/05, 10a/05, 10a/06, 10a/07, 10a/07, 10a/09, 10a/09, 10a/10, 10a/11, 10a/12, 10a/14, 10a/14, 10a/17,

10a/17, 10a/19, 10b/04, 10b/06, 10b/10, 10b/12, 10b/13, 10b/15, 10b/15, 10b/18, 10b/18, 10b/19, 11a/03, 11a/03, 11a/05, 11a/05, 11a/06, 11a/06, 11a/10, 11a/11, 11a/12, 11a/13, 11a/18, 11b/03, 11b/05, 11b/07, 11b/08, 11b/09, 11b/10, 11b/11, 11b/15, 11b/16, 11b/17, 12a/01, 12a/02, 12a/09, 12a/11, 12a/11, 12a/13, 12a/15, 12a/17, 12a/17, 12a/18, 12a/19, 12b/03, 12b/03, 12b/06, 12b/07, 12b/08, 12b/10, 12b/11, 12b/12, 12b/12, 12b/13, 12b/14, 12b/18, 13a/02, 13a/05, 13a/05, 13a/06, 13a/09, 13a/10, 13a/11, 13a/11, 13a/11, 13a/12, 13a/13, 13a/15, 13a/18, 13a/18, 13b/04, 13b/05, 13b/06, 13b/07, 13b/08, 13b/08, 13b/09, 13b/10, 13b/11, 13b/14, 13b/15, 13b/15, 13b/16, 13b/17, 13b/18, 13b/19, 14a/03, 14a/03, 14a/04, 14a/04, 14a/07, 14a/07, 14a/11, 14a/14, 14a/14, 14a/15, 14a/16, 14b/01, 14b/02, 14b/06, 14b/07, 14b/08, 14b/09, 14b/11, 14b/11, 14b/13, 14b/14, 14b/17, 14b/18, 14b/19, 15a/02, 15a/05, 15a/06, 15a/07, 15a/07, 15a/07, 15a/08, 15a/08, 15a/10, 15a/12, 15a/12, 15a/13, 15a/14, 15a/18, 15b/02, 15b/02, 15b/03, 15b/04, 15b/05, 15b/07, 15b/08, 15b/09, 15b/09, 15b/11, 15b/12, 15b/13, 15b/14, 15b/15, 15b/15, 15b/17, 15b/18, 15b/18, 16a/01, 16a/02, 16a/04, 16a/05, 16a/06, 16a/06, 16a/07, 16a/07, 16a/08, 16a/08, 16a/11, 16a/13, 16a/14, 16a/14, 16a/16, 16a/16, 16a/16, 16a/18, 16a/19, 16b/03, 16b/04, 16b/06, 16b/06, 16b/08, 16b/08, 16b/09, 16b/10, 16b/11, 16b/12, 16b/13, 16b/15, 16b/17, 16b/18, 16b/19, 16b/19, 17a/01, 17a/01, 17a/06, 17a/07, 17a/09, 17a/09, 17a/10, 17a/11, 17a/12, 17a/13, 17a/17, 17a/19, 17a/19, 17b/02, 17b/02, 17b/03, 17b/04, 17b/04, 17b/05, 17b/05, 17b/06, 17b/06, 17b/09, 17b/09, 17b/12, 17b/12, 17b/13, 17b/14, 17b/14, 17b/15, 17b/16, 17b/18, 17b/18, 18a/01, 18a/02, 18a/02, 18a/05, 18a/06, 18a/07, 18a/07, 18a/10, 18a/11, 18a/12, 18a/13, 18a/14, 18a/15, 18a/17, 18a/18, 18a/19, 18a/19, 18b/02, 18b/06, 18b/07, 18b/08, 18b/09, 18b/09, 18b/15, 18b/16, 18b/17, 18b/18, 19a/02, 19a/02, 19a/03, 19a/04, 19a/05, 19a/06, 19a/09, 19a/09, 19a/13, 19a/14, 19a/14, 19a/15, 19a/17, 19a/18, 19b/01, 19b/02, 19b/03, 19b/04, 19b/05, 19b/06, 19b/07, 19b/07, 19b/08, 19b/08, 19b/09, 19b/14, 19b/14, 19b/15, 19b/15, 19b/17, 19b/17, 19b/18, 20a/09, 20a/10, 20a/10, 20a/10, 20a/12, 20a/17, 20a/18, 20a/19, 20a/19, 20b/01, 20b/02,

20b/07, 20b/09, 20b/09, 20b/09,
20b/10, 20b/11, 20b/14, 20b/16,
20b/17, 20b/19, 21a/01, 21a/02,
21a/02, 21a/03, 21a/03, 21a/03,
21a/03, 21a/07, 21a/07, 21a/07,
21a/09, 21a/11, 21a/11, 21a/16,
21a/16, 21a/16, 21a/18, 21b/01,
21b/04, 21b/08, 21b/08, 21b/10,
21b/11, 21b/13, 21b/16, 21b/16,
21b/17, 21b/18, 22a/01, 22a/01,
22a/06, 22a/09, 22a/11, 22a/12,
22a/12, 22a/12, 22a/13, 22a/14,
22a/15, 22a/15, 22a/16, 22a/17,
22b/01, 22b/03, 22b/03, 22b/03,
22b/08, 22b/09, 22b/09, 22b/09,
22b/09, 22b/10, 22b/10, 22b/10,
22b/11, 22b/12, 22b/14, 22b/16,
22b/18, 23a/02, 23a/02, 23a/02,
23a/03, 23a/04, 23a/05, 23a/12,
23a/15, 23a/17, 23b/06, 23b/09,
23b/09, 23b/13, 23b/15, 23b/16,
23b/16, 23b/17, 23b/17, 23b/17,
23b/17, 24a/01, 24a/02, 24a/03,
24a/04, 24a/04, 24a/04, 24a/04,
24a/05, 24a/05, 24a/06, 24a/08,
24a/09, 24a/11, 24a/13, 24a/14,
24a/15, 24a/16, 24a/17, 24b/01,
24b/01, 24b/03, 24b/04, 24b/04,
24b/05, 24b/05, 24b/05, 24b/07,
24b/09, 24b/11, 24b/12, 24b/15,
24b/16, 24b/17, 24b/18, 24b/19,
24b/19, 25a/01, 25a/02, 25a/05,
25a/07, 25a/09, 25a/09, 25a/10,
25a/11, 25a/12, 25a/13, 25a/13,
25a/13, 25a/13, 25b/01, 25b/02,
25b/04, 25b/05, 25b/06, 25b/06,
25b/07, 25b/08, 25b/08, 25b/10,
25b/14, 25b/15, 25b/18, 25b/19,
25b/19, 26a/01, 26a/01, 26a/02,
26a/03, 26a/04, 26a/05, 26a/05,
26a/05, 26a/06, 26a/07, 26a/09,
26a/10, 26a/11, 26a/11, 26a/12,
26a/13, 26a/14, 26a/15, 26a/16,
26a/18, 26b/01, 26b/02, 26b/03,
26b/04, 26b/08, 26b/11, 26b/12,
26b/13, 26b/15, 27a/05, 27a/07,
27a/08, 27a/09, 27a/11, 27a/11,
27a/11, 27a/12, 27a/13, 27a/16,
27a/18, 27a/19, 27a/19, 27b/04,
27b/05, 27b/06, 27b/06, 27b/07,
27b/08, 27b/08, 27b/09, 27b/10,
27b/12, 27b/12, 27b/12, 27b/12,
27b/13, 27b/13, 27b/13, 27b/14,
27b/14, 27b/14, 27b/14, 27b/15,
27b/15, 27b/16, 27b/16, 27b/18,
27b/19, 28a/01, 28a/01, 28a/01,
28a/06, 28a/08, 28a/09, 28a/09,
28a/10, 28a/11, 28a/12, 28a/15,
28a/16, 28b/01, 28b/01, 28b/03,
28b/05, 28b/09, 28b/10, 28b/11,
28b/13, 28b/18, 28b/19, 29a/02,
29a/07, 29a/08, 29a/08, 29a/09,
29a/13, 29a/14, 29a/15, 29a/17,
29a/17, 29a/17, 29a/18, 29a/18,
29a/18, 29b/01, 29b/01, 29b/02,
29b/02, 29b/04, 29b/04, 29b/04,
29b/05, 29b/05, 29b/06, 29b/07,
29b/08, 29b/08, 29b/10, 29b/11,
29b/11, 29b/11, 29b/12, 29b/13,
29b/17, 29b/18, 30a/06, 30a/07,

30a/09, 30a/10, 30a/11, 30a/11, 30a/12, 30a/12, 30a/14, 30a/15, 30a/18, 30a/18, 30b/02, 30b/04, 30b/05, 30b/10, 30b/11, 30b/11, 30b/11, 30b/11, 30b/12, 30b/13, 30b/16, 30b/19, 31a/02, 31a/03, 31a/06, 31a/06, 31a/09, 31a/11, 31a/13, 31a/14, 31a/15, 31a/16, 31a/17, 31a/18, 31a/19, 31b/01, 31b/03, 31b/03, 31b/08, 31b/10, 31b/11, 31b/15, 31b/17, 31b/18, 32a/01, 32a/01, 32a/03, 32a/04, 32a/05, 32a/09, 32a/10, 32a/10, 32a/11, 32a/12, 32a/12, 32a/13, 32a/14, 32a/14, 32a/15, 32a/17, 32a/19, 32b/01, 32b/02, 32b/02, 32b/03, 32b/04, 32b/04, 32b/08, 32b/11, 32b/13, 32b/14, 32b/16, 32b/17, 32b/19, 33a/01, 33a/02, 33a/03, 33a/05, 33a/10, 33a/11, 33a/12, 33a/12, 33a/14, 33a/15, 33a/15, 33a/15, 33a/16, 33a/17, 33a/18, 33a/19, 33b/02, 33b/04, 33b/04, 33b/04, 33b/05, 33b/05, 33b/06, 33b/07, 33b/08, 33b/10, 33b/13, 33b/13, 33b/13, 33b/16, 34a/02, 34a/11, 34a/15, 34a/17, 34a/18, 34a/18, 34b/03, 34b/03, 34b/05, 34b/08, 34b/10, 34b/11, 34b/11, 34b/13, 34b/15, 34b/16, 34b/17, 34b/18, 34b/19, 35a/04, 35a/04, 35a/06, 35a/07, 35a/07, 35a/08, 35a/09, 35a/11, 35a/14, 35a/14, 35a/18, 35a/18, 35b/01, 35b/02, 35b/02, 35b/03, 35b/04, 35b/04, 35b/05, 35b/06, 35b/06, 35b/06, 35b/06, 35b/07, 35b/08, 35b/13, 35b/14, 35b/14, 35b/15, 35b/16, 35b/19, 35b/19, 36a/01, 36a/02, 36a/03, 36a/05, 36a/06, 36a/06, 36a/08, 36a/09, 36a/11, 36a/13, 36a/14, 36a/17, 36a/19, 36a/19, 36a/19, 36a/19, 36b/01, 36b/01, 36b/02, 36b/02, 36b/02, 36b/02, 36b/03, 36b/04, 36b/04, 36b/05, 36b/06, 36b/09, 36b/11, 36b/12, 36b/14, 36b/15, 36b/15, 36b/17, 37a/01, 37a/01, 37a/02, 37a/06, 37a/09, 37a/15, 37a/19, 37a/19, 37a/19, 37b/01, 37b/02, 37b/03, 37b/03, 37b/05, 37b/07, 37b/10, 37b/11, 37b/11, 37b/12, 37b/15, 37b/16, 37b/16, 37b/17, 37b/19, 38a/03, 38a/03, 38a/04, 38a/05, 38a/05, 38a/09, 38a/09, 38a/10, 38a/12, 38a/12, 38a/13, 38a/13, 38a/14, 38a/15, 38a/15, 38a/16, 38a/16, 38a/16, 38a/18, 38b/01, 38b/02, 38b/04, 38b/05, 38b/07, 38b/07, 38b/07, 38b/08, 38b/08, 38b/10, 38b/10, 38b/14, 38b/14, 39a/02, 39a/05, 39a/05, 39a/06, 39a/08, 39a/09, 39a/10, 39a/10, 39a/12, 39a/12, 39a/16, 39b/01, 39b/03, 39b/04, 39b/07, 39b/07, 39b/08, 39b/08, 39b/13, 39b/14, 39b/15, 39b/16, 39b/17, 39b/17, 40a/02, 40a/05, 40a/06, 40a/07, 40a/10, 40a/10, 40a/10, 40a/13, 40a/14, 40a/15, 40a/17,

40b/06, 40b/08, 40b/08, 40b/11,
40b/14, 40b/17, 40b/17, 40b/18,
41a/04, 41a/05, 41a/07, 41a/07,
41a/10, 41a/11, 41a/13, 41a/14,
41a/15, 41a/16, 41a/17, 41a/17,
41a/19, 41a/19, 41b/01, 41b/02,
41b/02, 41b/02, 41b/03, 41b/04,
41b/09, 41b/09, 41b/11, 41b/11,
41b/12, 41b/12, 41b/14, 41b/17,
41b/18, 41b/18, 41b/19, 42a/02,
42a/03, 42a/03, 42a/03, 42a/03,
42a/03, 42a/04, 42a/04, 42a/04,
42a/04, 42a/04, 42a/04, 42a/05,
42a/07, 42a/13, 42a/14, 42a/14,
42a/14, 42a/14, 42a/16, 42a/16,
42b/01, 42b/02, 42b/06, 42b/07,
42b/11, 42b/12, 42b/13, 42b/15,
42b/15, 42b/16, 42b/17, 42b/19,
43a/01, 43a/01, 43a/02, 43a/03,
43a/04, 43a/05, 43a/07, 43a/07,
43a/13, 43a/14, 43a/16, 43a/17,
43a/18, 43a/19, 43a/19, 43b/01,
43b/02, 43b/03, 43b/03, 43b/03,
43b/04, 43b/08, 43b/08, 43b/10,
43b/11, 43b/12, 43b/15, 43b/15,
43b/15, 43b/16, 43b/16, 43b/17,
43b/18, 44a/01, 44a/02, 44a/03,
44a/04, 44a/06, 44a/07, 44a/08,
44a/09, 44a/09, 44a/11, 44a/12,
44a/15, 44a/15, 44a/16, 44a/17,
44b/01, 44b/02, 44b/03, 44b/04,
44b/05, 44b/06, 44b/07, 44b/07,
44b/08, 44b/10, 44b/11, 44b/12,
44b/13, 44b/13, 44b/18, 44b/18,
45a/01, 45a/04, 45a/07, 45a/07,
45a/10, 45a/10, 45a/12, 45a/13,
45a/17, 45a/18, 45a/19, 45b/01,
45b/02, 45b/03, 45b/08, 45b/09,
45b/10, 45b/12, 45b/13, 45b/13,
45b/14, 45b/14, 45b/15, 45b/16,
45b/18, 45b/19, 46a/01, 46a/02,
46a/03, 46a/04, 46a/04, 46a/06,
46a/06, 46a/07, 46a/08, 46a/09,
46a/13, 46a/13, 46a/13, 46a/14,
46a/16, 46a/17, 46a/17, 46a/18,
46a/19, 46a/19, 46b/02, 46b/05,
46b/05, 46b/07, 46b/10, 46b/11,
46b/12, 46b/15, 46b/16, 46b/19,
47a/02, 47a/05, 47a/05, 47a/10,
47a/16, 47a/18, 47a/19, 47b/02,
47b/03, 47b/03, 47b/04, 47b/07,
47b/07, 47b/08, 47b/11, 47b/14,
47b/16, 47b/17, 47b/19, 47b/19,
48a/02, 48a/04, 48a/05, 48a/07,
48a/15, 48a/17, 48a/19, 48b/02,
48b/02, 48b/02, 48b/03, 48b/04,
48b/04, 48b/04, 48b/05, 48b/06,
48b/08, 48b/08, 48b/09, 48b/09,
48b/10, 48b/11, 48b/11, 48b/12,
48b/12, 48b/13, 48b/14, 48b/14,
48b/14, 48b/16, 48b/16, 48b/16,
48b/16, 48b/17, 48b/17, 48b/17,
48b/17, 48b/17, 48b/17, 48b/18,
48b/18, 48b/19, 49a/01, 49a/06,
49a/07, 49a/13, 49a/17, 49b/01,
49b/01, 49b/04, 49b/04, 49b/05,
49b/06, 49b/06, 49b/06, 49b/06,
49b/07, 49b/07, 49b/07, 49b/07,
49b/07, 49b/08, 49b/08, 49b/08,
49b/09, 49b/09, 49b/09, 49b/09,

49b/10, 49b/10, 49b/10, 49b/10, 49b/10, 49b/10, 49b/10, 49b/11, 49b/11, 49b/11, 49b/12, 49b/13, 49b/14, 49b/14, 49b/15, 49b/15, 49b/15, 49b/18, 50a/02, 50a/02, 50a/07, 50a/07, 50a/07, 50a/10, 50a/10, 50a/10, 50a/10, 50a/10, 50a/10, 50a/12, 50a/15, 50a/17, 50a/18, 50b/01, 50b/01, 50b/02, 50b/03, 50b/05, 50b/05, 50b/05, 50b/06, 50b/08, 50b/09, 50b/10, 50b/11, 50b/12, 50b/13

vebā < Ar. ateşli ve bulaşıcı hastalık, veba

***vebā tüşmek** < Ar.+Türk. veba olmak, veba salgınına yakalanmak
v. 29b/17

vech < Ar. yüz, çehre
v. 31a/01

vefā < Ar. bağlılık ve sadakat, vefa
v. 22b/03
v.-ḳılmaḳ 8b/10, 19a/17, 48b/01

vefāt < Ar. ölüm, ölme
v.-bolmaḳ 24a/14, 32b/01

vehm < Ar. kaygı, endişe
v. 23b/02
v.-bolmaḳ 44b/10
v. din 15b/01, 21b/06, 47a/04, 47a/07, 47b/10
v. i 44b/13
v. idin 11a/19

***vehm tüşmek** < Ar.+Türk. endişelenmek, kaygılanmak
v. 23b/06

Vehmedī (k.a)
v. 28b/08

velī < Far. fakat
v. 33b/19, 48b/01

velī-ni'met < Ar. bir çok şeyini ona borçlu olduğu kimse, velinimet
v. imiz 20b/18

ve's-selām < Ar. işte o kadar, son söz bu
v. 41a/06

veẓāyif < Ar. vazifeler, görevler
v. ı 3a/12
v.-(tekrīm-i veẓāyif) 14a/08

Vezende (k.a)
v. i (vezende-i ḫaşm) 15a/04

vezīr < Ar. vezir
v. 4a/07

vılāyat < Ar. il, vilayet
v. 8a/14, 10a/05, 10b/04, 11b/08, 26b/04, 33b/12, 41a/04, 49b/05
v. da 6a/17, 12b/09, 15b/19, 26b/09, 41a/03
v. daḳı 43b/06, 49b/03
v. ı 6a/15, 8a/11, 8b/19, 10a/04, 10b/05, 10b/15, 11a/01, 11b/06, 13a/05, 15b/01, 15b/10, 27a/09, 31a/06, 41a/10
v. ı (vılāyat-i ḳadīmdin) 26b/13
v. ıda 3a/05, 6a/06, 6a/16, 6a/19, 9b/08, 9b/11, 10a/10, 13a/05, 13a/18, 16a/05, 42b/07
v. ıdın 6b/01, 12b/16, 43a/13, 43a/13

v. ıġa 11b/11, 11b/16, 12b/02, 15a/17, 15b/19, 16a/08, 16b/04, 18a/18, 32a/14, 40b/12, 40b/14
v. ını 6b/17, 12a/01
v. ınıñ 6b/19, 10b/08, 12a/01, 18b/02, 23b/19
v. ıñ 8b/18
v. ḳa 29a/12, 43b/07
v. lar 10a/11
v. lardın 50a/09
v. larġa 12a/02
v. ları 12a/09, 12b/13
v. larıġa 8a/17, 12b/14, 13b/02, 49a/18, 49a/19
v. larnı 6a/11, 6b/15, 12a/09
v. nı 9a/04, 11b/12, 12b/09, 20b/14, 26b/15, 38a/14
v. nıñ 18b/05, 39b/19

viṣāl < Ar. ulaşma, kavuşma, vuslat
v. 16b/01

vitr < Ar. tek
v. de 3b/10

vuḳūf < Ar. bilgi
v. sız 32a/16

vuruş- savaşmak, vuruşmak
v.-ḳaylar 7b/03

vüzerā < Ar. vezirler
v. i (vüzerā-i nīkū-şi'ār) 2b/06

vücūd < Ar. beden, vücut
v. ı 3b/06

-Y-

yā < veya, ya
y. 5b/11, 13a/19, 19a/12, 25b/09, 30a/03, 37b/04

Yabġu Ṣahrası (y.a)
y. da 10a/19

yād < Far. hatırlama, anma
y. eylemek 42a/19
y.-étmek 7a/04, 43b/10
y. ġa 27b/17, 27b/17
y. ı (yād-ı sübḥān) 2a/07

yada Eski Türkler'in sihirli bir çok özelliği olduğuna ve suya atıldığında yağmur yağdığına inandıkları, zeytin yeşili veya beyaz taş
y. 27b/16, 27b/17

yādgār < Far. yadigar, hatıra
y.-ḳalmaḳ 6a/12

yafraḳ yaprak
y. ıdın 25b/18

yaġ yay
y. ını 17a/16

yaġı düşman
y. 42a/05
y.-bolmaḳ 5b/15, 50a/18, 50a/19
y.-érmek 50b/03
y. dın 38b/11
y. nı 10b/17
y. nıñ 23b/01
→ yaḳı

yaḫşı güzel
y. 2a/19, 4b/16, 4b/18, 5a/05, 14b/09, 15b/09, 17b/08, 17b/09, 18a/07, 18a/14, 28a/09, 31b/14, 34a/02, 35a/03, 36b/08, 37b/18,

40a/15, 44a/03, 44b/07, 45a/07, 47b/17
y.-bolmaḳ 19b/10, 29a/11, 36b/09
y.-érmek 9b/04, 31b/13
y.-kélmek 9b/10
y.-ḳılmaḳ 2a/19
y.-körmek 40b/16, 46a/08
y. körsetmek 32a/09
y.-saylamaḳ 12b/12
y.-sormaḳ 11b/18
y.-sürmek 8b/12, 39b/16
y.-tilemek 33b/06
y. dın 48a/04
y. lap 11b/10
y. raḳ 3b/07, 3b/15, 11a/09, 11a/13, 16a/18, 22b/06, 22b/07, 27a/07, 33b/14, 39a/02, 39a/09, 42b/04
y. raḳ. bolmaḳ 5a/08
y. raḳ bolmaḳ 6a/12

yaḫşılıḳ güzellik
y. 2b/12, 16b/14, 33b/04
y. dın 41a/02
y. ı (yaḫşılıġı) 6a/12

yāḳūt < Ar. yakut
y. ı (yākūt-ı zerd) 41b/06

yak- yakmak
y.-ıp uruşmaḳ 6b/04

yaḳa taraf, yaka
y. da 21b/16
y. sıda 21a/14, 27b/09, 40a/10, 42b/09, 44a/1
a. sıdaki (Āmū yaḳasıdaki) 40a/05

yakala- yakalamak
y.-b 21a/14

yaḳı düşman
y. 22a/18
→ yaġı

yaḳın yaklaşma
y. 16b/18, 20b/16,34a/08, 43b/01
y. bolmaḳ 14a/04, 25a/04, 47b/11
y.-kélmek 7b/03, 39a/16, 39b/04, 50a/04
y.-tégmek 12b/19, 42b/08
y.- yétmek 22b/02, 26b/18, 27b/05, 28b/02, 39a/12, 42a/05
y. da 30b/13, 46b/09
y. dın 4b/04
y. ıda 29b/14
y. ıġa 8a/08, 9a/14, 30b/03, 36b/10
y.-turur 10b/11, 38a/08
y. (va'de-i yaḳın) 26b/18
y.-yétmek 15b/15

yaḳīn < Ar. kesin, tam olarak, doğru
y. 11a/17, 22b/15, 33b/13, 46b/16
y.-bilmek 18a/04, 23a/09, 33b/18

yaḳut < Ar. yakut
y.-bolmaḳ 43a/11

yalanġaçlıḳ çaresizlik, yalnızlık, zavallılık
y. 16a/17

yalbar- yalvarmak

y.-dılar 29b/14
yalġan yalan
y. 31a/14
y.-érmek 37b/01
yalġançı yalancı
y. ġa 31b/05
yalġuz yalnız
y. 37b/04
Yalġuz Baġ Yolı (y.a) Hubuşan vilayetinde bir yer
y. dın38b/10
Yam (y.a)
y. 26a/04
y. ġa 43a/05
yamaḳ savaşa gitmeyip kalede kalan asker, yamak
y. 50a/17
yaman kötü, güç
y. 3a/10, 4b/16, 5b/12, 7a/01, 14b/14, 16b/13, 16b/15, 17b/15, 18a/03, 19a/08, 28b/03, 28b/15, 30b/03, 31a/10, 31b/10, 32b/04, 33a/13, 39a/08, 41b/07, 48a/04, 50a/16
y.-bolmaḳ 14a/05, 16b/08, 31a/11, 47b/02
y.-eyletmek 14a/04
y.-éltmek 39a/06
y.-érmek 8b/13, 14a/14
y.-ḳılmaḳ 5b/10
y.-uruşmaḳ 36b/18
y. dın 16b/14, 35a/03
y. lab 15b/16
yamanlıḳ kötülük, güçlük
y. 6b/17, 31b/02
y. ı (yamanlığı) 17b/18
y. ḳa 9b/15
y. ḳılmaḳ 9b/14
yamġur yağmur
y. 25b/05, 25b/18, 28a/02, 34a/16, 41b/15
y. ı (yamġur-ı sutūh) 27b/18
***yamġur tökmek** yağmur yağmak
y. 27b/19
yan yan, taraf, kenar
y. dın 47a/02
y. ıda 6b/10, 9b/08, 24a/06
y. ıdın 6b/10
y. ını 40a/15
→ yanġ
yan- dönmek
y.-dı 8a/07
y.-dılar 19a/19, 42a/14
y.-ġay 21b/16
y.-ġaymén 11b/06
y.-ġıl 7a/14
y.-ıp 7a/16, 15a/11, 26a\14, 35b/18
y.-maġaylar 10a/18
yana bir daha, tekrar, gene
y. 4a/07, 4b/14, 6a/03, 6b/10, 7b/14, 9a/02, 9b/05, 10a/13, 10b/19, 11a/06, 13a/08, 15a/15, 15b/02, 17a/11, 17b/12, 20a/10, 20b/07, 21b/07, 23b/03, 24a/11, 24a/18, 24b/05, 24b/15, 26b/02, 27a/06, 27a/12, 27a/14, 27a/17, 28a/04, 28a/18, 28b/04, 28b/15, 29a/02, 29a/03, 29a/06, 29a/12,

30b/01, 32b/13, 32b/19, 33a/02, 34a/10, 34b/01, 35a/13, 35a/14, 35b/05, 36b/14, 37a/06, 38b/13, 40a/02, 41b/06, 42a/15, 42b/15, 43b/05, 43b/18, 46b/12, 47a/11, 47a/12, 48a/15, 48b/04, 48b/13, 49a/04, 49b/15, 50a/03

yandur- döndürmek
y.-dı 23b/05, 24a/11
y.-ın̂glar 23b/04
y.-up 28a/17

yanıl- yanılmak
y.-ġan 31b/15

ya‘nī < Ar. yani, şu demek ki
y. 3b/10, 20a/09, 30a/18, 31a/16

yan̂g taraf
y.a 38a/11
→ yan

yan̂gı yeni
y. 3a/08, 18b/13, 24b/05, 31a/09, 34a/03, 40a/02
y. dın 46b/01
y. ı 33b/16

yap- yapmak
y.-ıp 18a/08

yapış- yapışmak
y.-up 28b/09

yar- yarmak
y.-ıp 45a/10

yār < Far. sevgili, dost
y. 6a/09, 6a/10, 20b/04, 22b/16, 33b/01, 42a/10, 45a/08
y.-bolmaḳ 18b/14
y.-érmek 33a/02
y.-olmaḳ 33a/01, 44a/19
y.-(yār aytmaḳ) 7b/08
y. ı (yār-ı mūvāfiḳ) 43b/14

yārlıḳ < Far.+Türk. dost olma
y. 16a/01
y. ḳılmaḳ 33a/13

yārān < Far. dostlat
y. larıġa 17b/02

yaraġ fayda
y. sız 9a/07
→ yaraḳ

yaraġlıḳ faydalı
y. 23b/07, 34a/02, 35a/18, 44b/14
→ yaraḳlıḳ

yaraġla- hazırlamak
y.-b 18a/01

yaraḳ fayda
y. larını 30b/13
→ yaraġ

yaraḳlıḳ faydalı
y. 23b/07, 34a/02, 44b/14
→ yaraġlıġ

yaraş barış
y. 46b/16
y.-ḳılmaḳ 33a/16, 34a/01, 45b/19
y. ḳa 34a/11

yaraş- barış yapmak; yakışmak
y.-a bérmek 49a/17
y.-ıp 8a/17, 11b/07
y.-ḳalı 8a/10
y.-ḳanları 22a/12
y.-ḳay 46a/14
y.-ḳaylar 46a/02
y.-ḳaysiz 46b/05

y.-tılar 8a/14
yarı bir bütünün iki eşit parçasından herbiri, yarı
y. sı 9a/07, 25b/10
yarım yarım olan
y. 23a/19, 34b/12, 41b/04, 45b/04, 50b/09
yarlıḳ hüküm
y. 4a/09, 24a/17
y. ı (yarlığı) 10b/14, 31a/19
yarmaḳ< Toh. para
y. dın 30b/19, 31a/03
y. ını 31a/05
y. nı 31a/07
yaruḳ aydınlık
y. 4a/03, 11a/06, 11a/10, 21b/05
y.-bolmaḳ 3a/04, 4b/15, 13a/07, 26a/18, 35a/08, 42a/09, 43a/09, 46b/08, 49b/04
y.-érmek 5a/10, 14b/16
y.-étmek 49a/09
y.-ḳılmaḳ 2b/10, 11a/11, 16a/10, 21b/07, 23a/11
→ yaruḳluḳ
yaruḳluḳ aydınlık
y. ı (yaruġluġı) 16a/11
y. ı (yaruġluġı) 23a/04
y. ın (yaruġluġın) 22b/15
y. ını (yaruġluġını) 23b/08
→ yaruḳ
yasa- < Moğ. düzenlemek, yapmak, hazırlamak, hüküm vermek
y.-b 30a/13
y.-b érmek 8b/09
y.-b turmaḳ 3b/13
y.-dı 1b/09
y.-dılar 48a/17
yasaḳ < Moğ. yasa, töre
y. 16b/08
yasaḳ (y.a)
y. ḳa tégürmek15b/01, 16a/01, 16a/03, 27a/08
yasal < Moğ. askerlikte savaş düzeni
y. tüzmek 21a/18
y.-bağlamaḳ 25a/14, 27b/11
y.-tartmaḳ 38b/16, 42b/10
→ yesel
yaş 1 göz yaşı
y. ıdın (köz yaşıdın) 32b/12
2 yaş, sene
y. ı 11b/02, 47a/08, 49a/06
3 yaşlı, pir
y. lar 4a/04, 4a/06, 5b/12
y. larıda 25b/01
yaşlıḳ yaşlı, ıslak
y. 47a/12
yaşun- gizlenmek
y.-dı 47b/12, 48a/03
yaşur- gizlemek
y.-a 48a/15, 50b/09
y.-dı 17b/06, 23b/03
y.-ġaymén 48a/01
y.a barur érmek 18b/04
yaşur- gizlemek, saklamak
y.a 14b/13
yat yabancı
y. lar 29a/12
yat- yatmak
y.-ıp 22a/02
y. urġa 22a/18

yay yay
y. 17a/14, 25b/02, 37b/17, 38a/03, 39b/07
y. dın 21b/03
y. ını 40a/16
y. larını 37a/02
y. nı 39b/09
y. nıñ 40a/16
yayaġ yaya, piyade
y.-ḳalmaḳ 39b/14
→ yayaḳ
yayaḳ yaya, piyade
y. 7b/01, 17a/01, 20a/01, 20a/02, 20a/19, 23a/02, 47a/05, 48a/02
y.-érmek 19b/09
y.-ḳalmaḳ 17a/13, 42b/13
y. ını 19b/19
y. ḳa 28a/01
y. larnıñ 36b/15
→ yayaġ
yaylaḳ yayla
y. 18b/16, 32a/05
y. dın 18b/16
y. larıdın 12b/18
yaz yaz mevsimi
y. 9a/05, 9a/05, 15b/18
yazı ova
y. 25b/13
y. da 41b/06
yazla- yazlamak, yaz mevsimini geçirmek
y.-r 9a/05
yazuḳ günah, kabahat, suç
y. luḳ (yazuġluḳ ḳılmaḳ) 4a/09
yed < Ar. el
y. i (yed-i kārvān) 22a/03
y. i (yed-i kirdārnıñ) 17b/17
yek < Far. bir
y. 8a/01, 32a/16
yekī < Far. birisi
y. 26b/10
yen- yenmek, kazanmak
y.-diler 7b/06
yesel < Moğ. askerlikte savaş düzeni
y. ni 27a/15
→ yasal
Yesurī (k.a)
y. 14a/05
y.-(Ḥażret-i Yesurī) 10a/10, 12a/11, 12b/11
y.-(Süleymān-Bég-i Yesurī) 41b/01
y. din (Emīr-Ḥażret-i Yesurī) 12a/18
y. ler 13b/17, 32b/02, 33a/17, 38a/17
y. lerni 10a/11, 33b/05
y. lerniñ 33b/01
y. ni. (emīr-ḥażret-i yesurī) 12a/19
Yesuver-Oġlan (k.a)
y. nıñ 5b/07
yetiş- yetişmek
y.-e almaḳ 50a/05
y.-genidin 46a/01
yetti yedi
y. 3a/04, 5b/07, 5b/17, 6a/03, 6b/03, 8a/17, 8b/10, 9a/15, 10b/08, 15a/16, 17a/07, 17a/19, 17a/19, 24a/19, 24b/01, 26a/06,

28a/15, 29a/08, 29a/17, 33a/04, 34b/17, 36b/13, 37a/11, 40b/05, 43b/04, 44a/17, 49a/07, 49a/08
y. de 6a/03, 9a/16, 33a/04
Yetti Ḳuduḳ Yolı (y.a)
y. n 44a/17
Yezdān < Ar. Zerdüşt dininde iyilik tanrısı, Tanrı
y. 5a/16
y. i (Yezdān-i pāk) 44a/19
yé- yemek
y.-diler 13a/04
y.-me 25a/02
y.-mek 4b/08
yél yel, rüzgar
y. 25b/05, 37b/08, 37b/15
y. din 13a/19, 43a/18
y. ini 7a/07
y. i 40b/03, 40b/07
y. idin 28a/15, 29a/05
yémek yenilecek şey, yemek
y. 13a/04
yér yer
y. 1b/09, 5b/04, 19a/16, 23a/02, 43b/11, 47a/07, 49a/10
y.-bolmaḳ 24b/19
y.-ḳılmaḳ 11a/12
y. de 4b/10, 7b/12, 8a/04, 9b/06, 9b/16, 11a/08, 11b/15, 11b/16, 12b/03, 17a/03, 17b/02, 17b/14, 17b/14, 18b/09, 18b/19, 19a/04, 19b/06, 20a/12, 20a/15, 20b/16, 21a/02, 22a/13, 23a/11, 23b/05, 23b/14, 24a/03, 24b/01, 24b/04, 26a/10, 31b/05, 34a/13, 35a/14, 35b/19, 41a/09, 41a/10, 44b/05, 44b/06, 45b/02, 47b/06, 48b/05, 50a/11
y. deki 11a/08, 37b/11, 50a/11, 50a/13
y. den 7b/04
y. din 12a/12, 14b/18, 16b/15, 20b/10, 27b/10, 34a/14, 35b/16, 36a/03, 37a/06, 45b/12, 46a/17, 49a/17
y. ge 9b/04
y. i 14b/08, 19b/03, 22b/19, 40a/12, 42a/02
y. ide 3b/11, 9a/17, 22a/17, 26a/11, 38a/02
y. idin 25b/01, 28a/01, 41a/11
y. ige 26b/02, 28a/17
y. ini 35b/18, 35b/19
y. inḡ 50b/02
y. ler 18b/16
y. lerdin 31b/06
y. leridin 39a/04
y. lerige 28a/02
y. lerni 43b/12
y. ni 36a/04, 47a/10
y. niṅg 9b/01, 13b/06
yéryüzi yeryüzü
y. 8a/01, 8a/09, 26b/10
y. deki 49b/17
y. n 25b/13
yét- ulaşmak, yetişmek
y.-geç 18a/06, 30a/08
y.-gen 7a/17
y.-gende 4a/01, 7b/17, 12b/02,

15a/17, 15b/03, 16a/02, 18b/17, 19b/06, 19b/13, 23b/19, 24a/18, 27b/03, 28b/04, 29a/13, 29b/02, 30a/05, 39a/18, 42a/05, 42a/07, 43a/17, 50a/01
y.-gendin 10b/17
y.-ip 16b/17, 20a/11, 21a/09, 21a/17, 22b/19, 25a/17, 26b/18, 27b/05, 27b/09, 28b/02, 29b/15, 31b/13, 32a/05, 34b/08, 35a/15, 35a/19, 35b/15, 36a/04, 36a/13, 38a/02, 39b/01, 39b/15, 40a/15, 40a/17, 40b/03, 42a/04, 42b/11, 43a/07, 44b/13, 45b/04, 45b/17
y.-ip çapmaḳ 41b/13
y.-ip érmek 11b/16
y.-ip (martabaġa yétmek) 6b/16
y.-ipbiz 22b/02
y.-kenidin 16a/11
y.-medi 16a/16, 16b/01, 38a/04
y.-mey 14b/13
y.-se 3a/12, 46b/15
y.-ser 34a/18
y.-serbiz 35b/11
y.-ti 5a/07, 11a/15, 15a/11, 15a/12, 16b/11, 18b/06, 19a/03, 20a/15, 20b/14, 22a/02, 22a/11, 24b/01, 25a/05, 28a/03, 34a/09, 34a/14, 34a/18, 35b/10, 36b/13, 39b/03, 40b/05, 41b/04, 43b/15
y.-ti (yaḳīn yétmek) 15b/15
y.-tiler 10a/19, 12b/06, 12b/14, 14b/01, 17b/04, 18b/07, 20a/16, 21b/01, 21b/18, 23b/16, 29b/10, 31a/12, 33a/19, 34a/13, 35b/07, 35b/17, 39a/12, 41a/13, 43b/03, 45a/11
y.-tük 33a/12

yétgür- yetiştirmek, ulaştırmak, gelmek
y. 18a/04
y.-gey 34a/08
y.-ür 48b/02

yétiş- ulaşmak
y.-tiler 9a/14, 13b/11, 33a/15, 39b/15, 45b/12

yétmiş yetmiş
y. 49a/08, 49a/08

yıġaç ağaç
y. 4a/08, 24a/13, 25b/18, 30a/13, 33b/05, 46b/10

yıġıl- yığılmak, toplanmak
y.-dı 6b/06, 13a/15
y.-dılar 7a/10, 12a/11, 24a/18, 29a/02
y.-ġan 21b/14
y.-ıp 7a/12, 41b/05, 49a/05, 50a/12
y.-ıp (ḳalın yıġılmaḳ) 8b/06
y.-sun 24a/17
y.-sunlar 31b/01, 43b/06, 50a/11

yıġın topluluk, grup
y.-ḳılmaḳ 5b/15

yıġıştur- toplamak
y.-ġay 13b/06
y.-maḳḳa 30b/09
y.-mek 32a/17
y.-mek (çérig yıġışturmaḳ) 32b/05
y.-mekke 27a/18
y.-sun 15a/05

y.-up 5b/16, 7a/18, 10a/16, 10b/07, 10b/16, 22a/13, 27b/02, 27b/05, 29a/12, 29a/17, 32a/14, 36a/15, 39b/10
y.-up (çérig yıġışturmaḳ) 6a/03, 6b/02, 9b/11, 10a/15, 12a/10, 13b/05, 13b/10, 13b/10, 15a/16, 33a/05, 33b/07, 34b/17, 38b/05
y.-up yıġışturmaḳ 14a/16, 15a/04, 15b/14
yıġışturtur- toplamak
y.-maḳḳa 32a/01
yıġla- ağlamak
y.-dı 48a/13
yıġul- yığılmak, toplanmak
y.-sunlar 13a/12
yıḳıl- yıkılmak
y.-dı 17a/17, 28b/04, 42b/13
y.-ġusı 25a/18
y.-ġusıdur 25a/15
yıl yıl, sene
y. 1b/07, 3a/05, 6a/05, 10b/09
y. da 5b/07, 8a/11, 9b/06, 10a/02, 10b/08, 10b/10, 11a/18, 15a/17, 29a/08, 49a/08
y. dın 6a/07, 24b/14
y. ġaça 6a/11
y. ı 3a/05
y. nıñ 26a/07, 33a/04, 50a/09
yılan yılan
y. 29a/08, 33b/18
yılduz yıldız
y. 21b/10
→ yuldız
Yılduz (y.a)
y. 37b/04
Yılġur Suyı (y.a)
y. nıñ 44a/11
yıraḳ uzak
y. 4b/01, 4b/04, 20b/18, 24a/13, 30a/13
y.-érmek 16a/11
y. dın 16b/18, 18b/10, 20a/07, 20a/12, 23b/09, 27a/03
yıraḳlıḳ uzaklık
y. 16b/16
yiber- göndermek, götürmek
y.-di 1b/12, 7a/13, 9a/02, 13a/10, 13b/02, 15b/12, 18a/01, 18a/12, 19a/10, 19b/13, 19b/17, 19b/19, 20a/06, 20b/06, 20b/13, 24a/05, 27a/02, 27a/18, 28a/19, 28b/06, 28b/14, 29a/18, 30a/07, 30a/10, 30b/16, 31a/01, 32a/08, 32a/12, 33a/06, 33a/10, 33b/12, 34a/06, 34b/11, 35b/02, 36a/03, 36b/01, 36b/02, 38a/14, 38a/16, 38a/19, 38b/01, 38b/11, 40b/14, 40b/16, 41a/01, 41b/08, 44b/08, 45b/13, 46a/14, 46b/19, 47a/19, 48b/09, 49a/18, 50a/01, 50a/03, 50b/15
y.-di (ḫaber yibermek) 13a/11, 15a/03, 27a/19
y.-di (ilgeri yibermek) 44a/10, 44b/07
y.-di (kişi yibermek) 38b/13, 50a/16
y.-di (seyl-āb yibermek) 50b/01
y.-diler 21b/16, 31a/14, 31a/16, 40b/11, 48b/04

y.-dim 41a/03
y.-e bérmek 26a/03
y.-eyim 50b/14
y.-geni 33b/10, 40b/12, 44a/07
y.-gey 29b/01, 38a/15, 45a/03, 46a/13
y.-geyler 12a/19, 34b/04
y.-geymén 31a/04
y.-güm 15a/06
y.-güsi (çérig yibermek) 50a/18
y.-ip 15b/12, 18a/06, 18a/11, 19a/09, 28b/05, 29b/07, 30a/04, 31a/07, 31b/01, 38a/18, 43a/15, 46a/03, 47a/16
y.-ip (élçi yibermek) 12a/17
y.-ip (ilgeri yibermek) 44a/13
y.-ip (kişi yibermek) 13a/08, 36a/14, 39b/12, 44b/17
y.-ip (nişān yibermek) 38a/15
y.-sen̂giz 31a/05

yigirmi yirmi
y. 3a/04, 3b/12, 11b/02, 19b/12, 22b/10, 36b/15, 38b/11, 44a/09, 44b/14

yigit yiğit
y. 36b/17, 37a/10, 42b/19
y. ler 13b/12, 17a/05, 25b/04
y. leri 7b/19, 23b/19

yinçü inci
y. 47b/16

yitür- kaybetmek
y.-üp 38b/01

yoḳ yok
y. 1b/08, 1b/08, 2b/04, 20b/18, 22b/07, 25a/04, 27b/17, 30a/08, 30b/10, 32b/15, 39a/09, 40b/19, 41a/03
y.-bolmaḳ 12a/04, 47b/13, 48b/05, 49a/13
y.-émek 48b/01
y.-érmek 2a/01, 2b/03, 10a/02, 12b/07, 14b/09, 19a/17, 25b/07, 25b/09, 28a/01, 29b/10, 29b/12, 30b/08, 31b/02, 34a/09, 35a/17, 37b/18, 38b/16, 39a/15, 41b/03, 48a/01, 49a/13, h009b/19
y.-étmek 17a/16, 37b/04, 45a/16, 46a/17
y.-turmaḳ 5a/05
y. ladılar 21b/17
y. tur 22b/05

yoḳla- kontrol etmek, yoklamak
y.-dı 25a/01

yol yol
y. 19a/19, 33a/14, 50b/10
y.-bérmek 47b/04
y. da 13b/18, 16a/01, 29a/18
y. da tüşmek 21b/17
y. dın 11a/01, 38b/10
y. ġa 16b/10, 17a/11, 35b/08
y. ı 12b/15
y. ıda 40a/07
y. ıdın 35b/15, 38b/10, 39a/02
y. ın 21a/15, 44a/17
y. ını 14a/05, 19b/07, 34a/15, 36b/16, 39b/12, 43a/15
y. larını 17b/05, 21a/10, 35b/13
y. larnı 35b/09, 44a/14
y. nı 12b/17, 38b/01, 38b/02, 44a/15, 45a/19

y. uġa 34b/15

yorı- yürümek

y.-dı 7b/17, 13a/17, 13b/11, 14a/19, 14b/18, 17b/07, 19b/18, 20a/05, 20a/05, 21b/09, 21b/15, 26a/05, 31a/07, 31b/03, 36a/01, 36b/13, 38b/10, 39a/02, 41b/07, 42a/09, 44b/09, 49b/02

y.-dı érmek 6b/09

y.-dı (ilgeri yorımaḳ) 44b/02

y.-dılar 7a/12, 7b/19, 10b/14, 10b/15, 13a/16, 13a/18, 16b/16, 20b/04, 22a/14, 25a/14, 26a/09, 30b/02, 37a/09, 44b/02, 48a/02

→ yorumaḳ

yoru-

y.-bérmek 6b/08, 20a/18, 34b/07, 45a/12

y.-kaçmaḳ 42b/17

y.-b 4b/18, 15b/17, 17b/18, 18b/05, 19a/16, 27b/15, 34a/14, 35b/07, 36a/15, 40a/11, 42b/10

y.-b (ilgeri yorumaḳ) 37b/05

y.-bérdi 22b/18, 23b/19, 28a/13

y.-bérdiler 27b/10

y.-dı 38b/17

y.-dılar 25a/11

y.-dılar (ilgeri yorumaḳ) 38b/08

y.-geybiz 28b/01

y.-ġaylar 10b/13

y.-maydur 22b/04

y.-r 9a/08, 21a/15, 26b/09, 28a/10, 28b/19, 34a/07, 37b/06, 37b/13, 38a/15, 38a/17, 39b/18, 46b/12

y.-r érmek 5a/11, 16b/11, 50a/02

→ yorımaḳ

yoruş yürüyüş

y. da 35b/03

yosun < Moğ. adet, kanun

y. ı 3a/06, 6a/13, 48a/10

Yosun-Témür-Ḫan (k.a)

y. nıṉg 9b/07, 44a/02

Yūsuf (k.a)

y. 16a/15, 24b/13

Yūsuf Ḫʷāce Bég (k.a)

y. 26a/01

yuḳarı yukarı

y. 15a/06, 23a/19, 30a/02, 37a/03, 38b/10, 49b/04

y.-(yuḳarı çıḳmaḳ) 7b/13

y. dın 37a/03

y. sıdın 39a/19

Yul-Témür (k.a)

y. ġa 24a/04

yulduz yıldız

y. 21b/12

y. ı 3a/03, 3b/10, 3b/16

→ yılduz

yum- kapamak

y.-up 14b/14

yurt yurt, köçebelerin konakladıkları yer

y. 31a/06, 38a/16, 41a/04

y. dın 9b/04

y. ı 10a/10, 26b/19, 31b/19, 37a/15

y. ıda 23b/15, 24a/15, 27a/09, 37a/16

y. ıġa 13a/02

y. ını 10a/06, 11a/15

y. larıge 33b/06
y. larıġa 28b/11, 30a/10
yügür- seğirtmek, koşmak
y.-üp 27a/04, 28a/12, 47b/18
yügürt- seğirtmek
y.-üp 39a/07
yük yük
y. i 41a/18
yükün- rica etmek
y.-di 26b/11
y.-üp 42b/03, 43a/06, 49a/06
yüz **1** suret, çehre, yüz
y. 30b/01, 35a/09
y. ide 30b/01
y. idin 5a/09
y. ige 11b/18
y. ini 1b/05, 11b/12, 21b/10, 23a/12, 23b/03, 24a/02, 24b/12, 37a/14, 41b/09, 45b/04
y. leri 49a/05
y. lerini 20a/11, 27b/03
y. lerni 23a/18
y. ni 15a/10, 22b/17, 35a/11
2 yüz, rakam
y. 1b/07, 1b/09, 3a/04, 5b/07, 5b/13, 5b/17, 6a/03, 6b/03, 6b/06, 7a/13, 8a/17, 8b/10, 9a/15, 10b/08, 11a/13, 11b/05, 15a/17, 20a/19, 20a/19, 20b/07, 20b/10, 20b/12, 21a/13, 23a/16, 23a/17, 23b/15, 24a/02, 24a/03, 24a/03, 24a/16, 26a/06, 29a/08, 32b/08, 33a/04, 33b/15, 33b/16, 34a/02, 34a/03, 34b/01, 35a/16, 36a/02, 36a/03, 36b/10, 37a/07, 37a/18, 37b/06, 38b/15, 39b/10, 39b/14, 40a/09, 40a/12, 40a/13, 41a/12, 41b/13, 42b/15, 42b/19, 43a/13, 44a/16, 44b/02, 44b/06, 44b/08, 44b/18, 45a/10, 45b/04, 45b/15, 49a/07, 49a/08, 50a/10
y. çe 19b/18
3 sebebinden
y. idin 24a/11, 26b/14, 34b/05, 39a/08
4 ilgi ve yakınlık göstermek
y.-koymaḳ 5a/08, 23b/12, 26b/09, 30a/04, 35a/15, 37b/11, 42b/16
y.-koyulmaḳ 35a/08
5 taraf
y. ġa 35b/02
y. idin 47a/09, 47a/11
y. ige 40a/18, 47a/11
y. iġa 47a/09
6 yüz çevirmek, dönmek
y.-évrülmek 36b/06
yüzlen- yönelmek
y.-di 7a/10, 8a/03, 8b/08, 8b/11, 8b/19, 9b/11, 10b/09, 13a/05, 13b/12, 14b/10, 14b/18, 15a/17, 15a/18, 16b/08, 18b/02, 42a/10, 42b/08
y.-diler 5b/16, 13b/08, 13b/18, 21a/18
y.-ip 12a/02, 22a/16, 50a/15
y.-se 31b/05

-Z- **-Ż-** **-Ẓ-** **-Ẕ-**

żabṭ < Ar. tutanak, tutma
ż. 48b/03
ż.-étmek 35b/09
ż.-ḳılmaḳ 6a/12, 9b\19, 12a/09, 12b/09, 32a/12, 36b/01, 38a/14, 43b/12, 48b/03
ż. ı 4a/18
ż. ı (żabṭ-ı nasaḳdın) 32b/05
ż. ıġa 36a/10
ż. ını 16a/07, 16b/05
ż. ḳa 24a/09

ẓāfer < Ar. galibiyet, zafer
ẓ. 6a/09, 11a/10, 13b/15, 14b/12, 17a/10, 22b/15, 23a/12, 35a/06 36a/09, 37b/05, 40b/09
ẓ.-(cilve-i ẓafer) 38a/11
ẓ.-ḳılmaḳ 49a/03
ẓ. i (ẓafer-i cāger) 12b/14
ẓ. i (ẓafer-i ḳarīn) 32a/18
ẓ. ni 28a/16

ẓafer-nāme < Ar.+Far. düşmana karşı kazanılmış zaferi anlatan eser
ẓ. 2a/13
ẓ. ni 2b/02

ẓafer-penāh < Ar.+Far. kutlu zafer
ẓ. 15a/13, 42a/12

ẓāhir < Ar. görünen, belli olan
ẓ.-bolmaḳ 3a/03, 3a/07, 3a/08, 3a/17, 3b/01, 3b/13, 4a/02, 12b/11, 28b/03, 31b/08, 46a/07, 46b/05
ẓ.-érmek 14a/18, 16a/07
ẓ.-étmek 31b/07
ẓ.-ḳılmaḳ 4b/17

zaḫm < Ar. yara
z.-(çeşm-i zaḫm) 19b/11
z. ı 37b/19

zaḥmet < Ar. sıkıntı, güçlük, zahmet
z. 11b/09
z. i 26a/18
z. ini 16a/19
z. siz 45a/06

zaḫmvār < Ar.+Far. yaralı
z.-bolmaḳ 21b/04

żaʿīf < zayıf, güçsüz
ż. 35a/04, 35a/04
ż. ler 19a/11
ż.lerniŋ 17a/04

zākīyāt < Ar. temiz ve iyi kişiler
z.-(ṣalavāt-ı zākīyāt) 1b/14

zamān < Ar. zaman, vakit
z. 8b/19, 10b/02, 11a/19, 13a/02, 13a/12, 21b/03, 36a/14, 36b/13, 41b/05, 50a/13
z. a 25b/11
z. da 9b/19, 14a/17
z. ı émek 2a/08,
z. ıda 3a/02, 6a/14, 23a/18
z.nıŋ 3b/06,

zamāne < Ar. zaman, zamane, devir
z. 9a/06, 21b/12, 22b/05, 26b/08, 32b/08
z. i (zamāne-i Rüstem) 13b/14
z. niŋ (kürre-i zamāneniŋ) 29a/04

żamīr < Ar. iç, iç yüz
ż. ide 23a/14
ż. ini 24b/11

zār < Far. ağlayan, inleyen; zayıf
z. (ẖ^{v}ār ū zār) 17b/18, 33a/03
z. (zār ū ẖ^{v}ār) 25b/10, 27a/15, 32b/10
z.-ḳılmaḳ 42a/10
z. dur 33a/03
żarar < Ar. zarar, ziyan
ż. 18a/04, 18b/13, 33b/04
ż.-tégmek 10b/02, 14b/19, 31b/16, 33b/04
ż.-tégürmek 48a/08
ż.-(żarar tégürealmaḳ) 8b/19
żarb < Ar. vurma, eme, darbe
ż. 36b/16
ż. ı 7a/07, 19a/16, 34a/17, 41b/14
ż. ıdın 13b/13
żarbe < Ar. darbe, vuruş
ż.-ḳılmaḳ 38a/14
zārī < Far. inilti, yakarış
z.-ḳılmaḳ 47b/17, 47b/19
zār ü h^{v}ār < Far. hor, zavallı
z. zār ū ẖ^{v}ār 25b/10, 27a/15, 32b/10
z. -bolmaḳ 23b/11
z. -ḳılmaḳ 48a/07
→ ẖ^{v}ār ū zār
żarūret < Ar. ihtiyaç, zorunluluk, zaruret
z. tin 12b/07, 16a/03, 22a/05, 38a/03, 39b/11, 41a/01, 45b/18
z.-bolmaḳ 33b/09
ẕāt < Ar. kişi, saygıdeğer kimse
ẕ. ı 4a/16
ẕ. ı (ṣıfāt-ı ẕātı) 4b/17
ẕ. ı (ẕāt-ı şerīfi) 3a/10
żāyi‘ < Ar. kayıp
ż.-bolmaḳ 5b/18, 11a/18, 17a/05
zebāne < Far. alev, yalaz
z. din (tey-i zebānedin) 23a/02
zebūn < Far. zavallı, biçare
z.-bolmaḳ 29a/07
żeḥḥāk < Ar. çok gülen
ż. 30a/18
zelzele < Ar. zelzele, deprem
z. 21b/08
zemin < Far. zemin, yer
z.-(sertāc-dārān-ı rūy-ı zemīn) 5a/12
zer < Far. altın
z.-(cām-ı zer) 42a/02
zerd < Far. sarı
z.-(yāḳūt-ı zerd) 41b/06
ẕerre < Ar. küçük parçacık, zerre
ẕ. 25b/11
ẕ.-bolmaḳ 29a/03
ẕ.-ḳılmaḳ 27a/16
zevāl < Ar. yok olma, ortadan kalkma
z. 23b/11, 23b/11
zırā‘at < Ar. tarım, ziraat
z. ḳa 38a/13
zi-bes < Far. çoktan
z. 40b/05
zi-dil < Far. kalpten, gönülden
z. 2b/11
zi-gül < Far. gülden
z. 27a/16
zīb < Far. süs, ziynet
z.-(zīb ū zīnet bābıda) 3b/14
zībā < Far. güzel, yakışır

z.-bolmaḳ 49a/05

zībā-nihāl < Far. güzel fidan
z. 3a/13

zīnet < Ar. süs, ziynet
z.-(zīb ū zīnet bābıda) 3b/14

ẕikr < Ar. anma, zikir
ẕ.-ḳılmaḳ 4b/14

zindān < Far. zindan
z. ġa 36a/11

Zinde-Ḥaşm (k.a)
z. 27a/19, 48b/17, 50a/06, 50a/07, 50a/14, 50b/02, 50b/05
z. ġa 26b/12, 48b/11
z. nı 28a/08, 50b/15

zinhār < Far. sakın!, asla! (ünlem)
z. 6b/12

zirā'at < Ar. ziraat, ekincilik
z. ḳa 48b/14

zişt < Far. çirkin, kötü
z. 18a/09
z. ḳa. (sipehr-i zişṭḳa) 29a/06

zūr < Far. güç, kuvvet
z. 35a/04

zūbīn < Far. küçük mızrak
z. 34a/16

ẕuhhād < Ar. zahitler
ẕ. 46b/16

ẓuhūr < Ar. meydana çıkma, baş gösterme
ẓ. 3b/13

ẕu'l-celāl < Ar. celal sahibi, Tanrı
ẕ. 3a/14

ẓulm < Ar. eziyet, zulüm
z. 5b/08, 16b/06, 20b/07, 30a/01
z.-i (derd-i ẓulm-i pinhān) 5a/18
z. idin 5b/12, 6a/18

Ẕu'n-nūn (k.a) Hz. Yunus
z. 4b/09

ẓurafā < Ar. zarif kimseler
ẓ. yī (zurafā-yī nām-dār) 2b/06

züht < Ar. zuhd; nefsini her türlü zevkten mahrum edip ibadetle uğraşma
z. 46a/19

zülāl < Ar. içilmesi güzel tatlı su
z. i 46a/18

zülf < Far. zulf; yüzün iki tarafından sarkan saç lülesi, zülüf
z.-késmek 32b/10
z. i 13a/14

3. 2. Kişi ve Ulus Adları Dizini

-A-

'Abbās (k.a)
a. 29b/04, 30a/05
→ Abbās-Bahadır

'Abbās-Bahadır (k.a)
Timur'un emirlerinden
a. 33a/18, 39a/10, 42a/03
a. ġa 32a/11
a. ı ('Abbās-Bahadır-ı Ḳıbçaḳ) 35b/06
a. nı 29a/17, 30a/04

Abbās-Bég (k.a)
a. 36b/01, 49b/07
→ 'Abbās Bahadır

Abdullah (k.a) Emir Taygu'nun oğlu

a. 7a/11, 21a/17, 33a/15, 35b/16
a. ġa 35b/19, 36a/04
a. nı 9b/13

Abdullah-Mīrzā (k.a) Kazgan Beg'in oğlu
a. 9a/03, 9b/15
a. ġa 9b/10
a. nıñ 9a/16, 9b/09

Abdullah-Tayġu (k.a) Emir Abdullah Taygu. Takent nüshasında Tayg'ın oğlu.
a. 15a/04

Acunay (k.a) Békicek'in oğlu
a. 19b/06
a. çérigi 21b/17

Adem (k.a) Adem peygamber
a. 16a/16

'Ādil-Bég (k.a) Şir Behram'ın nökeri
a. niñ 9a/10

'Ādil-Melik (k.a) Hüseyin Beg'in hanımı ikenesir alınınca Çaku Beg'e verildi. Keykûbâd Hatalani'nin kızı.
a. 48b/11

Aḥmed(k.a) Hz. Muhammet'in isimlerinden biri.
a. 5b/02

Aḳ-Buġa (k.a) Timur'un kumandanlarından.
a. 30b/11, 36b/02, 46a/03

Aḳ-Buġa-Bahadır (k.a)
a. 36b/11, 41b/12, 42a/03
a. ı (Aḳ-Buġa-Bahadır-ı Nayman)
35b/06
a. nı 45b/13
→ Aḳ-Buġa

Ak-Buġa-Bég (k.a)
a. 49b/08
→ Aḳ-Buġa

Aḳ-Témür-Bahadır (k.a) Timur'un kumandanlarından
a. 36b/11, 36b/16, 42b/11, 49b/10
a. nıñ 42b/13

'Ālem-Şeyḫ (k.a) Çerig beyi
a. 49b/07

'Alī (k.a) Hızır-Yesurî'nin oğlu
a. 32b/02, 39b/03, 39b/13

'Alī-Bég (k.a)
a. ge 18a/08
a. niñ 18a/03
→ 'Alī-Bég-Arġun-Şāh-Cānıḳurbānī

'Alī-Bég-Arġun-Şāh-Cānıḳurbān (k.a) Ma-han hükümdarı.
a. 17b/16

'Alī-Bég-Cānıḳurbānī (k.a)
a. niñ 17b/15
→ 'Alī-Bég-Arġun-Şāh-Cānıḳurbānī

'Alī-Dervīş (k.a) Bâyezîd'in oğlu
a. 31a/13, 31b/03, 32a/13
a. ge 32a/16

ʻAlī-Şāh (k.a) Hz. Sahib Kıran'ın kumandanlarından.
a. 36b/14

ʻAlī-Yesurī (k.a) Hızır Yesûrî'nin kardeşi.
a. 38a/16, 39a/05, 39a/12, 42a/04, 41b/10, 42a/07

Apardı Bégleri(u)
a. 7a/02

Arġūn-Şāh (k.a)
a. 43a/05

ʻĀşıḳ (k.a)
a. 37b/17

Ārzū-Melik-Aġa (k.a) Bayezid Celayir'in kızı, Musa Beg'in haremi.
a. 37b/11, 38a/05

Ateşe (k.a) Timur kumandanlarından
a. 20a/10

-B-

Bahār (u)
b. çérigin 46a/01

Bāyezīd (k.a) Cüneyd Burulday'ın kardeşi, Abidin kalesi hakimi.
b. 27a/03, 32a/12

Bāyezīd-Bég (k.a) Cüneyd Burulday'ın kardeşi, Abidin kalesi hakimi
b. 13b/04, 14a/07, 14a/07, 14a/14, 14b/11, 14b/14, 15a/10, 15a/17
b. ge 13a/11, 13b/17
b. ni 15a/19
→ Bāyezīd

Bāyezīd-Celāyir (k.a) Hocend emiri.
b. 10b/14, 12a/13, 31a/12
b. de 10a/05
b. ning 37b/12

Bāyezīd-Tuġluḳ-Témür Ḫan (k.a)
b. 12a/19

Baḫtī-Şāh (k.a) Hz. Sahib Kıran'ın makam verdiği kişilerden
b. 49b/10

Barlas (k.a)
b. 49b/01

Bayram-Şāh-Ārlāt (k.a) Horasan emirlerinden, Tilençinin babası
b. 50b/02

Behrām (k.a) Celayir aşiretinin reisi
b. 32a/14, 34a/09, 37a/09, 43b/06, 43b/08, 45b/11, 45b/12
b. (şīr-i behrām) 20a/13
→ Behrām Celāyir

Behrām-Celāyir (k.a) Celayir aşiretinin reisi
b. 19a/04, 19a/06, 24a/04, 32a/11, 32a/14, 33a/19, 43b/03, 45b/09
b. ġa 48b/10

Behrīn (u)
b. 25b/07

Berāt-Ḫᵛāce (k.a) Timur'un noyanilerinden.
b. 41b/02

Bégéçek (k.a) Tuğluk Timur Han'ın Emirlerinden.

b. 10b/13, 16b/06, 22b/10, 25a/13, 26a/03
b. bég 25b/19
b. ni 16a/06, 16b/05
b. nıñg 19b/07, 21b/18, 25b/08

Bégi-Şāh (k.a)
b. 38a/15, 40a/04
b. nı 40b/11
b. nıñg 40a/14

Berāt-Ḫʷāce (k.a) Timur'un noyanilerinden. Kögeltaş'ın oğlu.
b. 41b/02

Buraldı(k.a) Katlıġ Timur'un babası
b. 9a/09

Burhān(k.a) Devlet adamı, şair ve bilgin
b. ı (burhān-ı ḳāṭıdın) 23a/06

Burulday (u)
b. 22a/13

Buyan (k.a)
b. (ḥażret-i buyan) 46a/09

Buyan-Ḳalı-Ḫan (k.a) Çağatay ulusunda saltanat süren otuzbir hükümdardan yirmidördüncüsü. Sorugadu Han'ın oğlu.
b. 7a/10
b. nı 9a/18, 9b/02, 9b/07, 9b/10
b. nıñg 9b/06
→ Buyan-Ḳalı-Oġlan

Buyan-Ḳalı-Oġlan (k.a)
b. 6a/08
→ Buyan-Ḳalı-Ḫan

Buyan-Sulduz (k.a) Şeyh Muhammed'in babası. Emir.
b. 7a/11, 9b/10, 24a/19
b. nıñg 12a/16, 48b/08
b. nuñg 33b/08
→ Buyan-Sulduz-Bég

Buyan-Sulduz-Bég (k.a)
b. 9b/09, 9b/18, 12a/14, 12b/06, 15a/18
b. ni 16a/01
→ Buyan-Sulduz

-C-

Celāled-dīn-Barlas (k.a) Emir.
c. 21a/03, 24a/04

Celāyīr-Han (k.a) Hocend emiri
c. 15a/17

Celāyir(k.a) Hocend emiri
c. 31a/13, 32a/12
→ Bāyezīd Celāyir

Cem (k.a) Şark mitolojisinde şarap ve içkinin icatçısı
c. (cām-ı Cem) 14b/02

Cemşīd (k.a)
c. 30a/17
c. i (Cemşīd-i teng) 42a/10

Cengī-Ḳoçın (k.a) Timur'un kumandanlarından.
c. 50a/02
c. nı 50a/01

Cihān-Melik (k.a) Hüseyin Beg'in oğlu. Şah Ruh'un koşun beyi.
c. 48b/04

Cihān-Şāh (k.a) Çaku Beg'in oğlu. Timur'un emirlerinden.
c. 38b/07, 44b/03
c. bég 44a/15

cihāngīr-mirzā (k.a) Timur'un oğlu.
c.-(şāh-zāde-i ercümend-i Cihāngīr-Mirzā) 44a/04

-Ç-

Çaġatay (u) Cengiz Han'ın ikinci oğlu olan Çağatay Han'ın soyundan gelenlerin kurmuş olduğu hanlık.
ç. 10b/07, 10b/10, 48b/15
ç. çérigi 7a/14

Çaġatay-Ḫan (k.a) Cengiz Han'ın ikinci oğlu. Çağatayların birinci hükümdarı.
ç. nıñ 5b/08, 5b/14

Çaku-Barlas (k.a) Timur'un emiri
ç. 21a/03, 24a/04, 35b/04, 48b/17
ç. ḳa 39a/06

Çaku-Bég (k.a) Muhammed Burunduruk Barlas'ın atası.
ç. 14a/01, 14a/06, 26a/05, 27b/14, 30b/11, 33a/18, 35b/10, 38a/09, 39a/10, 40b/17, 41b/07, 49b/06
ç. ge 32a/11, 48b/11
ç. ni 40b/12, 40b/13, 40b/16

Çete (u) Çağataylar Moğolları "haydut" anlamına gelen bu adla çağırırlar.
ç. 11b/16, 12a/08, 12a/11, 12b/01, 13b/03, 15b/08, 16a/05, 26a/18, 27b/17, 32a/17, 45b/13, 46a/03
ç. çérigi 15b/02, 20b/14, 21a/04, 25a/08, 27a/17, 27b/16, 28b/18, 29a/15, 29b/09, 29b/10, 30a/03, 44b/17, 45a/05, 45b/09, 46a/10
ç. çérigidin 11a/14, 29a/15, 29b/02, 43b/05, 46b/15
ç. çérigige 44b/05, 45a/03, 45a/05
ç. çérigini 11b/12, 22b/08, 23a/14, 29b/13
ç. çérigini̊ñ 29b/16
ç. din 44b/01, 46a/04, 46a/08
ç. lerni̊ñ 43b/03
ç. kavmini̊ñ 26b/02

Çingiz (k.a) Moğol imparatoru
ç. 6a/16, 7a/04
→ Çingiz Han

Çingiz-Ḫan (k.a) Moğol imparatoru
ç. 6a/17, 6b/15
→ Çingiz

-D-

Dānişmendçe-Oġlan (k.a) Ögedey Han'ın oğullarından.
d. 6a/06

Dāvud-Bég (k.a) Timur'un emirlerinden.
d. 27a/01, 35b/03, 36a/19, 37b/05, 42a/03
d. ge 49b/05

Dāvud-Dūġlāt (k.a) Emir.
d. 48b/16

Dāvud-Şāh (k.a)
d. 29a/18, 41a/16

Davlat-Şāh (k.a) Bigiçek'in kardeşi
d. 25b/08, 38a/04
Davlat-Şāh-Baḫşı (k.a)
d. 38a/02
d. ġa 30b/11, 49b/09
Dervīşeg-Birġüci (k.a)
d. 36b/15
Dil-şād-Aġa (k.a) Hüseyin Beg'in karısı.
d. 17a/13
d. nı 48b/11
Doġlat (u)
d. 35b/03
Duva (k.a) İsmail Hace'nin babası. Tugluk Timur Han'ın dedesi.
d. 10b/06
Duva-Ḫan (k.a)
d.-(ibn-i élçigüdā-i duva-ḫan) 26b/07
d. nıñg 10b/06
Dürge Bahadır (k.a)
d. 36b/05, 40a/17, 41a/17, 42a/04
Dürci (k.a)
d. 26b/07

-E-

Ebū-Bekir-Kulūmī (k.a)
e. 29b/11
Ebū-Sa'īd (k.a) Taygu Beg'in oğlu, Mengli Buga'nın damadı.
e. 21a/16
Ebū-Şāh (k.a)
e. nıñg 4b/13
Emīr-Bāyezīd (k.a) Hocend hakimi. Celayir emirlerinden
e. 12b/01
e. celāyīrdin 12a/17
Emīr-Ḥācı (k.a)
e. 14b/11, 15b/05
Emīr-Ḥācı-Barlas (k.a) Timur'un kardeşi
e.10b/15, 13b/03
Emīr-Ḥācı Barlas Bin Nūrlıḳı Bin Temüke-Yosun-Münke-Bin-Ḳaraçar-Noyan (k.a)
e. 9b/12
Emīr-Ḥażret-i Yesurī (k.a) Emir
e. din 12a/18
e. ni 12a/19
Emīr-Ḫızır (k.a)
e. 14b/01
Emīr-Ḥüseyin (k.a) Tektir valisi. Timur'un kayınbiraderi.
e. 12b/05, 12b/09
Emīr-Ḥüseyin-Bég (k.a) Kazgan Beg'in nebiresi
e. ge 12b/05
Emīr-Ḳaralġaç (k.a)
e. 50a/05
Emīr-Ḳazġan (k.a) Çağatay ulusunun büyük emirlerinden. 1346 da Emir Kazan Han'ı öldürmüş ve on iki yıl iktidarda kalmış.
e. 6a/03
Emīr-Mes'ūd (k.a)
e. 6b/11, 6b/12
Emīr-Olcaytu (k.a) Emir
e. 38b/06

Emīr-Şeyḫ-Ḥasan (k.a)
e. 6b/08
Emīr-Toraġay (k.a) Timur'un babası. Barlas kabilesinin şefi.
e. 2b/16
→ Toraġay-Bég
Emīr-Vecīhü'd-dīn-Mes'ūd (k.a) Emir.
e. 6b/01
Enĝirçaḳ (k.a) Çete çeriginden Hacı Beg'in oğlu
e. 29b/02
Ercümend-Mīrzā-Cihāngīr (k.a)
e.-(ferzend-i Ercümend-Mīrzā-Cihāngīr) 41a/01
Erdeşīr-Ḳoçın (k.a) Çerig beyi
e. 49b/07

-É-

Élçi-Buġa (k.a) Timur'un yandaşlarından. Taban Bahadır'ın kardeşi.
é. 21a/02, 37a/09, 37a/10, 48b/12
é. bahadır 37a/01, 49b/09
é. bahadırġa 37b/07
b. bahadırnıñ 17a/01
Élçi-Buġay-Sulduz (k.a)
é. 29b/07

-F-

Ferhād (k.a) Hüseyin Beg'in kumandanlarından.
f. 27b/12
Ferīdūn (k.a)
f. (Ferīdūn-ḥaşmeti) 4b/09
Firdevsī (k.a)
f. 45b/15

-Ġ-

Ġıyās-Bahadır (k.a) Timur'un kumandanlarından.
ġ. 27b/14
Ġūrī (u) Gurlu
ġ. 7a/05
ġ. ler 8b/02, 8b/07, 8b/12
ġ. lerni 8b/04

-H- -Ḫ- -Ḥ-

Ḥācı-Barlas (k.a) Nüfuzlu Barlas emirlerinden. Timur'un amcası. Keş ve ona bağlı yerlerin hakimi.
ḥ. 13b/08, 15a/18, 15b/01, 40b/18
ḥ. ḳa 14a/06
ḥ. nıñ 13b/09
ḥ. bég 9b/18, 10b/19, 11a/14, 11a/17, 11b/03, 13b/09, 15a/02
ḥ. bégge 10a/04
Ḥācı-Bég (k.a) Erküt omagından. Hüseyin Beg'in kumandanlarından.
ḥ. 10b/12, 11b/09, 13b/05, 13b/16, 14a/14, 15b/04, 28a/07, 28a/10, 29b/02
ḥ. ge 11b/04, 13b/19, 45b/13

ḥ. ninḡ 15b/02, 15b/07, 22b/09

Ḥācı-Mahmūd-Şāh (k.a)

ḥ. 11b/11, 32b/02, 49b/09

Ḥācı-Muhammed (k.a)

Türkmenlerden

ḥ. 17b/07, 17b/12

Ḥamīd-Bég (k.a) Timur'un muhalifi

ḥ. 15b/08, 15b/12, 24a/14, 25a/13, 26b/16, 27a/03

ḥ. ni 27a/02, 27a/04, 27a/05

ḥ. ninḡ 26b/15, 28a/06

Ḫan-Sa'īd (k.a) Hüseyin Beg'in oğlu.

ḫ. 48b/03

Ḫanzāde-'Ali-Ekber (k.a)

ḫ. 48b/19

Ḫanzāde-Ebu'l-Ma'āli (k.a)

ḫ. 48b/19

Ḥaydar(k.a)

ḥ. 21a/16

Ḥaydar-Endhūdī (k.a)

ḥ. 21a/07, 26b/12

Ḥażret-i Buyan (k.a)

h. 46a/09

Ḥażret-i Ḥüseyin-Bég (k.a)

ḥ. 22a/19

ḥ. ninḡ 48b/07

Ḥażret.-i Ṣāḥib (k.a)

ḥ. 18b/16, 34a/13

→ Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān

Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān (k.a) Timur'un lakabıdır. Zühre (venüs) ve Müşteri (Jüpiter) nin birbirine yaklaştığı hâlete "kıran burcu" denilmektedir. Timur bu zamanda doğmuştur. Bu zamanda doğan çocukların ileride saltanat sahibi olacağına inanılmıştır.

ḥ. 3a/07, 10a/04, 10b/19, 11a/15, 11b/11, 11b/12, 11b/15, 11b/19, 12a/08, 12a/13, 12a/15, 12a/19, 12b/03, 12b/11, 12b/19, 13a/05, 13a/10, 13a/16, 13b/02, 13b/08, 13b/10, 13b/17, 14a/02, 14a/03, 14a/10, 14a/11, 14a/16, 14b/11, 15a/08, 15a/09, 15a/11, 15a/13, 15b/06, 16a/08, 16b/05, 16b/07, 16b/09, 16b/14, 17a/09, 17a/13, 17a/14, 17b/02, 17b/05, 17b/10, 17b/13, 17b/16, 18a/15, 18a/16, 18a/17, 18a/18, 18b/02, 18b/06, 19a/07, 19a/18, 19b/01, 19b/04, 19b/16, 19b/18, 20a/03, 20a/07, 20a/09, 20a/13, 20b/05, 21a/01, 21a/10, 21a/16, 21b/08, 21b/13, 21b/14, 21b/18, 22a/01, 22a/06, 22a/09, 22a/11, 22a/12, 22a/18, 22b/11, 22b/12, 23a/09, 23a/14, 23a/15, 23b/12, 24a/15, 24a/18, 24b/03, 25a/08, 25a/09, 25a/11, 25a/19, 25b/01, 25b/16, 26a/04, 26a/14, 26a/19, 26b/03, 26b/16, 27a/01, 27a/09, 27a/17, 27b/06, 27b/10, 27b/13, 28a/04, 28a/12, 28a/18, 28b/04, 28b/09, 28b/14, 29a/16, 29b/04, 30a/04, 30a/05, 30a/06, 30a/09, 30a/11, 30a/14, 30a/16, 30b/02, 30b/04, 31a/01, 31a/06, 31a/08, 31a/11, 31a/16,

31a/19, 31b/03, 31b/08, 31b/09, 31b/12, 32a/01, 32a/02, 32a/08, 32a/11, 32a/17, 32a/18, 32b/03, 32b/05, 32b/19, 33a/03, 33a/05, 33a/07, 33a/10, 33b/02, 33b/07, 33b/08, 33b/12, 34a/04, 34a/06, 34b/02, 34b/08, 34b/16, 35a/01, 35b/12, 36a/06, 36a/18, 36b/14, 37a/14, 37a/15, 37b/03, 37b/07, 37b/08, 37b/13, 37b/16, 38a/07, 38a/11, 38b/02, 38b/03, 38b/06, 38b/13, 38b/17, 39a/04, 39a/12, 39b/15, 39b/16, 40a/01, 40a/03, 40a/04, 40a/18, 40b/01, 40b/07, 40b/12, 40b/13, 41a/06, 41a/18, 41b/07, 41b/08, 42a/08, 42a/16, 42b/05, 42b/05, 42b/10, 42b/19, 43a/04, 43a/18, 43b/09, 43b/14, 43b/19, 44a/04, 44a/06, 44a/10, 44a/12, 44b/13, 45a/09, 45a/17, 45a/18, 45b/14, 45b/19, 46a/03, 46b/02, 46b/08, 46b/09, 47a/01, 47a/16, 47a/19, 47b/05, 47b/18, 48a/05, 48a/11, 48b/07, 49a/14, 49a/19, 49b/01, 49b/17, 50a/03, 50a/08, 50a/09, 50b/10

ḥ. da 38b/15

ḥ. dın 4b/02, 12a/17, 13b/16, 14a/12, 20b/11, 32a/15, 38b/04, 45b/09, 45b/12, 49b/18

ḥ. ġa 13a/11, 13a/08, 13a/17, 1 4b/15, 15b/11, 17a/04, 17b/15, 18a/05, 19a/09, 21a/09, 21b/01, 23b/18, 24b/17, 25b/15, 26a/10, 27b/01, 27b/02, 29a/10, 30b/10, 30b/14, 31b/06, 35a/13, 38b/09, 39a/08, 41a/07, 41b/03, 41b/10, 43b/11, 46a/09, 47a/01, 48a/12

ḥ. ı 15b/10, 34b/11, 45b/17

ḥ. nı 16a/06, 17b/07, 17b/08, 17b/19, 20a/05

ḥ. nıñg 12b/15, 14a/13, 14b/15, 15a/03, 16b/03, 16b/19, 17b/03, 18b/18, 19b/10, 19b/11, 21a/04, 24b/06, 26a/07, 26b/13, 26b/15, 27a/13, 28b/01, 28b/14, 28b/18, 29a/19, 30b/06, 31b/02, 31b/17, 32b/11, 32b/16, 34b/04, 35b/04, 36a/09, 37a/12, 38a/01, 41b/16, 42a/17, 43a/08, 43a/15, 44a/04, 44b/11, 44b/17, 44b/19, 45b/10, 46b/03, 47b/09, 48a/19, 49a/06, 50b/03

→ ḥażret.-i ṣāḥib

Ḥażret-i Ṣıddıḳ (k.a) Karaçar Noyan'ın oğullarından. Timur'un kumandanlarından.

ḥ. nı 19b/17

Ḥażret-i Témür-Ḫᵛāce-Oġlan (k.a)

ḥ. 19b/12

Ḥażret-i Yesurī (k.a) Timur'un kumandanlarından.

ḥ.10a/10, 12a/11, 12b/11

Hezāre (u.a) < Far. Belh ve Kunduz'da oturan aslı Moğol kabile ve Hezarcat da denilir

h. 18b/01, 22b/10

h. lerdin 50a/10

h. sidin (Celāyir Hezāresidin) 20b/07

Ḫıṭāy-Bahadır (k.a) Timur kumandanlarından.
ḫ. 40a/17, 49b/10
ḫ. nıñ 40a/17
Ḫıżır (k.a) Emir.
ḫ. 14a/05
ḫ. Yesurī 13b/05, 13b/10, 14a/10, 32b/01
ḫ. Yesurīniñ 48b/09
Ḫıżır-Bég (k.a) Türkmenlerin beyi.
ḫ. 12b/03, 12b/19, 13a/04, 13a/17, 13b/07, 13b/08, 13b/17, 14a/11, 14a/16
ḫ. ge 12b/16, 13a/11, 14b/08
Ḫıżır-Ḫazīneçi (k.a)
ḫ. ni 33b/11
Hindu-Ḫʷāce (k.a)
h. ni 29a/18
Hindū (k.a) Timur'un kumandanlarından.
h. 42a/04
Hindūke (k.a) Emir.
h. 32b/04
h. barlas 21a/03
Hindūşāh (k.a) Timur'un kumandanlarından.
h. 41b/02, 41b/12
Hindūşāh-Bég (k.a) Hüseyin'in kumandanlarından.
h. 34b/08
Ḫordek-i Buḫārī (k.a)
ḫ. 29b/11
Ḫūrşīd (k.a)
ḫ.-(serīr-i ḫūrşīd) 30a/17
ḫ. i (ḫurşīd-i teng) 42a/09
Ḫusrev (k.a) Sultan Bahadır'ın kardeşi.
ḫ. i (Ḫusrev-i kām-kār) 45b/02
Ḥüseyin (k.a) Timur'un kumandanlarından.
ḥ. 20a/01, 30a/12
ḥ. din 10a/13
ḥ. niñ 12b/10, 48a/17
Ḥüseyin-Bahadır (k.a) Timur'un kumandanlarından.
ḥ. 35b/06, 36b/01, 48b/17
Ḥüseyin-Barlas (k.a) Timur'un divan begleri.
ḥ. 49b/08
Ḥüseyin-Bég (k.a) Kazgan Beg'in torunu.
ḥ. 12a/14, 12a/16, 12b/12, 13a/08, 13a/19, 15b/13, 15b/14, 15b/17, 16b/10, 16b/15, 17a/07, 17a/12, 17b/13, 17b/15, 17b/16, 18a/05, 18a/16, 18b/01, 19a/07, 19a/18, 19b/04, 19b/06, 19b/08, 21a/01, 21a/16, 21b/13, 22a/11, 22a/11, 22a/12, 22b/01, 22b/12, 23b/16, 24b/01, 24b/03, 25a/06, 25a/08, 25a/09, 25a/11, 26a/15, 26b/01, 26b/03, 26b/19, 27a/07, 27a/08, 27a/19, 27b/05, 27b/08, 27b/09, 27b/12, 28a/16, 28a/19, 28b/13, 29a/10, 29a/13, 29a/16, 29b/01, 30a/08, 30a/16, 30b/02, 30b/06, 30b/16, 31a/01, 31a/08, 31a/19, 31b/05, 31b/10, 31b/11, 31b/13, 32a/05, 32a/06, 32b/01, 32b/04, 32b/17, 33a/05, 33a/06, 33a/15, 33b/07, 33b/09, 34a/04,

34a/06, 34b/19, 38b/03, 38b/05, 39a/11, 39b/02, 39b/02, 39b/04, 39b/05, 39b/12, 43a/07, 43a/14, 43b/15, 44a/07, 44a/07, 44b/16, 45a/17, 45b/08, 45b/16, 45b/19, 46a/07, 46a/10, 46b/05, 46b/17, 46b/18, 46b/19, 47a/15, 47a/16, 47a/17, 47b/15, 48a/02, 48a/12, 48a/14, 48b/05, 48b/14, 50b/03
ḥ. din 15b/16, 18a/16, 20b/12, 22a/19, 30b/05
ḥ. ge 13a/09, 13a/18, 15b/15, 18a/15, 19a/06, 19a/09, 19b/17, 20a/16, 26b/14, 27a/18, 28a/08, 29a/19, 30a/07, 30a/10, 30b/07, 30b/16, 31a/07, 31a/14, 31a/18, 38b/04, 39b/18, 40a/05
ḥ. i (Ḥüseyin-Bég-i kerem) 18a/18
ḥ. ni 16a/08, 16b/09, 17a/11, 17a/13, 17a/18, 47b/15, 48b/02
ḥ. niñg 13a/16, 17a/09, 17a/12, 17b/02, 19b/07, 19b/13, 20a/01, 20a/16, 22b/05, 28b/02, 28b/19, 31a/10, 31a/15, 31b/08, 31b/18, 32a/15, 32a/19, 33a/03, 33b/10, 33b/11, 34a/12, 34a/14, 34b/07, 41a/06, 42b/02, 43b/09, 45a/10, 45a/11, 45a/17, 45a/18, 47a/13, 47b/07, 48b/03, 48b/06, 48b/10, 48b/12, 50a/03
→ Ḥażret-i Ḥüseyin-Bég

Ḥażret-i Ḥüseyin-Bég (k.a)
ḥ. (Ḥażret-i Ḥüseyin-Bég) 22a/19
ḥ. niñg 48b/07
→ Ḥüseyin-Bég

Ḥüseyin-Bég-Barlas (k.a) Timur'un kumandanlarından.
h. 42a/03

Ḥüseyin-Bin-Selā-Bin-Ḳazġan-Bég (k.a) Bazı vilayetlerin emiri.
ḥ. de 10a/06

Ḥüseyin-Ṣūfī (k.a)
ḥ. ġa 31a/03

Ḫüsrev (k.a) Sultan Bahadır'ın kardeşi.
ḫ. i (Ḫüsrev-i nām-dār) 17a/15
ḫ. i (Ḫüsrev-i nīk-nām) 33a/09

Ḫᵛace-Rehmes (k.a)
ḫ. (mezār-ı müteberrik-i Ḫᵛāce-i Rehmes) 24b/04

Ḫᵛāce-i Salberi (k.a)
ḫ. 24a/18

Ḫᵛāce-Yūsuf (k.a) Olcaytu Beg'in oğlu.
h. nı 50b/14, 50b/15

Ḫatalānī (u) < Hıtlan şehrine mensup
ḫ.-keyhüsrev-i ḫatalānī 15b/16, 48a/09, 48b/16
ḫ. niñg 12b/10
ḫ. niñg keykūbād-ı ḫatalānīniñg 48b/11

-I-

Iḳbāl-Şāh (k.a)
ı. ı 23b/16

-İ-

‘İbadullah-Bahadır (k.a)
i. 33a/09

İbrāhīm (k.a) İki İbrahim’den bahsedilmektedir. Birisi İbrahim Peygember, diğeri de büyük bir ihtimalle hükümdar.
i. 5a/16

İlad (k.a)
i. 15a/07

İlyās (k.a) Hızır Yesuri’nin oğlu.
i. 20b/10, 32b/02

İlyās-Ḫᵛāce (k.a) Tugluk Timur Han’ın oğlu. Maveraünnehir hakimi.
i. 16a/04
i. ḫan 6a/13, 24a/13, 24b/07, 25a/12, 28a/06
i. ḫannı 24a/14

İsfendiyār (k.a) İran mitolojisindeki Rüstem u İsfendiyâr.
i. 4b/09, 12b/04, 13b/14, 36b/03
i. dın 45a/13

İskender (k.a) Timur’un çerig beylerinden.
i. 49b/07

İskender-Oġlan (k.a) Hüseyin Beg’in kumandanlarından.
i. 25b/19
i. nı 27a/08
i. nıñg 26b/17

İslām-Aġa (k.a) Hızır Yesuri’nin kızı, Hüseyin Beg’in hanımı.
i. 48b/08

İsma‘īl-Ḫᵛace (k.a) Tugluk Timur Han’ın babası.
i. 10b/06, 10b/06

İsmet-Penāh (k.a)
i.18b/11

-K- -Ḳ-

Kābil-Şāh (k.a) Dürci İbn-i Elçigedā-i Duva-Han’ın oğullarından.
k. 26b/08
k. oġlan 26b/07

Ḳaçulı-Bahadır (k.a) Barlasların ilk reisi, Emir Timur’un sekizinci ceddidir.
ḳ. nıñg 3a/17, 3a/19

Kakiyav (u) Kakiyani; Sind nehrinin ötesinde oturan Afgan kavimlerinden biri.
k. 9a/10

Ḳanġlı (u) Begiçek’in omağı.
ḳ. 10b/13

Ḳaraçar-Bég (k.a)
ḳ. nıñg 12a/01

Ḳaraçar-Noyan (k.a) Sıddık Barlas’ın babası. Önde gelen Çağatay devlet adamı. Emir Timur’un beşinci ceddidir.
ḳ. nıñg 19b/15

Ḳarahindū (k.a) Timur’un kumandanlarından ve makam verdiği kişilerden.
ḳ. 49b/11

Ḳara-Hindūge-Barlas (k.a) Semerkant valisi.
ḳ. nı 32b/03
Ḳarancı (k.a) Hüseyin'in oğlu
ḳ. 20a/01, 20a/05
Ḳara-Yıġaç-Bég (k.a) Hüseyin Beg'in oğlu
ḳ. 50a/03
Karavnas (u)
ḳ. 36a/17, 40a/03, 40b/01, 41b/05, 43a/02, 44a/08
Ḳartġu-Bég (k.a) Kazgan Beg'nin beylerinden.
ḳ. 9b/02
Ḳatlan (u)
ḳ. 24b/02
Ḳatlıġ-Témür (k.a) Ornat omağından Buraldı'nın oğlu.
ḳ. 9a/09
ḳ. nüñ 9a/13
Ḳazan-Buġa (k.a)
ḳ. 36b/18
Ḳazan-Ḫan (k.a) Yesurî'nin oğlu.
ḳ. nı 6a/04
ḳ. nıñ 6a/05
ḳ. sulṭān 3a/02, 6a/18
ḳ. sulṭānnıñ 48b/08
ḳ. sulṭān-ḫan 5b/07, 5b/16, 6a/01
ḳ. sulṭān-ḫannıñ 5b/18
Ḳazġan-Bég (k.a) Emir.
ḳ. bég 5b/13, 6a/06, 6a/11, 7a/01, 7a/05, 7a/10, 7b/08, 7b/11, 7b/17, 8a/07, 8a/11, 8a/12, 8a/16, 8b/11, 8b/14, 8b/17, 9a/04, 9a/09
ḳ. bégge 7a/12, 8b/14
ḳ. bégni 9a/14
ḳ. bégniñ 5b/06, 5b/18, 6b/18, 7a/03, 8a/05, 9a/03, 9a/16, 9b/17, 12a/14, 12a/16
Kebek-Ḫan (k.a) Duva'nın oğlu. Çağatay ulusunda hüküm süren otuz bir hükümdardan on dördüncüsü.
k. 30a/13
k. nıñ 29b/06
Kerayit(u) Ulug Timur'un omağı.
k. 10b/12
Kerelküt (u) Çete beglerinden Hamit Beg'in omağı.
k. 15b/08
Keyḫüsrev (k.a) Keykubad'ın babası.
k. 10a/09, 22b/08, 43b/03, 43b/19, 44b/01, 45b/14, 45b/14
k. i (keyḫüsrev-i ḫatalānī) 12b/10, 15b/16, 48a/09, 48b/16
Keyḫüsrev-Bég (k.a) Rukiyye-Hanige'nin babası. Cihângîr-Mirzâ'nın kayınpederi.
k. 44a/02, 44b/17, 45b/03, 48a/16
k. ge 44a/03, 45a/01
k. niñ 45b/10
Keyik-Témür (k.a) Çete çeriginden Ulug Tok Timur'un oğlu.
k. 29b/02
Keyḳūbād (k.a) Keyhüsrev Hatalanî'nin kardeşi.
k. 12b/10

k. ı (Keyḳūbād-ı Ḫatalānī'niñ) 48b/11

Ḳıbçaḳ (u) Kıpçak
ḳ. ('Abbās-Bahadır-ı Ḳıbçaḳ) 35b/06

Ḳoçın (k.a) Timur'un kumandanlarından.
ḳ. 49b/10

Köçkünçi-Ḫan (k.a) Muhammed Şeybânî'nin amcası. Ebu Sa'id'in babası. Şeybânî hükümdarı.
k. 2a/11

Ḳumārī-Aynak-Temuke-koçı (k.a) Timur'un çerig beylerinden.
ḳ. 49b/07

Ḳutluḳ-terken-Aġa (k.a) Timur'un büyük kız kardeşi.
ḳ. 18b/17, 35b/04

Kürd (u)
k.-(cā-i Kürd) 49a/03
→ Kürt

Kürt (u)
k. (Melik-Ḥüseyin-i Kürt) 40b/12
→ Kürd

-L-

Lālā-Ḳaracar-Noyan (k.a)
l. nıñ 15a/08

-M-

Maḥmūd (k.a)
m. 20a/19

Maḥmūd-Şāh (k.a) Hızır Yesuri'nin kardeşi.
m. 39a/05, 39b/03, 39b/13
m. dın 39a/06
m. ġa 39a/12
m. ı (Maḥmūd-Şāh-ı Buḫārī) 35b/07
m. ḳa 38a/17
m. nı 38a/13, 39a/07, 42a/04

Manṣūr (u)
m. 8a/07, 33a/14, 37a/05, 45a/06, 48b/02

Melik-Bāḳır (k.a) Melik Hüseyin'in kardeşi.
m. ġa 8b/12
m. nı 8b/01, 9a/02, 9a/02

Melik-bahadır (k.a) Musa Beg'in yandaşı.
m. 27a/19, 27b/13, 34b/18, 36a/14, 36a/17, 37a/13, 37b/12, 44a/14

Melik-Bég (k.a)
m. ge 8b/19

Melik-Ġıyasü'd-dīn (k.a) Melik Hüseyin'in atası.
m. niñ 6a/19

Melik-Ḥüseyin (k.a) Melik Gıyasü'd-din'in oğlu. Herat meliki.
m. 6b/02, 7a/13, 7a/16, 7a/18, 7b/03, 8a/05, 8a/06, 8a/09, 8a/17, 8b/01, 8b/10
m. din 7a/02, 7a/03

m. ge 40b/13
m. ġa 6b/19
m. i (melik-ḥüseyin-i kürt) 40b/12
m. ni 8b/01
m. niñ 7b/10, 8a/02, 8a/18, 10a/15

Melik-izze'd-dīn (k.a) Lirgücek hakimi.
m. 10a/13

Melik-Moġa'd-dīn (k.a)
m. 6b/14

Melik-Moġa'd-dīn-üseyin (k.a)
m. 6b/02

Meñgli-Buġa (k.a)
m. 20b/04, 20b/06, 21a/16

Meñgli-Buġa-Sulduz (k.a)
m. 20b/03, 21a/07

Mevlānā-Bedre'd-dīn (k.a)
m. 42a/07

Mevlānā-Şerifü'd-dīn-Yezdī (k.a)
Zafer-name'nin yazarı.
m. 2a/13

Mevlānā-zāde-i Semerkandī (k.a)
m. 29b/10
m. niñ 30b/04

Mīrzā-'Abdullah (k.a) Kazgan Beg'in oğlu.
m. 9b/12

Moġa'd-dīn-Ḥüseyin (k.a)
m. 6b/05, 6b/06
m. ġa 6b/08
m. ni 6b/04

Moġol (u)
m. 30a/14, 44b/10
m. larnıñ 3a/05

Mūsā-Bég (k.a) Timur'un düşmanlarından.
m. 21a/03, 23a/15, 31a/12, 31b/03, 32a/12, 34b/08, 34b/16, 35b/11, 36a/13, 36a/16, 37a/11, 38b/04, 38b/07, 38b/14, 43a/16, 44a/09, 44a/11, 44b/12, 49b/18, 50a/01, 50a/04, 50a/06
m. ge 43a/15, 50a/04
m. niñ 35b/07, 36a/10, 36a/11, 36b/17, 37b/12, 41a/15, 42b/09

Muḥammed-Bég (k.a) Ali Beg'in oğlu.
m. 18a/03

Muḥammed-Bég (k.a) Musa Beg'in oğlu
36a/11, 36a/13

Muḥammed-Bég-Cānıḳurbān (k.a)
m. ıġa 34b/11

Muḥammed-Ḫᵛace (k.a)
m. 7a/11, 10a/07, 10a/14, 10a/17, 10a/19, 15a/04

Muḥammed 'Alī Bin Dervīş 'Alī-i Buḫārī (k.a)
m. ġa 2b/01

Mu'izü'd-dīn-Ḥüseyin (k.a) Melik Gıyasü'd-dîn'in oğlu.
m. 6a/19

Muḳbil (k.a) Yıldırım kumandanlarından
m. 14b/12

Murad (k.a) Barlas'ın oğlu
m. 49b/01

Murād-Barlas (k.a) Timur'un kumandanlarından.
m. 27b/14
Mübārek-Şāh (k.a)
m. 18a/12
m. (Mübārek-Şāh Sencerī̇ga) 18a/12
m.(Mübārek-Şāh Sencerīni) 41a/01
→ Sencer
Müeyyed-Arlat (k.a) Timur'un kumandanlarından.
m. 23a/15, 35b/05, 48b/16
Müeyyed-Bég (k.a) Timur'un kumandanlarından.
m. 36a/19, 36b/02, 36b/04, 38a/19
m. ge 48a/16

-N-

Nevrūz-Sulṭān (k.a) Mir Hüseyin Beg'in oğlu.
n. ı 48b/04

-O-

Olcay-Buġa-Sulduz (k.a)
o. 10a/07
Olcay-Terken-Aġa (k.a) Mir Hüseyin Beg'in kızkardeşi. Timur'un hanımı.
o. 17b/02, 26a/12
o. ġa 32b/06
Olcay-Terken (k.a)
o. 18b/09
o. ni 18b/03
Olcaytu (k.a)
o. 7a/11, 7b/09, 10a/09, 26b/16, 27b/12, 38b/14, 39a/12, 43a/02, 43a/07, 48b/16
o. ġa 44b/13
Olcaytu-Bég (k.a) Emir. Zinde Haşm'ın kardeşi. Apardı'nın oğlu.
o. 48a/14
o. ge 50b/11
Olcaytu-Tāyhan (k.a) Timur'un dostlarından.
o. ı 42a/16
Olcaytu-Terken (k.a)
o. ninğ 30b/16
Ordūvān Baḫşı (k.a)
o. 13b/15
Ornat (u)
o. 9a/09

-Ö-

Ögedey-Ḫan (k.a) Hıtay'da hüküm süren on dört hükümdardan birincisi. Dânişmendçe-Oglan'ın babası.
ö. nınğ 6a/06
Özbek (u)
ö. 36b/17

-P-

Pīr-Muḥammed (k.a) Yaşura'nın oğlu.
p. 50b/09, 50b/09

Polad (k.a) Timur'un kumandanlarından ve arkadaşlarından.
p. 42a/16
p. Boġa 22b/01, 27a/19, 27b/12, 28a/09, 38b/07, 43a/02, 43a/07
p. Boġa'nı 45b/18

-R-

Ruḳiyye-Ḫanige (k.a) Cigangir Mirza'nın hatunu.
r. 44a/04

Rüstem (k.a) Mitoloji kahramanı.
r. 2a/09, 12b/04, 36b/03, 45a/13
r. (zamāne-i Rüstem) 13b/14

-S- -Ṣ-

Ṣāḥib-Ḳırān (k.a) Emir Timur'un ünvanı.
ṣ. 3a/02, 14a/04, 22b/04, 22b/17, 31b/11, 33a/16, 33b/17, 35b/17, 36b/06, 39a/16, 40a/08, 41b/11, 46a/05, 46b/13, 50b/08
ṣ.-(āṣār-ı ṣāḥib-ḳırān) 5b/05
ṣ.-(ḥażret.-i ṣāḥib-ḳırān) 3a/07, 10a/04, 10b/19, 11a/15, 11b/11, 11b/12, 11b/15, 11b/19, 12a/08, 12a/13, 12a/15, 12a/19, 12b/03, 12b/11, 12b/19, 13a/05, 13a/10, 13a/16, 13b/02, 13b/08, 13b/10, 13b/17, 14a/03, 14a/10, 14a/11, 14a/16, 14b/11, 15a/08, 15a/09, 15a/11, 15a/13, 15b/06, 16a/08, 16b/05, 16b/07, 16b/09, 16b/14, 17a/09, 17a/13, 17a/14, 17b/02, 17b/05, 17b/10, 17b/13, 17b/16, 18a/15, 18a/16, 18a/17, 18a/18, 18b/02, 18b/06, 19a/07, 19a/18, 19b/01, 19b/04, 19b/16, 19b/18, 20a/03, 20a/07, 20a/09, 20a/13, 20b/05, 21a/01, 21a/10, 21a/16, 21b/08, 21b/13, 21b/14, 21b/18, 22a/01, 22a/06, 22a/09, 22a/11, 22a/12, 22a/18, 22b/11, 22b/12, 23a/09, 23a/14, 23a/15, 23b/12, 24a/15, 24a/18, 24b/03, 25a/08, 25a/09, 25a/11, 25a/19, 25b/01, 25b/16, 26a/04, 26a/19, 26b/03, 26b/16, 27a/01, 27a/09, 27a/17, 27b/06, 27b/10, 27b/13, 28a/04, 28a/12, 28a/18, 28b/04, 28b/09, 28b/14, 29a/16, 29b/04, 30a/04, 30a/05, 30a/06, 30a/09, 30a/11, 30a/14, 30a/16, 30b/02, 30b/04, 31a/01, 31a/06, 31a/08, 31a/11, 31a/16, 31a/19, 31b/03, 31b/08, 31b/09, 31b/12, 32a/01, 32a/02, 32a/08, 32a/11, 32a/17, 32a/18, 32b/03, 32b/05, 32b/19, 33a/03, 33a/05, 33a/07, 33a/10, 33b/02, 33b/07, 33b/08, 33b/12, 34a/04, 34a/06, 34b/02, 34b/08, 34b/16, 35a/01, 35b/12, 36a/06, 36a/18, 36b/14, 37a/14, 37a/15, 37b/03, 37b/07, 37b/08, 37b/13, 37b/16,

38a/07, 38a/11, 38b/02, 38b/03, 38b/06, 38b/13, 38b/17, 39a/04, 39a/12, 39b/15, 39b/16, 40a/01, 40a/03, 40a/04, 40a/18, 40b/01, 40b/07, 40b/12, 40b/13, 41a/06, 41a/18, 41b/07, 41b/08, 42a/08, 42a/16, 42b/05, 42b/05, 42b/10, 42b/19, 43a/04, 43a/18, 43b/09, 43b/14, 43b/19, 44a/04, 44a/06, 44a/10, 44a/12, 44b/13, 45a/09, 45a/17, 45a/18, 45b/14, 45b/19, 46a/03, 46b/02, 46b/08, 46b/09, 47a/01, 47a/16, 47a/19, 47b/05, 47b/18, 48a/05, 48a/11, 48b/07, 49a/14, 49a/19, 49b/01, 49b/17, 50a/03, 50a/08, 50a/09, 50b/10
ṣ.-(Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’nınṉ) 24b/06
ṣ.-(sevinç-i Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’nınṉ) 20a/15
ṣ.-(Ṣāh-ı Ṣāḥib-Ḳırān) 2a/10, 47a/03
ṣ. da (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’da) 38b/15
ṣ. dın (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’dın) 4b/02, 12a/17, 13b/16, 14a/12, 20b/11, 32a/15, 38b/04,
45b/09, 45b/12, 49b/18
ṣ. ġa 15b/11, 33b/10
ṣ. ġa (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa) 13a/08, 13a/11, 13a/17, 14b/15, 15b/11, 17a/04, 17b/15, 18a/05, 19a/09, 21a/09, 21b/01, 23b/18, 24b/17, 25b/15, 27b/01, 27b/02, 29a/10, 30b/10, 30b/14, 31b/06, 35a/13, 38b/09, 39a/08, 41a/07, 41b/03, 41b/10, 43b/11, 46a/09, 47a/01, 48a/12
ṣ. ġa (sevinç-i Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’ġa) 20b/09
ṣ. ġa (Ṣāh.-ı Ṣāḥib-Ḳırān’ġa) 24a/10
ṣ. ı 3b/06, 3b/06, 25a/04
ṣ. ı (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’ı) 15b/10, 34b/11, 45b/17
ṣ. ı (Ṣāḥib-Ḳırān-ı kām-kār) 23b/04, 37a/07, 41a/11, 42b/06, 44a/17
ṣ. ı (Ṣāḥib-Ḳırān-ı sa‘ādet-ḳarīn) 42b/14
ṣ. nı (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’nı) 16a/06, 17b/07, 17b/08, 17b/19, 20a/05
ṣ. nınṉ 42a/12, 45b/05
ṣ. nınṉ (Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān’nınṉ) 14a/13, 14b/15, 15a/03, 16b/03, 16b/19, 17b/03, 18b/18, 19b/10, 19b/11, 21a/04, 26b/13, 26b/15, 27a/13, 28b/01, 28b/14, 28b/18, 29a/19, 30b/06, 31b/02, 31b/17, 32b/11, 32b/16, 34b/04, 35b/04, 36a/09, 37a/12, 38a/01, 41b/16, 42a/17, 43a/08, 43a/15, 44a/04, 44b/11, 44b/17, 44b/19, 45b/10, 46b/03, 47b/09, 48a/19, 49a/06, 50b/03
ṣ. nınṉ (ḥażret.-i ṣāḥib-ḳırānnınṉgnınṉ) 12b/15

ṣ. nıñg (sevinç-i Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān'nıñg) 20b/08
→ Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān

Ṣaḥib (k.a) Emir Timur'un ünvanı.
ṣ.-(Ḥażret-i Ṣaḥib) 43b/07
→ Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān

Ṣaḥib-Ḳırān (k.a) Emir Timur'un ünvanı.
ṣ.-(Şeh-i Şāh-ı Ṣaḥib-Ḳırān) 18b/14
ṣ. nıñg 48a/08
→ Ḥażret.-i Ṣāḥib-Ḳırān

Sarāy-Melik-Ḫanım (k.a) Timur'un karısı.
s. 48b/07

Sar-Boġa (k.a) Urus Buga'nın kardeşi
s. 37a/01, 45b/13, 46a/03
s. bég 36a/19, 42a/03, 49b/08

Sar-Boġa-Celāyir (k.a)
s. 35b/05, 48b/17

Sarıḳ (k.a)
s. 22b/09
s. ḳulançı 17b/13

Satılmış (k.a) Emir. Kuhistan hakimi. Mısır'ın kardeşlerinden.
s. 7a/11, 7b/10, 10a/12, 10a/17, 10a/19

Sencerī(k.a) Mübārek-Şāh Sencerī
s. ġa 18a/12
→ Mübārek-Şāh Sencerī

Sencerī(u) Timur'un devlethahları.
s. lerġa 34b/04

Seyfü'd-dīn (k.a)
s. 30b/11, 39a/10

Seyfü'd-dīn-Bég (k.a) Timur'un kumandanlarından.
s. 16b/19, 20a/09, 24a/04, 26a/06, 27b/14, 33a/06, 35b/06, 36b/07, 38a/09, 42a/03, 49b/06
s. ni 27a/01, 36a/19

Seyyid-Berke (k.a) Mekke-i Muazzama'nın büyük kişilerinden.
s.-(meşel-i seyyid-berke) 48b/18

Sévinç-Ḳutluḳ-Aġa (k.a) Terme-Şirin Han'ın kızı ve Hüseyin Beg'in büyük hatunu.
s. 48b/09

ṣıddıḳ-barlas (k.a) Ildır bin Karaçar Noyan'ın neslinden.
ṣ. 19b/15

Ṣıddıḳ-Sevinç (k.a)
ṣ. 20a/15

Soruġadu-Ḫan (k.a) Çağatay ulusu üzerinde hüküm süren otuz bir padişahtan birisi olan Buyan-Kalı-Oğlan'ın babası.
s. 6a/08

Sulduz-Bég (k.a)
s. 10a/01

Sulṭān-Baḫt-Bégim (k.a)
s. 32b/16

Sulṭān-Ebū Sa'īd-Ḫan (k.a)
s. 6a/16

Sulṭān Ṣāḥib-Ḳırān-uḥammed-Ḫ^{v}āce (k.a)
s.-(be-dergāh-ı Sulṭān Ṣāḥib-Ḳırān-Muḥamed-Ḫ^{v}āce) 50a/14

Suyurġatmış-Oġlan (k.a) Doglat omağından. Şah-ruh'un oğlu.
s. 35b/03, 36b/01
Süleymān (k.a) Süleyman peygamber
s. 26a/13
Süleymān-Barlas (k.a) Emir.
s. 21a/03, 24a/03
Süleymān-Bég(k.a)
s. 32a/19
s. i (Süleymān-Bég-i Yesurī) 41b/01

-Ş-

Şā-Fīrūz (k.a)
ş. a 21b/06
Şāh-Bahāü'd-dīn (k.a) Bedehşan'ın hakimi.
ş. 12b/08
Şāh-Maḥammed (k.a) Buyan Sulduz'un oğlu.
ş. 33b/08
Şāh-Muḥammed-i Bedaḫşān-ı Şāmī (k.a)
ş. 48b/17
Şāh-zāde-'Ömer-Şeyḫ(k.a)
ş. 47a/08
Şah-Kāmrān (k.a)
ş. 28a/18
Şemse'd-dīn-Bég (k.a)
ş. 28a/11, 28a/16, 29a/01, 45b/13
Şengüm (k.a) Hamid Beg'in kardeşi.
ş. 22b/09
ş. noyan 28a/06
Şeyḫ-Alī-Bahadır (k.a) Timur'un kumandanlarından.
ş. 41a/17, 42a/04, 49b/10
ş. nı 49b/12
Şehīd-'İṣmet-Penāh (k.a)
ş. 18b/03
Şeyḫ-Alī-Curcurī (k.a)
ş. 15a/11
Şeyḫ-'Alī-Bahadır (k.a)
ş.- 41b/11
Şeyḫ-Ḥasan (k.a)
ş. 6b/11
ş. nınğ 6b/10
şeyḫ-ḥasan-cüveyni (k.a)
ş. 6b/01
Şeyḫ-Muḥammed (k.a) Buyan Sulduz'un oğlu.
ş. 24a/19, 44b/12
ş. buyan-sulduz 48b/16
Şeyḫ-Muḥammed-Buyan-Sulduz-Olcaytu (k.a) Hüseyin Beg'in kumandanlarından.
ş. 44a/09
Şeyḫ-Seyfü'd-dīn-Baḫerzī (k.a)
ş. 9b/08, 39b/05
Şīr-Behrām (k.a) Timur'un kumandanlarından.
ş. 20b/05, 22b/01, 22b/07, 24b/01, 27b/12, 28a/09, 31b/19, 32a/01, 32a/04, 33b/07
ş. dın 22b/02
ş. ġa 32a/08
ş. nı 20b/04, 32a/07, 33a/06,

34a/04

Şīr-Behrām-Celāyir (k.a)

ş. 31b/10

Şīrāvūl (k.a)

ş. 28a/07, 29b/02

ş.nı 43b/04

Şīrīn-Bég (k.a) Timur'un kızkardeşi. Müeyyed Arlat'ın hanımı.

ş. ġa 35b/05

ş. aġa 38a/19

-T- -Ṭ-

Tācīk (u)

t. 7b/11, 34a/07, 39b/06

t. ke 7a/06

t. ler 2a/15

Taban-Bahadır(k.a) Timur'un nökeri.

t. 28a/18, 28b/04, 49b/10, 50b/15

t. nuñg 48b/13

Ṭaġay-Boġa-Barlas (k.a) Timur'un muhalifi. Tortum hakimi.

ṭ. 16b/19

Tarmaçuk-Uyġur (k.a) Keş vilayeti darugası.

t. 42b/07

Tay-Ḫᵛāce (k.a) Timur'un nökeri.

t. 32a/03, 32a/04

Tayġu (k.a) Ulus beglerinden Abdullah'ın babası.

t. 21a/07, 38b/07

t. nuñg 7a/11

Tegil (k.a) Hoyuk darugası.

t. 16b/12, 17a/17

t. niñg 17a/09

Tekine-Ḫatun (k.a) Timur'un annesi.

t. 3a/06

Temüke (k.a) Kepekçi Yurtçı'nın kardeşi.

t. 20b/14, 21b/01, 21b/04

t.ni 20b/12

t. ḳoçın 18b/05

Terme-Şīrīn-Ḫan (k.a) Duva Han'ın oğlu.

t. dın 10b/09

t. nıñg 31a/15, 48b/10

Termeçi-Baḫşı(k.a)

t. 38b/01

Tékiş (k.a)

t. 13b/05

Témür (k.a) Sahib Kıran

t. 7a/17, 22b/09, 22b/10, 43b/04

t. i (témür-i nām-dār)11a/16

t. bég 11b/04, 49a/09

t. bégniñg 2a/14, 2b/09

Témür-Ḫᵛāce-ōğlan (k.a)b Timur'un kumandanlarından.

t. 19a/04, 27b/14, 29a/17, 29b/03, 29b/08

t.-(Ḥażret-i Témür-Ḫᵛāce-Oġlan) 19b/12

Témür-Ṣāḥib-Ḳırān (k.a) Timur.

t. nıñg 11b/02

Témür-Şāh (k.a) Yosun Timur Han'ın oğlu.

t. 9b/07

t. nı 9b/13

Témür-Toraġay (k.a)

t. 49a/10

Tézekçi-Bahadır (k.a) Timur'un muhalifi

t. 36b/10

Tilençi (k.a) Şah Arlat'ın oğlu

t. 50b/03

Ṭaġay-boġa-bahadır (k.a) Timur'un muhalifi. Totum hakimi.

t. 36b/16

Ṭaġay-Buġa-Barlas (k.a) Timur'un muhalifi.

ṭ. 16b/19

Ṭaġay-Şāh (k.a) Keş vilayeti darugası. Timur'un yandaşlarından.

ṭ. 43a/03

ṭ. nı 42b/07

Ṭaġay-terken-ḫatun (k.a) Timur'un haremi.

ṭ. 48b/09

Tok-témür (k.a) Kerayit kabilesinden.

t. 25a/13, 25b/08

Tola-Bürke (k.a)

t. 18a/02

Tolan-Boġa (k.a)

t. nı 21a/06

Toman-Aġa (k.a) Musa Beg ile Arzu Melik Aga'nın çocuğu.

t. 38a/05

Toraġay-Bég (k.a) Timur'un babası. Barlas kabilesinin şefi.

t. 2b/16

→ Emīr-Toraġay

Tūtek (u)

t. 37b/12

Tuġluḳ-Ḫᵛāce (k.a) Hacı Beg'in kardeşi.

t. 22b/09

Tuġluḳ-Sulduz(k.a) Emir.

t. (tuġluġ) 22b/08

Tuġluḳ-Ḫᵛāce-Barlas (k.a) Timur'un yandaşlarından.

t. 20a/09

Tuġluḳ-Sulduz-Ḥüseyin-Bég (k.a) Hüseyin Beg'in muhalifi.

t. 13a/09

Tuġluḳ-Témür(k.a) Sulduz kabilesinden.

t. 10b/10

Tuġluḳ-Témür-Ḫan (k.a)

t. 10b/04, 10b/06, 12b/02, 15a/15, 15b/09, 15b/19, 16b/04, 24a/14, 44a/02

t. ġa 15a/15

t. nın̂g 11a/01, 12a/12

Tunbay-Ḫan (k.a) Kaçulı Bahadır'ın rüyasını tabir eden kişi.

t. 3a/18

Toraġay (k.a) Timur'un babası.

t. 11a/18

Türk (u)

t. 2a/15

t. ler 17b/04, 17b/06, 17b/09

t. lerni 17b/08

Türkman (u)

t. larnı 17b/11

Tütek (k.a) Timur'un yandaşlarından.

t. 20a/10

-U-

Uçar (k.a)
u. 15a/07
Ulefā-Ḳoçın (k.a) Timur'un çerig beglerinden.
u. 49b/07
Uluġ-Témür (k.a) Kerayit omağından.
u. 10b/12
Uluġ-Toḳ-Témür (k.a)
u. 29b/02
Ulus-Aġa (k.a) Buyan Sulduz'un kızı. Hüseyin Beg'in hanımı. Esir olduktan sonra Tagay Türkan Hatun'un haremine girdi.
u. 48b/08

-Ü-

Üç-Ḳara (k.a) Timur'un tanınmış beglerinden.
ü. 42b/12, 42b/14
ü. Bahadır 42b/09, 43a/16
ü. Bahadırnı 23a/15
ü. Bahadır'nıñ 42b/11

-V-

Vehmedī (k.a)
v. 28b/08
Vezende (k.a)
v. i (Vezende-i ḫaşm) 15a/04

-Y-

Yesurī (k.a)
y. 14a/05
y.-(Ḥażret-i Yesurī) 10a/10, 12a/11, 12b/11
y.-(Süleymān-Bég-i Yesurī) 41b/01
y. din. (Emīr-Ḥażret-i Yesurī) 12a/18
y. ler 13b/17, 32b/02, 33a/17, 38a/17
y. lerni 10a/11, 33b/05
y. lerniñ 33b/01
y. ni. (Emīr-Ḥażret-i Yesurī) 12a/19
Yesuver-Oġlan (k.a) Kazan Sultan Han'ın babası.
y. nıñ 5b/07
Yosun-Témür-Ḫan (k.a) Timur Şah Oğlan'ın babası.
y. nıñ 9b/07, 44a/02
Yūsuf (k.a) Yusuf peygamber.
y. 16a/15, 24b/13
Yūsuf -Ḫʷāce Bég (k.a)
y. 26a/01
Yul-Témür (k.a) Timur'un kumandanlarından.
y. ġa 24a/04

-Z-

Zinde-Ḥaşm (k.a) Timur'un oğlu.
z. 27a/19, 48b/17, 50a/06, 50a/07, 50a/14, 50b/02, 50b/05
z. ġa 26b/12, 48b/11
z. nı 28a/08, 50b/15
Ẕu'n-nūn (k.a) Hz. Yunus

z. 4b/09

3.3. Yer Adları Dizini

-A-

Acığı (y.a) Keş şehri yakınlarında bir köy.
a. 19a/02

Aḳ-Ḳaya (y.a) Buhara, Çigdelik yakınında bir yer.
a. 38b/15

Aḳar (y.a) Semerkant'a yakın bir av sahası.
a. 27b/03

Aḳ-Kütel (y.a) Semden yol Semerkant'tan Hucend'e giden yol üzerinde.
a. ġa 45a/12

Akyar (y.a) Keş-Semerkant arasında bir yer.
a. 13b/11

Alaçü Ḳal'ası (y.a)
a. da 20b/03

Āmenīn (y.a)
ā.-(Derbend-i Āmenīn) 12b/05
ā. din (Derbend-i Āmenīn'din) 13b/02, 15b/15

Āmū (y.a) Amuderya, Türkistan'da bulunan bir nehir.
a. Suyı'dın 7a/09, 9b/15, 11a/01, 11a/15, 15b/02, 29b/06, 30a/12, 34b/10, 40a/03, 40b/10, 41a/13
a. Suyı'ġa 35a/19, 39a/18
a. yaḳasıdaki 40a/05
→ Āmūye

Āmūye (y.a) Amuderya, Türkistan'da bulunan bir nehir.
a. ni 38a/15
→ Āmū

Ander- āb (y.a) Kazvin'in yakınlarında bulunan, Gazne'ye yakın, Horasan'ın sınırlarından başlayarak Hindistan'a kadar olan bölge. Hazar Denizi'nin güney batısındadır.
a. ḳa 9b/16

Arṣaf (y.a)
a. 19b/10, 19b/15, 19b/15, 19b/12, 19b/18
a. da 19b/14, 20a/19
a. ġa 20a/06

Ārzengī-sahrāsı (y.a) Arzengān şehri.
ā. da 5b/17

Aşlıḳ-Ḳudugı (y.a)
a.ġa 17b/06

-B-

Badġis (y.a) Horasan'da Hirat'ın kuzeydoğusunda bir yer adı.
b. din 8b/05

Baġlan (y.a) Kunduz civarında. Narin'in doğusunda ve Surh-âb deresinin aynı kolu üzerinde. Belh'e yakın bir şehir.
b. 30a/11
b. ġa 20a/02
→ Baḳlan

Baḳlan (y.a) Kunduz civarında. Narin'in doğusunda ve Surh-âb deresinin aynı kolu üzerinde. Belh'e yakın bir şehir.
b. 9b/15, 19b/06
→ Baġlan

Başṭan Deresi (y.a)
b. din 7b/09

Baysun (y.a)
b. da 33a/15

Bedeḫşān (y.a) Horasan ve Hindistan arasında bir şehir.
b. 7a/12, 10a/08, 12b/08, 22a/12, 22a/14
b. ı (Şāh-Muḥammed-i Bedaḫşān-ı Şāmī) 48b/17
b. nıñ 12b/08

Belḫ (y.a) Amuderya'nın güneyi ile Bedahşan'ın batısında kalan bölge. Horasan'ın önemli şehirlerinden
b. 20b/11, 21a/07, 21a/15, 49b/18
b.(çérig-i Belḫ) 21a/17
b. de 10a/07, 49b/01
b. dın 49a/19
b. ḳa 22a/10, 29b/06
b. vılāyatıda 7a/09

Belḫvān (y.a)
b. 22b/07

Birmis (y.a)
b. 40b/03

Bostān-Sarāy (y.a)
b. dın 8b/04

Buḫarā (y.a) Amu Derya nehri ile Hindukuş dağlar arasında bulunan şehir.
b. 9b/08, 18b/02, 39b/18, 40b/01
b. da 39a/06
b. ġa 38a/14, 39a/05, 39b/02, 39b/03
b. nıñ 39b/03

Burdalıġ (y.a)
b. dın 36a/02
b. ı 43a/05
b. nıñ 40a/11

-C-

Cekcek (y.a) Ş
c. ke 33b/16
c. niñ 38b/08, 38b/13

Ceyhūn (y.a) Suriye'de bir şehir ve nehir ismi.
c. 7a/09, 36b/14
c. dın 9a/07, 50a/06
c. ġa 21b/15
c. ġaça 12a/10
c. suyıġa 49b/02

Cuveyn (y.a)
c. 15b/04

-Ç-

Çāç (y.a) Türkistan'da ok ve yay yapımının meşhur olduğu şehir.
ç. 45b/16

Çaġāniyān (y.a) Semerkant'ın bir bölümü.

ç. da 33b/15

Çanak Bulak (y.a) Semerkant'a iki menzil mesafede bir yer.
ç. 10b/11

Çete Vılāyatı (y.a) Çağataylar Moğolları "haydut" anlamına gelen bu kelime ile çağırlar.
ç. da 10b/07

Çikdelik (y.a) Keş'e yakın yol.
ç. 24a/18
ç. ġaça 38a/09
ç. geçe 42a/13
ç. nin̂g 34a/17

-D-

Dazḳ (y.a) ?
z. da 26a/15, 44a/17
z. dın (tālāb-ı dazḳdın) 44b/18
z. ḳa 44b/04

Delbe Yaylaḳ (y.a) ?
d. 50b/06

Derbend-ī Āmenīn (y.a) Dağıstan'da, Hazar kıyısında ve Mahaçkale'nin 112 kilometre güneydoğusunda bir yer.
d. 12b/05
d. din 13b/02, 15b/15

Dere-i Gez (y.a) Endihud ile Ali-âbâd arasında bulunan bir yer.
d. 21a/14
d. de 21a/02

Deşt-i Külek (y.a) Hıtlan'a bağlı yer.
d. din 22a/17, 24b/01

-E-

Endihūd (y.a)
e. 6b/17

Enencek (y.a)
e. 41b/02

Erheng (y.a) Bedahşan'da bulunan kutsal şehir. Hz. Ali'nin oğlu Hüseyin'in başı burada kesildiği için Erheng-i Hüseyin de denir.
e. 9a/08, 22a/15, 45b/19

Erküt (y.a)
e. 10b/13

-F-

Fay (y.a)
f. ġā. (Cūy-i Fay'ġa) 17b/04

Ferd-i Köhne (y.a)
f. mevzi'ī 35b/08

Ferīn-Kent (y.a) Suriye'de bir köy ismi.
f. 43a/01

-G-

Gaẕurgāh Tağı (y.a)
g. ġa 7b/10

germsīr (y.a)
g. 18a/18, 19b/04, 26a/13
g. i (Germsīr-i Hermen) 18b/01
g. i (Germsīr-i Hermende) 18a/19

Gül-ābād (y.a)
g. 39b/04

-H- -Ḫ- -Ḥ-

Ḫᵛāce-i Ökkāşe Künbeẕi (y.a) Hüseyin Beg'in gömülü olduğu yer.
ḫ. de 48b/02

Ḫᵛārezm (y.a) Harezm
ḫ. 9a/04

Ḫᵛārşe (y.a)
h. 15b/04

Ḫāvaş (y.a)
ḫ. 44b/03

Ḫazār (y.a) Türkistan'da bir bölge.
ḫ. 18b/06, 24a/17, 35b/17, 37a/13
ḫ. da 33b/15, 34a/01
ḫ. dervāzesiġa 36a/17, 36a/19
ḫ. dın 34b/02, 34b/19, 41a/15, 41b/03
ḫ. ġa 11b/11, 24a/16, 24b/03, 34a/18

Hemrāġ (y.a)
h. 34b/17

Herāt (y.a) Horasan'daki büyük şehirlerden biri
h. 6a/19, 7a/10, 7a/12, 7b/04, 7b/18, 7b/19, 8b/09, 8b/12, 10a/15, 34b/11, 34b/14, 40b/12, 40b/14
h. ḳa 9a/01, 40b/18

Herbil (y.a)
h. 10a/10

Heşt-kend (y.a)
h. 45b/16

Ḫıtay (y.a) Uluġ yurd da denmektedir. Tataristan'da bulunan geniş ülke.
h. 49b/11

Ḫıtlān (y.a) Bedehşan'da bulunan bir bölge.
h. 10a/10, 22a/16, 31b/19

Ḫıżır-Cāmi[‘] (y.a)
ḫ. de 27a/06

Ḥīnnās (y.a)
ḫ. 27b/06

Hindūkuş-Aḳabesi (y.a)
h. ġa 15b/18

Hindūstān (y.a) Hindistan.
h. 19a/06, 29a/16

Hinduvān (y.a) Belh Kalesi'nin ismi.
h. 48b/03
h. ġa 48b/05
h.-(ḳala-ı Hinduvān) 47a/02, 47a/03

Ḫocend (y.a) Türkistan'da bir şehir.
ḫ. 12b/02, 15a/11, 27b/04, 31b/04, 32a/12, 33a/19, 46a/13
ḫ. ḳa 15a/1
ḫ. suyı 46b/12
ḫ. suyıda 46b/10
ḫ. suyıdın 44b/03
ḫ. suyıġa 45a/14
ḫ. vılāyatı 10a/05

Ḫorāsān (y.a) Horasan.
ḫ. 6a/15, 10a/16, 10b/18, 10b/19, 11a/15, 11b/06, 15b/04, 34b/13, 34b/15, 35a/14, 39a/09, 39a/11, 39a/18, 43a/13, 50b/04

ḫ. da 38a/15
ḫ. ġa 13b/03, 34b/16
ḫ. lıḳ 17a/19, 17a/19
ḫ. nı 15b/06

Ḫoten (y.a) Tataristan.
ḫ. 13a/14

Ḫoyuḳ(y.a) İran'da bir şehir.
ḫ. 16b/12
ḫ. (ḫoyuḳ çölide) 16b/11

Ḫulm (y.a) Belh'e bağlı, Bedahşan ile sınır olan yer. Deh-i firavun (Firavunlar köyü) olarak da adlandırılır.
ḫ. 22a/10

Humāyūnu'l-Ḳahlġa (y.a)
h. 5a/07

-İ-

Īrān (y.a) İran
i. 6a/16
i. larnıñ 42a/01

Īçmek (y.a)
z 4b/06

İsḥaḳ Ḳuduḳı (y.a)
i. (ḳuduġı) 34b/06
i. ġa (ḳuduġıġa) 34b/09

İşkelce Ḳal'ası (y.a)
i. 8b/08

-K- -Ḳ-

Kābil (y.a) Kabil.
k. din 12a/16

Kāngül (y.a)
k. de 30b/05

Ḳabay Meten (y.a)'
k. 25a/17

Ḳaçar (y.a)
ḳ. 32b/04
ḳ. ġa 14b/09

Ḳahlġa (y.a)
ḳ. 12b/05, 13a/17, 20b/13, 20b/13, 21b/16, 30a/04, 30a/05
ḳ. dın 33a/14, 38b/08
ḳ. ġā 23b/19

Ḳara-nūr Gülzārı (y.a)
ḳ. da 9a/05

Ḳaraçal (y.a)
ḳ. (ḳālā-i Ḳaraçal) 27b/04

Ḳarasu (y.a) Harezm yakınlarında bir nehir.
ḳ. ġa 21a/09

Ḳarşī (y.a) Türkistan'ın eski şehirlerindendir. Eski adı Nahşab'dır. Şimdi Özbekistan'da Kaşkaderya il merkezidir.
ḳ. 10b/15, 30a/12, 30a/14, 30a/14, 4b/16, 35a/18, 39a/05
ḳ. de 35a/18, 38a/12
ḳ. din 36b/14, 41b/04
ḳ. ġa 33b/07, 34b/03, 34b/08, 34b/15, 35a/01, 35a/15, 35b/13, 35b/14, 36a/01, 43a/08
ḳ. ni 41a/15
ḳ. nıñ 30a/15, 36a/08

Ḳatılġan (y.a)
ḳ. ġa 32a/04

Keçerāt (y.a)
k. 23b/13
Kehdistān (y.a)
k. ġa 7b/09
k. ġaça 7b/04
Kehmerd (y.a)
k. ḳa 19b/13
k. nıñg 19b/15
Kend-i Bādām suyı (y.a)
k. nıñg 27b/09
Keş (y.a) Keş. Türkistan'da bir yer.
k. 11b/16, 12a/01, 13b/17, 13b/18, 14a/19, 15b/01, 19a/02, 42b/07
k. de 11a/17
k. din 12a/10, 43a/03
k. nıñg 12b/18
→ Kīş
Keş-Dil-keş (y.a)
k. 3a/05
Keşm-bedahşān (y.a)
k. 12b/17
Ḳızılḳaḳ (y.a) Türkistan'da büyük bir kasaba.
ḳ. ḳa 38a/08
Kīş (y.a) Kīş için Coğrafya sözlüğü, Sümerler'in en eski ve önemli şehirlerinden bir. Babil'in yaklaşık10 km doğusunda (Mezopotamya, Irak)
k. 9b/11, 10a/03, 10b/15, 10b/15, 11a/01, 11b/06, 13b/07, 13b/08, 15a/10, 18b/02, 23b/19, 24a/02, 24a/05, 24a/08, 24a/17, 29a/06, 31a/06, 43a/12, 49b/02, 49b/02
k. din 24a/13, 49a/10
k. ge 24a/09, 29a/09
k. vılāyatıġa 18a/16
→ Keş
Ḳorçuḳ (y.a)
ḳ. ḳa 43b/01
Köknek (y.a)
k. 29b/01
Ḳuhistān (y.a) Kuhistan şehri.
t. nıñg 10a/13
Ḳunduz (y.a) Amu Derya'nın güneyinde bir yer.
ḳ. 9a/12, 22a/13
ḳ. ġaça 15b/17
ḳ. nuñg 9a/14
Ḳurġaşun Tüpe (y.a)
ḳ. 34b/19
Ḳuş-Sala (y.a)
ḳ. 9a/08
Ḳuzı Mundaḳ (y.a) Kiş yönünde. Çigdelik'ten bir günlük uzakta bir yer.
ḳ. da. 41b/01
Külek (y.a)
k. de (deşt-i külekde) 22a/17
→ Deşt-i Külek

-L-

Lulı Kénti (y.a) Lulı; kale ve tepe.
l. de (Lulı Kéndi'de)34b/19

-M-

Mā-Ḫan (y.a) Merv yakınlarında bir köy.
m. 34b/04, 34b/10, 38a/19, 38b/02, 39b/12, 40b/11, 41b/08
m. da 40a/01, 40a/04, 40b/13
m. ġa 18a/02, 39a/11, 39b/01, 39b/15

Māverāü'n-nehr (y.a) Amu Derya'nın kuzeyinde, Araplar tarafından fethedilerek İslam hakimiyetine girmiş olan ülkelere verilen addır.
m. 6a/05, 6b/18, 8b/11, 10b/05, 10b/05, 10b/08, 10b/09, 15a/15, 15a/17, 16a/02, 16a/05, 16b/04, 26b/02, 34b/13, 41a/06, 41a/10, 41a/12
m. ġa 10a/13
m. nıñg 15a/15

Maḥmūdī (y.a) Bir Afgan kabilesi olan Mahmûdiler'in bulunduğu yer.
m. de (Maḥmūdī mevżi'ī) 17b/16
m. ġa 17b/14

Merv (y.a) Horasan'da bir şehir.
m. ġa 39b/01, 39b/15

Molcar (y.a)
m. larġa 36b/02

Munk Şahrı (y.a) Hindistan'da bir şehir.
m. da 9a/06

Mürġ-āb Suyı (y.a)
Maveraünnehir'de, Herat ile Belh arasındaki nehir.
m. dın 7a/15, 10a/18

-N-

Nedāf (y.a) Necef
n. 29b/11

Neküz (y.a)
n. din 35b/06

Nesef (y.a) Karşî'nin eski adı.
n. din 30a/13

Nevḳat (y.a)
n. ḳa 41b/04

-O-

Otrar (y.a)
o. ġa 45b/14
o. nı 40a/11

-Ö-

Özkend (y.a)
ö. 34b/18

-P-

Pārsın Güzeri (y.a)
p. ge 45b/04

Pāy-i Mürġān (y.a)
p. 7b/04

-R-

Raḥmet Suyı (y.a)
r. nıñg 42b/09

-S-

Sālī-Sarāy (y.a)
s. 22a/16, 27a/01, 29a/13
s. da 5b/15, 9a/05, 9a/15
s. dın 9a/07, 38b/06
s. ġa 30a/09, 31a/03, 31a/05, 39b/19
Saġıç Ḳudıġı (y.a)
s. nıñ 16b/11
Saġrıç (y.a)
s. 43a/01
s. ḳa 43a/19
Sayrām (y.a)
s. 45b/10, 45b/11
Sebzvār (y.a) Keş şehri
s. 15b/04
s.-(ser-bedel-i Sebzvār) 6b/01
Semerḳand (y.a) Semerkant, Türkistan'da bulunan büyük şehir.
s. 9b/11, 13b/16, 13b/18, 18b/17, 26a/06, 26a/16, 29a/18, 29b/09, 30a/16, 30b/02, 31b/03, 31b/03, 32a/18, 32b/03, 42b/04, 42b/06, 42b/07, 42b/08, 49b/13
s.-(Ḫan-ı Semerḳand) 15b/19
s. a 16a/02
s. da 9a/19, 9b/01, 45b/18, 46b/12
s. dın 9a/03, 9a/17, 30a/05, 44a/10, 46b/15
s. ge 10a/10, 32a/18, 43a/18
s. ġa 29b/10
s. ḳa 31b/01, 42b/08, 49a/19
s. nı 49b/06
s. nıñ 29b/10, 43a/14
Seraḫs (y.a) Horasan'da bir şehir.
s. ḳa 40b/14
Seyḥūn Suyı (y.a) Siriderya. Tienşan dağlarından doğup, Aral gölüne dökülen nehir.
s. dın 45a/09
Sékkiziyān (y.a)
s. dın 19a/19
Sīstān (y.a) Eski Farsistan'ın doğusundaki şehir.
s. 19a/07, 19a/13, 19a/17
Su Yaḳası (y.a)
s. da 22a/08, 27b/07, 29b/07, 40a/06, 46b/12
s. dın 45b/07
s. ġa 19a/03
s. ġaça 39b/12
Sūzengerān (y.a)
s. 44a/15
Ṣun Deresi (y.a)
ṣ. de 20b/10
ṣ. din 21a/01
Surūş (y.a)
s. 14a/19

-Ş-

Şahr-ı Sebz (y.a) Semerkant yakınlarında bir şehir.
ş. din 44a/08
Şāş (y.a) Türkistan'da bir şehir.
ş. (Çāç ū Şāş) 45b/16
Şibrtü (y.a)
ş. 19b/09, 29a/14

ş. dın 30a/09

Şuburġan (y.a) Belh şehrinin eski ismi.

ş. 6b/17

ş. da 10a/07

ş. dın 47a/01

ş. ġa 50a/06

Şūr-āb Ḳudugı (y.a)

ş. da 34b/12

-T- -Ṭ-

Taş-Arıġı (y.a) Keş ile Semerkant arasında bir yer.

t. da 24a/13, 25a/12

Taş-Köfrük (y.a) Maveraünnehir civarında bir yer.

t. geçe 22b/11

Taşkend (y.a) Taşkent, Batı Türkistan'da, Sirideya'nın doğusunda ve bu nehrin küçük bir yolu üzerinde bulunan şehir.

t. 10b/11, 26a/9, 43b/07

t. de 26a/09, 43b/05, 45b/15, 46a/13

t. ni 45b/15

t. nin̂g 27b/06

Taşkend Sahrası (y.a)

t. dın 10b/11

Tatkent (y.a)

t. 10a/10

Ṭayḫan (y.a)

ṭ. 22a/12

ṭ. ġa 22a/14

Tengī-Balaġ (y.a)

t. a 50a/02

Termeçoḳ (y.a)

t. 43a/04

Ternāv (y.a)

t. 35b/15

Tirmid (y.a)

t. 21b/15

t. de 15a/14, 21a/18

t. ḳa 15a/11, 21a/05

t. ḳaça 15a/14

t. nin̂g 48b/18

Tirmid Güzerī (y.a)

t. din 20b/13

Tört Köl Yolı (y.a)

t. dın 40a/09

Ṭūs (y.a) Horasan'da bir şehir.

ṭ. sidin (Ṭūs-çelgesidin)18a/05

Tum Suyı (y.a)

t. da 43a/07

Turan Vılāyatı (y.a) Türkistan

t. nın̂g 7a/15, 7a/19, 7b/18

Türkistān (y.a)Türklerin yaşadığı bölge.

t. da 6a/05

t. ġa 49b/19

-V-

Vaḫş Suyı (y.a) Taberistan'ın kuzeyinde Amu Derya'ya kuzeyden karışan şimdiki Karatekin ırmağı.

v. ġaça 15b/14

-Y-

Yabġu ṣahrası (y.a)

y. da 10a/19

Yam (y.a) Yam Suyu, Keş'e giden yollardan biri.
y. 26a/04
y. ġa 43a/05

yasaḳ (y.a)
y. ḳa tégürmek15b/01, 16a/01, 16a/03, 27a/08

Yetti Ḳuduḳ Yolı (y.a)
y. n 44a/17

Yılduz (y.a)
y. 37b/04

Yılġur Suyı (y.a)
y. nıñ 44a/11

3. 4. Arapça Istılah ve Ayetler Dizini

-A-

‘Aleyhi efżalü’s-ṣalavāt ve ekmelü’t-taḥiyyāt. (Dua)

a. 24b\16

Allahu’llezi refaa’s-semevāti bi-ġayri ‘amedin terevnehā. (Ra‘d 2)

a. 1b\10

‘Aleyhi ve ‘alā ālihi ve aṣḥābihi ve sellem teslīmen keşīren keşīrā mā ba‘d.

a. 2a\03

A‘tā kulle şey’in ḫalaḳahu ṣümme.

a. 2b\12

-C-

Ca‘alnāküm ḫalā’ife fi’l-arż. (Yunus 14)

c. 41a\08

Ceffe’l-ḳalem bi mā hüve kā‘in.

b. 17b\17

-E-

Efżalü’s-ṣalavāt ve ekmelü’t-taḥiyyāt.

e. 16a\18

Ekrimū’ż-żayfe.

e. 13a\01

El-ḥamdülillāhi ‘alā in‘āmihi ḳad reca‘a’l-ḫaḳḳa ilā muḳāmihi.

e. 26a\19

El-ḥamdülillāhi’llezī ṣadaḳnā va‘dehu. (Zümer 74)

e. 25b\16

El-mülkü yebḳā ma‘a’l-küfri velā yebḳā ma‘a’ẓ-ẓulmi

e. 5b\09

El-umūrü merhūnetün bi evḳātihā.

e. 43a\09

El-veledü sırru ebīhi.

e. 4b\02

Enbetehālluhu nebāten ḥasenen. (bk. Âl-i İmrân 37)

e. 2b\19

Errü'yā'ṣ-ṣāliḥatü cüz'ün min şiddetin ve erba'īne cüz'en mine'n-nübüvveti.

e. 24b\08

Eṣ-ṣulḥü ḫayrün (Nisâ 128)

e. 46b\07

Eṭi'ūllahe ve eṭī'ū'r-resūle ve ūlī'l-emri minkum. (Nisâ 59)

e. 2b\03-2b\04

Eynemā tekūnū yüdrikkümü'l-mevt. (Nisâ 78)

e. 9a\08

-F-

Fe'ctebāhu rabbehu. (Kalem 50)

f. 16a\17

Fe etba'ahu şihābun şāḳib. (Sâffât 10)

f. 23a/03

Fe inne ma'a'l-'üsri yüsrā. (İnşirâh 5)

f. 29b\16

Fe iẕā 'azemte fe tevekkel 'alallāh. (Âl-i İmrân (159)

f. 35a\17

Hüve Miḥammedüni'l-Hāşimiyyi'l-Mekkiyyi'l Medineyyi'l el-ebṭaḥiyyi'l-ümmiyyi.

h. 2a\01

Hüve's-sulṭānü'l-a'ẓam ve'l-ḫaḳanü'l-a'delü'l ekmel.

h. 4b\11

-İ-

'İlmü'l-yaḳīn.

i. 4b\19

İnnā ca'alnāke ḫalīfeten fi'l-arż. (Sâd 10)

i. 24b\10

İnnā feteḫnā leke fetḥan mübīnā.

(Fetih1)

i. 16a\19

İnnā lillāhi ve innā ileyhi rāci‘ūn.

(Bakara 156)

i. 32b\15

İnne ma‘a’l-‘üsri yüsrā. (İnşirâh 6)

i 29b\16

İnne mine’l-beyāni le-siḥren .

i. 5a\01

İnne ṣalāḥe-r-racüli.

i. 2b\14

iẕā zülzileti’l- Ārżu zilzālehā. (Zilzâl 1)

i. 23a\02-23a\03

-K- -Ḳ-

Ḳāle’llāhu tebāreke ve te’āla sünnetallāhi’lleti ḳad ḫalet min ḳabli ve len tecide li sünneti’llāhi tebdīlā.

(Fetih23)

ḳ. 16a\09

Kem min fietin ḳalīletin ġalebet fīhi keṯīreten bi iẕnillāh. (Mü‘minūn 106)

k. 22b\13

Küllü men ‘aleyhā fān. (Rahmân 26)

k. 16b\17

Küllü nefsin ẕāiḳatü’l-mevt. (Âl-i İmrân 185)

k. 16b\18

-L-

Le ḳad ṣadaḳallāhu resūlehu’r-rü’yā bi’l-ḥaḳḳi. (Fetih 27)

l. 24b\15

Li küllī ecelin kitābün. (Ra‘d 38)

l. 26b\18

Li men fi’l-arżi. (42\5)

l. 3a\12 (şûrâ 5)

Li-yüdrüke el baṭni şābi‘i.

l. 2b\15

-M-

Mā hüve şifā'ün ve raḥmetün li'l-mü'minīn. (İsrâ 18)

m. 26a\12

Mesḥan bi's-sūḳi. (Sâd 33)

m. 23a/5-023a\06

Mina'llāhi'l-'avnü ve't-te'yīdü innehu ḥamīdün ve muḥammedün.

m. 5b\05

Muġīṣü'l-ḫaḳ ve's-salṭana ve'd-dīn ebū'l-feṯḥ ibrāhīm-sulṭān ḫalledallāhu.

m. 5a\14

Mu'īnü'l-ḥaḳḳi's-salṭanati ve'd-dünyā ve'd-din ebū'n-naṣr şāhruḫ bahadır-ḫan ḫalleda'llāhu te'ālā ve mülkehu.

m. 4b\12

Müdebbirīne. (Enbiya 57)

m. 25b\17

-N-

Naḥnü ḳasemnā. (Zuhruf 32)

n. 4a\12

Nārun ḥāmiye. (Kâria 11)

n. 23a\02

Ne'ūzü billāh.

n. 35b\12

Nūn ve'l-ḳalemi ve mā yesṭurūn.

(kalem1)

n. 5a\04

-Ş-

Şāvirhüm fi'l-emri. (Âl-i İmrân 159)

ş. 11b\03

-T-

Tenzi'ü'l-mülke. (Âl-i İmrân 26)

t. 16a\12

Tü'ti'l-mülke. (Âl-i İmrân 26)

t. 16a\12

-Ū-

Ūtīnāhu'l-mulke.

ū. 4a\13

-V-

Vallāhü yüeyyidü bi naṣrihi men yeşā'. (Âl-i İmrân 13)

v. 23b\08

Vāriş-i mülk-i süleymān-mü'eyyed mine's-semā' el-muẓaffer 'alā'l-a'dā pey-rev-i şer' seyyidü'l-murselīn.

v. 5a\13

Ve in ṭāifetāni min'el-mü'minine ıḳtetelū fe aṣliḥū beynehumā. (Hucurât9)

v. 46b\01

Ve in yekād. (Kalem 51)

v. 3a\10

Velev 'alā edbārihim. (İsra 46)

v. 25b\17

Ve'l-ḥamdülillāhi'l-mün'imi'l-mifżāl. (Dua)

v. 27a\10

Ve'l-melāiketü yüsebbiḫūne bi ḫamdi rabbihim ve yestaġfirūne.

v. 3a\11

Ve'l-leylī iẕā secā. (Duhâ 2)

v. 23a\01

Ve mā ẕalike 'alā'allāhi'l-'azīz.

v. 43a\11

Ve men yetevekkel 'alāllahi fe hüve ḥasbuhu innallāhe bāliġu emrihi ḳad ca'allāhu li külli şey'in ḳadren. (Talâk 3)

v. 35a\02

Ve mü'eyyedün min 'indillāh.

v. 46a\05

Ve nünezzilü mine'l-Ḳur'ān.

v. 26a\11

Ve refa'a ebeveyhi 'alā'l-'arşi ve ḫarrū lehu sücceden. (Yusuf 100)

v. 024b\13-24b/14

Ve yenṣureke'llāhu naṣren 'azīzā.

(Fetih3)

v. 16b\01

Ve’ż-żuḥā. (Duhâ 1)

v. 22b\19

-Y-

Yekādu’l-berḳu yaḫṭafu ebṣā rehum. (Bakara 20)

y. 23a\04-23a/5

Yanṣuru men yeşāu ve hüve’l-‘azīzu’r-raḥim. (Rum 5)

y. 35a\07

Yerfa‘u derecātīn men yeşāu.

(bk. En‘âm 83)

y. 4a/12

Yevme yefirru’l-mer‘u min āḫīhi.

(Abese34)

y. 44b\15

KAYNAKLAR

1) Beatrice Forbes Manz, Çev: Zuhal Bilgin, *Timurlenk, Bozkırların Son Göçebe Fatihi*, Kitap Yayınevi, İstanbul 2006.

2) Devletşâh (Yay. Edward G. Brown), *Tezkiretü'ş-Şu'arâ*, s. 425, Leiden 1901

3) Ebulgazi Bahadır Han (Haz. Zuhal Kargı Ölmez), *Şecere-i Terakime (Türkmenlerin Soykütüğü)*, Simurg Yayınevi, Ankara 1996.

4) Edward G. Brown, *A History of Persian Literature Under Tatar Dominion*, s. 363, Cambridge 1920

5) Emrullah Tekin, *Timur ve Liderlik*, IQ Kültür Yayncılık, İstanbul 2001

6) F. Steingss, *Persian-English Dictionary*, Libraire Du Liban, Beirut 1944

7) Ferdinand D. Lessing, Çev. Günay Karaağaç, *Moğolca-Türkçe Sözlük*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu Yayınları, 829/1, Ankara 2003

8) Günay Karaağaç, *Lutfî Divanı (Giriş, Metin, Dizin, Tıpkıbasım)*, TDK, Ankara 1997

9) Hakkı Dursun Yıldız, "Timür", *Meydan Larousse* c. 12, Meydan Yayınevi, İstanbul 1969

10) Harol Albert Lamb (Çev. A. Göke Bozkurt), *Emir Timur*, İlgi Yayınları, İstanbul 2006

11) Hasan Amîd, *Ferheng-i Farsî-yi Amîd,* İntişârât-i Emîr Kebîr, Tahran 1369

12) Mustafa Kafalı, "Timur", *İslam Ansiklopedisi*, c. 12/I , Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1979

13) İlhan Ayverdi (redaksiyon; Ahmet Topaloğlu, yayına hazırlayan; Kerim Can Bayar), *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, Kubbealtı Neşriyatı, 3 c., İstanbul 2005

14) İsmail Aka, *Timurlular*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları / 164, Ankara 1995

15) İsmail Aka, *Timur ve Devleti*, TTK, Ankara 1991

16) János Eckmann, (Çev. Günay Karaağaç), *Çağatayca El Kitabı*, Akçağ Yayınları, Ankara 2003

17) J. Derby, *The History of Timür Bec*, London 1723

18) Jean Poul Roux (Çev. Ali Rıza Yalt), *Aksak Timur İslam'ın Kutsal Savaşçısı*, Milliyet Yayınları, İstanbul 1994

19) Kemal Eraslan, *Mevlânâ Sekkâkî Divanı* TDK, Ankara 1999

20) Kutlukhan Şakirov-Adnan Aslan, *Tüzükât-ı Timur*, Kaynak Yayınları, İstanbul 2004

21) Mehmet Kanar, *Büyük Farsça-Türkçe Sözlük*, Birim Yayınları, İstanbul 1993

22) Mevlevî Muhammed İlahdâd, *The Zafernamah by Maulana Sharfuddin Ali of Yazd*, c. II, Calcutta 1887

23) M. Fuad Köprülü, "Çağatay Edebiyatı" *İslam Ansiklopedisi*, c. 3, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1988

24) Mirzab Haydar Duglat (Türkçeye Çev. Osman Karatay), *Tarih-i Reşidî*, Selenge Yayınları, İstanbul 2006.

25) Mirza Ali Ekber Han Dihhuda, *Lugatnâme*, Danişgâh-i Tahrân, Tahran 1342

26) Mustafa Kafalı, "Timur", *İslam Ansiklopedisi*, c. 12/I , Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1979

27) Muhammed Abasî, Zafernâme: *Tarih-i Umumi-i Mufassal-ı İran Der Devre-i Timuriyyan*, c. II, Tahran 1336 hş

28) Muharrem Ergin, *Türk Dilbilgisi*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, s. 80-81, İstanbul 1962

29) Nizamüddin Şâmî (Çev. Necati Lugal), *Zafer-nâme*, TTK, Ankara 1987

30) Pétis de la Croix, *Histoire de Timür-Bec*, Paris 1723

31) Ramazan Şeşen, *Müslümanlarda Tarih-Coğrafya Yazıcılığı (Başlangıçtan XIX. Yüzyılın Başına Kadar*, İSAR Vakfı Yayınları, İstanbul 1998

32) René Grousset (Çev. M. Reşat Uzmen), *Bozkır İmparatorluğu Atilla/Cengiz Han/Timur*, Ötüken Neşriyat, İstanbul 1980

33) Sami Önör, *Coğrafya Sözlüğü*, MEB Basımevi, İstanbul 1961

34) Tanju Oral, *Zafername-i Emir Timur (Tercüme-i Zafer-name)*, Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul 1991

35) Timur Kocaoğlu, "Ali Şir Nevâyî'ninTürkçe Ünlü Sesler Üzerindeki Açıklamaları (Kapalı É/İ Meselesi)", *Ali Şir Nevâyî'nin 560. Doğum, 500. Ölüm Yıl Dönümlerini Anma Toplantısı Bildirileri 24-25 Eylül 2001*, Ankara 2004

36) *Türkçe Sözlük*, TDK, Ankara 1998

37) *Türk Dilleri Araştırmaları*, c. 13, İstanbul 2003

38) Yaşar Yücel, *Timur'un Ortadoğu Anadolu Seferleri ve Sonuçları (1393-1402)*, TTK, Ankara 1989

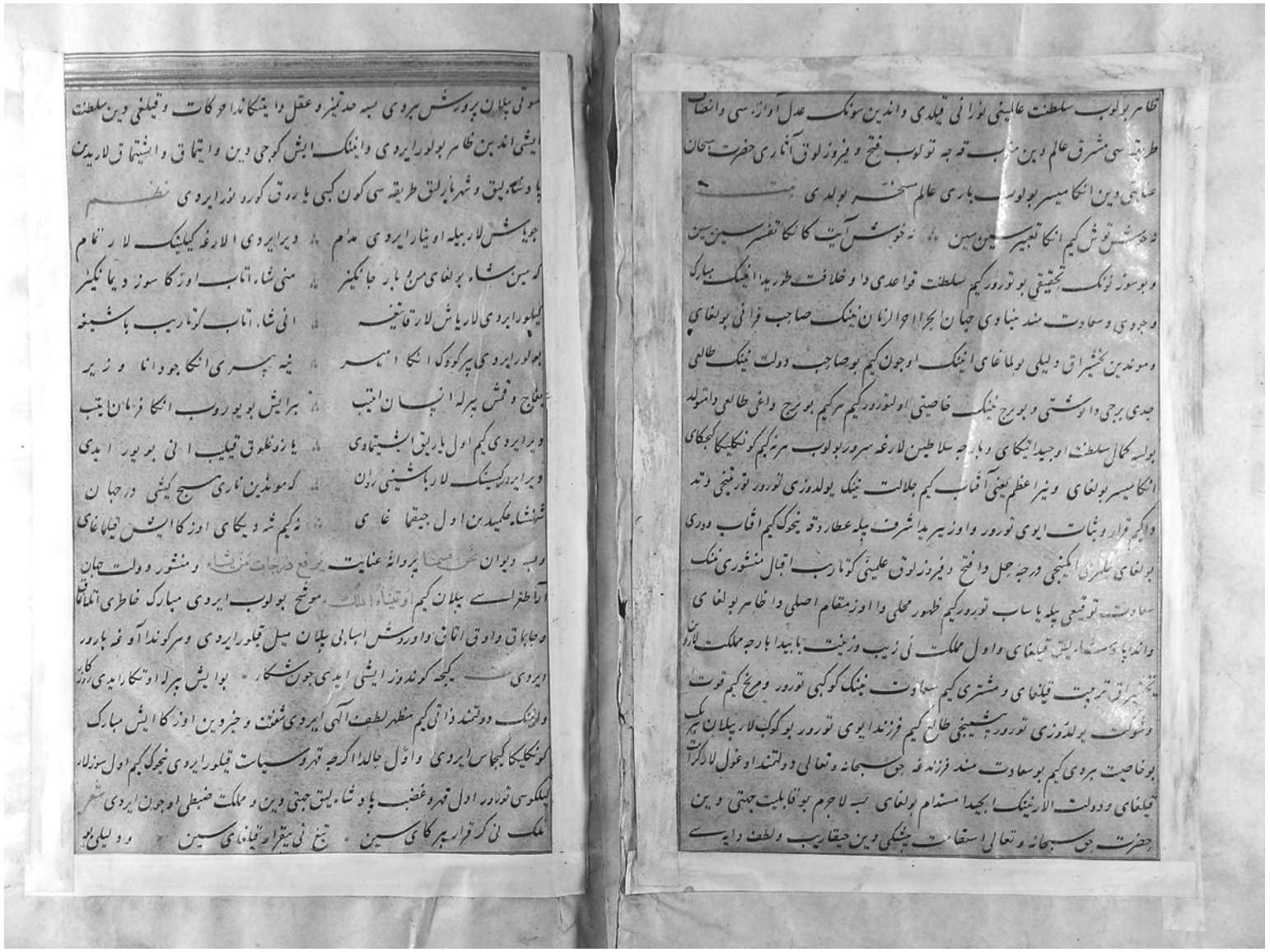
39) Yılmaz Öztuna, "Ankara Meydan Savaşı" *Meydan Larousse*, c. 1, Meydan Yayınevi, İstanbul 1969

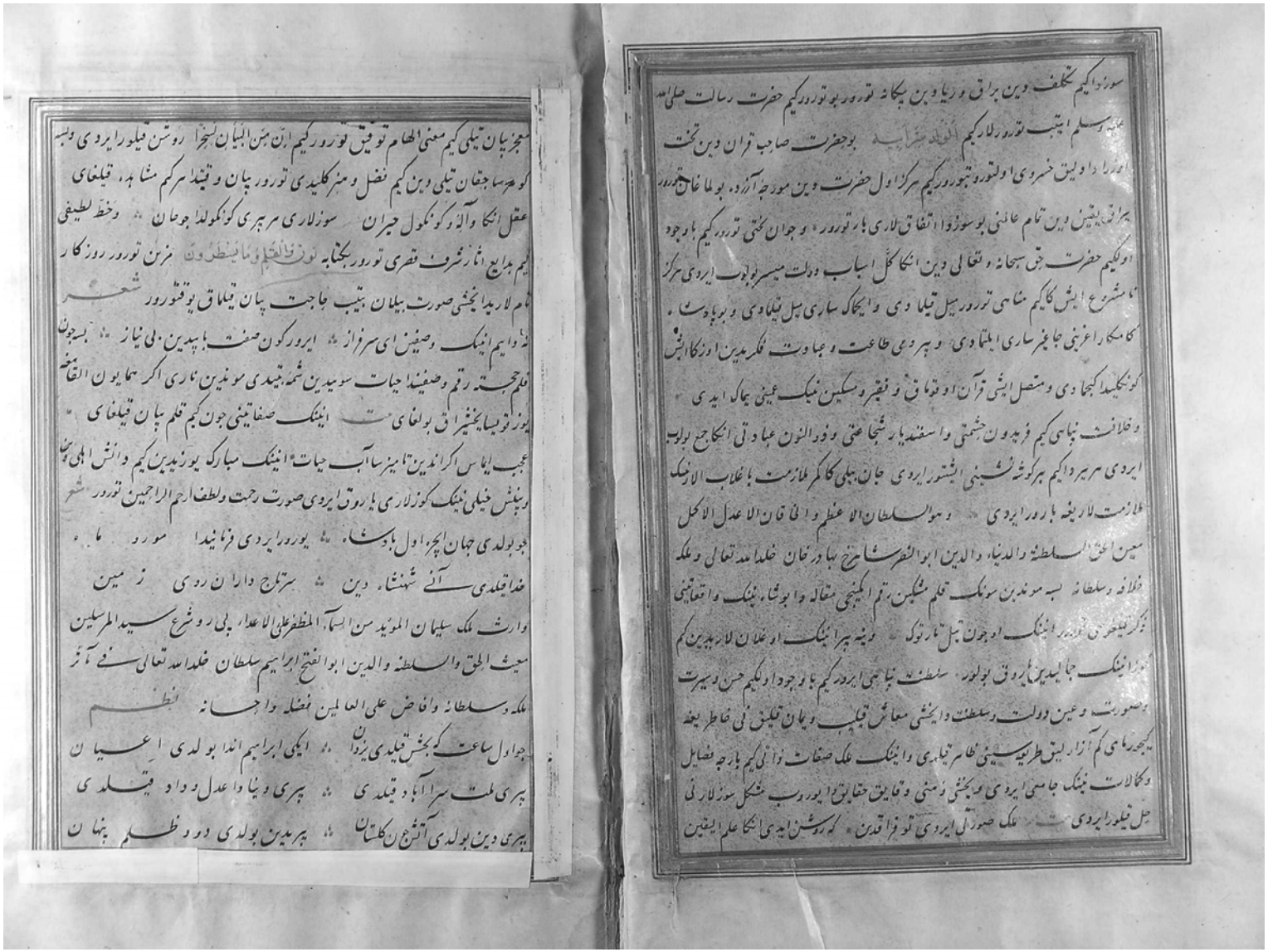
40) Yusuf Halaçoğlu, "Ankara Savaşı" *Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. 3, İstanbul 1991

41) Zebîhullah Sefâ, *Târih-i Edebiyât Der-İrân*, İntişârât-ı Firdevs, Tahran 1372

Mikrofilm Arşivi
No. 720

HÜDAVENDİGÂR VİLÂYET KÜTÜPHANESİ
Kasma :
Yeni Kayıt No. 2796
Eski Kayıt No. 93/68
Tasnif No.

بهر دین بولدی مکه ایوی پر نور ... بهر دین بولدی عالم یاری معمور
بری پیغمبردی آخر بت لایق ... بری بردی رواج احمد دینی
خداوندا بوشاه واد کبتر ... همیشه در جهان بولغای منظفر

بسه اول بیرکیم اینک جواهر صفاتیدین ومفاخر وآثاردن حضرت مرجع بولغای اوجوبخی
مقاله واخبار وآثار صاحب قران کیتی ستاندا کیملکوسی تورور ومس اللعون والتاییده حمده محمد

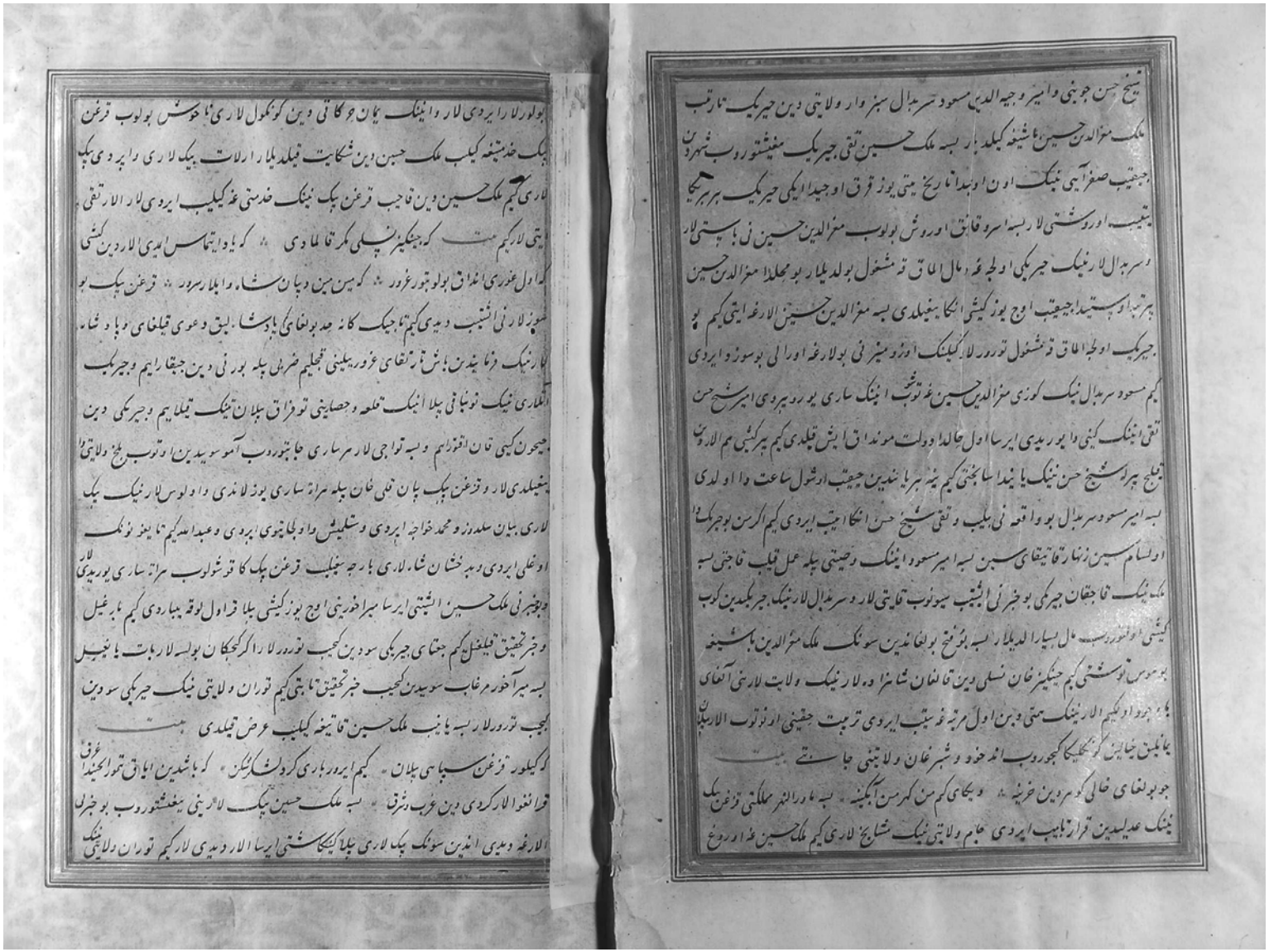
قزغن بیک اینک خروج قیلغان سوزی

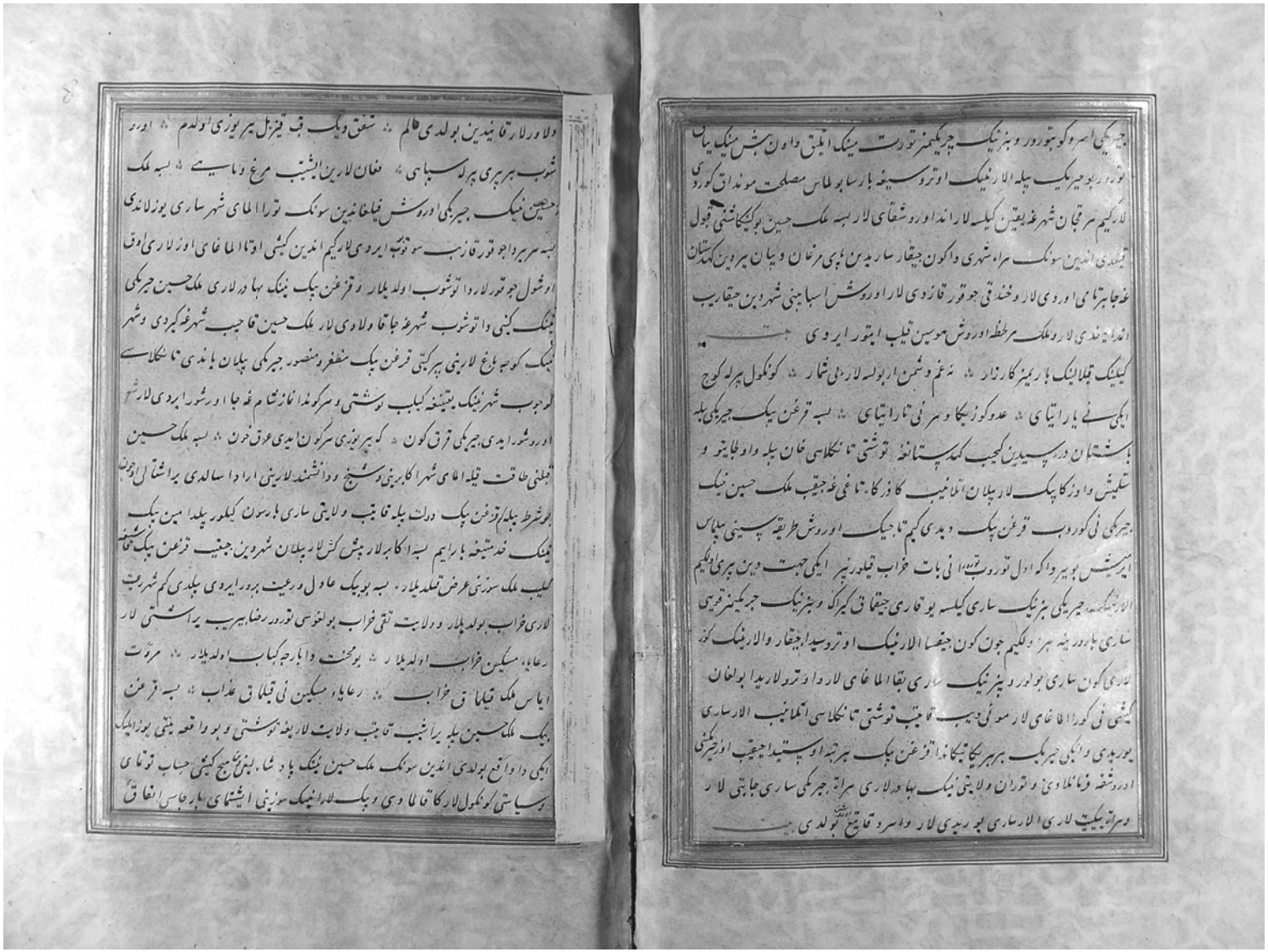
قران سلطان خان یسور اوغلان اینک اوغلی تاوق بیل واتاریخ بیتی یوز اوتوز اوچدا
جغتای خان اینک اولوسیدا خان بولوب ظلم وبیدا ولیق قیلا باشلادی وعدل
وشرع طوریدین ایاغین تاشقاری قویدی الملک یبقی مع الکفر ولا یبقی مع الظلم خلایق اینک
یمان قیلمغیدین فریاد قیلدیلار واینک قورقونجی دین هرقچان کیم بیک لاربنی صحبت
وایاکیشکاش واجارلار ایردی اول بیک اوغلان اوشاقی بیله وصیت لار قیلب اندین
سونک اینک قاشبغه بارورایدیلار ... یمان ظلمی دین جمله خلق جهان

قیلدورلار ایدی چورید دین یوز فغان ... قزغن بیک کیم بارچه بیک لاریدین الغ ایدی اوتوزت
اوغانی اینک یمی سلمان وجغتای خان اینک اولوسی دین بولغان بیک لاری بلبان
اتغاق قیلیب یاغی بولدیلار وسیالی سرای وایغین قیلب حیربک یغشتوروب
اینک اوردوشینه یوزلاندی لار قران سلطان خان بوخبرنی ایشتیب اول تقی حیربکنی
یغشتوروب وارزنکی صحراسیدا تاریخ بیتی یوز قرق التی دا اوروشتی لار واول
اوروش دا قزغن بیک اینک بهر کوزیکا قران سلطان خان اینک اوغلی تیمک ضایع بولدی

ایکی حیربک بهر مدین ایریلیب قران سلطان خان بنی غه کیلیب اول قیش اندا نوردی
بسه اسروساوق بولوب بولغان آت اولاغی اول ساوق بولوب وا تلف بولدی
بسه بوخبرنی ایشتیب قزغن ایشیب نیه حیربک یغشتوروب تاریخ بیتی یوز قرق بیتی وا
کیلیب اوروشتی ایرسه قران خان نی باسیب خان نی توتوب اولتوردی
وقران خان اینک پادشاه یعنی ماوراالنهر وترکستان وا اون تورت بیل ایردی
اندین سونک اینک ولایتی وا قزغن بیک حاکم بولوب وانشنده جه اوغلان که اوگدای
خان اینک اوغلان لاریدین ایردی انی خان کوتاردی ایکی بیلدن سونک انی تقی
شوقار قیلدی بیان قلی اوغلان کیم سورغدوبن خان اینک اوغلی ایردی انی خان کوتاردی
خانی کیم انکا جود وسخا ایردی طریق ... بولدی مظفر ونصرت انکا یار ورفیق
دور بیدا یاس ایدی جهاندا هیچ غم ... ایل ایردی یاری هربیکا یار وشفیق

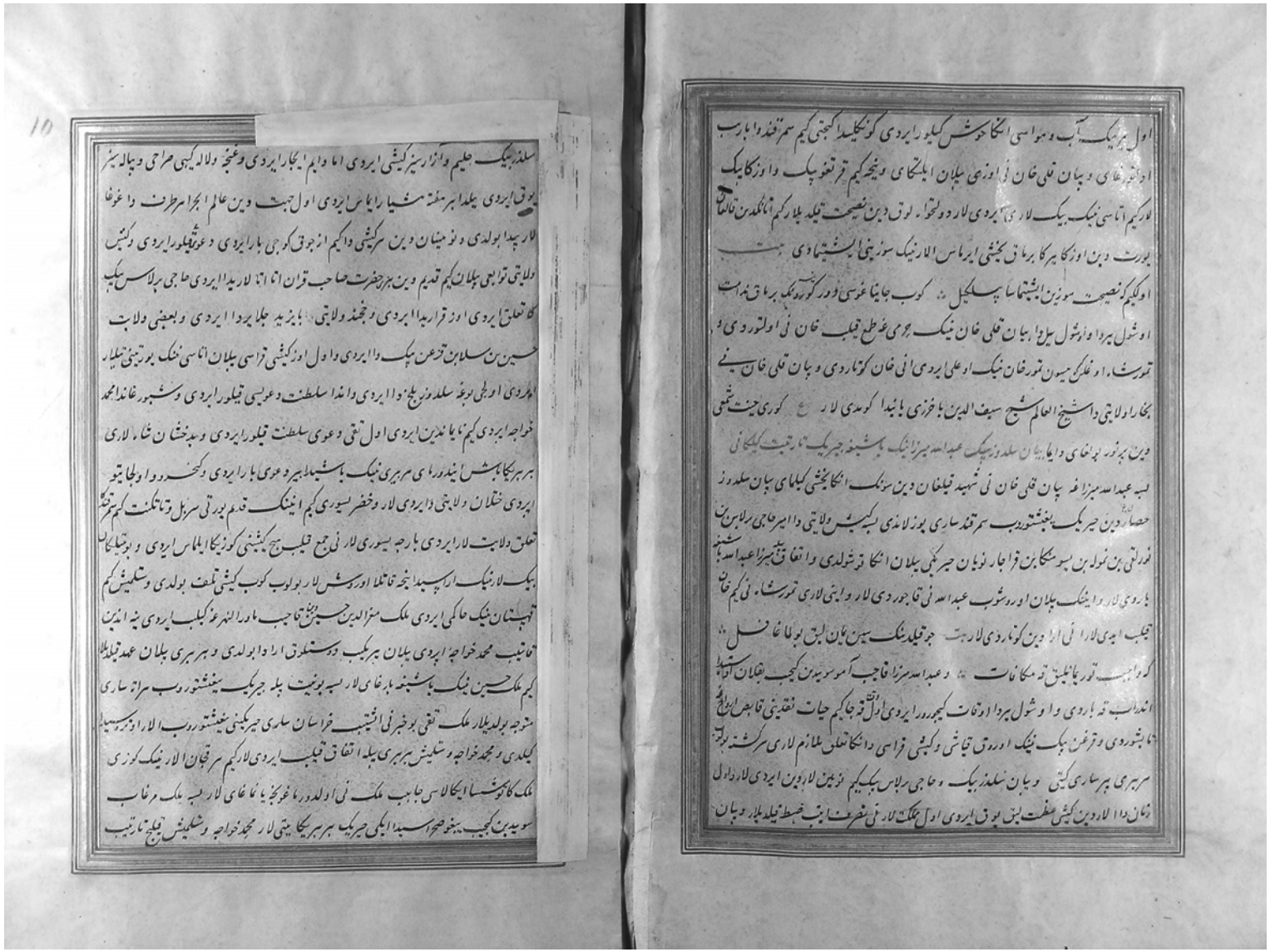
بسه بوخان نیک خان یعنی اون بیل غه جاتاردی وقزغن بیک انکا تعلق ولایت لارنی
اندا ق ضبط قیلدی کیم اندین تخشیراق بولماغای واینک تخشی یعنی عالم ایجرا یاوکاردا
ومشروبیت سونی بیله عمل قیلدورایردی واهل فضل ومنر اینک انغا میدبهره مند بولوب بارچه
خوش حال ایردی لار واینک زمانیدا هربر عجایب ایش کیم واقع بولوب تورور بولایردی
کیم ارمنک وسرای دین حیربک تارتیب خراسان ولایتی ساری باردی ومونونک
گفته بتورور کیم سلطان ابوسعید خان کیم چنگیز نسلی دین ایردی وایران ولایتی وا پادشاه
لیق قیلدورایردی اول اولکا ندین سونک اوزگا چینگیز خان اوغلان لاریدین اول ولایت وا
پادشاه لیق قیلادی قران سلطان خان بولغانیدا اینک جور وظلمی دین ایل انکا باش
ایندورمای معزالدین حسین کیم ملک غیاث الدین اینک ایردی مراته ولایتی وا پادشاه بولدی

قیلدیلار کیم ملک حسین نی تو توپانیسی ملک باقرنی پادشاه کوتارکای لار ملک حسین بو
اندیشه دین خبردار بولوب امایچ ایش قیلا الماس ایدی واوزینی ساقلار ایردی بسه غوری لار
تیرهری پیلان اتفاق قیلیب ایدی لار کیم سرقجان ملک اتلانسه انی توتوب پیرکیتکای لار
برکون ملک بستان سرای دین اتلاینب تاشقاری جیقمی ایرسا غوری لار نی کوردی کیم
اوزلاری یلکه کیتکالس لاری بار تورور بیلدی کیم اینک قصدی واتورورلار بسه باوغنس
دین هر بولاکه کیشی آت کیکتورویب ساتارلار ایدی وایل قیلین سنیلیب سوداقیلورلار ایدی لار
بسه ملک الارنی کوروب غوری لار غه بویوردی کیم بوایلنی تالانک لار غوری لار تالان
غه مشغول بولوب ملک فرصت تاپیب اوزینی هرکوجه داسایب اشکجی ساری یوز لاندی
سرات جلگاسیدا جنوب وغرب ساری یاساب ایدی لار اول وقت سمورایردی واندا
مال ونعمت بسیار ایردی بیتی یوز ایلیک اوج تاریخیدا ملک حسین وعده غه وفا قیلیب قلعه دین
ماوراالنهر ساری یوز لاندی قوغن چیک اینک خبرنی ایشتیب انکاوتروجیقب عزت وحرمت
توتوب یخشی سوروب وعده بیردی کیم سرات ملکی نی کیم غوری لار ملک باقرغه بیرب تورور
لار الاردین ایلیک سنکا بیرایم اما اولوس چیک لاری ملک پیلان یان ایردی لار سرحلدا
قوغن چیک کاانچورلارا ایدی لار کیم ملک نی اولتورماک کیراک قوغن چیک الار سوزینی قولاقه الماس
چ نیمه دیماس ایردی چیک لار کوردی لار کیم قوغن چیک الار سوزی پیلان عمل قیلماس بربهری
برلا اتفاق قیلدیلار کیم ملک نی اولتورالی اول اوکاندین سونگ هیچ کیشی هرکاینما دیماس
بسه قوغن چیک برحال دین خبرتاپیب ملک نی جارلادی وچیک لار اینک اندیشه لار دین
انکا خبربردی وویدیری کیم مصلحت تورور کیم اوشبو کیچه اوز ولاتینک ساری باغ خاسین
کیم سنکا حضرتیکه ورا الماغا یلار ملک چیک کادعا قیلیب اوشول زمان اوزولاتینک ساری یوز لاندی

بسه سراتنه یکاندا هیچ اندیشه قیلمای حصارغه کیرب حکومت توتمکی اوچون پسندیده اولتورد
وکیشی بیاردی کیم ملک باقرنی هرکیتکای لار بسه ملک باقرنی هرکیتکی وینه بیروا قعه اول
محلدا کیم واقع بولوب تورور بوایردی کیم قوغن چیک اینک اوغلی عبدالمومن میرزا سمرقندوبن
جیرمک ترتیب ایتیب خوارزم ساری بارردی واول ولایت نی الدی بسه قوغن چیک
قیشدا سالی سرای واقیشلارایردی واول یاز قراتور کلزاریا یازلارایردی ویاز وکوز
مونگ شهری واتورارایردی وآوییلیب بسیار میللی بارایردی هرکون زمانه ایشیدین
غافل اولمیش کیشی چیلان بارسبی براغ سیز سالی سرایدین آلماتیب جیحون دین اوتوب
ارمنک ساری توشمش سالابارردی واندا توش سالیب یورورایردی کم اینما تکونوا یدرکم
الموت کین ایتیب بورالدی اوغلی قتلغ تیمورانلیق کیم اوغانی اوزمانه ایدی وقوغن
چیک کاکیلاایدی وکجکتین هری کین والیردی کیم فرصت تاپیب اول عادل چیک نمک
ایشینی آخر قلغای موندانق محل نی تاپیب هرنجه یدبخت کیشی چیله غافل باشینه توکوب
اول عزیز چیک نی شهید قیلدی لار واندین قاچیب قندهاری کیتی لار بسه شهید بولغان
چیک نمک هرنجه خاصه کیشی لاری بوحالدین خبردار بولوب قتلغ تیمورنونک کیینی واتوتوب
قندز نونک یقینی غاانکاتیشتی لار واتوتوب شان شان قتلغدی لار . بسه قوغن چیک
نی سالی سرای واکومدی لار یه اینک کوری پرنور بولسون مدام و بوواقعه یتی یوز ایلیک
یتی داواقع بولدی قوغن چیک نمک اوغلی عبدالمومن میرزا نمک حکومت قیلغان لاری بسه
آتاسی اوکاندین سونگ سمرقندوبن کیلیب آتاسی یرینه اولتوروی وچیک لار بارجاانکا
مطیع بولدی لار بسه دولت توغلق اولتورغاندا بیان قلی خان نی آتاسی وچیک خان لیب
انکا فرمان بروار لیق قیلورایردی بسه آتاسی تیرمکی داول وایم سمرقندواولتورورایردی

بارجه دین برون جاتی لار قضا دین ملک جبرکی دین ایکی اوق کیلیب اول ایکی نامدار غه
تیکیب اوشول نان جان لارینی تالیشوردی لار اونکا سیج کیشکا فرتیکای جیرلیک لاری بر بر
بولوب سرساری کیتی لار بسه جنتای اولوسیدین کیم سربری بر باشش بولوب ایردی لار الار
جهتی دین ولایت پریشان ورعیت لار بی خان ومان بولوب ایدی لار توغلقتمور خان جیرلیک
تمارتیب ماوراالنهر ساری کلکاین بسه ماوراالنهر ولایتی آتیلغان قصه لاردین پریشان بولوب
ایردی توغلقتمور خان کیم ایمل خواجه اوغلی ایردی وایمل خواجه دواخان نیک ارغلی ایردی وبو دواخان
جنتای نسلی دین ایردی جته ولایتی دا پادشاه ایردی بسه ایمل اولوسینی جغتای بورلاس
اتی نی آبی دا تاریخ یعنی یوزالتمش بریدا سجقان یلی ماوراالنهر ولایتی نیک پریشان لیغینی
الشیب جیرلیک تارتیب ماوراالنهر ساری یوزلاندی ترمشرین خاندین بری اوتوزاوج یل کوکان
ایردی وبو اوتوزاوج یل واسکنر خان جنتای اولوسیدا پادشاه ایرلیق قلدیلار بسه توغلقتمور
خاق بولاق کیم خجند سوی غه یقین تورور تاشکند صحراسیدین جیقب اندا اوشتی بسه اندا بیک
لاری بیله کیکاشتی مصلحت بولکوروی لار کیم الغ محتور کیم اوماغی کرایت ایردی وحاجی بیک کیم
اوماغی ارکنوت ایردی ویکیک کیم اوماغی قانقلی ایردی ایکاری یوروغای لار بسه بو اوچ بیک
خان بارلیغی بیله یوریدی لار جمله سویدین کجب ایروی لار کیم بایزید جلایر ایل اولوسی بیلان کیلیک
الارغه قرشولدی واتفاق بیلان کیشش ولایتی ساری یوریدی لار امیر حاجی برلاس کش وقرشی
جیرکینی تیشتورروب اوروشور بخالیغی تیلدی اما اوزی بیلان سرتخه کیم فکرا تی کیم بوکیکان
یا عینی نجوکه وقع قیلا الغای بیلماوی عاقبت مصلحت موندا ق کوردی کیم الار تیکاندین بورون ایل
اولوسی بیلان خراسان ساری یارغای بسه ایل اولوسینی وکیشش قرسینی واورغ قیاسینی بارجه
فی کو جیروب خراسان ساری دی حضرت صاحب قران حاجی برلاس بیک بیلان کیکاشیب توختمیش

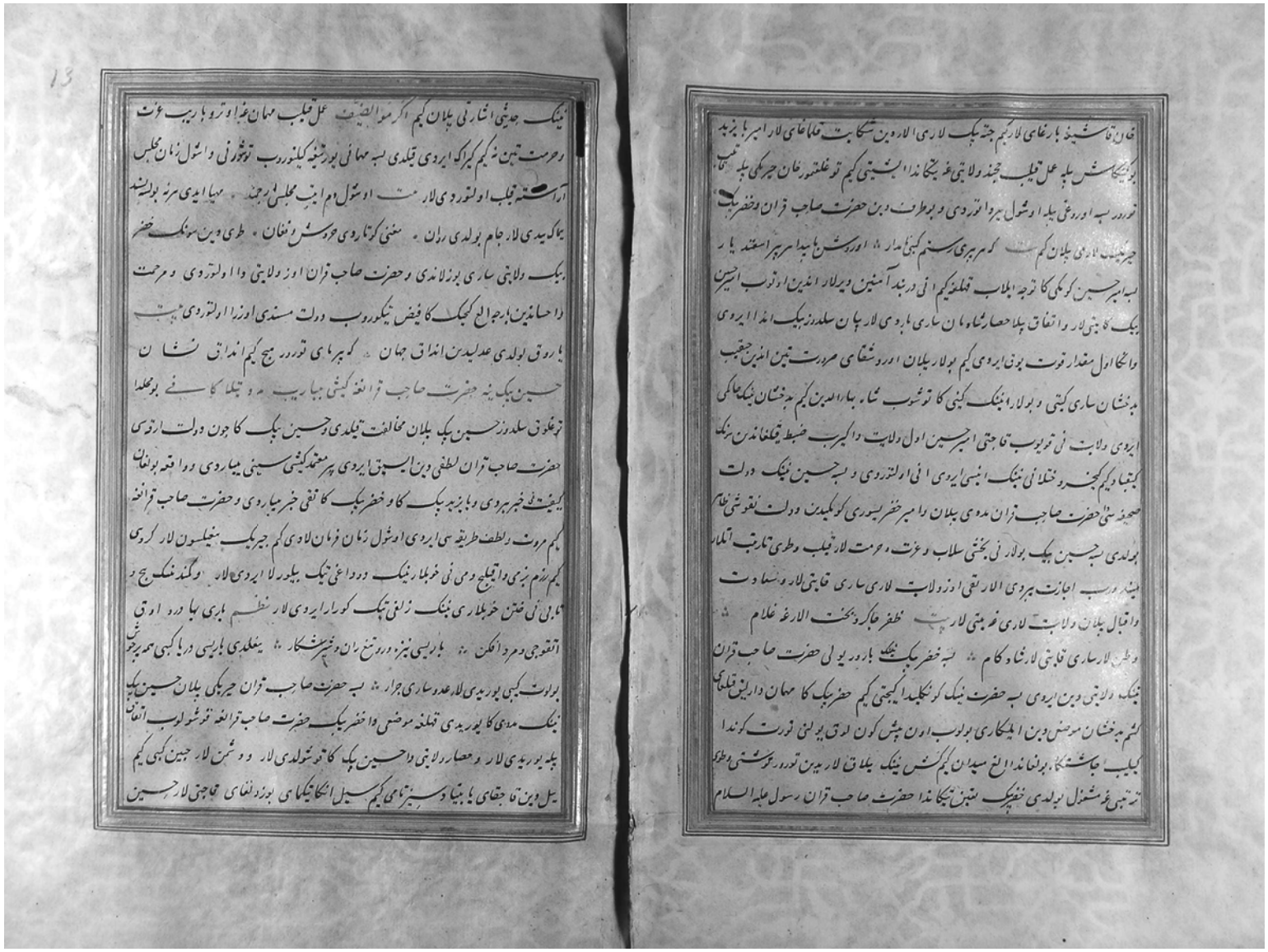
یولدین یرلیب آتموسو سیدین کجب کیشش ولایتی ساری کیلیب توغلقتمور خان نیک بیگه لاری بیلان
ملاقات تیلغانین حضرت قاد رسجون دنیا دا نه ایش کیم اوزقدرتی بیله امر قیلغان تورور مرشد
بیرار نمونی سبب قیلغان تورور دسر مقصود کیم حاصل بولسه بیراوجهتی دین حاصل تورور دیاد
شاه بیق انیشی کیم بارجه ایش لاردین کلی راق تورور ایکی جهت دین بند سیفه عنایت قیلدور
بیری اولکیم بوایشش اعقل وقراستی بولسه انداق کیم اگر قرانتوق کونی واقع عقل وفراست
بیله اول قرانتوکون نی یاروق کون بیله مهمل قیلغای دینه بیر شجاعت دیها دروق تورور کیم غنیم
دین هیچ اندیشه قیلماغای اوزایشیکا مردانه بولوب غنیم اوتروسیدا تورغای شعر

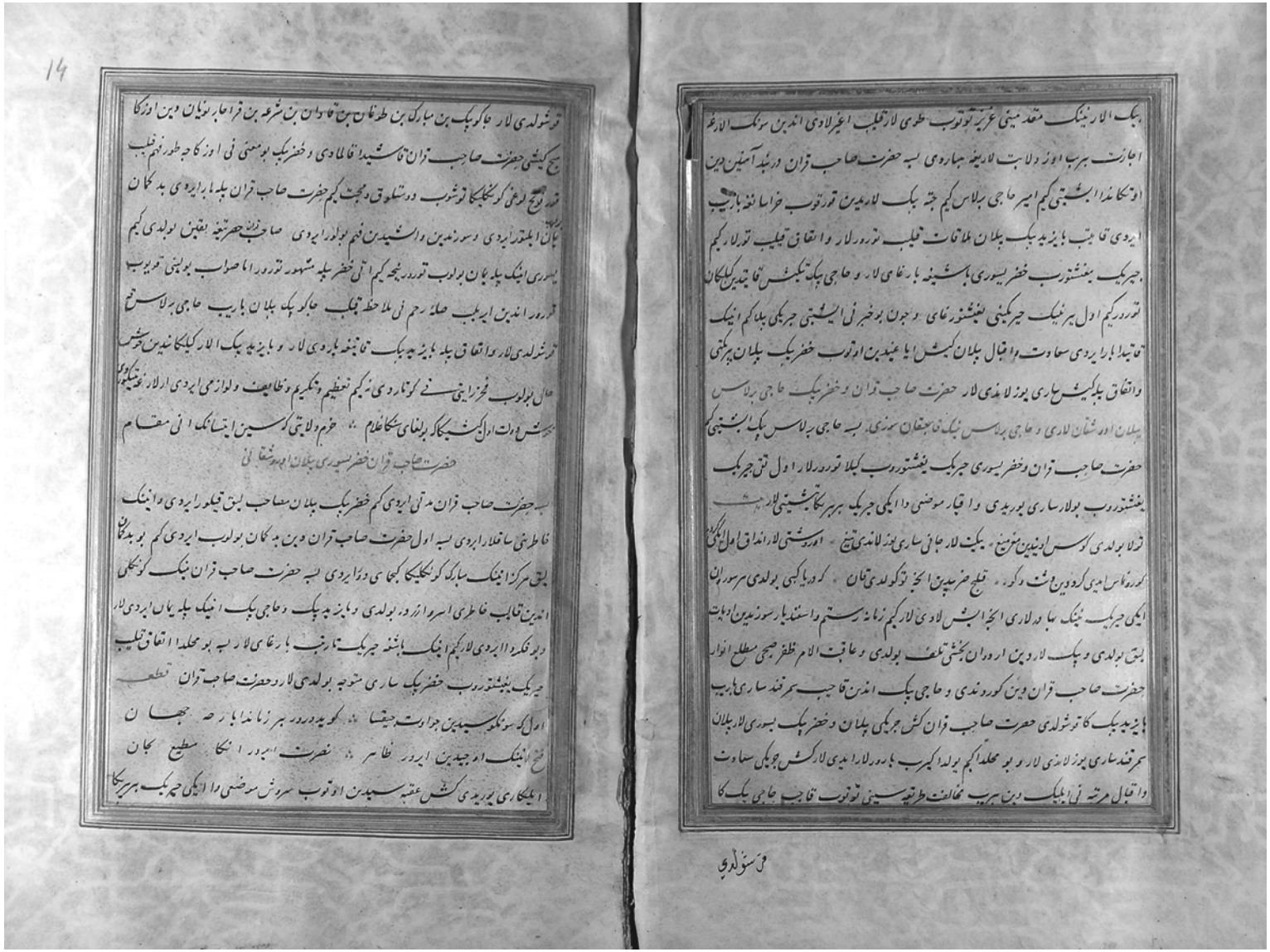
نرمپروا کو بولغای انگا کار آسان ٭ کونکول قویوب اول پیروا قیلمغای درمان
اما تدبیر وعقل ورای شجاعت دین بخیراق تورور کیم قیلچ سرنخه اتیمک بولسه آیت
فتح مدبیر دین اوکرانگای وسونکو نجه کیم شمع کبی میدان انجمندا یاروق کورونور ظفر شمعینی
تدبیر نوریدین یاروق قیلغای وقیلچ نیک حکمی اگر تدبیر بیله بیرکیسا دشمن نیک بوتیغه
تیکگای راوق تونک خبری تدبیر سوزی بیله بیرکیسا دشمن نیک کونگلیکا بیر قیلغای بیت

جوتدبیر ایرور بیمدم ورای نیک ٭ ایرور یوز جریک دین یلینک بخشراق ٭ دبو
سوزدین عرض اولتور رکیم حاجی برلاس بیک جته جیرکی دین قورقوب قدیم دا کی
بدرتینی قویوب خراسان ساری یاروی جون جولدین اوتوب آموسو سیدین یتی حضرت
صاحب قران نظم جهان بیلکو جی تیمور نامدار ٭ کو بولغای انگا رحمت کردگار
یقین بیلدی کیم اگر اول حاجی برلاس بیک بیلان بارساکش دا قالغان اورغ قیاشی
وایل اولوسی طلایع بولغوسی تورور اینک اوچون کیم آتاسی ترا غای اوشول بیلدا رحمت
حق تعالی بیه ایروی شعر آتاسی اولوب عم اول زمان ٭ صدروسی دین تورتوسا لدیکان

مخالف دین ایردی جهانی خراب ... بوارت تین اولوس کونکلی ایردی کتاب
یو محلدا کیم تیمور صاحب قران بنیک یاغی بیکیری بیش دین اوزماری ایردی کوزکو کیکی تکلیدا
کیجتی کیم حاجی برلاس بیک بیله کیکاش قیلغای کیم حدیث داوشاورهم فی الامر واقع تورر
بیه تیمور بیک کیکاشیب حاجی بیک کا ایتی کم مملکت اگر حاکم سیز قالسه اول مملکت دا
یوز بریشانلیق واقع بولور و بو سفان ایل اولوس مخالف لار دین خراب بولغای لار
بیه مصلحت اولتورر کیم سیز خراسان ساری بارسانکیز سین کیش ولایتی ساری یانغای سین
دابل اولوس تو کو تکمول بیرب کیکان بیک لار بیلان برابیشیب خان خدمتی غه بارغای
سین کیم ولایت خراب بولماغای ورعیت لار کیم حضرت پرورد کار بنیک بنده لاری
تورر لار زحمت و تشویش دا تو شماغای لار حاجی بیک بو سوزدین کم الهامات ربانی
دین تجه ایردی سعادت و اقبال ایلیسی بو رنجه نیکیب بو سوزنی بخشی لاب اجازت بیردی
حضرت صاحب قران اندین ایریلیب ولایتی باردی و خزار غه تیکا مذا حاجی محمود شاه
یسورینی کوردی کم جته جریکینی باشلاب کیلیب ایدی کیم اول ولایت نی تالاغای حضرت
صاحب قران انی کوروب دیدی انچه تحمل قبل کم سین باریب بیک لارنی کو رایم نه کیم
لار مصلحت کورسالار اندراق قیلغای سین جن اول حضرت بنیک سوزی دولت الهامی
دین ایردی هیچ نمه دیماغای اوشتول بیردا تو ردی و حضرت صاحب قران سعادت دولت
بیله کش ولایتی غه باریب و جته بیک لاری هم اول بیرواتیب امیدی لار به باریب
اول اوج بیک بیلان کوروشتی بیه بیک لار دولت و سعادت نشانه سین بنیک
مبارکه یوز بیکا کوردی لار انی عزت تو تیب بخشی سورو بلار اندین سونک آیتی لار کیم خان
غه مطیع بولماق کیرک حضرت صاحب قران دیدی سین قولدق قیلیب من سرته یورسانکیز دیدی

سین بیه بیک لار کش ولایتی بنیک وارو غه یعنی و قراجار بیک بنیک ولایتی نی
توابع لاری بیله اکابر و بلار و اینک سیبی دین قبل ما اوتی کیم اول ولایت لار غه بوز
لاتیب ایردی اینک مرحمت بولو تبدین اول اوت اوجتی رباعی
عز بولدی اینک دولتیه دین بوتا دلدم . بولدی کرم و لطیفیده عالم خرم
ایل ایجیدا آنچه شادمان لیق بولدی . کم ها وی نچه کیم کیشی ایستادی غم
بیه ایلکا تحقیق بولدی کیم بو ایش کیم اینک سیبی دین واقع بولدی الغ دولت تو رو کم
کورونمدی اما قضا بنیک تبل بیله ابنو ایردی کیم بت ایسکنی صبا جهاندا فاش تجای دور
تو رغیل کم جهان انجنذا بو لغای سین فاش . بیه حضرت صاحب قران جته بیک لار نی ملاقات
قیلب الار دین اجازت تیلاب ولایت لار نی ضبط قیلغا ندین
سونک جریک بیشتور وب کش دین جیون غه جاز مرخصت وا نه کیم سیاهی بار
ایردی بارجه بیغلدی لار و اندین قایتیب حضرت یسوری بیلان بیر کیتی و بو محلدا جته بیک
لاری ایکنجا مخالفت پیدا بولوب اول بیر دین کو چوب قایتیب تو علغتمور خانک نبیک
اوردوسیغه بارو بلار و بایزید جلایر اوزکشی قرا نی حضرت صاحب قران قاشیغه کلدی لار
حسین بیک کیم قزغن بیک نبیره سی ایردی بیان سلدوز بیک باشیغه جیریک
ها رتب کیکاتین و حضرت صاحب قران بیله بیک لار دین بعد تیلا کا سنی
حسین بیک قزغن بیک نبیره سی بو محلدا کابل دین جریک تارتیب یان سلدوز
نبیک باشیغه کیلدوری غه موس قبلدی و رایلی بیارب حضرت صاحب قران دین دامیر
بارنید طلایه دین و امیر خضر سوریدین کو ماک تیلادی ایرسه الار کیکاش دین سونک مصلحت
اول کوردی لار کیم حضرت صاحب قران بیله امیر خضر یسورینی چاره کای لار و بایزید تو علغتمور

یساق قه تیکور کای لار حاجی برلاس بوروم دین قورتوب خان ملازمتی دین قاچب کش دلاکی
نه کیلدی دیه اندا غی ایل اولوسینی کوجوروب آمو سویدن کچتی وجته جیرلکی حاجی بیک نیک
کیشی واتوشوب هربهر یکا یه کاندا اوردوش بولدی وجوغام برلاس اول اوردوش واشیدیر بولدی
وبلاجی بیک خراسان ساری باروی خوارشه کیم بزوار کینت لاریدین هرکیت ایروی جوین یکوکیدا
هرجاعت فتنه لیق کیشی لارا هرجاجی وانمسی ایدکو زنلک باشیدا خبر بیز توکوب ایکا لاسین
اولدررو یلار بسه حضرت صاحب قران خراسان نی الغاندا اول کینت واکی کیشی لار دین کوب
اولدرروی واول کینت نی حاجی بیک بنیک وارث لارینه هروی برجاق زجا اول کینت
الارغه تعلق تورور بسه جته بیک لاریدین حمید بیک کیم اوناغی کرکوت ایروی واسروعاقل ودانا
کیشی ایروی وتوغلمشور خان قاشیدا کشی ایروی وسرسوزکیم درلتواه یعنی دین ایتور ایروی خان اول
سوزنی قبول قیلور ایروی بسه بو محله احضرت صاحب قران نی خان غه تعریف قیلب ولایتی کم اکلاردین
میراث ایروی باربنی قرایج واولوحق لاری بیله حضرت صاحب قران غه بردی بسه خان صاحب قران
غه کیش بیاربیه قیلاوی رسید بیک تقی خط لار بهب خان بنیک تشفقی نی ایتب بیاروی اول
حضرت خان خدمتنغه کیلیب اسروکوب عنایت وشفقت کزردی بسه اول قیش خان حسین
بیک اوردوشینه متوجه بولدی وحسین بیک تقی جیرلیک یغیشتوروب وخش سویی غه جاکیلدی
وبسه خان دربندآمنین دین اوتوب حسین بیک کا قیش یتی واکی چیرلیک بری بنیک قرالارینی کوروب
جیرکه تاریب تورو یلار کیخسرو خلخالی نی کیشی قرالاری بیله حسین بیک دین یاملاب خان خدمتی غه
کیلدی حسین بیک بوجهت دین قورالماغی قاچتی وخان حضرت بیله اینیک کیشی وایوروب قندز غجا
باروی وجیرلکی اندا غی ایل واولوس مندوکش عقبه سینه جاتالاوی لار واول بهار ویازاول
ولایت واتوردی توغلمشور خان اوه ولایتی غه قاچیب باره خانی بسه کوزبولغانداخان سمرقند

ساری متوجه بولدی ویولدا ایرلیق قیلب پیان سلدوز بیک نی یساق قه تیکوزدی لار بسه
سمرقندا بیکاندا ماوراالنهر مملکتی تامی خان نصرقبنه کیردی وبیک لاری کیم نوباپیان دین ایردی لار
حضرت تین خان فرمانینه کیردی لار بسه خان هرکم دین کیم کونکیلدا تردوی بارایردی یساق قه
تیکوردی وبعضی لار خه کیم اعتبدی بارایردی عنایت وتربیت قیلب اوزه اوغلی الیاس خواجه
اوغلان نی ماوراالنهر ولایتی واباوشاه ایتب جته بیک لاریدین کوب کیشی انکاتاشوردی وباجه
دین الغ بیک بیکچک نی قیلب اوغلی غه تاپشوردی وحضرت صاحب قران نی عنایت وشفقت ایب
اوغلی غاتاپشوردی واول حضرت دین دولت وسعادت ظاهر ایردی ممالک ضبطی نی انکا بردی
واوزی عفت وشوکت بیلان اوزولایتی غه قاچتی حضرت صاحب قران حسین بیک نی تیلاکال
باره خان سوزی قال الله تبارک وتعالی سُنَّةَ اللّٰهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَبْدِيلًا
حضرت ملک علام بیک سنتی تورور کیم کونکولنی یاروق قیلغان لطف کلاری بیغبر کوبکوحی اجمع
بیکا نی دین خالی برماس واینک فیض وانعام یاروق اوغی بخت قوانغوا وغی دین بیراق ایرماس
وتنهم بیک بیکی کم تُؤْتِي الْمُلْكَ تورور قویسی توشماک دین کم وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ اوتورور
بسه مروات قه هرفلاکت کیش واباروحمت قه هرراحتی کیش واولور بوسبب دین کم
سنت الله واقع بولوتورور وحضرت ایزد تعالی وتقدس هربندسیکاکم دولت وسعادت
هربرراول انی بلاومشقت بیلاسناب رنج وتشویش بیله پرورش هربرور تیکوکه کیم یوسف
علیه السلام قودوق نونک بلاومحنتی کورماکونجه دولت وشهریارلیق قه یتماوی وادم علیه السلام
کیم بارجانیک اتاسی تورور یلیا تاج یتی کم تارتماغونجه لطف خلعتی عدکم فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ مشرف
بولاوی وحضرت خاتم الانبیا افضل الصلوات واکمل التحیات کیم بارجه انبیا دین بخزاق
اول تورور غربت مشقتنی وهجرت محنتنی تارتماغونجه بیک مرتبه اَنَا فَضَالَكَ فَتْحًا مُبِينًا غه مشرف

بولما بی ویصرك الله نصرا عزیزا دولتی غه یتماوی ... وصال اگر تیلاسانگای کوکول جفا جیکیل
اگر گل تیکان تیزیاس تورجان ایچیندا پیل ... جهان ایچیندا اگر سین مراد ایستارسانگ
جفا وجور زکیم کیلسا سین محل قیل ... ومقصود بو سوزوین حضرت صاحب قرانی
تینگ واقعاتی توره وریکم جون تو خلقتور خان ماوراالنهر مملکتی وین اوز ولایتی فتح قاتی و
بیکجک نی بارجه یک لاروین الغ ابتب مملک ضبطینی حضرت صاحب قران عهد سیدا
قیلدی وبیکجک خان بویروغی بیله عمل ایتمای ظلم وجور قیلا باشلاوی وایل واولوس
یلان اوزکا طریقه معاش قیلدی حضرت صاحب قران بوطریقه ایشلارنی اندین کوروب
کونکلی یان بولدی وتق خانه تعلق یساق قرارینی بیله قاعلاوی ومملکت بوزولاق قویورمادی
وایل واولوس تاعلاوی بسه حضرت صاحب قران اندا تورماق قه مصلحت کورماي حسین
بیک نی تیلاماگا جازم بولوب یول غه گیروی وجون یلماس ایروی کیم حسین بیک قاندایرور
جول لاروا وبابان لاروا یورورایروی تا یخوق جولی واسلاغ قوروغی تینگ باشیدا انگاتینی
ربهربرینی کوروب کوروشوب سیوندی لار بسه اندین خبرق دارو غه سینه کیم اتی تکل ایروی قاشغه
باروی لار واول بابان فصل لین بدخت تینگ کونکل واکینی کم بولارنی توتوب پیر گیتکای ...
سین بابان وین یخشی لیق توتا امید ... عقلینگ ار بارغاج اتین روان ... بسه حضرت صاحب
قران وحسین بیک اینگ یان خیالی وین واقف بولوب اول بیروین اتلانیب التیش کشی بیله
قوکل تیلب بابان ساری یوریدی لار بسه تکل تینگ کیشی بلان بارجه یراق لیق لار تینگ
کیشی واوشتی اول صباح ایروی کیم الارغه تب اورشتی لار وتلیغ تیلی گل من قلبها فان جان
قلاغینه اوقورایروی واوتی نونگ اونی کل نفس ذائقة الموت یعنی هر اقدین تیگور ور
ایروی وحضرت صاحب قران تینگ کیشی سی طغی بوغه برلاس وسیف الدین بیک اسرکوب اورشی

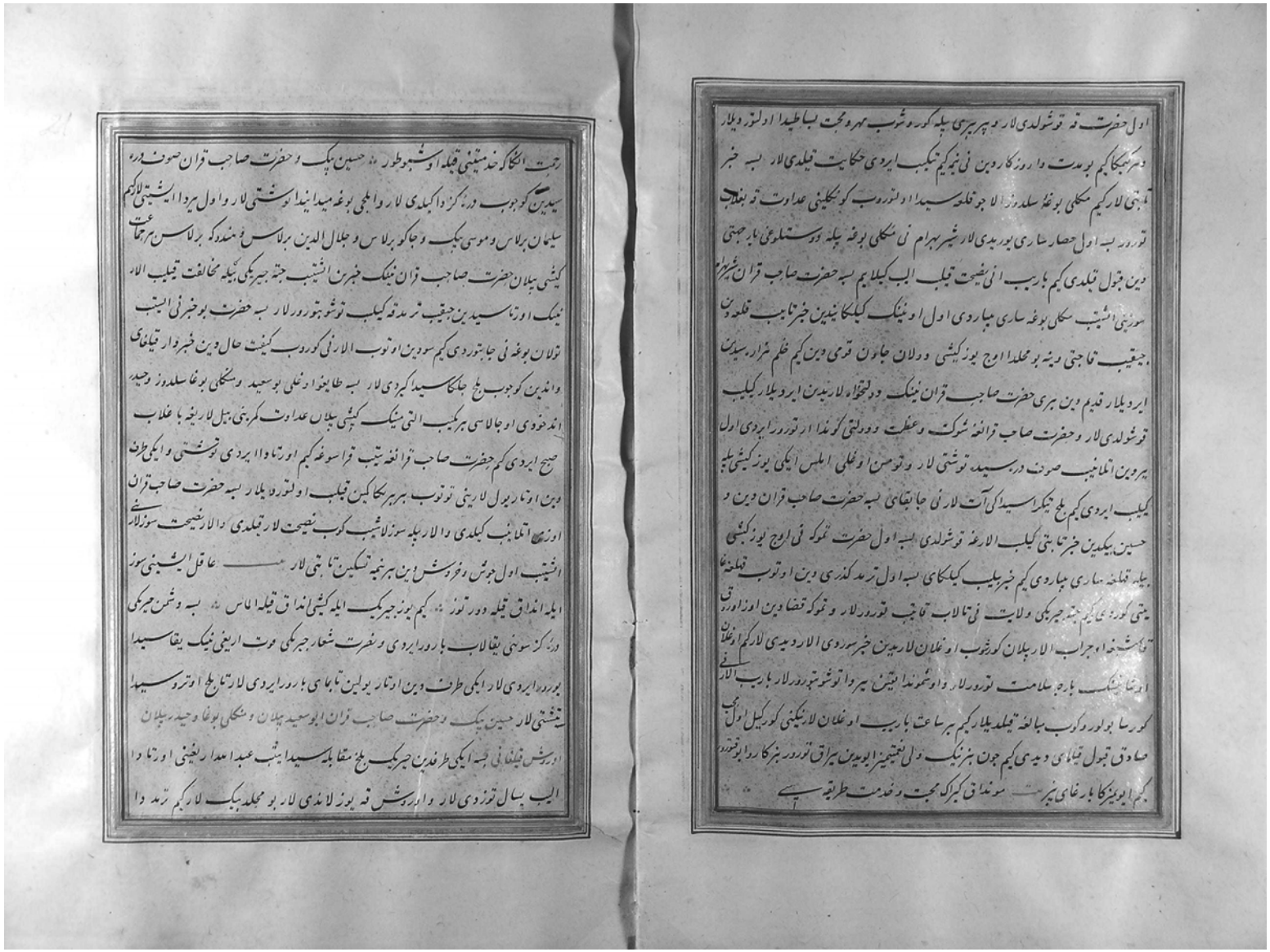
قیلغان سبب وین اتلاری ایشیدین قالدی وایکالا بسی اول قم لاق وایماق قالدی لار واجمی بوغه بهادر
تینگ نفتی اتی ها ربب قالدی اما اول غیرت وین قاتماي تورروب اورشورایروی بسه او جالایر
بلغ توروب شیرگهی جوش وخروشین قیلدی لار ایروی لار ... او جالاسی اول بیروا هجون تینگ
اورشی قیلدیلار هجوم بیروبلنگ ... حضرت صاحب قران غه گیم مبارک خاطرلاریدا ضعیف لار تینگ
غمی وایم بارایروی اول حالتینی کوروی دیدی بوبها درلیکت لار بوبدبخت لار تینگ ایلک لاریدا ضایع
بولماغای لار واکی طرف وین بخ اورشی لار گیم تکل تینگ کیشی سیدین ایلک کیشی قالدی
ربهطرف وین گیم التیش کیشی ایروی یتی کیشی قالدی بسه حسین بیک بها درلوق ایلکینی حیقاروب تکل
باشینه جایب اورنی توغینه تیکوروب ... توغینی جایب توشوروی ... تکل توغینی ایکی قیلدی روان
قیلیچ برلا اول ام ورجلوان ... وتکل تینگ کیشی لاری حسین بیک تینگ باشینه توکتی لار حضرت
صاحب قران اول حالتی کوروب نصرت وظفر تینی تارتیب الارغه جاتی وبارجانی پیر پیر
ایتیب حسین بیک نی حیقاروی وبول غه گیروی لارا ما اول بدبخت لار بیه مع بولوب الار تینگ
کینی واتوشوب اورشورلاریروی لار وحسین بیک تینگ آتینی اوقلاوی لار بسه حسین
بیک یساق قالدی خاتونی ولشاداغاتی وین توشوب حسین بیک نی میندروی وحضرت
صاحب قران وشن لار بیله اورشوریروی آخر یا حضرت صاحب قران اوتی یای ایلکیدالدی
جراوتی اتی اول خسرو نامدار ... عدد جانیدین قیلدی اول وقت گار ... جراوتی بشاق شار یرتا سینغنی
یوق ایتی اوشول دم اوتی یاغینی ... جقارتی عدد جانیدین شمار کرد ... فلک دیدی احسنت ای شیر مرد
اول وقت گم گم اتی تکل بدبخت قوتینگ آت ارقه سیدین قیلدی وازوکالار نی اوق سهم بیلان
بربهربرایتیب حسین بیک نی اتلاندوروب جول غه گیروی لار فلک یلدوزی تینگ عدوی تک
یتی کیشی قالدی واول یتی کیشی وین ارج کیشی بخش اگروین بخش وخراسان یق ایروی لار تره خراسان

قرار ... نوکدری نینک الغ بیکی ایردی بارغای لار بسه حسین بیک کرم سرمن ساری باردی
وحضرت صاحب قران کیش ساری یوزلاندی سودین کیجسه بخارزندان کیم بخارا ولایتی نینک
کینت لاردین ایردی یتی بسه مهدعصت پناه اولجای ترکان نی اوشول کینت وا تودیدی ان
جهت دین کیم دولت آبی سپهر سلطنت وامنوزه هلال ایردی یاشورا بارور ایردی بسه اندین
یوروب ولایت نینک اوزناسپیدا ایل ایجندا کردی نوکر توجین اول حضرت نین خبر وار یوروب
اون بش هزار کیشی بیله خدمت قوبتی وحضرت صاحب قران الار بیله هزار ساری بارب
صبح بولغاندا بر ایلغی آت نی سوروب نماز دیکروا آقوبی غه یتی لار وسودین اوتوب
جول و فلاق قه مواسینی دین بارا الجای قاتیب جنکل ایجندا کیرب برآی غه جا تودی لار
واول بر دا مهد علیا اولجای ترکان بخارزندان دین کیلیب حضرت غه قوشولدی وبرآیدین
سونک براق دین قراکوروب سودین بری اوتی للعظم کیرب آت بیله سوغا اول شهریار
سعادت بیله قیلدی اندین کذار ∴ اینک کینی دا مهدعصت پناه ∴ توکل قیلیب کیردی
اول همجو ما ∴ نوکر لار تقی آت سایب کیتی لار ∴ سعادت مین اندا خود ایکنی لار
باری قیلدیلار سودین انداق کذ ∴ که هر کیشی کا تیکمادی بر خبر ∴ بانکی باشدین بری مژده
جهان ∴ کیم ایرور بوشه شاه صاحبقران ∴ چه غم کر خدا بولسه یارای نکو ∴
اکر بولسه عالم توله اوت وسو ∴ وسودین اوتوب قبل لار غه کیرب نجه کون تودی لار
کیم ایل اولوس بیلاق دین قایتی واول بر لار خالی قالدی بسه حضرت صاحب بیلاق ساری
بارب برآی نه جا اندا تودی واندین سمرقند ساری توجه ایتیب اندا ینکاندا قلق ترکان
اغاکیم حضرت صاحب قران نینک ایکاجیسی ایردی ایو بدا لوشتی وترق سکیز کون اندا
تودی بسه بعضی کیشی لار اینک کیکاندین خبردار بولوب مربیروا ایتا با بخلادی لار

بسه چون حضرت بیلدی کیم اینک کیکاندین بعضی کیشی لار واقف بولوب تورد
اندین اتلانیب کش جلکا سیدا کردی واجنی اتلیق کینت واقطب دیکا تودی واندا
تقی قرق سکیز کون تودی بسه اندین تقی اتلانیب ارا قونوب سو یقا سینه یتی واول
بیروا تمور خواجه اوغلن وبهرام جلایر کیلیب حضرت بنک ملازمتینه مشرف بولوب اتفاق
بیله قندهار ساری باردی لار وتقدیر موافق کیلیب مرمن وا تومن قاشینه کیم وعده
بیربب ایردی لار حسین بیک کا قوشولدی لار وبهرام جلایر قاجیب مندوستان ساری
کیتی حسین بیک بیلان حضرت صاحب قران سیستان ساری باردغان لاری بو محلدا سیستان
وارو عه سینه هریان غنیمی بارا ایردی کیم اینک بیله اوروشا الماس ایردی بسه بو جهت دین
حسین بیک کا وحضرت صاحب قران غه کیشی بیارب تضرع وبنیاز بلا احوالینی عرضه داشت
قیلب بیاردی بسه دیب ایردی کیم امیدم اولتورورکم مینینک فریاد وبغه تیکای سیز سه
چون بولار غه همت لاری وایم ضعیف لار ساری ایردی بس واجب کوردی لار کم بارب
انکا مدد وکاریق قیلغای لار بسه مینک کیشی بیلان کم هر بری اورداش کونلی خبر تنک بایتک
ناکا ایردی لار سیستان ساری باردی لار وسیستان حاکمی اوتروحیتب خدمت کاریق
لار قیلدی وشرط قیلدی کیم مرقان اینک وشمنی برطرف بولغای جواهر وتماش دین نجه
کیم کیراک بولسه شکرانه اوچون بر ایم تا تیریک بولسام خدمت کاریق قیلغای مین
بسه الار اول وشمن ساری یوروب روزکاریني تبلیج ضرری بیلان قرایر دیک قیلدی لار بسه
بستان دار و عه سینه اول مقدار جرات یوق ایردی کیم مهدی غه وفا قیلغای واول یزکم
قبول قیلیب ایردی بیر الغای بسه حسین بیک وحضرت صاحب قران اینک بنه سیکا الفا
قیلغای اندین یاندی لار بسه قلین کیش سکرا اندین کیلیب بول باشیدا تورو ب بی اوب

یق تیلا باشلاوی لار واوریش بولدی الار بارجه حضرت صاحب قران باشیغه تو
کوب اوق اتا باشلاوی لار واول حضرت نینک مبارک ایلیکی کاکیم شاه لار نینک اوباد
یری ایروی اوق نیکیب مجروح بولدی واسرو قاچتی اوروشنی لار به سکریان سپاهی
تجمل قیله الماي بهربهر بولدی لار حسین بیک وحضرت صاحب قران کم سیر ساری یاروی
لار واول حضرت ایلیکی جهتی وین کیم معالجه قیلغای تومن نینک جاوری واتوشوب
تووی وحسین بیک توقتان کیشی بیله بغلان ساری باروی اول پیرواینکاندا اجونی کیم
بیکجک نینک اینسی ایروی قالین جریک بلان یولینی توتی زاوروش بولوب وحسن
بیک نینک کیشی سی آزایروی دوشمن اسرو کوب تجمل قیله الماي قاچتی لار وحسین بیک
اون ایکی کیشی بیله کیم تورت اتلیق وسکیز یاق ایروی شهر توساری متوجه بولدی
حضرت صاحب قران نینک ایلکی یخشی بولغانین سونک ارصف ساری بارغانینه
به جشم زخم کیم حضرت صاحب قران نینک ایلکی کاتیکب ایروی راحت قه مبدل بولوب
اول حضرت نور خواجه اوغلن بیله یکسری تورت کیشی کم بلازمتیدا بارایروی ارصف ساری یاروی
کمروقه تیکاندا حسین بیک نینک خبرین ایشیتیب سویخ اتلیق نوکرینی انکا یباروی تاصحت
وسلامت لیق خبرین انکا تیکورکای ومقرر قیلغای کیم ارصف وابیر بهرینی کورکای لار
وارصف ساری بارروا ارصف وکهرونیک اورتالیغدا صدیق برلاس کم قراجار نوبان
نینک اوغلان لارمدین ایروی اون بر کیشی بیله حضرت صاحب قران قوللاغینه کیلدی
واول حضرت صدیق نی حسین بیک کا یباروی کیم بات راق کیلسون واوزی اتینک
کینی واپورمیدی بو مجلدا ارصف سارمدین یوز جا اتلیق نینک قراسی کورونده وحضرت
صاحب قران هر جهت یاقتی الار ساری یباروی کیم باریب احوال لارنی معلوم قیلغای

به اول یاق باریب معلوم قیلدی کیم حسین اوغلی قرایخی ایرور کیم حسین بیک نینک خبرین
ایشیتیب ایروی کیم بغلان غه کیلیب تورور به انکا ایستای کیلیب تورور به اول یار یاق
کیلیب بین معلوم قیلیب هر نیه اوستیدا جیقیب برا بورولدی حضرت صاحب قران
کمال عقلیدین فهم قیلدی کیم بو کیلوب کیشی دوست ایرور دشمن ایرماس به تعجیل بیلان
یورمیدی قرایخی اول طرف دین کیلیب حضرت صاحب قران نی کوروب بلازمتینه یورمدی
به ارصف غه یکاندا هر نجه کیشی نی قراول لوق قه یباروی صبح بولغاندا خبر کیلتوردیلار
کیم هرات دین قراکورونور به حضرت صاحب قران اتلانیب الار نینک کینی دین کیلیب
سورمدی کیم سیز لارنه کیشی لار سیز جواب بروی لار کیم بز فلان کیشی نینک نوکر لارمدین تورورمز
یعنی حضرت صاحب قران به اول حضرت ایلکاری باریب تو علمخواجه برلاس وسیف الدین
بیک واتشه رتونک وینه هر نجه کیشی کیم بارجه اول حضرت نینک ملازم لاری ایروی
لار حضرت نی کوروب بسیونوب مقصود لاریغه یتیب اتلاروین توشیوز لار بنی ایاغینه
سورتی لار واوشول پیرواتوشوب کیجاندا تورووب تانکلاسی اتلانه دورغاندا پیرا قدرس
قراکورونده تفحص قیلغانین سونک شیربهرام ایروی کیم حضرت صاحب قران تومن نینک
جاردیین جیقاندا اول اندا قایب ایروی حضرت بارغانین سونک بشیمان بولوب
اتلانیب حضرت نینک کینی وا توشوب بوبیرواحضرت قه یتتی به صدیق وبسیوخ حضرت
صاحب قران نینک صحت وسلامت لیق بشارتینی حسین بیک کا یتکوردیلار حسین
بیک نینک دولت نهالی وین سعادت غنچه سی اچیلدی وامان لیق جهتی وین شادومان
لیق نسیمی تیکورا باشلاوی صبح توقف قیلغای اتلانیب یورو بیردی واینک خدمتی وا
اولم اوغلی یوزاوتوز کیشی بیلا ومحمود کلی یوز ایلیک کیشی بیلا یاق واتلیق ارصف وا

کیلب ایدی لار حضرت صاحب قران غه بیتی لار و توکوه ایلکاری کیلب الاردین نه سوزیکم
اشتیب ایردی عرض غه بتکوردی بسه اول کون نمارشین وین اشام غه جا اورسی بلار
ایکی طرف دین هر بهر یکا اوق ایتب یشیده توکدی لار ۰ جویا یدین جیقار ایردی اوزادل زمان
جدا جان بولور ایردی تن دین روان ۰ و توکوه اول کون اوق ایب نه خم دار بولدی نظم
کیرب تاغ یرو بسیدا غاب ۰ یا روق کون باشین قویدی اولدم کوآب ۰ تو شب ایکی یدین اول ایکی بیاه
الار ر یدین قورقیان مهر و ماه ۰ تا نکلا سی کیم شاه نیر وزه سپهر افق دین طلوع ایتب سیاره
سیاه بینی قاجوروب عالمنی جمالیدین یارو ق قیلدی ایکی طرف وا کی حیر یکیه نیه جوش و خروش
قیلب کوس و نقاره و نفیر او یندین فلک ابجرا زلزله توشتی بسه اول کون حضرت صاحب قران
غدای عنایتی غه سیغنیب توکل ایتب دشمن ساری یوریدی کو بروک دین او توب قهر دکین
یوزینی اول جیر یکب ساری قیلدی سر نجه کیم الار بلدوز کبی حساب سیز ایردی لار واورسی دا
مرهبری ارسلان دهیل دیک ایردی لار اما حضرت بنگ حمله سیکا طاقت قیلماي
قاجماق دین اوزکا جاره کورماوی لارت یولدوزا کرچه بار دور بسانسیز در زمانه
کون جمتسه کورماس نین کیشی دکرشانه ۰ حسین بیک و حضرت صاحب قران یوزنج
بولغاندین سونک اوزکبی سین سان کوروب بینلغان ایلتی بنلغان ایردی حضرت صاحب
قران هر بار، کیشی بلان ایلکاری توشوب یوریدی چیون غه تیکاندا ترمدکدزی دین اوقی
لار و تهلغه ساری قراول مبارد ی لار کیم خبر بلب یا بغای و بولار دین او توب بتاوا
توشتی لار و بارغان قراول لار بارغان اوجون بولدا توشوب یوقلاوی لار اجونی جیر یکی کم
بیکلک منیک اینسی ایردی بیتی لار و قراول دین او توب حضرت صاحب قران ساری باردی لار

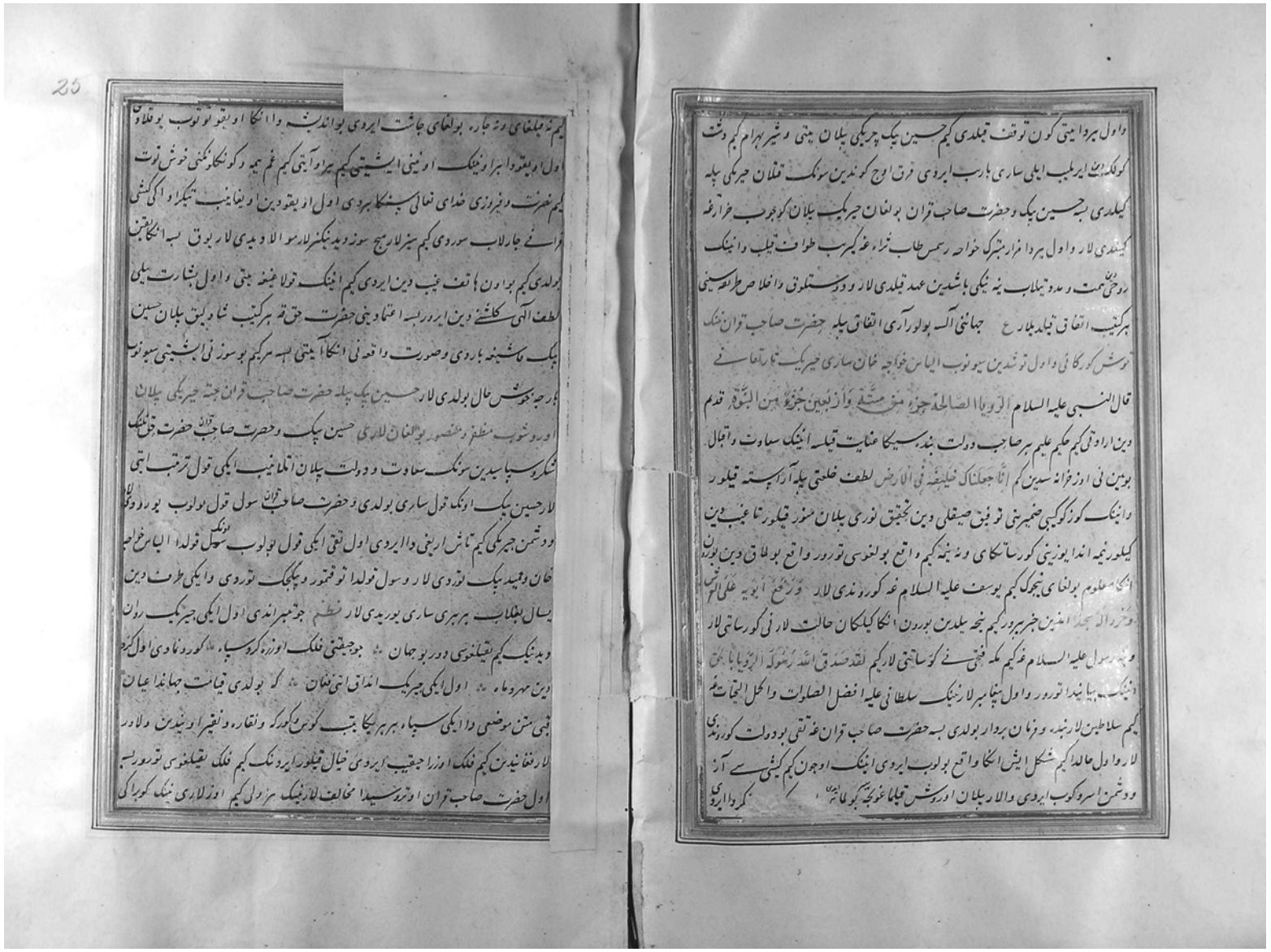
و حضرت صاحب قران قراول لار غا عتبد قیلب فراغت بیلدا و لتوروب ایردی و
سر کیشی اوزیجه سیدا غافل یا تب ایردی لار کیم دشمن جیر یکی قراول بلان بیله بیتی نظم
شهنشه جو قیلغای قراول روان ۰ تیلاسون جهان بی بدل کاروان ۰ که بولغای اوز ایشیده اجت و لیر
عدو خیلی وین قور قاغای همچو شیر ۰ سوزی جین ایشی قوزاوزی اوغا ۰ ایشی بایدا قیلماغای اول خطا
سبه جیر یکب کا رخصت بولادی کیم ایش قیله الغای لار ضرورت تین کیه لار غه کیرب
جادر لاریني قویوب سودین ناری اوتی لار و حضرت صاحب قران نیچه کیشی بلان پیر
جزیره ایچیدا کیرب الار نینگ و فنی غه مشغول بولوب ایکنچه تردی کیم جیر یکب بارچه سی
سودین اوتی لار اندین سونگ اوزی قنی او توب برآمی غه جا سو یقاسیدا و لتوردی
و دشمن جیر یکی نقی یری او لتوروب ایردی برآمی دین سونگ حضرت صاحب
قران کیمه لار نی کو بدوروب اندین کو جوب خلم ساری متوجه بولدی کیم بلخ قه تعلق تورور
دانداحسین بیک قالغان جیر یکی بلان بیتی حسین بیک بلان حضرت صاحب قران
طایخان و بدخشان ساری بارغان لاری و شاه لار بیله یراشغان لاری حسین بیک و حضرت
صاحب قران اتفاق بیله قندز ساری متوجه بولد یلار و اول برداو بورولدی ایلینی نعینلدی
بدخشان ساری بوریدی لار و طایخان غه تیکاندا بدخشان شاه لاری صلح الشیکیدن
کیرب جنگ و مخالفت اجیقینی صلح تونگ شرتی بیله جو جوک قیلدی لار و اندین ارتنگ
ساری قاچتی لار و سودین او توب سالی سرای ساری یوز لاینب خلقان ساری باردی
لار جول غه کیرب دشت کولک دایکیچه بلان توشتی لار و هر کشی اوز یریدا راحت ساری
مبل اینب یاتی حضرت صاحب قران قنی تون و اینوک جیقاریب یاتورغه مبل قیلدیر ایردی
کیم حسین بیک دین کیشی کیلیب اول حضرت نی جارلادی سبه حضرت حسین بیک ساری

باریب مجلسی ایکیرب اولتوردی حاضر لاردین بولاد بوغه و شیر بهرام ایردی حسین بیک
شیر بهرام دین شکایت قیلا باشلادی دیدی کیم بو محلدا کیم دشمن غه یقین مقیم بیز
اول ایتادور کیم اوزاوبم دایلیم ساری باردور مین مروت دوفا ایاغی بلا موافقت طریقی
یورمای دور صاحب قرن انی کوب نصیحت قیلدی اما اول ایشتمای ایتوار ایردی ع
نصیحت سوزنگ منکا یوقتور قبول ∴ حسین بیک نینگ اچینی کیلور ایردی اما زمانه اقتضای
اوجون تحمل نی بخشیراق کوردی ∴ ایر کیشیکا بنجه کیم قوت و قدرت بولغای ∴
یوقتور در انکا تحمل ایشیدین بخشیراق ∴ اخر الامر شیر بهرام ملحوان ساری کیتی سبه بو محلدا
شیر کیلدی کیم توغلغ سلدوز کجور و جته جر کمینی باشلاب بیک لاری بیلان ایلکاری کیلیب
تورورلار و بو مکان اوغلی تمور و ساریق و شنکوم و توغلق خواجه حاجی بیک اینسی
و منکجک اوغلی تمور و اوزکا مزار، بیک لاری و قوشون بیک لاری یکیری مینگ
کیشی بیلان چالا باشیدین تماش کوزدرکا کاجه اولتوروب تورورلار و حضرت صاحب قران
و سین بیک کیسی سی التی مینگ کیشی ایردی اما حضرت صاحب قران پاک اعتقاد و قه بولوب
بنگ مضمونی دین کم کَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ صدق و اخلاص
قلاغی بیله باتف توفیق دین نصرت خبرنی ایشیتوار ایردی و دولت روزافزون
کوزکو سیدا فتح و ظفر یارو غلوغین کوروب یقین بیلور ایردی کم ـــــــــ
اگر عالم اولغای باربسی نهنگ ∴ وگر کوه صحرا ایرد پلنگ ∴ کیشیکا کو یار اولسه بخت بلند
کرنیکماس اینک هر تو کی کا کزند ∴ سبه صاحب قران ایکی مینگ کیشی بیلان تو کل یورتنی
دشمن ساری قلب ایلکاری یورو بهردی و تماش کوبروک اونگ باشیدا الکی
جیر بیک بهر بیر کا نیب جانت دین بیری کیم رایت سلطنت والضحی کو تاریب

ایردی تا اول وقت قو جاکم واللیل اذا یغشی پرچمنی تاراق اوردی لار اوروشوغ
وقتی زبانه نار حامیه دین حکایت قیلور ایردی و یر یاق و تیلمش دین اذا زلزلت
الارض زلزالها تفسیرین ایتوار ایردی واوق تونگ اونی فاتبعه شهاب ثاقب
جان قولا بغه سالور ایردی و سونکو تونگ بارو غلوغی یکاد البرق یخطف ابصارهم
صورتینی کونکول کوزید جلوه بیرور ایردی و قیلیچ بنگ تیلی تحقیق معنی سبحانک
الشوق برهان قاطعی دین بیان قیلور ایردی القصه اول کون اقشام غه جاها دلار
ایکی طرف دین کوبروک باشیدا انجه اوروشتی لار کیم اوزکا مبچ دلاور ینگ
بغریدا طاقت قالمادی سبه کجه بولغاندین سونگ قاچیب توشتی لار سبه مخالف
جیرنگی کوب ارکان جهتی دین حضرت صاحب قران دولت الهامی دین یقین بیلدی
کیم بو جیر بیک کاراى و تدبیرلی ایلکاری سابب ایش ایشلاماک کیراک شجاعت و بهادر
لوق بو سیرداغایده. قیلماس سبه شجاعت قیلیچینی رای و تدبیر صیقلی بیرله یاروق قیلماغونچه
ظفر یوزینی اندا کورسا بو لماس و جلادت اوتی تدبیر شحنتی دین حیفا غونچه نصرت
اونین ایشتیسا بو لماس سبه خاطرینی بوایش بنگ و فنی غا قویوب تدبیر قلمی بیرله لوح
ضمیریدا مؤمداق نقش حکمتی حضرت صاحب قران تماش کو فرو کدین اوتوب جنت حیرتی
تاجور غانی حضرت صاحب قران موسی بیک بیلان مؤید ارلات واوج قرا بها در
نی پیش یورکشی بیلان کیم مر بری مینگ کیشی دین قاتیماس ایردی تماش کو فروک وا
دشمن مقابله سیدا قومیدی واوزی مینگ پیش ایزا تیلمش بیلان کیم رزم میدانی بنگ
کرونی کورلار یکا آرزو سرسی و یک تارتار لار امیدی اقبال زمانیدا سعادت یوزلارنی
سونگ یوقاری ساری قویوب اس میدانی سائری قومیتی لار واندین بارم کجه سودین

اوتوب تاغ ساری باردی لار تا بخلاسی یاغی ینک قراول لاری آت ایزی وین معلوم قیلدی
لار کیم چیریک سوین اوتوب تورور اول جهت وین الار ینک کونکول الریکا وهم توشوب
قورقتی لارت جوکیدی قراتون یته بوسپهر ۞ بوزینی یاشوردی فلکا بحر اهر ۞ کشور آجوجی
مساجب قران کامکار فرمان پیروی کیم بیک تا غلار اوستیدا جیقب کوب ارت یاندرنگ لار
بسه فرمانین بله عمل سر بهر کیشی اون پیروا اوت یاندوردی مخالف چیریکی کیجه واا ول اوت نی
کورروب کونکول لاریکا وهم توشوب تورا الماسی بوزولوب کیتی لار و تینکری ینک ضایتی نی
کورونگ کیم اندق چیریک کیم سر بهر کیشی مقابله سیدا اون یراق لیق کیشی بالایدی اردش
قیلمای بوزولدی لار والله یؤید بنصره من یشاء عجب بیکو تمریری کیم اوت نزنگ یار اولغلیشی
کیم یا قدین کورسانی مخالف لار ینک تکبر و غرور خوبنین کوبدوردی ونه عجب بولغای سوندای ایشلار
انگا کیم حق تبارک و تعالی لطفی عدو قیلغای خدا ینک لطفی عدو بولغایدین نکو مقرر تورور کیم دشمن
زار و خوار بولغوسی تورور رست بوشه غه زوال مرکه قیلغای خیال ۞ انگا اوق تیکار اهل جهاندا زوال
بسه دشمن لار قورتوب قاجورورغه بوز قویدی لار بسه حضرت صاحب قران بیل تیک تاغ
اوستیدین جوش خروشن ایتب اوشی دشمن کینی دا شیر ینک جایب هجرات میدانی غه جا
لار نی قاولاب کوب کیشی توشورروب اولدورو یلار ت اوشول بیر دا انجه عدد اولدی موا
اولوک لار دین بشته لار بولدی مو ۞ وعدد اوشکان یورتیدا بوز شا و مانیق لار بیلان توشتی
لار روحین بیک تق قالغان چیریک بیلان میتی لار و بو فتح ینک نیسی وین اقبال شاهی
بینک بولوب دولت وسعادت لاری کوچ لاندی وشاه وچیریک بینک شوکت و جراات
لاری بهری بینک بولدی بسه حضرت صاحب قرانغه بو فتح و نصرت میسر بولغان جهتی وین
ایکی منک کیشی بیلان ایلکاری بوروبرو دی قبلغه غا بینکا ندا کیش ولایتی ینک بیک لاری

بولاک بولاک قاجیب کیلور لار ا بدی وسعادتمند ملازم لاریغه قوشولورا بدی لار بسه اول حضرت
ایکی منک کیشی کم بار ایدی اندین اوچ یوز کیشی ایب سعادت واقبال یوزینی کیش ساری
قوریوب ارزکا لار نی اوشول بیر دا تورغوزدی واول اوچ یوز کیشی وین ایکی یوز کیشی سلیمان
برلاس بیلان جاکو برلاس وبهرام جلایر و جلال الدین برلاس وسیف الدین بیک و بولتمور غه
قوشولوب کیش ساری بیبار دی و بویوردی کیم تورت بولاک بولونکوز و سر بهر اتیلیق ایکی الغ
باغ شاخ ایب آت ینک ایکی یا ندا بقلاسون کیم اول شاخ جهتی وین کرو و غبار بولغای و اندا غی
دا رو غه لار اول کرو نی کوروب تورا الماسی قاجقای لار بسه الار نه کیم حضرت بویوروب ایردی
عمل قیلب بوندین بیر تقدیر غه موافق توشوب کیش جلکا سیدا کیردی لار و اندا غی دا رو غه
لار ا اول کرو نی کوروب تورقوب قاجتی لار و بولار کیش کا کیرب ضبط قدشغول بولدیلار
بسه تینکری ینک عنایتی نی کورونگ کیم بوشا صاحب قرانغه نه تورلوک مدد لار قیلور
کیم تدبیر یوزیدین بیر اوتی کیم یا ندوردی بخه ینک چیریکی قاجتی و بنه کردی وین کم اول هم
تدبیر وین ایردی ملکی سخر بولدی ع بندغه حضرت حق وین بو تورور لطف وکرم ۞
واول مجلدا ایاس خواجه خان تاش اربنی وا کیم کیش وین تورت بنلاج یراق تورور اولتورو
ایردی اوج عظمت پیله و تو غلغمور خان وفات بولوب جیدر بیک کیلب ایردی کم ایاس خواجه
خان نی ایلتبا اندا غی ایل اولوس خان قبلغای وانا بورتیدا اولتورغای بسه حضرت صاحب
قران یوز اتیلیق بیلا تون قاتیب خوارغه توشتی واندا غی ایل اولوس اینک کیلکاندین
خبر تاپیب ملازمتغه کیلدی لار بسه یاریق اتی کیم خوارزکیش جریکی اینلسون بسه اول چیریک
خواجه سا لبری وا نغلدی لار حضرت صاحب قران بنه جکدا ایک ساری قایتی اندا تیکا ندا
بیان سلدوز اوغلی شیخ محمد میتی قوشون چیریک بیلان کیلب اول حضرت قه قوشولدی

جهتی دین غرور باشلار بدا بارایروی آت سالدی لار و حضرت شاهزاده بیرمین تیرانمای اوز
دولتی نیک اساسی تیک بیرکه بولوب تورودی و حضرت ایلکنی اوق یایی ساری
یایلیب سول قولینی الف تیک واوتک قولینی دال تیک قیلب اوق اتا باشلادی لار
دشمان سیکیت لار دیهار لار حضرت بیله موافقت قیلب دشمن ساری اوق اتا باشلادی لار
واندای اوق نوکتی لار کیم دشمن جیرپکی ینگ بهادر لاری کیم پیل پیکی کیلدور لار ایدی یعنور
کیبی تونراق قوشنی لار وجیات سوینی تونراق قابرب ایا قدین قوشنی لار واول
اوروشوح ایکی الغ بیک کیم بهرین قومی دین ایردی لار والار تیک بهادر یوق ایردی هر
توقتدور وبری بیکچک ینگ اینسی دولتشاه دایکی شاهزاده کیم هر بری هر جیر بیک نیک باشی
ایردی لار تلف بولدی لار نظم کیشی لار دایوق ایردی اندا قرار ... مکر جنته یا ارلار
زار وخوار ... دایکی طرف دین ایکی جیر بیک بار بسی بر بیر بیکا جانیشیب اندای اوروشتی
لار کیم اول اوروش جهتی دین زمانه مخالف لار غی اوجون نره کیسی ینگ کوز دین خان
تو کار ایردی نظم جوبر بیر بیکا ینگدی ایکی کروه ... دیدینگ اوردی بر بیر بیکا ایکی کوه ...
بانی امیر تیمور بولدی خان جوشیدن ... جیقیب لاله توتی باری سیر یوزین
سبه بهادر لار بر بیرینی قاولاب اورو شوار ایردی لار و بلا بحری موج اوروب ایردی یکم
نعره عیش وعدیر کون اوجون حضرت صاحب قران غه دایلیا لار بیک روحی مدد قیلب
... حمد فتا وعده حضرت صاحب قران روز کاری غه شامل بولوب دشمن
لار کیم امر وعظمتی بار ایردی و کوکلی او بارهم بدیرین الار تیک صورت حال لار یکا کیب
اندای جیر بیک کیم یعنور قطرا یتدین و بنج بزا قیدین کو براک ایدی لار متفرق بولوب
قاچتی لار و ما النصر الا من عند الله سبه ایاس خواجه خان و بیکچک بیک و اسکندر

و غلمن و جمید بیک و یوسف خواجه بیک ایلیک کا تونوشنی لار اما خان نی پیر
بهاءت موادار لاری و کیشی لار کیم انی تو شوروب ایدی لار تا بنیب بیک لار دین خ
خبر بولغاندین بورون بیکچک پلان خان نی اتلاندروب مبارایروی لار واوتکا
لار نی باغلاب برکتی لار واوشول کیجه حضرت صاحب قران تون قاتیب بام
سویی غاجا یوریدی واندا دشمن لاردین کوب کیشی اولتوردی وجاکو بیک و
سیف الدین بیک سمرقند ساری کیتی لار و بو فتح تاریخ بیتی یوز التیش بیشدا
کویل ینیک موافقی دابولدی و حضرت صاحب قران ینیک بینیک سمتی سرایش
ینیک اخری عجانینکور ماکو بجه اولتوراس ایدی حسین بیک کینکاشی بیلان شهر بهرام
بیله ایلغار قیلب دشمن کینی دایورمیدی لار و خجند سویی دین کیجب تا نکمکند دا توتی لار
واول بیرو اجضرت صاحب قرانغه اندک مرضی واقع بولوی وحسین بیک کاسم تور
غان بهرمدا مرضی واقع بولدی و حق سبحانه و تعالی شفاخانه سدین کم و ننزل من القرآن
ما هو شفاء و رحمة للمؤمنین تورور صحت تابتی لار و مهد علیا او طای ترکان اغا سعادت
و کامرانلیق بیله کرم سیر طرفیدین کلدی ع بلقیس کیلدی کور بو سلیمان ساری نیه ...
و حضرت صاحب قران اندین یانیب خجند سویدین بری کیجب آوغه مشغول بولدی
و حسین بیک تقی قزق دایکیلب اوسایاب عشرت بیله تورروب بجه کون اورنی غنیمت
بیلیب عیش و تنعم بیله اوتکاردی لار و اندین اتلانیب سمرقند ساری قایتی لار و
اول مملکت نی این بغلاب شهر داغی رعیت ینیک امید کور لاری غبار دولیدین
یاروق بولدی و رحمتی کم جته ایلی دین کوروب ایدی لار اینیک شربت استقامتی دین توبه
لیق اجینی جوحوک لوک بیله سبدل بولدی الحمد لله علی انعامه فدرجع الحق الی مقامه حضرت

صاحب قران حسین بیک پلان قورولتای قیلغان لاری وکابلشاء اوغلن نی خان کوتاری
لار بسه دورالنهر مملکتی جته نی نیک ایلیکی دین جیقیب دولت وسعادت نه بورونغی بیر یکا کیلدی
حسین بیک پلا حضرت صاحب قران کیکاشیب دیدی لار حق سبحانه وتعالی بزرگ فخ وحضرت
کرامت قیلدی ودولت بزرگا تعلق بولدی اما بیزگا پرباش کیراک تورورا ایمیز واباش بولماسا
ایشیمیز واسرانجام بولماغوسی تورور جهان وا جهان بان اگر بولماغای ایرور
جسمی کم اندا جان بولماغای بسه بوجهت تین کیکاش لاب بولغان نوبانی لار جع بولوب
قورونای قیلیب خان لیق اوجون کابلشاء اوغلان کیم دورجی ابن ایلیکیدای بن وراخان اوغلان
لاردین ایردی خان کوتاردی لار وبو کابلشاء زمانه جهتی دین درویش لار نیک لباسینه کیرب
یورورا ایردی بسه اقبال وسعادت انکا یوز قریوب ولایت واخان بولدی نظم
یکی جهتی قیلدی لار بارجه ساز کار بارد ورا ایلیک وصفی اسرو دراز باری هربوری بولدی اندی لطف
کرتاملاوی دمرا بجرا اوزکا کیف جواوز لایکا قیلدی لار انی خان یوکوندی تورقا تای خوردو کلان
بسه جهد اندخودی کم بندوا ایردی زند چشم غرتا بشوردی لار واوشول کجه اینک ایشینی آخر قلدی
بسه بودولایت قدم دین بری حضرت صاحب قران نیک اتا تالار بغه تعلق ایردی ویبراق
یوزدین حضرت نوتیکار ایردی اول جهت تین حضرت طوی قیلیب حسین بیک کا نوقوز لاتار
ولایت نی تیلاب الدی وبسه حمید بیک نیک اتاسی حضرت صاحب قران نیک اتاسی بیله
دوستلوق بارابرکان ایرینجی اول طوی وا اوجایتو ایردی بلان حضرت صاحب قران حمید
بیک بلان اسکندر اوغلان نیک کا مینی تیلادی لار الارنیک خاطرلاری جهتی دین کان ای
دین کجب الارغه بغیشلاوی اما الارغه وعن لکل اجل کتاب یقین متب ایردی بیک لار
نیک درخواست قیلغان لاری فایده قیلاوی جون حسین بیک قدیم واکی بورتی ساری کم

سالی سرای ایردی متوجه بولدی حضرت صاحب قران واوغ بیک بلان سیف الدین
بیک نی میبارد ی کیم باریب حمید بیک نی بندوین جیقاریب عزت وحرمت بلان کیلتیرو
کای بسه بیزنیه بلان این کیم حمید بیک الارغه توتقون ایردی کیلکان بیک لار نی یراق
دین کوروب خیال قیلدی لار کیم بولار حمید بیک نی اولدورکالی کیلور لار بسه بولار یوکوروب
بری کیتیان بیله وبری قیلیچ بیله اوروب حمید بیک نی اولدوردیلار
حیات ارینی دین جونکه سونی بغلاوی لار خضر جا میدا یه کورماکای مکر خمار مان
وحسین بیک بوحالدن واقف بولوب دیدی کیم نوکر نیک ایشی بیکی دین بخبر اق واقع بولدی
بسه کیشی جا تورو ب اسکندر اوغلان نی کیلتورو ب یساق قه تیکوردی واول قیش داحسین
بیک اوز یورتیدا وحضرت صاحب قران اوز ولایتی عیش وعشرت بیله اولتوردی لار
والحمد لله المنعم المتفضال لای اوروشی نیک شریح بسه حضرت ملک علام دین بنده
سیغه دولت پرساا اول اول بنده نی جفا ونکبت بلا غذاب قیلدور واکر حمیت وحضور
پرسایه انی پریشان لیق ونامرادلیق ایچیدا سالور بسی دولت کیم اندا بارمحنت
بسه خوارلوق کیم اندا بارغنت وبوسوز حضرت صاحب قران نیک شایندا تورور
کیم جون اول قیش او تورب بهار موسمی کیم عالمی یه جنت ویک قلدی نظم
آرتی صبا حیر یک قیلیان عزم کارزار توزدی کورونک یسکنی براطراف جویبار
یکانی ایردی غنجه دین قلغانی زکل سودین زه قیلب اوزیکا سونکو قیلدی خار
بوموسم داخبر کیلدی کیم جته جیریکی یه بوساری عزیمت قیلب تورور بسه حضرت صاحب قران
جیریک یغیشتورماکا مشغول بولوب حسین بیک کا کیشی میبارد ی وکیفیت احوال دین
خبر میبارد ی حسین بیک بوخبر نی ایشیتکاندین سونک بولاوبوغه وزند وجشم وملک

بولدی کیم آت یریدین تیمرانه الماسی وانلیق وباتاق قه مجال حرکت یوق ایردی واور
یرلار یکا چیران بولوب یغور جهتی دین باش لاریغه کبنک تارتیب توروب ایدی
لار کیم مخالف چیرکی الارغه متی کبنک لارنی باتلار مدین تاشلاب اورتوش قلدی لار
اول ایکی چیرکیدین یه قوبتی جوش ٭ جهان ایجرا تولدی فغان وخروش ٭ بسه حضرت
صاحب قران خدای ینک عنایی یلان یسیر ٭ دین جانب مخالف لارنی یکم الارینک
اورلوغی شنکوم نوبان حمید بک ینک اینی ایردی قاجتی وایاس خواجه خان بوخانی
کوروب اول تقی قاجتی اما مخالف ساری دین سول قول واتورغان غیراول یلبه حاجی بک
ایدی اونک قول ساری جانب تیلانجی وزنده جشنی قاجوروب حسین بک کا تیلکورلی
وقول بهربهر بولوب متفرق بولدی لار شیربهرام وپولاد بوغه مردانه توروب یخشی ایش لار
قیلدیلار وبسه حاجی بک یکم بوطرف واکی میمنه نی سوروب یورو ایردی لار اول حالنی
کوروب متحیر توروی لار وشمن ساریدین شمس الدین بک کوب کیشی یلان مردانه لیق
کورساتور ایردی وحضرت صاحب قران بوحالنی کوروب غیرت اوتی باشیغه بوکوروب
قیلیجنی یلدین چیقاریب بورو بهردی نظم چیقارتی قلیج یلیدین همچو آب ٭
کی بولدی خیره عکسیدن آفتاب ٭ روان جابتی دشمن ساری همچو شیر ٭ جهان ایجرا اول اژدهای دلیر
اون یتی قوشون کیشی یلان الارساری جابتی واول حمله یلی دین قوره توپ اوتی الانیک
کونکول لاریکا توشوب شمس الدین بک قولطای قاجتی وحسین بک بوطرفنی کوروب
شاد بولدی قایتقان چیرکینی یاتغه دب یریکا توردی ٭ جاول فوج قلدی
شه کامران ٭ سپه غه یه کیروی تن ایجرا جان ٭ حضرت صاحب قران تبان بهادر کیم
نوکری ایردی حسین بک قاشیغه بهاردی کیم مصلحت سوندا ق کوروتوریکم بک ایلکاری

بهادر نی دیدی کیم چیرکیکنر نی جع ایتب اوزونکوزنی حضرت صاحب قرانغه بات تیلکورونک
بسه الارچیریک لارینی یغشتوروب ایلغار سایاب حضرت صاحب قرانغه کیلب توشولدی
لار بسه اتفاق بیله توجه بوزلارینی دشمن ساری توبوب اقار موضعی وایتکاندا نجه کون
اندا توردی لار کیم کالا قرا جال تابقای واندین کوجوب خجند سویدین کجب توشتی لار
وحسین بک تقی قالین کیشی یغشتوروب کیلوب ایردی بسه مخالف چیرکی یقین تب
ایردی وحضرت صاحب قران دشمن ساری کوجوب حیناس وتاشکند ینک اورتاسیدا
سوینغاسیدا توشتی لار وچیرکیک کا فرمان لادی کیم اوزاجوال لاریدین غافل بولماغای لار
واوزاب لارینی احتیاط قیلسونلار وحسین بک چیرکی یلان سویدین اوتوب لور جالی غه توشتی
واول طرف دین مخالف تقی کنده بادام سویی ینک یقاسیدا تب توشتی لار حسین
بیک وحضرت صاحب قران اول یردین کوجوب یورو بردی لار بسه ایکی طرف واکی
قراول لار بربهر بنی کوروب چیریک ترتیبی غه مشغول بولوب یسال بغلادی لار اونک
تولداحسین بیک عظمت پلا توردی وسراول اولجایتو ایردی وشیربهرام وپولاد بوغه وقراول
وبیک بهادر واوزکا بهادر لار بولوب ایردی لار وحضرت صاحب قران سول قول اولوب
سراولی تیمور خواجه اوغلان بولدی وجاکو بیک وسیف الدین بیک ومراد برلاس وعباس بهادر
واوزکا بهادر نی غول واتورغوزدی وبوترتب پلان یورب دشمن پلا اورتوشتی لار
وجنه چیرکی کوردی لار کیم بوچیرک پلا اورتاالماس لاریدین تاشی بیله حیله ومکر قیلدیلار نظم
یوق ایردی جنه ایلکا تاب جنگ ٭ بیدتاش بیله قیلدیلار ریو رنگ ٭ بیدتاش بیله سالدی لاول کرده
جهان ایجرا ایبل پرله یغور تتوه ٭ بلوت بولدی پیدا وقوبتی فغان ٭ توله بولدی رعداوندین بوجهان
باوجود اولکیم جوزا موسمی ایردی الجه یغور نوکدی کیم عالم توله سو بولدی واندا ق باطبق

الارتقی بب ایردی لار قاجیب حسین بیک قاشغینه باردی لار و بسه حضرت یسوری وفات بولوب
ایردی اینسی علی والیار و حاجی محمود شاه یسوری لار بیله اطاعت کرپنی جان بیل لار اینه باغلاب
حضرت صاحب قران خدمتی و بکلدی لار و حضرت قرا سندوکا بر لاسنی سمرقندا لیجدا دار و غه
قویوب قوتی و سندوکا یان بختی وین قاجار خیالین قیلب حسین بیک قاشغینه باردی و قرا
ضبط و نسق وین عاجز ایردی اوزینی تبلیه لیق قه سالدی بسه حضرت صاحب قران جیرلیک یغشتور
ماکا اوجون دولتخانه سیدین عزم قلب بارور خیالین قیلب ایردی کیم مهد علیا اوطاغی ترکان اغه
مرضی واقع بولدی بسه حضرت اتلانوب ایردی کیم اینک نازنین جانی موافقت قیلب نازنین تنی
وین حسیب بر ورد و کار رحیمنه باردی و زمانه اینک وصف حالی وین یوز تبل بیله اتوب ایردی

جانی اولدور کرجان ایجره بهشت جورلاری ∴ باشیدا بارجه تو کولکای قرا باوام لارین
جونکه تابوت ایچیندا نی کورکای لار زار ∴ سنبل زلف کیب بارجه بولور لار غلغین

حضرت صاحب قران اینک بزکوار خاطری اندوه کین بولوب بغایت پریشان بولدی و کوز
لاری دریا کبی بولوب ایلیکی دیک کوهرسا جا باغلاوی بیت کوز یاشیدین بولدی قطعه

صحب اوجون کورونک ∴ هرساری بولدی سیل جو دیده روان ∴ وجون بو واقعه وین
تدبیر ایلیکی قلغه تورور و مسج جارسی بو ماس صبر الملیکن جیل متین انا لله وانا الیه
راجعون غه برکتی بیت سرایشدا ایرور جاره خوبدید ∴ مکر مرگ کیم یو قورور جاره سی

وحضرت صاحب قران اینک سلطان بخت بیگیم اتلیق اندین ایردی بیت
کو بولسون مقامی بهشت برین ∴ بهشت اجره جورلاره انگا همنشین ∴ وحسین بیک بو خبرنی

ایشیتب مهرو محبت کم جهتی وین کیم قرداشی لار دا بولور نخلین بولوب ماتم دا اولتوردی
ینه اولکیم حضرت صاحب قران بیله کیم قرداشی لینی بارایردی برطرف بولدی و پریشان احوالی

حسرت تبلی بیله اینوب ایردی قطعه تو قراق قه باردی سینکلیم و یار اولدی اوزکا طور
بوغطه وین کو نکول نیه اسرد نکار رودور ∴ اوکیشی کیم قرینداشین یار ایردی منکا کور
بیکانه بولدی مندین و جان خوار و زار رودور ∴ حضرت صاحب قران حسین بیک ننینک

باشیغه جریك تارتیب بارغانی تاریخ یتی یوز التمیش تبی دا آت بیل ننینک موافقی دا
حضرت صاحب قران قلین جیرلیک یغشتوروب جسین بیک اوروشینه آلماندی و
سیف الدین بیک نی کوب کیشی بیلان ایلکاری یاردی بسه حسین بیک شهرام نی

مکر و حیله بیله دامی غه سالیب مطیع قیلب ایردی خیال ایتی کیم حضرت صاحب قران بیله اوشاندا
حیله قیلا الغای مهمات میهات روا بولغای کیم اندا ق شاه و شمن مکرینی بابا کای بیت

شهنشاه وین چرو دینکنام ∴ اوین هرلوحزه کرماکای اول یام ∴ بو مخلدا جاوا الله جاور بیله
ملک بهادر نی عهدنامه لار بیلان حضرت صاحب قران قاشغینه یاردی و اندا قرب آمیز سوزلار

سوزلاب ایدی کم بو جانفه خابیر بیر عزیز بیلان اتفاق بار ایردی و اتفاق بیلان ایش ابتدا و وک
و دولت قه مینوک ایدی هم بولسه توقع اولتورور کیم بورونغی دستوری اوزکا قیلمای و اوشول دستور

بیلان بیر بیر عزیز کا یارلیق قلب یان نبت نی کوکلومیز وین حقارغای بیر و بو عهدنامه غا عتیمد قلغای
سین و مهم طرفین و غدغه خاطر نیکدا یول بیرماکای سین بسه منصور جرمکی قبلغه وین او توب

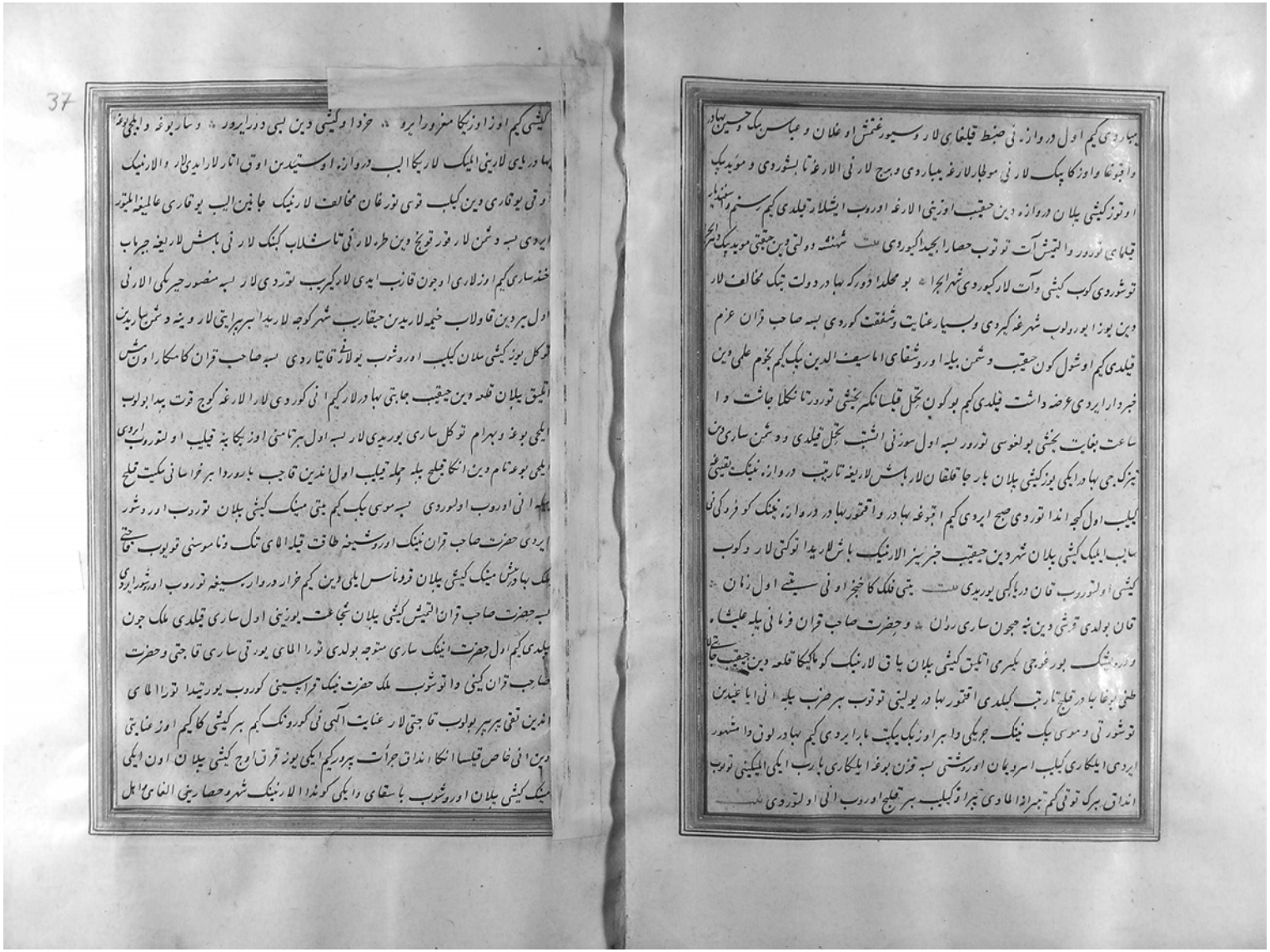
بایسون دا توشوب ایردی کیم ملک و عهد الله فیشتی لار حسین بیک سوزینی و عهدنامه سینی عرض
داشت قیلدی لار و بسالغه قلیب و یدی لار کیم البته کیراک کیم یاراشی قیلغای سیز صاحب قران

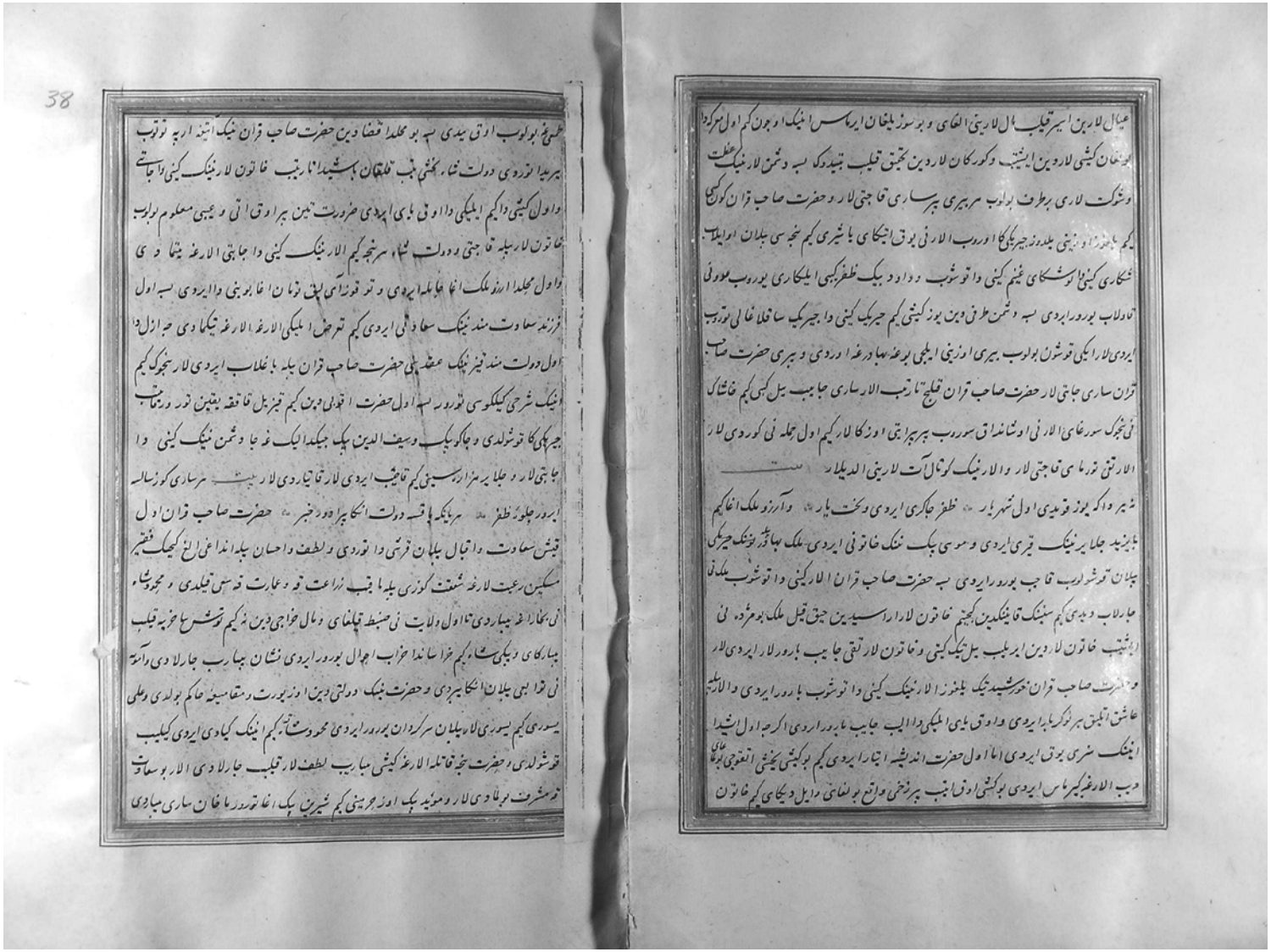
غیب الهامی وین صد بلدی کیم اینک عهدینه اعتما و قیلسه بو ماس قبول قیلمادی امایسوری لار
اول قورقوچ وین شاید بولار صلح قیلغای لار قورقوب مختلف بولدیلار اول مخلدا جاکو بک و مبا

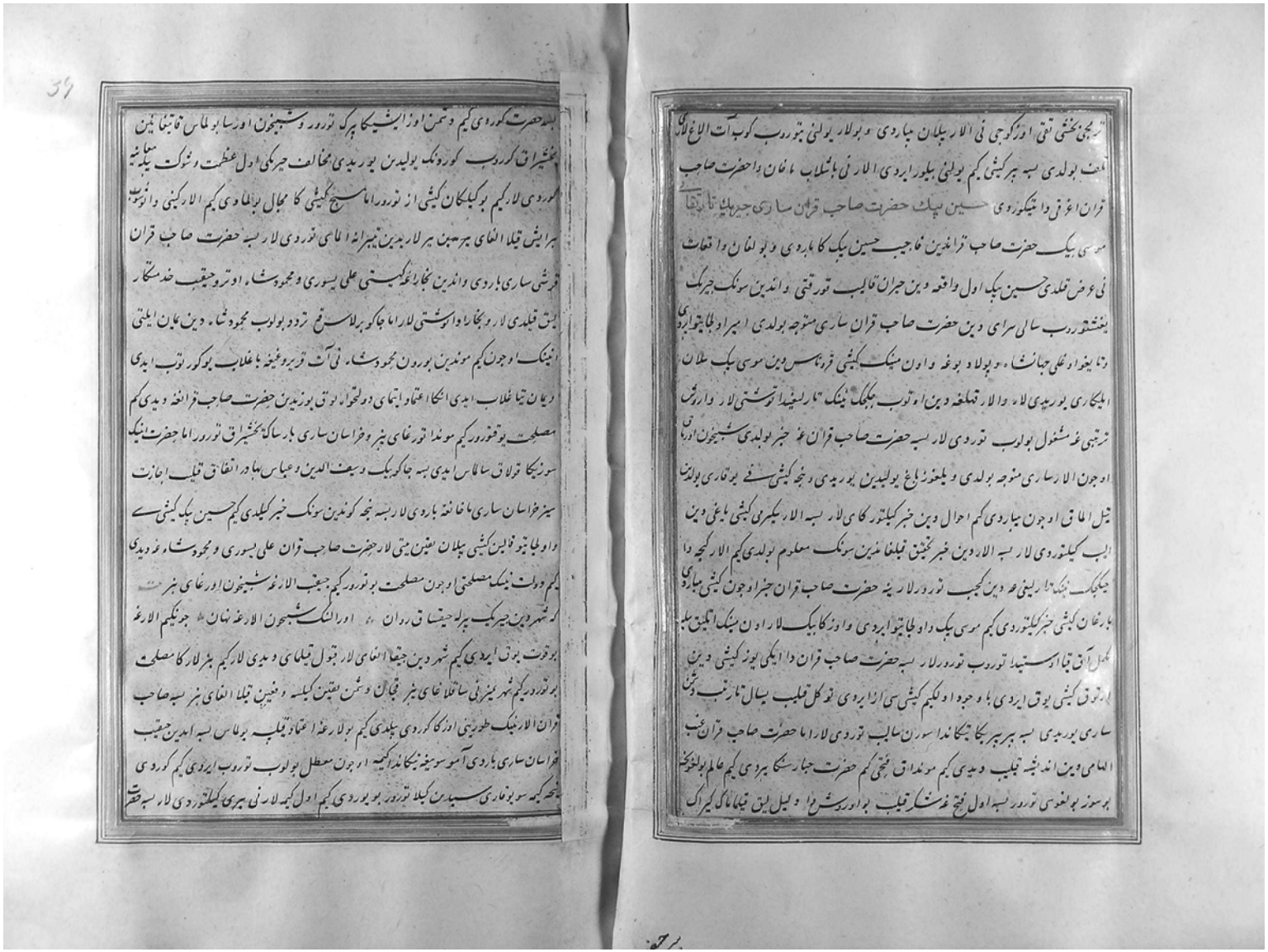
بهادر کیم بهرام جلایر بیلان بخشندساری یار بسه ایدی لار پتی لار و اتفاق بیلان مصلحت بر وفاق

کیندی وا اولتوردی حضرت صاحب قران قوشیغه کیلکانی قال الله تبارک و تعالی
وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا
عالم ایجدا نیکم واقع بولور یخشی یاندین اول حضرت حق تبارک و تعالی نینگ تقدیریدین تورر
اگر کوچ وایل سین وگر ضعف و امور ∴ خدا دین ایرور بارجا خاضعف و زور ∴ جو تقدیر
قیلسه خداوند پاک ∴ قیلور مورچه شیر نری هلاک ∴ بسه سرمراد نینگ کلی کلزار امانی وا
عنایت ربانی نسیمی وین اجیلسه اوزکا اسباب اورتا وا بهانه تورر و نصرت و ظفر قلی مرتبه
سیکار قمر اور سا کیم ینصر من یشاء وهو العزیز الرحیم چیریک نینگ عظمتی و شوکتی بو درکار وا دانما
تورور بسه سرکیم کا کیم بصیرت کوزی توفیق سرسیدین یارو تق بولسه سر ایشدا کیم یوز قو بویسا و مهمی کم
انگا واقع بولغای اول مهم نینگ کفایتی انگا یوز کورساتور و جمل متین کا ایلیک اورب توکل وا
برکه بولغای ع خدا برد بولغای امیدی انینگ ∴ بسه سرمراد اشیکینی ارزو علقه سین تبراسا
توقف سیز اجیلغای وامید بوزنی سرسارمی کیم قیلسه مقصودی انگا اورتو کیلکای
توکل اتین کیم بولدی سوار انگا بولدی پس صید دولت شکار ∴ بسه بو سوزدین عرض اولتورکیم
حضرت صاحب قرانغه واقع بولو تورور کیم جون جولدا کاروانی لارنی ساقلاب بنه اجارت بردی
والالاشیغه خراسان ساری اتماندی و کاروان بارغاندین سونگ بنه قایتب اوشول ییرد وا
انجه توقف قیلدی کیم کاروان قوشیغه تب باردی اندین سونگ دشمن ساری یوز قو بویب
بارورغا موفیت قیلدی اول محلدا ملازم لاریدین انگی یوز قرق ارج کیشی دین ارتوق کیشی
یوق ایردی بسه بو اشارت بیله کیم فاذا عزمت فتوکل علی الله کمال اخلاصیدین خدای غه توکل
قیلب اول از کیشی بیلان قرشی ساری باردی و قرشی دا اون انگی منگ کیشی آت یتق و براغلیق
نیجه یک بیلان اولتورب ایدی لار بسه تون قایتب آمر سویی غه یتب کچه وا ترق کیشی

کرمخلنه بر اوزکا جا یورولور ∴ بیر اوغه کی کورساتور یوزجفا ∴ یته قیلدر انگا اوشول دم جفا
بسه حضرت صاحب قران ازکشی بیلان کیم اینگ قاشیغه تورب ایردی لار غزاردین اوتوب
قوشیغه توشتی لار و یتب لار بیله کیکاکیشیب مصاف اندا ق کوردی لار کیم ناموس منگ اوچون
کوچ لاریغا خان ساری سیزدی لار غه جار کاری لار کیم الار حضرت صاحب قران منگ دولتخواه لاری ایردی لار
والار بیله اعتما دلاری بار ایردی کوچ بارغاندین سونگ فراغت بیلدی دشمن منگ فکر نیغه مشغول
بولغای لار بسه بو کیکاکش بیلان بارچه منفق بولوب استحقاق دشمن جمع بولورغه و عدد بیرب کرکشی
اوزلاری ساری بار یب کوچ لاریغا کیلتورو ب اوشول کچه یورو بردی لار تا نکلاسی حسین بیک منگ
چیریکی قوشیغه تب موسی بیک و سندرشاه بیک حصارغه کیرب اولتوردی لار بسه حضرت صاحب
قران استحق قودوغی غه کیلیب انجه توقف قیلدی کیم نوکرلاری کوچ لاریغا ایلب کیلدی لار بارچه
جمع بولغاندین سونگ اندین کوچ یب ماخان ساری باردی لار و اموسو سندین کچب جمل غه کیردی
لار و حضرت صاحب قران سرات بیک لاریکا و محمد بیک جانی قربانی غه ایلچی بیار دی کیم الار دین
خبر بیلکای کیم زایشدا تورور لار بسه ایلچی یارب کیلکونچه ایکی آی یاریم شوراب قودوغی دا تورد ی
لار و بو یرده توا مر کاروان کیم خراسان ساریدین کیلیب ماورا النهر ساری یارورغه خالی بار ایردی الار
منع ایتب ساقلار ایردی بسه ایلچی کیلکانداغی آوازه سالدی کیم سرات ملک لاری بزنی غارلاب تورور
کاروانلاری غارت ایتورلر دیو اوزی خراسان بولیغه کیردی بازرگان لار قوشیغه تیکاندا خبر بردی لار
کیم حضرت صاحب قران خراسانغه کیتی بسه ملک موسی بیک بو خبرنی اشتب اعتبار قیلب قوشی قلعه
سیدین چیقیب بیرکیه نیغشتروب یتی منگ اتلیق ییله سمرغ موضعی دا اوتوشتی و خیالی بار ایردی کم
اوزلاری ساری بارغای و ملک جاوردین قوشون بیک لاری بیله پیش منگ اتلیق کیم فرا ناسل ایلی
دین ایردی لار حسین بیک قاشیدین کیلیب ایدی لار خراردین اوتوب قوزغاشون نوبه و لون

کیم بیلا سودین اوتوب جولغه کیرب مروغه باردی واندین ماخانغه تجب ودلت سعادت
بیله اغرق قه قاتیلدی حسین بیک بخارا غه قبال قیلغانی حسین بیک جبرکی بیله
بخارا غه مبتی علی و محمود شاه بخارا تینک ارباب لاری بیله اتفاق قیلیب شهر فی پرکتی لار
بو حسین بیک شهر غه یقین کیلیب اورتوش سالدی لاو شهر ایچی کلاباد دروازه سیدن
چیقیب اورتوشتی لار حسین بیک مکر قیلیب شیخ العالم شیخ سیف الدین باجرزی نزاریغه
قاتیب کیتی تاجیک ایچی تصور قیلدی لار کیم مکر بولارقا جتی لار الار نیک کینی واتوب
اوق یایی و قیلچ و غلاخن بیله اورتوشتی لار بسه جیر بیک قاتیب آت سالیب چیقان ایلینی
دروازه غه جاسوردی لار و کوب کیشی ات ایاغنه قایب و کوب کیشی توتوب اولتوردی لار
قاتغان لاری اوق یایی نی تاشلاب قاچیب شهر غه کیردی لار سرکیشی کیم اوزجدیسی سلماگای
و سردین تیکای ایکی یوز دردغم بسه اندین سونگ سرنجه جهد قیلدی لار کیم ایلینی یغشوردی
شهر فی ساقلاغای لار سیچ کیشی الار نیک سوزینی اشتیماوی ضرورت تین شهر دین
چیقیب ماخان یولینی توتی لار بسه حسین بیک الار نیک کیشی مبارب سوبقاسی غه جا
جابیب کوبراک نوکر لارینی توشوروب مال و جهات لارینی الدیلار علی بیله محمود شاه
هرنجه کیشی بیلان بیلغ قایب یورمشغه بیله جان ایلینی لار و سودین اوتوب جولغه
کیرب مروغه تجب واندین ماخانغه باربب حضرت صاحب قران خدمتی غه تیشی لار
و تقصیر لاربدین شرمنده ایردی لار اما حضرت صاحب قران اوز لطفی بیله الارنی نخشی سوردی
امیدوار قیلدی و آت تون بیرب سیلاوی و اندین آوساری حیقیب دولت بیلان
آوسالیب بورور ایردی اما حسین بیک کاجون بخارا مسخر بولدی نجه اندا تورمی اندین
خلیل بیک بیلان نجه بیک نی ولایت بینک محافظتی اوچون قویوب براوزی سالی سرای قه

قاچیب باردی بسه حضرت صاحب قران ماخاندا زمانلاوی کیم بولغان قبیش ایق لارنی
اوت اوروب کوبدوروی و جون بیکی باشدین نیه کوکاروی اتلارنی انی بیلان سیمرتی لار
حضرت صاحب قران آموسیدین اوتوب قوزاسین جبرکی نیک اوستیکا کیلالار نی بابتی
بسه حضرت صاحب قران ماخان دا خبر تابتی کیم بیکی شاه کیم حضرت بینک بنده لاریدین
ایردی حسین بیک کاتابع بولوب آموسیدا کی کینک لارکا وایل لارکا دار و غه بولوب
کیلیب سویعاسیدا حکومت توشکی دا اولتوروب تورور دایاغین اطاعت طریقه سیدن
ماشقاری قوریب عصیان وطغیان بولیدا کیرب تورور و سرکیشی نی کیم بلور کم بوطرف
حضرت قه بنده لیک اوجون بارا دورانی توتوب بیرکیتور صاحب قران بوسوزنی ایشتیب
غضب اوتی باشیدا بوکوروب تورت کول یولیدین الغی یوز کیشی بیلان برکجه داسو
یغاسیدا کیلب ارتوشتی داول محلدا سونینک طغیانی ایردی وبغایت الح وتند تیز ایردی
بسه اول حضرت اوز مبارک نفسی بیلان اوتار یولینی ایستاب سرساری یوروب باقتی بروه
الغ بینک ایاغیدین اوتا میری تا یب بیک لارغه بوبوردی کیم تورت یوز کیشی بیلان
تیز لار قویی بارینک لاروا وزی ایکی یوز کیشی بیلان جاشتنگاه ایردی کیم اوزینی سوغه
سالیب نار پیشین ایردی کیم اول ساری اوتی واندین تون قاتیب سحر ایردی کم بیکی
جاه ینک بایشیغه تجب تورت بانینی توتی لار بسه اول بهلوان کیشی ایردی و بخش القوچی
اوق یایینی ایب جیقتی اما حق نعمتی ساقلاماغان اوجون اول اوق اتاردا یایی بینک
جله اوزدی واوتی خطای بها در بینک قلغانی غه تیکدی دورکه بیلان خطای بها در بیتب
انی توتوب برکتی لار بسه حضرت صاحب قران فرمان لاوی کیم کیه لارنی ناری بوزیکا
ایلتسون لارکم اندا قاغان بیک لار بیری اوتکای لار بسه بیک لار بیری اوتوب خدمت قه

گیلدی لار بسه حضرت صاحب قران ایشیتی کیم قزناس جیرنگی بخارا تبکر اسیدا اولتورب
تورور لار بسه حضرت نیک عالی همتی انکا موندق بویوردی کیم بارب اول جیر نگی کیم جمع اولوب
تورور لار تفرقه یلی بیله بیر بیر اینکای بسه اندین تون قاتیب برمس موضعی والا ارغو تیب
ایکی جیر یک بر بری بیلان اندق اورو شتی لار کیم اندین قاتیق راق عالم ایچرا اولا غای نظم
اول ایکی جیر یک اندق ایلدی جوشش ∴ کر بتی فلک اوزرا بتی خروشش ∴ زبس
قانکه توکتی دران کارزار ∴ جهان بولدی قان رنگی دین لار زار ∴ بسه نصرت نسیبی رفیع
یلی غایت آلتی دین حضرت صاحب قران ساری بولوب خلیل بیک کیم بارچه دین الیغ
ایردی قاچتی و جیرنگی بیر بیر بولدی ∴ دولتی کوب موندق ایشلار ایشلادی ایشلا غای
کیم بو ایشلار دولتی بر بر نموداری ایرور ∴ بسه اول حضرت ظفر و نصرت تابقاندین سونک
سعادت بیلان قاتیب آمو سو یدین اوتوب بر کی غه جا قرا اول تونک قونوغ لاری
ایشیدیلا اولتوردی لار و اندین ماخان ساری باریب بیگلی شا. نی اوزکا عالم غه میارودی لار
حضرت صاحب قران جاکو بیک نی سراة دولاتی غه ملک حسین کرت قاشینه میارکانی
حضرت صاحب قران ماخان دا اولتورغاندا جاکو بیک نی ایلچی لیک کا ملک حسین کیم
سراة دولاتی غه یادشا. ایردی میارودی دوستلوق و محبت نی اظهار ایتیب دیدی سن حضرتنی
یاخشی بیلورسین اگر حضرت ملکا اول طرف دین کیلسه لار کیم بیر بیر یمیز نی کوروب عهد و شرط ارا سیزدا
بولغای سز دوجوب بولغوسی تورور بسه ملک جاکو بیک نی یخشی کوروب قاتیا ریب میارودی
و جاکو بیک حضرت قاشینه کیلیب ملک دین سوزلاری کیم ایشیتیب ایردی عرض قیلدی و حضرت
موندین بورون طاهی بر لاپس مصاحبتی و سراة غه باریب ایردی و اینک توکاتیدین سلب
ایدی کیم اول منجوک کیشی تورور بیلور ایردی کیم اینک سوز لیکا اغماو یوقتورور کو نکلی قبول

قیلماوی امامضرورت تبین قزنداری جندبیرزا جانکیر بله میارکشا. سنجرنی قوشولوب بیمارودی
ودیعی کیم بزکا معلوم تورور کیم حضرت ملک نیک میارک کونکول لاریکا یخشی لیندین اوزکا نمه
یوقتورور اینک اوجون اوغلوم نی ملازمت قه بیاردیم بسه بزنو ولایت دا تورا ماس بزنی
نیتیمیز بارکیم یورت و منزلیغه بزنی امابزبارغاندا بزنجه کون ایوا ملیمز نی بو ولایت قوبارمز
بزدین ایمدیبزاولتورور کیم قاتغان کیشی لارمیزدین خبردار بولوب عنایت و شفقتینکیزنی
کم قیلماغای بزنو والسلام حضرت صاحب قران ماوراالنهر ساری باریب حسین بیگ نیک خبرکشی
سقاسنی حضرت ربی سبحانه و تعالی دین حضرت صاحب قرانغه ازلدا شاهی و شهریارلیق
کرامت بولغان تورورکم وجعلناکم خلائف فی الارض غه مشرف بولغای بسه اول
حضرت نیک همتی قوتیاس ایردی کیم بیر بیرو اقاعات قلیب اولتورغای باوجود اولکیم بارچه
تیمه میسر بولور ایردی بسه بو مجلدا کیم ماوراالنهر ولایتی مخالف لارا ایلکیدا ایردی و سر بیرودا
دشمن دین بولاک بولاک اولتوروب ایدی و اوزبر بدین خبردار ایردی صاحب قران
کاسکار ماوراالنهر ساری عزم ایتیب تنکری عنایتی غه سیغینیب التی یوز کیشی بلان تون قاتیب
سحر ایردی کیم آمو سو یدین اوتوب بر قیمش لیتدا یتی لار واندا بر ایسکی حصار باغی بار
ایردی اندا کیریب اوشتی لار وآت لار آسایش تا بقاندین سونک انلاینب جو بار موشی
وین اوتوب خزار وین کیجب قرشی نی اورتا دا تورتی لار و موسی بیگ بیر بارده
کیشی سے اندا ایردی بارجانی توتوب هر کتی لار بسه انا بجک رکردی و اوا و شادا و ز
ایکی بیلان تاجیتی لار و دورکه رسیع علی بهادر بازرگان لار بله اورو شوب الارنی بایب
ایکی تیره بورگی کمخا حضرت صاحب قران قاشینه کیلتوردی حضرت بیلدی کیم بازرگان نالی
تورور بیوردی کیم ایالار یکا هر سون لار و بیچ یوا مین نصرف قیلماوی و قرونا سس ایلی دین

پیشش مینک کیشی قوری منداق وا اولتورب ایردی لار وسلیمان بیک یسوری الارغه قی قلب
وبرات خواجه و مندوشا، تقی جبرییک لاری بلبان الارغه قوشولدی لار وانجنک وکوده
هزاروین او تورب بارب الارغه قوشولدی لار وحضرت صاحب قران غه بوحالدین خبر یوق ایردی
کون اولتورغان محلدا قرشی دین سعادت بیله اتلمانیب باریم کیجه نوقت قه یتی وانداغ
ایشتیبتی کم قورناس جبرییکی یغلیب جمیت لاری بار تورور بسه اوشول زمان کبنت الجدین
تانشقاری جیقیب بارنیدا اتوشتی پت یه کونکه بوکبنه لاجرم جهان ایجرا کوساتی یاتوتاق
حضرت صاحب قران سعادت بیله یوریدی بو محلدا جاکو بیک آت دین توشوب بیان
خسته بولدی حضرت صاحب قران اوتوز کیشی انکا قوشولوب ماخان ساری بهادری
وسمت بوزنی غنیم ساری قیلدی بسه بیک لاروبهادرلار بنیک بارجه نی کونکل بهرایردی اما
علی یسوری بوادروشن قم مصلحت کورماس ایردی بعضی اورونغ لاری بوسمتی نی حضرت
صاحب قرانغه عرض قیلدیلار وصاحب قران انی کوچ بیلا اتلماندوردی وشیخ علی بهادر
واقبوغا بهادرالتمیش کیشی بلبان ایلکاری باروی لار ودشمن ساریدین مندوشا، اوچ
یوزنفیق بلبان ایلکاری کیلب ایردی ایکی طرف داکی بهادرلار پیربیکا جنب جانبی لار
وقبلیچ ضربی بیله معرکه توفراغینی قان بیله یوبایدی لار نظم بلوت ومداکبی قانلیدی لار
جدایلندی کیبی قان لارین توکولدی لار جبرییک کردیدین بولدی عالم قرا جهان ایجرا تولدی غریو صدا
بسه حضرت حق تعالی دین فتح وفیروز لوق کرامت برلوب باوجود اولکیم حضرت صاحب قران بنیک
کیشی سی ایردی ودشمن کوب حضرت بنیک بهادرلاری ودشمن نی سوروب غولی غه تیکدوردی
وامدین قاچیب کیلدی لار حضرت آت بین توشوب بیروم آسایش قیلدی وحضرت بیله ایردی
کیم ودشمن اسیروکوب تورور وبولار آزاما لطف وکرم سوزلاری بلبان بارجه کونکول بیرب علاوه

بلبان اسید وار قیلیب ودیدی کیم بوکون ایران لارنیک کونی تورور مردانه بوطاق کیرک
ایرکیشی بنیک بزم بیری عرصهٔ میدان ایرور باوی ودشمن قانی وجام زقلقان ایرور
بسه داوودبیک وسار بوغا بیک وحسین برلاس وسیف الدین بیک وعباس بهادر وافبوغا بهادر
ومندوشا، ایلچی ودورکه وشیخ علی بهادر وعلی یسوری ومحمودشا، نی بولار نی غول اتب
تورغوزدی اوزی مبارک نفسی بلبان قراول بولوب ایلکاری باریب تورودی وبایغ متین تکلدا
بهادرلارغه بویوردی اوچ قونب بولوب اوردوشونک لار بسه ایکی طرفدین سیاه بیربیرکا
یتکاندا مولانا بدرالدین ارغلی بلبان قاجتی وعلی یسوری ایکی نوکری بلبان اول تمی قاسنجه
ما حضرت صاحب قران ندای تبارک وتعالی غه توکل قیلب حمله قیلدی نظم
یوریدی عدوساری اول کامکار جو شیری که قیلغای جهاندا شکار قیلیچ بارتین بولدی خورشید تنک
صدوساری یوزلاندی حشید تنک اوشاندا ق جبرییکی جوکنی ایردی یار جهان ایجرا قیلدی نشان وزار
کیشی کاکا حق بولدی مسار انکا نه غم کرچیکرایرور آز انکا اوشاندا ق عطف بیربیرکا
بیروم نورالماس صاحب قران بنیک برجمله سینی طاقت کیلتوروالماسی قاجتی لار بسه ظفر
بنیاد جبرییکی الارنیک کینی واتوشوب جبلدا ایک کاجه جابتی لار والارنیک اولوغینی
اولتورب کوب مال وآت وتیوه وقماس الارغه توشوب ایب یاندی لار
جوقاجتی نیه اول کروه وفی بسه مالدین بولدی بارجه غنی بسه اول جبرییک دین
اولجا تیوطایخانی وبولاوکیم حضرت صاحب قران بیله بوروب دوستلوغی بارایردی وکاف
لار بلبان بیله ایردی لار حضرت صاحب قران بنیک بهادرلاری الارنی اولتورب باش
لارین کیب حضرت قا شیندا کیلتوردی بسه بوحالت دین حضرت بنیک کونکلی آزده
باوجود اولکیم الارودشمن بیله بیربیک ایدی لار اما قدیم واکی مصاحبت حقی نی یاد ایلادی

و بو فتح بولغاندین سونگ اول حضرت نینگ همتی موندماغ عزم قیلدی کیم دشمن نی
حصارغه جاقاولاغای واندا جیربیک جمع ایتب حسین بیک نینگ اوروشینه بارغای
بسه بیک لار بو کیکانشکار راضی بولمای اتفاق بیله تو کو تدیمی لار کیم بو بنده لار مصلحت
موندا ق کوروب تورر لار کیم حصارغه بارمای غای سین سمرقند ساری یاساق بخشراق
بسه حضرت صاحب قران الار سوزی بیله عمل قیلب رضا پروی حضرت صاحب
قران سعادت و اقبال بیله سمرقند ساری بارغانی صاحب قران کامکارکش جیرکمن
جمع ایتب سمرقند ساری متوجه بولدی لار تزماجوق اربغور وطی شانی کش ولایتی دا
واروغه قوبوب اوزی دولت بیلان سمرقند ساری یورلاندی بسه سمرقند نه بقین تینکاندا
اوج قرابها در موسی بیک نینگ جیرکمی بیلان شهر وین جیقیب رحمت سوی نینگ یقاسیدا
یسال نارنجب توردی حضرت صاحب قران الار ساری یورروب بر جمله بیله بارجاغنی
بیر بیرابتی واقعور بها در اوج قرابها در نینگ کینی واجب انکا یتب بر فلیح سالدی کم
ساد واقیغه تنگب تمام اوق لاری ایکی کیسلدی واوج قرا ایکار اوستیدین اوزونی تولقاب
بیر قلیح سالدی اول فلیح آقمور بها در نینگ اتی شیغه تیگب آت یقیلدی واول یاغی
قالدی اوج قراقاجب شهرغه کیردی صاحب قران سعادت قرین ریوتن موضعی واکوشنی
واوج قرا ینه بنگ بش یوز کیشی اتلماندوروب اوروشقه جیقتی وسپاه نصرت پناه
شیرکهی کیم آوسماری یوز قوبسا الا ساری جابتی لار والار قورو بجارین تورالمای اوروش
بین بورد قابتی لار وقاجقان جیرکی شهر محله سیدا کبر کاندا کوجه لارنی تار قیلب بیدی لار
انبس آت لارنی ایکارینی اتمای بیرنار کوجه لارغه کیرکاندا بارجا نینگ ایکار لاری
سیندی ویوز تکب بیلان شهر نخه کهری لار سیاندین حضرت صاحب قران سعادت

و اقبال بیله سعد ساری فرین کنت و ساغوج موضعی دا باریب بجه کون اولتوردی بسه بو
مجلدا جرکیلدی کیم اوطایتو و بولاد بوغه قوماس جیرکمن جمع ایتب بری کیلا تورر لار
بو خبر دین سونگ طغی سقا رکش دین قاجب کیلدی و دیدی کیم پیر پاره کیشی خبر سیز
تزماجوق باشینه کیب انی قوتوب اولتوروب تورر لار و حضرت صاحب قران بو خبرنی
ایشیتب اتلانیب بام خوشنی واز عوشا بورو ایندی کیم خبر بیلکالی باریب ایردی
کیب بر کیشینی اوزی بیله ایب کیلتوردی بسه اول کیشی دین خبر سوردی لار بو کوتوب
جواب بردی کیم اوطایتو و بولاد بوغه تومن سوبیدا تب تورر لار و حسین بیک جیرکی
بیلان قوشینه قوشتی بسه حضرت صاحب قران نینگ صواب رایی کیم توفیق صبقلی
دین باری بولغان ایردی مصلحت نی اندا ق کوردی کیم الامور مرهونة بارقاتها
بنجه کون روز کار بیله جیقیشماق کیرا کن محل تینکای کیم دشمن لارنی اوز مرادی بیله ایلیکا
کیورکای، و ذالک علی الله العزیز یا قوت بولدی صبر ایله تاشدین بورون
صبر قیلغانی دین اولدی اینگ قیمتی فرون بسه بو سبب دین هر جیر یکه کیم کیشی
ولایتی دین جمع ایتب ایردی اجازت بیردی و آلتی یوز کیشی بیلان کم خراسان دولای
دین اینگ بیله بیله کیب ایردی سمرقند نینگ سوقوسی ساری باردی و حسین بیک
موسی بیک کا ایتیب یباریب ایردی کیم حضرت صاحب قران یولینی توقوب کیتکانی
قزماغای موسی بیک واوج قرابها در جیریک لاری سلان کوکلدوراجیق و اتوشوب ایردی لار
واوروشقه طیار تورروب ایردی لار اول حضرت الارغه یتکاندا جمله قبلب بشه دیکیم
یلدین قاجقای تورالمای قاجب سمرقند کا کینی لار و حضرت صاحب قران ایدین تون
قاجب ساغوج و قوشتی و اتلانی قوبدی کیم آسایش قیلغای و بجرد اتلانیب نماز

شام غه یقین قورجوق ذ نوشتی واندا بر ساعت آرام تایب اندین نقی کوجوب صبح
یردی کیم تیوه بونی وانوشتی واندین جاشنکاه بولغاندا اتلنایب کیجه کوکنک ایجیدا
یتی لار و خجند سوی دین اولوب اندلوشتی و بسه کیخسرو بهرام بلار یکم جته لار نینک خان
ساری باربه ایردی لار بسه اول خاندین کومک اوجون تمور دشت اولنی باشلاب یتی مینک
کیشی جته جیریکی دین کیلتوروب تاشکندوا اولتوروب ایردی لار ینه خاندین حکم کیلتوروب
ایدی کیم اول ولایت واکی جیریک بیلان ایل اولوس بهرام قاشغه سنیلسون لار اول حکم جهتی
دین اول ولایت قه حکومت قیلوراروی بسه حضرت صاحب الارنی اغتب تاشکند ساری
باروی وبهرام حضرت بیله بورون دوستلوغی بارایردی و عهد قیلب ایردی کم سینک بیله
حسین بیک ینک مهمی نی بر ساری قیلغای نیز بسه بوجهت دین حضرت صاحب قران
اینک قاشغه باروی اما اول عهد قیلغاندین سج باوایتاوی واول حضرت قه تقی
خدمتی کیم لایق بولغای قیلماوی و سر بر کیم حضرت صاحب قرانغه تقلی ایردی دیدی
کیم باینی خانغه ضبط قیلورسین واول یرلار نی تصرف قیلدی پت امیدیم بارایدی
سندین کم بولغای سین مواداریم ∴ سین اوق بولدوک جهان اچرا عدوی جان افکاریم
لاجرم حضرت صاحب قران غیرت تین انکا دیدی کیم سین سینی یار موافق دیب خان
بیله وحسین بیک بیله مخالفت قیلدیم و بوجهت مملکت وایسی تشویش یتی و سینی دوست
دیب اول حالدین بو دولت قه تیکور دوم و سینی مخالف لارغه مسلط قیلدور دوم دیوکون
کیم سینکا اندک قوتی بار مروت دابر یک بوتوروریکم سینک بیله موندای معاش قیلغای سین
ایسه بم خدای جبار دین بوتوروریکم سینی بنه هر قاتله اوزا بشیم وا محتاج کورکای سن دیدی
اوق اوشاندای بولدی بسه کیخسرو حضرت صاحب قران کیلکاندین سبونوب اول حضرت

ایوبکا ایلتب طوی لار تمارتی واندین کیم موافقلاه اوق دین و خدمت تین کیراک ایردی قیلدی
وکیخسرو بیک اول وقت واکیم تو غلقصور خان قاشغه بارب ایردی و بسون تمور خان اینک
قیزینی انکا بیرب ایردی واول خاتون دین کیخسرو بیک کا بر نجنجی جیرای لیک قیزی بارایردی
وآنی ربنه خانیکه ایردی حضرت صاحب قران اول قیزنی شاهزاده ارجمند جهانگیر میرزاکم حضرت
صاحب قران اینک سعادتمند فرزندی ایردی اینک اوجون بیلادی اول نفی قبول
قیلدی و بر آی غه جاعیش و عشرت بیله اونکاردی لار حضرت صاحب قران سارک
حسین بیک جیریکی بیبارکانی و جیریکی بوزاولوس قاجقانی بسه حسین بیک خان
بیله قزناس جیریکی بیله شهر هزدین اوتوب سالار بولاق قه کوشتی و الغ بیک لاردین
موسی بیک و شیخ محمد بیان سلدوز او جایتو ایردی واوزکا بهادرلار نی بیکری مینک کیشی
بیلان حضرت صاحب قران ساری اوروش اوجون ایلکاری بیبارادی بسه الار سمرقندین
اوتوب یلغور سوی ینک یتا سبد اوشتی لار بسه موسی بیک واوزکا بهادرلار بنجه
قاتلا حضرت صاحب قران بیله اورو شوب اینک بهادرلیندین بیلورایدی لار و حضرت
بینک سیاستی الارینک کونکلیدا بارایردی اوج بولاک جیریک ایلکاری بیبارب
ایدی لارکیم بارب یول لار نی توتوب اولتورغایلار بیری ملک بهادر ایردی کم اوج
مینک کیشی بیلان سوزنکران موصلی وا بارب اولتوردی واول بولنی ساقلار ایردی و بهادر
یک مینک مینک بش یوز کیشی بیلان رباط ملک واکیب اولتوردی و خوجین مینک
کیشی ذرق واولتوروب ایردی و یتی قدوق بولینی ساقلار ایردی بسه صاحب قران
کاسکار غلب جیارغه تو کل قیلب و دشمن حیریکی مرنجه کوب بولسا ایردی انکا بیچ نزدو
بولماس ایردی نظم کیشی کاکه یار اولسه یزدان یاک ∴ اگر بولسه دشمن کوب انکا نه باک

نی لال قانبب کیخسرو بیک کا نوشولدی و دیدی کیم سلمانلار نی کا فزلار ایلیکیدا توپسا بولاک
بسه الار نی قوقفارا نی نکر قیلماق کیرک دیب کونکلی دا توشتی کیم التمیش کیشی نی تاغ سار یدین
بیمار کای کیم تاغ دین اوزلاریتی جته جیرکی کا کورسانکای لار بولغای کیم الار قورقوب
قاجقای لار و اسیر بولغان مسلمانلار خلاص بولغای لار بسه بوتدیپر موافق تقدیر توشوب
اول کیشی لار تاغ ساری بارب اوزلاریتی جته جیرکی کا کورسانی لار جته جیرکی الار نی کورو
اسیر لایدیمانی قویوب قاجتی لار بسه منصور جیرکی اسیر لار نی مال پلان زحمت سیز الیکا
توشوروب قاچتی لار و اول بخشی تدبیر ملان مسلمانلار یه کا فزلار دین خلاص بولدیلار
مرکیشیکا کیرور دولت انکا یار رفیق ٭٭ مرتبه تدبیر قیلور بارچه موافق بولغای ٭٭
حضرت صاحب قران اندین قاچتب یحیون سویدین اوتوب خرک موضعی دا توشتی
بسه حسین بیک نینک جیرکی قاجب و آت لاری بارب و مال لاریتی الدوروب یوز
رسوالیق پلان یتی لار حسین بیک نینک اجیق کلب کیلکان کیشی لار نی کتا کار قیلب
کوب ایزا قیلدوردی و اوزی قهر و غضب دین خان بیلا اتلانیب یورو یردی آق
کرتمال غه تیکاندا اون بیک کیشی کیم مرتبه ری اوزینی رستم و اسفندیار دین ارتوق کورار
ایردی الار نی سیلاب کوب وعده لار قیلب دیدی کیم محمد سوین غه تیکا ندا اوتورمای بات
اوتونک لار نظم دیدی کیم قیلنک بارچه مردانه لیق ٭٭ قورقوب قیلما کیز امدا دیرا لیق
اوردیش کونی بارچه کونکلدیر قیلنک ٭٭ غنیم نی یوق ایتا کا کا تدبیر قیلنک
حسین بیک نینک جیرکی حضرت صاحب قران قورقوتخی من قاجقانی و حسین بیک قاچقانی
بسه حضرت صاحب قران ایشتیتی کیم حسین بیک نینک جیرکی کلا دور و کیجه و ایکیم عالم کون قرا
و اسحاب پرده تارتقان اوجون اندا تی قرا تغو ایردی کیم فلک ما شمی بیله یولدن کورماس ایدی

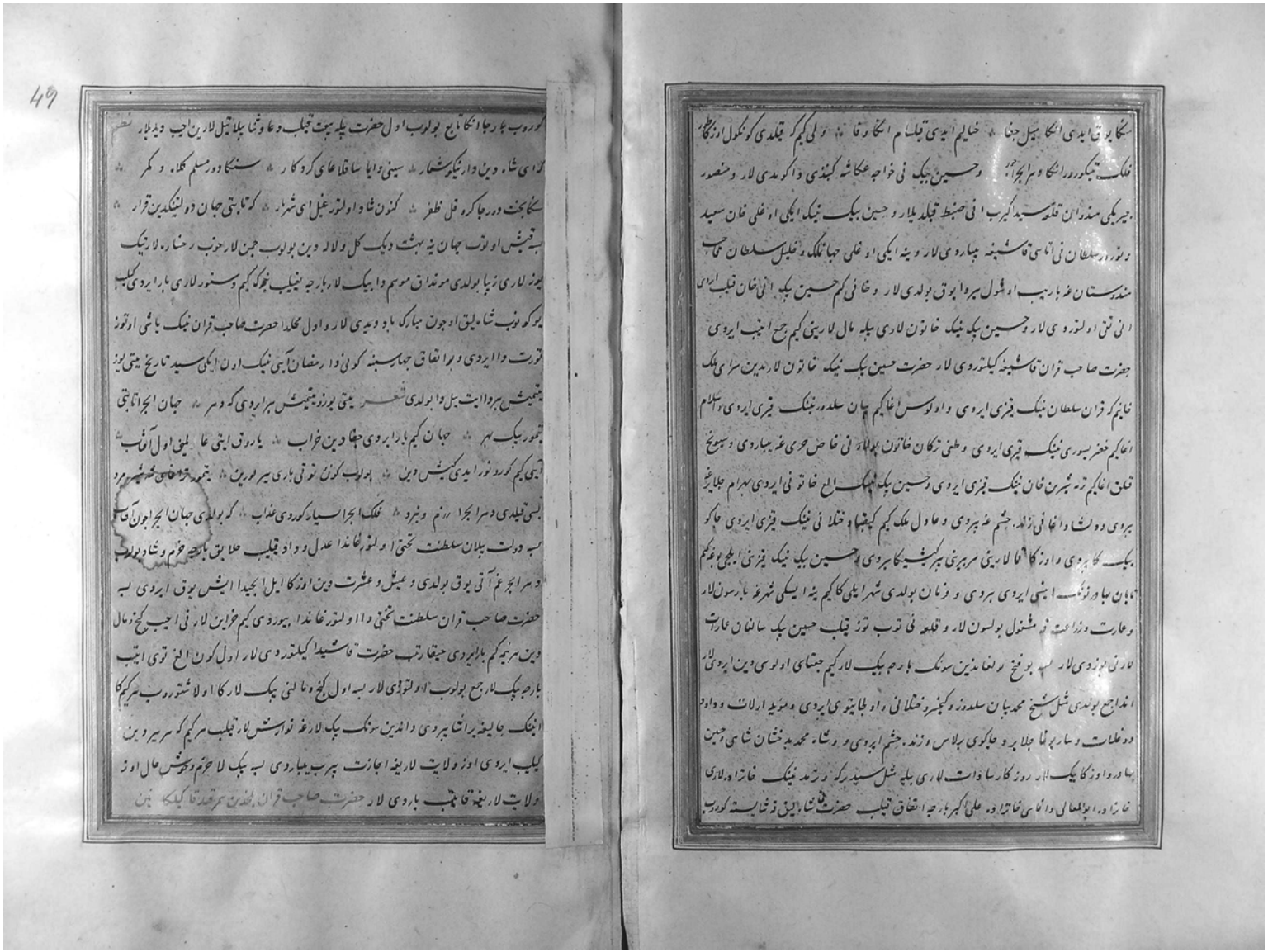
نی ایلچی لار نی اوزلاریغه یتیتیب کیخسرو بیک اتفاق قیلیب ایکی بیک کیشی جته دین الیب
مخالف لار ساری یوریدی لار و اول حضرت بیش یوز کیشی بیلان ایلکاری یوریدی
و خاوص موضع دین جنب محمد سوید بن اوتوب تون قاتیب جانشا پیچیون الیب
انی هر بیر قیلدی و اوشول کون دزق قه بارب خرمن نی قاجروب نام مالنی الیب
اول بیر و ا بیر و م توقف اینی کیم آت لاری نیندی و الغان مال لار نی جته جیرکی کا تاشروب
اوشول بیر و الار نی تویوب توکل اتب ایکی یوز کیشی بیلان ملک ساری بارو دی و اوتوز
یخشی کیشی نی ایلکاری بیاردی و ایکی کیشی اونک قول غه و ایکی کیشی نی سول قول غه
قراول لوق قه بیاردی و اوزی مبارک نفسی بیلان یوز التمیش الی کیسی بیلان اتلانیب الار
نینک کینی و ایوریدی مخالف لار اول اوتوز کیشی نی کوردی لار کیم اندیشه سیر کیلیا در
لار الار غه دیم بولدی کیم مغول جیرکی کیلدی و الار نینک کینی و اقالین کیشی مار بسه ملک
نینک جیرکی تورا اتای بر بیر بولوب قاجتی لار و حضرت صاحب قران نینک کیسی سه
الار نینک کینی و اتوشوب کوب کیشی نی توشوردی لار بسه قاجقان لار موسی بیک رسیچ بیم
و اد باتیو غه نینب قصه نی شرح قیلدی لار و حضرت صاحب قران و می الار نینک کونکیلدا
بار ایردی ایدی کو براک بولدی با و جود اولکیم یکیری مینک کیشی بارچه براق لیق ایردی لار
خوف الار غه غالب بولوب اوشول کیچه توقف قیلما اتلا مدی لار یوم یفر المرء من اخیه
حاتنی الار نینک شا نیدا بولوب بیر بیر بکا با تای قوم حسین بیک ساری بارو دی لار بسه
بو محلدا ایکی حضرت صاحب قران نینک کینی و اکیشی بیبارب جنر قیلدی کیم جته جیرکی
مسلمان لار نی اسیر و نا لاب دزق دین قاتنی لار دین بوز کیلی بیلان رباط ملک و اسیر کا منتظر
و التوروب مین بسه بو خبر تیکان جهتی دین حضرت صاحب قران نینک مبارک خاطر ملول بولوب

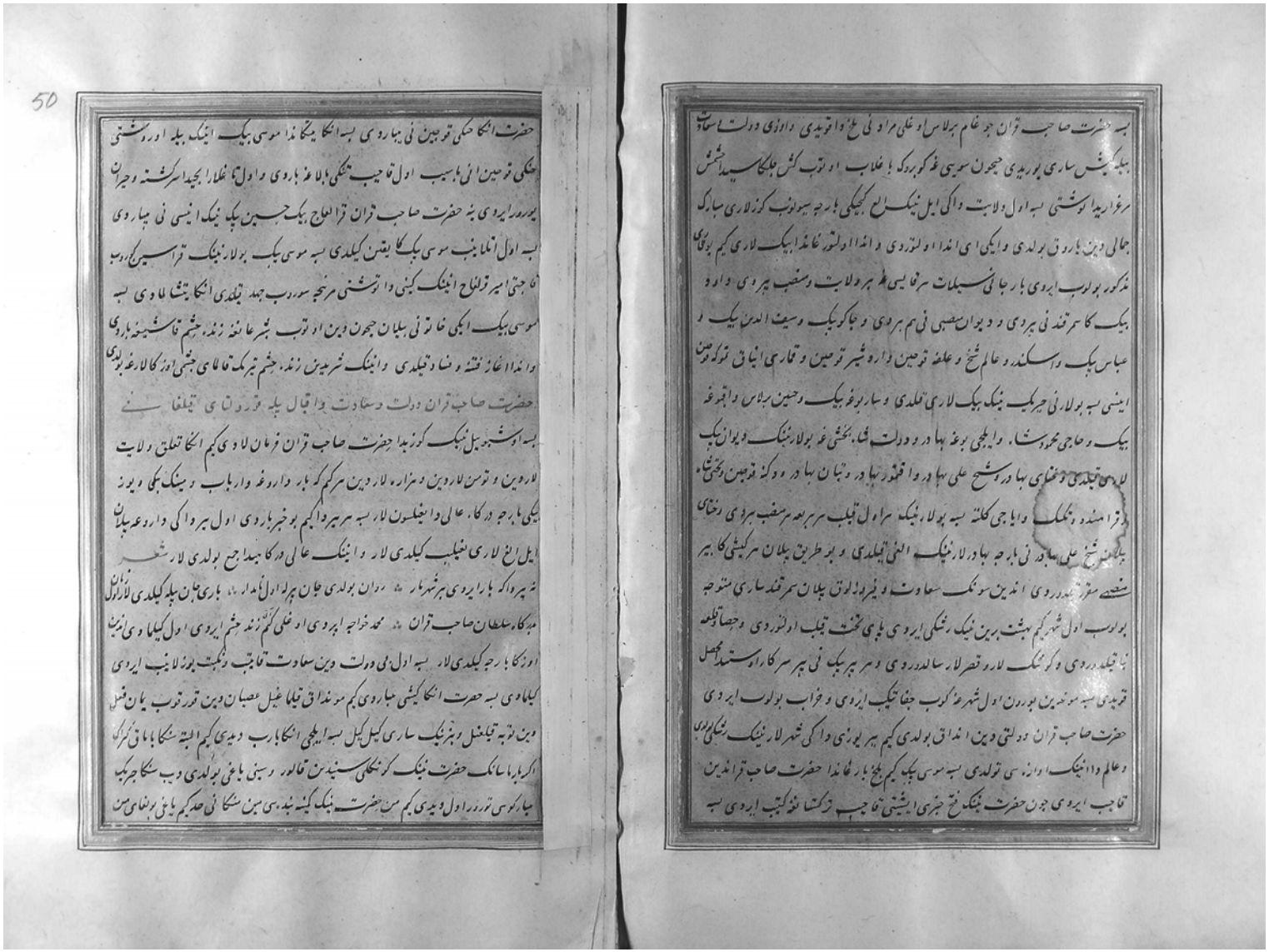
وان طائفتان من المؤمنين اقتتلوا فاصلحوا بينهما موافقت قوينى كيب يانكى دين صلاح
يلكينى حيقارب واخلاص ايا عنى پلان حضرت صاحب قران قاشيغه باردى لار حضرت
نى كورروب دعا دين سونگ عرضه داشت قيلدى لاركيم جون حضرت صاحب قران تنگ
همتى دايم اولتورور كيم مسلمان لار رفاميت وابولغاى لار نيه تيرلار برا ميد پلان كيب
تيركيم بوطريقه سيزدين ظاهر بولغاى وسيرحسين بيك پلان پراشغاى سيز وسيز لار تنگ محالت
بولغاى تنگكز دين مسلمان لار تنگ پريشان ليني دين اوزكانيه حاصل بولماس سبب اميدسز
اولتورركيم بوردرويش لارگ سوزين اشتيب صلح قيلغاى سيزكم الصلح خير تورور وارانكيزا
غبار كدورتى كم واقع تورور صلح صتقلى پلان ياروق بولغاى سبب حضرت صاحب قران
بوسوزلارنى ايشتيب قضاوين اول يقين وابركجه حضرت صاحب قران لوشن واكودى كم
جمند سوى داسرماريدين سيل كبرارايردى واول سوين نجاح اوستيدا اولتوروب حضرت
حق تعالى عزه سجده قيلورارايردى واول سوين نجات تيلاب اوزيدين كيتكان ابرشين سبب كوزين
اچب اوزين سوبقاسيد كورارايردى وجمند سوى اوشاندا قتايناب يورورينه اوزى برقند
واكورارايردى اول سولاردين خلاص بولوتبورور سبب صاحب قران اول اوغلونه دين اويغا
دولت الهامى بين موندا قتبير قيلدى كيم اول سوسبيل حركة تورور وپلدى كيم انكا اكر
دولتى وفتحى بتسا سم قند دين بولغوسى تورور سبب جته جيركى دين اميدين كيشى بو محلدا
عمارزها وكيك صلح سوزين اراد سالدى لار حضرت يقين پلدى كيم بوبارا ش مصلحى تورور
سبب الارغه دميدى كيم اكر حسين بيك ماريدين كيشى كيلكونجه اولتورساك اوزدن اوزاق بولغاى
سبب اوزوم حسين بيك قاشيغه باريب مرنه سوزكيم بارا تيب ايشتكاى سبب بواندين
قيلب پنجشنبه كونى ايلچى تونكريني حسين بيك قاشيغه بيارودى واوزى مبارك نفس پلان

ايردى جيركى پلان شهر غاندين كيلب حضرت صاحب قرانغه قوشولدى سبب حضرت صاحب
قران شهر تنگ تورث كيرب اوشتى لار وبو قلعه مندوان پله مشهور تورور بيت
شهنشا ، وين شاه صاحب قران ، قبل ايتى جون قلعه مندوان ، جيركيك ايردى سانيز ناموس
باريسى مصلح فتح وتبر ، اينك ديكسوران سالدى لاراول كردى ، كه تبراندى اول اسم دين وشنه كو
ر قلعه دين تقى ايلچى وباقى كوب كيشى حقيب اورش بولدى نظم
ا ور روشنب اول ايكى سپاه دليرى ، قيلب هر بهركا جون زبشير ، الار كه ديدين بولدى عالم سياه
اورش هم دين تيزاوى مهردما ، منقش اتب قان پله بريورين ، قيلب مرك جان اتاق اوجون كمين
اوشول كوندا شانزاد عرشيخ كيم باشى اون التى ايردى سيدان ايجدا كيرب تجاعت اعلدا
يق كورساتى لار اما قضا دين هراوق كيلب ايا غنه تيكدى كيم اول بوزى دين بويوزينه اوتى
سبب هر جراح كيلب شيش نى تيزارتب اوقول اوق تيكان هر نى داغ لاوى واول شاهس ملعين
اقداغ داغ لاوى كيم ايا غندين هر بوزيدين په هر بوزيكا اوتى اول شانزاد عالى مقدار باوجود
وكيم كيجك باتيلق ايردى تحمل ايتب اوزيكا اعلا كيتورماوى يه تانكلاسى ايكى طرفايش
اورش بولوب حسين بيك تنگ بها در لارى شهر دين حقيب اورشى لار اما نصرت شعار
چيركى دين بها در لارى الارعارى جانب هر جله پلان الارنى قاجوروب كوب كيشى سنى
سبب اولتوردى لار حسين بيك قلعه اوستيدين بو حالت نى كوروب بيارلول بولدى
حضرت صاحب قران حسين بيك كيشى چاروب ايتى كم اوزجانينكارحم قيل وشهر دين حقيب
سبب بزكا مطيع بولغيل مرنجه كه كيم كونكلونك تيلاساندا قى قيلدين حسين بيك كوردى كم
ايش اوزكا جا تورور وشهر نى قبل قيلب اولتوراق پلان ميسر بولماس اولغ اوغلى كم انى قان
حزاريب ايردى شهر دين حيقانتب حضرت صاحب قران قاشيغه بيارودى وديدى كيم اطاعت

کرنجی پیلمیز کا با غلار پنزا الماس اولتورر کیم قانچیز وین کوچکای سین دولت مندین قانیب
سنکا سلم تورر ایدی سیندین شفقت دم حت بزلار کا تیکسا یان بولما غوسی تورور
سنکا بولدی سلم دولت وبخت ایشیمکا نو تا ثیل موندین ناری سخت به ملک و مال وین
کونکول کو نار دیم سیندین امیدم اولتورر کیم منکا یول بیر کای سین کیم کیمه غه باسام دانذا
تورروب عبادت بله قالغان عرضنی کجور سام به حضرت صاحب قران سوزینی ایشیب
قبول قیلدی حکم ایتی کیم حج کیشی انکا مزاحم بولماسون مربیر واکیم خاطری تیلاسون بار سون
و موندا ق سفر قیلب عهد قیلد یلار و سفر بولدی کیم تانکلا جیقیب کیکای سیه حسین بیک
بنیک خاطری وا دایم ایکدی لیک بار ایردی و سوذی سوزایاس ایردی اوز کالارنی هم
اوزی و یک خیال قیلب حضرت صاحب قران بنیک سوزیکا اعتبید قیلمای فورقوچ
وین اوشول کیجه قلعه وین جیقیب و بم وین یلماوی کیم قاپسی ساری بارماق کیراک صبح غه جا
یاردی سیه کوردی کیم تانیک یقین بولدی و کون چیقار فورقوچ وین کیم کیشی انی کوروب
تانیماغای وجه ایکی شهر غه کیرب منار ی کیم مسجد جامعی وا ایردی اندا حیقیب یا شوندی
سیه اتفاقا پیراونینک آتی بوق بولوب هرنچه ایستاوی تانماوی اوزی یلان دیدی کم
منار، اوسیتیدا جیقایم و سرساری کوزسالایم بو لغای کیم انینی کور کای مین بونجه یلان
منار، اوسیتیدا جیقتی حسین بیک نی کوروب تانیدی سیه حسین بیک کیم مرکیشیکا بر
قرا بول بیراس ایردی فورقوچ وین بر آدم بنجوا انکا بردی و قبول قیلدی کیم اکر بو بلا وین
قوتولسام سینی بخش زیت قیلایم وزاری قیلب انکا انت بیردی کیم کیشیکا ایتماغای سین
سیه اول کیشی عهد قیلب منار، وین توشوب یو کوروب حضرت صاحب قران قاشینه بارب
صورت واقعه نی ایتی رو دیدی کیم منکا کوب زاری قیلدی وانت بیردی اما منکا اول قدت

برق ایردی کیم سوندا ق ایشنی یا شورغای سین سیه حضرت بیلد بیک لار بوسوزنی ایشیب
حیرت بیک قین یاق و انیق منار، ساری بوریدی لار حسین بیک منار، اوستیدین کوردی کم
قالین ایل بیری کیلا دور منار، دین توشوب مسجد جامعیدا پیر نیشوک کا کیریب یا شوندی
و بجان بخشی وین اول نیشوکلکا کیر کا ندا توبیندین بیر بیرجی تا شغاری قالدی سیه انی ایستاکان
کیشی لار ایستا ماکا جهد ایتب تا ینی لار و ایلیک لارینی یا غلاب حضرت صاحبقران
قاشینه کیلتوردی لار دولت تنا تیلی بلان ایتوب ایردی
کیشی کیم تارتار ایدی اول بوبون کورکیل کو مرآنی بنجوک زار و خوار قیلدی سینکا
سیه صاحب قران بنیک کونکلی بولماوی کیم انکا ضرر تیکور کای بیک لار غه ایتی کیم من بنیک
قاشیدین کیجب من اما کیشیر و خلقا نی نظام تیلیسنی اجب دیدی کیم اول سنینک ایام سنده
اولتورروب تورر ایدی کیراکه کیم انی منکا تا بشور غای بیز کیم شرع بوسونی بیلا عمل قیلایم
حضرت صاحب قران انکا تسکین هرب دیدی کیم سین انینک قاشیدین کجکیل کم اغانک
اینک تانی انی قوچا غوسی تورور سیه بو محلدا حضرت صاحب قرانه حسین بیک بنیک بوردینی
و وستلوق و مصاحبت لیق قیلغان لاری کونکلیکا توشوب اندا ق ملول بولدی کیم بیلماوی
سیه او چا بتو بیک بو حالنی کوروب اوزی بلان دیدی کیم اندا ق بولما غای کیم حسین بیک
موندین خلاص بولغای وینه عالم اوزکا طور بولوب بیشما تیلیق فایده. قیلماغای سیه یا شورا
کیمشر بیک بیلان موند بیک کا اشارت قیلدی لار مجلس وین حقیب حضرت وین اجابت
بیز الغانیب بارب حسین بنیک ایشینی یا ساوی لار اینک جانینی تینیدین و اوزجان لاری
اینک اندیشه سیدین خلاص قیلدی لار سیه اول قصاص شرع حکمی بیلان انکا ردا ایردی
حضرت صاحب قران بنیک حاجتی انکا نایه قیلماوی و اول قصه نی ایشیب دیدی شعر

ÖZGEÇMİŞ

1973 yılında Elazığ'da doğdu. İlk öğrenimini Bilecik'te, orta ve lise öğrenimini Muğla'da tamamladıktan sonra, 1991 yılında Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Fars Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda öğrenimine başladı. 1995 yılında adı geçen bölümden mezun oldu. Aynı yıl Kafkas Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesinde Farsça okutmanı olarak göreve başladı. Görevde bulunduğu 1995 yılında Farsça Öğretim Merkezi tarafından burs kazandı ve İsfehan Üniversitesi'nde bir ay Fars Dili ve Edebiyatı eğitimi aldı. 1998 yılında Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Fars Dili Ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisansa başladı ve 2002 yılında mezun oldu.